

សុយាមរណ្ណតុស្ត ពេជ្រិភ្នំ

៣៩

ឧភិក្ខុម្មបិណ្ឌកេ

យមកំ

ពុទ្ធិយោ ភាគី

ห้องกรมพระจันทบุรีนฤนาถ

ขมกั

294.311
๗ 9๗ ค
ค. 39 ๓.3

สยามรัฐสุด เคบียุก

อภิมุมปฎิเก ยมก

ทศโย ภาโค

วชิรณาณน มหาตมณน ฮาโท ไสริโต

เจมจาริตุเถเรน อุมติโตภาจริเยน

ปุน ไสริโต

ราชปุมเจน สยามรัฐวาตนา มหาณน มุทุทาบีโต

สยามรัฐสุด ราชธานี

มทามกฏราชวิฑาเณน ปกาสิต

พุทธปรินิพพานา ๒๔๗๐

34505

มีกรรมสิทธิตามพระราชบัญญัติ

กรุงเทพฯ ฯ
โรงพิมพ์ไท ถนนรองเมือง

กิตฺตฺนปทํ
จิตฺตยํกํ

ปฏฺกตวารุทฺเทโส	องฺเก	๓
ขมฺมวารุทฺเทโส	"	๕
ปฏฺกตขมฺมวารุทฺเทโส	"	๘
มิตฺตํกวารุทฺเทโส	"	๓๓
ปฏฺกตวารนิตฺเทโส	"	๓๔
ขมฺมวารนิตฺเทโส	"	๒๓
ปฏฺกตขมฺมวารนิตฺเทโส	"	๓๓
มิตฺตํกวารนิตฺเทโส	"	๓๕

ขมฺมยํกํ

ปณฺณคฺคิวาริ	"	"
อฺทฺเทโส	"	"
นิตฺเทโส	"	๓๗
ปโสชนวาริ	"	"
ปโสชนมฺมฺตจกฺกวาริ	"	๓๘
สฺสฺทฺทฺขมฺมวาริ	"	๓๘
สฺสฺทฺทฺขมฺมมฺมฺตจกฺกวาริ	"	๔๐

ปวตฺตติวโร	อังกะ ๔๒
อูปฺปาทวโร	„ ๔๒
นิโรธวโร	„ ๗๓
อูปฺปาทนิโรธวโร	„ ๓๐๓
ภาวนาวโร	„ ๓๓๓

อินฺทฺริยขมกํ

ปณฺณตฺตติวโร	„ ๓๓๔
อฺทฺตเทโส	„ „
นิทฺตเทโส	„ ๓๔๖
ปโสธนวโร	„ „
ปโสธนมฺตจกฺกวโร	„ ๓๕๐
สฺสฺสอินฺทฺริยวโร	„ ๓๖๓
สฺสฺสอินฺทฺริยมฺตจกฺกวโร	„ ๓๖๘
ปวตฺตติวโร	„ ๓๘๔
ปริณฺณวโร	„ ๕๒๓

ឧបិសម្ពន្ធិកោ យមកំ
តុតិយោ ភាគី

នំលំ គត្ថំ ភក្ខតិ ចរតិ ធម្មាធិបត្ថម្ភត្ថំ
ទិក្ខុយមកំ ឧទ្ធចំ
ឧក្ខត្ថោរុក្ខត្ថំ

[១] យត្ថំ ទិក្ខុំ ឧប្បធម្មតិ និរុទ្ធមតិ គត្ថំ ទិក្ខុំ និរុទ្ធមត្ថំ
ន ឧប្បធម្មត្ថំ យត្ថំ ឧប្បន ទិក្ខុំ និរុទ្ធមត្ថំ ន ឧប្បធម្មត្ថំ
គត្ថំ ទិក្ខុំ ឧប្បធម្មតិ ន និរុទ្ធមតិ ។ យត្ថំ ទិក្ខុំ ន ឧប្បធម្មតិ
និរុទ្ធមតិ គត្ថំ ទិក្ខុំ ន និរុទ្ធមត្ថំ ឧប្បធម្មត្ថំ យត្ថំ ឧប្បន
ទិក្ខុំ ន និរុទ្ធមត្ថំ ឧប្បធម្មត្ថំ គត្ថំ ទិក្ខុំ ន ឧប្បធម្មតិ និរុទ្ធមតិ ។

[២] យត្ថំ ទិក្ខុំ ឧប្បធម្មតិ គត្ថំ ទិក្ខុំ ឧប្បន យត្ថំ ឧប្បន
ទិក្ខុំ ឧប្បន គត្ថំ ទិក្ខុំ ឧប្បធម្មតិ ។ យត្ថំ ទិក្ខុំ ន ឧប្បធម្មតិ
គត្ថំ ទិក្ខុំ ន ឧប្បន យត្ថំ ឧប្បន ទិក្ខុំ ន ឧប្បន គត្ថំ
ទិក្ខុំ ន ឧប្បធម្មតិ ។

[៣] យត្ថំ ទិក្ខុំ និរុទ្ធមតិ គត្ថំ ទិក្ខុំ ឧប្បន យត្ថំ ឧប្បន
ទិក្ខុំ ឧប្បន គត្ថំ ទិក្ខុំ និរុទ្ធមតិ ។ យត្ថំ ទិក្ខុំ ន និរុទ្ធមតិ
គត្ថំ ទិក្ខុំ ន ឧប្បន យត្ថំ ឧប្បន ទិក្ខុំ ន ឧប្បន គត្ថំ
ទិក្ខុំ ន និរុទ្ធមតិ ។

[illegible]

[๑๔] ยตฺถ จิตฺตํ อุปฺปชฺชมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตกาถํ นิสฺสํชฺชมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตกาถํ คตฺถ จิตฺตํ ยตฺถ วาปน จิตฺตํ นิสฺสํชฺชมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตกาถํ อุปฺปชฺชมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตกาถํ คตฺถ จิตฺตํ ๑ ยตฺถ จิตฺตํ น อุปฺปชฺชมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตกาถํ น นิสฺสํชฺชมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตกาถํ คตฺถ จิตฺตํ ยตฺถ วาปน จิตฺตํ น นิสฺสํชฺชมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตกาถํ น อุปฺปชฺชมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตกาถํ คตฺถ จิตฺตํ ๑

มุมวารุทเทโส

[๑๕] ยํ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ น นิสฺสํชฺชติ ตํ จิตฺตํ นิสฺสํชฺชติ น อุปฺปชฺชติ ยํ วาปน จิตฺตํ นิสฺสํชฺชติ น อุปฺปชฺชติ ตํ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ น นิสฺสํชฺชติ ๑ ยํ จิตฺตํ น อุปฺปชฺชติ นิสฺสํชฺชติ ตํ จิตฺตํ น นิสฺสํชฺชติ อุปฺปชฺชติ ยํ วาปน จิตฺตํ น นิสฺสํชฺชติ อุปฺปชฺชติ ตํ จิตฺตํ น อุปฺปชฺชติ นิสฺสํชฺชติ ๑

[๑๖] ยํ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ ตํ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ ยํ วาปน จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ ตํ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ ๑ ยํ จิตฺตํ น อุปฺปชฺชติ ตํ จิตฺตํ น อุปฺปชฺชติ ยํ วาปน จิตฺตํ น อุปฺปชฺชติ ตํ จิตฺตํ น อุปฺปชฺชติ ๑

[๑๗] ยํ จิตฺตํ นิสฺสํชฺชติ ตํ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ ยํ วาปน จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ ตํ จิตฺตํ นิสฺสํชฺชติ ๑ ยํ จิตฺตํ น นิสฺสํชฺชติ ตํ จิตฺตํ น-

ออุปฺปนฺนํ ยํ วา ปน จิตฺตํ น ออุปฺปนฺนํ ตํ จิตฺตํ น นิรุชฺฌติ ๑

[illegible]

[๓๔] ยํ จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺติ ตํ จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺตุถ ยํ วาปนํ
 จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺตุถ ตํ จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺติ ๑ ยํ จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺติ ตํ
 จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺตุถ ยํ วาปนํ จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺตุถ ตํ จิตฺตํ นิน-
 ชฺเชตฺติ ๑ ยํ จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺติ ตํ จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺตํ ยํ วาปนํ จิตฺตํ
 นินฺชฺเชตฺตํ ตํ จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺติ ๑ ยํ จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺติ ตํ จิตฺตํ นิน-
 ชฺเชตฺตํ ยํ วาปนํ จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺตํ ตํ จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺติ ๑
 ยํ จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺตุถ ตํ จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺตํ ยํ วาปนํ จิตฺตํ นินฺช-
 เชตฺตํ ตํ จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺตุถ ๑ ยํ จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺตุถ ตํ จิตฺตํ นิน-
 ชฺเชตฺตํ ยํ วาปนํ จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺตํ ตํ จิตฺตํ นินฺชฺเชตฺตุถ ๑

อุปปชฺชมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตกาถํ ตํ จิตฺตํ ๑ ยํ
จิตฺตํ น อุปปชฺชมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตกาถํ น นิสฺสณฺณ-
มานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตกาถํ ตํ จิตฺตํ ยํ วา ปน
จิตฺตํ น นิสฺสณฺณมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตกาถํ น อุป-
ปชฺชมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตกาถํ ตํ จิตฺตํ ๑

ปุคฺคตมฺมวารุทฺเทโส

[๒๘] ยถฺสํ ยํ จิตฺตํ อุปปชฺชติ น นิสฺสณฺณติ ตถฺสํ ตํ จิตฺตํ
นิสฺสณฺณติ น อุปปชฺชติ ยถฺสํ วา ปน ยํ จิตฺตํ นิสฺสณฺณติ
น อุปปชฺชติ ตถฺสํ ตํ จิตฺตํ อุปปชฺชติ น นิสฺสณฺณติ ๑ ยถฺสํ ยํ
จิตฺตํ น อุปปชฺชติ นิสฺสณฺณติ ตถฺสํ ตํ จิตฺตํ น นิสฺสณฺณติ อุป-
ปชฺชติ ยถฺสํ วา ปน ยํ จิตฺตํ น นิสฺสณฺณติ อุปปชฺชติ
ตถฺสํ ตํ จิตฺตํ น อุปปชฺชติ นิสฺสณฺณติ ๑

[๓๐] ยถฺสํ ยํ จิตฺตํ อุปปชฺชติ ตถฺสํ ตํ จิตฺตํ อุปปนฺนํ
ยถฺสํ วา ปน ยํ จิตฺตํ อุปปนฺนํ ตถฺสํ ตํ จิตฺตํ อุปปชฺชติ ๑
ยถฺสํ ยํ จิตฺตํ น อุปปชฺชติ ตถฺสํ ตํ จิตฺตํ น อุปปนฺนํ ยถฺสํ วา ปน
ยํ จิตฺตํ น อุปปนฺนํ ตถฺสํ ตํ จิตฺตํ น อุปปชฺชติ ๑

[๓๑] ยถฺสํ ยํ จิตฺตํ นิสฺสณฺณติ ตถฺสํ ตํ จิตฺตํ อุปปนฺนํ
ยถฺสํ วา ปน ยํ จิตฺตํ อุปปนฺนํ ตถฺสํ ตํ จิตฺตํ นิสฺสณฺณติ ๑ ยถฺสํ
ยํ จิตฺตํ น นิสฺสณฺณติ ตถฺสํ ตํ จิตฺตํ น อุปปนฺนํ ยถฺสํ วา ปน ยํ
จิตฺตํ น อุปปนฺนํ ตถฺสํ ตํ จิตฺตํ น นิสฺสณฺณติ ๑

គត្ថំ វិគុកំ ឧប្បន្ទនិ អនិរុទ្ធព្ថំ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វិគុកំ
អឧប្បន្ទនិ អនិរុទ្ធព្ថំ គត្ថំ វិគុកំ អនិរុទ្ធព្ថំ ឧប្បន្ទនិ គត្ថំ
នៃ ។ យត្ថំ ចាមនុតា វិគុកំ អនិរុទ្ធព្ថំ ឧប្បន្ទនិ គត្ថំ វិគុកំ
អឧប្បន្ទនិ អនិរុទ្ធព្ថំ អត្ថំ ។

[៤៥] យត្ថំ វិគុកំ ឧប្បន្ទនិ គត្ថំ វិគុកំ ឧប្បន្ទនិ ចា-
មនុតា ។ យត្ថំ ចាមនុតា វិគុកំ ឧប្បន្ទនិ គត្ថំ វិគុកំ ឧប្បន្ទនិ
វិគុកំ វាសនេ គត្ថំ វិគុកំ ឧប្បន្ទនិ នៃ ។ គត្ថំ វិគុកំ ឧប្ប-
ន្ទនិ វិគុកំ ឧប្បន្ទនេ គត្ថំ វិគុកំ ឧប្បន្ទនេ ឧប្ប-
ន្ទនិ ។ ។ យត្ថំ វិគុកំ អឧប្បន្ទនិ គត្ថំ វិគុកំ អឧប្បន្ទនិ
វិគុកំ វាសនេ គត្ថំ វិគុកំ អឧប្បន្ទនិ នៃ ។ គត្ថំ វិគុកំ
អឧប្បន្ទនិ អនិរុទ្ធព្ថំ ចាមនុតា គត្ថំ វិគុកំ អឧប្បន្ទនិ
ឧប្បន្ទនិ អឧប្បន្ទនិ ។ យត្ថំ ចាមនុតា វិគុកំ អឧប្បន្ទនិ គត្ថំ
វិគុកំ អឧប្បន្ទនិ ចាមនុតា ។

[៤៦] យត្ថំ វិគុកំ អនិរុទ្ធព្ថំ គត្ថំ វិគុកំ ឧប្បន្ទនិ ចាមនុតា ។
យត្ថំ ចាមនុតា វិគុកំ ឧប្បន្ទនិ គត្ថំ វិគុកំ អនិរុទ្ធព្ថំ វិគុកំ
ឧប្បន្ទនេ គត្ថំ វិគុកំ ឧប្បន្ទនិ នៃ ។ គត្ថំ វិគុកំ អនិរុទ្ធព្ថំ
វិគុកំ វាសនេ គត្ថំ វិគុកំ ឧប្បន្ទនេ អនិរុទ្ធព្ថំ ។ ។
យត្ថំ វិគុកំ អនិរុទ្ធព្ថំ គត្ថំ វិគុកំ អឧប្បន្ទនិ វិគុកំ ឧប្ប-
ន្ទនេ គត្ថំ វិគុកំ អនិរុទ្ធព្ថំ នៃ ។ គត្ថំ វិគុកំ អឧប្បន្ទនិ
អនិរុទ្ធព្ថំ ចាមនុតា គត្ថំ វិគុកំ អឧប្បន្ទនិ អនិរុទ្ធព្ថំ អឧប្បន្ទនិ ។

อุปฺปन्नํ ๑ ยตฺถ วาปน จิคุตฺตํ น อุปฺปन्नํ ตตฺถ จิคุตฺตํ น นิรุ-
 ฌตฺตํ: อามนตา ๑

[៤៧] យត្តំ ទិគ្គំ ចុប្បធម្មតិ គត្តំ ទិគ្គំ ចុប្បធម្មតិកាភិៈ ចា-
 មនុស្សា ។ យត្តំ វាបេ ទិគ្គំ ចុប្បធម្មតិកុ គត្តំ ទិគ្គំ ចុប្បធម្មតីភិៈ
 ទិគ្គត្តំ រាគុក្ខេ វិវិរោស្មាបេនា ចង្កេតេត្តានំ គេតំ ទិគ្គំ
 ចុប្បធម្មតិកុ ឯ ។ គេតំ ទិគ្គំ ចុប្បធម្មតិ ទិគ្គត្តំ ចុប្បាភក្ខេ
 គេតំ ទិគ្គំ ចុប្បធម្មតិកេ ចុប្បធម្មតិ ។ យត្តំ ទិគ្គំ ឯ ចុប្ប-
 ធម្មតិ គត្តំ ទិគ្គំ ឯ ចុប្បធម្មតិកាភិៈ ចុប្បធម្មតិកុ ។ យត្តំ វាបេ
 ទិគ្គំ ឯ ចុប្បធម្មតិកុ គត្តំ ទិគ្គំ ឯ ចុប្បធម្មតីភិៈ ឯ ទិគ្គំ ។ យត្តំ
 ទិគ្គំ ចុប្បធម្មតិ គត្តំ ទិគ្គំ ចុប្បធម្មតីភិៈ ឯ ទិគ្គំ ចុប្បធម្មតីភិៈ ចុប្ប-
 ាភក្ខេ គេតំ ទិគ្គំ ចុប្បធម្មតិ ឯ ។ គេតំ ទិគ្គំ ចុប្បធម្មតីភិៈ
 ចិត្តេតំ ទិគ្គត្តំ ចុប្បាភក្ខេ គេតំ ទិគ្គំ ចុប្បធម្មតិ កេ ចុប្ប-
 ធម្មតីភិៈ ។ យត្តំ វាបេ ទិគ្គំ ចុប្បធម្មតីភិៈ គត្តំ ទិគ្គំ
 ចុប្បធម្មតីភិៈ ទិគ្គត្តំ រាគុក្ខេ វិវិរោស្មាបេនា ចង្កេតេត្តានំ
 គេតំ ទិគ្គំ ចុប្បធម្មតីភិៈ ឯ ។ គេតំ ទិគ្គំ ចុប្បធម្មតិ ទិគ្គត្តំ
 ចុប្បាភក្ខេ គេតំ ទិគ្គំ ចុប្បធម្មតីភិៈ កេ ចុប្បធម្មតិ ។ យត្តំ
 ទិគ្គំ ឯ ចុប្បធម្មតិ គត្តំ ទិគ្គំ ឯ ចុប្បធម្មតីភិៈ ទិគ្គត្តំ
 រាគុក្ខេ វិវិរោស្មាបេនា ចង្កេតេត្តានំ គេតំ ទិគ្គំ ឯ ចុប្បធម្មតិ
 ឯ ។ គេតំ ទិគ្គំ ឯ ចុប្បធម្មតីភិៈ ឯ ទិគ្គំ ចុប្បធម្មតីភិៈ រាគុក្ខេ គេតំ
 ទិគ្គំ ឯ កេ ចុប្បធម្មតិ ឯ ។ ចុប្បធម្មតីភិៈ ។ យត្តំ វាបេ ទិគ្គំ

ចន្ទល្អតត្ថានំ គេតំ វិគុតំ និរុទ្ធនិស្សតិ ណ ។ គេតំ វិគុតំ ចុប្ប-
 បឌុបឌុប វិគុតត្ថំ ចុប្បាហកុឡេន គេតំ វិគុតំ និរុទ្ធនិស្សតិ ទេវ
 ចុប្បបឌុបឌុប ។ ។ បន្តំ វិគុតំ ន ចុប្បបឌុបឌុប គន្តំ វិគុតំ ន និរុទ្ធនិ-
 ស្សតិ វិគុតត្ថំ រាជកុឡេន វិវិរោធិនាបនុនា ចន្ទល្អតត្ថានំ
 គេតំ វិគុតំ ន ចុប្បបឌុបឌុប ណ ។ គេតំ វិគុតំ ន និរុទ្ធនិស្សតិ ឧប-
 វិគុតត្ថំ រាជកុឡេន គេតំ វិគុតំ ន ទេវ ចុប្បបឌុបឌុប ន ។ និរុទ្ធនិ-
 ស្សតិ ។ បន្តំ វាបន វិគុតំ ន និរុទ្ធនិស្សតិ គន្តំ វិគុតំ ន ចុប្ប-
 បឌុបឌុបឌុប វិគុតត្ថំ វាបន ។ បន្តំ វិគុតំ ចុប្បបឌុបឌុប គន្តំ វិគុតំ និរុទ្ធនិ-
 ស្សតិ វិគុតត្ថំ ឧបវិគុតត្ថំ រាជកុឡេន គេតំ វិគុតំ ចុប្បបឌុបឌុប ណ ។
 គេតំ វិគុតំ និរុទ្ធនិស្សតិ វិគុតត្ថំ គេតំ វិគុតំ ចុប្បបឌុបឌុប ទេវ
 និរុទ្ធនិស្សតិ ។ ។ បន្តំ វាបន វិគុតំ ន និរុទ្ធនិស្សតិ គន្តំ វិគុតំ
 ចុប្បបឌុបឌុបឌុប វិគុតត្ថំ វាបន ។ បន្តំ វិគុតំ ន ចុប្បបឌុបឌុប គន្តំ វិគុតំ
 ន និរុទ្ធនិស្សតិ វិគុតត្ថំ វាបន ។ បន្តំ វាបន វិគុតំ ន និរុទ្ធនិស្សតិ គន្តំ
 វិគុតំ ន ចុប្បបឌុបឌុបឌុប វិគុតត្ថំ ។

[៥០] បន្តំ វិគុតំ ចុប្បបឌុបឌុប គន្តំ វិគុតំ ន និរុទ្ធនិស្សតិ វិគុតត្ថំ
 វាបន ។ បន្តំ វាបន វិគុតំ ន និរុទ្ធនិស្សតិ គន្តំ វិគុតំ ចុប្បបឌុបឌុប
 វិវិរោធិនាបនុនា ចន្ទល្អតត្ថានំ គេតំ វិគុតំ ន និរុទ្ធនិស្សតិ ណ ។ គេតំ
 វិគុតំ ចុប្បបឌុបឌុប វិគុតត្ថំ ចុប្បាហកុឡេន គេតំ វិគុតំ ន និរុទ្ធនិស្សតិ ទេវ
 ចុប្បបឌុបឌុប ។ ។ បន្តំ វិគុតំ ន ចុប្បបឌុបឌុប គន្តំ វិគុតំ ន និរុទ្ធនិស្សតិ
 វិវិរោធិនាបនុនា ចន្ទល្អតត្ថានំ គេតំ វិគុតំ ន ចុប្បបឌុបឌុប ណ ។ គេតំ

จิตฺตํ นนิรุชฺฌมานนฺติ: อามนฺตา ๑

[๕๓] ยถฺธ จิตฺตํ อูปฺปนฺนํ ตถฺธ จิตฺตํ อูปฺปชฺชิตฺตภาติ:
อามนฺตา ๑ ยถฺธ วาปน จิตฺตํ อูปฺปชฺชิตฺตํ ตถฺธ จิตฺตํ อูปฺปนฺนนฺติ:
นิโรธมาปนฺนํ อตฺตณฺตฺตฺตํ เถธ จิตฺตํ อูปฺปชฺชิตฺตํ โน ๑
เถธ จิตฺตํ อูปฺปนฺนํ จิตฺตมฺกฺกํ เถธ จิตฺตํ อูปฺปชฺชิตฺตํ เจว
อูปฺปนฺนญ ๑ ยถฺธ จิตฺตํ อูปฺปนฺนํ ตถฺธ จิตฺตํ อูปฺปชฺชิตฺตํ ตฺติ:
ปจฺฉิมจิตฺตมฺกฺกํ เถธ จิตฺตํ อูปฺปนฺนํ โน ๑ เถธ จิตฺตํ อูป-
ปชฺชิตฺตํ อิตฺเรธ จิตฺตมฺกฺกํ เถธ จิตฺตํ อูปฺปนฺนญเจว อูป-
ปชฺชิตฺตํ ๑ ๑ ยถฺธ วาปน จิตฺตํ อูปฺปชฺชิตฺตํ ตถฺธ จิตฺตํ
อูปฺปนฺนนฺติ: นิโรธมาปนฺนํ อตฺตณฺตฺตฺตํ เถธ จิตฺตํ อูปฺปช-
ชิตฺตํ โน ๑ เถธ จิตฺตํ อูปฺปนฺนํ จิตฺตมฺกฺกํ เถธ จิตฺตํ
อูปฺปชฺชิตฺตํ เจว อูปฺปนฺนญ ๑ ยถฺธ จิตฺตํ นอูปฺปนฺนํ ตถฺธ จิตฺตํ
นอูปฺปชฺชิตฺตภาติ: อูปฺปชฺชิตฺตํ ๑ ยถฺธ วาปน จิตฺตํ นอูปฺปชฺชิตฺต
ตถฺธ จิตฺตํ นอูปฺปนฺนนฺติ: นตฺถิ ๑ ยถฺธ จิตฺตํ นอูปฺปนฺนํ ตถฺธ
จิตฺตํ นอูปฺปชฺชิตฺตํ: อูปฺปชฺชิตฺตํ ๑ ยถฺธ วาปน จิตฺตํ นอูป-
ปชฺชิตฺตํ ตถฺธ จิตฺตํ นอูปฺปนฺนนฺติ: อูปฺปนฺนํ ๑

[๕๔] ยถฺธ จิตฺตํ อูปฺปชฺชิตฺตํ โน ๑ ตถฺธ จิตฺตํ อูปฺปนฺนํ
ตถฺธ จิตฺตํ อูปฺปชฺชิตฺตํ ตฺติ: อามนฺตา ๑ ยถฺธ วาปน จิตฺตํ
อูปฺปชฺชิตฺตํ โน ๑ ตถฺธ จิตฺตํ อูปฺปนฺนํ ตถฺธ จิตฺตํ อูปฺปชฺชิตฺตภาติ:
อามนฺตา ๑ ยถฺธ จิตฺตํ นอูปฺปชฺชิตฺตํ โน ๑ ตถฺธ จิตฺตํ นอูปฺปนฺนํ

ตตฺถ จิตฺตํ น อุปปชฺชติตฺตํ: นตฺถิ ๑ ยตฺถ วา ปน จิตฺตํ น อุปปชฺชติตฺตํ โน ๑ ตตฺถ จิตฺตํ น อุปปนฺนํ ตตฺถ จิตฺตํ น อุปปชฺชติตฺตํ: อุปปชฺชติตฺตํ ๑

[๕๕] อุปปนฺนํ อุปปชฺชमानนฺติ: ภคฺคกฺขณํ อุปปนฺนํ โน ๑ อุปปชฺชมานํ อุปปาทกฺขณํ อุปปนฺนญฺเจว อุปปชฺชमानญฺ ๑ อุปปชฺชมานํ อุปปนฺนนฺติ: อามนฺตา ๑ น อุปปนฺนํ น อุปปชฺชमानนฺติ: อามนฺตา ๑ น อุปปชฺชมานํ น อุปปนฺนนฺติ: ภคฺคกฺขณํ น อุปปชฺชมานํ โน ๑ น อุปปนฺนํ อตฺตคานาคคํ จิตฺตํ น เจว อุปปชฺชมานํ น ๑ อุปปนฺนํ ๑

[๕๖] นิรุทฺธํ นิรุชฺฌमानนฺติ: โน ๑ นิรุชฺฌมานํ นิรุทฺธนฺติ: โน ๑ น นิรุทฺธํ น นิรุชฺฌमानนฺติ: ภคฺคกฺขณํ น นิรุทฺธํ โน ๑ น นิรุชฺฌมานํ อุปปาทกฺขณํ อนาคคญฺ จิตฺตํ น เจว นิรุทฺธํ น ๑ นิรุชฺฌมานํ ๑ น นิรุชฺฌมานํ น นิรุทฺธนฺติ: อตฺตํ จิตฺตํ น นิรุชฺฌมานํ โน ๑ น นิรุทฺธํ อุปปาทกฺขณํ อนาคคญฺ จิตฺตํ น เจว นิรุชฺฌมานํ น ๑ นิรุทฺธํ ๑

[๕๗] ยตฺถ จิตฺตํ อุปปชฺชมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตํ กาทํ นิรุชฺฌมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตํ ตตฺถ จิตฺตนฺติ: ภคฺคกฺขณํ จิตฺตํ อุปปาทกฺขณํ วตฺติกฺกนฺตํ ภคฺคกฺขณํ อวตฺติกฺกนฺตํ อตฺตํ จิตฺตํ อุปปาทกฺขณญฺ วตฺติกฺกนฺตํ ภคฺคกฺขณญฺ วตฺติกฺกนฺตํ ๑ ยตฺถ วา ปน จิตฺตํ นิรุชฺฌมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตํ

อุปฺปชฺชมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตกาถํ ๑ ชณฺ ๑ จิตฺตมฺหิ:
 อตฺตํ จิตฺตํ ๑ ยตฺถ จิตฺตํ น อุปฺปชฺชมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ
 อตฺติกฺกนฺตกาถํ น นิรุชฺฌมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตกาถํ
 ๑ ชณฺ ๑ จิตฺตมฺหิ: อุปฺปาทกฺขณฺ อเนกคณฺ ๑ จิตฺตํ ๑ ยตฺถ วา ปน
 จิตฺตํ น นิรุชฺฌมานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตกาถํ น อุปฺปชฺช-
 มานํ ชณฺ ๑ ชณฺ ๑ วตฺติกฺกนฺตํ อตฺติกฺกนฺตกาถํ ๑ ชณฺ ๑ จิตฺตมฺหิ: ภาว-
 กฺก- ชณฺ จิตฺตํ ภาวกฺกชณฺ อวตฺติกฺกนฺตํ โน ๑ อุปฺปาทกฺขณฺ อวตฺติกฺกนฺตํ
 อุปฺปาทกฺขณฺ อเนกคณฺ ๑ จิตฺตํ ภาวกฺกชณฺ ๑ อวตฺติกฺกนฺตํ อุป-
 ปาทกฺขณฺ ๑ อวตฺติกฺกนฺตํ ๑

มุมวารนิตยเตโธ

[๕๘] ยํ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ น นิรุชฺฌติ ตํ จิตฺตํ นิรุชฺฌิตฺตํ
 น อุปฺปชฺชิตฺตํ: อามนฺตา ๑ ยํ วา ปน จิตฺตํ นิรุชฺฌิตฺตํ น อุป-
 ปชฺชิตฺตํ ตํ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ น นิรุชฺฌติ: อามนฺตา ๑ ยํ จิตฺตํ
 น อุปฺปชฺชติ นิรุชฺฌติ ตํ จิตฺตํ น นิรุชฺฌิตฺตํ อุปฺปชฺชิตฺตํ: โน ๑
 ยํ วา ปน จิตฺตํ น นิรุชฺฌิตฺตํ อุปฺปชฺชิตฺตํ ตํ จิตฺตํ น อุปฺปชฺชติ
 นิรุชฺฌติ: นตฺถิ ๑

[๕๙] ยํ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ ตํ จิตฺตํ อุปฺปนฺนํ: อามนฺตา ๑
 ยํ วา ปน จิตฺตํ อุปฺปนฺนํ ตํ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ: ภาวกฺกชณฺ จิตฺตํ
 อุปฺปนฺนํ โน ๑ ตํ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ อุปฺปาทกฺขณฺ จิตฺตํ อุปฺป-
 นนฺ ๑ อุปฺปชฺชติ ๑ ๑ ยํ จิตฺตํ น อุปฺปชฺชติ ตํ จิตฺตํ น อุปฺปนฺนํ:

រាជកុក្ខនេ ទិគុតំ ន ចុប្បឧត្តិ ណ ។ តំ ទិគុតំ ន ចុប្បឧត្តិ ចត្តានាកតំ
ទិគុតំ ន ទេវ ចុប្បឧត្តិ ន ។ ចុប្បឧត្តិ ។ យំ វាបន ទិគុតំ ន ចុប្បឧត្តិ
តំ ទិគុតំ ន ចុប្បឧត្តិ ចត្តិ: ចាមនុតា ។

[៦០] យំ ទិគុតំ និរុទ្ធពតិ តំ ទិគុតំ ចុប្បឧត្តិ ចត្តិ: ចាមនុតា ។
យំ វាបន ទិគុតំ ចុប្បឧត្តិ តំ ទិគុតំ និរុទ្ធពតិ ចុប្បឧត្តិ ចត្តិ: ចុប្បឧត្តិ ទិគុតំ
ចុប្បឧត្តិ ណ ។ តំ ទិគុតំ និរុទ្ធពតិ រាជកុក្ខនេ ទិគុតំ ចុប្បឧត្តិ ចត្តិ: ចុប្បឧត្តិ ទិគុតំ
និរុទ្ធពតិ ។ ។ យំ ទិគុតំ និរុទ្ធពតិ តំ ទិគុតំ ន ចុប្បឧត្តិ ចត្តិ: ចុប្ប
ឧត្តិ ទិគុតំ និរុទ្ធពតិ ណ ។ តំ ទិគុតំ ន ចុប្បឧត្តិ ចត្តិ: ចត្តិ: ទិគុតំ
នាកតំ ទិគុតំ ន ទេវ និរុទ្ធពតិ ន ។ ចុប្បឧត្តិ ។ យំ វាបន ទិគុតំ
ន ចុប្បឧត្តិ តំ ទិគុតំ និរុទ្ធពតិ ចត្តិ: ចាមនុតា ។

[៦១] យំ ទិគុតំ ចុប្បឧត្តិ តំ ទិគុតំ ចុប្បឧត្តិ ចត្តិ: ណ ។
យំ វាបន ទិគុតំ ចុប្បឧត្តិ តំ ទិគុតំ ចុប្បឧត្តិ ចត្តិ: ណ ។ យំ
ទិគុតំ ន ចុប្បឧត្តិ តំ ទិគុតំ ន ចុប្បឧត្តិ ចត្តិ: ចត្តិ: ទិគុតំ ន ចុប្ប
ឧត្តិ ណ ។ តំ ទិគុតំ ន ចុប្បឧត្តិ រាជកុក្ខនេ ចនាគតនុ
ទិគុតំ ន ទេវ ចុប្បឧត្តិ ន ។ ចុប្បឧត្តិ ។ យំ វាបន ទិគុតំ
ន ចុប្បឧត្តិ តំ ទិគុតំ ន ចុប្បឧត្តិ ចត្តិ: ចុប្បឧត្តិ ទិគុតំ ន
ចុប្បឧត្តិ ណ ។ តំ ទិគុតំ ន ចុប្បឧត្តិ រាជកុក្ខនេ ចនាគតនុ
ទិគុតំ ន ទេវ ចុប្បឧត្តិ ន ។ ចុប្បឧត្តិ ។ យំ ទិគុតំ ចុប្ប
ឧត្តិ តំ ទិគុតំ ចុប្បឧត្តិ ចត្តិ: ណ ។ យំ វាបន ទិគុតំ ចុប្ប
ឧត្តិ តំ ទិគុតំ ចុប្បឧត្តិ ចត្តិ: ណ ។ យំ ទិគុតំ ន ចុប្បឧត្តិ

ន ។ និរុទ្ធពតិ ។ បំ ទិតុំ និរុទ្ធពតិ តំ ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តិ
 ណ ។ បំ វាបន ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តំ ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ
 ណ ។ បំ ទិតុំ និរុទ្ធពតិ តំ ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តិ ឧប-
 បាព្វក្ខនេ ឧបាគប្ប ទិតុំ និរុទ្ធពតិ ណ ។ តំ ទិតុំ និ-
 រុទ្ធពត្ថំ ចត្ថំ ទិតុំ ន ទេ និរុទ្ធពតិ ន ។ និរុទ្ធពត្ថំ ។
 បំ វាបន ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តំ ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តិ រាគក្ខនេ
 ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ ណ ។ តំ ទិតុំ និរុទ្ធពតិ ចត្ថំ ទិតុំ
 ន ទេ និរុទ្ធពត្ថំ ន ។ និរុទ្ធពតិ ។ បំ ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តំ
 ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តិ ណ ។ បំ វាបន ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តំ
 ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តិ ណ ។ បំ ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តំ ទិតុំ
 និរុទ្ធពត្ថំ តិ ឧបបាព្វក្ខនេ ឧបាគប្ប ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ
 ណ ។ តំ ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តិ រាគក្ខនេ ទិតុំ ន ទេ និរុទ្ធព-
 ត្ថំ ន ។ និរុទ្ធពត្ថំ ។ បំ វាបន ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តំ
 ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តិ ចត្ថំ ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តិ ណ ។ តំ
 ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តិ រាគក្ខនេ ទិតុំ ន ទេ និរុទ្ធពត្ថំ ន ។
 និរុទ្ធពត្ថំ ។

[២៣] បំ ទិតុំ ឧបប្បធម្មិ តំ ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តិ ណ ។
 បំ វាបន ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តំ ទិតុំ ឧបប្បធម្មិ តិ ណ ។ បំ
 ទិតុំ ន ឧបប្បធម្មិ តំ ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តិ ចត្ថំ ទិតុំ ន ឧប-
 ប្បធម្មិ ណ ។ តំ ទិតុំ និរុទ្ធពត្ថំ តិ រាគក្ខនេ ឧបាគប្ប

វិចិត្តំ អ. ទេ ចុប្បធម្មតិ អ. ទ. និរុទ្ធនិក្ខេប ។ យំ វាបន វិចិត្តំ អ-
 និរុទ្ធនិក្ខេប កំ វិចិត្តំ អ. ចុប្បធម្មតីតិៈ ចុប្បាភក្ខនេ វិចិត្តំ អ. និរុទ្ធនិ-
 ក្ខេប ណ ។ កំ វិចិត្តំ អ. ចុប្បធម្មតិ រាគក្ខនេ ចនាគតណ្ហ
 វិចិត្តំ អ. ទេ និរុទ្ធនិក្ខេប អ. ទ. ចុប្បធម្មតិ ។ យំ វិចិត្តំ ចុប្បធម្មតិ
 កំ វិចិត្តំ និរុទ្ធនិក្ខេបតីតិៈ ចាមនុតា ។ យំ វាបន វិចិត្តំ និរុទ្ធនិក្ខេបតិ ។
 កំ វិចិត្តំ ចុប្បធម្មតីតិៈ ចនាគតំ វិចិត្តំ និរុទ្ធនិក្ខេបតិ ណ ។ កំ វិចិត្តំ
 ចុប្បធម្មតិ ចុប្បាភក្ខនេ វិចិត្តំ និរុទ្ធនិក្ខេបតិ ទេ ចុប្បធម្មតិ ។ ។
 យំ វិចិត្តំ អ. ចុប្បធម្មតិ កំ វិចិត្តំ អ. និរុទ្ធនិក្ខេបតីតិៈ ចនាគតំ វិចិត្តំ
 អ. ចុប្បធម្មតិ ណ ។ កំ វិចិត្តំ អ. និរុទ្ធនិក្ខេបតិ រាគក្ខនេ ចត្តិកតណ្ហ
 វិចិត្តំ អ. ទេ ចុប្បធម្មតិ អ. ទ. និរុទ្ធនិក្ខេបតិ ។ យំ វាបន វិចិត្តំ
 អ. និរុទ្ធនិក្ខេបតិ កំ វិចិត្តំ អ. ចុប្បធម្មតីតិៈ ចាមនុតា ។ យំ វិចិត្តំ
 ចុប្បធម្មតិក កំ វិចិត្តំ និរុទ្ធនិក្ខេបតីតិៈ ណ ។ យំ វាបន វិចិត្តំ
 និរុទ្ធនិក្ខេបតិ កំ វិចិត្តំ ចុប្បធម្មតិកាតិៈ ណ ។ យំ វិចិត្តំ អ. ចុប្ប-
 ធម្មតិក កំ វិចិត្តំ អ. និរុទ្ធនិក្ខេបតីតិៈ ចុប្បាភក្ខនេ ចនាគតណ្ហ
 វិចិត្តំ អ. ចុប្បធម្មតិក ណ ។ កំ វិចិត្តំ អ. និរុទ្ធនិក្ខេបតិ រាគក្ខនេ
 វិចិត្តំ អ. ទេ ចុប្បធម្មតិក អ. ទ. និរុទ្ធនិក្ខេបតិ ។ យំ វាបន វិចិត្តំ
 អ. និរុទ្ធនិក្ខេបតិ កំ វិចិត្តំ អ. ចុប្បធម្មតិកាតិៈ ចត្តិក វិចិត្តំ អ. និរុទ្ធនិ-
 ក្ខេបតិ ណ ។ កំ វិចិត្តំ អ. ចុប្បធម្មតិក រាគក្ខនេ វិចិត្តំ អ. ទេ
 និរុទ្ធនិក្ខេបតិ អ. ទ. ចុប្បធម្មតិក ។

[៦៤] យំ វិចិត្តំ ចុប្បធម្មតិ កំ វិចិត្តំ អ. និរុទ្ធនិក្ខេបតីតិៈ ចាមនុតា ។

ยํ วาปน จิตฺตํ น นิรุชฺฌติ ตํ จิตฺตํ อุปฺปชฺชตีติ: อตฺตํ นาคํ
 จิตฺตํ น นิรุชฺฌติ โน ๑ ตํ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ อุปฺปาทกฺขณ
 จิตฺตํ น นิรุชฺฌติ เจว อุปฺปชฺชติ ๑ ๑ ยํ จิตฺตํ น อุปฺปชฺชติ ตํ
 จิตฺตํ นิรุชฺฌตีติ: อตฺตํ นาคํ จิตฺตํ น อุปฺปชฺชติ โน ๑ ตํ จิตฺตํ
 นิรุชฺฌติ ฅกฺกขณ จิตฺตํ น อุปฺปชฺชติ เจว นิรุชฺฌติ ๑ ๑
 ยํ วาปน จิตฺตํ นิรุชฺฌติ ตํ จิตฺตํ น อุปฺปชฺชตีติ: อามนฺตา ๑

[๖๕] ยํ จิตฺตํ อุปฺปชฺชมานํ ตํ จิตฺตํ อุปฺปนฺนหฺนติ: อามนฺตา ๑
 ยํ วาปน จิตฺตํ อุปฺปนฺนํ ตํ จิตฺตํ อุปฺปชฺชมานหฺนติ: ฅกฺกขณ
 จิตฺตํ อุปฺปนฺนํ โน ๑ ตํ จิตฺตํ อุปฺปชฺชมานํ อุปฺปาทกฺขณ
 จิตฺตํ อุปฺปนฺนเจว อุปฺปชฺชมานเจว ๑ ๑ ยํ จิตฺตํ น อุปฺปชฺชมานํ
 ตํ จิตฺตํ น อุปฺปนฺนหฺนติ: ฅกฺกขณ จิตฺตํ น อุปฺปชฺชมานํ โน ๑
 ตํ จิตฺตํ น อุปฺปนฺนํ อตฺตํ นาคํ จิตฺตํ น เจว อุปฺปชฺชมานํ น ๑
 อุปฺปนฺนํ ๑ ยํ วาปน จิตฺตํ น อุปฺปนฺนํ ตํ จิตฺตํ น อุปฺปชฺชมานหฺนติ:
 อามนฺตา ๑

[๖๖] ยํ จิตฺตํ นิรุชฺฌมานํ ตํ จิตฺตํ อุปฺปนฺนหฺนติ: อามนฺตา ๑
 ยํ วาปน จิตฺตํ อุปฺปนฺนํ ตํ จิตฺตํ นิรุชฺฌมานหฺนติ: อุปฺปาทก-
 ขณ จิตฺตํ อุปฺปนฺนํ โน ๑ ตํ จิตฺตํ นิรุชฺฌมานํ ฅกฺกขณ
 จิตฺตํ อุปฺปนฺนเจว นิรุชฺฌมานเจว ๑ ๑ ยํ จิตฺตํ น นิรุชฺฌมานํ ตํ
 จิตฺตํ น อุปฺปนฺนหฺนติ: อุปฺปาทกฺขณ จิตฺตํ น นิรุชฺฌมานํ โน ๑
 ตํ จิตฺตํ น อุปฺปนฺนํ อตฺตํ นาคํ จิตฺตํ น เจว นิรุชฺฌมานํ น ๑

อุปปนฺ ๑ ยํ วาปน จิตฺตํ น อุปปนฺ ตํ จิตฺตํ น นิรุชฺฌมานนฺติ:
อามนฺตา ๑

[๖๗] ยํ จิตฺตํ อุปปนฺ ตํ จิตฺตํ อุปปชฺชิตฺถาติ: โน ๑
ยํ วาปน จิตฺตํ อุปปชฺชิตฺถํ ตํ จิตฺตํ อุปปนฺนนฺติ: โน ๑ ยํ จิตฺตํ
อุปปนฺ ตํ จิตฺตํ อุปปชฺชิตฺถํ: โน ๑ ยํ วาปน จิตฺตํ อุ-
ปปชฺชิตฺถํ ตํ จิตฺตํ อุปปนฺนนฺติ: โน ๑ ยํ จิตฺตํ น อุปปนฺ
ตํ จิตฺตํ อุปปชฺชิตฺถาติ: อตฺถํ จิตฺตํ น อุปปนฺ โน ๑ ตํ จิตฺตํ
น อุปปชฺชิตฺถํ อเนกํ จิตฺตํ น เจว อุปปนฺ น ๑ อุปปชฺชิตฺถํ ๑
ยํ วาปน จิตฺตํ น อุปปชฺชิตฺถํ ตํ จิตฺตํ น อุปปนฺนนฺติ: ปจฺจุ-
จิตฺตํ น อุปปชฺชิตฺถํ โน ๑ ตํ จิตฺตํ น อุปปนฺ อเนกํ จิตฺตํ
น เจว อุปปชฺชิตฺถํ น ๑ อุปปนฺ ๑ ยํ จิตฺตํ น อุปปนฺ ตํ จิตฺตํ
น อุปปชฺชิตฺถํ: อเนกํ จิตฺตํ น อุปปนฺ โน ๑ ตํ จิตฺตํ น-
อุปปชฺชิตฺถํ อตฺถํ จิตฺตํ น เจว อุปปนฺ น ๑ อุปปชฺชิตฺถํ ๑
ยํ วาปน จิตฺตํ น อุปปชฺชิตฺถํ ตํ จิตฺตํ น อุปปนฺนนฺติ: ปจฺจุ-
ปนฺ จิตฺตํ น อุปปชฺชิตฺถํ โน ๑ ตํ จิตฺตํ น อุปปนฺ อตฺถํ
จิตฺตํ น เจว อุปปชฺชิตฺถํ น ๑ อุปปนฺ ๑

[๖๘] ยํ จิตฺตํ อุปปชฺชิตฺถํ โน ๑ ตํ จิตฺตํ อุปปนฺ ตํ จิตฺตํ
อุปปชฺชิตฺถํ: โน ๑ ยํ วาปน จิตฺตํ อุปปชฺชิตฺถํ โน ๑ ตํ
จิตฺตํ อุปปนฺ ตํ จิตฺตํ อุปปชฺชิตฺถาติ: โน ๑ ยํ จิตฺตํ น อุ-
ปปชฺชิตฺถํ โน ๑ ตํ จิตฺตํ น อุปปนฺ ตํ จิตฺตํ น อุปปชฺชิตฺถํ:

បន្ត បំ ទិគ្គតំ អប្បប្បធម្មិ គន្ធនំ គំ ទិគ្គតំ អប្បប្បន្តន្តិៈ រាគ្គកុ-
 ធនេ ទិគ្គតំ អប្បប្បធម្មិ ណៃ ។ គន្ធនំ គំ ទិគ្គតំ អប្បប្បន្តន្តិៈ ចត្តិកា-
 រាគ្គកំ ទិគ្គតំ អ ទេវ ប្បប្បធម្មិ អ ។ ប្បប្បន្តន្តិៈ ។ បន្ត វាបន បំ
 ទិគ្គតំ អប្បប្បន្តន្តិៈ គន្ធនំ គំ ទិគ្គតំ អប្បប្បធម្មិៈ ចាមនុតា ។

[៧៤] បន្ត បំ ទិគ្គតំ អិរុទ្ធម្មិ គន្ធនំ គំ ទិគ្គតំ ប្បប្បន្តន្តិៈ
 ចាមនុតា ។ បន្ត វាបន បំ ទិគ្គតំ ប្បប្បន្តន្តិៈ គន្ធនំ គំ ទិគ្គតំ
 អិរុទ្ធម្មិៈ ប្បប្បាត្រកុធនេ ទិគ្គតំ ប្បប្បន្តន្តិៈ ណៃ ។ គន្ធនំ គំ ទិគ្គតំ
 អិរុទ្ធម្មិ រាគ្គកុធនេ ទិគ្គតំ ប្បប្បន្តន្តិៈ អិរុទ្ធម្មិ ។ ។ បន្ត
 បំ ទិគ្គតំ អិរុទ្ធម្មិ គន្ធនំ គំ ទិគ្គតំ អប្បប្បន្តន្តិៈ ប្បប្បាត្រកុធនេ
 ទិគ្គតំ អិរុទ្ធម្មិ ណៃ ។ គន្ធនំ គំ ទិគ្គតំ អប្បប្បន្តន្តិៈ ចត្តិកា-
 រាគ្គកំ ទិគ្គតំ អ ទេវ អិរុទ្ធម្មិ អ ។ ប្បប្បន្តន្តិៈ ។ បន្ត វាបន បំ ទិគ្គតំ
 អប្បប្បន្តន្តិៈ គន្ធនំ គំ ទិគ្គតំ អិរុទ្ធម្មិៈ ចាមនុតា ។

[៧៥] បន្ត បំ ទិគ្គតំ ប្បប្បធម្មិ គន្ធនំ គំ ទិគ្គតំ ប្បប្បធម្មិគុតាទិៈ
 ណៃ ។ បន្ត វាបន បំ ទិគ្គតំ ប្បប្បធម្មិគុត គន្ធនំ គំ ទិគ្គតំ ប្ប-
 ប្បធម្មិៈ ណៃ ។ បន្ត បំ ទិគ្គតំ អប្បប្បធម្មិ គន្ធនំ គំ ទិគ្គតំ អ-
 ប្បប្បធម្មិគុតាទិៈ ចត្តិកំ ទិគ្គតំ អប្បប្បធម្មិ ណៃ ។ គន្ធនំ គំ ទិគ្គតំ
 អប្បប្បធម្មិគុត រាគ្គកុធនេ ចនាគគណៈ ទិគ្គតំ អ ទេវ ប្បប្បធម្មិ អ ។
 ប្បប្បធម្មិគុត ។ បន្ត វាបន បំ ទិគ្គតំ អប្បប្បធម្មិគុត គន្ធនំ គំ ទិគ្គតំ
 អប្បប្បធម្មិៈ ប្បប្បាត្រកុធនេ ទិគ្គតំ អប្បប្បធម្មិគុត ណៃ ។ គន្ធនំ
 គំ ទិគ្គតំ អប្បប្បធម្មិ រាគ្គកុធនេ ចនាគគណៈ ទិគ្គតំ អ ទេវ ប្ប-

ឬធម៌តុល ម ឧបសម្ព័ន្ធ ។ យស្ត ម វិគ្គយ ឬធម៌តុល តស្ត ត
 វិគ្គយ ឬធម៌តុលត្ថិ: ឆៃ ។ យស្ត ឧបសម្ព័ន្ធ ម វិគ្គយ ឬធម៌តុល
 តស្ត ត វិគ្គយ ឬធម៌ត្ថិ: ឆៃ ។ យស្ត ម វិគ្គយ ម ឬធម៌តុល
 តស្ត ត វិគ្គយ ម ឬធម៌តុលត្ថិ: ឆៃ ។ យស្ត ម វិគ្គយ ម ឬធម៌តុល
 ឆៃ ។ តស្ត ត វិគ្គយ ម ឬធម៌តុលត្ថិ រាជក្បួន ចតុត្ថយ វិគ្គយ
 ម ឆៃ ឬធម៌តុល ម ឧបសម្ព័ន្ធ ។ យស្ត ឧបសម្ព័ន្ធ ម វិគ្គយ
 ម ឬធម៌តុលត្ថិ តស្ត ត វិគ្គយ ម ឬធម៌ត្ថិ: ឬធម៌តុល វិគ្គយ
 ម ឬធម៌តុលត្ថិ ឆៃ ។ តស្ត ត វិគ្គយ ម ឬធម៌តុល រាជក្បួន
 ចតុត្ថយ វិគ្គយ ម ឆៃ ឬធម៌តុលត្ថិ ម ឧបសម្ព័ន្ធ ។ យស្ត ម វិគ្គយ
 ឬធម៌តុល តស្ត ត វិគ្គយ ឬធម៌តុលត្ថិ: ឆៃ ។ យស្ត ឧបសម្ព័ន្ធ
 ម វិគ្គយ ឬធម៌តុលត្ថិ តស្ត ត វិគ្គយ ឬធម៌តុលត្ថិ: ឆៃ ។ យស្ត
 ម វិគ្គយ ម ឬធម៌តុល តស្ត ត វិគ្គយ ម ឬធម៌តុលត្ថិ: ឆៃ ។ យស្ត
 វិគ្គយ ម ឬធម៌តុល ឆៃ ។ តស្ត ត វិគ្គយ ម ឬធម៌តុលត្ថិ- ឬធម៌តុល
 ឆៃ វិគ្គយ ម ឆៃ ឬធម៌តុល ម ឧបសម្ព័ន្ធ ។ យស្ត ឧបសម្ព័ន្ធ
 ម វិគ្គយ ម ឬធម៌តុលត្ថិ តស្ត ត វិគ្គយ ម ឬធម៌តុលត្ថិ: ចតុត្ថយ
 វិគ្គយ ម ឬធម៌តុលត្ថិ ឆៃ ។ តស្ត ត វិគ្គយ ម ឬធម៌តុល ឬធម៌តុល
 ឆៃ វិគ្គយ ម ឆៃ ឬធម៌តុលត្ថិ ម ឧបសម្ព័ន្ធ ។

[២៦] យស្ត ម វិគ្គយ វិគ្គយត្ថិ តស្ត ត វិគ្គយ វិគ្គយត្ថិ
 ឆៃ ។ យស្ត ឧបសម្ព័ន្ធ ម វិគ្គយ វិគ្គយត្ថិ តស្ត ត វិគ្គយ វិគ្គយត្ថិ
 ឆៃ ។ យស្ត ម វិគ្គយ ម វិគ្គយត្ថិ តស្ត ត វិគ្គយ ម វិគ្គយត្ថិ: ចតុត្ថយ

ន ឧកុដ្តតា ន ឧកុដ្តតា ធម្មតា ន ឧកុដ្តតា ធម្មតា ន ឧកុដ្តតា ។ ន-
 ឧបុយាកតា ន ឧបុយាកតា ធម្មតា ន ឧបុយាកតា ធម្មតា ន ឧបុយាកតា ។

[៨០] កុដ្តតា កុដ្តតា ធម្មតា ធម្មតា ឧកុដ្តតា ធម្មតា ។ កុដ្តតា
 កុដ្តតា ធម្មតា ធម្មតា ឧបុយាកតា ធម្មតា ។ ឧកុដ្តតា ឧកុដ្តតា ធម្មតា
 ធម្មតា កុដ្តតា ធម្មតា ។ ឧកុដ្តតា ឧកុដ្តតា ធម្មតា ធម្មតា ឧបុយាកតា
 ធម្មតា ។ ឧបុយាកតា ឧបុយាកតា ធម្មតា ធម្មតា កុដ្តតា ធម្មតា ។
 ឧបុយាកតា ឧបុយាកតា ធម្មតា ធម្មតា ឧកុដ្តតា ធម្មតា ។

[៨១] ន កុដ្តតា ន កុដ្តតា ធម្មតា ន ធម្មតា ន ឧកុដ្តតា ធម្មតា ។
 ន កុដ្តតា ន កុដ្តតា ធម្មតា ន ធម្មតា ន ឧបុយាកតា ធម្មតា ។
 ន ឧកុដ្តតា ន ឧកុដ្តតា ធម្មតា ន ធម្មតា ន កុដ្តតា ធម្មតា ។
 ន ឧកុដ្តតា ន ឧកុដ្តតា ធម្មតា ន ធម្មតា ន ឧបុយាកតា ធម្មតា ។
 ន ឧបុយាកតា ន ឧបុយាកតា ធម្មតា ន ធម្មតា ន កុដ្តតា ធម្មតា ។
 ន ឧបុយាកតា ន ឧបុយាកតា ធម្មតា ន ធម្មតា ន ឧកុដ្តតា ធម្មតា ។

[៨២] កុដ្តតា ធម្មតា ធម្មតា កុដ្តតា ។ ឧកុដ្តតា ធម្មតា
 ធម្មតា ឧកុដ្តតា ។ ឧបុយាកតា ធម្មតា ធម្មតា ឧបុយាកតា ។

[៨៣] ន កុដ្តតា ន ធម្មតា ន ធម្មតា ន កុដ្តតា ។ ន ឧកុដ្តតា
 ន ធម្មតា ន ធម្មតា ន ឧកុដ្តតា ។ ន ឧបុយាកតា ន ធម្មតា ន ធម្មតា
 ន ឧបុយាកតា ។

[๔๔] กุสฺสตา ธมฺมา ธมฺมา อกุสฺสตา ๑ กุสฺสตา ธมฺมา
 ธมฺมา อพฺยายกตา ๑ อกุสฺสตา ธมฺมา ธมฺมา กุสฺสตา ๑ อกุสฺสตา
 ธมฺมา ธมฺมา อพฺยายกตา ๑ อพฺยายกตา ธมฺมา ธมฺมา กุสฺสตา ๑
 อพฺยายกตา ธมฺมา ธมฺมา อกุสฺสตา ๑

[๔๕] นกุสฺสตา นธมฺมา นธมฺมา นอกุสฺสตา ๑ นกุสฺสตา
 นธมฺมา นธมฺมา นอพฺยายกตา ๑ นอกุสฺสตา นธมฺมา นธมฺมา
 นกุสฺสตา ๑ นอกุสฺสตา นธมฺมา นธมฺมา นอพฺยายกตา ๑
 นอพฺยายกตา นธมฺมา นธมฺมา นกุสฺสตา ๑ นอพฺยายกตา นธมฺมา
 นธมฺมา นอกุสฺสตา ๑

อฺนุทฺเทสฺวาโร ๑

นิตฺเทสฺวาโร

[๔๖] กุสฺสตา กุสฺสตา ธมฺมาติ: อามนฺตา ๑ กุสฺสตา ธมฺมา
 กุสฺสตาติ: อามนฺตา ๑ อกุสฺสตา อกุสฺสตา ธมฺมาติ: อามนฺตา ๑
 อกุสฺสตา ธมฺมา อกุสฺสตาติ: อามนฺตา ๑ อพฺยายกตา อพฺยายกตา
 ธมฺมาติ: อามนฺตา ๑ อพฺยายกตา ธมฺมา อพฺยายกตาติ: อามนฺตา ๑

[๔๗] นกุสฺสตา นกุสฺสตา ธมฺมาติ: อามนฺตา ๑ นกุสฺสตา
 ธมฺมา นกุสฺสตาติ: อามนฺตา ๑ นอกุสฺสตา นอกุสฺสตา ธมฺมาติ:
 อามนฺตา ๑ นอกุสฺสตา ธมฺมา นอกุสฺสตาติ: อามนฺตา ๑ น-
 อพฺยายกตา นพฺยายกตา ธมฺมาติ: อามนฺตา ๑ นพฺยายกตา

น อกุตตา รหมมาติ: อามนุตา ๑ น รหมมา น กุตตา รหมมาติ:
 อามนุตา ๑ น อกุตตา น อกุตตา รหมมาติ: อามนุตา ๑ น รหมมา
 น อพฺยาภคตา รหมมาติ: อามนุตา ๑ น อพฺยาภคตา น อพฺยาภคตา
 รหมมาติ: อามนุตา ๑ น รหมมา น กุตตา รหมมาติ: อามนุตา ๑
 น อพฺยาภคตา น อพฺยาภคตา รหมมาติ: อามนุตา ๑ น รหมมา น อกุตตา
 รหมมาติ: อามนุตา ๑

[๘๐] กุตตา รหมมาติ: อามนุตา ๑ รหมมา กุตตา รหมมาติ:
 กุตตา รหมมา รหมมา เจว กุตตา รหมมา ๑ อวเตธํ รหมมา
 น กุตตา รหมมา ๑ อกุตตา รหมมาติ: อามนุตา ๑ รหมมา อกุตตา
 รหมมาติ: อกุตตา รหมมา รหมมา เจว อกุตตา รหมมา ๑ อวเตธํ
 รหมมา น อกุตตา รหมมา ๑ อพฺยาภคตา รหมมาติ: อามนุตา ๑
 รหมมา อพฺยาภคตา รหมมาติ: อพฺยาภคตา รหมมา รหมมา เจว
 อพฺยาภคตา รหมมา ๑ อวเตธํ รหมมา น อพฺยาภคตา รหมมา ๑

[๘๑] น กุตตา น รหมมาติ: กุตตํ จเปตฺวา อวเตธํ รหมมา
 น กุตตา รหมมา กุตตญฺ ๑ รหมเม ๑ จเปตฺวา อวเตธํ น เจว กุตตา
 น ๑ รหมมา ๑ น รหมมา น กุตตา รหมมาติ: อามนุตา ๑ น อกุตตา
 น รหมมาติ: อกุตตํ จเปตฺวา อวเตธํ รหมมา น อกุตตา รหมมา
 อกุตตญฺ ๑ รหมเม ๑ จเปตฺวา อวเตธํ น เจว อกุตตา น ๑ รหมมา ๑
 น รหมมา น อกุตตา รหมมาติ: อามนุตา ๑ น อพฺยาภคตา น รหมมาติ:

กุตตา น ๑ ธมฺมา ๑ น ธมฺมา น กุตตา ธมฺมาติ: อามนฺตา ๑
 น กุตตา น ธมฺมาติ: กุตตํ จเปตฺวา อวเสถา ธมฺมา น กุตตา
 ธมฺมา กุตตญฺ ๑ ธมฺเม ๑ จเปตฺวา อวเสถา น เจว กุตตา น ๑
 ธมฺมา ๑ น ธมฺมา น อพฺยากตา ธมฺมาติ: อามนฺตา ๑ น กุตตา
 น ธมฺมาติ: กุตตํ จเปตฺวา อวเสถา ธมฺมา น กุตตา ธมฺมา
 กุตตญฺ ๑ ธมฺเม ๑ จเปตฺวา อวเสถา น เจว กุตตา น ๑
 ธมฺมา ๑ น ธมฺมา น กุตตา ธมฺมาติ: อามนฺตา ๑ น กุตตา
 น ธมฺมาติ: กุตตํ จเปตฺวา อวเสถา ธมฺมา น กุตตา ธมฺมา
 กุตตญฺ ๑ ธมฺเม ๑ จเปตฺวา อวเสถา น เจว กุตตา น ๑
 ธมฺมา ๑ น ธมฺมา น อพฺยากตา ธมฺมาติ: อามนฺตา ๑ น อพฺยากตา
 น ธมฺมาติ: อพฺยากตํ จเปตฺวา อวเสถา ธมฺมา น อพฺยากตา
 ธมฺมา อพฺยากตญฺ ๑ ธมฺเม ๑ จเปตฺวา อวเสถา น เจว อพฺยากตา
 น ๑ ธมฺมา ๑ น ธมฺมา น กุตตา ธมฺมาติ: อามนฺตา ๑ น อพฺยากตา
 น ธมฺมาติ: อพฺยากตํ จเปตฺวา อวเสถา ธมฺมา น อพฺยากตา
 ธมฺมา อพฺยากตญฺ ๑ ธมฺเม ๑ จเปตฺวา อวเสถา น เจว อพฺยากตา
 น ๑ ธมฺมา ๑ น ธมฺมา น กุตตา ธมฺมาติ: อามนฺตา ๑

นิตุเทสวาโร ๑

ปณณคตติวารํ นิฏฺฐิตํ ๑

สพฺเพตฺถ์ อุปฺปชฺชนฺตานํ ปวศุเต อภุตฺตวิปฺปยุตฺตจิตฺตสฺส อุปฺปาทกฺขณ
 เตสํ อพฺยากตา ํมมา อุปฺปชฺชนฺติ โน จ เตสํ อภุตฺตา ํมมา
 อุปฺปชฺชนฺติ ปญฺจโวกาเร อภุตฺตานํ อุปฺปาทกฺขณ เตสํ อพฺยา-
 กตา จ ํมมา อุปฺปชฺชนฺติ อภุตฺตา จ ํมมา อุปฺปชฺชนฺติ ฯ

[๘๗] ยตุถ กุตฺตา ํมมา อุปฺปชฺชนฺติ ตตุถ อภุตฺตา ํมมา
 อุปฺปชฺชนฺตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตุถ วาปน อภุตฺตา ํมมา อุป-
 ปชฺชนฺติ ตตุถ กุตฺตา ํมมา อุปฺปชฺชนฺตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๘๘] ยตุถ กุตฺตา ํมมา อุปฺปชฺชนฺติ ตตุถ อพฺยากตา ํมมา
 อุปฺปชฺชนฺตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตุถ วาปน อพฺยากตา ํมมา อุป-
 ปชฺชนฺติ ตตุถ กุตฺตา ํมมา อุปฺปชฺชนฺตฺติ: อสฺสณฺณตฺตฺเต ตตุถ
 อพฺยากตา ํมมา อุปฺปชฺชนฺติ โน จ ตตุถ กุตฺตา ํมมา อุป-
 ปชฺชนฺติ จตุโวกาเร ปญฺจโวกาเร ตตุถ อพฺยากตา จ ํมมา
 อุปฺปชฺชนฺติ กุตฺตา จ ํมมา อุปฺปชฺชนฺติ ฯ

[๘๙] ยตุถ อภุตฺตา ํมมา อุปฺปชฺชนฺติ ตตุถ อพฺยากตา
 ํมมา อุปฺปชฺชนฺตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตุถ วาปน อพฺยากตา ํมมา
 อุปฺปชฺชนฺติ ตตุถ อภุตฺตา ํมมา อุปฺปชฺชนฺตฺติ: อสฺสณฺณตฺตฺเต
 ตตุถ อพฺยากตา ํมมา อุปฺปชฺชนฺติ โน จ ตตุถ อภุตฺตา ํมมา
 อุปฺปชฺชนฺติ จตุโวกาเร ปญฺจโวกาเร ตตุถ อพฺยากตา จ ํมมา
 อุปฺปชฺชนฺติ อภุตฺตา จ ํมมา อุปฺปชฺชนฺติ ฯ

[๓๐๐] ยตฺถ ยตุถ กุตฺตา ํมมา อุปฺปชฺชนฺติ ตตฺถ ตตุถ

ទិព្វគត្ត រាជកុញ្ញេ ចរុបេ ចក្កតានំ ចុប្បាភក្កេ គេតំ កុត្តតា ។
 ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ ចុប្បាភក្កេ ។ ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ ។ យត្ថំ វា ឧប្ប
 ចុប្បាភក្កេ ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ គត្តំ កុត្តតា ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ
 ចរុបេ កុត្តតានំ ចុប្បាភក្កេ គេតំ ចុប្បាភក្កេ ធម្មា ន ចុប្ប
 ឧប្បត្តិ នៃ ។ គេតំ កុត្តតា ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ ឥត្ថេ កុត្តតានំ ឧប្ប
 ចុប្បាភក្កេ ទិព្វគត្ត រាជកុញ្ញេ ចរុបេ ចក្កតានំ ចុប្បាភក្កេ គេតំ
 ចុប្បាភក្កេ ។ ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ កុត្តតា ។ ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ ។

[៣០៥] យត្ថំ ចក្កតានំ ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ គត្តំ ចុប្បាភក្កេ
 ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ ឥត្ថេ ចុប្បឧប្បត្តិ ឧប្បាភក្កេ ឧប្បាភក្កេ ចក្កតានំ ឧប្ប
 ចុប្បាភក្កេ គេតំ ចក្កតានំ ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ នៃ ។
 គេតំ ចុប្បាភក្កេ ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ ឥត្ថេ កុត្តតានំ ឧប្ប
 ចុប្បាភក្កេ ទិព្វគត្ត រាជកុញ្ញេ ចរុបេ កុត្តតានំ ចុប្បាភក្កេ គេតំ ចក្កតានំ ។
 ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ ចុប្បាភក្កេ ។ ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ ។ យត្ថំ វា ឧប្ប
 ចុប្បាភក្កេ ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ គត្តំ ចក្កតានំ ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ
 ចរុបេ ចក្កតានំ ចុប្បាភក្កេ គេតំ ចុប្បាភក្កេ ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ
 នៃ ។ គេតំ ចក្កតានំ ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ ឥត្ថេ កុត្តតានំ ឧប្ប
 ចុប្បាភក្កេ ទិព្វគត្ត រាជកុញ្ញេ ចរុបេ កុត្តតានំ ចុប្បាភក្កេ គេតំ ចុប្បាភក្កេ ។
 ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ ចក្កតានំ ។ ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ ។

[៣០៦] យត្ថំ កុត្តតានំ ធម្មា ន ចុប្បឧប្បត្តិ គត្តំ ចក្កតានំ ធម្មា
 ន ចុប្បឧប្បត្តិ ចុប្បាភក្កេ ។ យត្ថំ វា ឧប្ប ចក្កតានំ ធម្មា ន

ចក្កតានំ ចុប្បាហកុឡេន គេតំ គគុត ចប្បយាកតា ធម្មា ន ចុប្បឧត្តរភិ
 ណ ។ គេតំ គគុត ចក្កតា ធម្មា ន ចុប្បឧត្តរភិ ឥវុត្តំ ។ ចក្កតានំ
 ឯកុតេ វិគុតត្ថំ រាជកុឡេន ចក្កតានំ ចុប្បាហកុឡេន គេតំ គគុត
 ចប្បយាកតា ។ ធម្មា ន ចុប្បឧត្តរភិ ចក្កតា ។ ធម្មា ន ចុប្បឧត្តរភិ ។

[៣២] យត្ថំ កុត្តតា ធម្មា ចុប្បឧត្តរភិ គត្ថំ ចក្កតា ធម្មា
 ចុប្បឧត្តរភិ ចក្កតា ។ យត្ថំ វាសន ចក្កតា ធម្មា ចុប្ប-
 ឧត្តរភិ គត្ថំ កុត្តតា ធម្មា ចុប្បឧត្តរភិ ចក្កតា ។

[៣៣] យត្ថំ កុត្តតា ធម្មា ចុប្បឧត្តរភិ គត្ថំ ចប្បយាកតា
 ធម្មា ចុប្បឧត្តរភិ ចក្កតា ។ យត្ថំ វាសន ចប្បយាកតា
 ធម្មា ចុប្បឧត្តរភិ គត្ថំ កុត្តតា ធម្មា ចុប្បឧត្តរភិ ចក្កតា ។

[៣៤] យត្ថំ ចក្កតា ធម្មា ចុប្បឧត្តរភិ គត្ថំ ចប្បយាកតា
 ធម្មា ចុប្បឧត្តរភិ ចក្កតា ។ យត្ថំ វាសន ចប្បយាកតា ធម្មា
 ចុប្បឧត្តរភិ គត្ថំ ចក្កតា ធម្មា ចុប្បឧត្តរភិ ចក្កតា ។

[៣៥] យត្ថំ កុត្តតា ធម្មា ចុប្បឧត្តរភិ គគុត ចក្កតា ធម្មា
 ចុប្បឧត្តរភិ ចក្កតា ។ យត្ថំ វាសន ចក្កតា ធម្មា ចុប្ប-
 ឧត្តរភិ គគុត កុត្តតា ធម្មា ចុប្បឧត្តរភិ ចក្កតា ។

[៣៦] យត្ថំ កុត្តតា ធម្មា ចុប្បឧត្តរភិ គគុត ចប្បយាកតា
 ធម្មា ចុប្បឧត្តរភិ ចក្កតា ។ យត្ថំ វាសន ចប្បយាកតា
 ធម្មា ចុប្បឧត្តរភិ គគុត កុត្តតា ធម្មា ចុប្បឧត្តរភិ ចក្កតា ។

គេតំ គគុព ចប្បយាគតា ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តំ ណំ ។ គេតំ គគុព កុត្តតា
ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តំ ធិតវេតំ ឧត្តរិកាវារាណំ ឧត្តរិកាវារាណំ គេតំ គគុព
ចប្បយាគតា ។ ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តំ កុត្តតា ។ ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តំ ។

[៣២០] យត្ថំ យត្តំ ឧត្តតា ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តំ គត្ថំ គគុព
ចប្បយាគតា ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តាតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ ចាប្ប
យត្តំ ចប្បយាគតា ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តំ គត្ថំ គគុព ឧត្តតា ធម្មំ
ឧប្បធម្មិកុត្តាតិៈ ឥត្តរិកាវារាណំ តុតិយេ ឧត្តរិកាវារាណំ ឧត្តរិកាវារាណំ
គត្ថំ គគុព ចប្បយាគតា ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តំ ណំ ។ គេតំ
គគុព ឧត្តតា ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តំ ធិតវេតំ ឧត្តរិកាវារាណំ ឧត្តរិកាវារាណំ
គេតំ គគុព ចប្បយាគតា ។ ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តំ ឧត្តតា ។
ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តំ ។

[៣២១] យត្ថំ កុត្តតា ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តំ គត្ថំ ឧត្តតា ធម្មំ
ឧប្បធម្មិកុត្តាតិៈ ធម្មំ ។ យត្ថំ ចាប្ប ឧត្តតា ធម្មំ ឧប្ប
ធម្មិកុត្តំ គត្ថំ កុត្តតា ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តាតិៈ ធម្មំ ។

[៣២២] យត្ថំ កុត្តតា ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តំ គត្ថំ ចប្បយាគតា
ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តាតិៈ ធម្មំ ។ យត្ថំ ចាប្ប ចប្បយាគតា ធម្មំ
ឧប្បធម្មិកុត្តំ គត្ថំ កុត្តតា ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តាតិៈ ធម្មំ ។

[៣២៣] យត្ថំ ឧត្តតា ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តំ គត្ថំ ចប្បយាគតា
ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តាតិៈ ធម្មំ ។ យត្ថំ ចាប្ប ចប្បយាគតា ធម្មំ
ឧប្បធម្មិកុត្តំ គត្ថំ ឧត្តតា ធម្មំ ឧប្បធម្មិកុត្តាតិៈ ធម្មំ ។

ណៃ ។ គេតំ គត្ត ចប្បយាគតា ធម្មា ន ឧប្បធម្មិកុត្ត ឥត្តុចារាតំ
ឧប្បធម្មនុតាណំ គេតំ គត្ត កុត្តតា ។ ធម្មា ន ឧប្បធម្មិកុត្ត ចប្បយាគតា ។
ធម្មា ន ឧប្បធម្មិកុត្ត ។ យត្ថំ វាឋន យត្ត ចប្បយាគតា ធម្មា ន ឧប្ប-
ធម្មិកុត្ត គត្ថំ គត្ត កុត្តតា ធម្មា ន ឧប្បធម្មិកុត្តាតិៈ ចាមនុតា ។

[១២៩] យត្ថំ យត្ត ចកុត្តតា ធម្មា ន ឧប្បធម្មិកុត្ត គត្ថំ គត្ត
ចប្បយាគតា ធម្មា ន ឧប្បធម្មិកុត្តាតិៈ ឥត្តុចារាតាណំ ភូតិយេ ភិក្ខុគេ
វត្តតាមាណេ ចត្តឈរត្តតាណំ គេតំ គត្ត ចកុត្តតា ធម្មា ន ឧប្បធម្មិកុត្ត
ណៃ ។ គេតំ គត្ត ចប្បយាគតា ធម្មា ន ឧប្បធម្មិកុត្ត ឥត្តុចារាតំ ឧប្ប-
ធម្មនុតាណំ គេតំ គត្ត ចកុត្តតា ។ ធម្មា ន ឧប្បធម្មិកុត្ត ចប្បយាគតា ។
ធម្មា ន ឧប្បធម្មិកុត្ត ។ យត្ថំ វាឋន យត្ត ចប្បយាគតា ធម្មា ន ឧប្ប-
ធម្មិកុត្ត គត្ថំ គត្ត ចកុត្តតា ធម្មា ន ឧប្បធម្មិកុត្តាតិៈ ចាមនុតា ។

[១៣០] យត្ថំ កុត្តតា ធម្មា ឧប្បធម្មិកុត្តនុតិ គត្ថំ ចកុត្តតា
ធម្មា ឧប្បធម្មិកុត្តនុតិៈ យត្ថំ ភិក្ខុគត្ថំ ចន្តត្ថា ចកុត្តតា ឧប្ប-
ធម្មិកុត្តនុតិ គេតំ កុត្តតា ធម្មា ឧប្បធម្មិកុត្តនុតិ ណៃ ។ គេតំ ចកុត្តតា
ធម្មា ឧប្បធម្មិកុត្តនុតិ ចិត្តវេតំ គេតំ កុត្តតា ។ ធម្មា ឧប្បធម្មិកុត្តនុតិ
ចកុត្តតា ។ ធម្មា ឧប្បធម្មិកុត្តនុតិ ។ យត្ថំ វាឋន ចកុត្តតា ធម្មា
ឧប្បធម្មិកុត្តនុតិ គត្ថំ កុត្តតា ធម្មា ឧប្បធម្មិកុត្តនុតិៈ ចាមនុតា ។

[១៣១] យត្ថំ កុត្តតា ធម្មា ឧប្បធម្មិកុត្តនុតិ គត្ថំ ចប្បយាគតា
ធម្មា ឧប្បធម្មិកុត្តនុតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វាឋន ចប្បយាគតា

ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិ គត្តំ កុត្តា ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិៈ ចក្ក-
 មគ្គក្នុងមុខ ចរណតា គេតំ ចក្កា ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិ
 ណ ។ គេតំ កុត្តា ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិ ចិត្តេ គេតំ ចក្កា-
 កា ។ ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិ កុត្តា ។ ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិ ។

[៣៣២] ឧត្ត កុត្តា ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិ គត្តំ ចក្កា ធម្មា
 ឧប្បត្តិធម្មតិៈ ចាមន្តា ។ ឧត្ត ចាមន្តា ចក្កា ធម្មា
 ឧប្បត្តិធម្មតិ គត្តំ កុត្តា ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិៈ ចក្ក-
 មគ្គក្នុងមុខ ចរណតា ឧត្ត ឧត្ត ចក្កា ចក្កមគ្គ ឧ-
 ត្ត គត្តំ គេតំ ចក្កា ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិ ណ ។ គេតំ កុត្តា
 ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិ ចិត្តេ គេតំ ចក្កា ។ ធម្មា ឧ-
 ប្បត្តិធម្មតិ កុត្តា ។ ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិ ។

[៣៣៣] ឧត្ត កុត្តា ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិ គត្តំ កុត្តា ធម្មា
 ឧប្បត្តិធម្មតិៈ ចាមន្តា ។ ឧត្ត ចាមន្តា កុត្តា ធម្មា ឧ-
 ប្បត្តិធម្មតិ គត្តំ កុត្តា ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិៈ ចាមន្តា ។

[៣៣៤] ឧត្ត កុត្តា ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិ គត្តំ ចក្កា ធម្មា
 ឧប្បត្តិធម្មតិៈ ចាមន្តា ។ ឧត្ត ចាមន្តា ចក្កា ធម្មា
 ឧប្បត្តិធម្មតិ គត្តំ កុត្តា ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិៈ ចក្ក-
 មគ្គ គត្តំ ចក្កា ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិ ណ ។ គត្តំ កុត្តា
 ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិ ឧត្ត ចក្កា ឧត្ត ចក្កា គត្តំ ចក្កា ។
 ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិ កុត្តា ។ ធម្មា ឧប្បត្តិធម្មតិ ។

ศตตถ อพฺยาการตา ๑ ฌมฺมา อပ္ປပચ්චිද්දන්ති កុត្តតា ๑ ฌมฺมา
 อပ္ປပચ්චิද්දන්ති ๑

[๓๘] ยตฺถ ยตฺถ อภฺตฺตา ธมฺมา อปฺปชฺชิตฺตํนฺติ ตตฺถ ตตฺถ
 อพฺยากตา ธมฺมา อปฺปชฺชิตฺตํนฺตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาป: ฯ
 ยตฺถ อพฺยากตา ธมฺมา อปฺปชฺชิตฺตํนฺติ ตตฺถ ตตฺถ อภฺตฺตา ธมฺมา
 อปฺปชฺชิตฺตํนฺตฺติ: อคฺคฺมคฺคตฺตํมจฺจนํ อรหฺนฺดานํ ยตฺถ จิตฺตตฺถ
 อนนฺตฺรา อคฺคฺมคฺคํ ปฏฺธิกตฺตํนฺติ อตฺถนฺตฺตฺตฺตฺตํนํ เตถ ตตฺถ อพฺยา-
 กตา ธมฺมา อปฺปชฺชิตฺตํนฺติ โน ฯ เตถ ตตฺถ อภฺตฺตา ธมฺมา
 อปฺปชฺชิตฺตํนฺติ อิตฺเรถ ฯ อคฺคฺวอการานํ ปณฺจวอการานํ เตถ ตตฺถ
 อพฺยากตา ฯ ธมฺมา อปฺปชฺชิตฺตํนฺติ อภฺตฺตา ฯ ธมฺมา อปฺปชฺชิตฺตํนฺติ ฯ

[๓๓๘] ยถัสถ กุสฺสตา ธมฺมา น อุปฺปชฺชิสฺสັນตฺติ ตสฺส อกุสฺสตา
 ธมฺมา น อุปฺปชฺชิสฺสັນตฺติ: อามนฺตา ฯ ยถัสถ วาปน อกุสฺสตา
 ธมฺมา น อุปฺปชฺชิสฺสັນตฺติ ตสฺส กุสฺสตา ธมฺมา น อุปฺปชฺชิสฺสັນตฺติ:
 ยถัสถ จิตฺตตสฺส อนนฺตฺรา อทุกฺมกฺกํ ปฏฺธิกฺกิสฺสັນตฺติ เตสํ อกุสฺสตา
 ธมฺมา น อุปฺปชฺชิสฺสັນตฺติ โน ฯ เตสํ กุสฺสตา ธมฺมา น อุปฺปชฺชิสฺสັນตฺติ
 อทุกฺมกฺกตมฺภกํ อรหฺนฺตานํ เตสํ อกุสฺสตา ฯ ธมฺมา น อุปฺปชฺชิสฺสັນตฺติ
 กุสฺสตา ฯ ธมฺมา น อุปฺปชฺชิสฺสັນตฺติ ฯ

[๑๕๐] ยุตฺต กุตฺตา ชมฺมา น อุปฺปชฺชิตฺตฺถนฺติ ตตฺถ อพฺยากตา
 ชมฺมา น อุปฺปชฺชิตฺตฺถนฺตฺติ: อคฺคฺมคฺคตฺถมฺกํ อรหฺนฺตานํ เตถฺ กุตฺตา
 ชมฺมา น อุปฺปชฺชิตฺตฺถนฺติ โน ๑ เตถฺ อพฺยากตา ชมฺมา น อุปฺปชฺชิตฺตฺถนฺติ

ปจฺจตฺตวาทสฺส มจฺจนํ เถถํ กุสฺสตา จ ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร อุมฺปา-
กตา จ ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร ๑ ยถา วา ปน อุมฺปากตา ฆมฺมา
น อุมฺปาทวาโร ตถา กุสฺสตา ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร ตติ: อามนฺตา ๑

[๑๔๑] ยถา กุสฺสตา ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร ตถา อุมฺปากตา
ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร อุมฺปาทวาโร อุมฺปาทวาโร ยถา
อุมฺปาทวาโร อุมฺปาทวาโร อุมฺปาทวาโร เถถํ กุสฺสตา ฆมฺมา
น อุมฺปาทวาโร โน จ เถถํ อุมฺปากตา ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร
ปจฺจตฺตวาทสฺส มจฺจนํ เถถํ กุสฺสตา จ ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร อุมฺปา-
กตา จ ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร ๑ ยถา วา ปน อุมฺปากตา
ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร ตถา กุสฺสตา ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร
อามนฺตา ๑

[๑๔๒] ยถา กุสฺสตา ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร ตถา กุสฺสตา
ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร ตติ: อามนฺตา ๑ ยถา วา ปน กุสฺสตา
ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร ตถา กุสฺสตา ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร
อามนฺตา ๑

[๑๔๓] ยถา กุสฺสตา ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร ตถา อุมฺปากตา
ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร อุมฺปาทวาโร ๑ ยถา วา ปน อุมฺปา-
กตา ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร ตถา กุสฺสตา ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร
ตติ: นตฺถิ ๑

[๑๔๔] ยถา กุสฺสตา ฆมฺมา น อุมฺปาทวาโร ตถา อุมฺปา-

กตา ฐมา นอุปปชชิตฺตํคฺติ: อุปปชชิตฺตํคฺติ ๑ ยตถ วาปน
 อพฺยาการ ฐมา นอุปปชชิตฺตํคฺติ คตฺถ อกฺขตา ฐมา นอุ-
 ปชชิตฺตํคฺติ: นคฺติ ๑

[๑๔๕] ยตฺถ ยตถ อกฺขตา ฐมา นอุปปชชิตฺตํคฺติ คตฺถ
 คตฺถ อกฺขตา ฐมา นอุปปชชิตฺตํคฺติ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน
 ยตถ อกฺขตา ฐมา นอุปปชชิตฺตํคฺติ คตฺถ คตฺถ อกฺขตา ฐมา
 นอุปปชชิตฺตํคฺติ: ยตฺถ จิตฺตํคฺติ อมฺตฺรา อคฺคคฺคํ ปฏิจจิตฺตํคฺติ
 คตฺถ คตฺถ อกฺขตา ฐมา นอุปปชชิตฺตํคฺติ โน ๑ คตฺถ คตฺถ
 อกฺขตา ฐมา นอุปปชชิตฺตํคฺติ อคฺคคฺคํคตฺตํคฺติ อมฺตฺรา
 คตฺถคตฺตํคฺติ คตฺถ คตฺถ อกฺขตา ๑ ฐมา นอุปปชชิตฺตํคฺติ
 อกฺขตา ๑ ฐมา นอุปปชชิตฺตํคฺติ ๑

[๑๔๖] ยตฺถ ยตถ อกฺขตา ฐมา นอุปปชชิตฺตํคฺติ คตฺถ คตฺถ
 อพฺยาการ ฐมา นอุปปชชิตฺตํคฺติ: อคฺคคฺคํคตฺตํคฺติ อมฺตฺรา
 คตฺถคตฺตํคฺติ คตฺถ คตฺถ อกฺขตา ฐมา นอุปปชชิตฺตํคฺติ โน ๑
 คตฺถ คตฺถ อพฺยาการ ฐมา นอุปปชชิตฺตํคฺติ ปจฺจิมจิตฺตํคฺติ
 คตฺถ คตฺถ อกฺขตา ๑ ฐมา นอุปปชชิตฺตํคฺติ อพฺยาการ ๑ ฐมา
 นอุปปชชิตฺตํคฺติ ๑ ยตฺถ วาปน ยตถ อพฺยาการ ฐมา นอุ-
 ปชชิตฺตํคฺติ คตฺถ คตฺถ อกฺขตา ฐมา นอุปปชชิตฺตํคฺติ: อามนฺตา ๑

[๑๔๗] ยตฺถ ยตถ อกฺขตา ฐมา นอุปปชชิตฺตํคฺติ คตฺถ คตฺถ
 อพฺยาการ ฐมา นอุปปชชิตฺตํคฺติ: อคฺคคฺคํคตฺตํคฺติ อมฺตฺรา

យត្ថំ ទិគ្គត្ថំ ចន្ទន្ទរា ចក្កកម្មកំ បរិច្ចាទិទ្ធិន្ទន្ទន្ទ ចន្ទន្ទន្ទន្ទន្ទ គេតំ
 គត្ត ចក្កតា ធម្មា ន ច្បាប់ធម្មន្ទន្ទន្ទ នៃ ។ គេតំ គត្ត ចក្កកម្ម
 ធម្មា ន ច្បាប់ធម្មន្ទន្ទន្ទ បទិទ្ធិទិគ្គត្ថន្ទន្ទ គេតំ គត្ត ចក្កតា ។
 ធម្មា ន ច្បាប់ធម្មន្ទន្ទន្ទ ចក្កកម្ម ។ ធម្មា ន ច្បាប់ធម្មន្ទន្ទន្ទ ។
 យត្ថំ ចាប្រ យត្ត ចក្កកម្ម ធម្មា ន ច្បាប់ធម្មន្ទន្ទន្ទ គត្ថំ គត្ត
 ចក្កតា ធម្មា ន ច្បាប់ធម្មន្ទន្ទន្ទន្ទន្ទ ចាប្រ ។

[៣៤៧] យត្ថំ កុត្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មន្ទ គត្ថំ ចក្កតា ធម្មា
 ច្បាប់ធម្មន្ទន្ទន្ទន្ទ ចាប្រ ។ យត្ថំ ចាប្រ ចក្កតា ធម្មា ច្បាប់
 ធម្មន្ទ គត្ថំ កុត្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មន្ទន្ទន្ទន្ទ ឥត្ថេតំ ទិគ្គត្ថំ
 រាគ្គកុត្ត កុត្តវិប្បកុត្តទិគ្គត្ថំ ច្បាប់ភាពកុត្ត វិវិច្ឆន្ទន្ទន្ទន្ទ
 ចន្ទន្ទន្ទន្ទន្ទ គេតំ ចក្កតា ធម្មា ច្បាប់ធម្មន្ទ នៃ ។ គេតំ
 កុត្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មន្ទ កុត្តន្ទ ច្បាប់ភាពកុត្ត គេតំ ចក្កតា ។
 ធម្មា ច្បាប់ធម្មន្ទ កុត្តា ។ ធម្មា ច្បាប់ធម្មន្ទ ។

[៣៤៨] យត្ថំ កុត្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មន្ទ គត្ថំ ចក្កកម្ម ធម្មា
 ច្បាប់ធម្មន្ទន្ទន្ទន្ទ ចាប្រ ។ យត្ថំ ចាប្រ ចក្កកម្ម ធម្មា
 ច្បាប់ធម្មន្ទ គត្ថំ កុត្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មន្ទន្ទន្ទន្ទ ឥត្ថេតំ ទិគ្គត្ថំ
 រាគ្គកុត្ត កុត្តវិប្បកុត្តទិគ្គត្ថំ ច្បាប់ភាពកុត្ត វិវិច្ឆន្ទន្ទន្ទន្ទ
 ចន្ទន្ទន្ទន្ទន្ទ គេតំ ចក្កកម្ម ធម្មា ច្បាប់ធម្មន្ទ នៃ ។ គេតំ
 កុត្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មន្ទ កុត្តន្ទ ច្បាប់ភាពកុត្ត គេតំ ចក្កកម្ម ។

ធម្មា ឧប្បធម្មិតុ កុត្តតា ។ ធម្មា ឧប្បធម្មតិ ។

[១៥០] យត្ថំ ឧកុត្តតា ធម្មា ឧប្បធម្មតិ គត្ថំ ចុយាកតា
ធម្មា ឧប្បធម្មិតុភាគិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វាឋន ចុយាកតា
ធម្មា ឧប្បធម្មិតុ គត្ថំ ឧកុត្តតា ធម្មា ឧប្បធម្មតីតិៈ ឥវុវេត្ថំ
ទិតុគត្ថំ រាគកុវេន ឧកុត្តតិវិប្បយុត្តទិតុគត្ថំ ឧប្បាហកុវេន និរុច-
ត្តធម្មាឋនា ចត្តធម្មតុត្ថានំ គេតំ ចុយាកតា ធម្មា ឧប្បធម្មិតុ នៃ ។
គេតំ ឧកុត្តតា ធម្មា ឧប្បធម្មតិ ឧកុត្តតានំ ឧប្បាហកុវេន គេតំ
ចុយាកតា ។ ធម្មា ឧប្បធម្មិតុ ឧកុត្តតា ។ ធម្មា ឧប្បធម្មតិ ។

[១៥១] យត្ថុ កុត្តតា ធម្មា ឧប្បធម្មតិ ។ ឧប្បា ។

[១៥២] យត្ថំ យត្ថុ កុត្តតា ធម្មា ឧប្បធម្មតិ គត្ថំ គត្ថុ
ឧកុត្តតា ធម្មា ឧប្បធម្មិតុភាគិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វាឋន យត្ថុ
ឧកុត្តតា ធម្មា ឧប្បធម្មិតុ គត្ថំ គត្ថុ កុត្តតា ធម្មា ឧប្បធម្មតីតិៈ
ឥវុវេត្ថំ ទិតុគត្ថំ រាគកុវេន កុត្តតិវិប្បយុត្តទិតុគត្ថំ ឧប្បាហកុវេន
គេតំ គត្ថុ ឧកុត្តតា ធម្មា ឧប្បធម្មិតុ នៃ ។ គេតំ គត្ថុ កុត្តតា
ធម្មា ឧប្បធម្មតិ កុត្តតានំ ឧប្បាហកុវេន គេតំ គត្ថុ ឧកុត្តតា ។
ធម្មា ឧប្បធម្មិតុ កុត្តតា ។ ធម្មា ឧប្បធម្មតិ ។

[១៥៣] យត្ថំ យត្ថុ កុត្តតា ធម្មា ឧប្បធម្មតិ គត្ថំ គត្ថុ
ចុយាកតា ធម្មា ឧប្បធម្មិតុភាគិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វាឋន យត្ថុ
ចុយាកតា ធម្មា ឧប្បធម្មិតុ គត្ថំ គត្ថុ កុត្តតា ធម្មា ឧប្ប-
ធម្មតីតិៈ ឥវុវេត្ថំ ទិតុគត្ថំ រាគកុវេន កុត្តតិវិប្បយុត្តទិតុគត្ថំ

ចុប្រាហ្មណ៍ ច័ន្ទប័ណ្ណត្ថុកាណ៍ គេត៍ គគ្គ ច័យ្យាកតា ឆុម្ពា ចុប្រា
 ធម្មត្ថុ ណ៍ ។ គេត៍ គគ្គ កុត្តា ឆុម្ពា ចុប្រាធម្មត្ថុ កុត្តា
 ចុប្រាហ្មណ៍ គេត៍ គគ្គ ច័យ្យាកតា ។ ឆុម្ពា ចុប្រាធម្មត្ថុ កុត្តា ។
 ឆុម្ពា ចុប្រាធម្មត្ថុ ។

[២៥៤] យត្តំ យត្តុ ចក្កតតា ឆម្ពា ច្យុប្បធម្មតិ គត្តំ គត្តុ
 ចឃ្យាកតា ឆម្ពា ច្យុប្បធម្មតាតិៈ ចាមន្តា ។ យត្តំ ចាប្រ
 យត្តុ ចឃ្យាកតា ឆម្ពា ច្យុប្បធម្មតុ គត្តំ គត្តុ ចក្កតតា ឆម្ពា
 ច្យុប្បធម្មតីតិៈ តឃ្យេតំ ទិត្តតត្តំ រាគុកុធនេ ចក្កតតិប្បឃ្មត្តទិត្តតត្តំ
 ច្យុប្បាភក្កនេ ចត្ថឈ្មេតត្តានំ គេតំ គត្តុ ចឃ្យាកតា ឆម្ពា ច្យុ-
 ប្បធម្មតុ នៃ ។ គេតំ គត្តុ ចក្កតតា ឆម្ពា ច្យុប្បធម្មតិ ចក្កតតានំ
 ច្យុប្បាភក្កនេ គេតំ គត្តុ ចឃ្យាកតា ។ ឆម្ពា ច្យុប្បធម្មតុ ចក្កតតា ។
 ឆម្ពា ច្យុប្បធម្មតិ ។

[๓๕๕] ยถัสถ์ กุสลา ธมฺมา น อปฺปชฺชนนฺติ คตฺถัสถ์ อกุสลา
 ธมฺมา น อปฺปชฺชิตฺตภาติ: อปฺปชฺชิตฺต ๑ ยถัสถ์ วาปน อกุสลา
 ธมฺมา น อปฺปชฺชิตฺต คตฺถัสถ์ กุสลา ธมฺมา น อปฺปชฺชนนฺตฺติ: นตฺติ ๑

[๓๕๖] ยตฺถํ กุตฺตา ธมฺมา น อปฺปປชฺชนฺတိ ตตฺถ อပ္ပยากตา
 ธมฺมา น อปฺปປชฺชิตฺวาติ: อปฺปປชฺชิตฺถ ๑ ยตฺถ วา ปน อပ္ပยากตา
 ธมฺมา น อปฺปປชฺชิตฺถ ตตฺถ กุตฺตา ธมฺมา น อปฺปປชฺชນฺတိ: นตฺถ ๑

[๑๕๗] ยดฺธํ อภฺธตา ฅมฺมา น อปฺปชฺชนฺติ คฺคฺธํ อพฺยาภาตา
 ฅมฺมา น อปฺปชฺชิตฺตาติ: อปฺปชฺชิตฺตา ๑ ยดฺธํ วาปนํ อพฺยาภาตา

ขมฺมา น อပ္ปชฺชิตุคฺค คตฺถํ อกุกฺคตา ขมฺมา น อပ္ปชฺชนํคตฺติ: นตฺถิ ฯ

[๑๕๘] ยศุต กุศลดา ธมฺมา น อปฺปชฺชนฺติ ฯ เป ฯ

[๑๕๘] ยดฺธံ ยตฺถ กุตฺตา ฆมฺมา น อุပ္ປชฺชนฺති ตද္ધံ ตตฺถ
 อกุตฺตา ฆมฺมา น อุပ္ປชฺชิตฺถាຕិ: ឥပ္ပេធំ ទិតុក្កត្តំ រាងកក្កាធន
 កុត្តវិបល្មត្តទិតុក្កត្តំ ឲ្យប្រាហ្មក្កាធន តេធំ គត្តា កុត្តា ฆม្មា អ-
 ឲ្យប្រឌ្ឍន្តិ ណ ។ តេធំ គត្តា កុត្តា ฆม្មា អឲ្យប្រឌ្ឍតុ ឥត្តា-
 វាធានំ ភូតិយេ ទិតុតេ វត្ថុត្ថមាធន ចន្ទឈ្មេងត្ថតាវំ តេធំ គត្តា កុត្តា ។
 ฆม្មា អឲ្យប្រឌ្ឍន្តិ កុត្តា ។ ฆม្មា អឲ្យប្រឌ្ឍតុ ។ យត្តំ វាប្រ-
 យត្តា កុត្តា ฆม្មា អឲ្យប្រឌ្ឍតុ តត្តំ គត្តា កុត្តា ฆม្មា
 អឲ្យប្រឌ្ឍន្តិ: ចាមណា ។

[๓๖๐] ยถัส ยตุถ กุสฺสตา ฐมา นอุปฺปชฺชนฺติ ตสฺส ตตุถ
 อพฺยาภาตา ฐมา นอุปฺปชฺชนฺติภาติ: ตพฺเพตฺ จิตฺตสฺส ภวฺกทฺทฺ
 กุสฺสทวิปฺปยุตฺตจิตฺตสฺส อุปฺปาททฺทฺทฺ อดฺธมฺมสฺสคฺคานํ เคตฺ ตตุถ
 กุสฺสตา ฐมา นอุปฺปชฺชนฺติ โน จ เคตฺ ตตุถ อพฺยาภาตา ฐมา
 นอุปฺปชฺชนฺติ ตทฺทฺทฺทฺ อุปฺปชฺชนฺตํ เคตฺ ตตุถ กุสฺสตา จ ฐมา
 นอุปฺปชฺชนฺติ อพฺยาภาตา จ ฐมา นอุปฺปชฺชนฺติ จ ยถัส วาปฺน
 ยตุถ อพฺยาภาตา ฐมา นอุปฺปชฺชนฺติ ตสฺส ตตุถ กุสฺสตา ฐมา
 นอุปฺปชฺชนฺติ: อามนฺตา จ

[๓๒๓] ยดฺธํ ยตถ อภฺธตา ธมฺมา น อปฺปชฺชนฺติ ตสฺส ตตถ
อพฺยาภาตา ธมฺมา น อปฺปชฺชติภาตาติ: สัพเพหํ จิตฺตยฺสํ ภวฺกขฺวณ

ច្បាប់ធម្មវិន័យ គត្ត កុស្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យៈ ឥត្តេ ធម្មវិន័យ
 រាជកុស្តេ កុស្តវិប្បយុត្តិកុស្តេ ច្បាប់រាជកុស្តេ និរោធិយាប្បនាម
 ចត្តវេទនា គេតំ ច្បាប់ធម្មវិន័យ ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យ នៃ ។ គេតំ
 កុស្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យ កុស្តានំ ច្បាប់រាជកុស្តេ គេតំ ច្បាប់ធម្មវិន័យ ។
 ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យ កុស្តា ។ ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យ ។

[២២៤] យត្ត កុស្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យ គត្ត ច្បាប់ធម្មវិន័យ ធម្មា
 ច្បាប់ធម្មវិន័យៈ ធម្មា ។ យត្ត ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យ ធម្មា
 ច្បាប់ធម្មវិន័យ គត្ត កុស្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យៈ ឥត្តេ ធម្មវិន័យ
 រាជកុស្តេ កុស្តវិប្បយុត្តិកុស្តេ ច្បាប់រាជកុស្តេ និរោធិយាប្បនាម
 ចត្តវេទនា គេតំ ច្បាប់ធម្មវិន័យ ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យ នៃ ។ គេតំ
 កុស្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យ កុស្តានំ ច្បាប់រាជកុស្តេ គេតំ ច្បាប់
 ធម្មវិន័យ ។ ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យ កុស្តា ។ ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យ ។

[២២៥] យត្ត កុស្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យ ។ ធម្មា

[២២៦] យត្ត យត្ត កុស្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យ គត្ត យត្ត
 កុស្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យៈ យត្ត យត្ត ច្បាប់រាជកុស្តេ យត្ត
 ធម្មវិន័យ ធម្មា យត្ត យត្ត ធម្មវិន័យ គត្ត ធម្មវិន័យ ច្បាប់
 រាជកុស្តេ គេតំ យត្ត កុស្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យ នៃ ។ គេតំ យត្ត
 កុស្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យ យត្ត កុស្តានំ ច្បាប់រាជកុស្តេ គេតំ
 យត្ត កុស្តា ។ ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យ យត្ត កុស្តា ។ ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យ ។
 យត្ត ធម្មា យត្ត កុស្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មវិន័យ គត្ត យត្ត

កុត្តា ធម្មា ឧប្បឧត្តភិគ្គិ: ឥវុវេតំ ទិគ្ខុត្តំ រាគកុវេណ កុត្ត-
 វិប្បយុគ្គិគ្គិគ្គិ ឧប្បាសនាវេណ តេតំ គគ្គ ឧកុត្តា ធម្មា ឧប្ប-
 ឧត្តភិគ្គិ ណ ។ តេតំ គគ្គ កុត្តា ធម្មា ឧប្បឧត្តភិគ្គិ កុត្តានំ
 ឧប្បាសនាវេណ តេតំ គគ្គ ឧកុត្តា ។ ធម្មា ឧប្បឧត្តភិគ្គិ កុត្តា ។
 ធម្មា ឧប្បឧត្តភិគ្គិ ។

[១២៩] យត្ថំ យគ្គ កុត្តា ធម្មា ឧប្បឧត្តភិគ្គិ តត្ថំ គគ្គ
 ឧប្បាសនា ធម្មា ឧប្បឧត្តភិគ្គិ: ចាមនុតា ។ យត្ថំ ចាប្ប យគ្គ
 ឧប្បាសនា ធម្មា ឧប្បឧត្តភិគ្គិ តត្ថំ គគ្គ កុត្តា ធម្មា ឧប្ប-
 ឧត្តភិគ្គិ: ឥវុវេតំ ទិគ្ខុត្តំ រាគកុវេណ កុត្តវិប្បយុគ្គិគ្គិគ្គិ
 ឧប្បាសនាវេណ ចត្តវេណត្ថានំ តេតំ គគ្គ ឧប្បាសនា ធម្មា ឧប្ប-
 ឧត្តភិគ្គិ ណ ។ តេតំ គគ្គ កុត្តា ធម្មា ឧប្បឧត្តភិគ្គិ កុត្តានំ
 ឧប្បាសនាវេណ តេតំ គគ្គ ឧប្បាសនា ។ ធម្មា ឧប្បឧត្តភិគ្គិ
 កុត្តា ។ ធម្មា ឧប្បឧត្តភិគ្គិ ។

[១៣០] យត្ថំ យគ្គ ឧកុត្តា ធម្មា ឧប្បឧត្តភិគ្គិ តត្ថំ គគ្គ
 ឧប្បាសនា ធម្មា ឧប្បឧត្តភិគ្គិ: ចាមនុតា ។ យត្ថំ ចាប្ប យគ្គ
 ឧប្បាសនា ធម្មា ឧប្បឧត្តភិគ្គិ តត្ថំ គគ្គ ឧកុត្តា ធម្មា
 ឧប្បឧត្តភិគ្គិ: ឥវុវេតំ ទិគ្ខុត្តំ រាគកុវេណ ឧកុត្តវិប្បយុគ្គិគ្គិគ្គិ
 ឧប្បាសនាវេណ ចត្តវេណត្ថានំ តេតំ គគ្គ ឧប្បាសនា ធម្មា ឧប្ប-
 ឧត្តភិគ្គិ ណ ។ តេតំ គគ្គ ឧកុត្តា ធម្មា ឧប្បឧត្តភិគ្គិ ឧកុត្តានំ
 ឧប្បាសនាវេណ តេតំ គគ្គ ឧប្បាសនា ។ ធម្មា ឧប្បឧត្តភិគ្គិ

ឧក្ខតា ។ ធម្មា ឧប្បធម្មតិ ។

[១៦៨] យត្ថំ កុត្តា ធម្មា ន ឧប្បធម្មតិ គត្ថំ ឧក្ខតា ធម្មា
 ន ឧប្បធម្មតិ ធម្មតិ: ឥវុវេតំ ទិគ្គត្ថំ រាគកុវេន កុត្តា ឧប្បធម្មតិ
 ទិគ្គត្ថំ ឧប្បាហកុវេន និរោធិយាប្បនាមំ ចន្ទន្ទត្ថានំ គេតំ
 កុត្តា ធម្មា ន ឧប្បធម្មតិ នៃ ។ គេតំ ឧក្ខតា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ធម្មតិ ឧក្ខតា រាគកុវេន ចរុត្ថានំ យត្ថំ ទិគ្គត្ថំ
 ចន្ទន្ទត្ថានំ ឧក្ខតា ឧប្បធម្មតិ គត្ថំ ទិគ្គត្ថំ រាគកុវេន គេតំ
 កុត្តា ។ ធម្មា ន ឧប្បធម្មតិ ឧក្ខតា ។ ធម្មា ន ឧប្បធម្មតិ ។
 យត្ថំ វា ឧប្ប ឧក្ខតា ធម្មា ន ឧប្បធម្មតិ គត្ថំ កុត្តា ធម្មា
 ន ឧប្បធម្មតិ: ឧក្ខតា ឧប្បាហកុវេន យត្ថំ ទិគ្គត្ថំ ចន្ទ-
 ន្ទត្ថានំ ឧក្ខតា ឧប្បធម្មតិ គត្ថំ ទិគ្គត្ថំ ឧប្បាហកុវេន គេតំ
 ឧក្ខតា ធម្មា ន ឧប្បធម្មតិ នៃ ។ គេតំ កុត្តា ធម្មា
 ន ឧប្បធម្មតិ ឧក្ខតា រាគកុវេន ចរុត្ថានំ យត្ថំ ទិគ្គត្ថំ
 ចន្ទន្ទត្ថានំ ឧក្ខតា ឧប្បធម្មតិ គត្ថំ ទិគ្គត្ថំ រាគកុវេន គេតំ
 ឧក្ខតា ។ ធម្មា ន ឧប្បធម្មតិ កុត្តា ។ ធម្មា ន ឧប្បធម្មតិ ។

[១៦៩] យត្ថំ កុត្តា ធម្មា ន ឧប្បធម្មតិ គត្ថំ ចុយ្យាកតា
 ធម្មា ន ឧប្បធម្មតិ ធម្មតិ: ឥវុវេតំ ទិគ្គត្ថំ រាគកុវេន កុត្តា
 ឧប្បធម្មតិ ឧប្បាហកុវេន និរោធិយាប្បនាមំ ចន្ទន្ទត្ថានំ
 គេតំ កុត្តា ធម្មា ន ឧប្បធម្មតិ នៃ ។ គេតំ ចុយ្យាកតា ធម្មា
 ន ឧប្បធម្មតិ ឧក្ខតា ឧប្បធម្មតិ គេតំ កុត្តា ។ ធម្មា ន ឧប្ប-

ปชฺชนฺติ อพฺยากตา ฯ ธมฺมา น อปฺปชฺชนฺตํ ๑ ยถํ วา ปน
 อพฺยากตา ธมฺมา น อปฺปชฺชนฺตํ ตถํ กุตฺตา ธมฺมา น อปฺป-
 ชฺชนฺตํติ: อามนฺตา ๑

[๓๗๓] ยถํ อกุตฺตา ธมฺมา น อปฺปชฺชนฺติ ตถํ อพฺยากตา
 ธมฺมา น อปฺปชฺชนฺตํติ: สํเพถํ จิตฺตํ ภาวฺกฺขณํ อกุตฺต-
 วิปฺยัคตจิตฺตํ อปฺปาทกฺขณํ นิโรธมาปนนํ อตฺตมตฺตํ
 เถถ อกุตฺตา ธมฺมา น อปฺปชฺชนฺติ โน ฯ เถถ อพฺยากตา ธมฺมา
 น อปฺปชฺชนฺติ ปจฺฉิมจิตฺตํมกฺกํ เถถ อกุตฺตา ฯ ธมฺมา
 น อปฺปชฺชนฺติ อพฺยากตา ฯ ธมฺมา น อปฺปชฺชนฺติ ๑ ยถํ วา ปน
 อพฺยากตา ธมฺมา น อปฺปชฺชนฺติ ตถํ อกุตฺตา ธมฺมา น อปฺป-
 ชฺชนฺตํติ: อามนฺตา ๑

[๓๗๔] ยถํ กุตฺตา ธมฺมา น อปฺปชฺชนฺติ ๑ เป ๑

[๓๗๕] ยถํ ยถํ กุตฺตา ธมฺมา น อปฺปชฺชนฺติ ตถํ ตถํ
 อกุตฺตา ธมฺมา น อปฺปชฺชนฺตํติ: สํเพถํ จิตฺตํ ภาวฺกฺขณํ
 กุตฺตวิปฺยัคตจิตฺตํ อปฺปาทกฺขณํ เถถ ตถํ กุตฺตา ธมฺมา
 น อปฺปชฺชนฺติ โน ฯ เถถ ตถํ อกุตฺตา ธมฺมา น อปฺปชฺชนฺติ
 อคฺคมคฺคํ ภาวฺกฺขณํ อรหณฺตํ ยถํ จิตฺตํ อนนฺตรา
 อคฺคมคฺคํ ปฏฺธิกตํติ: ตถํ จิตฺตํ ภาวฺกฺขณํ อตฺตมตฺตํ
 เถถ ตถํ กุตฺตา ฯ ธมฺมา น อปฺปชฺชนฺติ อกุตฺตา ฯ ธมฺมา
 น อปฺปชฺชนฺติ ๑ ยถํ วา ปน ยถํ อกุตฺตา ธมฺมา น อปฺป-

ធម្មា នច្បាប់ធម្មតិ ឧបាសិទ្ធិកុំមង្គលំ គេតំ គតុ ចក្កតា ។
 ធម្មា នច្បាប់ធម្មតិ ចក្កតា ។ ធម្មា នច្បាប់ធម្មតិ ។
 យត្ថំ វាបន យតុ ចក្កតា ធម្មា នច្បាប់ធម្មតិ គតុ គតុ
 ចក្កតា ធម្មា នច្បាប់ធម្មតិ: ចាមនុតា ។

[៣៧៦] យត្ថំ កុត្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មតិ គតុ ចក្កតា ធម្មា
 ច្បាប់ធម្មតិ: ឧបាសិទ្ធិកុំមង្គលំ ចរណ្ណានំ យត្ថំ គតុ
 ចក្កតា ឧបាសិទ្ធិកុំ ឧបាសិទ្ធិកុំ គេតំ កុត្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មតិ
 នៃ ។ គេតំ ចក្កតា ធម្មា ច្បាប់ធម្មតិ ចិត្តេតំ គេតំ កុត្តា ។
 ធម្មា ច្បាប់ធម្មតិ ចក្កតា ។ ធម្មា ច្បាប់ធម្មតិ ។ យត្ថំ វាបន
 ចក្កតា ធម្មា ច្បាប់ធម្មតិ គតុ កុត្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មតិ:
 ចាមនុតា ។

[៣៧៧] យត្ថំ កុត្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មតិ គតុ ចក្កតា
 ធម្មា ច្បាប់ធម្មតិ: ឧបាសិទ្ធិកុំមង្គលំ គេតំ កុត្តា ធម្មា
 ច្បាប់ធម្មតិ នៃ ។ គេតំ ចក្កតា ធម្មា ច្បាប់ធម្មតិ ចិត្តេតំ
 គេតំ កុត្តា ។ ធម្មា ច្បាប់ធម្មតិ ចក្កតា ។ ធម្មា ច្បាប់
 ធម្មតិ ។ យត្ថំ វាបន ចក្កតា ធម្មា ច្បាប់ធម្មតិ
 គតុ កុត្តា ធម្មា ច្បាប់ធម្មតិ: ចាមនុតា ។

[៣៧៨] យត្ថំ ចក្កតា ធម្មា ច្បាប់ធម្មតិ គតុ ចក្កតា
 ធម្មា ច្បាប់ធម្មតិ: ឧបាសិទ្ធិកុំមង្គលំ គេតំ ចក្កតា ធម្មា

ធម្មា និរុទ្ទេនុតិ នៃ ។ គេតំ កុត្តតា ធម្មា និរុទ្ទេនុតិ ឧប្បាទិការេ
កុត្តតា រាគកុត្តេ គេតំ ឧប្បាទតា ។ ធម្មា និរុទ្ទេនុតិ កុត្តតា ។
ធម្មា និរុទ្ទេនុតិ ។

[៣៩២] យត្ថំ កុត្តតា ធម្មា និរុទ្ទេនុតិ គត្ថំ ឧប្បាទតា
ធម្មា និរុទ្ទេនុតិៈ ឧប្បេ កុត្តតា រាគកុត្តេ គេតំ កុត្តតា
ធម្មា និរុទ្ទេនុតិ នៃ ។ គេតំ ឧប្បាទតា ធម្មា និរុទ្ទេនុតិ
ឧប្បាទិការេ កុត្តតា រាគកុត្តេ គេតំ កុត្តតា ។ ធម្មា និរុទ្ទេនុតិ
ឧប្បាទតា ។ ធម្មា និរុទ្ទេនុតិ ។ យត្ថំ ឧប្បេ ឧប្បាទតា ធម្មា
និរុទ្ទេនុតិ គត្ថំ កុត្តតា ធម្មា និរុទ្ទេនុតិៈ ឧប្បេ កុត្តតា
ឧប្បាទតា កុត្តតា ឧប្បាទតា ធម្មា និរុទ្ទេនុតិ នៃ ។ គេតំ កុត្តតា ធម្មា
និរុទ្ទេនុតិ ឧប្បាទិការេ កុត្តតា រាគកុត្តេ គេតំ ឧប្បាទតា ។ ធម្មា
និរុទ្ទេនុតិ កុត្តតា ។ ធម្មា និរុទ្ទេនុតិ ។

[៣៩៣] យត្ថំ កុត្តតា ធម្មា និរុទ្ទេនុតិ គត្ថំ កុត្តតា ធម្មា
និរុទ្ទេនុតិៈ ឧប្បេ កុត្តតា ។ យត្ថំ ឧប្បេ កុត្តតា ធម្មា និរុទ្ទេនុតិ
គត្ថំ កុត្តតា ធម្មា និរុទ្ទេនុតិៈ ឧប្បេ កុត្តតា ។

[៣៩៤] យត្ថំ កុត្តតា ធម្មា និរុទ្ទេនុតិ គត្ថំ ឧប្បាទតា ធម្មា
និរុទ្ទេនុតិៈ ឧប្បេ កុត្តតា ។ យត្ថំ ឧប្បេ ឧប្បាទតា ធម្មា និរុទ្ទេនុតិ
គត្ថំ កុត្តតា ធម្មា និរុទ្ទេនុតិៈ ឧប្បេ ឧប្បាទតា គត្ថំ ឧប្បាទតា
ធម្មា និរុទ្ទេនុតិ នៃ ។ គត្ថំ កុត្តតា ធម្មា និរុទ្ទេនុតិ ឧប្បាទិការេ

ปญจโวกาเร ตตฺถ อพฺยาถคา ฯ ฌมา นีรุชฺฌนฺติ กุ่ธตา ฯ
 ฌมา นีรุชฺฌนฺติ ฯ

[๓๘๕] ยตฺถ อกุ่ธตา ฌมา นีรุชฺฌนฺติ ตตฺถ อพฺยาถคา
 ฌมา นีรุชฺฌนฺตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปน อพฺยาถคา ฌมา
 นีรุชฺฌนฺติ ตตฺถ อกุ่ธตา ฌมา นีรุชฺฌนฺตฺติ: อตฺถนฺตฺเต ตตฺถ
 อพฺยาถคา ฌมา นีรุชฺฌนฺติ โน ฯ ตตฺถ อกุ่ธตา ฌมา นีรุชฺฌนฺติ
 จตุโวกาเร ปญจโวกาเร ตตฺถ อพฺยาถคา ฯ ฌมา นีรุชฺฌนฺติ
 อกุ่ธตา ฯ ฌมา นีรุชฺฌนฺติ ฯ

[๓๘๖] ยตฺถ ยตฺถ กุ่ธตา ฌมา นีรุชฺฌนฺติ ตตฺถ ตตฺถ
 อกุ่ธตา ฌมา นีรุชฺฌนฺตฺติ: โน ฯ ยตฺถ วาปน ยตฺถ อกุ่ธตา
 ฌมา นีรุชฺฌนฺติ ตตฺถ ตตฺถ กุ่ธตา ฌมา นีรุชฺฌนฺตฺติ: โน ฯ

[๓๘๗] ยตฺถ ยตฺถ กุ่ธตา ฌมา นีรุชฺฌนฺติ ตตฺถ ตตฺถ
 อพฺยาถคา ฌมา นีรุชฺฌนฺตฺติ: อรฺุเป กุ่ธตานํ ภงฺกขฺเณ เตตฺถ
 ตตฺถ กุ่ธตา ฌมา นีรุชฺฌนฺติ โน ฯ เตตฺถ ตตฺถ อพฺยาถคา
 ฌมา นีรุชฺฌนฺติ ปญจโวกาเร กุ่ธตานํ ภงฺกขฺเณ เตตฺถ ตตฺถ
 กุ่ธตา ฯ ฌมา นีรุชฺฌนฺติ อพฺยาถคา ฯ ฌมา นีรุชฺฌนฺติ ฯ
 ยตฺถ วาปน ยตฺถ อพฺยาถคา ฌมา นีรุชฺฌนฺติ ตตฺถ ตตฺถ
 กุ่ธตา ฌมา นีรุชฺฌนฺตฺติ: ตฺพเพตฺถ จวนฺตานํ ปวตฺเต กุ่ธตฺวิปฺ-
 ยตฺตจิตฺตตฺถ ภงฺกขฺเณ เตตฺถ ตตฺถ อพฺยาถคา ฌมา นีรุชฺฌนฺติ
 โน ฯ เตตฺถ ตตฺถ กุ่ธตา ฌมา นีรุชฺฌนฺติ ปญจโวกาเร กุ่ธตานํ

วิปฺปยุตฺตจิตฺตํ ภาวคฺคฺชเณ อตฺตณฺณตฺตํ เสดํ ตตฺถ กุสฺสตา ฯ
 สมฺมา นนฺริชฺฌณฺนํ อกุสฺสตา ฯ สมฺมา นนฺริชฺฌณฺนํ ๑ ยตฺถ วาปน
 ยตฺถ อกุสฺสตา สมฺมา นนฺริชฺฌณฺนํ ตตฺถ ตตฺถ กุสฺสตา สมฺมา น
 นฺริชฺฌณฺนํ ๑ ภาวคฺคฺชเณ เสดํ ตตฺถ อกุสฺสตา สมฺมา น
 นฺริชฺฌณฺนํ โน ๑ เสดํ ตตฺถ กุสฺสตา สมฺมา นนฺริชฺฌณฺนํ สํพเพสํ
 จิตฺตํ อปฺปาทคฺคฺชเณ อกุสฺสตวิปฺปยุตฺตกุสฺสตวิปฺปยุตฺตจิตฺตํ ภาวค
 คฺชเณ อตฺตณฺณตฺตํ เสดํ ตตฺถ อกุสฺสตา ฯ สมฺมา นนฺริชฺฌณฺนํ
 กุสฺสตา ฯ สมฺมา นนฺริชฺฌณฺนํ ๑

[๒๐๖] ยตฺถ ยตฺถ กุสฺสตา สมฺมา นนฺริชฺฌณฺนํ ตตฺถ กตฺถ
 อพฺยากตา สมฺมา นนฺริชฺฌณฺนํ ๑ สํพเพสํ ๑ อตฺตณฺณตฺตํ ปวตฺเต กุสฺส
 ตวิปฺปยุตฺตจิตฺตํ ภาวคฺคฺชเณ เสดํ ตตฺถ กุสฺสตา สมฺมา นนฺริชฺฌณฺนํ
 โน ๑ เสดํ ตตฺถ อพฺยากตา สมฺมา นนฺริชฺฌณฺนํ สํพเพสํ อป
 ปชฺชนฺตํ ปวตฺเต จิตฺตํ อปฺปาทคฺคฺชเณ อตฺตณฺณตฺตํ ภาวค
 คฺชเณ เสดํ ตตฺถ กุสฺสตา ฯ สมฺมา นนฺริชฺฌณฺนํ อพฺยากตา ๑
 สมฺมา นนฺริชฺฌณฺนํ ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ อพฺยากตา สมฺมา น
 นฺริชฺฌณฺนํ ตตฺถ ตตฺถ กุสฺสตา สมฺมา นนฺริชฺฌณฺนํ ๑ อตฺตณฺณตฺตํ
 ภาวคฺคฺชเณ เสดํ ตตฺถ อพฺยากตา สมฺมา นนฺริชฺฌณฺนํ โน ๑ เสด
 ตตฺถ กุสฺสตา สมฺมา นนฺริชฺฌณฺนํ สํพเพสํ อปฺปชฺชนฺตํ ปวตฺเต
 จิตฺตํ อปฺปาทคฺคฺชเณ อตฺตณฺณตฺตํ ภาวคฺคฺชเณ เสดํ ตตฺถ
 อพฺยากตา ๑ สมฺมา นนฺริชฺฌณฺนํ กุสฺสตา ๑ สมฺมา นนฺริชฺฌณฺนํ ๑

ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុ គង្គ គគ្គ កុត្តា ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុភាគិៈ ឥត្តា-
 វាទានំ ភូតិយេ ឧកុត្តេ ទិក្ខុតេ វត្ថុត្ថមាណេ គេតំ គគ្គ ឧកុត្តា
 ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុ នៃ ។ គេតំ គគ្គ កុត្តា ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុ
 ចិត្តេវេតំ កុត្តាវិការាណំ ឧកុត្តាវិការាណំ គេតំ គគ្គ ឧកុត្តា ។ ឆមា
 និរុទ្ធជិក្ខុ កុត្តា ។ ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុ ។

[២១៥] បន្ត បន្ត កុត្តា ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុ គង្គ គគ្គ
 ឧកុត្តា ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុភាគិៈ ឆាមនុតា ។ បន្ត វាឋន បន្ត
 ឧកុត្តា ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុ គង្គ គគ្គ កុត្តា ឆមា និរុទ្ធជិ-
 ក្ខុភាគិៈ ឥត្តាវាទានំ ភូតិយេ ទិក្ខុតេ វត្ថុត្ថមាណេ ចន្ទន្ទន្ទត្ថានំ
 គេតំ គគ្គ ឧកុត្តា ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុ នៃ ។ គេតំ គគ្គ កុត្តា
 ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុ ចិត្តេវេតំ កុត្តាវិការាណំ ឧកុត្តាវិការាណំ គេតំ គគ្គ
 ឧកុត្តា ។ ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុ កុត្តា ។ ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុ ។

[២១៦] បន្ត បន្ត ឧកុត្តា ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុ គង្គ គគ្គ
 ឧកុត្តា ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុភាគិៈ ឆាមនុតា ។ បន្ត វាឋន បន្ត
 ឧកុត្តា ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុ គង្គ គគ្គ ឧកុត្តា ឆមា និរុទ្ធជិ-
 ក្ខុភាគិៈ ឥត្តាវាទានំ ភូតិយេ ទិក្ខុតេ វត្ថុត្ថមាណេ ចន្ទន្ទន្ទត្ថានំ
 គេតំ គគ្គ ឧកុត្តា ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុ នៃ ។ គេតំ គគ្គ ឧកុត្តា
 ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុ ចិត្តេវេតំ កុត្តាវិការាណំ ឧកុត្តាវិការាណំ គេតំ គគ្គ
 ឧកុត្តា ។ ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុ ឧកុត្តា ។ ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុ ។

[២១៧] បន្ត កុត្តា ឆមា និរុទ្ធជិក្ខុ គង្គ ឧកុត្តា ឆមា

น นีรุตฺตนิคฺคทาติ: นตฺถิ ฯ ยสฺส วา ปน อภุสฺสตา ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺค
ตสฺส ภุสฺสตา ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺคทาติ: นตฺถิ ฯ

[๒๑๘] ยสฺส ภุสฺสตา ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺค ตสฺส อพฺยาภตา
ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺคทาติ: นตฺถิ ฯ ยสฺส วา ปน อพฺยาภตา ขมฺมา
น นีรุตฺตนิคฺค ตสฺส ภุสฺสตา ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺคทาติ: นตฺถิ ฯ

[๒๑๙] ยสฺส อภุสฺสตา ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺค ตสฺส อพฺยาภตา
ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺคทาติ: นตฺถิ ฯ ยสฺส วา ปน อพฺยาภตา ขมฺมา
น นีรุตฺตนิคฺค ตสฺส อภุสฺสตา ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺคทาติ: นตฺถิ ฯ

[๒๒๐] ยตฺถ ภุสฺสตา ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺค ตตฺถ อภุสฺสตา ขมฺมา
น นีรุตฺตนิคฺคทาติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วา ปน อภุสฺสตา ขมฺมา
น นีรุตฺตนิคฺค ตตฺถ ภุสฺสตา ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺคทาติ: อามนฺตา ฯ

[๒๒๑] ยตฺถ ภุสฺสตา ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺค ตตฺถ อพฺยาภตา
ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺคทาติ: นีรุตฺตนิคฺค ฯ ยตฺถ วา ปน อพฺยาภตา
ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺค ตตฺถ ภุสฺสตา ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺคทาติ: นตฺถิ ฯ

[๒๒๒] ยตฺถ อภุสฺสตา ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺค ตตฺถ อพฺยาภตา
ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺคทาติ: นีรุตฺตนิคฺค ฯ ยตฺถ วา ปน อพฺยาภตา
ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺค ตตฺถ อภุสฺสตา ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺคทาติ: นตฺถิ ฯ

[๒๒๓] ยสฺส ยตฺถ ภุสฺสตา ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺค ตสฺส ตตฺถ
อภุสฺสตา ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺคทาติ: สํหฺวาจํ ทฺติเย อภุสฺส
จิตฺเต วตฺตมาเน เตสํ ตตฺถ ภุสฺสตา ขมฺมา น นีรุตฺตนิคฺค โห ฯ

គេតំ គគុត ឧកុតតា ឆមុរា ននិរុទ្ធនិគុត ឥតុត្ថាវាទានំ ភុតិយេ
 ទិតុភេ វតុត្ថមាណេ ចត្ថល្មេត្ថត្ថានំ គេតំ គគុត កុតតា ។ ឆមុរា
 ននិរុទ្ធនិគុត ឧកុតតា ។ ឆមុរា ននិរុទ្ធនិគុត ។ យត្ថតំ វាឋន
 យតុត ឧកុតតា ឆមុរា ននិរុទ្ធនិគុត គត្ថតំ គគុត កុតតា ឆមុរា
 ននិរុទ្ធនិគុតាភិៈ ចាមនុតា ។

[២២៤] យត្ថតំ យតុត កុតតា ឆមុរា ននិរុទ្ធនិគុត គត្ថតំ គគុត
 ចប្បយាកតា ឆមុរា ននិរុទ្ធនិគុតាភិៈ ឥតុត្ថាវាទានំ ភុតិយេ ទិតុភេ
 វតុត្ថមាណេ ចត្ថល្មេត្ថត្ថានំ គេតំ គគុត កុតតា ឆមុរា ននិរុទ្ធនិគុត
 នៃ ។ គេតំ គគុត ចប្បយាកតា ឆមុរា ននិរុទ្ធនិគុត ឥតុត្ថាវាទានំ
 ចុប្បឧត្តរនុតានំ គេតំ គគុត កុតតា ។ ឆមុរា ននិរុទ្ធនិគុត ចប្បយាកតា ។
 ឆមុរា ននិរុទ្ធនិគុត ។ យត្ថតំ វាឋន យតុត ចប្បយាកតា ឆមុរា
 ននិរុទ្ធនិគុត គត្ថតំ គគុត កុតតា ឆមុរា ននិរុទ្ធនិគុតាភិៈ ចាមនុតា ។

[២២៥] យត្ថតំ យតុត ឧកុតតា ឆមុរា ននិរុទ្ធនិគុត គត្ថតំ គគុត
 ចប្បយាកតា ឆមុរា ននិរុទ្ធនិគុតាភិៈ ឥតុត្ថាវាទានំ ភុតិយេ ទិតុភេ
 វតុត្ថមាណេ ចត្ថល្មេត្ថត្ថានំ គេតំ គគុត ឧកុតតា ឆមុរា ននិរុទ្ធនិគុត
 នៃ ។ គេតំ គគុត ចប្បយាកតា ឆមុរា ននិរុទ្ធនិគុត ឥតុត្ថាវាទានំ ចុប្ប-
 ឧត្តរនុតានំ គេតំ គគុត ឧកុតតា ។ ឆមុរា ននិរុទ្ធនិគុត ចប្បយាកតា ។
 ឆមុរា ននិរុទ្ធនិគុត ។ យត្ថតំ វាឋន យតុត ចប្បយាកតា ឆមុរា ននិរុទ្ធនិ-
 គុត គត្ថតំ គគុត ឧកុតតា ឆមុរា ននិរុទ្ធនិគុតាភិៈ ចាមនុតា ។

[២២៩] យតុត កុត្តតា ធម្មតា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ ។ បេ។

[២៣០] យត្ថំ យតុត កុត្តតា ធម្មតា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ គត្ថំ គតុត
 ឧកុត្តតា ធម្មតា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិគីតិៈ ឧកុត្តតកុត្តតំ ឧបុត្តតាភក្ខនេ យត្ថំ
 ទិតុត្ថំ ឧបុត្តតា ឧកុត្តតកុត្តតំ បរិព្វន្តន្តិគីតិៈ គេតំ គតុត កុត្តតា ធម្មតា
 និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ នៃ ។ គេតំ គតុត ឧកុត្តតា ធម្មតា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ
 ធិតវេតំ កុត្តតាវារាណំ បរិព្វន្តន្តិគីតិៈ គេតំ គតុត កុត្តតា ។ ធម្មតា
 និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ ឧកុត្តតា ។ ធម្មតា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ ។ យត្ថំ ឧបុត្តតា
 យតុត ឧកុត្តតា ធម្មតា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ គត្ថំ គតុត កុត្តតា ធម្មតា
 និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិគីតិៈ ឧបុត្តតា ។

[២៣១] យត្ថំ យតុត កុត្តតា ធម្មតា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ គត្ថំ គតុត
 ឧបុត្តតា ធម្មតា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិគីតិៈ ឧបុត្តតា ។ យត្ថំ ឧបុត្តតា
 យតុត ឧបុត្តតា ធម្មតា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ គត្ថំ គតុត កុត្តតា ធម្មតា
 និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិគីតិៈ ឧកុត្តតកុត្តតំ រាជភក្ខនេ ឧបុត្តតាវារាណំ ឧបុត្តតា
 គត្ថំ គតុត ឧបុត្តតា ធម្មតា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ នៃ ។ គេតំ
 គតុត កុត្តតា ធម្មតា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ ធិតវេតំ កុត្តតាវារាណំ បរិព្វ-
 ន្តន្តិគីតិៈ គេតំ គតុត ឧបុត្តតា ។ ធម្មតា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ កុត្តតា ។
 ធម្មតា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ ។

[២៣២] យត្ថំ យតុត ឧកុត្តតា ធម្មតា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ គត្ថំ គតុត
 ឧបុត្តតា ធម្មតា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិគីតិៈ ឧបុត្តតា ។ យត្ថំ ឧបុត្តតា
 យតុត ឧបុត្តតា ធម្មតា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ គត្ថំ គតុត ឧកុត្តតា ធម្មតា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ

ณิธฺตํหํ: อคฺคฺมคฺคตฺถํมํกํ ปรหฺนตํ ยตฺถ จิตฺตตฺถ ปรหฺนตํ
 อคฺคฺมคฺคํ ปฏฺธิณิธฺตํหํ ปรหฺนตํคฺคํ เคตฺ คคฺค อพฺยาภาตา ขมฺมา
 นนฺธณิธฺตํหํ โน ๑ เคตฺ คคฺค อคฺคฺคตา ขมฺมา นนฺธณิธฺตํหํ
 อิตฺเรตฺ ๑คฺคฺคคฺคคํ ปณฺญาโณการํ เคตฺ คคฺค อพฺยาภาตา ๑ ขมฺมา
 นนฺธณิธฺตํหํ อคฺคฺคตา ๑ ขมฺมา นนฺธณิธฺตํหํ ๑

[๒๓๓] ยตฺถ กุตฺตา ขมฺมา นนฺธณิธฺตํหํ คคฺค อคฺคฺคตา
 ขมฺมา นนฺธณิธฺตํหํ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน อคฺคฺคตา
 ขมฺมา นนฺธณิธฺตํหํ คคฺค กุตฺตา ขมฺมา นนฺธณิธฺตํหํ:
 อคฺคฺมคฺคตฺถํ อปฺปาทกฺคคณฺเ ยตฺถ จิตฺตตฺถ ปรหฺนตํ อคฺคฺมคฺคํ
 ปฏฺธิณิธฺตํหํ เคตฺ อคฺคฺคตา ขมฺมา นนฺธณิธฺตํหํ โน ๑ เคตฺ กุตฺตา
 ขมฺมา นนฺธณิธฺตํหํ อคฺคฺมคฺคตฺถํ ฆคฺคคณฺเ ปรหฺนตํ เคตฺ
 อคฺคฺคตา ๑ ขมฺมา นนฺธณิธฺตํหํ กุตฺตา ๑ ขมฺมา นนฺธณิธฺตํหํ ๑

[๒๓๔] ยตฺถ กุตฺตา ขมฺมา นนฺธณิธฺตํหํ คคฺค อพฺยาภาตา
 ขมฺมา นนฺธณิธฺตํหํ: อคฺคฺมคฺคตฺถํ ฆคฺคคณฺเ ปรหฺนตํ
 เคตฺ กุตฺตา ขมฺมา นนฺธณิธฺตํหํ โน ๑ เคตฺ อพฺยาภาตา ขมฺมา
 นนฺธณิธฺตํหํ ปจฺฉิมจิตฺตตฺถํ ฆคฺคคณฺเ เคตฺ กุตฺตา ๑ ขมฺมา
 นนฺธณิธฺตํหํ อพฺยาภาตา ๑ ขมฺมา นนฺธณิธฺตํหํ ๑ ยตฺถ วาปน
 อพฺยาภาตา ขมฺมา นนฺธณิธฺตํหํ คคฺค กุตฺตา ขมฺมา นนฺธณิธฺตํหํ:
 อามนฺตา ๑

[๒๓๕] ยตฺถ อคฺคฺคตา ขมฺมา นนฺธณิธฺตํหํ คคฺค อพฺยาภาตา

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

[๒๓๘] ยตฺถ ยตฺถ อภุตฺตา ธมฺมา นนิริชฺฌณิสฺสํหิตี ตตฺถ ตตฺถ
 อပ္ပายกตา ธมฺมา นนิริชฺฌณิสฺสํหิตี: อคฺคคมกฺขตมํวํกันํ อรหฺณาณํ
 ยตฺถ จิตฺตยตฺถ อนนฺตรา อคฺคคมกฺขํ ปฏฺฐิภิสฺสํหิตี อสงฺกฺเขตฺตยาณํ
 เสดํ ตตฺถ อภุตฺตา ธมฺมา นนิริชฺฌณิสฺสํหิตี โน ๆ เสดํ ตตฺถ
 อပ္ပายกตา ธมฺมา นนิริชฺฌณิสฺสํหิตี ปจฺจุฉิมจิตฺตยตฺถ ภางฺกทฺวารเณ เสดํ
 ตตฺถ อภุตฺตา ๆ ธมฺมา นนิริชฺฌณิสฺสํหิตี อပ္เพยากตา ๆ ธมฺมา
 นนิริชฺฌณิสฺสํหิตี ฯ ยตฺถ วาปน ยตฺถ อပ္เพยากตา ธมฺมา นนิริชฺ-
 ฌณิสฺสํหิตี ตตฺถ ตตฺถ อภุตฺตา ธมฺมา นนิริชฺฌณิสฺสํหิตี: อามนทา ฯ

[illegible]

[๒๔๓] ยดฺธํ กุตฺตา ธมฺมา นิสฺสณฺณํ ตยฺยํ อပ္ပายกฺตา ธมฺมา
 นิสฺสณฺณํ ตยฺยํ อပ္ပายกฺตา ธมฺมา นิสฺสณฺณํ ตยฺยํ อပ္ပายกฺตา ธมฺมา

គត្ថំ កុត្តតា ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រៈ ឥវុវេតំ ទិតុគត្ថំ ចុប្បាភក្កនេ
 កុត្តតិវិប្បយុគ្គទិតុគត្ថំ រាគក្កនេ និរោធិនាប្បន្នានំ ចន្ទនេន្ទ្រត្ថានំ
 គេតំ ចវុយាភតា ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រ ណ ។ គេតំ កុត្តតា ឆមុនា
 និរុទ្ទនេន្ទ្រ កុត្តតានំ រាគក្កនេ គេតំ ចវុយាភតា ។ ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រ
 កុត្តតា ។ ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រ ។

[២៤២] យត្ថំ កុត្តតា ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រ គត្ថំ ចវុយាភតា ឆមុនា
 និរុទ្ទនេន្ទ្រត្ថានិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ ចាប្បន ចវុយាភតា ឆមុនា និរុទ្ទ-
 នេន្ទ្រ គត្ថំ កុត្តតា ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រៈ ឥវុវេតំ ទិតុគត្ថំ ចុប្ប-
 ាភក្កនេ កុត្តតិវិប្បយុគ្គទិតុគត្ថំ រាគក្កនេ និរោធិនាប្បន្នានំ
 ចន្ទនេន្ទ្រត្ថានំ គេតំ ចវុយាភតា ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រ ណ ។ គេតំ
 កុត្តតា ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រ កុត្តតានំ រាគក្កនេ គេតំ ចវុយាភតា ។
 ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រ កុត្តតា ។ ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រ ។

[២៤៣] យត្ថំ កុត្តតា ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រ ។ បេ ។

[២៤៤] យត្ថំ យត្ថំ កុត្តតា ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រ គត្ថំ គត្ថំ
 កុត្តតា ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រត្ថានិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ ចាប្បន យត្ថំ
 កុត្តតា ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រ គត្ថំ គត្ថំ កុត្តតា ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រៈ
 ឥវុវេតំ ទិតុគត្ថំ ចុប្បាភក្កនេ កុត្តតិវិប្បយុគ្គទិតុគត្ថំ រាគក្កនេ
 គេតំ គត្ថំ កុត្តតា ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រ ណ ។ គេតំ គត្ថំ កុត្តតា
 ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រ កុត្តតានំ រាគក្កនេ គេតំ គត្ថំ កុត្តតា ។
 ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រ កុត្តតា ។ ឆមុនា និរុទ្ទនេន្ទ្រ ។

นนิรุณนิตฺติ: อามนตา ฯ

[๒๕๓] ยถา ยถา อภิสมา สมมา นนิรุณนิตฺติ คตฺถ คตฺถ
 อภิสมา สมมา นนิรุณนิตฺติ: สัพเพ จิตฺตํ อปฺปาทกฺขณ
 อภิสมา ยถา ยถา อภิสมา สมมา นนิรุณนิตฺติ โน ฯ คตฺถ คตฺถ
 อภิสมา สมมา นนิรุณนิตฺติ โน ฯ คตฺถ คตฺถ อภิสมา สมมา
 นนิรุณนิตฺติ สัพเพ จิตฺตํ อปฺปาทกฺขณ คตฺถ คตฺถ อภิสมา ฯ
 สมมา นนิรุณนิตฺติ อภิสมา ฯ สมมา นนิรุณนิตฺติ ฯ ยถา วา
 ยถา อภิสมา สมมา นนิรุณนิตฺติ คตฺถ คตฺถ อภิสมา สมมา
 นนิรุณนิตฺติ: อามนตา ฯ

[๒๕๔] ยถา กตฺถ สมมา นนิรุณนิตฺติ คตฺถ อภิสมา สมมา
 นนิรุณนิตฺติ: อภิสมา คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ
 อภิสมา นนิรุณนิตฺติ โน ฯ คตฺถ อภิสมา สมมา นนิรุณนิตฺติ
 อภิสมา กตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ
 อภิสมา นนิรุณนิตฺติ ฯ ยถา วา ยถา อภิสมา สมมา
 นนิรุณนิตฺติ คตฺถ กตฺถ สมมา นนิรุณนิตฺติ: สัพเพ จิตฺตํ
 อปฺปาทกฺขณ กตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ
 คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ
 อภิสมา นนิรุณนิตฺติ กตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ
 คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ คตฺถ

រាគុកុខេន ចន្ទឈេតគុតានំ គេតំ គគុត ឧបុយាកតា ឆមុមា និរុត្ត-
និស្សន្ទនិស្សន្ទនិស្សន្ទ ណ ។ គេតំ គគុត ឧកុតតា ឆមុមា និរុត្តនិស្សន្ទ ឧកុតតានំ
រាគុកុខេន គេតំ គគុត ឧបុយាកតា ។ ឆមុមា និរុត្តនិស្សន្ទនិស្សន្ទ ឧកុតតា ។
ឆមុមា និរុត្តនិស្សន្ទ ។

[២៦៣] យត្ថំ កុតតា ឆមុមា និរុត្តនិស្សន្ទ គត្ថំ ឧកុតតា ឆមុមា
និរុត្តនិស្សន្ទនិស្សន្ទនិស្សន្ទ ឥវុវេតំ គិកុតត្ថំ ឧបុបាតកុខេន កុតតវិបុបុត្ត-
គិកុតត្ថំ រាគុកុខេន និរុត្តនិស្សន្ទនិស្សន្ទ ចន្ទឈេតគុតានំ គេតំ កុតតា
ឆមុមា និរុត្តនិស្សន្ទ ណ ។ គេតំ ឧកុតតា ឆមុមា និរុត្តនិស្សន្ទនិស្សន្ទ
ឧកុតតកុតត្ថំ ឧបុបាតកុខេន ឧរុតតានំ យត្ថំ គិកុតត្ថំ ឧរុតតា
ឧកុតតកុត្ថំ ឧបុបាតកុខេន គេតំ កុតតា ។ ឆមុមា និរុត្តនិស្សន្ទ ឧកុតតា ។
ឆមុមា និរុត្តនិស្សន្ទនិស្សន្ទ ។ យត្ថំ វាបន
ឧកុតតា ឆមុមា និរុត្តនិស្សន្ទនិស្សន្ទ គត្ថំ កុតតា ឆមុមា និរុត្តនិស្សន្ទនិស្សន្ទ
ឧកុតតកុតត្ថំ រាគុកុខេន យត្ថំ គិកុតត្ថំ ឧរុតតា ឧកុតតកុត្ថំ ឧបុ-
បាតកុខេន គេតំ ឧកុតតា ឆមុមា និរុត្តនិស្សន្ទនិស្សន្ទ ណ ។ គេតំ កុតតា ឆមុមា
និរុត្តនិស្សន្ទ ឧកុតតកុតត្ថំ ឧបុបាតកុខេន ឧរុតតានំ យត្ថំ គិកុតត្ថំ ឧរុតតា
ឧកុតតកុត្ថំ ឧបុបាតកុខេន គេតំ ឧកុតតា ។ ឆមុមា
និរុត្តនិស្សន្ទនិស្សន្ទ កុតតា ។ ឆមុមា និរុត្តនិស្សន្ទ ។

[២៦៤] យត្ថំ កុតតា ឆមុមា និរុត្តនិស្សន្ទ គត្ថំ ឧបុយាកតា
ឆមុមា និរុត្តនិស្សន្ទនិស្សន្ទនិស្សន្ទ ឥវុវេតំ គិកុតត្ថំ ឧបុបាតកុខេន កុតត-

วิปฺปยุตฺตจิตฺตตฺถํ ภวฺกภูทเน นิโรธมาปฺนฺนํ อดฺธณฺตตฺถํ เสด์
 กุสฺสตา ธมฺมา นนฺริชฺฌนฺนํ โน ๑ เสด์ อพฺยากตา ธมฺมา น-
 นฺริชฺฌนฺตํ ปรจฺฉินฺนจิตฺตตฺถํ ภวฺกภูทเน เสด์ กุสฺสตา ๑ ธมฺมา
 นนฺริชฺฌนฺนํ อพฺยากตา ๑ ธมฺมา นนฺริชฺฌนฺตํ ๑ ยตฺถ วาป-
 น อพฺยากตา ธมฺมา นนฺริชฺฌนฺตํ ตตฺถ กุสฺสตา ธมฺมา นนฺริชฺ-
 ฌนฺตํ: อามนฺตา ๑

[๒๖๓] ยตฺถ อกุสฺสตา ธมฺมา นนฺริชฺฌนฺนํ ตตฺถ อพฺยากตา
 ธมฺมา นนฺริชฺฌนฺตํ: สํเพทํ จิตฺตตฺถํ อปฺปาทภวฺเน อกุสฺส-
 วิปฺปยุตฺตจิตฺตตฺถํ ภวฺกภูทเน นิโรธมาปฺนฺนํ อดฺธณฺตตฺถํ เสด์
 อกุสฺสตา ธมฺมา นนฺริชฺฌนฺนํ โน ๑ เสด์ อพฺยากตา ธมฺมา
 นนฺริชฺฌนฺตํ ปรจฺฉินฺนจิตฺตตฺถํ ภวฺกภูทเน เสด์ อกุสฺสตา ๑ ธมฺมา
 นนฺริชฺฌนฺนํ อพฺยากตา ๑ ธมฺมา นนฺริชฺฌนฺตํ ๑ ยตฺถ วาป-
 น อพฺยากตา ธมฺมา นนฺริชฺฌนฺตํ ตตฺถ อกุสฺสตา ธมฺมา นนฺริชฺ-
 ฌนฺตํ: อามนฺตา ๑

[๒๖๔] ยตฺถ กุสฺสตา ธมฺมา นนฺริชฺฌนฺนํ ๑ เป ๑

[๒๖๕] ยตฺถ ยตฺถ กุสฺสตา ธมฺมา นนฺริชฺฌนฺนํ ตตฺถ ยตฺถ
 อกุสฺสตา ธมฺมา นนฺริชฺฌนฺตํ: สํเพทํ จิตฺตตฺถํ อปฺปาทภวฺเน
 กุสฺสทวิปฺปยุตฺตจิตฺตตฺถํ ภวฺกภูทเน เสด์ ยตฺถ กุสฺสตา ธมฺมา นนฺริชฺ-
 ฌนฺนํ โน ๑ เสด์ ยตฺถ อกุสฺสตา ธมฺมา นนฺริชฺฌนฺตํ อคฺคมกฺกตฺถํ
 อปฺปาทภวฺเน อรหฺณตฺถํ ยตฺถ จิตฺตตฺถํ อนนฺตรา อคฺคมกฺกํ ปฏฺ-

ເຄັສ໌ ດຊຸດ ກຸຣ໌ຕາ ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດ ໂນ ຈ ເຄັສ໌ ດຊຸດ ອພຸຍາກຕາ
 ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດນຸຕິ ອິຕເວຣ໌ ຈຸຕຸໂວກາຣາ໌ນ໌ ປຣຸຈໂວກາຣາ໌ນ໌ ເຄັສ໌
 ດຊຸດ ກຸຣ໌ຕາ ຈ ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດ ອພຸຍາກຕາ ຈ ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌-
 ເນີຕຸດນຸຕິ າ ຍຣ໌ສ໌ ວາປນ ຍຊຸດ ອພຸຍາກຕາ ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດນຸຕິ
 ດຣ໌ສ໌ ດຊຸດ ກຸຣ໌ຕາ ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດາຕິ: ສຸທຸຣາວາຣ໌ນ໌ ທຸຕິເຍ
 ຈິຕເຕ ວຸຕຸມາເນ ອຣ໌ເນຣ໌ສ໌ຕຸຕາ໌ນ໌ ເຄັສ໌ ດຊຸດ ອພຸຍາກຕາ ຮມຸມາ
 ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດນຸຕິ ໂນ ຈ ເຄັສ໌ ດຊຸດ ກຸຣ໌ຕາ ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດ ອິຕເວຣ໌
 ຈຸຕຸໂວກາຣາ໌ນ໌ ປຣຸຈໂວກາຣາ໌ນ໌ ເຄັສ໌ ດຊຸດ ອພຸຍາກຕາ ຈ ຮມຸມາ
 ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດນຸຕິ ກຸຣ໌ຕາ ຈ ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດ າ

[๔๗๕] ຍຣ໌ສ໌ ຍຊຸດ ອກຸຣ໌ຕາ ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດ ດຣ໌ສ໌ ດຊຸດ
 ອພຸຍາກຕາ ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດນຸຕິ: ປຈຸຣິມຈິຕຸດຣ໌ສ໌ ກຸງຄຸກຊເນ ເຄັສ໌
 ດຊຸດ ອກຸຣ໌ຕາ ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດ ໂນ ຈ ເຄັສ໌ ດຊຸດ ອພຸຍາກຕາ ຮມຸມາ
 ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດນຸຕິ ອິຕເວຣ໌ ຈຸຕຸໂວກາຣາ໌ນ໌ ປຣຸຈໂວກາຣາ໌ນ໌ ເຄັສ໌ ດຊຸດ
 ອກຸຣ໌ຕາ ຈ ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດ ອພຸຍາກຕາ ຈ ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດນຸຕິ າ
 ຍຣ໌ສ໌ ວາປນ ຍຊຸດ ອພຸຍາກຕາ ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດນຸຕິ ດຣ໌ສ໌ ດຊຸດ
 ອກຸຣ໌ຕາ ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດາຕິ: ສຸທຸຣາວາຣ໌ນ໌ ທຸຕິເຍ ຈິຕເຕ ວຸຕຸມາເນ
 ອຣ໌ເນຣ໌ສ໌ຕຸຕາ໌ນ໌ ເຄັສ໌ ດຊຸດ ອພຸຍາກຕາ ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດນຸຕິ ໂນ ຈ
 ເຄັສ໌ ດຊຸດ ອກຸຣ໌ຕາ ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດ ອິຕເວຣ໌ ຈຸຕຸໂວກາຣາ໌ນ໌ ປຣຸຈ-
 ໂວກາຣາ໌ນ໌ ເຄັສ໌ ດຊຸດ ອພຸຍາກຕາ ຈ ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດນຸຕິ ອກຸຣ໌ຕາ ຈ
 ຮມຸມາ ນິຣຸຊ໌ເນີຕຸດ າ

[២៧៥] យថា ភុតតា ធម្មា នវិរុទ្ធិគុត គត្ថំ ចក្កតា ធម្មា
 នវិរុទ្ធិត្ថនុត្ថិ: អគ្គិ ។ យថា វាបន ចក្កតា ធម្មា នវិរុទ្ធ-
 ធិត្ថនុត្ថិ គត្ថំ ភុតតា ធម្មា នវិរុទ្ធិគុតាតិ: វិរុទ្ធិគុត ។

[២៧៦] យថា ភុតតា ធម្មា នវិរុទ្ធិគុត គត្ថំ ចក្កតា
 ធម្មា នវិរុទ្ធិត្ថនុត្ថិ: អគ្គិ ។ យថា វាបន ចក្កតា ធម្មា
 នវិរុទ្ធិត្ថនុត្ថិ គត្ថំ ភុតតា ធម្មា នវិរុទ្ធិគុតាតិ: វិរុទ្ធិគុត ។

[២៧៧] យថា ចក្កតា ធម្មា នវិរុទ្ធិគុត គត្ថំ ចក្កតា
 ធម្មា នវិរុទ្ធិត្ថនុត្ថិ: អគ្គិ ។ យថា វាបន ចក្កតា ធម្មា
 នវិរុទ្ធិត្ថនុត្ថិ គត្ថំ ចក្កតា ធម្មា នវិរុទ្ធិគុតាតិ: វិរុទ្ធិគុត ។

[២៧៨] យថា ភុតតា ធម្មា នវិរុទ្ធិគុត ។ បេ ។

[២៧៩] យថា យថា ភុតតា ធម្មា នវិរុទ្ធិគុត គត្ថំ គត្ថំ
 ចក្កតា ធម្មា នវិរុទ្ធិត្ថនុត្ថិ: តុត្ថាវាទានំ តុត្ថិ ធម្មតា ធម្មតា
 គត្ថំ គត្ថំ ភុតតា ធម្មា នវិរុទ្ធិគុត ឆៃ ។ គត្ថំ គត្ថំ ចក្កតា ធម្មា
 នវិរុទ្ធិត្ថនុត្ថិ ចត្ថវេទនា គត្ថំ គត្ថំ ភុតតា ។ ធម្មា នវិរុទ្ធ-
 ធិគុត ចក្កតា ។ ធម្មា នវិរុទ្ធិត្ថនុត្ថិ ។ យថា វាបន យថា ចក្កតា
 ធម្មា នវិរុទ្ធិត្ថនុត្ថិ គត្ថំ គត្ថំ ភុតតា ធម្មា នវិរុទ្ធិគុតាតិ:
 ចក្កតា គត្ថំ គត្ថំ ឆៃ យថា ឆៃ យថា ចក្កតា ចក្កតា គត្ថំ
 គត្ថំ គត្ថំ ចក្កតា ធម្មា នវិរុទ្ធិត្ថនុត្ថិ ឆៃ ។ គត្ថំ
 គត្ថំ ភុតតា ធម្មា នវិរុទ្ធិគុត ចត្ថវេទនា គត្ថំ គត្ថំ
 ចក្កតា ។ ធម្មា នវិរុទ្ធិត្ថនុត្ថិ ភុតតា ។ ធម្មា នវិរុទ្ធិគុត ។

[๒๘๐] ยตฺถ ยตฺถ กุตฺตา ฆมฺมา นนฺริชฺฌนฺตฺถ ตตฺถ ตตฺถ
 อပ္ပายกตา ฆมฺมา นนฺริชฺฌนฺตฺถนฺตฺติ: นนฺริชฺฌนฺตฺถนฺตฺติ ๑ ยตฺถ วา ป
 ยตฺถ อပ္ပายกตา ฆมฺมา นนฺริชฺฌนฺตฺถนฺตฺติ ตตฺถ ตตฺถ กุตฺตา ฆมฺมา
 นนฺริชฺฌนฺตฺถนฺตฺติ: นนฺริชฺฌนฺตฺถ ๑

[๒๘๓] ยตฺถ ยตฺถ อภุตฺตา ชมฺมา นนฺริชฺฌนิตฺถ คตฺถ คตฺถ
 อပ္ပยากตา ชมฺมา นนฺริชฺฌนิตฺถนํคิตฺติ: นนฺริชฺฌนิตฺถนํ ๑ ยตฺถ วา ๒
 ยตฺถ อပ္ပยากตา ชมฺมา นนฺริชฺฌนิตฺถนํ คตฺถ คตฺถ อภุตฺตา ชมฺมา
 นนฺริชฺฌนิตฺถนํ: นนฺริชฺฌนิตฺถ ๑

นิโรธวาร ฌณจิต ๑

[๒๘๒] ยธัส กุสลา ฆมมา อปฺปชฺชนคฺคิ คธัส อกุสลา ฆมมา
 นิรุชฺฌนคฺคิ: โน ๑ ยธัส อาปน อกุสลา ฆมมา นิรุชฺฌนคฺคิ
 คธัส กุสลา ฆมมา อปฺปชฺชนคฺคิ: โน ๑

[๒๘๓] ยธัส กุสลา ธมฺมา อปฺปชฺชนตฺติ ตสฺส ขพฺยาการ
 ธมฺมา นิสฺสณฺณตฺติ: โน ๑ ยธัส วาปน ขพฺยาการ ธมฺมา
 นิสฺสณฺณตฺติ ตสฺส กุสลา ธมฺมา อปฺปชฺชนตฺติ: โน ๑

[๕๘๔] ยุตฺตํ อภุตฺตา ชมฺมา อปฺปชฺชนฺติ ตสฺสํ อพฺยาภาตา
 ชมฺมา นิริชฺฌณฺตํคิ: โน ๑ ยุตฺตํ วาปนํ อพฺยาภาตา ชมฺมา
 นิริชฺฌณฺตํ ตสฺสํ อภุตฺตา ชมฺมา อปฺปชฺชนฺตํคิ: โน ๑

[๒๘๕] ยศถา กุศลตา ฐมา อุปปัญชติ คตถ อกุศลตา ฐมา
 นิรุชฌนคตติ: ขามนตา ฯ ยศถา วาปน อกุศลตา ฐมา นิรุชฌนคตติ:

គតុ កុត្តា ធម្មា ចុប្បធម្មតិៈ ចាមនុតា ។

[២៨៦] គតុ កុត្តា ធម្មា ចុប្បធម្មតិ គតុ ចុប្បធម្មតា ធម្មា ធម្មតិៈ ចាមនុតា ។ គតុ ចាមនុតា ធម្មា ធម្មតិ គតុ កុត្តា ធម្មា ចុប្បធម្មតិៈ ចតុល្លាសតិៈ គតុ ចុប្បធម្មតា ធម្មា ធម្មតិ ឬ ។ គតុ កុត្តា ធម្មា ចុប្បធម្មតិ គតុវិទា ឬ ឬវិទា គតុ ចុប្បធម្មតា ។ ធម្មា ធម្មតិ កុត្តា ។ ធម្មា ចុប្បធម្មតិ ។

[២៨៧] គតុ កុត្តា ធម្មា ចុប្បធម្មតិ គតុ ចុប្បធម្មតា ធម្មា ធម្មតិៈ ចាមនុតា ។ គតុ ចាមនុតា ធម្មា ធម្មតិ គតុ កុត្តា ធម្មា ចុប្បធម្មតិៈ ចតុល្លាសតិៈ គតុ ចុប្បធម្មតា ធម្មា ធម្មតិ ឬ ។ គតុ កុត្តា ធម្មា ចុប្បធម្មតិ គតុវិទា ឬ ឬវិទា គតុ ចុប្បធម្មតា ។ ធម្មា ធម្មតិ កុត្តា ។ ធម្មា ចុប្បធម្មតិ ។

[២៨៨] គតុ គតុ កុត្តា ធម្មា ចុប្បធម្មតិ គតុ គតុ កុត្តា ធម្មា ធម្មតិៈ ឬ ។ គតុ ចាមនុតា ធម្មា ធម្មតិ គតុ គតុ កុត្តា ធម្មា ចុប្បធម្មតិៈ ឬ ។

[២៨៩] គតុ គតុ កុត្តា ធម្មា ចុប្បធម្មតិ គតុ គតុ ចុប្បធម្មតា ធម្មា ធម្មតិៈ ឬ ។ គតុ ចាមនុតា ចុប្បធម្មតា ធម្មា ធម្មតិ គតុ គតុ កុត្តា ធម្មា ចុប្បធម្មតិៈ ឬ ។

[๒๘๐] ยตฺถ ยตฺถ อภุตฺตา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ ตตฺถ ตตฺถ
 อพฺยาภาตา ธมฺมา นีรุชฺฌนฺตํติ โน ฯ ยตฺถ วา ปน ยตฺถ
 อพฺยาภาตา ธมฺมา นีรุชฺฌนฺติ ตตฺถ ตตฺถ อภุตฺตา ธมฺมา อุป-
 ปชฺชนฺตํติ โน ฯ

[๒๔๙] ยตฺถํ กุตฺถา ธมฺมา นอุปฺปชฺชนฺติ คตฺถํ อกุตฺถา
 ธมฺมา นนฺริชฺชนฺตฺติ: อกุตฺถานํ ภวคฺคฺชเน เคตํ กุตฺถา ธมฺมา
 นอุปฺปชฺชนฺติ โน จ เคตํ อกุตฺถา ธมฺมา นนฺริชฺชนฺติ กุตฺถ-
 วิปฺยคฺคจฺจิตฺตํ อุปฺปาทคฺคฺชเน อกุตฺถวิปฺยคฺคจฺจิตฺตํ ภวคฺคฺชเน
 นีโรธมาปฺนฺนํ อตฺถนฺตคฺคฺชเน เคตํ กุตฺถา จ ธมฺมา นอุปฺปชฺชนฺติ
 อกุตฺถา จ ธมฺมา นนฺริชฺชนฺติ ฯ ยตฺถํ วา ปน อกุตฺถา ธมฺมา
 นนฺริชฺชนฺติ คตฺถํ กุตฺถา ธมฺมา นอุปฺปชฺชนฺตฺติ: กุตฺถานํ อุป-
 ปาทคฺคฺชเน เคตํ อกุตฺถา ธมฺมา นนฺริชฺชนฺติ โน จ เคตํ กุตฺถา
 ธมฺมา นอุปฺปชฺชนฺติ อกุตฺถวิปฺยคฺคจฺจิตฺตํ ภวคฺคฺชเน กุตฺถ-
 วิปฺยคฺคจฺจิตฺตํ อุปฺปาทคฺคฺชเน นีโรธมาปฺนฺนํ อตฺถนฺตคฺคฺชเน
 เคตํ อกุตฺถา จ ธมฺมา นนฺริชฺชนฺติ กุตฺถา จ ธมฺมา นอุปฺปชฺชนฺติ ฯ

[๒๔๒] ยุตฺตํ กุตฺตา ฌมฺมา นอุปฺปชฺชนฺติ ตตฺถ อပ္ပยากตา
 ฌมฺมา นนฺริชฺฌนฺตฺติ: สัพฺเพหํ จจนฺตานํ ปวตฺเต จิตฺตตฺตํ
 ภนฺตกฺขณេ เคหํ กุตฺตา ฌมฺมา นอุปฺปชฺชนฺติ โน จ เคหํ อပ္ပยากตา
 ฌมฺมา นนฺริชฺฌนฺติ สัพฺเพหํ อุปฺปชฺชนฺตานํ ปวตฺเต กุตฺตวិปปยฺยตฺต-
 จิตฺตตฺตํ อุปฺปาทกฺขณេ อรຸເປ ກຸຕຕາກຸຕຕານຸ ກຸຕຕກຸຕຕເນ ເຄຣັ

កុត្តតា ។ ឆមុនា នឧប្បឌ្គន្តិ ចប្បយាកតា ។ ឆមុនា ននិរុទ្ធន្តិ ។
 យត្ថំ ឧបន ចប្បយាកតា ឆមុនា ននិរុទ្ធន្តិ គត្ថំ កុត្តតា ឆមុនា
 នឧប្បឌ្គន្តិគីតិៈ កុត្តតានំ ឧប្បាភក្ខនេ គេតំ ចប្បយាកតា ឆមុនា
 ននិរុទ្ធន្តិ នៃ ។ គេតំ កុត្តតា ឆមុនា នឧប្បឌ្គន្តិ ឥវុវេតំ
 ឧប្បឌ្គន្តានំ ឯវគុគេ កុត្តតវិប្បគុគីតិគត្ថំ ឧប្បាភក្ខនេ ចរុបេ
 កុត្តតាកុត្តតានំ រាគក្ខនេ គេតំ ចប្បយាកតា ។ ឆមុនា ននិរុទ្ធន្តិ
 កុត្តតា ។ ឆមុនា នឧប្បឌ្គន្តិ ។

[២៩៣] យត្ថំ កុត្តតា ឆមុនា នឧប្បឌ្គន្តិ គត្ថំ ចប្បយាកតា
 ឆមុនា ននិរុទ្ធន្តិគីតិៈ ឥវុវេតំ ឧវន្តានំ ឯវគុគេ គីតិគត្ថំ
 រាគក្ខនេ គេតំ កុត្តតា ឆមុនា នឧប្បឌ្គន្តិ នៃ ។ គេតំ
 ចប្បយាកតា ឆមុនា ននិរុទ្ធន្តិ ឥវុវេតំ ឧប្បឌ្គន្តានំ ឯវគុគេ
 កុត្តតវិប្បគុគីតិគត្ថំ ឧប្បាភក្ខនេ ចរុបេ កុត្តតាកុត្តតានំ រាគក្ខនេ
 គេតំ កុត្តតា ។ ឆមុនា នឧប្បឌ្គន្តិ ចប្បយាកតា ។ ឆមុនា ន-
 និរុទ្ធន្តិ ។ យត្ថំ ឧបន ចប្បយាកតា ឆមុនា ននិរុទ្ធន្តិ គត្ថំ
 កុត្តតា ឆមុនា នឧប្បឌ្គន្តិគីតិៈ កុត្តតានំ ឧប្បាភក្ខនេ គេតំ
 ចប្បយាកតា ឆមុនា ននិរុទ្ធន្តិ នៃ ។ គេតំ កុត្តតា ឆមុនា ន-
 ឧប្បឌ្គន្តិ ឥវុវេតំ ឧប្បឌ្គន្តានំ ឯវគុគេ កុត្តតវិប្បគុគីតិគត្ថំ
 ឧប្បាភក្ខនេ ចរុបេ កុត្តតាកុត្តតានំ រាគក្ខនេ គេតំ ចប្បយាកតា ។
 ឆមុនា ននិរុទ្ធន្តិ កុត្តតា ។ ឆមុនា នឧប្បឌ្គន្តិ ។

[២៩៤] យគុត កុត្តតា ឆមុនា នឧប្បឌ្គន្តិ គគុត កុត្តតា ឆមុនា

นนิรุชฺฌนหฺตฺติ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน อกฺขตา ธมฺมา นนิรุชฺฌนหฺตฺติ: ตตฺถ กฺขตา ธมฺมา นอุปฺปชฺชนหฺตฺติ: อามนฺตา ๑

[๒๘๕] ยตฺถ กฺขตา ธมฺมา นอุปฺปชฺชนหฺตฺติ: ตตฺถ อพฺยาการตา ธมฺมา นนิรุชฺฌนหฺตฺติ: นนิรุชฺฌนหฺตฺติ ๑ ยตฺถ วาปน อพฺยาการตา ธมฺมา นนิรุชฺฌนหฺตฺติ: ตตฺถ กฺขตา ธมฺมา นอุปฺปชฺชนหฺตฺติ: นหฺตฺติ ๑

[๒๘๖] ยตฺถ อกฺขตา ธมฺมา นอุปฺปชฺชนหฺตฺติ: ตตฺถ อพฺยาการตา ธมฺมา นนิรุชฺฌนหฺตฺติ: นนิรุชฺฌนหฺตฺติ ๑ ยตฺถ วาปน อพฺยาการตา ธมฺมา นนิรุชฺฌนหฺตฺติ: ตตฺถ อกฺขตา ธมฺมา นอุปฺปชฺชนหฺตฺติ: นหฺตฺติ ๑

[๒๘๗] ยตฺถ ยตฺถ กฺขตา ธมฺมา นอุปฺปชฺชนหฺตฺติ: ตตฺถ ตตฺถ อกฺขตา ธมฺมา นนิรุชฺฌนหฺตฺติ: อกฺขตานํ ภวฺกทฺธเน เตหํ ตตฺถ กฺขตา ธมฺมา นอุปฺปชฺชนหฺตฺติ: โน ๑ เตหํ ตตฺถ อกฺขตา ธมฺมา นนิรุชฺฌนหฺตฺติ: กฺขตวิปฺปยุคฺตจิตฺตตฺถ อุปฺปาททฺธเน อกฺขตวิปฺปยุคฺตจิตฺตตฺถ ภวฺกทฺธเน อตฺตณฺณตฺตคานํ เตหํ ตตฺถ กฺขตา ๑ ธมฺมา นอุปฺปชฺชนหฺตฺติ: อกฺขตา ๑ ธมฺมา นนิรุชฺฌนหฺตฺติ: ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ อกฺขตา ธมฺมา นนิรุชฺฌนหฺตฺติ: ตตฺถ ตตฺถ กฺขตา ธมฺมา นอุปฺปชฺชนหฺตฺติ: กฺขตานํ อุปฺปาททฺธเน เตหํ ตตฺถ อกฺขตา ธมฺมา นนิรุชฺฌนหฺตฺติ: โน ๑ เตหํ ตตฺถ กฺขตา ธมฺมา นอุปฺปชฺชนหฺตฺติ: อกฺขตวิปฺปยุคฺตจิตฺตตฺถ ภวฺกทฺธเน กฺขตวิปฺปยุคฺตจิตฺตตฺถ อุปฺปาททฺธเน อตฺตณฺณตฺตคานํ เตหํ ตตฺถ อกฺขตา ๑ ธมฺมา นนิรุชฺฌนหฺตฺติ: กฺขตา ๑ ธมฺมา นอุปฺปชฺชนหฺตฺติ: ๑

[២៩៨] យត្ថំ យគុត ភុត្តា ធម្មា ន ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ គគុត
 ចុយ្យាកតា ធម្មា ន និរុទ្ធនេត្តិៈ ឥវុវេតំ ទវុណាណំ ឋានុគេ
 ទិតុគត្ថំ រាគុកុធនេ គេតំ គគុត ភុត្តា ធម្មា ន ចុប្បធម្មតិ ណៃ ។
 គេតំ គគុត ចុយ្យាកតា ធម្មា ន និរុទ្ធនេត្តិ ឥវុវេតំ ចុប្បធម្មតាណំ
 ឋានុគេ ភុត្តាវិប្បយុគ្គទិតុគត្ថំ ចុប្បាភកុធនេ ចរូបេ ភុត្តាភុត្តាណំ
 រាគុកុធនេ គេតំ គគុត ភុត្តា ។ ធម្មា ន ចុប្បធម្មតិ ចុយ្យាកតា ។
 ធម្មា ន និរុទ្ធនេត្តិ ។ យត្ថំ វា ឋន យគុត ចុយ្យាកតា ធម្មា ន
 និរុទ្ធនេត្តិ គត្ថំ គគុត ភុត្តា ធម្មា ន ចុប្បធម្មតិៈ ភុត្តាណំ
 ចុប្បាភកុធនេ គេតំ គគុត ចុយ្យាកតា ធម្មា ន និរុទ្ធនេត្តិ ណៃ ។
 គេតំ គគុត ភុត្តា ធម្មា ន ចុប្បធម្មតិ ឥវុវេតំ ចុប្បធម្មតាណំ
 ឋានុគេ ភុត្តាវិប្បយុគ្គទិតុគត្ថំ ចុប្បាភកុធនេ ចរូបេ ភុត្តាភុត្តាណំ
 រាគុកុធនេ គេតំ គគុត ចុយ្យាកតា ។ ធម្មា ន និរុទ្ធនេត្តិ ភុត្តា ។
 ធម្មា ន ចុប្បធម្មតិ ។

[២៩៩] យត្ថំ យគុត ចភុត្តា ធម្មា ន ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ គគុត
 ចុយ្យាកតា ធម្មា ន និរុទ្ធនេត្តិៈ ឥវុវេតំ ទវុណាណំ ឋានុគេ
 ទិតុគត្ថំ រាគុកុធនេ គេតំ គគុត ចភុត្តា ធម្មា ន ចុប្បធម្មតិ
 ណៃ ។ គេតំ គគុត ចុយ្យាកតា ធម្មា ន និរុទ្ធនេត្តិ ឥវុវេតំ ចុប្ប
 ធម្មតាណំ ឋានុគេ ចភុត្តាវិប្បយុគ្គទិតុគត្ថំ ចុប្បាភកុធនេ ចរូបេ
 ភុត្តាភុត្តាណំ រាគុកុធនេ គេតំ គគុត ចភុត្តា ។ ធម្មា ន ចុប្ប
 ធម្មតិ ចុយ្យាកតា ។ ធម្មា ន និរុទ្ធនេត្តិ ។ យត្ថំ វា ឋន

ยตุถ อพฺยยากตา ชมฺมา นนิริชฺชณฺเหติ คตฺถํ คตฺถํ อกฺุสฺสา ชมฺมา
 น อปฺปชฺชนฺเหติ: อกฺุสฺสานํ อปฺปาทกฺฺชเณ เคตํ คตฺถํ อพฺยยากตา
 ชมฺมา นนิริชฺชณฺเหติ โน ๑ เคตํ คตฺถํ อกฺุสฺสา ชมฺมา น-
 อปฺปชฺชนฺเหติ สํพฺเพถํ อปฺปชฺชนฺทานํ ปวคฺเต อกฺุสฺสทวิปฺปยฺกฺ-
 จิตฺตคตฺถํ อปฺปาทกฺฺชเณ อวฺเร กุสฺสตากุสฺसानํ ภวฺกฺชเณ เคตํ คตฺถํ
 อพฺยยากตา ๑ ชมฺมา นนิริชฺชณฺเหติ อกฺุสฺสา ๑ ชมฺมา น อปฺปชฺชนฺเหติ ๑

[๓๐๐] ยถัสถ กุสธตา ชมฺมา อปฺปชฺชิตฺถ ตสฺส อกุสธตา ชมฺมา
 นิรุชฺฌิตฺถาติ: อามนฺตา ฯ ยถัสถ วาปน อกุสธตา ชมฺมา นิรุชฺ-
 ฌิตฺถ ตสฺส กุสธตา ชมฺมา อปฺปชฺชิตฺถาติ: อามนฺตา ฯ

[๓๐๓] ยถัสถ์ กุสฺสตา ธมฺมา อุပ္ປပ္ပชิตฺตํ ตถัสถ์ อပ္ပຍາกຕາ
 ธมฺมา นිරຸຸໝິຕຸດາຕິ: ວາມນຸຕາ າ ຍຸດັສ ວາປນ ອພຸຍາກຕາ ສມມາ
 ນີຣຸໝິຕຸດ ສຸດັສ ກຸສັຕາ ສມມາ ອຸປປປຸໝິຕາຕິ: ວາມນຸຕາ າ

[๓๔๒] ยถัส อภุสฺสา ธมฺมา อุပ္ปชฺชิตฺถ ตยฺสํ อพฺยาภาตา
 ธมฺมา นิรุชฺฌิตฺตาทิ: อามนฺตา ฯ ยถัส วาปนํ อพฺยาภาตา ธมฺมา
 นิรุชฺฌิตฺถ ตยฺสํ อภุสฺสา ธมฺมา อุပ္ปชฺชิตฺตาทิ: อามนฺตา ฯ

[๓๐๓] ยศุต กุตฺตา ชฺมฺมา อุပ္ປชฺชิตฺถ คคฺค อกุตฺตา ชฺมฺมา
 นิรุชฺฌิตฺถาติ: อามนฺตา ។ ยศุต จาปน อกุตฺตา ชฺมฺมา นิรุช-
 ฌิตฺถ คคฺค กุตฺตา ชฺมฺมา อุပ္ປชฺชิตฺถาติ: อามนฺตา ។

[๓๐๕] ยศุล กุศลดา ชมมา อุปปชชิตุค คคคค อพุยาภาดา

ធម្មា និរុទ្ធនិព្វតាតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថ វា ឋន ចប្បយាគតា ធម្មា
 និរុទ្ធនិព្វត គត្ថ ពុត្ថតា ធម្មា ចុប្បធម្មតាតិៈ ចត្ថឈ្មេត្ថតេ
 គត្ថ ចប្បយាគតា ធម្មា និរុទ្ធនិព្វត នៃ ។ គត្ថ ពុត្ថតា ធម្មា
 ចុប្បធម្មត ឧត្ថវិការេ ឋនវិការេ គត្ថ ចប្បយាគតា ។ ធម្មា
 និរុទ្ធនិព្វត ពុត្ថតា ។ ធម្មា ចុប្បធម្មត ។

[៣០៥] យត្ថ ចពុត្ថតា ធម្មា ចុប្បធម្មត គត្ថ ចប្បយាគតា
 ធម្មា និរុទ្ធនិព្វតាតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថ វា ឋន ចប្បយាគតា ធម្មា
 និរុទ្ធនិព្វត គត្ថ ចពុត្ថតា ធម្មា ចុប្បធម្មតាតិៈ ចត្ថឈ្មេត្ថតេ
 គត្ថ ចប្បយាគតា ធម្មា និរុទ្ធនិព្វត នៃ ។ គត្ថ ចពុត្ថតា ធម្មា
 ចុប្បធម្មត ឧត្ថវិការេ ឋនវិការេ គត្ថ ចប្បយាគតា ។ ធម្មា
 និរុទ្ធនិព្វត ចពុត្ថតា ។ ធម្មា ចុប្បធម្មត ។

[៣០៦] យត្ថ យត្ថ ពុត្ថតា ធម្មា ចុប្បធម្មត គត្ថ គត្ថ
 ចពុត្ថតា ធម្មា និរុទ្ធនិព្វតាតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថ វា ឋន យត្ថ
 ចពុត្ថតា ធម្មា និរុទ្ធនិព្វត គត្ថ គត្ថ ពុត្ថតា ធម្មា ចុប្បធម្មតាតិៈ
 តុត្ថវាចាតានំ ភូតិយេ ចពុត្ថតេ ឧត្ថតេ វត្ថុតាមេ គេតំ គត្ថ ចពុត្ថតា
 ធម្មា និរុទ្ធនិព្វត នៃ ។ គេតំ គត្ថ ពុត្ថតា ធម្មា ចុប្បធម្មត
 បិគវេតំ ឧត្ថវិការានំ ឋនវិការានំ គេតំ គត្ថ ចពុត្ថតា ។ ធម្មា
 និរុទ្ធនិព្វត ពុត្ថតា ។ ធម្មា ចុប្បធម្មត ។

[៣០៧] យត្ថ យត្ថ ពុត្ថតា ធម្មា ចុប្បធម្មត គត្ថ គត្ថ
 ចប្បយាគតា ធម្មា និរុទ្ធនិព្វតាតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថ វា ឋន យត្ថ

ອພຸຍາກຕາ ຫມຸມາ ນິຣຸຊຸຸຸຸຸຸ ຫຸຸຸຸ ຫຸຸຸ ກຸຸຸຕາ ຫມຸມາ ອຸປປຸຸຸຸຸຸ
 ປຸຸຸຸຸຸຸຕາຕີ: ຸຸຸຸຸຸຸຸຸຸຸ ຸຸຸຸຸ ຈິຕຸເຕ ວຸຸຸຸຸຸຸ ອຸຸຸຸຸຸຸຸຸ ຫຸຸຸຸຸຸຸຸຸ
 ຫຸຸຸ ຫຸຸຸ ອພຸຍາກຕາ ຫມຸມາ ນິຣຸຊຸຸຸຸຸຸ ນ໌ ຈ ຫຸຸຸ ຫຸຸຸ ກຸຸຸຕາ
 ຫມຸມາ ອຸປປຸຸຸຸຸຸ ອິຕເຣຸຸຸ ຈຕຸໂວກາຣາຸຸຸ ປຸຸຸໂວກາຣາຸຸຸ ຫຸຸຸ
 ຫຸຸຸ ອພຸຍາກຕາ ຈ ຫມຸມາ ນິຣຸຊຸຸຸຸຸຸ ກຸຸຸຕາ ຈ ຫມຸມາ ອຸປປຸຸຸຸຸຸ ॥

[๓๑๘] ຍຸຸຸຸ ຍຸຸຸ ອກຸຸຸຕາ ຫມຸມາ ອຸປປຸຸຸຸຸຸ ຫຸຸຸຸ ຫຸຸຸ
 ອພຸຍາກຕາ ຫມຸມາ ນິຣຸຊຸຸຸຸຸຸຕາຕີ: ອາມນຸຕາ ॥ ຍຸຸຸຸ ວາປນ ຍຸຸຸ
 ອພຸຍາກຕາ ຫມຸມາ ນິຣຸຊຸຸຸຸຸຸ ຫຸຸຸຸ ຫຸຸຸ ອກຸຸຸຕາ ຫມຸມາ ອຸປປຸຸຸຸຸຸ
 ປຸຸຸຸຸຸຸຕາຕີ: ຸຸຸຸຸຸຸຸຸຸຸ ຸຸຸຸຸ ຈິຕຸເຕ ວຸຸຸຸຸຸຸ ອຸຸຸຸຸຸຸຸ ຫຸຸຸຸຸຸຸຸຸ
 ຫຸຸຸ ຫຸຸຸ ອພຸຍາກຕາ ຫມຸມາ ນິຣຸຊຸຸຸຸຸຸ ນ໌ ຈ ຫຸຸຸ ຫຸຸຸ ອກຸຸຸຕາ
 ຫມຸມາ ອຸປປຸຸຸຸຸຸ ອິຕເຣຸຸຸ ຈຕຸໂວກາຣາຸຸຸ ປຸຸຸໂວກາຣາຸຸຸ ຫຸຸຸ ຫຸຸຸ
 ອພຸຍາກຕາ ຈ ຫມຸມາ ນິຣຸຊຸຸຸຸຸຸ ອກຸຸຸຕາ ຈ ຫມຸມາ ອຸປປຸຸຸຸຸຸ ॥

[๓๑๙] ຍຸຸຸຸ ກຸຸຸຕາ ຫມຸມາ ນອຸປປຸຸຸຸຸຸ ຫຸຸຸຸ ອກຸຸຸຕາ ຫມຸມາ
 ນນິຣຸຊຸຸຸຸຸຸຕາຕີ: ນຕຸຕີ ॥ ຍຸຸຸຸ ວາປນ ອກຸຸຸຕາ ຫມຸມາ ນນິຣຸຊຸຸຸຸຸຸ
 ຫຸຸຸຸ ກຸຸຸຕາ ຫມຸມາ ນອຸປປຸຸຸຸຸຸຕາຕີ: ນຕຸຕີ ॥

[๓๒๐] ຍຸຸຸຸ ກຸຸຸຕາ ຫມຸມາ ນອຸປປຸຸຸຸຸຸ ຫຸຸຸຸ ອພຸຍາກຕາ
 ຫມຸມາ ນນິຣຸຊຸຸຸຸຸຸຕາຕີ: ນຕຸຕີ ॥ ຍຸຸຸຸ ວາປນ ອພຸຍາກຕາ ຫມຸມາ
 ນນິຣຸຊຸຸຸຸຸຸ ຫຸຸຸຸ ກຸຸຸຕາ ຫມຸມາ ນອຸປປຸຸຸຸຸຸຕາຕີ: ນຕຸຕີ ॥

[๓๒๑] ຍຸຸຸຸ ອກຸຸຸຕາ ຫມຸມາ ນອຸປປຸຸຸຸຸຸ ຫຸຸຸຸ ອພຸຍາກຕາ
 ຫມຸມາ ນນິຣຸຊຸຸຸຸຸຸຕາຕີ: ນຕຸຕີ ॥ ຍຸຸຸຸ ວາປນ ອພຸຍາກຕາ ຫມຸມາ

๓๑๘] ธรรมยมเก ปวตฺติวารุํธํ อปฺปาทนโรทวาโร ๓๑๓

ເຕັ ທຕຸ ອພຸຍາກຕາ ສມຸມາ ນ ນິຣຸຣຸໝິຕຸ ສຸທຸສາວາດໍ ອຸປປຣຸໝິຕານໍ
ເຕັ ທຕຸ ກຸດໍຕາ ຈ ສມຸມາ ນ ອຸປປຣຸໝິຕຸ ອພຸຍາກຕາ ຈ ສມຸມາ
ນ ນິຣຸຣຸໝິຕຸ າ ຍຸດໍ ວາປນ ຍຕຸ ອພຸຍາກຕາ ສມຸມາ ນ ນິຣຸຣຸໝິຕຸ
ຕຸດໍ ທຕຸ ກຸດໍຕາ ສມຸມາ ນ ອຸປປຣຸໝິຕຸຕາຕິ: ອາມນຸຕາ າ

[๓๑๙] ຍຸດໍ ຍຕຸ ອກຸດໍຕາ ສມຸມາ ນ ອຸປປຣຸໝິຕຸ ຕຸດໍ ທຕຸ
ອພຸຍາກຕາ ສມຸມາ ນ ນິຣຸຣຸໝິຕຸຕາຕິ: ສຸທຸສາວາດໍ ທຸຕິເ ຈິຕຸເ ວຕຸ-
ມາເ ອດໍໝຸດໍຕຸຕານໍ ເຕັ ທຕຸ ອກຸດໍຕາ ສມຸມາ ນ ອຸປປຣຸໝິຕຸ ໂນ ຈ
ເຕັ ທຕຸ ອພຸຍາກຕາ ສມຸມາ ນ ນິຣຸຣຸໝິຕຸ ສຸທຸສາວາດໍ ອຸປປຣຸໝິຕານໍ
ເຕັ ທຕຸ ອກຸດໍຕາ ຈ ສມຸມາ ນ ອຸປປຣຸໝິຕຸ ອພຸຍາກຕາ ຈ ສມຸມາ
ນ ນິຣຸຣຸໝິຕຸ າ ຍຸດໍ ວາປນ ຍຕຸ ອພຸຍາກຕາ ສມຸມາ ນ ນິຣຸຣຸໝິຕຸ
ຕຸດໍ ທຕຸ ອກຸດໍຕາ ສມຸມາ ນ ອຸປປຣຸໝິຕຸຕາຕິ: ອາມນຸຕາ າ

[๓๒๐] ຍຸດໍ ກຸດໍຕາ ສມຸມາ ອຸປປຣຸໝິຕຸດໍນຸຕິ ຕຸດໍ ອກຸດໍຕາ
ສມຸມາ ນິຣຸຣຸໝິຕຸດໍນຸຕິ: ຍຸດໍ ຈິຕຸຕຸດໍ ອນນຸຕາ ອຕຸຕມກຸກໍ ປຸ-
ຕິດຸດໍນຸຕິ ເຕັ ກຸດໍຕາ ສມຸມາ ອຸປປຣຸໝິຕຸດໍນຸຕິ ໂນ ຈ ເຕັ ອກຸດໍຕາ
ສມຸມາ ນິຣຸຣຸໝິຕຸດໍນຸຕິ ອິຕເຣດໍ ເຕັ ກຸດໍຕາ ຈ ສມຸມາ ອຸປປຣຸໝິຕຸດໍນຸຕິ
ອກຸດໍຕາ ຈ ສມຸມາ ນິຣຸຣຸໝິຕຸດໍນຸຕິ າ ຍຸດໍ ວາປນ ອກຸດໍຕາ ສມຸມາ
ນິຣຸຣຸໝິຕຸດໍນຸຕິ ຕຸດໍ ກຸດໍຕາ ສມຸມາ ອຸປປຣຸໝິຕຸດໍນຸຕິ: ອາມນຸຕາ າ

[๓๒๑] ຍຸດໍ ກຸດໍຕາ ສມຸມາ ອຸປປຣຸໝິຕຸດໍນຸຕິ ຕຸດໍ ອພຸຍາກຕາ
ສມຸມາ ນິຣຸຣຸໝິຕຸດໍນຸຕິ: ອາມນຸຕາ າ ຍຸດໍ ວາປນ ອພຸຍາກຕາ
ຝ

[illegible][illegible]

[២២២] យត្ត កុត្តា ធម្មា ច្បុប្បធិត្តន្តតិ គត្ត កុត្តា ធម្មា
 វិរុទ្ធិត្តន្តតិ: ចាមនុតា ។ យត្ត ធាប្ប កុត្តា ធម្មា វិរុទ្ធ-
 ធិត្តន្តតិ គត្ត កុត្តា ធម្មា ច្បុប្បធិត្តន្តតិ: ចាមនុតា ។

[๓๒๒] ยตุถ กุสฺสตา ธมฺมา อปฺปชฺชิตฺตํหิ ตตุถ อพฺยาการตา
 ธมฺมา นิสฺสํหิตฺตํหิ: อามนฺตา ๑ ยตุถ วา ปน อพฺยาการตา
 ธมฺมา นิสฺสํหิตฺตํหิ ตตุถ กุสฺสตา ธมฺมา อปฺปชฺชิตฺตํหิ: อตฺถนฺ-
 ตตุเต ตตุถ อพฺยาการตา ธมฺมา นิสฺสํหิตฺตํหิ โน ๑ ตตุถ กุสฺสตา
 ธมฺมา อปฺปชฺชิตฺตํหิ ๑ อตุโวกาเร ปณฺ๑โวกาเร ตตุถ อพฺยาการตา ๑
 ธมฺมา นิสฺสํหิตฺตํหิ กุสฺสตา ๑ ธมฺมา อปฺปชฺชิตฺตํหิ ๑

[๓๒๓] ยถา อภัสสรา ธรรมมา อุปปชฺชิตฺตํ นตฺถิ ตถา อพฺยาภาตา ธรรมมา นิสฺสํวเรตฺตํ นตฺถิ อามนุตา ฯ ยถา วาปน อพฺยาภาตา ธรรมมา นิสฺสํวเรตฺตํ นตฺถิ ตถา อภัสสรา ธรรมมา อุปปชฺชิตฺตํ นตฺถิ อตฺตํ ญญตฺวา ตถา อพฺยาภาตา ธรรมมา นิสฺสํวเรตฺตํ นตฺถิ โน ฯ ตถา อภัสสรา ธรรมมา อุปปชฺชิตฺตํ นตฺถิ จตุโวกาเร ปญฺจโวกาเร ตถา อพฺยาภาตา ฯ ธรรมมา นิสฺสํวเรตฺตํ นตฺถิ อภัสสรา ฯ ธรรมมา อุปปชฺชิตฺตํ นตฺถิ ฯ

[๓๒๔] ยถา ยถา อภัสสรา ธรรมมา อุปปชฺชิตฺตํ นตฺถิ ตถา อภัสสรา ธรรมมา นิสฺสํวเรตฺตํ นตฺถิ ยถา จิตฺตํ อมตํ อคฺคํ ปรคตํ นตฺถิ เตสํ ตถา อภัสสรา ธรรมมา อุปปชฺชิตฺตํ นตฺถิ โน ฯ เตสํ ตถา อภัสสรา ธรรมมา นิสฺสํวเรตฺตํ นตฺถิ อิตเรสํ จตุโวการานํ ปญฺจโวการานํ เตสํ ตถา อภัสสรา ฯ ธรรมมา อุปปชฺชิตฺตํ นตฺถิ อภัสสรา ฯ ธรรมมา นิสฺสํวเรตฺตํ นตฺถิ ฯ ยถา วาปน ยถา อภัสสรา ธรรมมา นิสฺสํวเรตฺตํ นตฺถิ ตถา อภัสสรา ธรรมมา อุปปชฺชิตฺตํ นตฺถิ อามนุตา ฯ

[๓๒๕] ยถา ยถา อภัสสรา ธรรมมา อุปปชฺชิตฺตํ นตฺถิ ตถา อพฺยาภาตา ธรรมมา นิสฺสํวเรตฺตํ นตฺถิ อามนุตา ฯ ยถา วาปน ยถา อพฺยาภาตา ธรรมมา นิสฺสํวเรตฺตํ นตฺถิ ตถา อภัสสรา ธรรมมา อุปปชฺชิตฺตํ นตฺถิ อคฺคํ ปรคตํ นตฺถิ อมตํ อคฺคํ ปรคตํ นตฺถิ อิตเรสํ จตุโวการานํ ปญฺจโวการานํ เตสํ ตถา อพฺยาภาตา ฯ ธรรมมา นิสฺสํวเรตฺตํ นตฺถิ อภัสสรา ฯ ธรรมมา อุปปชฺชิตฺตํ นตฺถิ ฯ

[៣២៦] បដ្ឋេ បព្វេ ចក្កេ ធម្មេ ចុប្បធម្មិវត្តន្តិ គត្ថេ គព្វេ ចប្បយាកតា ធម្មេ និរុទ្ធនិវត្តន្តិ ចាមនុតា ។ បដ្ឋេ វាបេ បព្វេ ចប្បយាកតា ធម្មេ និរុទ្ធនិវត្តន្តិ គត្ថេ គព្វេ ចក្កេ ធម្មេ ចុប្បធម្មិវត្តន្តិ ចក្កុក្កុក្កន្តន្តិ ចរហន្តានំ បដ្ឋេ ធិតុគត្ថេ ចនេត្រា ចក្កុក្កុក្កុក្កន្តន្តិ ចត្ថេ ចក្កេ ចប្បយាកតា ធម្មេ និរុទ្ធនិវត្តន្តិ នៃ ។ គេតំ គព្វេ ចក្កេ ធម្មេ ចុប្បធម្មិវត្តន្តិ ចិត្តេ ធិតុវារាណំ ធិតុវារាណំ គេតំ គព្វេ ចប្បយាកតា ។ ធម្មេ និរុទ្ធនិវត្តន្តិ ចក្កេ ។ ធម្មេ ចុប្បធម្មិវត្តន្តិ ។

[៣២៧] បដ្ឋេ កុត្តេ ធម្មេ នចុប្បធម្មិវត្តន្តិ គត្ថេ ចក្កេ ធម្មេ និរុទ្ធនិវត្តន្តិ ចាមនុតា ។ បដ្ឋេ វាបេ ចក្កេ ធម្មេ និរុទ្ធនិវត្តន្តិ គត្ថេ កុត្តេ ធម្មេ នចុប្បធម្មិវត្តន្តិ បដ្ឋេ ធិតុគត្ថេ ចនេត្រា ចក្កុក្កុក្កុក្កន្តន្តិ គេតំ ចក្កេ ធម្មេ និរុទ្ធនិវត្តន្តិ នៃ ។ គេតំ កុត្តេ ធម្មេ នចុប្បធម្មិវត្តន្តិ ចក្កុក្កុក្កុក្កន្តន្តិ ចរហន្តានំ គេតំ ចក្កេ ។ ធម្មេ និរុទ្ធនិវត្តន្តិ កុត្តេ ។ ធម្មេ នចុប្បធម្មិវត្តន្តិ ។

[៣២៨] បដ្ឋេ កុត្តេ ធម្មេ នចុប្បធម្មិវត្តន្តិ គត្ថេ ចប្បយាកតា ធម្មេ និរុទ្ធនិវត្តន្តិ ចក្កុក្កុក្កុក្កន្តន្តិ ចរហន្តានំ គេតំ កុត្តេ ធម្មេ នចុប្បធម្មិវត្តន្តិ នៃ ។ គេតំ ចប្បយាកតា ធម្មេ និរុទ្ធនិវត្តន្តិ ធិតុវារាណំ ធិតុវារាណំ គេតំ កុត្តេ ។ ធម្មេ នចុប្បធម្មិវត្តន្តិ ចប្បយាកតា ។ ធម្មេ និរុទ្ធនិវត្តន្តិ ។ បដ្ឋេ វាបេ

[៣៣៣] យត្ថំ យត្ថុ កុត្តា ធម្មា ន បុប្ផធិត្ថនុតិ តត្ថំ តត្ថុ
 កុត្តា ធម្មា ន និរុទ្ធិត្ថនុតិ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វា ឧប យត្ថុ
 កុត្តា ធម្មា ន និរុទ្ធិត្ថនុតិ តត្ថំ តត្ថុ កុត្តា ធម្មា ន បុប្ផ-
 ធិត្ថនុតិ យត្ថំ ធិត្ថនុតិ ចន្ទនុតា ចក្កកុត្តំ ប្រតិភិត្ថនុតិ
 តត្ថំ តត្ថុ កុត្តា ធម្មា ន និរុទ្ធិត្ថនុតិ នៃ ។ តត្ថំ តត្ថុ
 កុត្តា ធម្មា ន បុប្ផធិត្ថនុតិ ចក្កកុត្តនុតិ ចរណុតា
 ចត្ថនុតា តត្ថំ តត្ថុ កុត្តា ។ ធម្មា ន និរុទ្ធិត្ថនុតិ
 កុត្តា ។ ធម្មា ន បុប្ផធិត្ថនុតិ ។

[៣៣៤] យត្ថំ យត្ថុ កុត្តា ធម្មា ន បុប្ផធិត្ថនុតិ តត្ថំ
 តត្ថុ ចក្កកុត្តា ធម្មា ន និរុទ្ធិត្ថនុតិ ចក្កកុត្តនុតិ
 ចរណុតា ចត្ថនុតា តត្ថំ តត្ថុ កុត្តា ធម្មា ន បុប្ផធិត្ថនុតិ
 នៃ ។ តត្ថំ តត្ថុ ចក្កកុត្តា ធម្មា ន និរុទ្ធិត្ថនុតិ បុប្ផ-
 ធិត្ថនុតិ រាជកុត្តនុតិ តត្ថំ តត្ថុ កុត្តា ។ ធម្មា ន បុប្ផធិត្ថនុតិ
 ចក្កកុត្តា ។ ធម្មា ន និរុទ្ធិត្ថនុតិ ។ យត្ថំ វា ឧប យត្ថុ ចក្ក-
 កុត្តា ធម្មា ន និរុទ្ធិត្ថនុតិ តត្ថំ តត្ថុ កុត្តា ធម្មា ន បុប្ផ-
 ធិត្ថនុតិ ចាមនុតា ។

[៣៣៥] យត្ថំ យត្ថុ កុត្តា ធម្មា ន បុប្ផធិត្ថនុតិ តត្ថំ
 តត្ថុ ចក្កកុត្តា ធម្មា ន និរុទ្ធិត្ថនុតិ ចក្កកុត្តនុតិ
 ចរណុតា យត្ថំ ធិត្ថនុតិ ចន្ទនុតា ចក្កកុត្តំ ប្រតិភិត្ថនុតិ
 ចត្ថនុតា តត្ថំ តត្ថុ កុត្តា ធម្មា ន បុប្ផធិត្ថនុតិ

៣១៧] ធម្មមមហេ ឯកុតិវារត្ថំ ឧប្បាតនិវិរុទ្ធាវិ ៣៣៨

ណៃ ។ គេតំ គត្ត ចម្បយាកតា ធម្មា នវិរុទ្ធនិព្វតំ ឯកុតិ-
វិគតត្ថំ រាគកុឡេន គេតំ គត្ត ចក្កតា ។ ធម្មា ន ឧប្បឃ្លិព្វតំ
ចម្បយាកតា ។ ធម្មា នវិរុទ្ធនិព្វតំ ។ យត្ថំ វាឋន យត្ត
ចម្បយាកតា ធម្មា នវិរុទ្ធនិព្វតំ គត្ថំ គត្ត ចក្កតា ធម្មា
ន ឧប្បឃ្លិព្វតំ គត្ថិៈ ចាមនុតា ។

[៣៣៦] យត្ថំ កុត្តា ធម្មា ឧប្បឃ្លិព្វតំ គត្ថំ ចក្កតា ធម្មា
នវិរុទ្ធនិព្វតាៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វាឋន ចក្កតា ធម្មា នវិរុទ្ធនិព្វ
គត្ថំ កុត្តា ធម្មា ឧប្បឃ្លិព្វតំ គត្ថិៈ ឥវេវេតំ វិគតត្ថំ រាគកុឡេន
កុត្តវិប្បយុត្តិកុត្ថំ ឧប្បាតកុឡេន និវិរុទ្ធជាឋនាម ចត្តឈ-
ត្តតាម គេតំ ចក្កតា ធម្មា នវិរុទ្ធនិព្វ ណៃ ។ គេតំ កុត្តា
ធម្មា ឧប្បឃ្លិព្វតំ កុត្តាម ឧប្បាតកុឡេន គេតំ ចក្កតា ។ ធម្មា
នវិរុទ្ធនិព្វ កុត្តា ។ ធម្មា ឧប្បឃ្លិព្វតំ ។

[៣៣៧] យត្ថំ កុត្តា ធម្មា ឧប្បឃ្លិព្វតំ ចម្បយាកតា
ធម្មា នវិរុទ្ធនិព្វតាៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វាឋន ចម្បយាកតា ធម្មា
នវិរុទ្ធនិព្វ គត្ថំ កុត្តា ធម្មា ឧប្បឃ្លិព្វតំ គត្ថិៈ ឥវេវេតំ វិគតត្ថំ
រាគកុឡេន កុត្តវិប្បយុត្តិកុត្ថំ ឧប្បាតកុឡេន និវិរុទ្ធជាឋនាម
ចត្តឈត្តតាម គេតំ ចម្បយាកតា ធម្មា នវិរុទ្ធនិព្វ ណៃ ។ គេតំ កុត្តា
ធម្មា ឧប្បឃ្លិព្វតំ កុត្តាម ឧប្បាតកុឡេន គេតំ ចម្បយាកតា ។
ធម្មា នវិរុទ្ធនិព្វ កុត្តា ។ ធម្មា ឧប្បឃ្លិព្វតំ ។

[៣៣៨] យត្ថំ ឧក្ខតា ឆម្ពា ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ ចប្បាកតា
 ឆម្ពា និរុទ្ធនិត្តាតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វាប្ប ចប្បាកតា
 ឆម្ពា និរុទ្ធនិត្ត គត្ថំ ឧក្ខតា ឆម្ពា ចុប្បធម្មត៍តិៈ ឥវុវេត្ថំ
 ទិត្តត្ថំ រាគកុឆនេ ឧក្ខតវិប្បយុត្តទិត្តត្ថំ ចុប្បាភកុឆនេ និវិរុ-
 ត្ថមាប្បនាមំ ចត្ថវេត្ថត្ថានំ តេត្ថំ ចប្បាកតា ឆម្ពា និរុទ្ធនិត្ត
 ណ ។ តេត្ថំ ឧក្ខតា ឆម្ពា ចុប្បធម្មតិ ឧក្ខតានំ ចុប្បាភកុ-
 ឆនេ តេត្ថំ ចប្បាកតា ។ ឆម្ពា និរុទ្ធនិត្ត ឧក្ខតា ។ ឆម្ពា
 ចុប្បធម្មតិ ។

[៣៣៩] យត្ថំ ឧក្ខតា ឆម្ពា ចុប្បធម្មតិ ។ បេ។

[៣៤០] យត្ថំ យត្ថំ ឧក្ខតា ឆម្ពា ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ គត្ថំ
 ឧក្ខតា ឆម្ពា និរុទ្ធនិត្តាតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វាប្ប យត្ថំ
 ឧក្ខតា ឆម្ពា និរុទ្ធនិត្ត គត្ថំ គត្ថំ ឧក្ខតា ឆម្ពា ចុប្បធម្មត៍តិៈ
 ឥវុវេត្ថំ ទិត្តត្ថំ រាគកុឆនេ ឧក្ខតវិប្បយុត្តទិត្តត្ថំ ចុប្បាភកុឆនេ
 តេត្ថំ គត្ថំ ឧក្ខតា ឆម្ពា និរុទ្ធនិត្ត ណ ។ តេត្ថំ គត្ថំ ឧក្ខតា
 ឆម្ពា ចុប្បធម្មតិ ឧក្ខតានំ ចុប្បាភកុឆនេ តេត្ថំ គត្ថំ ឧក្ខតា ។
 ឆម្ពា និរុទ្ធនិត្ត ឧក្ខតា ។ ឆម្ពា ចុប្បធម្មតិ ។

[៣៤១] យត្ថំ យត្ថំ ឧក្ខតា ឆម្ពា ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ គត្ថំ
 ចប្បាកតា ឆម្ពា និរុទ្ធនិត្តាតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វាប្ប យត្ថំ
 ចប្បាកតា ឆម្ពា និរុទ្ធនិត្ត គត្ថំ គត្ថំ ឧក្ខតា ឆម្ពា ចុប្ប-
 ធម្មត៍តិៈ ឥវុវេត្ថំ ទិត្តត្ថំ រាគកុឆនេ ឧក្ខតវិប្បយុត្តទិត្តត្ថំ

៣៤៥] ធម្មមយមកេ ឯកតិកាវរុត្តំ ចុប្បាហនិវិរោធាវិ ៣២៣

ចុប្បាហកុឡេន ចត្តប្បញ្ញត្តតាម្យំ តេត្ថំ គគ្គ ចប្បយាកតា ធម្មំ ធម្មនិរុត្តិក
នៃ ។ តេត្ថំ គគ្គ កុត្តតា ធម្មំ ចុប្បឧបសម្ព័ត្តិ កុត្តតាម្យំ ចុប្បាហកុ
ឡេន តេត្ថំ គគ្គ ចប្បយាកតា ។ ធម្មំ ធម្មនិរុត្តិក កុត្តតា ។ ធម្មំ
ចុប្បឧបសម្ព័ត្តិ ។

[៣៤៦] យត្ថំ យត្ថ ចកុត្តតា ធម្មំ ចុប្បឧបសម្ព័ត្តិ តត្ថំ គគ្គ
ចប្បយាកតា ធម្មំ ធម្មនិរុត្តិកតាម្យំ ចាមនុតា ។ យត្ថំ ចាប្ប យត្ថ
ចប្បយាកតា ធម្មំ ធម្មនិរុត្តិក តត្ថំ គគ្គ ចកុត្តតា ធម្មំ ចុប្ប
ឧបសម្ព័ត្តិ តត្ថំ តត្ថំ ធម្មនិរុត្តិក កុត្តតាម្យំ ចុប្បាហកុឡេន ចត្តប្បញ្ញត្តតាម្យំ តេត្ថំ គគ្គ
ចប្បយាកតា ធម្មំ ធម្មនិរុត្តិក នៃ ។ តេត្ថំ គគ្គ ចកុត្តតា ធម្មំ ចុប្បឧបសម្ព័ត្តិ ចកុត្តតាម្យំ ចុប្ប
ាហកុឡេន តេត្ថំ គគ្គ ចប្បយាកតា ។ ធម្មំ ធម្មនិរុត្តិក ចកុត្តតា ។
ធម្មំ ចុប្បឧបសម្ព័ត្តិ ។

[៣៤៧] យត្ថំ កុត្តតា ធម្មំ ធម្មនិរុត្តិក តត្ថំ ចកុត្តតា ធម្មំ
ធម្មនិរុត្តិកតាម្យំ ធម្មនិរុត្តិក ។ យត្ថំ ចាប្ប ចកុត្តតា ធម្មំ ធម្ម
និរុត្តិក តត្ថំ កុត្តតា ធម្មំ ធម្មនិរុត្តិកតាម្យំ ធម្មនិរុត្តិក ។

[៣៤៨] យត្ថំ កុត្តតា ធម្មំ ធម្មនិរុត្តិក តត្ថំ ចប្បយាកតា
ធម្មំ ធម្មនិរុត្តិកតាម្យំ ធម្មនិរុត្តិក ។ យត្ថំ ចាប្ប ចប្បយាកតា
ធម្មំ ធម្មនិរុត្តិក តត្ថំ កុត្តតា ធម្មំ ធម្មនិរុត្តិកតាម្យំ ធម្មនិរុត្តិក ។

[៣៤៩] យត្ថំ ចកុត្តតា ធម្មំ ធម្មនិរុត្តិក តត្ថំ ចប្បយាកតា
ធម្មំ ធម្មនិរុត្តិកតាម្យំ ធម្មនិរុត្តិក ។ យត្ថំ ចាប្ប ចប្បយាកតា

ឆមុនា ននិរុទ្ធនិគ្គត គត្ថំ ចក្កតា ឆមុនា ន ចុប្បឧទ្ទន្តិកៈ នគ្គិ ។

[៣៤៦] យត្ថ ក្កតា ឆមុនា ន ចុប្បឧទ្ទន្តិ ។ ឃេ ។

[៣៤៧] យត្ថ យត្ថ ក្កតា ឆមុនា ន ចុប្បឧទ្ទន្តិ គត្ថំ គត្ថ ចក្កតា ឆមុនា ននិរុទ្ធនិគ្គតាទិៈ ឥវុវេតំ ទិគ្គត្ថំ រាគ្គក្កតា ក្កតវិប្បយុគ្គតិគ្គត្ថំ ចុប្បាភក្កតា គេតំ គត្ថ ក្កតា ឆមុនា ន ចុប្បឧទ្ទន្តិ នៃ ។ គេតំ គត្ថ ចក្កតា ឆមុនា ននិរុទ្ធនិគ្គត ឥត្ថាវាទានំ ភូតិយេ ទិគ្គេ វគ្គតាមេ ចត្ថឈ្មេត្ថតានំ គេតំ គត្ថ ក្កតា ។ ឆមុនា ន ចុប្បឧទ្ទន្តិ ចក្កតា ។ ឆមុនា ននិរុទ្ធនិគ្គត ។ យត្ថ វាឃ យត្ថ ចក្កតា ឆមុនា ននិរុទ្ធនិគ្គត គត្ថំ គត្ថ ក្កតា ឆមុនា ន ចុប្បឧទ្ទន្តិកៈ ចាមនុតា ។

[៣៤៨] យត្ថ យត្ថ ក្កតា ឆមុនា ន ចុប្បឧទ្ទន្តិ គត្ថំ គត្ថ ចក្កតា ឆមុនា ននិរុទ្ធនិគ្គតាទិៈ ឥវុវេតំ ទិគ្គត្ថំ រាគ្គក្កតា ក្កតវិប្បយុគ្គតិគ្គត្ថំ ចុប្បាភក្កតា ចត្ថឈ្មេត្ថតានំ គេតំ គត្ថ ក្កតា ឆមុនា ន ចុប្បឧទ្ទន្តិ នៃ ។ គេតំ គត្ថ ចក្កតា ឆមុនា ននិរុទ្ធនិគ្គត ឥត្ថាវាទានំ ចុប្បឧទ្ទន្តានំ គេតំ គត្ថ ក្កតា ។ ឆមុនា ន ចុប្បឧទ្ទន្តិ ចក្កតា ។ ឆមុនា ននិរុទ្ធនិគ្គត ។ យត្ថ វាឃ យត្ថ ចក្កតា ឆមុនា ននិរុទ្ធនិគ្គត គត្ថំ គត្ថ ក្កតា ឆមុនា ន ចុប្បឧទ្ទន្តិកៈ ចាមនុតា ។

[៣៤៩] យត្ថ យត្ថ ចក្កតា ឆមុនា ន ចុប្បឧទ្ទន្តិ គត្ថំ គត្ថ ចក្កតា ឆមុនា ននិរុទ្ធនិគ្គតាទិៈ ឥវុវេតំ ទិគ្គត្ថំ រាគ្គក្កតា

ធម្មា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ គត្ថំ កុត្តតា ធម្មា ចុប្បឧទ្ទន្តិគិ: ឥវុវេត្ថំ
 ធិតុគត្ថំ រាគកុទ្ទេន កុត្តតវិប្បយុគុគធិតុគត្ថំ ចុប្បាភកុទ្ទេន និរោធិន្តរា-
 ប្បន្តានំ ចត្ថេន្តេន្តតុគត្ថំ គេតំ ចវុយាកតា ធម្មា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ នៃ ។
 គេតំ កុត្តតា ធម្មា ចុប្បឧទ្ទន្តិ កុត្តតានំ ចុប្បាភកុទ្ទេន គេតំ
 ចវុយាកតា ។ ធម្មា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ កុត្តតា ។ ធម្មា ចុប្បឧទ្ទន្តិ ។

[៣៥២] យត្ថំ ចកុត្តតា ធម្មា ចុប្បឧទ្ទន្តិ គត្ថំ ចវុយាកតា
 ធម្មា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិគិ: ចាមនុគា ។ យត្ថំ ចាប្បន ចវុយាកតា ធម្មា
 និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ គត្ថំ ចកុត្តតា ធម្មា ចុប្បឧទ្ទន្តិគិ: ឥវុវេត្ថំ ធិតុគត្ថំ
 រាគកុទ្ទេន ចកុត្តតវិប្បយុគុគធិតុគត្ថំ ចុប្បាភកុទ្ទេន និរោធិន្តរាប្បន្តានំ
 ចត្ថេន្តេន្តតុគត្ថំ គេតំ ចវុយាកតា ធម្មា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ នៃ ។ គេតំ
 ចកុត្តតា ធម្មា ចុប្បឧទ្ទន្តិ ចកុត្តតានំ ចុប្បាភកុទ្ទេន គេតំ
 ចវុយាកតា ។ ធម្មា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ ចកុត្តតា ។ ធម្មា ចុប្បឧទ្ទន្តិ ។

[៣៥៣] យត្ថុ កុត្តតា ធម្មា ចុប្បឧទ្ទន្តិ ។ បេ។

[៣៥៤] យត្ថំ យត្ថុ កុត្តតា ធម្មា ចុប្បឧទ្ទន្តិ គត្ថំ គត្ថុ
 ចកុត្តតា ធម្មា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិគិ: ចកុគមកុគត្ថំ ចុប្បាភកុទ្ទេន យត្ថំ
 ធិតុគត្ថំ ចន្តេន្តេន្តតុគត្ថំ ប្បវិទ្ធិនិព្វន្តន្តិ គត្ថំ ធិតុគត្ថំ ចុប្ប-
 ាភកុទ្ទេន គេតំ គត្ថុ កុត្តតា ធម្មា ចុប្បឧទ្ទន្តិ នៃ ។ គេតំ គត្ថុ
 ចកុត្តតា ធម្មា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ ចិត្តេន្តំ កុត្តតានំ ចុប្បាភកុទ្ទេន
 គេតំ គត្ថុ កុត្តតា ។ ធម្មា ចុប្បឧទ្ទន្តិ ចកុត្តតា ។ ធម្មា និរុទ្ធនិ-
 ព្វន្តន្តិ ។ យត្ថំ ចាប្បន យត្ថុ ចកុត្តតា ធម្មា និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ

៣៥៦] ធម្មមមកេ ឧបសគ្គិយាវត្ថុ ឧបសគ្គនិរោធាវិ ៣៥៥

គត្ថំ គត្ថំ កុត្តា ធម្មា ឧបសគ្គនីតិៈ ឥវុវេតំ ទិគ្គត្ថំ
រាគកុវេន កុត្តវិប្បយុគ្គិគត្ថំ ឧបសគ្គកុវេន គេតំ គត្ថំ កុត្តា
ធម្មា និរុទ្ធនិស្សន្ទនិ ឆៃ ។ គេតំ គត្ថំ កុត្តា ធម្មា ឧបសគ្គនិ
កុត្តានំ ឧបសគ្គកុវេន គេតំ គត្ថំ កុត្តា ។ ធម្មា និរុទ្ធនិស្សន្ទនិ
កុត្តា ។ ធម្មា ឧបសគ្គនិ ។

[៣៥៥] យត្ថំ យត្ថំ កុត្តា ធម្មា ឧបសគ្គនិ គត្ថំ គត្ថំ
ចវុយាកតា ធម្មា និរុទ្ធនិស្សន្ទនិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ ចាប្រ
យត្ថំ ចវុយាកតា ធម្មា និរុទ្ធនិស្សន្ទនិ គត្ថំ គត្ថំ កុត្តា ធម្មា
ឧបសគ្គនិៈ ឥវុវេតំ ទិគ្គត្ថំ រាគកុវេន កុត្តវិប្បយុគ្គិគត្ថំ
ឧបសគ្គកុវេន ចត្ថល្អត្ថានំ គេតំ គត្ថំ ចវុយាកតា ធម្មា និរុទ្ធ-
និស្សន្ទនិ ឆៃ ។ គេតំ គត្ថំ កុត្តា ធម្មា ឧបសគ្គនិ កុត្តានំ
ឧបសគ្គកុវេន គេតំ គត្ថំ ចវុយាកតា ។ ធម្មា និរុទ្ធនិស្សន្ទនិ
កុត្តា ។ ធម្មា ឧបសគ្គនិ ។

[៣៥៦] យត្ថំ យត្ថំ កុត្តា ធម្មា ឧបសគ្គនិ គត្ថំ គត្ថំ
ចវុយាកតា ធម្មា និរុទ្ធនិស្សន្ទនិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ ចាប្រ
យត្ថំ ចវុយាកតា ធម្មា និរុទ្ធនិស្សន្ទនិ គត្ថំ គត្ថំ កុត្តា ធម្មា
ឧបសគ្គនិៈ ឥវុវេតំ ទិគ្គត្ថំ រាគកុវេន កុត្តវិប្បយុគ្គិគត្ថំ
ឧបសគ្គកុវេន ចត្ថល្អត្ថានំ គេតំ គត្ថំ ចវុយាកតា ធម្មា និរុទ្ធ-
និស្សន្ទនិ ឆៃ ។ គេតំ គត្ថំ កុត្តា ធម្មា ឧបសគ្គនិ កុត្តានំ
ឧបសគ្គកុវេន គេតំ គត្ថំ ចវុយាកតា ។ ធម្មា និរុទ្ធនិស្សន្ទនិ

ចក្កតា ។ ធម្មា នុប្បឌ្ឍន្តិ ។

[៣៥៧] យត្ថំ កុត្តា ធម្មា នុប្បឌ្ឍន្តិ តត្ថំ ចក្កតា ធម្មា
 ននិរុទ្ធនិស្សន្ទិៈ ឥវុវេតំ ទិក្ខុតត្ថំ វាសក្កា កុត្តវិប្បយុត្ត-
 ទិក្ខុតត្ថំ ឧប្បាហក្កា វិវិរុទ្ធអាប្បនា ចត្តវេសត្ថានំ តេតំ កុត្តា
 ធម្មា នុប្បឌ្ឍន្តិ វិ ។ តេតំ ចក្កតា ធម្មា ននិរុទ្ធនិស្សន្ទិ
 ចក្កតត្ថំ វាសក្កា ចរាហនា យត្ថំ ទិក្ខុតត្ថំ ចន្ទវា ចក្ក-
 តត្ថំ ឧប្បាហក្កា តត្ថំ ទិក្ខុតត្ថំ វាសក្កា តេតំ កុត្តា ។ ធម្មា
 នុប្បឌ្ឍន្តិ ចក្កតា ។ ធម្មា ននិរុទ្ធនិស្សន្ទិ ។ យត្ថំ វាប្ប
 ចក្កតា ធម្មា ននិរុទ្ធនិស្សន្ទិ តត្ថំ កុត្តា ធម្មា នុប្បឌ្ឍន្តិៈ
 ចក្កតត្ថំ ឧប្បាហក្កា យត្ថំ ទិក្ខុតត្ថំ ចន្ទវា ចក្កតត្ថំ
 ឧប្បាហក្កា តត្ថំ ទិក្ខុតត្ថំ ឧប្បាហក្កា តេតំ ចក្កតា ធម្មា
 ននិរុទ្ធនិស្សន្ទិ វិ ។ តេតំ កុត្តា ធម្មា នុប្បឌ្ឍន្តិ ចក្ក-
 តត្ថំ វាសក្កា ចរាហនា យត្ថំ ទិក្ខុតត្ថំ ចន្ទវា ចក្កតត្ថំ
 ឧប្បាហក្កា តត្ថំ ទិក្ខុតត្ថំ វាសក្កា តេតំ ចក្កតា ។ ធម្មា
 ននិរុទ្ធនិស្សន្ទិ កុត្តា ។ ធម្មា នុប្បឌ្ឍន្តិ ។

[៣៥៨] យត្ថំ កុត្តា ធម្មា នុប្បឌ្ឍន្តិ តត្ថំ ចក្កតា
 ធម្មា ននិរុទ្ធនិស្សន្ទិៈ ឥវុវេតំ ទិក្ខុតត្ថំ វាសក្កា កុត្ត-
 វិប្បយុត្តទិក្ខុតត្ថំ ឧប្បាហក្កា វិវិរុទ្ធអាប្បនា ចត្តវេសត្ថានំ
 តេតំ កុត្តា ធម្មា នុប្បឌ្ឍន្តិ វិ ។ តេតំ ចក្កតា ធម្មា
 ននិរុទ្ធនិស្សន្ទិ ឧប្បាហក្កា វាសក្កា តេតំ កុត្តា ។ ធម្មា

น อรูปปชชนนติ อพฺยาภาตา จ ธมฺมา นนิรฺุณฺณิธํสํนติ ฯ ยถํสํ วา ปน
อพฺยาภาตา ธมฺมา นนิรฺุณฺณิธํสํนติ ศตํสํ กุสํสา ธมฺมา น อรูป-
ปชชนนํตีติ: อามนนา ฯ

[illegible]

[๓๒๐] ยตุถ กุสตา ฌมา นอุปปชฺชนฺติ ฯ ๑เป ฯ

[๓๖๓] ยถัส ยตถ กุสลา ธมฺมา น อุປปะชฺชนฺติ គង្គត្ត គត្ត
 ចក្កតា ធម្មា និរុទ្ធនិព័ន្ធគីតិៈ ឥវុវេត្ថំ ធិតុគង្គត្ត រាគក្ករោ
 កុស្តវិបល្មតុគធិតុគង្គត្ត ចុប្បាភក្ករោ គេតំ គត្ត កុស្តា ធម្មា ន-
 ចុប្បធម្មនិ ឯ ។ គេតំ គត្ត ចក្កតា ធម្មា និរុទ្ធនិព័ន្ធគីតិៈ
 ចក្កក្កគង្គត្ត រាគក្ករោ ចរណុតានំ យស្តំ ធិតុគង្គត្ត ចណ្ណត្វា ចក្ក-
 ក្កតំ បរិព្វិទិព័ន្ធគីតិៈ គង្គត្ត ធិតុគង្គត្ត រាគក្ករោ ចត្ថល្មតុត្វានំ
 គេតំ គត្ត កុស្តា ។ ធម្មា នចុប្បធម្មនិ ចក្កតា ។ ធម្មា ន-
 និរុទ្ធនិព័ន្ធគីតិៈ ។ យស្តំ វាប្ប យត្ត ចក្កតា ធម្មា និរុទ្ធនិព័ន្ធគីតិៈ

๓๖๖] ឆមាសមេ ឯកតិកាវត្ថុ ច្បាប់ភាពវិវាហ ៣២៨

ចក្ខុវិស័យ ។ ឆមាស អច្ចុប្បន្នភាព ចក្ខុវិស័យ ។ ឆមាស អនិច្ច-
ន័យភាព ។ យុទ្ធិ វាសន បុគ្គល ចក្ខុវិស័យ ឆមាស អនិច្ចន័យភាព
គតិ គតិ ចក្ខុវិស័យ ឆមាស អច្ចុប្បន្នភាពៈ ចាមនុស្ស ។

[៣៦៤] យុទ្ធិ ចក្ខុវិស័យ ឆមាស ច្បាប់និច្ចត គតិ ចក្ខុវិស័យ ឆមាស
អនិច្ចន័យភាពៈ ចក្ខុវិស័យ ឆមាស ចក្ខុវិស័យ យុទ្ធិ ចក្ខុវិស័យ ចក្ខុវិស័យ
ចក្ខុវិស័យ បុគ្គល ចក្ខុវិស័យ គតិ ចក្ខុវិស័យ ឆមាស ច្បាប់និច្ចត ឆមាស គតិ
ចក្ខុវិស័យ ឆមាស អនិច្ចន័យភាព ចក្ខុវិស័យ គតិ ចក្ខុវិស័យ ។ ឆមាស ច្បាប់-
និច្ចត ចក្ខុវិស័យ ។ ឆមាស អនិច្ចន័យភាព ។ យុទ្ធិ វាសន ចក្ខុវិស័យ
ឆមាស អនិច្ចន័យភាព គតិ ចក្ខុវិស័យ ឆមាស ច្បាប់និច្ចតៈ ចាមនុស្ស ។

[៣៦៥] យុទ្ធិ ចក្ខុវិស័យ ឆមាស ច្បាប់និច្ចត គតិ ចក្ខុវិស័យ
ឆមាស អនិច្ចន័យភាពៈ ឆមាស ចក្ខុវិស័យ ឆមាស ចក្ខុវិស័យ គតិ ចក្ខុវិស័យ
ឆមាស ច្បាប់និច្ចត ឆមាស គតិ ចក្ខុវិស័យ ឆមាស អនិច្ចន័យភាព
ចក្ខុវិស័យ គតិ ចក្ខុវិស័យ ។ ឆមាស ច្បាប់និច្ចត ចក្ខុវិស័យ ។ ឆមាស
អនិច្ចន័យភាព ។ យុទ្ធិ វាសន ចក្ខុវិស័យ ឆមាស អនិច្ចន័យភាព
គតិ ចក្ខុវិស័យ ឆមាស ច្បាប់និច្ចតៈ ចាមនុស្ស ។

[៣៦៦] យុទ្ធិ ចក្ខុវិស័យ ឆមាស ច្បាប់និច្ចត គតិ ចក្ខុវិស័យ
ឆមាស អនិច្ចន័យភាពៈ ឆមាស ចក្ខុវិស័យ ឆមាស ចក្ខុវិស័យ គតិ ចក្ខុវិស័យ
ឆមាស ច្បាប់និច្ចត ឆមាស គតិ ចក្ខុវិស័យ ឆមាស អនិច្ចន័យភាព
ចក្ខុវិស័យ គតិ ចក្ខុវិស័យ ។ ឆមាស ច្បាប់និច្ចត ចក្ខុវិស័យ ។ ឆមាស

និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ ។ យត្ថំ វា ឋាន ចប្បយាគតា ធម្មោ និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ
គត្ថំ ចក្កតា ធម្មោ ចុប្បធម្មិកុត្តាគិៈ ចាមនុតា ។

[៣៦៧] យត្ថ ក្កតា ធម្មោ ចុប្បធម្មិកុត្ត ។ ឃើ ។

[៣៦៨] យត្ថំ យត្ថ ក្កតា ធម្មោ ចុប្បធម្មិកុត្ត គត្ថំ គត្ថ
ចក្កតា ធម្មោ និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិគិៈ ចក្កកម្មក្កត្ថមង្គកំ ចរហនុតា យត្ថំ
ទិគ្គត្ថំ ចន្តរា ចក្កកម្មកំ ឋានិកនិព្វន្តន្តិ គេតំ គត្ថ ក្កតា
ធម្មោ ចុប្បធម្មិកុត្ត ណ ។ គេតំ គត្ថ ចក្កតា ធម្មោ និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ
ចិត្តេតំ ឧត្តរា ឋានិកនិព្វន្តន្តិ គេតំ គត្ថ ក្កតា ។ ធម្មោ
ចុប្បធម្មិកុត្ត ចក្កតា ។ ធម្មោ និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ ។ យត្ថំ វា ឋាន យត្ថ
ចក្កតា ធម្មោ និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ គត្ថំ គត្ថ ក្កតា ធម្មោ ចុប្បធម្មិ
កុត្តាគិៈ ត្ថុត្ថាវាទានំ ភូមិយេ ទិគ្គត្ថេ វត្ថុត្ថាមេ គេតំ គត្ថ ចក្កតា
ធម្មោ និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ ណ ។ គេតំ គត្ថ ក្កតា ធម្មោ ចុប្បធម្មិកុត្ត
ចិត្តេតំ ឧត្តរា ឋានិកនិព្វន្តន្តិ គេតំ គត្ថ ចក្កតា ។ ធម្មោ
និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ ក្កតា ។ ធម្មោ ចុប្បធម្មិកុត្ត ។

[៣៦៩] យត្ថំ យត្ថ ក្កតា ធម្មោ ចុប្បធម្មិកុត្ត គត្ថំ គត្ថ
ចប្បយាគតា ធម្មោ និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិគិៈ ឋានិកនិព្វន្តន្តិ រាគ្គកុត្តេ គេតំ
គត្ថ ក្កតា ធម្មោ ចុប្បធម្មិកុត្ត ណ ។ គេតំ គត្ថ ចប្បយាគតា
ធម្មោ និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ ចិត្តេតំ ឧត្តរា ឋានិកនិព្វន្តន្តិ គេតំ
គត្ថ ក្កតា ។ ធម្មោ ចុប្បធម្មិកុត្ត ចប្បយាគតា ។ ធម្មោ និរុទ្ធនិ
ព្វន្តន្តិ ។ យត្ថំ វា ឋាន យត្ថ ចប្បយាគតា ធម្មោ និរុទ្ធនិព្វន្តន្តិ

๓๗๒] ឆមុមមមេ ឯវត្ថុតិវារត្ថំ ចុប្បាតនិរោធាវិ ៣៣៣

គត្ថំ គគ្គ កុត្តា ឆមុមា ចុប្បធម្មិក្ខត្ថាតិៈ ឥត្ថុតាវាទានំ តុតិយេ
ទិត្តេ វត្ថុតមាណេ ចន្ទឈន្ទត្ថានំ គេតំ គគ្គ ចប្បាកតា ឆមុមា
និរុទ្ធនិស្សន្ទនិ ឆ ។ គេតំ គគ្គ កុត្តា ឆមុមា ចុប្បធម្មិក្ខត្ថ ចិត្តវេតំ
ទត្ថុវិការានំ ឯវត្ថុវិការានំ គេតំ គគ្គ ចប្បាកតា ។ ឆមុមា និរុទ្ធនិស្សន្ទនិ
កុត្តា ។ ឆមុមា ចុប្បធម្មិក្ខត្ថ ។

[៣៧០] យត្ថំ យត្ថ ចកុត្តា ឆមុមា ចុប្បធម្មិក្ខត្ថ គត្ថំ គគ្គ
ចប្បាកតា ឆមុមា និរុទ្ធនិស្សន្ទនិៈ ឯវត្ថុនិមិត្តត្ថំ រាគ្គក្ខណេ គេតំ
គគ្គ ចកុត្តា ឆមុមា ចុប្បធម្មិក្ខត្ថ ឆ ។ គេតំ គគ្គ ចប្បាកតា
ឆមុមា និរុទ្ធនិស្សន្ទនិ ចិត្តវេតំ ទត្ថុវិការានំ ឯវត្ថុវិការានំ គេតំ
គគ្គ ចកុត្តា ។ ឆមុមា ចុប្បធម្មិក្ខត្ថ ចប្បាកតា ។ ឆមុមា និរុទ្ធនិស្សន្ទនិ
។ យត្ថំ វាឯ យត្ថ ចប្បាកតា ឆមុមា និរុទ្ធនិស្សន្ទនិ
គត្ថំ គគ្គ ចកុត្តា ឆមុមា ចុប្បធម្មិក្ខត្ថាតិៈ ឥត្ថុតាវាទានំ តុតិយេ
ទិត្តេ វត្ថុតមាណេ ចន្ទឈន្ទត្ថានំ គេតំ គគ្គ ចប្បាកតា ឆមុមា
និរុទ្ធនិស្សន្ទនិ ឆ ។ គេតំ គគ្គ ចកុត្តា ឆមុមា ចុប្បធម្មិក្ខត្ថ ចិត្តវេតំ
ទត្ថុវិការានំ ឯវត្ថុវិការានំ គេតំ គគ្គ ចប្បាកតា ។ ឆមុមា
និរុទ្ធនិស្សន្ទនិ ចកុត្តា ។ ឆមុមា ចុប្បធម្មិក្ខត្ថ ។

[៣៧១] យត្ថំ កុត្តា ឆមុមា នចុប្បធម្មិក្ខត្ថ គត្ថំ ចកុត្តា ឆមុមា
ននិរុទ្ធនិស្សន្ទនិៈ នត្ថិ ។ យត្ថំ វាឯ ចកុត្តា ឆមុមា ននិរុទ្ធនិស្សន្ទនិ
គត្ថំ កុត្តា ឆមុមា នចុប្បធម្មិក្ខត្ថាតិៈ ចុប្បធម្មិក្ខត្ថ ។

[៣៧២] យត្ថំ កុត្តា ឆមុមា នចុប្បធម្មិក្ខត្ថ គត្ថំ ចប្បាកតា

น อပ္ปชฺชิตฺถาติ: อပ္ปชฺชิตฺถ ๑

[๓๗๘] ยถฺธํ ยตฺถ อกฺกตํ ธมฺมา น อပ္ปชฺชิตฺถ ตถฺธํ ตตฺถ
 อพฺพยากตา ธมฺมา น นิรฺชฺฌิตฺถํ น ตํ: นิรฺชฺฌิตฺถํ ๑ ยถฺธํ วา ปน
 ยตฺถ อพฺพยากตา ธมฺมา น นิรฺชฺฌิตฺถํ น ตํ: ตตฺถ ตตฺถ อกฺกตํ ธมฺมา
 น อပ္ปชฺชิตฺถาติ: อပ္ปชฺชิตฺถ ๑

อပ္ปาทนโรทฺวาโร ๑

ปวตฺติวาโร ๑

ภาวนาวาโร

[๓๗๘] โย กุสฺลํ ธมฺมํ ภาเวติ โส อกฺกตํ ธมฺมํ ปชฺหตีติ:
 อามนฺตา ๑ โย วา ปน อกฺกตํ ธมฺมํ ปชฺหติ โส กุสฺลํ ธมฺมํ
 ภาเวตีติ: อามนฺตา ๑ โย กุสฺลํ ธมฺมํ น ภาเวติ โส อกฺกตํ
 ธมฺมํ น ปชฺหตีติ: อามนฺตา ๑ โย วา ปน อกฺกตํ ธมฺมํ น ปชฺหติ
 โส กุสฺลํ ธมฺมํ น ภาเวตีติ: อามนฺตา ๑ เป ๑

ภาวนาวาโร ๑

ธมฺมยมกํ นิยฺยจฺจํ ๑

สฺมาชิ สฺมาชินฺทฺริยํ สฺมาชินฺทฺริยํ สฺมาชิ ฯ ปณฺณา ปณฺณินฺทฺริยํ
 ปณฺณินฺทฺริยํ ปณฺณา ฯ อนนฺนปาทกฺกณฺณสฺสํมัตติ อนนฺนปาทกฺกณฺณ-
 สฺสํมัตตินฺทฺริยํ อนนฺนปาทกฺกณฺณสฺสํมัตตินฺทฺริยํ อนนฺนปาทกฺกณฺณสฺสํมัตติ ฯ
 อณฺณํ อณฺณินฺทฺริยํ อณฺณินฺทฺริยํ อณฺณํ ฯ อณฺณาตาวํ อณฺณา-
 ตาวินฺทฺริยํ อณฺณาตาวินฺทฺริยํ อณฺณาตาวํ ฯ

[๓๘๑] น จกฺขุ น จกฺขุณฺทฺริยํ น จกฺขุณฺทฺริยํ น จกฺขุ ฯ น โสถํ
 น โสถินฺทฺริยํ น โสถินฺทฺริยํ น โสถํ ฯ น ขานํ น ขานินฺทฺริยํ น ขา-
 นินฺทฺริยํ น ขานํ ฯ น ชิวฺหา น ชิวฺหินฺทฺริยํ น ชิวฺหินฺทฺริยํ น ชิวฺหา ฯ
 น กายํ น กายินฺทฺริยํ น กายินฺทฺริยํ น กายํ ฯ น มโน น มนินฺทฺริยํ
 น มนินฺทฺริยํ น มโน ฯ น อิตฺถํ น อิตฺถินฺทฺริยํ น อิตฺถินฺทฺริยํ น อิตฺถํ ฯ
 น ปริโส น ปริสฺสินฺทฺริยํ น ปริสฺสินฺทฺริยํ น ปริโส ฯ น ชีวิตํ น ชีวิติน-
 ทฺริยํ น ชีวิตินฺทฺริยํ น ชีวิตํ ฯ น สฺสํ น สฺสชินฺทฺริยํ น สฺสชินฺทฺริยํ
 น สฺสํ ฯ น ทฺกฺกขํ น ทฺกฺกขินฺทฺริยํ น ทฺกฺกขินฺทฺริยํ น ทฺกฺกขํ ฯ น โสฺมนสฺสํ
 น โสฺมนสฺสสินฺทฺริยํ น โสฺมนสฺสสินฺทฺริยํ น โสฺมนสฺสํ ฯ น โทมนสฺสํ
 น โทมนสฺสสินฺทฺริยํ น โทมนสฺสสินฺทฺริยํ น โทมนสฺสํ ฯ น อฺเปกฺขา
 น อฺเปกฺขินฺทฺริยํ น อฺเปกฺขินฺทฺริยํ น อฺเปกฺขา ฯ น สฺทฺทฺชา น สฺทฺทฺชิน-
 ทฺริยํ น สฺทฺทฺชินฺทฺริยํ น สฺทฺทฺชา ฯ น วิริยํ น วิริยินฺทฺริยํ น วิริยินฺทฺริยํ
 น วิริยํ ฯ น สฺตติ น สฺตตินฺทฺริยํ น สฺตตินฺทฺริยํ น สฺตติ ฯ น สฺมาชิ
 น สฺมาชินฺทฺริยํ น สฺมาชินฺทฺริยํ น สฺมาชิ ฯ น ปณฺณา น ปณฺณิน-
 ทฺริยํ น ปณฺณินฺทฺริยํ น ปณฺณา ฯ น อนนฺนปาทกฺกณฺณสฺสํมัตติ น อนน-

ឈាតលុប្បស្ថាមីតិអុត្តរិយំ អ ឧបលាតលុប្បស្ថាមីតិអុត្តរិយំ អ ឧបលា-
តលុប្បស្ថាមីតិ ។ អ ឧបលំ អ ឧបលិអុត្តរិយំ អ ឧបលិអុត្តរិយំ អ-
ឧបលំ ។ អ ឧបលាតាវី អ ឧបលាតាវិអុត្តរិយំ អ ឧបលាតាវិអុត្តរិយំ
អ ឧបលាតាវី ។

[៣៨២] ឧកុឡ ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា តៃតិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ
ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា ឆានិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា
ឱវិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា កាយិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ
ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា មនិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា
ឱតុតិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា ប្រតិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ
ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា ឱវិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា
តុតិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា តុកុឡិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ
ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា តៃមន្តតិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ ឧកុឡអុត្តរិយំ
ឱអុត្តរិយា តៃមន្តតិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា ឧបេក-
ឡិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា ឥត្តិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ
ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា វិវិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា
ឥតិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា ឥមាឡិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ
ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា ឧបលិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា
ឧបលាតលុប្បស្ថាមីតិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា ឧប-
លិអុត្តរិយំ ។ ឧកុឡ ឧកុឡអុត្តរិយំ ឱអុត្តរិយា ឧបលាតាវិអុត្តរិយំ ។

โสคํ โสคินทฺริยํ อินทฺริยา จกฺขุทฺทฺริยํ ๑เป ๑ โสคํ โสคินทฺริยํ
 อินทฺริยา อณฺเฏศาตวินทฺริยํ ๑ ฆานํ ฆานินทฺริยํ อินทฺริยา จกฺขุ-
 ทฺริยํ ๑เป ๑ ฆานํ ฆานินทฺริยํ อินทฺริยา อณฺเฏศาตวินทฺริยํ ๑
 ชิวหา ชิวหินทฺริยํ อินทฺริยา จกฺขุทฺทฺริยํ ๑เป ๑ อินทฺริยา อณฺเฏ-
 ศาตวินทฺริยํ ๑ กาโย กายินทฺริยํ อินทฺริยา จกฺขุทฺทฺริยํ ๑เป ๑
 อินทฺริยา อณฺเฏศาตวินทฺริยํ ๑ มโน มนินทฺริยํ อินทฺริยา จกฺขุ-
 ทฺริยํ ๑เป ๑ อินทฺริยา อณฺเฏศาตวินทฺริยํ ๑ อิตฺถํ อิตฺถินทฺริยํ
 อินทฺริยา จกฺขุทฺทฺริยํ ๑เป ๑ อินทฺริยา อณฺเฏศาตวินทฺริยํ ๑ ปฺริโส
 ปฺริสฺสินทฺริยํ อินทฺริยา จกฺขุทฺทฺริยํ ๑เป ๑ อินทฺริยา อณฺเฏศา-
 ตวินทฺริยํ ๑ ชฺวีตํ ชฺวีตินทฺริยํ อินทฺริยา จกฺขุทฺทฺริยํ ๑เป ๑
 อินทฺริยา อณฺเฏศาตวินทฺริยํ ๑ สฺสํ สฺสอินทฺริยํ อินทฺริยา จกฺขุทฺทฺริยํ
 ๑เป ๑ อินทฺริยา อณฺเฏศาตวินทฺริยํ ๑ ทฺกฺขํ ทฺกฺขินทฺริยํ อินทฺริยา
 จกฺขุทฺทฺริยํ ๑เป ๑ อินทฺริยา อณฺเฏศาตวินทฺริยํ ๑ โสมนสฺสํ โสมนส-
 สฺสอินทฺริยํ อินทฺริยา จกฺขุทฺทฺริยํ ๑เป ๑ อินทฺริยา อณฺเฏศาตวินทฺริยํ ๑
 โทมนสฺสํ โทมนสฺสอินทฺริยํ อินทฺริยา จกฺขุทฺทฺริยํ ๑เป ๑ อินทฺริยา
 อณฺเฏศาตวินทฺริยํ ๑ อฺเปกฺขา อฺเปกฺขินทฺริยํ อินทฺริยา จกฺขุทฺทฺริยํ
 ๑เป ๑ อินทฺริยา อณฺเฏศาตวินทฺริยํ ๑ สฺทฺชา สฺทฺชอินทฺริยํ อินทฺริยา
 จกฺขุทฺทฺริยํ ๑เป ๑ อินทฺริยา อณฺเฏศาตวินทฺริยํ ๑ วิริยํ วิริยินทฺริยํ
 อินทฺริยา จกฺขุทฺทฺริยํ ๑เป ๑ อินทฺริยา อณฺเฏศาตวินทฺริยํ ๑ สฺติ
 สฺตินทฺริยํ อินทฺริยา จกฺขุทฺทฺริยํ ๑เป ๑ อินทฺริยา อณฺเฏศา-

น สฺตฺอินทฺริยํ ๑ น จกฺขุ น จกฺขุอินทฺริยํ น อินทฺริยา น สฺมาชินทฺริยํ ๑
 น จกฺขุ น จกฺขุอินทฺริยํ น อินทฺริยา น ปณฺณณินทฺริยํ ๑ น จกฺขุ น-
 จกฺขุอินทฺริยํ น อินทฺริยา น อณฺณวาทณฺณตฺถํ สฺมาชินทฺริยํ ๑ น จกฺขุ
 น จกฺขุอินทฺริยํ น อินทฺริยา น อณฺณณินทฺริยํ ๑ น จกฺขุ น จกฺขุอินทฺริยํ
 น อินทฺริยา น อณฺณวาทาณินทฺริยํ ๑ น โสถํ น โสถอินทฺริยํ น อินทฺริยา
 น จกฺขุอินทฺริยํ ๑ เป ๑ น อินทฺริยา น อณฺณวาทาณินทฺริยํ ๑ น ฆานํ
 น ฆานินทฺริยํ น อินทฺริยา น จกฺขุอินทฺริยํ ๑ เป ๑ น อินทฺริยา น-
 อณฺณวาทาณินทฺริยํ ๑ น ชิวหา น ชิวหาณินทฺริยํ น อินทฺริยา น จกฺขุอิน-
 ทฺริยํ ๑ เป ๑ น อินทฺริยา น อณฺณวาทาณินทฺริยํ ๑ น กาโย น กายินทฺริยํ
 น อินทฺริยา น จกฺขุอินทฺริยํ ๑ เป ๑ น อินทฺริยา น อณฺณวาทาณินทฺริยํ ๑
 น มโน น มนินทฺริยํ น อินทฺริยา น จกฺขุอินทฺริยํ ๑ เป ๑ น อินทฺริยา
 น อณฺณวาทาณินทฺริยํ ๑ น อคฺคํ น อคฺคินทฺริยํ น อินทฺริยา น จกฺขุอิน-
 ทฺริยํ ๑ เป ๑ น อินทฺริยา น อณฺณวาทาณินทฺริยํ ๑ น ปฺริโส น ปฺริสอินทฺริยํ
 น อินทฺริยา น จกฺขุอินทฺริยํ ๑ เป ๑ น อินทฺริยา น อณฺณวาทาณินทฺริยํ ๑
 น ชฺวีตํ น ชฺวีตอินทฺริยํ น อินทฺริยา น จกฺขุอินทฺริยํ ๑ เป ๑ น อินทฺริยา
 น อณฺณวาทาณินทฺริยํ ๑ น สฺมุขํ น สฺมุขินทฺริยํ น อินทฺริยา น จกฺขุอินทฺริยํ
 ๑ เป ๑ น อินทฺริยา น อณฺณวาทาณินทฺริยํ ๑ น ทฺกฺขํ น ทฺกฺขินทฺริยํ
 น อินทฺริยา น จกฺขุอินทฺริยํ ๑ เป ๑ น อินทฺริยา น อณฺณวาทาณินทฺริยํ ๑
 น โสถมนสฺสํ น โสถมนสฺสอินทฺริยํ น อินทฺริยา น จกฺขุอินทฺริยํ ๑ เป ๑
 น อินทฺริยา น อณฺณวาทาณินทฺริยํ ๑ น โทมนสฺสํ น โทมนสฺสอินทฺริยํ

น อินฺทริยา น จกฺขุณฺทริยํ ๑ เป ๑ น อินฺทริยา น อณฺเฏตาวิณฺทริยํ ๑
 น อฺเปกฺขา น อฺเปกฺขินฺทริยํ น อินฺทริยา น จกฺขุณฺทริยํ ๑ เป ๑ น อินฺ-
 ทริยา น อณฺเฏตาวิณฺทริยํ ๑ น ตฺถา น ตฺถินฺทริยํ น อินฺทริยา
 น จกฺขุณฺทริยํ ๑ เป ๑ น อินฺทริยา น อณฺเฏตาวิณฺทริยํ ๑ น วิริยํ น วิริ-
 ยินฺทริยํ น อินฺทริยา น จกฺขุณฺทริยํ ๑ เป ๑ น อินฺทริยา น อณฺเฏ-
 ตาวิณฺทริยํ ๑ น ตฺติ น ตฺตินฺทริยํ น อินฺทริยา น จกฺขุณฺทริยํ ๑ เป ๑
 น อินฺทริยา น อณฺเฏตาวิณฺทริยํ ๑ น ตฺมาธิ น ตฺมาธิณฺทริยํ น อิน-
 ทริยา น จกฺขุณฺทริยํ ๑ เป ๑ น อินฺทริยา น อณฺเฏตาวิณฺทริยํ ๑ น-
 ปณฺณา น ปณฺณินฺทริยํ น อินฺทริยา น จกฺขุณฺทริยํ ๑ เป ๑ น อิน-
 ทริยา น อณฺเฏตาวิณฺทริยํ ๑ น อณฺเฏตคณฺธสํมาตฺติ น อณฺเฏตา-
 คณฺธสํมาตฺตินฺทริยํ น อินฺทริยา น จกฺขุณฺทริยํ ๑ เป ๑ น อินฺทริยา
 น อณฺเฏตาวิณฺทริยํ ๑ น อณฺเฏ น อณฺณินฺทริยํ น อินฺทริยา น-
 จกฺขุณฺทริยํ ๑ เป ๑ น อินฺทริยา น อณฺเฏตาวิณฺทริยํ ๑ น อณฺเฏตาวิ-
 น อณฺเฏตาวิณฺทริยํ น อินฺทริยา น จกฺขุณฺทริยํ ๑ เป ๑ น อินฺทริยา
 น อณฺณินฺทริยํ ๑

[๓๘๕] จกฺขุ อินฺทริยํ อินฺทริยา จกฺขุณฺทริยํ ๑ ไสฺคํ อินฺทริยํ
 อินฺทริยา ไสฺคินฺทริยํ ๑ ฆานํ อินฺทริยํ อินฺทริยา ฆานินฺทริยํ ๑
 ชฺวหา อินฺทริยํ อินฺทริยา ชฺวหินฺทริยํ ๑ กาโย อินฺทริยํ อินฺทริยา
 กายินฺทริยํ ๑ มโน อินฺทริยํ อินฺทริยา มนินฺทริยํ ๑ อิตฺถํ อินฺทริยํ

อินฺทฺริยา อิตฺถินฺทฺริยํ ๑ ปฺริโส อินฺทฺริยํ อินฺทฺริยา ปฺริสฺสินฺทฺริยํ ๑
 ฐิตํ อินฺทฺริยํ อินฺทฺริยา ฐิตินฺทฺริยํ ๑ สฺสํ อินฺทฺริยํ อินฺทฺริยา
 สฺสอินฺทฺริยํ ๑ ทฺกฺขํ อินฺทฺริยํ อินฺทฺริยา ทฺกฺขอินฺทฺริยํ ๑ โสมนสฺสํ
 อินฺทฺริยํ อินฺทฺริยา โสมนสฺสอินฺทฺริยํ ๑ โทมนสฺสํ อินฺทฺริยํ อินฺทฺริยา
 โทมนสฺสอินฺทฺริยํ ๑ อฺเปกฺขา อินฺทฺริยํ อินฺทฺริยา อฺเปกฺขอินฺทฺริยํ ๑
 สฺทฺธา อินฺทฺริยํ อินฺทฺริยา สฺทฺธอินฺทฺริยํ ๑ วจฺยํ อินฺทฺริยํ อินฺทฺริยา
 วจฺยอินฺทฺริยํ ๑ สฺติ อินฺทฺริยํ อินฺทฺริยา สฺตินฺทฺริยํ ๑ สฺมาชิ อินฺ-
 ทฺริยํ อินฺทฺริยา สฺมาชินฺทฺริยํ ๑ ปณฺณา อินฺทฺริยํ อินฺทฺริยา
 ปณฺณินฺทฺริยํ ๑ อนณฺณาคณฺณสฺสํ สํมตฺติ อินฺทฺริยํ อินฺทฺริยา อนณฺณา-
 คณฺณสฺสํ สํมตฺตินฺทฺริยํ ๑ อณฺณํ อินฺทฺริยํ อินฺทฺริยา อณฺณินฺทฺริยํ ๑
 อณฺณาตาวํ อินฺทฺริยํ อินฺทฺริยา อณฺณาตาวินฺทฺริยํ ๑

[๓๘๕] นจฺกฺขุ นอินฺทฺริยํ นอินฺทฺริยา นจฺกฺขนฺทฺริยํ ๑ น-
 โสฺสํ นอินฺทฺริยํ นอินฺทฺริยา นโสฺสอินฺทฺริยํ ๑ นฆานํ นอินฺทฺริยํ
 นอินฺทฺริยา นฆานินฺทฺริยํ ๑ นชิวุหา นอินฺทฺริยํ นอินฺทฺริยา น-
 ชิวุหินฺทฺริยํ ๑ นกาโย นอินฺทฺริยํ นอินฺทฺริยา นกายินฺทฺริยํ ๑
 นมโน นอินฺทฺริยํ นอินฺทฺริยา นมณินฺทฺริยํ ๑ นอิตฺถํ นอินฺทฺริยํ
 นอินฺทฺริยา นอิตฺถินฺทฺริยํ ๑ นปฺริโส นอินฺทฺริยํ นอินฺทฺริยา น-
 ปฺริสฺสินฺทฺริยํ ๑ นฐิตํ นอินฺทฺริยํ นอินฺทฺริยา นฐิตินฺทฺริยํ ๑
 นสฺสํ นอินฺทฺริยํ นอินฺทฺริยา นสฺสอินฺทฺริยํ ๑ นทฺกฺขํ นอินฺทฺริยํ
 นอินฺทฺริยา นทฺกฺขอินฺทฺริยํ ๑ นโสมนสฺสํ นอินฺทฺริยํ นอินฺทฺริยา

ន តៃមនត្ថិនុត្ថរិយំ ។ ន តៃមនត្ថំ នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា ន តៃម-
 នត្ថិនុត្ថរិយំ ។ ន ចុបេក្ខនា នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា ន ចុបេក្ខនុ-
 ត្ថរិយំ ។ ន តតុនា នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា ន តតុនុត្ថរិយំ ។ ន វិទិយំ
 នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា ន វិទិយនុត្ថរិយំ ។ ន ឥតិ នឱនុត្ថរិយំ នឱ-
 ត្ថរិយា ន ឥតិនុត្ថរិយំ ។ ន ឥនាធិ នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា ន ឥនាធិ-
 ត្ថរិយំ ។ ន បណ្ណនា នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា ន បណ្ណនុត្ថរិយំ ។
 ន ចន្ទណាគណ្ណត្ថំនាមីតិ នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា ន ចន្ទណាគណ្ណត្ថ-
 នាមីតិនុត្ថរិយំ ។ ន ចន្ទនំ នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា ន ចន្ទនុត្ថរិយំ ។
 ន ចន្ទណាគាវី នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា ន ចន្ទណាគាវិនុត្ថរិយំ ។

[៣៨៦] ឧក្ខុ នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា នៃតិនុត្ថរិយំ ។ ឧក្ខុ នឱនុត្ថរិយំ
 នឱនុត្ថរិយា ឆានិនុត្ថរិយំ ។ ឧក្ខុ នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា ឆិវតិនុត្ថរិយំ ។ ឧក្ខុ
 នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា កាយិនុត្ថរិយំ ។ ឧក្ខុ នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា មនិ-
 ត្ថរិយំ ។ ឧក្ខុ នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា ធិត្ថិនុត្ថរិយំ ។ ឧក្ខុ នឱនុត្ថរិយំ នឱ-
 ត្ថរិយា បុរិសិនុត្ថរិយំ ។ ឧក្ខុ នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា ឆិវតិនុត្ថរិយំ ។ ឧក្ខុ
 នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា ត្ថិនុត្ថរិយំ ។ ឧក្ខុ នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា
 តុក្ខនុត្ថរិយំ ។ ឧក្ខុ នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា តៃមនត្ថិនុត្ថរិយំ ។ ឧក្ខុ
 នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា តៃមនត្ថិនុត្ថរិយំ ។ ឧក្ខុ នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា
 ចុបេក្ខនុត្ថរិយំ ។ ឧក្ខុ នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា តតុនុត្ថរិយំ ។ ឧក្ខុ នឱ-
 ត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា វិទិយនុត្ថរិយំ ។ ឧក្ខុ នឱនុត្ថរិយំ នឱនុត្ថរិយា ឥតិនុត្ថរិយំ ។

อินทบริย์ อินทบริยา จกฺขุทฺทบริย์ ๑เป ๑ อินทบริยา ธนฺนาตา-
 วินทฺบริย์ ๑ สติ อินทบริย์ อินทบริยา จกฺขุทฺทบริย์ ๑เป ๑ อินทบริยา
 ธนฺนาตาวินทฺบริย์ ๑ สฺมาธิ อินทบริย์ อินทบริยา จกฺขุทฺทบริย์ ๑เป ๑
 อินทบริยา ธนฺนาตาวินทฺบริย์ ๑ ปญฺญา อินทบริย์ อินทบริยา จกฺขุทฺทบริย์
 ๑เป ๑ อินทบริยา ธนฺนาตาวินทฺบริย์ ๑ ธนฺนาตคณฺณสฺสํมํติ อินทบริย์
 อินทบริยา จกฺขุทฺทบริย์ ๑เป ๑ อินทบริยา ธนฺนาตาวินทฺบริย์ ๑ ธนฺณ
 อินทบริย์ อินทบริยา จกฺขุทฺทบริย์ ๑เป ๑ อินทบริยา ธนฺนาตา-
 วินทฺบริย์ ๑ ธนฺนาตาวินทฺบริย์ อินทบริยา จกฺขุทฺทบริย์ ๑เป ๑
 อินทบริยา ธนฺณินทฺบริย์ ๑

[๓๘๘] นจกฺข นอินฺทริยํ นอินฺทริยา นโถตฺตินฺทริยํ ๑ นจกฺข นอินฺทริยํ นอินฺทริยา นฆานินฺทริยํ ๑ นจกฺข นอินฺทริยํ นอินฺทริยา นชิวฺทฺทินฺทริยํ ๑ นจกฺข นอินฺทริยํ นอินฺทริยา นกายนินฺทริยํ ๑ นจกฺข นอินฺทริยํ นอินฺทริยา นมณินฺทริยํ ๑ นจกฺข นอินฺทริยํ นอินฺทริยา นอิตฺตฺกนฺทริยํ ๑ นจกฺข นอินฺทริยํ นอินฺทริยา นปฺปวฺตฺตินฺทริยํ ๑ นจกฺข นอินฺทริยํ นอินฺทริยา นสํวตฺตินฺทริยํ ๑ นจกฺข นอินฺทริยํ นอินฺทริยา นสํฐนินฺทริยํ ๑ นจกฺข นอินฺทริยํ นอินฺทริยา นทกฺขณินฺทริยํ ๑ นจกฺข นอินฺทริยํ นอินฺทริยา นโธมฺนสํสฺถนินฺทริยํ ๑ นจกฺข นอินฺทริยํ นอินฺทริยา นโทยมฺนสํสฺถนินฺทริยํ ๑ นจกฺข นอินฺทริยํ นอินฺทริยา นอฺปฺเปกฺขณินฺทริยํ ๑ นจกฺข นอินฺทริยํ นอินฺทริยา นสํทกฺขณินฺทริยํ ๑ น

อณฺเฑาะวาทินทฺริยํ ๑ น โทมนสฺสํ น อินทฺริยํ น อินทฺริยา น จกฺขฺนทฺริยํ
 ๑ เป ๑ น อินทฺริยา น อณฺเฑาะวาทินทฺริยํ ๑ น อุกฺกุฏา น อินทฺริยํ
 น อินทฺริยา น จกฺขฺนทฺริยํ ๑ เป ๑ น อินทฺริยา น อณฺเฑาะวาทินทฺริยํ ๑
 น ตฺถทฺธา น อินทฺริยํ น อินทฺริยา น จกฺขฺนทฺริยํ ๑ เป ๑ น อินทฺริยา
 น อณฺเฑาะวาทินทฺริยํ ๑ น วิริยํ น อินทฺริยํ น อินทฺริยา น จกฺขฺนทฺริยํ
 ๑ เป ๑ น อินทฺริยา น อณฺเฑาะวาทินทฺริยํ ๑ น สติ น อินทฺริยํ น-
 อินทฺริยา น จกฺขฺนทฺริยํ ๑ เป ๑ น อินทฺริยา น อณฺเฑาะวาทินทฺริยํ ๑
 น สมาธิ น อินทฺริยํ น อินทฺริยา น จกฺขฺนทฺริยํ ๑ เป ๑ น อินทฺริยา
 น อณฺเฑาะวาทินทฺริยํ ๑ น ปญฺญา น อินทฺริยํ น อินทฺริยา น จกฺขฺน-
 ทฺริยํ ๑ เป ๑ น อินทฺริยา น อณฺเฑาะวาทินทฺริยํ ๑ น อณฺเฑาะวตณฺณ-
 สํมัตติ น อินทฺริยํ น อินทฺริยา น จกฺขฺนทฺริยํ ๑ เป ๑ น อินทฺริยา
 น อณฺเฑาะวาทินทฺริยํ ๑ น อณฺเฑ น อินทฺริยํ น อินทฺริยา น จกฺขฺน-
 ทฺริยํ ๑ เป ๑ น อินทฺริยา น อณฺเฑาะวาทินทฺริยํ ๑ น อณฺเฑาะวาทินทฺริยํ น อิน-
 ทฺริยํ น อินทฺริยา น จกฺขฺนทฺริยํ ๑ เป ๑ น อินทฺริยา น อณฺเฑนินทฺริยํ ๑
 อุกฺกุฏเสวาวํ นิฆฺจํ ๑

นิทฺเทสวาโร

[๓๘๘] จกฺขฺ จกฺขฺนทฺริยนฺติ: ทิพฺพจกฺขฺ ปญฺญาจกฺขฺ จกฺขฺ
 น จกฺขฺนทฺริยํ จกฺขฺนทฺริยํ จกฺขฺเจว จกฺขฺนทฺริยนฺ ๑ จกฺขฺนทฺริยํ
 จกฺขฺติ: อามนฺตา ๑ โสคํ โสคินทฺริยนฺติ: ทิพฺพโสคํ ตณฺหา-

โสคํ โสคํ น โสคินทฺริยํ โสคินทฺริยํ โสคณฺเฏว โสคินทฺริยณฺฯ ๑
 โสคินทฺริยํ โสคณฺติ: อามนฺตา ๑ ฆานํ ฆานินทฺริยณฺติ: อามนฺตา ๑
 ฆานินทฺริยํ ฆานณฺติ: อามนฺตา ๑ ชิวหา ชิวหินทฺริยณฺติ: อามนฺตา ๑
 ชิวหินทฺริยํ ชิวหาติ: อามนฺตา ๑ กาโย กายินทฺริยณฺติ: กายิน-
 ทฺริยํ ชฺเปตฺวา อวเสธํ กาโย น กายินทฺริยํ กายินทฺริยํ กาโย เฏว
 กายินทฺริยณฺฯ ๑ กายินทฺริยํ กาโยติ: อามนฺตา ๑ มโน มนิน-
 ทฺริยณฺติ: อามนฺตา ๑ มนินทฺริยํ มโนติ: อามนฺตา ๑

[๓๘๘] อิตฺถํ อิตฺถินทฺริยณฺติ: โน ๑ อิตฺถินทฺริยํ อิตฺถติ:
 โน ๑ ปฺริโส ปฺริสฺสินทฺริยณฺติ: โน ๑ ปฺริสฺสินทฺริยํ ปฺริโสติ: โน ๑
 ชฺวิตํ ชฺวิตินทฺริยณฺติ: อามนฺตา ๑ ชฺวิตินทฺริยํ ชฺวิตณฺติ: อามนฺตา ๑

[๓๘๙] สฺสํ สฺสฺสินทฺริยณฺติ: อามนฺตา ๑ สฺสฺสินทฺริยํ สฺสณฺติ:
 อามนฺตา ๑ ทฺกฺขํ ทฺกฺขินทฺริยณฺติ: อามนฺตา ๑ ทฺกฺขินทฺริยํ
 ทฺกฺขณฺติ: อามนฺตา ๑ โสมนสฺสํ โสมนสฺสฺสินทฺริยณฺติ: อามนฺตา ๑
 โสมนสฺสฺสินทฺริยํ โสมนสฺสณฺติ: อามนฺตา ๑ โทมนสฺสํ โทมนสฺสฺสิน-
 ทฺริยณฺติ: อามนฺตา ๑ โทมนสฺสฺสินทฺริยํ โทมนสฺสณฺติ: อามนฺตา ๑
 อฺเปกฺขา อฺเปกฺขินทฺริยณฺติ: อฺเปกฺขินทฺริยํ ชฺเปตฺวา อวเสธํ อฺ-
 เปกฺขา อฺเปกฺขา น อฺเปกฺขินทฺริยํ อฺเปกฺขินทฺริยํ อฺเปกฺขา เฏว
 อฺเปกฺขินทฺริยณฺฯ ๑ อฺเปกฺขินทฺริยํ อฺเปกฺขาติ: อามนฺตา ๑

[๓๙๐] สทฺธา สทฺธิณทฺริยณฺติ: อามนฺตา ๑ สทฺธิณทฺริยํ สทฺธาติ:
 อามนฺตา ๑ วิริยํ วิริยินทฺริยณฺติ: อามนฺตา ๑ วิริยินทฺริยํ วิริ-

อวเสธ่า น เจว อูปะกัชา น จ อูปะกัชฺชนุทริยํ ๑

[๓๘๖] นสฺสทฺชา นสฺสทฺชฺชนุทริยณฺติ: อามนฺตา ๑ นสฺสทฺชฺชนุทริยํ
 นสฺสทฺชาติ: อามนฺตา ๑ นวิริยํ นวิริยชฺชนุทริยณฺติ: อามนฺตา ๑
 นวิริยชฺชนุทริยํ นวิริยณฺติ: อามนฺตา ๑ นสฺสติ นสฺสติชฺชนุทริยณฺติ:
 อามนฺตา ๑ นสฺสติชฺชนุทริยํ นสฺสติติ: อามนฺตา ๑ นสฺสมาธิ นสฺสมาธิ-
 ชฺชนุทริยณฺติ: อามนฺตา ๑ นสฺสมาธิชฺชนุทริยํ นสฺสมาธิติ: อามนฺตา ๑
 นปญฺญา นปญฺญาชฺชนุทริยณฺติ: อามนฺตา ๑ นปญฺญาชฺชนุทริยํ น-
 ปญฺญาติ: อามนฺตา ๑

[๓๘๗] นอนนฺวาทคณฺวสฺสํสํมัตติ นอนนฺวาทคณฺวสฺสํสํมัตติชฺชนุทริ-
 ยณฺติ: อามนฺตา ๑ นอนนฺวาทคณฺวสฺสํสํมัตติชฺชนุทริยํ นอนนฺวาทคณฺ-
 วสฺสํสํมัตติติ: อามนฺตา ๑ นอนนฺว นอนนฺวชฺชนุทริยณฺติ: อามนฺตา ๑
 นอนนฺวชฺชนุทริยํ นอนนฺวณฺติ: อามนฺตา ๑ นอนนฺวาทาวํ นอนนฺวา-
 ทาวินฺทริยณฺติ: อามนฺตา ๑ นอนนฺวาทาวินฺทริยํ นอนนฺวาทาวติ:
 อามนฺตา ๑

[๓๘๘] จกฺขุ จกฺขุชฺชนุทริยณฺติ: ทิพฺพจกฺขุ ปญฺญาจกฺขุ จกฺขุ
 นจกฺขุชฺชนุทริยํ จกฺขุชฺชนุทริยํ จกฺขุเจว จกฺขุชฺชนุทริยณฺจ ๑ อีณฺทริยา
 โสตฺถินฺทริยณฺติ: โสตฺถินฺทริยํ อีณฺทริยณฺเจว โสตฺถินฺทริยณฺจ อวเสธ่า
 อีณฺทริยา อีณฺทริยา น โสตฺถินฺทริยํ ๑ จกฺขุ จกฺขุชฺชนุทริยณฺติ: ทิพฺพจกฺขุ
 ปญฺญาจกฺขุ จกฺขุ นจกฺขุชฺชนุทริยํ จกฺขุชฺชนุทริยํ จกฺขุเจว จกฺขุ-

ทรียมเก ๑ อินทรียา ฆานินทรียมติ: ฆานินทรียม อินทรียมเจว
 ฆานินทรียมเก อวเสถสา อินทรียา อินทรียา น ฆานินทรียม ๑
 จกขุ จกขุอินทรียมติ: ทิพพจกขุ ปณณจกขุ จกขุ น จกขุอินทรียม
 จกขุอินทรียม จกขุเจว จกขุอินทรียมเก ๑ อินทรียา ฆิตฺติอินทรียมติ:
 ฆิตฺติอินทรียม อินทรียมเจว ฆิตฺติอินทรียมเก อวเสถสา อินทรียา
 อินทรียา น ฆิตฺติอินทรียม ๑ จกขุ จกขุอินทรียมติ: ทิพพจกขุ ปณณ-
 จกขุ จกขุ น จกขุอินทรียม จกขุอินทรียม จกขุเจว จกขุอินทรียมเก ๑
 อินทรียา กายินทรียมติ: กายินทรียม อินทรียมเจว กายินทรียมเก
 อวเสถสา อินทรียา อินทรียา น กายินทรียม ๑ จกขุ จกขุอินทรียมติ:
 ทิพพจกขุ ปณณจกขุ จกขุ น จกขุอินทรียม จกขุอินทรียม จกขุเจว
 จกขุอินทรียมเก ๑ อินทรียา มนินทรียมติ: มนินทรียม อินทรียมเจว
 มนินทรียมเก อวเสถสา อินทรียา อินทรียา น มนินทรียม ๑

[๓๘๘] จกขุ จกขุอินทรียมติ: ทิพพจกขุ ปณณจกขุ จกขุ
 น จกขุอินทรียม จกขุอินทรียม จกขุเจว จกขุอินทรียมเก ๑ อินทรียา
 ติตฺติอินทรียมติ: ติตฺติอินทรียม อินทรียมเจว ติตฺติอินทรียมเก อวเสถสา
 อินทรียา อินทรียา น ติตฺติอินทรียม ๑ จกขุ จกขุอินทรียมติ: ทิพพจกขุ
 ปณณจกขุ จกขุ น จกขุอินทรียม จกขุอินทรียม จกขุเจว จกขุ-
 ทรียมเก ๑ อินทรียา ปริตฺติอินทรียมติ: ปริตฺติอินทรียม อินทรียมเจว
 ปริตฺติอินทรียมเก อวเสถสา อินทรียา อินทรียา น ปริตฺติอินทรียม ๑
 จกขุ จกขุอินทรียมติ: ทิพพจกขุ ปณณจกขุ จกขุ น จกขุอินทรียม

ทฤษฎีบท. ขว. เต่ง. อินทรียา อินทรียา น. อ. เปก. อินทรีย. ๑

[๔๐๓] จกขุ จกขุณหุทริยนฺติ: ทิพฺพจกขุ ปณฺณาจกขุ จกขุ
 น จกขุณหุทริยํ จกขุณหุทริยํ จกขุເຈວ ຈກຂຸນຸທຣີຍເນຈ ។ ອິນຸທຣີຍາ
 ສ໌ທຣິນຸທຣີຍນຕີ: ສ໌ທຣິນຸທຣີຍິ ອິນຸທຣີຍເນເຈວ ສ໌ທຣິນຸທຣີຍເນຈ ອວເສດຳ
 ອິນຸທຣີຍາ ອິນຸທຣີຍາ ນ ສ໌ທຣິນຸທຣີຍິ ។ ຈກຂຸ ຈກຂຸນຸທຣີຍນຕີ: ທິພຸຈກຂຸ
 ປນຸເນາຈກຂຸ ຈກຂຸ ນ ຈກຂຸນຸທຣີຍິ ຈກຂຸນຸທຣີຍິ ຈກຂຸເຈວ ຈກຂຸນຸ-
 ທຣີຍເນຈ ។ ອິນຸທຣີຍາ ວິຣິຍິນຸທຣີຍນຕີ: ວິຣິຍິນຸທຣີຍິ ອິນຸທຣີຍເນເຈວ
 ວິຣິຍິນຸທຣີຍເນຈ ອວເສດຳ ອິນຸທຣີຍາ ອິນຸທຣີຍາ ນວິຣິຍິນຸທຣີຍິ ។
 ຈກຂຸ ຈກຂຸນຸທຣີຍນຕີ: ທິພຸຈກຂຸ ປນຸເນາຈກຂຸ ຈກຂຸ ນ ຈກຂຸນຸທຣີຍິ
 ຈກຂຸນຸທຣີຍິ ຈກຂຸເຈວ ຈກຂຸນຸທຣີຍເນຈ ។ ອິນຸທຣີຍາ ສ໌ຕິນຸທຣີຍນຕີ:
 ສ໌ຕິນຸທຣີຍິ ອິນຸທຣີຍເນເຈວ ສ໌ຕິນຸທຣີຍເນຈ ອວເສດຳ ອິນຸທຣີຍາ ອິນຸທຣີຍາ
 ນ ສ໌ຕິນຸທຣີຍິ ។ ຈກຂຸ ຈກຂຸນຸທຣີຍນຕີ: ທິພຸຈກຂຸ ປນຸເນາຈກຂຸ
 ຈກຂຸ ນ ຈກຂຸນຸທຣີຍິ ຈກຂຸນຸທຣີຍິ ຈກຂຸເຈວ ຈກຂຸນຸທຣີຍເນຈ ។
 ອິນຸທຣີຍາ ສ໌ມາຈິນຸທຣີຍນຕີ: ສ໌ມາຈິນຸທຣີຍິ ອິນຸທຣີຍເນເຈວ ສ໌ມາຈິນຸ-
 ທຣີຍເນຈ ອວເສດຳ ອິນຸທຣີຍາ ອິນຸທຣີຍາ ນ ສ໌ມາຈິນຸທຣີຍິ ។ ຈກຂຸ
 ຈກຂຸນຸທຣີຍນຕີ: ທິພຸຈກຂຸ ປນຸເນາຈກຂຸ ຈກຂຸ ນ ຈກຂຸນຸທຣີຍິ ຈກຂຸນຸ-
 ທຣີຍິ ຈກຂຸເຈວ ຈກຂຸນຸທຣີຍເນຈ ។ ອິນຸທຣີຍາ ປນຸເນິນຸທຣີຍນຕີ: ປນຸເນິນຸ-
 ທຣີຍິ ອິນຸທຣີຍເນເຈວ ປນຸເນິນຸທຣີຍເນຈ ອວເສດຳ ອິນຸທຣີຍາ ອິນຸທຣີຍາ
 ນ ປນຸເນິນຸທຣີຍິ ។

[๔๐๒] จกฺข จกฺขนฺทริยมนฺติ: ทิพฺพจกฺข ปญฺญาจกฺข จกฺข

๔๐๗] อินทริยยมเก ปณฺณตฺติวารสฺส นิตฺเทโส ๓๕๕

ทฺริยนฺติ: จกฺขฺนทฺริยํ อินฺทฺริยญฺเจว จกฺขฺนทฺริยญฺจ อวเสธํ
อินฺทฺริยา อินฺทฺริยา นจกฺขฺนทฺริยํ ๑เป ๑ ฆานํ ฆานินฺทฺริยนฺติ:
อามนฺตา ๑ อินฺทฺริยา อณฺเฏวตฺตาวินฺทฺริยนฺติ: อณฺเฏวตฺตาวินฺทฺริยํ
อินฺทฺริยญฺเจว อณฺเฏวตฺตาวินฺทฺริยญฺจ อวเสธํ อินฺทฺริยา อินฺทฺริยา
น อณฺเฏวตฺตาวินฺทฺริยํ ๑

[๔๐๕] ชิวฺหา ชิวฺหินฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อินฺทฺริยา จกฺขฺน-
ทฺริยนฺติ: จกฺขฺนทฺริยํ อินฺทฺริยญฺเจว จกฺขฺนทฺริยญฺจ อวเสธํ
อินฺทฺริยา อินฺทฺริยา นจกฺขฺนทฺริยํ ๑เป ๑ ชิวฺหา ชิวฺหินฺทฺริยนฺติ:
อามนฺตา ๑ อินฺทฺริยา อณฺเฏวตฺตาวินฺทฺริยนฺติ: อณฺเฏวตฺตาวินฺทฺริยํ
อินฺทฺริยญฺเจว อณฺเฏวตฺตาวินฺทฺริยญฺจ อวเสธํ อินฺทฺริยา อินฺทฺริยา
น อณฺเฏวตฺตาวินฺทฺริยํ ๑

[๔๐๖] กาโย กายินฺทฺริยนฺติ: กายินฺทฺริยํ ๑เปตฺวา อวเสธํ
กาโย นกายินฺทฺริยํ กายินฺทฺริยํ กาโย เจว กายินฺทฺริยญฺจ ๑
อินฺทฺริยา จกฺขฺนทฺริยนฺติ: จกฺขฺนทฺริยํ อินฺทฺริยญฺเจว จกฺขฺนทฺริยญฺจ
อวเสธํ อินฺทฺริยา อินฺทฺริยา นจกฺขฺนทฺริยํ ๑เป ๑ กาโย กายิน-
ทฺริยนฺติ: กายินฺทฺริยํ ๑เปตฺวา อวเสธํ กาโย นกายินฺทฺริยํ
กายินฺทฺริยํ กาโย เจว กายินฺทฺริยญฺจ ๑ อินฺทฺริยา อณฺเฏวตฺตาวิน-
ทฺริยนฺติ: อณฺเฏวตฺตาวินฺทฺริยํ อินฺทฺริยญฺเจว อณฺเฏวตฺตาวินฺทฺริยญฺจ
อวเสธํ อินฺทฺริยา อินฺทฺริยา น อณฺเฏวตฺตาวินฺทฺริยํ ๑

[๔๐๗] มโน มนินฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อินฺทฺริยา จกฺขฺน-

น อณฺณตาคินทริยํ ฯ

[๔๓๑] สฺสํ สฺสอินทริยนิหิตี: อามนฺตา ฯเปฯ ทฺกฺขํ ทฺกฺขอินทริยนิหิตี: อามนฺตา ฯเปฯ โสมนสฺสํ โสมนสฺสอินทริยนิหิตี: อามนฺตา ฯเปฯ โทมนสฺสํ โทมนสฺสอินทริยนิหิตี: อามนฺตา ฯเปฯ อฺเปกฺขา อฺเปกฺขอินทริยนิหิตี: อฺเปกฺขอินทริยํ ฯเปตฺวา อวเสธํ อฺเปกฺขา อฺเปกฺขา น อฺเปกฺขอินทริยํ อฺเปกฺขอินทริยํ อฺเปกฺขา เจว อฺเปกฺขอินทริยญฺฯ ฯ อินทริยา จกฺขอินทริยนิหิตี: จกฺขอินทริยํ อินทริยญฺเจว จกฺขอินทริยญฺฯ อวเสธํ อินทริยา อินทริยา น จกฺขอินทริยํ ฯเปฯ อฺเปกฺขา อฺเปกฺขอินทริยนิหิตี: อฺเปกฺขอินทริยํ ฯเปตฺวา อวเสธํ อฺเปกฺขา อฺเปกฺขา น อฺเปกฺขอินทริยํ อฺเปกฺขอินทริยํ อฺเปกฺขา เจว อฺเปกฺขอินทริยญฺฯ ฯ อินทริยา อณฺณตาคินทริยนิหิตี: อณฺณตาคินทริยํ อินทริยญฺเจว อณฺณตาคินทริยญฺฯ อวเสธํ อินทริยา อินทริยา น อณฺณตาคินทริยํ ฯ

[๔๓๒] สฺสทฺธา สฺสทฺธิอินทริยนิหิตี: อามนฺตา ฯเปฯ วิริยํ วิริยอินทริยนิหิตี: อามนฺตา ฯเปฯ สฺสตี สฺสตีอินทริยนิหิตี: อามนฺตา ฯเปฯ สฺสมาธิ สฺสมาธิอินทริยนิหิตี: อามนฺตา ฯเปฯ ปณฺณตํ ปณฺณตอินทริยนิหิตี: อามนฺตา ฯเปฯ

[๔๓๓] อณฺณตาคณฺณตสฺสํ อณฺณตาคณฺณตสฺสอินทริยนิหิตี: อามนฺตา ฯเปฯ อณฺณํ อณฺณอินทริยนิหิตี: อามนฺตา ฯเปฯ อณฺณตาคา อณฺณตาคินทริยนิหิตี: อามนฺตา ฯ อินทริยา จกฺขอินทริ-

ยนฺติ: จกฺขุหฺนฺตฺริยํ อิทฺตฺริยญฺเจว จกฺขุหฺนฺตฺริยญฺจ อวเสธํ อิทฺตฺริยา
 อิทฺตฺริยา น จกฺขุหฺนฺตฺริยํ ๑เป ๑ อญฺญาตาวํ อญฺญาตาวินฺตฺริยนฺติ:
 อามนฺตา ๑ อิทฺตฺริยา อญฺณินฺตฺริยนฺติ: อญฺณินฺตฺริยํ อิทฺตฺริยญฺเจว
 อญฺณินฺตฺริยญฺจ อวเสธํ อิทฺตฺริยา อิทฺตฺริยา น อญฺณินฺตฺริยํ ๑

[๔๓๔] น จกฺขุ น จกฺขุหฺนฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อิทฺตฺริยา น-
 โสติหฺนฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น จกฺขุ น จกฺขุหฺนฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑
 น อิทฺตฺริยา น ฆานินฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น จกฺขุ น จกฺขุหฺนฺตฺริยนฺติ:
 อามนฺตา ๑ น อิทฺตฺริยา น ชิวฺหิหฺนฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น จกฺขุ
 น จกฺขุหฺนฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อิทฺตฺริยา น กายินฺตฺริยนฺติ:
 อามนฺตา ๑ น จกฺขุ น จกฺขุหฺนฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อิทฺตฺริยา
 น มนินฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๓๕] น จกฺขุ น จกฺขุหฺนฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อิทฺตฺริยา
 น อิตฺติหฺนฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น จกฺขุ น จกฺขุหฺนฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑
 น อิทฺตฺริยา น ปฺริตฺติหฺนฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น จกฺขุ น จกฺขุหฺนฺตฺริยนฺติ:
 อามนฺตา ๑ น อิทฺตฺริยา น ชฺวิตฺติหฺนฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๓๖] น จกฺขุ น จกฺขุหฺนฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อิทฺตฺริยา
 น ตฺถินฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น จกฺขุ น จกฺขุหฺนฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑
 น อิทฺตฺริยา น ทฺถินฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น จกฺขุ น จกฺขุหฺนฺตฺริยนฺติ:
 อามนฺตา ๑ น อิทฺตฺริยา น โสฺมนตฺถินฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น-
 จกฺขุ น จกฺขุหฺนฺตฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อิทฺตฺริยา น โทมนตฺถิน-

ทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น จกฺขุ น จกฺขุทฺทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น
อินทฺริยา น อฺเปกฺขินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๑๗] น จกฺขุ น จกฺขุทฺทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อินทฺริยา
น ตฺทฺทฺทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น จกฺขุ น จกฺขุทฺทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑
น อินทฺริยา น วิริยนทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น จกฺขุ น จกฺขุทฺทฺทฺริยนฺติ:
อามนฺตา ๑ น อินทฺริยา น ตฺตฺนทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น จกฺขุ
น จกฺขุทฺทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อินทฺริยา น ตฺมาชินทฺริยนฺติ:
อามนฺตา ๑ น จกฺขุ น จกฺขุทฺทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อินทฺริยา
น ปณฺณินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๑๘] น จกฺขุ น จกฺขุทฺทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อินทฺริยา
น อณฺเฏวาทณฺตฺตฺตฺตฺนทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น จกฺขุ น จกฺขุทฺทฺทฺริยนฺติ:
อามนฺตา ๑ น อินทฺริยา น อณฺณินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑
น จกฺขุ น จกฺขุทฺทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อินทฺริยา น อณฺเฏวาทณฺทฺริยนฺติ:
อามนฺตา ๑

[๔๑๙] น โสคํ น โสคินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อินทฺริยา
น จกฺขุทฺทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ เป ๑ น โสคํ น โสคินทฺริยนฺติ:
อามนฺตา ๑ น อินทฺริยา น อณฺเฏวาทณฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๒๐] น ฆานํ น ฆานินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อินทฺริยา
น จกฺขุทฺทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ เป ๑ น ฆานํ น ฆานินทฺริยนฺติ:
อามนฺตา ๑ น อินทฺริยา น อณฺเฏวาทณฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๒๑] น ชิวหา น ชิวหินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ น อินทฺริยา
น จกฺขุทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ เป ฯ น ชิวหา น ชิวหินทฺริยนฺติ:
อามนฺตา ฯ น อินทฺริยา น อณฺเฏตาตวาทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ

[๔๒๒] น กายो น กายินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ น อินทฺริยา
น จกฺขุทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ เป ฯ น กายो น กายินทฺริยนฺติ:
อามนฺตา ฯ น อินทฺริยา น อณฺเฏตาตวาทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ

[๔๒๓] น มโน น มนินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ น อินทฺริยา น-
จกฺขุทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ เป ฯ น มโน น มนินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ
น อินทฺริยา น อณฺเฏตาตวาทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ

[๔๒๔] น อิตฺถํ น อิตฺถินทฺริยนฺติ: อิตฺถินทฺริยํ น อิตฺถํ อิตฺถินทฺริยํ
อิตฺถินญํ อิตฺถินทฺริยญํ ฯ เปตฺวา อวเสตฺวา น เจว อิตฺถํ น จ
อิตฺถินทฺริยํ ฯ น อินทฺริยา น จกฺขุทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ เป ฯ
น อิตฺถํ น อิตฺถินทฺริยนฺติ: อิตฺถินทฺริยํ น อิตฺถํ อิตฺถินทฺริยํ อิตฺถินญํ
อิตฺถินทฺริยญํ ฯ เปตฺวา อวเสตฺวา น เจว อิตฺถํ น จ อิตฺถินทฺริยํ ฯ
น อินทฺริยา น อณฺเฏตาตวาทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ

[๔๒๕] น ปฺริโส น ปฺริสทฺทฺริยนฺติ: ปฺริสทฺทฺริยํ น ปฺริโส ปฺริสท-
ทฺริยํ ปฺริสทฺญํ ปฺริสทฺทฺริยญํ ฯ เปตฺวา อวเสตฺวา น เจว ปฺริโส น จ
ปฺริสทฺทฺริยํ ฯ น อินทฺริยา น จกฺขุทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ เป ฯ น-
ปฺริโส น ปฺริสทฺทฺริยนฺติ: ปฺริสทฺทฺริยํ น ปฺริโส ปฺริสทฺทฺริยํ ปฺริสทฺญํ
ปฺริสทฺทฺริยญํ ฯ เปตฺวา อวเสตฺวา น เจว ปฺริโส น จ ปฺริสทฺทฺริยํ ฯ

น อินุทริยา น อญฺเฏตาจฺฉินุทริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๒๖] น ชีวํ น ชีวตฺตินุทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อินุทริยา
น จกฺขุณฺทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ เป ๑ น ชีวํ น ชีวตฺตินุทริยนฺติ:
อามนฺตา ๑ น อินุทริยา น อญฺเฏตาจฺฉินุทริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๒๗] น สฺสํ น สฺสจฺฉินุทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อินุทริยา น-
จกฺขุณฺทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ เป ๑ น สฺสํ น สฺสจฺฉินุทริยนฺติ: อามนฺตา ๑
น อินุทริยา น อญฺเฏตาจฺฉินุทริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๒๘] น ทกฺขํ น ทกฺขจฺฉินุทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อินุทริยา
น จกฺขุณฺทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ เป ๑ น ทกฺขํ น ทกฺขจฺฉินุทริยนฺติ:
อามนฺตา ๑ น อินุทริยา น อญฺเฏตาจฺฉินุทริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๒๙] น โสมนสฺสํ น โสมนสฺสจฺฉินุทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น-
อินุทริยา น จกฺขุณฺทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ เป ๑ น โสมนสฺสํ น โสมนสฺ-
สจฺฉินุทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อินุทริยา น อญฺเฏตาจฺฉินุทริยนฺติ:
อามนฺตา ๑

[๔๓๐] น โทมนสฺสํ น โทมนสฺสจฺฉินุทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น-
อินุทริยา น จกฺขุณฺทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ เป ๑ น โทมนสฺสํ น โทมนสฺ-
สจฺฉินุทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อินุทริยา น อญฺเฏตาจฺฉินุทริยนฺติ:
อามนฺตา ๑

[๔๓๑] น อฺเปกฺขา น อฺเปกฺขจฺฉินุทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อินุทริยา
น จกฺขุณฺทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ เป ๑ น อฺเปกฺขา น อฺเปกฺขจฺฉินุทริยนฺติ:

อามนุตา ๑ นอินทริยา นอณฺเฏตาวิทฺธิทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑

[๔๓๒] นตฺถา นตฺถินทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑ นอินทริยา
นจกฺขทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑เป ๑ นตฺถา นตฺถินทฺธิทฺธิ:
อามนุตา ๑ นอินทริยา นอณฺเฏตาวิทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑

[๔๓๓] นวิริยํ นวิริยทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑ นอินทริยา
นจกฺขทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑เป ๑ นวิริยํ นวิริยทฺธิทฺธิ:
อามนุตา ๑ นอินทริยา นอณฺเฏตาวิทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑

[๔๓๔] นตฺติ นตฺตินทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑ นอินทริยา น-
จกฺขทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑เป ๑ นตฺติ นตฺตินทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑
นอินทริยา นอณฺเฏตาวิทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑

[๔๓๕] นตฺมาธิ นตฺมาธินทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑ นอินทริยา
นจกฺขทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑เป ๑ นตฺมาธิ นตฺมาธินทฺธิทฺธิ:
อามนุตา ๑ นอินทริยา นอณฺเฏตาวิทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑

[๔๓๖] นปญฺญา นปญฺณินทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑ นอินทริยา
นจกฺขทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑เป ๑ นปญฺญา นปญฺณินทฺธิทฺธิ:
อามนุตา ๑ นอินทริยา นอณฺเฏตาวิทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑

[๔๓๗] นอนณฺเฏตาตฺถสํกตํ นอนณฺเฏตาตฺถสํกตทฺธิทฺธิ:
อามนุตา ๑ นอินทริยา นจกฺขทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑เป ๑ น-
อนณฺเฏตาตฺถสํกตํ นอนณฺเฏตาตฺถสํกตทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑
นอินทริยา นอณฺเฏตาวิทฺธิทฺธิ: อามนุตา ๑

[๔๓๘] น อญฺญํ น อญฺญินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อินทฺริยา
น จกฺขุทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ เป ๑ น อญฺญํ น อญฺญินทฺริยนฺติ:
อามนฺตา ๑ น อินทฺริยา น อญฺญาตาวินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๓๘] น อญฺญาตาวํ น อญฺญาตาวินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑
น อินทฺริยา น จกฺขุทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ เป ๑ น อญฺญาตาวํ น-
อญฺญาตาวินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อินทฺริยา น อญฺญินทฺริยนฺติ:
อามนฺตา ๑

[๔๔๐] จกฺขุ อินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อินทฺริยา จกฺขุทฺทฺริยนฺติ:
จกฺขุทฺทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว จกฺขุทฺทฺริยญฺจ อวเสถา อินทฺริยา
อินทฺริยา น จกฺขุทฺทฺริยํ ๑ โสคํ อินทฺริยนฺติ: ยํ โสคํ อินทฺริยํ
คํ โสคญฺเจว อินทฺริยญฺจ อวเสถํ โสคํ น อินทฺริยํ ๑ อินทฺริยา
โสคินทฺริยนฺติ: โสคินทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว โสคินทฺริยญฺจ อวเสถา
อินทฺริยา อินทฺริยา น โสคินทฺริยํ ๑ ฆานํ อินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑
อินทฺริยา ฆานินทฺริยนฺติ: ฆานินทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว ฆานินทฺริยญฺจ
อวเสถา อินทฺริยา อินทฺริยา น ฆานินทฺริยํ ๑ ชฺวหา อินทฺริยนฺติ:
อามนฺตา ๑ อินทฺริยา ชฺวหินทฺริยนฺติ: ชฺวหินทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว
ชฺวหินทฺริยญฺจ อวเสถา อินทฺริยา อินทฺริยา น ชฺวหินทฺริยํ ๑ กาโย
อินทฺริยนฺติ: โย กาโย อินทฺริยํ โส กาโย เจว อินทฺริยญฺจ
อวเสถา กาโย น อินทฺริยํ ๑ อินทฺริยา กายินทฺริยนฺติ: กายินทฺริยํ

อินทฺริยญฺเจว กายินทฺริยญฺฯ อวเสถา อินทฺริยา อินทฺริยา น-
 กายินทฺริยํ ๑ มโน อินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อินทฺริยา มนิน-
 ทฺริยนฺติ: มนินทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว มนินทฺริยญฺฯ อวเสถา อิน-
 ทฺริยา อินทฺริยา นมนินทฺริยํ ๑

[๔๔๓] อิตฺถิ อินทฺริยนฺติ: โน ๑ อินทฺริยา อิตฺถินทฺริยนฺติ:
 อิตฺถินทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว อิตฺถินทฺริยญฺฯ อวเสถา อินทฺริยา
 อินทฺริยา นอิตฺถินทฺริยํ ๑ ปฺริโส อินทฺริยนฺติ: โน ๑ อินทฺริยา
 ปฺริสอินทฺริยนฺติ: ปฺริสอินทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว ปฺริสอินทฺริยญฺฯ อวเสถา
 อินทฺริยา อินทฺริยา นปฺริสอินทฺริยํ ๑ ชฺวติ อินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑
 อินทฺริยา ชฺวติอินทฺริยนฺติ: ชฺวติอินทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว ชฺวติอินทฺริยญฺฯ
 อวเสถา อินทฺริยา อินทฺริยา นชฺวติอินทฺริยํ ๑

[๔๔๔] สฺสฺอินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อินทฺริยา สฺสอินทฺริยนฺติ:
 สฺสอินทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว สฺสอินทฺริยญฺฯ อวเสถา อินทฺริยา อินทฺริยา
 นสฺสอินทฺริยํ ๑ ทฺกฺชฺ อินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อินทฺริยา ทฺกฺชอิน-
 ทฺริยนฺติ: ทฺกฺชอินทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว ทฺกฺชอินทฺริยญฺฯ อวเสถา อิน-
 ทฺริยา อินทฺริยา นทฺกฺชอินทฺริยํ ๑ โสมนสฺสอินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑
 อินทฺริยา โสมนสฺสอินทฺริยนฺติ: โสมนสฺสอินทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว โสมนส-
 สอินทฺริยญฺฯ อวเสถา อินทฺริยา อินทฺริยา นโสมนสฺสอินทฺริยํ ๑
 โทมนสฺสอินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อินทฺริยา โทมนสฺสอินทฺริยนฺติ:
 โทมนสฺสอินทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว โทมนสฺสอินทฺริยญฺฯ อวเสถา อินทฺริยา

อินทริยา น โทมนสฺสอินทริยํ ๑ อุกฺกุขา อินทริยนฺติ: ยถา อุกฺกุขา
อินทริยํ ตํ อุกฺกุขา เจว อินทริยญฺจ อวเสตํ อุกฺกุขา น-
อินทริยํ ๑ อินทริยา อุกฺกุขอินทริยนฺติ: อุกฺกุขอินทริยํ อินทริยญฺเจว
อุกฺกุขอินทริยญฺจ อวเสตํ อินทริยา อินทริยา น อุกฺกุขอินทริยํ ๑

[๔๔๓] สทฺฐา อินทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อินทริยา สทฺฐิน-
ทริยนฺติ: สทฺฐินทริยํ อินทริยญฺเจว สทฺฐินทริยญฺจ อวเสตํ
อินทริยา อินทริยา น สทฺฐินทริยํ ๑ วิริยํ อินทริยนฺติ: อามนฺตา ๑
อินทริยา วิริยอินทริยนฺติ: วิริยทริยํ อินทริยญฺเจว วิริยอินทริยญฺจ
อวเสตํ อินทริยา อินทริยา น วิริยอินทริยํ ๑ สติ อินทริยนฺติ:
อามนฺตา ๑ อินทริยา สตินทริยนฺติ: สตินทริยํ อินทริยญฺเจว
สตินทริยญฺจ อวเสตํ อินทริยา อินทริยา น สตินทริยํ ๑ สฺมาชิ
อินทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อินทริยา สฺมาชินทริยนฺติ: สฺมาชินทริยํ
อินทริยญฺเจว สฺมาชินทริยญฺจ อวเสตํ อินทริยา อินทริยา น-
สฺมาชินทริยํ ๑ ปญฺญา อินทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อินทริยา ปญฺณิน-
ทริยนฺติ: ปญฺณินทริยํ อินทริยญฺเจว ปญฺณินทริยญฺจ อวเสตํ
อินทริยา อินทริยา น ปญฺณินทริยํ ๑

[๔๔๔] อนนฺตวาทคณฺวสฺสํมตฺติ อินทริยนฺติ: อามนฺตา ๑
อินทริยา อนนฺตวาทคณฺวสฺสํมตฺตินทริยนฺติ: อนนฺตวาทคณฺวสฺสํมตฺติ-
ทริยํ อินทริยญฺเจว อนนฺตวาทคณฺวสฺสํมตฺตินทริยญฺจ อวเสตํ อิน-
ทริยา อินทริยา น อนนฺตวาทคณฺวสฺสํมตฺตินทริยํ ๑ อญฺญํ อิน-

ทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อินฺทฺริยา อณฺณินฺทฺริยนฺติ: อณฺณินฺทฺริย
 อินฺทฺริยญฺเจว อณฺณินฺทฺริยญฺ ๑ อวเสถา อินฺทฺริยา อินฺทฺริยา น-
 อณฺณินฺทฺริย ๑ อณฺณาตาว์ อินฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อินฺทฺริยา
 อณฺณาตาวินฺทฺริยนฺติ: อณฺณาตาวินฺทฺริย อินฺทฺริยญฺเจว อณฺณา-
 ตาวินฺทฺริยญฺ ๑ อวเสถา อินฺทฺริยา อินฺทฺริยา น อณฺณาตาวินฺทฺริย ๑

[๔๔๕] น จกฺขุ น อินฺทฺริยนฺติ: จกฺขุ ๑ ๑ เปตฺวา อวเสถา
 อินฺทฺริยา น จกฺขุ อินฺทฺริยา จกฺขุญฺ ๑ อินฺทฺริเย ๑ ๑ เปตฺวา
 อวเสถา น เจว จกฺขุ น ๑ อินฺทฺริยา ๑ น อินฺทฺริยา น จกฺขุ-
 ทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น โสถํ น อินฺทฺริยนฺติ: โสถํ ๑ ๑ เปตฺวา
 อวเสถา อินฺทฺริยา น โสถํ อินฺทฺริยา โสถญฺ ๑ อินฺทฺริเย ๑ ๑ เปตฺวา
 อวเสถา น เจว โสถํ น ๑ อินฺทฺริยา ๑ น อินฺทฺริยา น โสถินฺทฺริยนฺติ:
 อามนฺตา ๑ น ฆานํ น อินฺทฺริยนฺติ: ฆานํ ๑ ๑ เปตฺวา อวเสถา
 อินฺทฺริยา น ฆานํ อินฺทฺริยา ฆานญฺ ๑ อินฺทฺริเย ๑ ๑ เปตฺวา
 อวเสถา น เจว ฆานํ น ๑ อินฺทฺริยา ๑ น อินฺทฺริยา น ฆานินฺ-
 ทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น ชิวหา น อินฺทฺริยนฺติ: ชิวหา ๑ ๑ เปตฺวา
 อวเสถา อินฺทฺริยา น ชิวหา อินฺทฺริยา ชิวหาญฺ ๑ อินฺทฺริเย ๑
 ๑ เปตฺวา อวเสถา น เจว ชิวหา น ๑ อินฺทฺริยา ๑ น อินฺทฺริยา
 น ชิวหินฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น กาโย น อินฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑
 น อินฺทฺริยา น กายินฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น มโน น อินฺทฺริยนฺติ:
 มนํ ๑ ๑ เปตฺวา อวเสถา อินฺทฺริยา น มโน อินฺทฺริยา มนญฺ

อินทริเย ๑ จเปตฺวา อวเสถา น เจว มโน น ๑ อินทริยา ๑
 นอินทริยา นมณินทริยนิหิติ: อามนฺตา ๑

[๔๔๖] น อิตฺถิ นอินทริยนิหิติ: อิตฺถิ จเปตฺวา อวเสถา
 อินทริยา นอิตฺถิ อินทริยา อิตฺถินฺน ๑ อินทริเย ๑ จเปตฺวา อวเสถา
 น เจว อิตฺถิ น ๑ อินทริยา ๑ นอินทริยา นอิตฺถินทริยนิหิติ:
 อามนฺตา ๑ น ปริโส นอินทริยนิหิติ: ปริโส จเปตฺวา อวเสถา
 อินทริยา นปริโส อินทริยา ปริโสณ ๑ อินทริเย ๑ จเปตฺวา
 อวเสถา น เจว ปริโส น ๑ อินทริยา ๑ นอินทริยา นปริสสิน-
 ทริยนิหิติ: อามนฺตา ๑ น ชีวติ นอินทริยนิหิติ: ชีวติ จเปตฺวา
 อวเสถา อินทริยา นชีวติ อินทริยา ชีวติณ ๑ อินทริเย ๑ จเปตฺวา
 อวเสถา น เจว ชีวติ น ๑ อินทริยา ๑ นอินทริยา นชีวิติน-
 ทริยนิหิติ: อามนฺตา ๑

[๔๔๗] น สฺฐิ นอินทริยนิหิติ: สฺฐิ จเปตฺวา อวเสถา อินทริยา
 น สฺฐิ อินทริยา สฺฐินฺน ๑ อินทริเย ๑ จเปตฺวา อวเสถา น เจว
 สฺฐิ น ๑ อินทริยา ๑ นอินทริยา น สฺฐินทริยนิหิติ: อามนฺตา ๑
 น กุฏฺฐิ นอินทริยนิหิติ: กุฏฺฐิ จเปตฺวา อวเสถา อินทริยา นกุฏฺฐิ
 อินทริยา กุฏฺฐินฺน ๑ อินทริเย ๑ จเปตฺวา อวเสถา น เจว กุฏฺฐิ
 น ๑ อินทริยา ๑ นอินทริยา นกุฏฺฐินทริยนิหิติ: อามนฺตา ๑ น-
 โสมนสฺส นอินทริยนิหิติ: โสมนสฺส จเปตฺวา อวเสถา อินทริยา
 น โสมนสฺส อินทริยา โสมนสฺสณ ๑ อินทริเย ๑ จเปตฺวา อวเสถา

น เจว โสมนนฺตํ น จ อินฺทฺริยา ๑ น อินฺทฺริยา น โสมนนฺตํอินฺทฺริยนฺติ:
 อามนฺตา ๑ น โทมนนฺตํ นอินฺทฺริยนฺติ: โทมนนฺตํ จเปตฺวา
 อวเสถา อินฺทฺริยา น โทมนนฺตํ อินฺทฺริยา โทมนนฺตญฺจ อินฺทฺริเย จ
 จเปตฺวา อวเสถา น เจว โทมนนฺตํ น จ อินฺทฺริยา ๑ น อินฺทฺริยา น-
 โทมนนฺตํอินฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อุเปกฺขา นอินฺทฺริยนฺติ: อุเปกฺขํ
 จเปตฺวา อวเสถา อินฺทฺริยา น อุเปกฺขา อินฺทฺริยา อุเปกฺขญฺจ
 อินฺทฺริเย จ จเปตฺวา อวเสถา น เจว อุเปกฺขา น จ อินฺทฺริยา ๑
 น อินฺทฺริยา น อุเปกฺขอินฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๔๘] น ตฺทฺชา นอินฺทฺริยนฺติ: ตฺทฺชํ จเปตฺวา อวเสถา
 อินฺทฺริยา น ตฺทฺชา อินฺทฺริยา ตฺทฺชญฺจ อินฺทฺริเย จ จเปตฺวา
 อวเสถา น เจว ตฺทฺชา น จ อินฺทฺริยา ๑ น อินฺทฺริยา น ตฺทฺชอิน-
 ทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น วิริยํ นอินฺทฺริยนฺติ: วิริยํ จเปตฺวา
 อวเสถา อินฺทฺริยา น วิริยํ อินฺทฺริยา วิริยญฺจ อินฺทฺริเย จ จเปตฺวา
 อวเสถา น เจว วิริยํ น จ อินฺทฺริยา ๑ น อินฺทฺริยา น วิริยอิน-
 ทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น ตฺติ นอินฺทฺริยนฺติ: ตฺติ จเปตฺวา
 อวเสถา อินฺทฺริยา น ตฺติ อินฺทฺริยา ตฺติญฺจ อินฺทฺริเย จ จเปตฺวา
 อวเสถา น เจว ตฺติ น จ อินฺทฺริยา ๑ น อินฺทฺริยา น ตฺติอินฺทฺริยนฺติ:
 อามนฺตา ๑ น ตฺมาธิ นอินฺทฺริยนฺติ: ตฺมาธิ จเปตฺวา อวเสถา
 อินฺทฺริยา น ตฺมาธิ อินฺทฺริยา ตฺมาธิญฺจ อินฺทฺริเย จ จเปตฺวา
 อวเสถา น เจว ตฺมาธิ น จ อินฺทฺริยา ๑ น อินฺทฺริยา น ตฺมาธิอิน-

๔๕๐] อินทริยยมเก ปณฺณตฺตฺวารสฺส นิตฺเตโส ๑๖๘

ทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น ปณฺณ นอินทฺริยนฺติ: ปณฺณํ ชฺเปตฺวา
อวเสถํ อินทฺริยา น ปณฺณ อินทฺริยา ปณฺณญํ อินทฺริเย ๑
ชฺเปตฺวา อวเสถํ น เจว ปณฺณ น ๑ อินทฺริยา ๑ น อินทฺริยา
น ปณฺณินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๕๑] น อนนฺดาตฺตฺวารสฺสํ นอินทฺริยนฺติ: อนนฺดาตฺตฺ-
วารสฺสํ ชฺเปตฺวา อวเสถํ อินทฺริยา น อนนฺดาตฺตฺวารสฺสํ
อินทฺริยา อนนฺดาตฺตฺวารสฺสํ อินทฺริเย ๑ ชฺเปตฺวา อวเสถํ
น เจว อนนฺดาตฺตฺวารสฺสํ น ๑ อินทฺริยา ๑ น อินทฺริยา น-
อนนฺดาตฺตฺวารสฺสํ นอินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อนนฺตา นอินทฺริยนฺติ:
อนนฺตา ชฺเปตฺวา อวเสถํ อินทฺริยา น อนนฺตา อินทฺริยา อนนฺตา
อินทฺริเย ๑ ชฺเปตฺวา อวเสถํ น เจว อนนฺตา น ๑ อินทฺริยา ๑
น อินทฺริยา น อนนฺตินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ น อนนฺตา นอินทฺริ-
ยนฺติ: อนนฺตา ชฺเปตฺวา อวเสถํ อินทฺริยา น อนนฺตา
อินทฺริยา อนนฺตาอินทฺริเย ๑ ชฺเปตฺวา อวเสถํ น เจว
อนนฺตา น ๑ อินทฺริยา ๑ น อินทฺริยา น อนนฺตาอินทฺริยนฺติ:
อามนฺตา ๑

[๔๕๐] จกฺขุ อินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อินทฺริยา ไสฺตฺติ-
ทฺริยนฺติ: ไสฺตฺติทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว ไสฺตฺติทฺริยญฺ ๑ อวเสถํ
อินทฺริยา อินทฺริยา น ไสฺตฺติทฺริยํ ๑ จกฺขุ อินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑

อินทริยา ฆานินทริยเหตุ: ฆานินทริยํ อินทริยญฺเจว ฆานินทริยญฺจ
 อวเสถํ อินทริยา อินทริยา นฆานินทริยํ ๑ จกฺขฺ อินทริยเหตุ:
 อามนฺตา ๑ อินทริยา ชิวหินทริยเหตุ: ชิวหินทริยํ อินทริยญฺเจว
 ชิวหินทริยญฺจ อวเสถํ อินทริยา อินทริยา นชิวหินทริยํ ๑
 จกฺขฺ อินทริยเหตุ: อามนฺตา ๑ อินทริยา กายินทริยเหตุ: กายิน-
 ทริยํ อินทริยญฺเจว กายินทริยญฺจ อวเสถํ อินทริยา อินทริยา
 นกายินทริยํ ๑ จกฺขฺ อินทริยเหตุ: อามนฺตา ๑ อินทริยา มนิน-
 ทริยเหตุ: มนินทริยํ อินทริยญฺเจว มนินทริยญฺจ อวเสถํ อิน-
 ทริยา อินทริยา นมนินทริยํ ๑

[๔๕๓] จกฺขฺ อินทริยเหตุ: อามนฺตา ๑ อินทริยา อิตฺติณ-
 ทริยเหตุ: อิตฺติณทริยํ อินทริยญฺเจว อิตฺติณทริยญฺจ อวเสถํ
 อินทริยา อินทริยา นอิตฺติณทริยํ ๑ จกฺขฺ อินทริยเหตุ: อามนฺตา ๑
 อินทริยา ปฺริสฺสทริยเหตุ: ปฺริสฺสทริยํ อินทริยญฺเจว ปฺริสฺสทริยญฺจ
 อวเสถํ อินทริยา อินทริยา นปฺริสฺสทริยํ ๑ จกฺขฺ อินทริยเหตุ:
 อามนฺตา ๑ อินทริยา ชฺวิตินทริยเหตุ: ชฺวิตินทริยํ อินทริยญฺเจว
 ชฺวิตินทริยญฺจ อวเสถํ อินทริยา อินทริยา นชฺวิตินทริยํ ๑

[๔๕๔] จกฺขฺ อินทริยเหตุ: อามนฺตา ๑ อินทริยา สฺสฺสทริยเหตุ:
 สฺสฺสทริยํ อินทริยญฺเจว สฺสฺสทริยญฺจ อวเสถํ อินทริยา อินทริยา
 นสฺสฺสทริยํ ๑ จกฺขฺ อินทริยเหตุ: อามนฺตา ๑ อินทริยา กุฏฺฐิน-
 ทริยเหตุ: กุฏฺฐินทริยํ อินทริยญฺเจว กุฏฺฐินทริยญฺจ อวเสถํ

อินทฺริยา อินทฺริยา น ตฺถอินทฺริยํ ๑ จกฺขฺ อินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑
 อินทฺริยา โสมนตฺตอินทฺริยนฺติ: โสมนตฺตอินทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว โสมน-
 ตฺตอินทฺริยญฺจ อวเสถา อินทฺริยา อินทฺริยา น โสมนตฺตอินทฺริยํ ๑
 จกฺขฺ อินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อินทฺริยา โทมนตฺตอินทฺริยนฺติ:
 โทมนตฺตอินทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว โทมนตฺตอินทฺริยญฺจ อวเสถา อิน-
 ทฺริยา อินทฺริยา น โทมนตฺตอินทฺริยํ ๑ จกฺขฺ อินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑
 อินทฺริยา อฺเปกฺขอินทฺริยนฺติ: อฺเปกฺขอินทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว อฺเปกฺ-
 ขอินทฺริยญฺจ อวเสถา อินทฺริยา อินทฺริยา น อฺเปกฺขอินทฺริยํ ๑

[๔๕๓] จกฺขฺ อินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อินทฺริยา ตฺถอิน-
 ทฺริยนฺติ: ตฺถอินทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว ตฺถอินทฺริยญฺจ อวเสถา
 อินทฺริยา อินทฺริยา น ตฺถอินทฺริยํ ๑ จกฺขฺ อินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑
 อินทฺริยา วิริยอินทฺริยนฺติ: วิริยอินทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว วิริยอินทฺริยญฺจ
 อวเสถา อินทฺริยา อินทฺริยา น วิริยอินทฺริยํ ๑ จกฺขฺ อินทฺริยนฺติ:
 อามนฺตา ๑ อินทฺริยา ตฺดินทฺริยนฺติ: ตฺดินทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว
 ตฺดินทฺริยญฺจ อวเสถา อินทฺริยา อินทฺริยา น ตฺดินทฺริยํ ๑ จกฺขฺ
 อินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อินทฺริยา สฺมาชินทฺริยนฺติ: สฺมาชินทฺริยํ
 อินทฺริยญฺเจว สฺมาชินทฺริยญฺจ อวเสถา อินทฺริยา อินทฺริยา น-
 สฺมาชินทฺริยํ ๑ จกฺขฺ อินทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อินทฺริยา ปณฺณนิ-
 ทฺริยนฺติ: ปณฺณนิทฺริยํ อินทฺริยญฺเจว ปณฺณนิทฺริยญฺจ อวเสถา
 อินทฺริยา อินทฺริยา น ปณฺณนิทฺริยํ ๑

[๔๕๔] จกฺขุ อิทฺทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อิทฺทริยา ธนญฺญา-
ตญฺเฐตฺถํ ตํ อิทฺทริยนฺติ: ธนญฺญาตญฺเฐตฺถํ ตํ อิทฺทริยํ อิทฺทริยญฺเญ
ธนญฺญาตญฺเฐตฺถํ ตํ อิทฺทริยญฺเญ อวเสตฺถํ อิทฺทริยา อิทฺทริยา น-
ธนญฺญาตญฺเฐตฺถํ ตํ อิทฺทริยํ ๑ จกฺขุ อิทฺทริยนฺติ: อามนฺตา ๑
อิทฺทริยา ธนญฺณิทฺทริยนฺติ: ธนญฺณิทฺทริยํ อิทฺทริยญฺเญ ธนญฺณิ-
ทฺทริยญฺเญ อวเสตฺถํ อิทฺทริยา อิทฺทริยา น ธนญฺณิทฺทริยํ ๑ จกฺขุ
อิทฺทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อิทฺทริยา ธนญฺญาตวิทฺทริยนฺติ: ธนญฺญา-
ตวิทฺทริยํ อิทฺทริยญฺเญ ธนญฺญาตวิทฺทริยญฺเญ อวเสตฺถํ อิทฺทริยา
อิทฺทริยา น ธนญฺญาตวิทฺทริยํ ๑

[๔๕๕] โสคํ อิทฺทริยนฺติ: ยํ โสคํ อิทฺทริยํ คํ โสคญฺเญ
อิทฺทริยญฺเญ อวเสตฺถํ โสคํ น อิทฺทริยํ ๑ อิทฺทริยา จกฺขุอิทฺทริยนฺติ:
จกฺขุอิทฺทริยํ อิทฺทริยญฺเญ จกฺขุอิทฺทริยญฺเญ อวเสตฺถํ อิทฺทริยา
อิทฺทริยา น จกฺขุอิทฺทริยํ ๑ เป ๑ โสคํ อิทฺทริยนฺติ: ยํ โสคํ อิทฺทริยํ
คํ โสคญฺเญ อิทฺทริยญฺเญ อวเสตฺถํ โสคํ น อิทฺทริยํ ๑ อิทฺทริยา
ธนญฺญาตวิทฺทริยนฺติ: ธนญฺญาตวิทฺทริยํ อิทฺทริยญฺเญ ธนญฺญา-
ตวิทฺทริยญฺเญ อวเสตฺถํ อิทฺทริยา อิทฺทริยา น ธนญฺญาตวิทฺทริยํ ๑

[๔๕๖] ฆานํ อิทฺทริยนฺติ: อามนฺตา ๑ อิทฺทริยา จกฺขุ-
ทฺทริยนฺติ: จกฺขุอิทฺทริยํ อิทฺทริยญฺเญ จกฺขุอิทฺทริยญฺเญ อวเสตฺถํ
อิทฺทริยา อิทฺทริยา น จกฺขุอิทฺทริยํ ๑ เป ๑ ฆานํ อิทฺทริยนฺติ:
อามนฺตา ๑ อิทฺทริยา ธนญฺญาตวิทฺทริยนฺติ: ธนญฺญาตวิทฺทริยํ

[๔๖๘] นฆานํ นอินทริยญฺติ: ฆานํ จเปตฺวา อวเสตฺถา อินทฺริยา
 นฆานํ อินทฺริยา ฆานญฺจ อินทฺริเย จ จเปตฺวา อวเสตฺถา น เจว
 ฆานํ น จ อินทฺริยา ฯ นอินทฺริยา นจกฺขณฺทฺริยญฺติ: อามนฺตา
 ฯเปฯ นฆานํ นอินทฺริยญฺติ: ฆานํ จเปตฺวา อวเสตฺถา อินทฺริยา
 นฆานํ อินทฺริยา ฆานญฺจ อินทฺริเย จ จเปตฺวา อวเสตฺถา
 น เจว ฆานํ น จ อินทฺริยา ฯ นอินทฺริยา นอญฺญาตาวินทฺริยญฺติ:
 อามนฺตา ฯ

[๔๖๙] นชฺดุหา นอินทฺริยญฺติ: ชฺดุหํ จเปตฺวา อวเสตฺถา
 อินทฺริยา นชฺดุหา อินทฺริยา ชฺดุหญฺจ อินทฺริเย จ จเปตฺวา อวเสตฺถา
 น เจว ชฺดุหา น จ อินทฺริยา ฯ นอินทฺริยา นจกฺขณฺทฺริยญฺติ:
 อามนฺตา ฯเปฯ นชฺดุหา นอินทฺริยญฺติ: ชฺดุหํ จเปตฺวา อวเสตฺถา
 อินทฺริยา นชฺดุหา อินทฺริยา ชฺดุหญฺจ อินทฺริเย จ จเปตฺวา
 อวเสตฺถา น เจว ชฺดุหา น จ อินทฺริยา ฯ นอินทฺริยา นอญฺญาตาวินทฺริยญฺติ:
 อามนฺตา ฯ

[๔๗๐] นกาโย นอินทฺริยญฺติ: อามนฺตา ฯ นอินทฺริยา น
 จกฺขณฺทฺริยญฺติ: อามนฺตา ฯเปฯ นกาโย นอินทฺริยญฺติ: อามนฺตา ฯ
 นอินทฺริยา นอญฺญาตาวินทฺริยญฺติ: อามนฺตา ฯ

[๔๗๑] นมโน นอินทฺริยญฺติ: มนํ จเปตฺวา อวเสตฺถา อินทฺริยา
 นมโน อินทฺริยา มนญฺจ อินทฺริเย จ จเปตฺวา อวเสตฺถา น เจว
 มโน น จ อินทฺริยา ฯ นอินทฺริยา นจกฺขณฺทฺริยญฺติ: อามนฺตา

๑เป ๑ น มโน น อินทริยเหตุ: มนํ ชเปตฺวา ขวเสถํ อินทริยา
 น มโน อินทริยา มนญฺจ อินทริเย ๑ ชเปตฺวา ขวเสถํ น เจว
 มโน น ๑ อินทริยา ๑ น อินทริยา น อนุภาตาวินทริยเหตุ:
 อามนฺตา ๑

[๔๗๒] น อิตฺถํ น อินทริยเหตุ: อิตฺถํ ชเปตฺวา ขวเสถํ อินทริยา
 น อิตฺถํ อินทริยา อิตฺถินฺจ อินทริเย ๑ ชเปตฺวา ขวเสถํ น เจว
 อิตฺถํ น ๑ อินทริยา ๑ น อินทริยา น จกฺขุทฺทริยเหตุ: อามนฺตา
 ๑เป ๑ น อิตฺถํ น อินทริยเหตุ: อิตฺถํ ชเปตฺวา ขวเสถํ อินทริยา
 น อิตฺถํ อินทริยา อิตฺถินฺจ อินทริเย ๑ ชเปตฺวา ขวเสถํ น เจว
 อิตฺถํ น ๑ อินทริยา ๑ น อินทริยา น อนุภาตาวินทริยเหตุ:
 อามนฺตา ๑

[๔๗๓] น ปุริโส น อินทริยเหตุ: ปุริสํ ชเปตฺวา ขวเสถํ
 อินทริยา น ปุริโส อินทริยา ปุริสญฺจ อินทริเย ๑ ชเปตฺวา
 ขวเสถํ น เจว ปุริโส น ๑ อินทริยา ๑ น อินทริยา น จกฺขุ-
 ทฺทริยเหตุ: อามนฺตา ๑เป ๑ น ปุริโส น อินทริยเหตุ: ปุริสํ ชเปตฺวา
 ขวเสถํ อินทริยา น ปุริโส อินทริยา ปุริสญฺจ อินทริเย ๑
 ชเปตฺวา ขวเสถํ น เจว ปุริโส น ๑ อินทริยา ๑ น อินทริยา
 น อนุภาตาวินทริยเหตุ: อามนฺตา ๑

[๔๗๔] น ชีวิตํ น อินทริยเหตุ: ชีวิตํ ชเปตฺวา ขวเสถํ
 อินทริยา น ชีวิตํ อินทริยา ชีวิตญฺจ อินทริเย ๑ ชเปตฺวา ขวเสถํ

น เจว ชฺชิตฺ น ๑ อินทริยา ๑ นอินทริยา นจกฺขณฺทริยนฺติ:
 อามนฺตา ๑เป ๑ นชฺชิตฺ นอินทริยนฺติ: ชฺชิตฺ จเปตฺวา อวเสตฺถา
 อินทริยา นชฺชิตฺ อินทริยา ชฺชิตฺตฺว ๑ อินทริเย ๑ จเปตฺวา
 อวเสตฺถา น เจว ชฺชิตฺ น ๑ อินทริยา ๑ นอินทริยา นอณฺณาตา-
 วินทริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๗๕] นตฺถํ นอินทริยนฺติ: ตฺถํ จเปตฺวา อวเสตฺถา อินทริยา
 นตฺถํ อินทริยา ตฺถตฺตฺว ๑ อินทริเย ๑ จเปตฺวา อวเสตฺถา น เจว
 ตฺถํ น ๑ อินทริยา ๑ นอินทริยา นจกฺขณฺทริยนฺติ: อามนฺตา
 ๑เป ๑ นตฺถํ นอินทริยนฺติ: ตฺถํ จเปตฺวา อวเสตฺถา อินทริยา
 นตฺถํ อินทริยา ตฺถตฺตฺว ๑ อินทริเย ๑ จเปตฺวา อวเสตฺถา น เจว
 ตฺถํ น ๑ อินทริยา ๑ นอินทริยา นอณฺณาตาวิทริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๗๖] นทฺถํ นอินทริยนฺติ: ทฺถํ จเปตฺวา อวเสตฺถา
 อินทริยา นทฺถํ อินทริยา ทฺถตฺตฺว ๑ อินทริเย ๑ จเปตฺวา
 อวเสตฺถา น เจว ทฺถํ น ๑ อินทริยา ๑ นอินทริยา นจกฺขณ-
 ทริยนฺติ: อามนฺตา ๑เป ๑ นทฺถํ นอินทริยนฺติ: ทฺถํ จเปตฺวา
 อวเสตฺถา อินทริยา นทฺถํ อินทริยา ทฺถตฺตฺว ๑ อินทริเย ๑
 จเปตฺวา อวเสตฺถา น เจว ทฺถํ น ๑ อินทริยา ๑ นอินทริยา
 นอณฺณาตาวิทริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๗๗] นโสมนตฺถํ นอินทริยนฺติ: โสมนตฺถํ จเปตฺวา อวเสตฺถา
 อินทริยา นโสมนตฺถํ อินทริยา โสมนตฺถตฺตฺว ๑ อินทริเย ๑ จเปตฺวา

อวเสถสา น เจว โสมนนฺตํ น จ อินฺทฺริยา ฯ น อินฺทฺริยา น จกฺขฺ-
ทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ เป ฯ น โสมนนฺตํ น อินฺทฺริยนฺติ: โสมนนฺตํ
จเปตฺวา อวเสถสา อินฺทฺริยา น โสมนนฺตํ อินฺทฺริยา โสมนนฺตญฺจ
อินฺทฺริเย จ จเปตฺวา อวเสถสา น เจว โสมนนฺตํ น จ อินฺทฺริยา ฯ
น อินฺทฺริยา น อပ္ปณฺนาตาวินฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ

[๔๗๘] น โทมนนฺตํ น อินฺทฺริยนฺติ: โทมนนฺตํ จเปตฺวา อวเสถสา
อินฺทฺริยา น โทมนนฺตํ อินฺทฺริยา โทมนนฺตญฺจ อินฺทฺริเย จ จเปตฺวา
อวเสถสา น เจว โทมนนฺตํ น จ อินฺทฺริยา ฯ น อินฺทฺริยา น จกฺขฺ-
ทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ เป ฯ น โทมนนฺตํ น อินฺทฺริยนฺติ: โทมนนฺตํ
จเปตฺวา อวเสถสา อินฺทฺริยา น โทมนนฺตํ อินฺทฺริยา โทมนนฺตญฺจ
อินฺทฺริเย จ จเปตฺวา อวเสถสา น เจว โทมนนฺตํ น จ อินฺทฺริยา ฯ
น อินฺทฺริยา น อပ္ปณฺนาตาวินฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ

[๔๗๙] น อฺเปกฺขา น อินฺทฺริยนฺติ: อฺเปกฺขํ จเปตฺวา อวเสถสา
อินฺทฺริยา น อฺเปกฺขา อินฺทฺริยา อฺเปกฺขญฺจ อินฺทฺริเย จ จเปตฺวา
อวเสถสา น เจว อฺเปกฺขา น จ อินฺทฺริยา ฯ น อินฺทฺริยา น จกฺขฺ-
ทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ เป ฯ น อฺเปกฺขา น อินฺทฺริยนฺติ: อฺเปกฺขํ
จเปตฺวา อวเสถสา อินฺทฺริยา น อฺเปกฺขา อินฺทฺริยา อฺเปกฺขญฺจ
อินฺทฺริเย จ จเปตฺวา อวเสถสา น เจว อฺเปกฺขา น จ อินฺทฺริยา ฯ
น อินฺทฺริยา น อပ္ปณฺนาตาวินฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ฯ

[๔๘๐] น ตฺถฺตา น อินฺทฺริยนฺติ: ตฺถฺตํ จเปตฺวา อวเสถสา

อินทรียา น สทฺธา อินทรียา สทฺธมฺย อินทรีเย จ สเปตฺวา
 อวເေຕံ၊ น ဧဝံ ဟိန္ဒူ ဟိန္ဒူ ဟိန္ဒူ ၁၊ ဟိန္ဒူ ဟိန္ဒူ
 ဟိန္ဒူနိ: ဟိန္ဒူ ၁၊ ဟိန္ဒူ ဟိန္ဒူနိ: ဟိန္ဒူ ဟိန္ဒူ
 အဝေဒံ၊ ဟိန္ဒူ ဟိန္ဒူ ဟိန္ဒူ ဟိန္ဒူ ဟိန္ဒူ
 ဟိန္ဒူ အဝေဒံ၊ ဟိန္ဒူ ဟိန္ဒူ ဟိန္ဒူ ၁၊ ဟိန္ဒူ
 ဟိန္ဒူနိ: ဟိန္ဒူ ၁

[๔๘๓] น วิริยํ น อินทฺริยมนฺติ: วิริยํ จ เปตฺวา อวเสถํสา อินทฺริยา
 น วิริยํ อินทฺริยา วิริยญฺจ อินทฺริเย ๑ จ เปตฺวา อวเสถํสา น เจว
 วิริยํ น ๑ อินทฺริยา ๑ น อินทฺริยา น จกฺขฺณทฺริยมนฺติ: อามนฺตา
 ๑ เป ๑ น วิริยํ น อินทฺริยมนฺติ: วิริยํ จ เปตฺวา อวเสถํสา อินทฺริยา
 น วิริยํ อินทฺริยา วิริยญฺจ อินทฺริเย ๑ จ เปตฺวา อวเสถํสา น เจว
 วิริยํ น ๑ อินทฺริยา ๒ น อินทฺริยา น อปฺปมณฺเฑวาทินทฺริยมนฺติ:
 อามนฺตา ๑

[๔๘๒] น สติ น อินทริยนิหิตี: สติ จเปตฺวา อวเสธํ อินทริยา
 น สติ อินทริยา สติญฺจ อินทริเย จ จเปตฺวา อวเสธํ น เจว
 สติ น จ อินทริยา ฯ น อินทริยา น จกฺขฺณทริยนิหิตี: อามนฺตา
 ฯ เป ๑ น สติ น อินทริยนิหิตี: สติ จเปตฺวา อวเสธํ อินทริยา น สติ
 อินทริยา สติญฺจ อินทริเย จ จเปตฺวา อวเสธํ น เจว สติ น จ
 อินทริยา ฯ น อินทริยา น อปฺปมาดาวิทริยนิหิตี: อามนฺตา ฯ

[๔๘๓] นสฺมาธิ นนฺทฺทริยนฺติ: สฺมาธิ จเปตฺวา อวเสตฺวา

อินทฺริยา นตฺมาธิ อินทฺริยา ตฺมาธิญฺฯ อินทฺริเย ๑ จเปตฺวา
 อวตฺเตถ น เจว ตฺมาธิ น ๑ อินทฺริยา ๑ น อินทฺริยา น จกฺขฺณทฺริยนฺติ:
 อามนฺตา ๑เป ๑ นตฺมาธิ น อินทฺริยนฺติ: ตฺมาธิ จเปตฺวา อวตฺเตถ
 อินทฺริยา นตฺมาธิ อินทฺริยา ตฺมาธิญฺฯ อินทฺริเย ๑ จเปตฺวา
 อวตฺเตถ น เจว ตฺมาธิ น ๑ อินทฺริยา ๑ น อินทฺริยา น อณฺเฏ-
 ตาวิทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๘๔] นปณฺหา นอินทฺริยนฺติ: ปณฺณํ จเปตฺวา อวตฺเตถ
 อินทฺริยา นปณฺหา อินทฺริยา ปณฺณญฺฯ อินทฺริเย ๑ จเปตฺวา
 อวตฺเตถ น เจว ปณฺหา น ๑ อินทฺริยา ๑ น อินทฺริยา น จกฺขฺณทฺริยนฺติ:
 อามนฺตา ๑เป ๑ นปณฺหา นอินทฺริยนฺติ: ปณฺณํ จเปตฺวา อวตฺเตถ
 อินทฺริยา นปณฺหา อินทฺริยา ปณฺณญฺฯ อินทฺริเย ๑ จเปตฺวา
 อวตฺเตถ น เจว ปณฺหา น ๑ อินทฺริยา ๑ น อินทฺริยา น อณฺเฏ-
 ตาวิทฺทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๘๕] นอนณฺวาทณฺณตฺถํมํติ นอินทฺริยนฺติ: อนณฺวาทณฺ-
 ณตฺถํมํติ จเปตฺวา อวตฺเตถ อินทฺริยา น อนณฺวาทณฺณตฺถํมํติ
 อินทฺริยา อนณฺวาทณฺณตฺถํมํติญฺฯ อินทฺริเย ๑ จเปตฺวา อวตฺเตถ
 น เจว อนณฺวาทณฺณตฺถํมํติ น ๑ อินทฺริยา ๑ น อินทฺริยา น-
 จกฺขฺณทฺริยนฺติ: อามนฺตา ๑เป ๑ นอนณฺวาทณฺณตฺถํมํติ นอิน-
 ทฺริยนฺติ: อนณฺวาทณฺณตฺถํมํติ จเปตฺวา อวตฺเตถ อินทฺริยา น-
 อนณฺวาทณฺณตฺถํมํติ อินทฺริยา อนณฺวาทณฺณตฺถํมํติญฺฯ อิน-

ทฺริเย ๑ จเปตฺวา อวเสถํ น เจว อณฺเฏวตฺตณฺณสฺสํมิตฺติ น ๑ อินฺทฺริยา ๑ นอินฺทฺริยา นอณฺเฏวตฺตณฺณสฺสํมิตฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๘๖] นอณฺเฏ นอินฺทฺริยมนฺติ: อณฺเฏ จเปตฺวา อวเสถํ อินฺทฺริยา นอณฺเฏ อินฺทฺริยา อณฺเฏวตฺตณฺณสฺสํมิตฺติ ๑ จเปตฺวา อวเสถํ น เจว อณฺเฏ น ๑ อินฺทฺริยา ๑ นอินฺทฺริยา นจกฺขณฺทฺริยมนฺติ: อามนฺตา ๑ เป ๑ นอณฺเฏ นอินฺทฺริยมนฺติ: อณฺเฏ จเปตฺวา อวเสถํ อินฺทฺริยา นอณฺเฏ อินฺทฺริยา อณฺเฏวตฺตณฺณสฺสํมิตฺติ ๑ จเปตฺวา อวเสถํ น เจว อณฺเฏ น ๑ อินฺทฺริยา ๑ นอินฺทฺริยา นอณฺเฏวตฺตณฺณสฺสํมิตฺติ: อามนฺตา ๑

[๔๘๗] นอณฺเฏวตฺตณฺณสฺสํมิตฺติ: อณฺเฏวตฺตณฺณสฺสํมิตฺติ จเปตฺวา อวเสถํ อินฺทฺริยา นอณฺเฏวตฺตณฺณสฺสํมิตฺติ อณฺเฏวตฺตณฺณสฺสํมิตฺติ ๑ จเปตฺวา อวเสถํ น เจว อณฺเฏวตฺตณฺณสฺสํมิตฺติ น ๑ อินฺทฺริยา ๑ นอินฺทฺริยา นจกฺขณฺทฺริยมนฺติ: อามนฺตา ๑ เป ๑ นอณฺเฏวตฺตณฺณสฺสํมิตฺติ: อณฺเฏวตฺตณฺณสฺสํมิตฺติ จเปตฺวา อวเสถํ อินฺทฺริยา นอณฺเฏวตฺตณฺณสฺสํมิตฺติ อินฺทฺริยา อณฺเฏวตฺตณฺณสฺสํมิตฺติ ๑ จเปตฺวา อวเสถํ น เจว อณฺเฏวตฺตณฺณสฺสํมิตฺติ น ๑ อินฺทฺริยา ๑ นอินฺทฺริยา นอณฺเฏวตฺตณฺณสฺสํมิตฺติ: อามนฺตา ๑

นิตฺตทโส ๑

ปณฺณตฺติวารุ ๑

បទគុតិវាវ

[៤៨៧] យត្ថំ ឧកុដ្តនុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ តៃតិវុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតីតិៈ ឥឡកុដ្តកាណំ ឧតៃតកាណំ ចុប្បធម្មនុតាណំ គេតំ ឧកុដ្តនុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ ណ ។ គេតំ តៃតិវុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ ឥឡកុដ្តកាណំ ឧតៃតកាណំ ចុប្បធម្មនុតាណំ គេតំ ឧកុដ្តនុត្តរិយឈុ ចុប្បធម្មតិ តៃតិវុត្តរិយឈុ ចុប្បធម្មតិ ។ យត្ថំ វាបេ តៃតិវុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ ឧកុដ្តនុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតីតិៈ ឥតៃតកាណំ ឧឡកុដ្តកាណំ ចុប្បធម្មនុតាណំ គេតំ តៃតិវុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ ណ ។ គេតំ ឧកុដ្តនុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ ឥតៃតកាណំ ឥឡកុដ្តកាណំ ចុប្បធម្មនុតាណំ គេតំ តៃតិវុត្តរិយឈុ ចុប្បធម្មតិ ឧកុដ្តនុត្តរិយឈុ ចុប្បធម្មតិ ។

[៤៨៨] យត្ថំ ឧកុដ្តនុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ ឆានិវុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតីតិៈ ឥឡកុដ្តកាណំ ឧឆានកាណំ ចុប្បធម្មនុតាណំ គេតំ ឧកុដ្តនុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ ណ ។ គេតំ ឆានិវុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ ឥឡកុដ្តកាណំ ឧឆានកាណំ ចុប្បធម្មនុតាណំ គេតំ ឧកុដ្តនុត្តរិយឈុ ចុប្បធម្មតិ ឆានិវុត្តរិយឈុ ចុប្បធម្មតិ ។ យត្ថំ វាបេ ឆានិវុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ ឧកុដ្តនុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតីតិៈ ឥឆានកាណំ ឧឡកុដ្តកាណំ ចុប្បធម្មនុតាណំ គេតំ ឆានិវុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ ណ ។ គេតំ ឧកុដ្តនុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ ឥឆានកាណំ ឥឡកុដ្តកាណំ ចុប្បធម្មនុតាណំ គេតំ ឆានិវុត្តរិយឈុ ចុប្បធម្មតិ ឧកុដ្តនុត្តរិយឈុ ចុប្បធម្មតិ ។

[៤៨៩] យត្ថំ ឧកុដ្តនុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ ឱត្តិវុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ

อุปฺปชฺชติ ๑ ยถฺธ วาปน สทฺธิทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ ๓๓๓ จกฺขฺ-
ทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ๓๓๓: สทฺธกฺกานํ อจกฺขฺกานํ อุปฺปชฺชฺชานํ ๓๓๓
สทฺธิทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ โน ๑ ๓๓๓ จกฺขฺทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ สทฺธกฺกานํ
สจกฺขฺกานํ อุปฺปชฺชฺชานํ ๓๓๓ สทฺธิทฺธิยญฺจ อุปฺปชฺชติ จกฺขฺ-
ทฺธิยญฺจ อุปฺปชฺชติ ๑

[๔๘๖] ยถฺธ จกฺขฺทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ ๓๓๓ ปณฺณิทฺธิยํ อุป-
ปชฺชติ๓๓๓: สจกฺขฺกานํ ฅาณวิปฺปยุตฺถานํ อุปฺปชฺชฺชานํ ๓๓๓ จกฺขฺ-
ทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ โน ๑ ๓๓๓ ปณฺณิทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ สจกฺขฺกานํ
ฅาณสทฺธิยุตฺถานํ อุปฺปชฺชฺชานํ ๓๓๓ จกฺขฺทฺธิยญฺจ อุปฺปชฺชติ
ปณฺณิทฺธิยญฺจ อุปฺปชฺชติ ๑ ยถฺธ วาปน ปณฺณิทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ
๓๓๓ จกฺขฺทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ๓๓๓: ฅาณสทฺธิยุตฺถานํ อจกฺขฺกานํ
อุปฺปชฺชฺชานํ ๓๓๓ ปณฺณิทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ โน ๑ ๓๓๓ จกฺขฺทฺธิยํ
อุปฺปชฺชติ ฅาณสทฺธิยุตฺถานํ สจกฺขฺกานํ อุปฺปชฺชฺชานํ ๓๓๓
ปณฺณิทฺธิยญฺจ อุปฺปชฺชติ จกฺขฺทฺธิยญฺจ อุปฺปชฺชติ ๑

[๔๘๗] ยถฺธ จกฺขฺทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ ๓๓๓ มนฺนิทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ๓๓๓:
อามนฺดา ๑ ยถฺธ วาปน มนฺนิทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ ๓๓๓ จกฺขฺทฺธิยํ
อุปฺปชฺชติ๓๓๓: สจจิตฺตกานํ อจกฺขฺกานํ อุปฺปชฺชฺชานํ ๓๓๓ มนฺนิทฺธิยํ
อุปฺปชฺชติ โน ๑ ๓๓๓ จกฺขฺทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ สจกฺขฺกานํ อุปฺปช-
ชฺชานํ ๓๓๓ มนฺนิทฺธิยญฺจ อุปฺปชฺชติ จกฺขฺทฺธิยญฺจ อุปฺปชฺชติ ๑

[๔๘๘] ยถฺธ ฅานินฺทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ ๓๓๓ อิตฺติทฺธิยํ อุป-

โน ๑ เสด์ ฆานินฺทริยํ อุปปชฺชติ ตฺฆานกานํ อุปปชฺชนฺตानํ
 เสด์ ชฺวีตินฺทริยญฺ อุปปชฺชติ ฆานินฺทริยญฺ อุปปชฺชติ ๑

[๕๐๑] ยตฺถ ฆานินฺทริยํ อุปปชฺชติ คตฺถ ตฺมณฺตฺถินฺทริยํ
 อุปปชฺชตฺติ: ตฺฆานกานํ วิณา ตฺมณฺตฺถินฺ อุปปชฺชนฺตानํ เสด์
 ฆานินฺทริยํ อุปปชฺชติ โน ๑ เสด์ ตฺมณฺตฺถินฺทริยํ อุปปชฺชติ
 ตฺฆานกานํ ตฺมณฺตฺถินฺ อุปปชฺชนฺตानํ เสด์ ฆานินฺทริยญฺ อุปปชฺชติ
 ตฺมณฺตฺถินฺทริยญฺ อุปปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปนํ ตฺมณฺตฺถินฺทริยํ
 อุปปชฺชติ คตฺถ ฆานินฺทริยํ อุปปชฺชตฺติ: ตฺมณฺตฺถินฺ อฆานกานํ
 อุปปชฺชนฺตानํ เสด์ ตฺมณฺตฺถินฺทริยํ อุปปชฺชติ โน ๑ เสด์ ฆานินฺทริยํ
 อุปปชฺชติ ตฺมณฺตฺถินฺ ตฺฆานกานํ อุปปชฺชนฺตानํ เสด์ ตฺมณฺตฺ-
 ถินฺทริยญฺ อุปปชฺชติ ฆานินฺทริยญฺ อุปปชฺชติ ๑

[๕๐๒] ยตฺถ ฆานินฺทริยํ อุปปชฺชติ คตฺถ อุเปกฺขินฺทริยํ อุ-
 ปชฺชตฺติ: ตฺฆานกานํ วิณา อุเปกฺขาย อุปปชฺชนฺตानํ เสด์ ฆานินฺทริยํ
 อุปปชฺชติ โน ๑ เสด์ อุเปกฺขินฺทริยํ อุปปชฺชติ ตฺฆานกานํ
 อุเปกฺขาย อุปปชฺชนฺตानํ เสด์ ฆานินฺทริยญฺ อุปปชฺชติ อุเปกฺ-
 ขินฺทริยญฺ อุปปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปนํ อุเปกฺขินฺทริยํ อุปปชฺชติ
 คตฺถ ฆานินฺทริยํ อุปปชฺชตฺติ: อุเปกฺขาย อฆานกานํ อุปปชฺชนฺตानํ
 เสด์ อุเปกฺขินฺทริยํ อุปปชฺชติ โน ๑ เสด์ ฆานินฺทริยํ อุปปชฺชติ
 อุเปกฺขาย ตฺฆานกานํ อุปปชฺชนฺตानํ เสด์ อุเปกฺขินฺทริยญฺ อุ-
 ปชฺชติ ฆานินฺทริยญฺ อุปปชฺชติ ๑

อุปฺปชฺชตฺติ: สจฺจิตฺตกาณํ อฆานกาณํ อุปฺปชฺชนฺตนาณํ เคตํ มนินฺทริยํ
 อุปฺปชฺชตฺติ โน ๑ เคตํ ฆานินฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ สฆานกาณํ อุปฺปชฺ-
 ชนฺตนาณํ เคตํ มนินฺทริยญฺจ อุปฺปชฺชตฺติ ฆานินฺทริยญฺจ อุปฺปชฺชตฺติ ๑

[๕๐๖] ยตฺถ อิตฺถินฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ ตตฺถ ปฺริตฺตินฺทริยํ อุป-
 ปชฺชตฺติ: โน ๑ ยตฺถ วาปน ปฺริตฺตินฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ ตตฺถ
 อิตฺถินฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ: โน ๑

[๕๐๗] ยตฺถ อิตฺถินฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ ตตฺถ ฐวิตฺตินฺทริยํ อุป-
 ปชฺชตฺติ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน ฐวิตฺตินฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ ตตฺถ
 อิตฺถินฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ: น อิตฺถินํ อุปฺปชฺชนฺตนาณํ เคตํ ฐวิตฺตินฺทริยํ
 อุปฺปชฺชตฺติ โน ๑ เคตํ อิตฺถินฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ อิตฺถินํ อุปฺปชฺชนฺต-
 นาณํ ฐวิตฺตินฺทริยญฺจ อุปฺปชฺชตฺติ อิตฺถินฺทริยญฺจ อุปฺปชฺชตฺติ ๑

[๕๐๘] ยตฺถ อิตฺถินฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ ตตฺถ โสมนตฺถินฺทริยํ
 อุปฺปชฺชตฺติ: อิตฺถินํ วจินา โสมนตฺถินํ อุปฺปชฺชนฺตนาณํ เคตํ อิตฺถินฺทริยํ
 อุปฺปชฺชตฺติ โน ๑ เคตํ โสมนตฺถินฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ อิตฺถินํ
 โสมนตฺถินํ อุปฺปชฺชนฺตนาณํ เคตํ อิตฺถินฺทริยญฺจ อุปฺปชฺชตฺติ โสมนตฺ-
 ถินฺทริยญฺจ อุปฺปชฺชตฺติ ๑ ยตฺถ วาปน โสมนตฺถินฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ
 ตตฺถ อิตฺถินฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ: โสมนตฺถินํ น อิตฺถินํ อุปฺปชฺชนฺตนาณํ
 เคตํ โสมนตฺถินฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ โน ๑ เคตํ อิตฺถินฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ
 โสมนตฺถินํ อิตฺถินํ อุปฺปชฺชนฺตนาณํ เคตํ โสมนตฺถินฺทริยญฺจ อุป-
 ปชฺชตฺติ อิตฺถินฺทริยญฺจ อุปฺปชฺชตฺติ ๑

[๕๐๘] ยตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ คตฺถ อปฺเปกฺขินทฺริยํ
 อปฺปชฺชตฺติ: อิตฺถํ วิชา อฺเปกฺขาย อปฺปชฺชนตฺถํ คตฺถ อิตฺถิน-
 ทฺริยํ อปฺปชฺชติ โน ๑ คตฺถ อปฺเปกฺขินทฺริยํ อปฺปชฺชติ อิตฺถํ
 อฺเปกฺขาย อปฺปชฺชนตฺถํ คตฺถ อิตฺถินทฺริยญฺ ๑ อปฺปชฺชติ อฺเปก-
 ขินทฺริยญฺ ๑ อปฺปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน อปฺเปกฺขินทฺริยํ อปฺปชฺชติ
 คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ: อฺเปกฺขาย น อิตฺถํ อปฺปชฺชนตฺถํ
 คตฺถ อปฺเปกฺขินทฺริยํ อปฺปชฺชติ โน ๑ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ
 อฺเปกฺขาย อิตฺถํ อปฺปชฺชนตฺถํ คตฺถ อปฺเปกฺขินทฺริยญฺ ๑ อปฺปชฺชติ
 อิตฺถินทฺริยญฺ ๑ อปฺปชฺชติ ๑

[๕๐๙] ยตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ คตฺถ สทฺธิทฺริยํ อปฺ-
 ปชฺชตฺติ: อิตฺถํ สทฺธกฺกานํ อปฺปชฺชนตฺถํ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺ-
 ปชฺชติ โน ๑ คตฺถ สทฺธิทฺริยํ อปฺปชฺชติ อิตฺถํ สทฺธกฺกานํ
 อปฺปชฺชนตฺถํ คตฺถ อิตฺถินทฺริยญฺ ๑ อปฺปชฺชติ สทฺธิทฺริยญฺ ๑ อปฺ-
 ปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน สทฺธิทฺริยํ อปฺปชฺชติ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ
 อปฺปชฺชตฺติ: สทฺธกฺกานํ น อิตฺถํ อปฺปชฺชนตฺถํ คตฺถ สทฺธิทฺริยํ
 อปฺปชฺชติ โน ๑ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ สทฺธกฺกานํ อิตฺถํ อป-
 ปชฺชนตฺถํ คตฺถ สทฺธิทฺริยญฺ ๑ อปฺปชฺชติ อิตฺถินทฺริยญฺ ๑ อปฺปชฺชติ ๑

[๕๑๐] ยตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ คตฺถ ปณฺณินทฺริยํ อปฺ-
 ปชฺชตฺติ: อิตฺถํ ฌานวิปฺลยฺคฺคตฺถํ อปฺปชฺชนตฺถํ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ
 อปฺปชฺชติ โน ๑ คตฺถ ปณฺณินทฺริยํ อปฺปชฺชติ อิตฺถํ ฌาน-

ทวิยํ อุปปชฺชติ โน จ เคถํ ปริสฺสิททวิยํ อุปปชฺชติ สเหตุกาณํ
 ปริสฺสานํ อุปปชฺชชฺชานํ เคถํ สทฺธิทวิยญฺจ อุปปชฺชติ ปริสฺสิททวิยญฺจ
 อุปปชฺชติ ฯ

[๕๓๗] ยถัสถ์ ปฏิธินทริยํ ออุปปชชติ ตถัสถ์ ปณณินทริยํ ออุป
 ปชชตฺติ: ปุริสํ ฌาณวิมฺพยุคฺคํ ออุปปชฺชนฺตํ เสดํ ปฏิธิน-
 ทริยํ ออุปปชชติ โน ๑ เสดํ ปณณินทริยํ ออุปปชชติ ปุริสํ
 ฌาณสํพยุคฺคํ ออุปปชฺชนฺตํ เสดํ ปฏิธินทริยญ ๑ ออุปปชชติ
 ปณณินทริยญ ๑ ออุปปชชติ ๑ ยถัสถ์ วาปน ปณณินทริยํ ออุปปชชติ
 ตถัสถ์ ปฏิธินทริยํ ออุปปชชตฺติ: ฌาณสํพยุคฺคํ น ปุริสํ ออุป-
 ปชฺชนฺตํ เสดํ ปณณินทริยํ ออุปปชชติ โน ๑ เสดํ ปฏิธินทริยํ
 ออุปปชชติ ฌาณสํพยุคฺคํ ปุริสํ ออุปปชฺชนฺตํ เสดํ ปณณิน-
 ทริยญ ๑ ออุปปชชติ ปฏิธินทริยญ ๑ ออุปปชชติ ๑

[๕๓๘] ยดฺธํ ปุริสฺสทฺทริยํ อูปฺปชฺชติ ตยฺยํ มนฺนิทฺทริยํ อูปฺปชฺชติคฺคิ:
 อามนฺตา ๑ ยดฺธํ วาปน มนฺนิทฺทริยํ อูปฺปชฺชติ ตยฺยํ ปุริสฺสทฺทริยํ
 อูปฺปชฺชติคฺคิ: ตจฺจิตฺตกาณํ นปฺริตฺถาณํ อูปฺปชฺชนฺตาทํ เตยฺยํ มนฺนิทฺทริยํ
 อูปฺปชฺชติ โน ๑ เตยฺยํ ปุริสฺสทฺทริยํ อูปฺปชฺชติ ปฺริตฺถาณํ อูปฺปชฺชนฺตาทํ
 เตยฺยํ มนฺนิทฺทริยญฺ ๑ อูปฺปชฺชติ ปุริสฺสทฺทริยญฺ ๑ อูปฺปชฺชติ ๑

[๕๓๘] ยตฺถ ชฺวีตินทฺริยํ อูปฺปชฺชติ ตตฺถ โสมนตฺถินทฺริยํ
 อูปฺปชฺชตฺติ: วิณา โสมนตฺถเณ อูปฺปชฺชนทานํ ปวตฺเต โสมนตฺถ-
 วิปฺปยุคฺคจิตฺตตฺถ อูปฺปาทกฺขณเณ เตชฺช ชฺวีตินทฺริยํ อูปฺปชฺชติ โน ฯ

គេតំ តៃមនេត្ថិកុរិយំ ចុប្បធម្មតិ តៃមនេត្ថេន ចុប្បធម្មតានំ ឯកុតេ
តៃមនេត្ថេត្ថម្បុគ្គតិកុត្តតំ ចុប្បាភក្ខនេ គេតំ ឌីវិតិកុរិយន្ត ចុប្ប-
ធម្មតិ តៃមនេត្ថិកុរិយន្ត ចុប្បធម្មតិ ។ យត្ថំ ឆាបេ តៃមនេត្ថិកុរិយំ
ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ ឌីវិតិកុរិយំ ចុប្បធម្មតីតិ ចាមនុគា ។

[៥២០] យត្ថំ ឌីវិតិកុរិយំ ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ ចុប្បធម្មតិ
ចុប្បធម្មតីតិ ឆិរា ចុប្បធម្មតានំ ឯកុតេ ចុប្បធម្ម-
តិកុត្តតំ ចុប្បាភក្ខនេ គេតំ ឌីវិតិកុរិយំ ចុប្បធម្មតិ ឯ ។
គេតំ ចុប្បធម្មតិ ចុប្បធម្មតិ ចុប្បធម្មតានំ ឯកុតេ
ចុប្បធម្មតិកុត្តតំ ចុប្បាភក្ខនេ គេតំ ឌីវិតិកុរិយន្ត ចុប្ប-
ធម្មតិ ចុប្បធម្មតិ ។ យត្ថំ ឆាបេ ចុប្បធម្មតិ
ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ ឌីវិតិកុរិយំ ចុប្បធម្មតីតិ ចាមនុគា ។

[៥២១] យត្ថំ ឌីវិតិកុរិយំ ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ ឥត្ថិកុរិយំ ចុប្ប-
ធម្មតីតិ ចេតុកានំ ចុប្បធម្មតានំ ឯកុតេ ឥត្ថិកុរិយំ ចុប្ប-
ធម្មតានំ ចុប្បាភក្ខនេ គេតំ ឌីវិតិកុរិយំ ចុប្បធម្មតិ ឯ ។ គេតំ ឥត្ថិកុរិយំ
ចុប្បធម្មតិ ឥត្ថិកុរិយំ ចុប្បធម្មតានំ ឯកុតេ ឥត្ថិកុរិយំ ចុប្ប-
ធម្មតិកុត្តតំ ចុប្បាភក្ខនេ គេតំ ឌីវិតិកុរិយន្ត ចុប្បធម្មតិ ឥត្ថិ-
កុរិយន្ត ចុប្បធម្មតិ ។ យត្ថំ ឆាបេ ឥត្ថិកុរិយំ ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ
ឌីវិតិកុរិយំ ចុប្បធម្មតីតិ ចាមនុគា ។

[៥២២] យត្ថំ ឌីវិតិកុរិយំ ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ ឯកុតេ ចុប្ប-
ធម្មតីតិ ឯកុតេ ចុប្បធម្មតានំ ឯកុតេ ឯកុតេ ឯកុតេ ឯកុតេ

ຈິຕຸດຊັດ ອຸປະປາທກຸເນ ເຄັດ ສິວິຕິນຸທຣີຍັ ອຸປະປຊຸຕິ ໂນ ຈ ເຄັດ
ປຣຸບູນິທຣີຍັ ອຸປະປຊຸຕິ ພາຣຸດັມປຸຍຸຕຸທານ ອຸປະປຊຸນຸທານ ປວຸເຕ
ພາຣຸດັມປຸຍຸຕຸຈິຕຸດຊັດ ອຸປະປາທກຸເນ ເຄັດ ສິວິຕິນຸທຣີຍນຸຈ ອຸປະ
ປຊຸຕິ ປຣຸບູນິທຣີຍນຸຈ ອຸປະປຊຸຕິ າ ຍຸດັ ວາປນ ປຣຸບູນິທຣີຍັ
ອຸປະປຊຸຕິ ດຊັດ ສິວິຕິນຸທຣີຍັ ອຸປະປຊຸຕິຕິ: ອາມນຕາ າ

[๕๓๓] ยดฺธํ ชีวิตินฺทริยํ อรูปปฺปชฺชติ คตฺถํ มนินฺทริยํ อรูปปฺปชฺชติคฺคิ:
 อจิตฺตูกาณํ อรูปปฺปชฺชนฺตานํ เคตฺถํ ชีวิตินฺทริยํ อรูปปฺปชฺชติ โน ๆ เคตฺถํ
 มนินฺทริยํ อรูปปฺปชฺชติ ตจิตฺตูกาณํ อรูปปฺปชฺชนฺตานํ ปวตฺเต จิตฺตยฺดฺธํ
 อรูปปาทกฺขณเณ เคตฺถํ ชีวิตินฺทริยญฺจ อรูปปฺปชฺชติ มนินฺทริยญฺจ อรูป-
 ปฺปชฺชติ ฯ ยดฺธํ วาปน มนินฺทริยํ อรูปปฺปชฺชติ คตฺถํ ชีวิตินฺทริยํ
 อรูปปฺปชฺชติคฺคิ: อามนฺตา ฯ

[๕๒๔] ยตุส โสมนตฺตฺนทฺริยํ อฺปฺปชฺชติ ตตฺส อฺปฺเภจฺฉินทฺริยํ
 อฺปฺปชฺชตฺติ: โน ๑ ยตุส วาปน อฺปฺเภจฺฉินทฺริยํ อฺปฺปชฺชติ ตตฺส
 โสมนตฺตฺนทฺริยํ อฺปฺปชฺชตฺติ: โน ๑

[๕๒๕] ยดฺธํ โสมนนฺตฺตฺถินทฺธิรํ อนุปฺปชฺชติ ทตฺถํ สทฺธิณทฺธิรํ อนุ-
 ปฺปชฺชตฺติ: โสมนนฺตฺเตน อเหตุกานํ อนุปฺปชฺชนฺตานํ ปวคฺเต โสมนนฺตฺ-
 ตมฺปยุคฺคตสทฺธาวิปฺปยุคฺคจิตฺตตฺถํ อนุปฺปาทกฺขณฺเต เตหํ โสมนนฺตฺติ-
 ทฺธิรํ อนุปฺปชฺชติ โน จ เตหํ สทฺธิณทฺธิรํ อนุปฺปชฺชติ โสมนนฺตฺเตน
 อนุปฺปชฺชนฺตานํ ปวคฺเต โสมนนฺตฺตมฺปยุคฺคตสทฺธาตมฺปยุคฺคจิตฺตตฺถํ อนุ-
 ปฺปาทกฺขณฺเต เตหํ โสมนนฺตฺติทฺธิรยญฺจ อนุปฺปชฺชติ สทฺธิณทฺธิรยญฺจ อนุ-

[๕๒๗] ยตฺถ โสมนตฺตินทฺริยํ อปฺปชฺชติ ตตฺถ มนินทฺริยํ อปฺป-
 ชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปน มนินทฺริยํ อปฺปชฺชติ ตตฺถ
 โสมนตฺตินทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ: สจฺจตฺถกานํ วจิณฺหา โสมนตฺเตน อปฺป-
 ชฺชชฺชานํ ปวตฺเต โสมนตฺตวิปฺปยุตฺตจฺจิตฺตตฺถ อปฺปาทกฺขณฺเ คตฺถ
 มนินทฺริยํ อปฺปชฺชติ โน ฯ คตฺถ โสมนตฺตินทฺริยํ อปฺปชฺชติ โส-
 มนตฺเตน อปฺปชฺชชฺชานํ ปวตฺเต โสมนตฺตมฺปยุตฺตจฺจิตฺตตฺถ อปฺปาทกฺ-
 ขณฺเ คตฺถ มนินทฺริยญฺจ อปฺปชฺชติ โสมนตฺตินทฺริยญฺจ อปฺปชฺชติ ฯ

[๕๒๘] ยตฺถ อฺเปกฺขินทฺริยํ อปฺปชฺชติ ตตฺถ ตฺถุณินทฺริยํ อปฺป-
 ชฺชตฺติ: อฺเปกฺกชฺชาย สเหตุกานํ อปฺปชฺชชฺชานํ ปวตฺเต อฺเปกฺกชฺชา-
 ตมฺปยุตฺตตฺถทฺธาวิปฺปยุตฺตจฺจิตฺตตฺถ อปฺปาทกฺขณฺเ คตฺถ อฺเปกฺขินทฺริยํ
 อปฺปชฺชติ โน ฯ คตฺถ ตฺถุณินทฺริยํ อปฺปชฺชติ อฺเปกฺกชฺชาย สเหตุกานํ
 อปฺปชฺชชฺชานํ ปวตฺเต อฺเปกฺกชฺชาตมฺปยุตฺตตฺถทฺธาตมฺปยุตฺตจฺจิตฺตตฺถ อปฺป-
 ปาทกฺขณฺเ คตฺถ อฺเปกฺขินทฺริยญฺจ อปฺปชฺชติ ตฺถุณินทฺริยญฺจ อปฺป-
 ชฺชติ ฯ ยตฺถ วาปน ตฺถุณินทฺริยํ อปฺปชฺชติ ตตฺถ อฺเปกฺขินทฺริยํ
 อปฺปชฺชตฺติ: สเหตุกานํ วจิณฺหา อฺเปกฺกชฺชาย อปฺปชฺชชฺชานํ ปวตฺเต
 ตฺถทฺธาตมฺปยุตฺตอฺเปกฺกชฺชาวิปฺปยุตฺตจฺจิตฺตตฺถ อปฺปาทกฺขณฺเ คตฺถ ตฺถุณิน-
 ทฺริยํ อปฺปชฺชติ โน ฯ คตฺถ อฺเปกฺขินทฺริยํ อปฺปชฺชติ สเหตุกานํ
 อฺเปกฺกชฺชาย อปฺปชฺชชฺชานํ ปวตฺเต ตฺถทฺธาตมฺปยุตฺตอฺเปกฺกชฺชาตมฺปยุตฺต-
 จฺจิตฺตตฺถ อปฺปาทกฺขณฺเ คตฺถ ตฺถุณินทฺริยญฺจ อปฺปชฺชติ อฺเปกฺขิน-
 ทฺริยญฺจ อปฺปชฺชติ ฯ

[๕๓๑] ยตฺถ ตฺถินฺทริยํ อฺปฺปชฺชติ คตฺถํ ปณฺณินฺทริยํ อฺปฺปชฺชตฺติ:
 ตฺเหตฺตฺกานํ ฌานวิปฺยฺยฺกฺตฺตํ อฺปฺปชฺชนฺตํ ปวคฺเต ตฺถาธมฺปฺยฺยฺกฺต-
 ฌานวิปฺยฺยฺกฺตฺตํ อฺปฺปาทกฺขณํ เถตฺ ตฺถินฺทริยํ อฺปฺปชฺชติ
 โน ๑ เถตฺ ปณฺณินฺทริยํ อฺปฺปชฺชติ ตฺเหตฺตฺกานํ ฌานธมฺปฺยฺยฺกฺตํ
 อฺปฺปชฺชนฺตํ ปวคฺเต ตฺถาธมฺปฺยฺยฺกฺตฌานธมฺปฺยฺยฺกฺตฺตํ อฺป-
 ปาทกฺขณํ เถตฺ ตฺถินฺทริยญฺ ๑ อฺปฺปชฺชติ ปณฺณินฺทริยญฺ ๑ อฺป-
 ปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน ปณฺณินฺทริยํ อฺปฺปชฺชติ คตฺถํ ตฺถินฺทริยํ
 อฺปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ๑

[๕๓๒] ยตฺถ ตฺถินฺทริยํ อฺปฺปชฺชติ คตฺถํ มนินฺทริยํ อฺปฺปชฺชตฺติ:
 อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน มนินฺทริยํ อฺปฺปชฺชติ คตฺถํ ตฺถินฺทริยํ
 อฺปฺปชฺชตฺติ: ตฺถิตฺตฺกานํ อเหตฺตฺกานํ อฺปฺปชฺชนฺตํ ปวคฺเต ตฺถา-
 วิปฺยฺยฺกฺตฺตํ อฺปฺปาทกฺขณํ เถตฺ มนินฺทริยํ อฺปฺปชฺชติ โน ๑
 เถตฺ ตฺถินฺทริยํ อฺปฺปชฺชติ ตฺเหตฺตฺกานํ อฺปฺปชฺชนฺตํ ปวคฺเต
 ตฺถาธมฺปฺยฺยฺกฺตฺตํ อฺปฺปาทกฺขณํ เถตฺ มนินฺทริยญฺ ๑ อฺปฺปชฺชติ
 ตฺถินฺทริยญฺ ๑ อฺปฺปชฺชติ ๑

[๕๓๓] ยตฺถ ปณฺณินฺทริยํ อฺปฺปชฺชติ คตฺถํ มนินฺทริยํ อฺปฺปชฺชตฺติ:
 อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน มนินฺทริยํ อฺปฺปชฺชติ คตฺถํ ปณฺณินฺทริยํ
 อฺปฺปชฺชตฺติ: ตฺถิตฺตฺกานํ ฌานวิปฺยฺยฺกฺตํ อฺปฺปชฺชนฺตํ ปวคฺเต
 ฌานวิปฺยฺยฺกฺตฺตํ อฺปฺปาทกฺขณํ เถตฺ มนินฺทริยํ อฺปฺปชฺชติ
 โน ๑ เถตฺ ปณฺณินฺทริยํ อฺปฺปชฺชติ ฌานธมฺปฺยฺยฺกฺตํ อฺปฺปช-

ชนตานํ ปวตุเต ฌาณตมฺปยุคฺคจิตฺตตฺถํ อุมฺปาทกฺขณํ เสดํ มนินฺ-
ทฺริยญฺจ อุมฺปชฺชติ ปณฺณินฺทฺริยญฺจ อุมฺปชฺชติ ฯ

[๕๓๕] ยตฺถ จกฺขุทฺทฺริยํ อุมฺปชฺชติ ตตฺถ โสติทฺทฺริยํ อุมฺ-
ปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปนํ โสติทฺทฺริยํ อุมฺปชฺชติ ตตฺถ
จกฺขุทฺทฺริยํ อุมฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๕๓๕] ยตฺถ จกฺขุทฺทฺริยํ อุมฺปชฺชติ ตตฺถ ฆานินฺทฺริยํ อุมฺปชฺชตฺติ:
รฐาฉวเร ตตฺถ จกฺขุทฺทฺริยํ อุมฺปชฺชติ โน จ ตตฺถ ฆานินฺทฺริยํ
อุมฺปชฺชติ กามาวจเร ตตฺถ จกฺขุทฺทฺริยญฺจ อุมฺปชฺชติ ฆานินฺ-
ทฺริยญฺจ อุมฺปชฺชติ ฯ ยตฺถ วาปนํ ฆานินฺทฺริยํ อุมฺปชฺชติ ตตฺถ
จกฺขุทฺทฺริยํ อุมฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๕๓๖] ยตฺถ จกฺขุทฺทฺริยํ อุมฺปชฺชติ ตตฺถ อิตฺติทฺทฺริยํ ฯ เป ฯ
ปฺริตฺติทฺทฺริยํ อุมฺปชฺชตฺติ: รฐาฉวเร ตตฺถ จกฺขุทฺทฺริยํ อุมฺปชฺชติ
โน จ ตตฺถ ปฺริตฺติทฺทฺริยํ อุมฺปชฺชติ กามาวจเร ตตฺถ จกฺขุทฺทฺริยญฺจ
อุมฺปชฺชติ ปฺริตฺติทฺทฺริยญฺจ อุมฺปชฺชติ ฯ ยตฺถ วาปนํ ปฺริตฺติทฺทฺริยํ
อุมฺปชฺชติ ตตฺถ จกฺขุทฺทฺริยํ อุมฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๕๓๗] ยตฺถ จกฺขุทฺทฺริยํ อุมฺปชฺชติ ตตฺถ ฐวิตฺติทฺทฺริยํ อุมฺ-
ปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปนํ ฐวิตฺติทฺทฺริยํ อุมฺปชฺชติ ตตฺถ
จกฺขุทฺทฺริยํ อุมฺปชฺชตฺติ: อตฺถนฺตฺตฺเต อรฺุเป ตตฺถ ฐวิตฺติทฺทฺริยํ
อุมฺปชฺชติ โน จ ตตฺถ จกฺขุทฺทฺริยํ อุมฺปชฺชติ ปณฺจวอกาเร
ตตฺถ ฐวิตฺติทฺทฺริยญฺจ อุมฺปชฺชติ จกฺขุทฺทฺริยญฺจ อุมฺปชฺชติ ฯ

[๕๓๘] ยตุล จกขุทฺทริยํ อปฺปชฺชติ ตตุล โสมนสฺสอินทรียํ
 อปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตุล วาปน โสมนสฺสอินทรียํ อปฺปชฺชติ
 ตตุล จกขุทฺทริยํ อปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๕๓๙] ยตุล จกขุทฺทริยํ อปฺปชฺชติ ตตุล อฺเปกฺขินทรียํ อปฺ-
 ปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตุล วาปน อฺเปกฺขินทรียํ อปฺปชฺชติ
 ตตุล จกขุทฺทริยํ อปฺปชฺชตฺติ: อรฺุเป ตตุล อฺเปกฺขินทรียํ อปฺ-
 ปชฺชติ โน จ ตตุล จกขุทฺทริยํ อปฺปชฺชติ ปณฺจโวกาเร ตตุล
 อฺเปกฺขินทรียณฺจ อปฺปชฺชติ จกขุทฺทริยณฺจ อปฺปชฺชติ ฯ

[๕๔๐] ยตุล จกขุทฺทริยํ อปฺปชฺชติ ตตุล สทฺธิทฺทริยํ ๑เป ๑
 ปณฺณินทรียํ มนินทรียํ อปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตุล วาปน
 มนินทรียํ อปฺปชฺชติ ตตุล จกขุทฺทริยํ อปฺปชฺชตฺติ: อรฺุเป ตตุล
 มนินทรียํ อปฺปชฺชติ โน จ ตตุล จกขุทฺทริยํ อปฺปชฺชติ ปณฺจโวกาเร
 ตตุล มนินทรียณฺจ อปฺปชฺชติ จกขุทฺทริยณฺจ อปฺปชฺชติ ฯ

[๕๔๑] ยตุล ฆานินทรียํ อปฺปชฺชติ ตตุล อิตฺถินทรียํ ๑เป ๑
 ปุริสอินทรียํ อปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตุล วาปน ปุริสอินทรียํ
 อปฺปชฺชติ ตตุล ฆานินทรียํ อปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๕๔๒] ยตุล ฆานินทรียํ อปฺปชฺชติ ตตุล ฐีวตฺติทฺทริยํ อปฺ-
 ปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตุล วาปน ฐีวตฺติทฺทริยํ อปฺปชฺชติ ตตุล
 ฆานินทรียํ อปฺปชฺชตฺติ: รฺุปาวจเร อรฺุปาวจเร ตตุล ฐีวตฺติทฺทริยํ
 อปฺปชฺชติ โน จ ตตุล ฆานินทรียํ อปฺปชฺชติ กามาวจเร ตตุล

[๕๔๗] ยตถ ปุริสันทุริยํ อปฺปชฺชติ ตถฺถ ชีวิตินฺทุริยํ อปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตถ วาปนํ ชีวิตินฺทุริยํ อปฺปชฺชติ ตถฺถ ปุริสันทุริยํ อปฺปชฺชตฺติ: รุปาวจเร อรฺุปาวจเร ตถฺถ ชีวิตินฺทุริยํ อปฺปชฺชติ โน ฯ ตถฺถ ปุริสันทุริยํ อปฺปชฺชติ กามาวจเร ตถฺถ ชีวิตินฺทุริยญฺจ อปฺปชฺชติ ปุริสันทุริยญฺจ อปฺปชฺชติ ฯ

[๕๔๘] ยตถ ปุริสันทุริยํ อปฺปชฺชติ ตถฺถ โสมนสฺสันทุริยํ อปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตถ วาปนํ โสมนสฺสันทุริยํ อปฺปชฺชติ ตถฺถ ปุริสันทุริยํ อปฺปชฺชตฺติ: รุปาวจเร ตถฺถ โสมนสฺสันทุริยํ อปฺปชฺชติ โน ฯ ตถฺถ ปุริสันทุริยํ อปฺปชฺชติ กามาวจเร ตถฺถ โสมนสฺสันทุริยญฺจ อปฺปชฺชติ ปุริสันทุริยญฺจ อปฺปชฺชติ ฯ

[๕๔๙] ยตถ ปุริสันทุริยํ อปฺปชฺชติ ตถฺถ อปฺเปกฺขินฺทุริยํ อปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตถ วาปนํ อปฺเปกฺขินฺทุริยํ อปฺปชฺชติ ตถฺถ ปุริสันทุริยํ อปฺปชฺชตฺติ: รุปาวจเร อรฺุปาวจเร ตถฺถ อปฺเปกฺขินฺทุริยํ อปฺปชฺชติ โน ฯ ตถฺถ ปุริสันทุริยํ อปฺปชฺชติ กามาวจเร ตถฺถ อปฺเปกฺขินฺทุริยญฺจ อปฺปชฺชติ ปุริสันทุริยญฺจ อปฺปชฺชติ ฯ

[๕๕๐] ยตถ ปุริสันทุริยํ อปฺปชฺชติ ตถฺถ สทฺธินฺทุริยํ ๑เป ๑ปณฺณินฺทุริยํ มนินฺทุริยํ อปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตถ วาปนํ มนินฺทุริยํ อปฺปชฺชติ ตถฺถ ปุริสันทุริยํ อปฺปชฺชตฺติ: รุปาวจเร อรฺุปาวจเร ตถฺถ มนินฺทุริยํ อปฺปชฺชติ โน ฯ ตถฺถ ปุริสันทุริยํ อปฺปชฺชติ กามาวจเร ตถฺถ มนินฺทุริยญฺจ อปฺปชฺชติ ปุริสันทุริยญฺจ อปฺปชฺชติ ฯ

[៥៥១] យតុ ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ គតុ តៃមនត្ថនិកុត្តរិយំ
ចុប្បធម្មតីតិៈ ចត្តលេដតុគេ គតុ ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ ណ ។
គតុ តៃមនត្ថនិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ កុក្កុលោកេ ឧប្បនិក្ខេបេ គតុ
ឆ័ត្តិកុត្តរិយេ ចុប្បធម្មតិ តៃមនត្ថនិកុត្តរិយេ ចុប្បធម្មតិ ។ យតុ វាបន
តៃមនត្ថនិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ គតុ ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតីតិៈ ចាមនុតា ។

[៥៥២] យតុ ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ គតុ ចុប្បនិក្ខេបតិ ។ ឧប្បនិក្ខេបតិ
ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ឧប្បនិក្ខេបតិ ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតីតិៈ ចត្តលេដតុគេ
គតុ ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ ណ ។ គតុ ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ
កុក្កុលោកេ ឧប្បនិក្ខេបេ គតុ ឆ័ត្តិកុត្តរិយេ ចុប្បធម្មតិ ឆ័ត្តិកុត្តរិយេ
ចុប្បធម្មតិ ។ យតុ វាបន ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ គតុ
ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតីតិៈ ចាមនុតា ។

[៥៥៣] យតុ តៃមនត្ថនិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ គតុ ចុប្បនិក្ខេបតិ
។ ឧប្បនិក្ខេបតិ ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតីតិៈ ចាមនុតា ។
យតុ វាបន ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ គតុ តៃមនត្ថនិកុត្តរិយំ ចុប្ប
ធម្មតីតិៈ ចាមនុតា ។

[៥៥៤] យតុ ចុប្បនិក្ខេបតិ ចុប្បធម្មតិ គតុ ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ។ ឧប្បនិក្ខេបតិ
ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតីតិៈ ចាមនុតា ។ យតុ វាបន
ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ គតុ ចុប្បនិក្ខេបតិ ចុប្បធម្មតីតិៈ ចាមនុតា ។

[៥៥៥] យតុ ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ គតុ ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ចុប្ប
ធម្មតីតិៈ ចាមនុតា ។ យតុ វាបន ឆ័ត្តិកុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ

คตฺถ สทฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๕๕๖] ยตฺถ สทฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ คตฺถ มนฺนิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปน มนฺนิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ คตฺถ สทฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๕๕๗] ยตฺถ ปณฺณิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ คตฺถ มนฺนิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปน มนฺนิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ คตฺถ ปณฺณิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๕๕๘] ยตฺถ ยตฺถ จกฺขุทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ ตตฺถ คตฺถ โสติทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ: สจฺจุทฺถกานํ อโสติทฺถกานํ อฺปฺปชฺชนฺตํ เถ สคฺค จกฺขุทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ โน จ เถ สคฺค โสติทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ สจฺจุทฺถกานํ อโสติทฺถกานํ อฺปฺปชฺชนฺตํ เถ คตฺถ จกฺขุทฺธิยญฺจ อฺปฺปชฺชตฺติ โสติทฺธิยญฺจ อฺปฺปชฺชตฺติ ฯ ยตฺถ วาปน ยตฺถ โสติทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ ตตฺถ คตฺถ จกฺขุทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ: สโสติทฺถกานํ อจฺจุทฺถกานํ อฺปฺปชฺชนฺตํ เถ คตฺถ โสติทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ โน จ เถ คตฺถ จกฺขุทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ สโสติทฺถกานํ สจฺจุทฺถกานํ อฺปฺปชฺชนฺตํ เถ คตฺถ โสติทฺธิยญฺจ อฺปฺปชฺชตฺติ จกฺขุทฺธิยญฺจ อฺปฺปชฺชตฺติ ฯ

[๕๕๙] ยตฺถ ยตฺถ จกฺขุทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ ตตฺถ คตฺถ ฆานิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ: สจฺจุทฺถกานํ อฆานิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชนฺตํ เถ คตฺถ จกฺขุทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ โน จ เถ คตฺถ ฆานิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชตฺติ สจฺจุทฺถกานํ อฆานิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชนฺตํ เถ คตฺถ จกฺขุทฺธิยญฺจ

ចុប្បឌុបធម៌ ឆានិវត្តិយល្យ ចុប្បឌុបធម៌ ។ មនុស្ស លាបន មគ្គ ឆានិវត្តិយ
 ចុប្បឌុបធម៌ គត្ត គគ្គ ឧប្បន្ទធម៌ ចុប្បឌុបធម៌ៈ ឥន្ទានុកាម ឧប្បន្ទានុកាម
 ចុប្បឌុបធម៌ គត្ត គគ្គ ឆានិវត្តិយ ចុប្បឌុបធម៌ លោក ។ គត្ត គគ្គ
 ឧប្បន្ទធម៌ ចុប្បឌុបធម៌ ឥន្ទានុកាម ឧប្បន្ទានុកាម ចុប្បឌុបធម៌ គត្ត
 គគ្គ ឆានិវត្តិយល្យ ចុប្បឌុបធម៌ ឧប្បន្ទធម៌ល្យ ចុប្បឌុបធម៌ ។

[៥៦០] មនុស្ស មគ្គ ឧប្បន្ទធម៌ ចុប្បឌុបធម៌ គត្ត គគ្គ ចិត្តិវត្តិយ
 ចុប្បឌុបធម៌ៈ ឥន្ទានុកាម មចិត្តិវត្តិយ ចុប្បឌុបធម៌ គត្ត គគ្គ
 ឧប្បន្ទធម៌ ចុប្បឌុបធម៌ លោក ។ គត្ត គគ្គ ចិត្តិវត្តិយ ចុប្បឌុបធម៌
 ឥន្ទានុកាម ចិត្តិវត្តិយ ចុប្បឌុបធម៌ គត្ត គគ្គ ឧប្បន្ទធម៌ល្យ ចុប្ប
 ឌុបធម៌ ចិត្តិវត្តិយល្យ ចុប្បឌុបធម៌ ។ មនុស្ស លាបន មគ្គ ចិត្តិវត្តិយ
 ចុប្បឌុបធម៌ គត្ត គគ្គ ឧប្បន្ទធម៌ ចុប្បឌុបធម៌ៈ ចិត្តិវត្តិយ ឧប្បន្ទានុកាម
 ចុប្បឌុបធម៌ គត្ត គគ្គ ចិត្តិវត្តិយ ចុប្បឌុបធម៌ លោក ។ គត្ត គគ្គ
 ឧប្បន្ទធម៌ ចុប្បឌុបធម៌ ចិត្តិវត្តិយ ឥន្ទានុកាម ចុប្បឌុបធម៌ គត្ត
 គគ្គ ចិត្តិវត្តិយល្យ ចុប្បឌុបធម៌ ឧប្បន្ទធម៌ល្យ ចុប្បឌុបធម៌ ។

[៥៦១] មនុស្ស មគ្គ ឧប្បន្ទធម៌ ចុប្បឌុបធម៌ គត្ត គគ្គ បុរិសធម៌
 ចុប្បឌុបធម៌ៈ ឥន្ទានុកាម មបុរិសធម៌ ចុប្បឌុបធម៌ គត្ត គគ្គ
 ឧប្បន្ទធម៌ ចុប្បឌុបធម៌ លោក ។ គត្ត គគ្គ បុរិសធម៌ ចុប្បឌុបធម៌
 ឥន្ទានុកាម បុរិសធម៌ ចុប្បឌុបធម៌ គត្ត គគ្គ ឧប្បន្ទធម៌ល្យ ចុប្ប
 ឌុបធម៌ បុរិសធម៌ល្យ ចុប្បឌុបធម៌ ។ មនុស្ស លាបន មគ្គ បុរិសធម៌
 ចុប្បឌុបធម៌ គត្ត គគ្គ ឧប្បន្ទធម៌ ចុប្បឌុបធម៌ៈ បុរិសធម៌ ឧប្បន្ទានុកាម

ยตุถ โสมนตฺตฺอินทริยํ อรูปปชฺชติ คตฺถ คตฺถ ฆานินทฺริยํ อรูปปชฺชติคฺติ:
 โสมนตฺเตน อฆานกานํ อรูปปชฺชนฺตานํ เคตํ คตฺถ โสมนตฺตฺอินทริยํ
 อรูปปชฺชติ โน จ เคตํ คตฺถ ฆานินทฺริยํ อรูปปชฺชติ โสมนตฺเตน
 ตฆานกานํ อรูปปชฺชนฺตานํ เคตํ คตฺถ โสมนตฺตฺอินทริยญฺจ อรูปปชฺชติ
 ฆานินทฺริยญฺจ อรูปปชฺชติ ฯ

[๕๗๒] ยตฺถ ยตุถ ฆานินทฺริยํ อรูปปชฺชติ คตฺถ คตฺถ อูปฺเภชินทฺริ-
 ยํ อรูปปชฺชติคฺติ: ตฆานกานํ วิณา อูปฺเภชยา อรูปปชฺชนฺตานํ เคตํ
 คตฺถ ฆานินทฺริยํ อรูปปชฺชติ โน จ เคตํ คตฺถ อูปฺเภชินทฺริยํ
 อรูปปชฺชติ ตฆานกานํ อูปฺเภชยา อรูปปชฺชนฺตานํ เคตํ คตฺถ
 ฆานินทฺริยญฺจ อรูปปชฺชติ อูปฺเภชินทฺริยญฺจ อรูปปชฺชติ ฯ ยตฺถ วา ปน
 ยตุถ อูปฺเภชินทฺริยํ อรูปปชฺชติ คตฺถ คตฺถ ฆานินทฺริยํ อรูปปชฺชติคฺติ:
 อูปฺเภชยา อฆานกานํ อรูปปชฺชนฺตานํ เคตํ คตฺถ อูปฺเภชินทฺริยํ
 อรูปปชฺชติ โน จ เคตํ คตฺถ ฆานินทฺริยํ อรูปปชฺชติ อูปฺเภชยา
 ตฆานกานํ อรูปปชฺชนฺตานํ เคตํ คตฺถ อูปฺเภชินทฺริยญฺจ อรูปปชฺชติ
 ฆานินทฺริยญฺจ อรูปปชฺชติ ฯ

[๕๗๓] ยตฺถ ยตุถ ฆานินทฺริยํ อรูปปชฺชติ คตฺถ คตฺถ ตฺถฺอินทฺริยํ
 อรูปปชฺชติคฺติ: ตฆานกานํ อเหตุกานํ อรูปปชฺชนฺตานํ เคตํ คตฺถ
 ฆานินทฺริยํ อรูปปชฺชติ โน จ เคตํ คตฺถ ตฺถฺอินทฺริยํ อรูปปชฺชติ
 ตฆานกานํ ตเหตุกานํ อรูปปชฺชนฺตานํ เคตํ คตฺถ ฆานินทฺริยญฺจ
 อรูปปชฺชติ ตฺถฺอินทฺริยญฺจ อรูปปชฺชติ ฯ ยตฺถ วา ปน ยตุถ ตฺถฺอิน-

ทวิยํ อุปฺปชฺชติ ตถฺสํ ตถฺถ ฆานินฺทวิยํ อุปฺปชฺชติ: สเหตุกานํ
 อฆานกานํ อุปฺปชฺชนฺตํ เถถํ ตถฺถ สทฺธิทวิยํ อุปฺปชฺชติ โน ๑
 เถถํ ตถฺถ ฆานินฺทวิยํ อุปฺปชฺชติ สเหตุกานํ สฆานกานํ อุป-
 ปชฺชนฺตํ เถถํ ตถฺถ สทฺธิทวิยญฺ ๑ อุปฺปชฺชติ ฆานินฺทวิยญฺ ๑
 อุปฺปชฺชติ ๑

[๕๗๔] ยถฺสํ ยถฺถ ฆานินฺทวิยํ อุปฺปชฺชติ ตถฺสํ ตถฺถ ปญฺณิน-
 ทวิยํ อุปฺปชฺชติ: สฆานกานํ ฅานวิปฺยยุตฺตํ อุปฺปชฺชนฺตํ
 เถถํ ตถฺถ ฆานินฺทวิยํ อุปฺปชฺชติ โน ๑ เถถํ ตถฺถ ปญฺณินฺทวิยํ
 อุปฺปชฺชติ สฆานกานํ ฅานสํมฺยุตฺตํ อุปฺปชฺชนฺตํ เถถํ ตถฺถ
 ฆานินฺทวิยญฺ ๑ อุปฺปชฺชติ ปญฺณินฺทวิยญฺ ๑ อุปฺปชฺชติ ๑ ยถฺสํ วา ปน
 ยถฺถ ปญฺณินฺทวิยํ อุปฺปชฺชติ ตถฺสํ ตถฺถ ฆานินฺทวิยํ อุปฺปชฺชติ:
 ฅานสํมฺยุตฺตํ อฆานกานํ อุปฺปชฺชนฺตํ เถถํ ตถฺถ ปญฺณินฺทวิยํ
 อุปฺปชฺชติ โน ๑ เถถํ ตถฺถ ฆานินฺทวิยํ อุปฺปชฺชติ ฅาน-
 สํมฺยุตฺตํ สฆานกานํ อุปฺปชฺชนฺตํ เถถํ ตถฺถ ปญฺณินฺทวิยญฺ ๑
 อุปฺปชฺชติ ฆานินฺทวิยญฺ ๑ อุปฺปชฺชติ ๑

[๕๗๕] ยถฺสํ ยถฺถ ฆานินฺทวิยํ อุปฺปชฺชติ ตถฺสํ ตถฺถ มนินฺทวิยํ
 อุปฺปชฺชติ: อามนฺตา ๑ ยถฺสํ วา ปน ยถฺถ มนินฺทวิยํ อุป-
 ปชฺชติ ตถฺสํ ตถฺถ ฆานินฺทวิยํ อุปฺปชฺชติ: สจิตฺตกานํ อฆานกานํ
 อุปฺปชฺชนฺตํ เถถํ ตถฺถ มนินฺทวิยํ อุปฺปชฺชติ โน ๑ เถถํ ตถฺถ
 ฆานินฺทวิยํ อุปฺปชฺชติ สฆานกานํ อุปฺปชฺชนฺตํ เถถํ ตถฺถ

[៥៧៩] យត្តំ យត្ត ចិត្តិនុត្តរិយ ចុប្បធម្មតិ គត្តំ គត្ត ចុប្បេក្ខិ-
 ត្តរិយំ ចុប្បធម្មតីតិៈ ចិត្តំ វិណា ចុប្បេក្ខាយ ចុប្បធម្មត្ថំ គាតំ
 គត្ត ចិត្តិនុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ ណ ។ គាតំ គត្ត ចុប្បេក្ខិ-
 ត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ ចិត្តំ ចុប្បេក្ខាយ ចុប្បធម្មត្ថំ គាតំ គត្ត ចិត្តិនុ-
 ត្តរិយណ។ ចុប្បធម្មតិ ចុប្បេក្ខិ-
 ត្តរិយណ។ ចុប្បធម្មតិ ។ យត្តំ វា ឋ
 យត្ត ចុប្បេក្ខិ-
 ត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ គត្តំ គត្ត ចិត្តិនុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតីតិៈ
 ចុប្បេក្ខាយ ម ចិត្តំ ចុប្បធម្មតានំ គេតំ គត្ត ចុប្បេក្ខិ-
 ត្តរិយំ ចុប្ប-
 ធម្មតិ ណ ។ គេតំ គត្ត ចិត្តិនុត្តរិយំ ចុប្បធម្មតិ ចុប្បេក្ខាយ
 ចិត្តំ ចុប្បធម្មត្ថំ គាតំ គត្ត ចុប្បេក្ខិ-
 ត្តរិយណ។ ចុប្បធម្មតិ ចិត្តិនុ-
 ត្តរិយណ។ ចុប្បធម្មតិ ។

[๕๘๐] ยตฺถ ยตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ ตํทฺธิทฺริยํ
 อปฺปชฺชตฺติ: อิตฺถํ อเหตุกํ อปฺปชฺชนฺตํ ตาถํ ตตฺถ อิตฺถิน-
 ทฺริยํ อปฺปชฺชติ โน ๑ ตาถํ ตตฺถ ตํทฺธิทฺริยํ อปฺปชฺชติ อิตฺถํ
 สเหตุกํ อปฺปชฺชนฺตํ ตาถํ ตตฺถ อิตฺถินทฺริยญฺ ๑ อปฺปชฺชติ
 ตํทฺธิทฺริยญฺ ๑ อปฺปชฺชติ ๑ ยตฺถ วา ปน ยตฺถ ตํทฺธิทฺริยํ อปฺ-
 ปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ: สเหตุกํ น อิตฺถํ
 อปฺปชฺชนฺตํ เถถํ ตตฺถ ตํทฺธิทฺริยํ อปฺปชฺชติ โน ๑ เถถํ ตตฺถ
 อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ สเหตุกํ อิตฺถํ อปฺปชฺชนฺตํ ตาถํ ตตฺถ
 ตํทฺธิทฺริยญฺ ๑ อปฺปชฺชติ อิตฺถินทฺริยญฺ ๑ อปฺปชฺชติ ๑

[៥៨១] បង្កើត បក្កុល វិគ្គហិតុរិយំ ចុប្បឧត្តិ គង្កេត គក្កុល បណ្ណិណៈ

ត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍតីតិៈ ចិត្តំ ឈានវិប្បត្តកាណំ ឧប្បឌ្ឍន្តំ គាត់
 គតុ ចិត្តិន្តត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍតិ ណ ។ គាត់ គតុ ឈរឈរត្រិយំ ឧប្ប-
 ឌ្ឍតិ ចិត្តំ ឈានវិប្បត្តកាណំ ឧប្បឌ្ឍន្តំ គាត់ គតុ ចិត្តិន្ត-
 ត្រិយណ។ ឧប្បឌ្ឍតិ ឈរឈរត្រិយណ។ ឧប្បឌ្ឍតិ ។ មន្ត វា ឈរ
 មតុ ឈរឈរត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍតិ គតុ គតុ ចិត្តិន្តត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍតីតិៈ
 ឈានវិប្បត្តកាណំ មចិត្តំ ឧប្បឌ្ឍន្តំ គេតំ គតុ ឈរឈរត្រិយំ
 ឧប្បឌ្ឍតិ ណ ។ គេតំ គតុ ចិត្តិន្តត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍតិ ឈាន-
 វិប្បត្តកាណំ ចិត្តំ ឧប្បឌ្ឍន្តំ គាត់ គតុ ឈរឈរត្រិយណ។
 ឧប្បឌ្ឍតិ ចិត្តិន្តត្រិយណ។ ឧប្បឌ្ឍតិ ។

[៥៧២] មន្ត មតុ ចិត្តិន្តត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍតិ គតុ គតុ មន្តត្រិយំ
 ឧប្បឌ្ឍតីតិៈ ចាមន្តា ។ មន្ត វា ឈរ មតុ មន្តត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍតិ
 គតុ គតុ ចិត្តិន្តត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍតីតិៈ ឥត្តកាណំ មចិត្តំ ឧប្ប-
 ឌ្ឍន្តំ គេតំ គតុ មន្តត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍតិ ណ ។ គេតំ គតុ
 ចិត្តិន្តត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍតិ ចិត្តំ ឧប្បឌ្ឍន្តំ គាត់ គតុ មន្ត-
 ត្រិយណ។ ឧប្បឌ្ឍតិ ចិត្តិន្តត្រិយណ។ ឧប្បឌ្ឍតិ ។

[៥៧៣] មន្ត មតុ ឧប្បឌ្ឍតិ គតុ គតុ ឧប្បឌ្ឍតិ
 ត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍតីតិៈ ចាមន្តា ។ មន្ត វា ឈរ មតុ ឧប្បឌ្ឍតិ
 ឧប្បឌ្ឍតិ គតុ គតុ ឧប្បឌ្ឍតិ ឧប្បឌ្ឍតីតិៈ ឧប្បឌ្ឍតិ ឧប្ប-
 ឌ្ឍន្តំ គេតំ គតុ ឧប្បឌ្ឍតិ ឧប្បឌ្ឍតិ ណ ។ គេតំ គតុ
 ឧប្បឌ្ឍតិ ឧប្បឌ្ឍតិ ឧប្បឌ្ឍតិ ឧប្បឌ្ឍន្តំ គេតំ គតុ ឧប្បឌ្ឍតិ-

ត្រិយណុ។ ឧប្បឧត្តិ ប្រតិទិនត្រិយណុ។ ឧប្បឧត្តិ ។

[៥៤៤] យត្ថំ យគុព ប្រតិទិនត្រិយំ ឧប្បឧត្តិ គត្ថំ គគុព តៃមនត្ថុ-
 ទិនត្រិយំ ឧប្បឧត្តិគីតិៈ ប្រតិទានំ វិណា តៃមនត្ថុទេវេន ឧប្បឧត្តនុតានំ
 គេតំ គគុព ប្រតិទិនត្រិយំ ឧប្បឧត្តិ ណ ។ គេតំ គគុព តៃមនត្ថុទិនត្រិយំ
 ឧប្បឧត្តិ ប្រតិទានំ តៃមនត្ថុទេវេន ឧប្បឧត្តនុតានំ គេតំ គគុព ប្រតិទិន-
 ត្រិយណុ។ ឧប្បឧត្តិ តៃមនត្ថុទិនត្រិយណុ។ ឧប្បឧត្តិ ។ យត្ថំ វា ឧប-
 យគុព តៃមនត្ថុទិនត្រិយំ ឧប្បឧត្តិ គត្ថំ គគុព ប្រតិទិនត្រិយំ ឧប្បឧត្តិគីតិៈ
 តៃមនត្ថុទេវេន ឧប្បឧត្តនុតានំ គេតំ គគុព តៃមនត្ថុទិនត្រិយំ
 ឧប្បឧត្តិ ណ ។ គេតំ គគុព ប្រតិទិនត្រិយំ ឧប្បឧត្តិ តៃមនត្ថុទេវេន
 ប្រតិទានំ ឧប្បឧត្តនុតានំ គេតំ គគុព តៃមនត្ថុទិនត្រិយណុ។ ឧប្បឧត្តិ
 ប្រតិទិនត្រិយណុ។ ឧប្បឧត្តិ ។

[៥៤៥] យត្ថំ យគុព ប្រតិទិនត្រិយំ ឧប្បឧត្តិ គត្ថំ គគុព ឧប្បេក្ខិ-
 ត្រិយំ ឧប្បឧត្តិគីតិៈ ប្រតិទានំ វិណា ឧប្បេក្ខាយ ឧប្បឧត្តនុតានំ គេតំ
 គគុព ប្រតិទិនត្រិយំ ឧប្បឧត្តិ ណ ។ គេតំ គគុព ឧប្បេក្ខិទិនត្រិយំ ឧប្ប-
 ឧត្តិ ប្រតិទានំ ឧប្បេក្ខាយ ឧប្បឧត្តនុតានំ គេតំ គគុព ប្រតិទិន-
 ត្រិយណុ។ ឧប្បឧត្តិ ឧប្បេក្ខិទិនត្រិយណុ។ ឧប្បឧត្តិ ។ យត្ថំ វា ឧប-
 យគុព ឧប្បេក្ខិទិនត្រិយំ ឧប្បឧត្តិ គត្ថំ គគុព ប្រតិទិនត្រិយំ ឧប្បឧត្តិគីតិៈ
 ឧប្បេក្ខាយ ឧប្បឧត្តនុតានំ គេតំ គគុព ឧប្បេក្ខិទិនត្រិយំ ឧប្ប-
 ឧត្តិ ណ ។ គេតំ គគុព ប្រតិទិនត្រិយំ ឧប្បឧត្តិ ឧប្បេក្ខាយ
 ប្រតិទានំ ឧប្បឧត្តនុតានំ គេតំ គគុព ឧប្បេក្ខិទិនត្រិយណុ។ ឧប្បឧត្តិ

ปฐิณทริยญฯ อุปปชชติ ฯ

[๕๘๖] ยถุถ ปฐิณทริยํ อุปปชชติ คถุถ คถุถ สทฐิณทริยํ อุปปชชติ: ปฐิณํ สเหตุกานํ อุปปชชนทานํ เถถํ คถุถ ปฐิณทริยํ อุปปชชติ โน ฯ เถถํ คถุถ สทฐิณทริยํ อุปปชชติ ปฐิณํ สเหตุกานํ อุปปชชนทานํ เถถํ คถุถ ปฐิณทริยญฯ อุปปชชติ สทฐิณทริยญฯ อุปปชชติ ฯ ยถุถ วาปน ยถุถ สทฐิณทริยํ อุปปชชติ คถุถ คถุถ ปฐิณทริยํ อุปปชชติ: สเหตุกานํ น ปฐิณํ อุปปชชนทานํ เถถํ คถุถ สทฐิณทริยํ อุปปชชติ โน ฯ เถถํ คถุถ ปฐิณทริยํ อุปปชชติ สเหตุกานํ ปฐิณํ อุปปชชนทานํ เถถํ คถุถ สทฐิณทริยญฯ อุปปชชติ ปฐิณทริยญฯ อุปปชชติ ฯ

[๕๘๗] ยถุถ ยถุถ ปฐิณทริยํ อุปปชชติ คถุถ คถุถ ปณณิณทริยํ อุปปชชติ: ปฐิณํ ปณณิณทริยญญทานํ อุปปชชนทานํ เถถํ คถุถ ปฐิณทริยํ อุปปชชติ โน ฯ เถถํ คถุถ ปณณิณทริยํ อุปปชชติ ปฐิณํ ปณณิณทริยญญทานํ อุปปชชนทานํ เถถํ คถุถ ปฐิณทริยญฯ อุปปชชติ ปณณิณทริยญฯ อุปปชชติ ฯ ยถุถ วาปน ยถุถ ปณณิณทริยํ อุปปชชติ คถุถ คถุถ ปฐิณทริยํ อุปปชชติ: ปณณิณทริยญญทานํ น ปฐิณํ อุปปชชนทานํ เถถํ คถุถ ปณณิณทริยํ อุปปชชติ โน ฯ เถถํ คถุถ ปฐิณทริยํ อุปปชชติ ปณณิณทริยญญทานํ ปฐิณํ อุปปชชนทานํ เถถํ คถุถ ปณณิณทริยญฯ อุปปชชติ ปฐิณทริยญฯ อุปปชชติ ฯ

ยตุสฺส วาปน ยตุสฺส อุกฺกมฺมทริยํ อุกฺกมฺมทริยํ คตฺถ คตฺถ ชีวิตินทริยํ
อุปปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๕๘๑] ยตุสฺส ยตุสฺส ชีวิตินทริยํ อุกฺกมฺมทริยํ คตฺถ คตฺถ สทฺธิ-
ทริยํ อุกฺกมฺมทริยํ: อเหตุกานํ อุกฺกมฺมทริยํ ปวตุเต สทฺธา-
วิปฺปยุตฺตจิตฺตสฺส อุกฺกมฺมทริยํ คตฺถ คตฺถ ชีวิตินทริยํ อุกฺกมฺมทริยํ
โน ฯ คตฺถ คตฺถ สทฺธิทริยํ อุกฺกมฺมทริยํ: อเหตุกานํ อุกฺกมฺม-
ทริยํ ปวตุเต สทฺธามฺมยุตฺตจิตฺตสฺส อุกฺกมฺมทริยํ คตฺถ คตฺถ
ชีวิตินทริยํ อุกฺกมฺมทริยํ สทฺธิทริยํ อุกฺกมฺมทริยํ ฯ ยตุสฺส วาปน
ยตุสฺส สทฺธิทริยํ อุกฺกมฺมทริยํ คตฺถ คตฺถ ชีวิตินทริยํ อุกฺกมฺมทริยํ:
อามนฺตา ฯ

[๕๘๒] ยตุสฺส ยตุสฺส ชีวิตินทริยํ อุกฺกมฺมทริยํ คตฺถ คตฺถ ปณฺณิ-
ทริยํ อุกฺกมฺมทริยํ: ฌานวิปฺปยุตฺตํ อุกฺกมฺมทริยํ ปวตุเต
ฌานวิปฺปยุตฺตจิตฺตสฺส อุกฺกมฺมทริยํ คตฺถ คตฺถ ชีวิตินทริยํ
อุปปชฺชตฺติ: โน ฯ คตฺถ คตฺถ ปณฺณิทริยํ อุกฺกมฺมทริยํ: ฌานมฺมยุตฺตํ
อุปปชฺชตฺติ: ปวตุเต ฌานมฺมยุตฺตจิตฺตสฺส อุกฺกมฺมทริยํ คตฺถ คตฺถ
ชีวิตินทริยํ อุกฺกมฺมทริยํ ปณฺณิทริยํ อุกฺกมฺมทริยํ ฯ ยตุสฺส วาปน
ยตุสฺส ปณฺณิทริยํ อุกฺกมฺมทริยํ คตฺถ คตฺถ ชีวิตินทริยํ
อุปปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๕๘๓] ยตุสฺส ยตุสฺส ชีวิตินทริยํ อุกฺกมฺมทริยํ คตฺถ คตฺถ มนินทริยํ
อุปปชฺชตฺติ: อจิตฺตกานํ อุกฺกมฺมทริยํ คตฺถ คตฺถ ชีวิตินทริยํ

[๕๘๖] ยตฺถ ยตฺถ โสมนตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ
 ปณฺณินทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ: โสมนตฺถေန ฅาณวិปฺยคฺคตฺถํ อปฺปช-
 ฅนฺตํ ปวตฺเต โสมนตฺถตฺถมฺปยคฺคตฺถฅาณวិปฺยคฺคจฺจตฺถํ อปฺป-
 ปาทกฺขณํ เถถํ ตตฺถ โสมนตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ โน ๑ เถถํ
 ตตฺถ ปณฺณินทฺริยํ อปฺปชฺชติ โสมนตฺถေန ฅาณตฺถมฺปยคฺคตฺถํ
 อปฺปชฺชนฺตํ ปวตฺเต โสมนตฺถตฺถมฺปยคฺคตฺถฅาณตฺถมฺปยคฺคจฺจตฺถํ อปฺป-
 ปาทกฺขณํ เถถํ ตตฺถ โสมนตฺถินทฺริยญฺจ อปฺปชฺชติ ปณฺณิน-
 ทฺริยญฺจ อปฺปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ ปณฺณินทฺริยํ อปฺปชฺชติ
 ตตฺถ ตตฺถ โสมนตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ: ฅาณตฺถมฺปยคฺคตฺถํ ฅินา
 โสมนตฺถေန อปฺปชฺชนฺตํ ปวตฺเต ฅาณตฺถมฺปยคฺคตฺถโสมนตฺถวិปฺยคฺค-
 จฺจตฺถํ อปฺปาทกฺขณํ เถถํ ตตฺถ ปณฺณินทฺริยํ อปฺปชฺชติ โน ๑
 เถถํ ตตฺถ โสมนตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ ฅาณตฺถมฺปยคฺคตฺถํ โสมนตฺถေန
 อปฺปชฺชนฺตํ ปวตฺเต ฅาณตฺถมฺปยคฺคตฺถโสมนตฺถตฺถมฺปยคฺคจฺจตฺถํ อปฺป-
 ปาทกฺขณํ เถถํ ตตฺถ ปณฺณินทฺริยญฺจ อปฺปชฺชติ โสมนตฺถินทฺริยญฺจ
 อปฺปชฺชติ ๑

[๕๘๗] ยตฺถ ยตฺถ โสมนตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ
 มนินทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ มนินทฺริยํ
 อปฺปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ โสมนตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ: ตจฺจตฺถกานํ
 ฅินา โสมนตฺถေန อปฺปชฺชนฺตํ ปวตฺเต โสมนตฺถวិปฺยคฺคจฺจตฺถํ
 อปฺปาทกฺขณํ เถถํ ตตฺถ มนินทฺริยํ อปฺปชฺชติ โน ๑ เถถํ ตตฺถ

តៃមនត្ថិនុតិយំ ឧប្បឫទ្ធិ តៃមនត្ថេន ឧប្បឫទ្ធិតានំ ឯកុតេ
តៃមនត្ថតម្កុត្តិកុត្តត្ថំ ឧប្បាហុទ្ទេន គេតំ គុតុ មនីនុតិយណុ
ឧប្បឫទ្ធិ តៃមនត្ថិនុតិយណុ ឧប្បឫទ្ធិ ។

[៥៩៨] មត្ថំ មត្ថុ ឧបេក្ខិនុតិយំ ឧប្បឫទ្ធិ គត្ថំ គុតុ
ត្ថិនុតិយំ ឧប្បឫទ្ធិត្ថិៈ ឧបេក្ខាយ ឧត្តេកុកានំ ឧប្បឫទ្ធិតានំ
ឯកុតេ ឧបេក្ខាតម្កុត្តិកុត្តត្ថំ ឧប្បាហុទ្ទេន គេតំ គុតុ ឧបេក្ខិនុតិយំ
ឧប្បឫទ្ធិ ឧបេក្ខាយ ឧត្តេកុកានំ ឧប្បឫទ្ធិតានំ ឯកុតេ ឧបេក្ខា-
តម្កុត្តិកុត្តត្ថំ ឧប្បាហុទ្ទេន គេតំ គុតុ ឧបេក្ខ-
ិនុតិយណុ ឧប្បឫទ្ធិ ត្ថិនុតិយណុ ឧប្បឫទ្ធិ ។ មត្ថំ វាឋន
មត្ថុ ត្ថិនុតិយំ ឧប្បឫទ្ធិ គត្ថំ គុតុ ឧបេក្ខិនុតិយំ ឧប្បឫទ្ធិត្ថិៈ
ឧត្តេកុកានំ ឱណ ឧបេក្ខាយ ឧប្បឫទ្ធិតានំ ឯកុតេ ត្ថិនុតិយណុ
ឧបេក្ខាតម្កុត្តិកុត្តត្ថំ ឧប្បាហុទ្ទេន គេតំ គុតុ ត្ថិនុតិយំ
ឧប្បឫទ្ធិ ឯ ។ គេតំ គុតុ ឧបេក្ខិនុតិយំ ឧប្បឫទ្ធិ ឧត្តេកុកានំ
ឧបេក្ខាយ ឧប្បឫទ្ធិតានំ ឯកុតេ ត្ថិនុតិយណុ ឧបេក្ខាតម្កុត្តិកុត្ត-
ត្ថំ ឧប្បាហុទ្ទេន គេតំ គុតុ ត្ថិនុតិយណុ ឧប្បឫទ្ធិ
ឧបេក្ខិនុតិយណុ ឧប្បឫទ្ធិ ។

[៥៩៩] មត្ថំ មត្ថុ ឧបេក្ខិនុតិយំ ឧប្បឫទ្ធិ គត្ថំ គុតុ
ឋានិនុតិយំ ឧប្បឫទ្ធិត្ថិៈ ឧបេក្ខាយ ឋានិនុតិយណុ ឧប្បឫ-
ទ្ធិតានំ ឯកុតេ ឧបេក្ខាតម្កុត្តិកុត្តត្ថំ ឧប្បាហុទ្ទេន គេតំ គុតុ ឧបេក្ខិនុតិយំ
ឧប្បឫទ្ធិ ឋានិនុតិយណុ ឧប្បឫទ្ធិ ។

[๖๐๓] ยดฺธํ ยตฺถ สทฺธิทฺธิยํ อปฺปชฺชติ ตถฺธํ ตตฺถ ปณฺณิ-
ทฺธิยํ อปฺปชฺชติ ตฺติ: สเหตุกานํ ฌานวิปฺยยุคฺคานํ อปฺปชฺชนฺตानํ
ปวตฺเต สทฺธาตมฺปิยุคฺคฌานวิปฺยยุคฺคจิตฺตถฺธํ อปฺปาทกฺขณเ คตฺถ
ตตฺถ สทฺธิทฺธิยํ อปฺปชฺชติ โห ๑ คตฺถ ตตฺถ ปณฺณิทฺธิยํ อปฺ-
ปชฺชติ สเหตุกานํ ฌานตมฺปิยุคฺคานํ อปฺปชฺชนฺตानํ ปวตฺเต สทฺธา-
ตมฺปิยุคฺคฌานตมฺปิยุคฺคจิตฺตถฺธํ อปฺปาทกฺขณเ คตฺถ ตตฺถ สทฺธิทฺธิ-
ทฺธิยณฺ ๑ อปฺปชฺชติ ปณฺณิทฺธิยณฺ ๑ อปฺปชฺชติ ๑ ยดฺธํ วา ปณ-
ยตฺถ ปณฺณิทฺธิยํ อปฺปชฺชติ ตถฺธํ ตตฺถ สทฺธิทฺธิยํ อปฺปชฺชติ ตฺติ:
อามนฺตา ๑

[๖๐๒] ยดฺธํ ยตฺถ สทฺธิมฺหริยํ อปฺปมฺหริตฺติ ตถฺธํ ตตฺถ มนินฺหริยํ
 อปฺปมฺหริตฺติ: อามนฺตา ฯ ยดฺธํ วาปน ยตฺถ มนินฺหริยํ อปฺปมฺหริตฺติ
 ตถฺธํ ตตฺถ สทฺธิมฺหริยํ อปฺปมฺหริตฺติ: สจฺจิตฺถกานํ อเหตุกานํ อป-
 มฺหริตฺถนํ ปวตฺเต สทฺธาวิปฺยตฺตจฺจิตฺตํ อปฺปาทกฺขณํ เถถํ ตตฺถ
 มนินฺหริยํ อปฺปมฺหริตฺติ โน จ เถถํ ตตฺถ สทฺธิมฺหริยํ อปฺปมฺหริตฺติ
 สเหตุกานํ อปฺปมฺหริตฺถนํ ปวตฺเต สทฺธานมฺปยตฺตจฺจิตฺตํ อปฺปาทก-
 ขณํ เถถํ ตตฺถ มนินฺหริยญฺจ อปฺปมฺหริตฺติ สทฺธิมฺหริยญฺจ อปฺปมฺหริตฺติ ฯ

[๒๐๓] ยดฺธํ ยตฺถ ปณฺณิหํหํ อนุปฺปชฺชติ ตถฺธํ ตตฺถ มนินฺหํหํ
 อนุปฺปชฺชติ: อามนุสฺส ๑ ยดฺธํ วา ปณฺณิหํหํ อนุปฺปชฺชติ
 ตถฺธํ ตตฺถ ปณฺณิหํหํ อนุปฺปชฺชติ: สจฺจิตฺตกาณํ ฌาณวิปฺยยุตฺตานํ
 อนุปฺปชฺชนฺตานํ ปວគុគេ ฌាณវិប្បយុត្តទិគ្គត្តំ ឧប្បាហកុច្ឆនេ តេតំ

คตฺถ มนินฺทริยํ อฺปฺปชฺชติ โน ๑ เคถ์ คตฺถ ปณฺณินฺทริยํ อฺปฺป-
 ชฺชติ ฌาณตมฺปยุตฺตานํ อฺปฺปชฺชนฺตํ ปวศฺเต ฌาณตมฺปยุตฺต-
 จิตฺตตฺถ อฺปฺปาทกฺขณเ คเถ์ คตฺถ มนินฺทริยญฺจ อฺปฺปชฺชติ ปณฺณิน-
 ทริยญฺจ อฺปฺปชฺชติ ๑

[๖๐๔] ยตฺถ จกฺขฺนฺทริยํ น อฺปฺปชฺชติ ตตฺถ ตฺริยํ น-
 อฺปฺปชฺชตฺติ: อจฺจุทฺตานํ ตโตคฺกานํ อฺปฺปชฺชนฺตํ เคถ์ จกฺขฺน-
 ทริยํ น อฺปฺปชฺชติ โน ๑ เคถ์ ตฺริยํ น อฺปฺปชฺชติ ตพฺเพถ
 จวนฺตํ อจฺจุทฺตานํ อโตคฺกานํ อฺปฺปชฺชนฺตํ เคถ์ จกฺขฺนฺทริยญฺจ
 น อฺปฺปชฺชติ ตฺริยญฺจ น อฺปฺปชฺชติ ๑ ยตฺถ วา ปน ตฺริยํ
 น อฺปฺปชฺชติ ตตฺถ จกฺขฺนฺทริยํ น อฺปฺปชฺชตฺติ: อโตคฺกานํ ตจฺจุทฺตานํ
 อฺปฺปชฺชนฺตํ เคถ์ ตฺริยํ น อฺปฺปชฺชติ โน ๑ เคถ์ จกฺขฺน-
 ทริยํ น อฺปฺปชฺชติ ตพฺเพถ จวนฺตํ อโตคฺกานํ อจฺจุทฺตานํ
 อฺปฺปชฺชนฺตํ เคถ์ ตฺริยญฺจ น อฺปฺปชฺชติ จกฺขฺนฺทริยญฺจ
 น อฺปฺปชฺชติ ๑

[๖๐๕] ยตฺถ จกฺขฺนฺทริยํ น อฺปฺปชฺชติ ตตฺถ ฆานินฺทริยํ น-
 อฺปฺปชฺชตฺติ: อจฺจุทฺตานํ ตฆานกานํ อฺปฺปชฺชนฺตํ เคถ์ จกฺขฺน-
 ทริยํ น อฺปฺปชฺชติ โน ๑ เคถ์ ฆานินฺทริยํ น อฺปฺปชฺชติ ตพฺเพถ
 จวนฺตํ อจฺจุทฺตานํ อฆานกานํ อฺปฺปชฺชนฺตํ เคถ์ จกฺขฺนฺทริยญฺจ
 น อฺปฺปชฺชติ ฆานินฺทริยญฺจ น อฺปฺปชฺชติ ๑ ยตฺถ วา ปน ฆานินฺทริยํ
 น อฺปฺปชฺชติ ตตฺถ จกฺขฺนฺทริยํ น อฺปฺปชฺชตฺติ: อฆานกานํ ตจฺจุทฺตานํ

อุปปชฺชนฺตานํ เสดํ ฆานินฺทฺริยํ นอุปปชฺชติ โน ๑ เสดํ จกฺขฺน-
ทฺริยํ นอุปปชฺชติ สฬฺหฺเพถํ จวนฺตานํ อฆานกานํ อจกฺขฺกานํ
อุปปชฺชนฺตานํ เสดํ ฆานินฺทฺริยญฺจ นอุปปชฺชติ จกฺขฺนทฺริยญฺจ
นอุปปชฺชติ ๑

[๖๐๖] ยตฺถ จกฺขฺนทฺริยํ นอุปปชฺชติ ตตฺถ อิตฺถินทฺริยํ น-
อุปปชฺชตฺติ: อจกฺขฺกานํ อิตฺถินํ อุปปชฺชนฺตานํ ตาถ จกฺขฺนทฺริยํ
นอุปปชฺชติ โน ๑ ตาถ อิตฺถินทฺริยํ นอุปปชฺชติ สฬฺหฺเพถํ จวนฺตานํ
อจกฺขฺกานํ นอิตฺถินํ อุปปชฺชนฺตานํ เสดํ จกฺขฺนทฺริยญฺจ นอุป-
ปชฺชติ อิตฺถินทฺริยญฺจ นอุปปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน อิตฺถินทฺริยํ
นอุปปชฺชติ ตตฺถ จกฺขฺนทฺริยํ นอุปปชฺชตฺติ: นอิตฺถินํ สจกฺขฺกานํ
อุปปชฺชนฺตานํ เสดํ อิตฺถินทฺริยํ นอุปปชฺชติ โน ๑ เสดํ จกฺขฺนทฺริยํ
นอุปปชฺชติ สฬฺหฺเพถํ จวนฺตานํ นอิตฺถินํ อจกฺขฺกานํ อุปปชฺชนฺตานํ
เสดํ อิตฺถินทฺริยญฺจ นอุปปชฺชติ จกฺขฺนทฺริยญฺจ นอุปปชฺชติ ๑

[๖๐๗] ยตฺถ จกฺขฺนทฺริยํ นอุปปชฺชติ ตตฺถ ปฺริตฺตินทฺริยํ น-
อุปปชฺชตฺติ: อจกฺขฺกานํ ปฺริตฺตานํ อุปปชฺชนฺตานํ เสดํ จกฺขฺนทฺริยํ
นอุปปชฺชติ โน ๑ เสดํ ปฺริตฺตินทฺริยํ นอุปปชฺชติ สฬฺหฺเพถํ จวนฺตานํ
อจกฺขฺกานํ นปฺริตฺตานํ อุปปชฺชนฺตานํ เสดํ จกฺขฺนทฺริยญฺจ นอุป-
ปชฺชติ ปฺริตฺตินทฺริยญฺจ นอุปปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน ปฺริตฺตินทฺริยํ
นอุปปชฺชติ ตตฺถ จกฺขฺนทฺริยํ นอุปปชฺชตฺติ: นปฺริตฺตานํ สจกฺขฺกานํ
อุปปชฺชนฺตานํ เสดํ ปฺริตฺตินทฺริยํ นอุปปชฺชติ โน ๑ เสดํ จกฺขฺน-

ทฺริยํ น อปฺปชฺชติ สํพเพถฺ จอนฺตานํ นปฺริตํ อจฺจุทฺธานํ
 อปฺปชฺชนฺตานํ เถถฺ ปฺริตํทฺริยญฺจ น อปฺปชฺชติ จจฺจุทฺทฺริยญฺจ
 น อปฺปชฺชติ ฯ

[๒๓๑] ยถฺส จจฺจุทฺทฺริยํ น อปฺปชฺชติ ตถฺส ชฺวีตฺติทฺทฺริยํ น-
 อปฺปชฺชตฺติ: อจฺจุทฺธานํ อปฺปชฺชนฺตานํ เถถฺ จจฺจุทฺทฺริยํ น อปฺ-
 ปชฺชติ โน จ เถถฺ ชฺวีตฺติทฺทฺริยํ น อปฺปชฺชติ สํพเพถฺ จอนฺตานํ
 เถถฺ จจฺจุทฺทฺริยญฺจ น อปฺปชฺชติ ชฺวีตฺติทฺทฺริยญฺจ น อปฺปชฺชติ ฯ
 ยถฺส วาปนํ ชฺวีตฺติทฺทฺริยํ น อปฺปชฺชติ ตถฺส จจฺจุทฺทฺริยํ น อปฺ-
 ปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๒๓๒] ยถฺส จจฺจุทฺทฺริยํ น อปฺปชฺชติ ตถฺส โสมนนฺตฺติทฺทฺริยํ
 น อปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยถฺส วาปนํ โสมนนฺตฺติทฺทฺริยํ น อปฺ-
 ปชฺชติ ตถฺส จจฺจุทฺทฺริยํ น อปฺปชฺชตฺติ: วิณา โสมนนฺตฺเตน
 สจฺจุทฺธานํ อปฺปชฺชนฺตานํ เถถฺ โสมนนฺตฺติทฺทฺริยํ น อปฺปชฺชติ โน จ
 เถถฺ จจฺจุทฺทฺริยํ น อปฺปชฺชติ สํพเพถฺ จอนฺตานํ วิณา โสมนนฺตฺเตน
 อจฺจุทฺธานํ อปฺปชฺชนฺตานํ เถถฺ โสมนนฺตฺติทฺทฺริยญฺจ น อปฺปชฺชติ
 จจฺจุทฺทฺริยญฺจ น อปฺปชฺชติ ฯ

[๒๓๓] ยถฺส จจฺจุทฺทฺริยํ น อปฺปชฺชติ ตถฺส อฺเปกฺขิตฺทฺริยํ
 น อปฺปชฺชตฺติ: อจฺจุทฺธานํ อฺเปกฺขาย อปฺปชฺชนฺตานํ เถถฺ จจฺจุทฺ-
 ทฺริยํ น อปฺปชฺชติ โน จ เถถฺ อฺเปกฺขิตฺทฺริยํ น อปฺปชฺชติ สํพเพถฺ
 จอนฺตานํ อจฺจุทฺธานํ วิณา อฺเปกฺขาย อปฺปชฺชนฺตานํ เถถฺ จจฺจุทฺ-

ทริยฌญ น อุปฺปชฺชติ ปณฺณินทริยฌญ น อุปฺปชฺชติ ฯ ๑ ยตฺถ วา ปณ
 ปณฺณินทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ จกฺขฺนทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตติ: ฌานวิป-
 ปยุตฺตํ ตจฺจกฺขฺนํ อุปฺปชฺชนฺตํ เตถฺ ปณฺณินทริยํ น อุปฺปชฺชติ
 โน ฯ ๑ เตถฺ จกฺขฺนทริยํ น อุปฺปชฺชติ สฬฺหเฬ จวนฺตํ ฌาน-
 วิปยุตฺตํ อจฺจกฺขฺนํ อุปฺปชฺชนฺตํ เตถฺ ปณฺณินทริยฌญ น อุป-
 ปชฺชติ จกฺขฺนทริยฌญ น อุปฺปชฺชติ ฯ ๑

[๖๓๓] ยตฺถ จกฺขฺนทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ มนินทริยํ น อุป-
 ปชฺชติ ตติ: อจฺจกฺขฺนํ ติจฺจุตฺตํ อุปฺปชฺชนฺตํ เตถฺ จกฺขฺนทริยํ
 น อุปฺปชฺชติ โน ฯ ๑ เตถฺ มนินทริยํ น อุปฺปชฺชติ สฬฺหเฬ จวนฺตํ
 อจฺจุตฺตํ อุปฺปชฺชนฺตํ เตถฺ จกฺขฺนทริยฌญ น อุปฺปชฺชติ มนิน-
 ทริยฌญ น อุปฺปชฺชติ ฯ ๑ ยตฺถ วา ปณ มนินทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ
 จกฺขฺนทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตติ: อามนฺตา ฯ ๑

[๖๓๔] ยตฺถ ฆานินทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ อิตฺถินทริยํ น-
 อุปฺปชฺชติ ตติ: อฆานกํ อิตฺถินํ อุปฺปชฺชนฺตํ ตาถ ฆานินทริยํ
 น อุปฺปชฺชติ โน ฯ ๑ ตาถ อิตฺถินทริยํ น อุปฺปชฺชติ สฬฺหเฬ จวนฺตํ
 อฆานกํ น อิตฺถินํ อุปฺปชฺชนฺตํ เตถฺ ฆานินทริยฌญ น อุป-
 ปชฺชติ อิตฺถินทริยฌญ น อุปฺปชฺชติ ฯ ๑ ยตฺถ วา ปณ อิตฺถินทริยํ
 น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ ฆานินทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตติ: น อิตฺถินํ อฆานกํ
 อุปฺปชฺชนฺตํ เตถฺ อิตฺถินทริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ฯ ๑ เตถฺ ฆานินทริยํ
 น อุปฺปชฺชติ สฬฺหเฬ จวนฺตํ น อิตฺถินํ อฆานกํ อุปฺปชฺชนฺตํ

เตตฺถ อิตฺถินุทฺตริยญฺจ น อุปปชฺชติ ฆานินุทฺตริยญฺจ น อุปปชฺชติ ฯ

[๖๓๕] ยตฺถ ฆานินุทฺตริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ปุริตฺตินุทฺตริยํ น-
 อุปปชฺชตฺติ: อฆานกานํ ปุริตฺถานํ อุปปชฺชนฺตานํ เตตฺถ ฆานินุทฺตริยํ
 น อุปปชฺชติ โน ฯ เตตฺถ ปุริตฺตินุทฺตริยํ น อุปปชฺชติ ตพฺเพตฺถ จวนฺตานํ
 อฆานกานํ น ปุริตฺถานํ อุปปชฺชนฺตานํ เตตฺถ ฆานินุทฺตริยญฺจ น อุปปชฺชติ
 ปุริตฺตินุทฺตริยญฺจ น อุปปชฺชติ ฯ ยตฺถ วาปน ปุริตฺตินุทฺตริยํ น อุ-
 ปชฺชติ ตตฺถ ฆานินุทฺตริยํ น อุปปชฺชตฺติ: น ปุริตฺถานํ ตฆานกานํ
 อุปปชฺชนฺตานํ เตตฺถ ปุริตฺตินุทฺตริยํ น อุปปชฺชติ โน ฯ เตตฺถ ฆานินุ-
 ทฺตริยํ น อุปปชฺชติ ตพฺเพตฺถ จวนฺตานํ น ปุริตฺถานํ อฆานกานํ อุ-
 ปชฺชนฺตานํ เตตฺถ ปุริตฺตินุทฺตริยญฺจ น อุปปชฺชติ ฆานินุทฺตริยญฺจ น-
 อุปปชฺชติ ฯ

[๖๓๖] ยตฺถ ฆานินุทฺตริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ชฺวีตฺตินุทฺตริยํ น-
 อุปปชฺชตฺติ: อฆานกานํ อุปปชฺชนฺตานํ เตตฺถ ฆานินุทฺตริยํ น อุ-
 ปชฺชติ โน ฯ เตตฺถ ชฺวีตฺตินุทฺตริยํ น อุปปชฺชติ ตพฺเพตฺถ จวนฺตานํ
 เตตฺถ ฆานินุทฺตริยญฺจ น อุปปชฺชติ ชฺวีตฺตินุทฺตริยญฺจ น อุปปชฺชติ ฯ
 ยตฺถ วาปน ชฺวีตฺตินุทฺตริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ฆานินุทฺตริยํ น อุปปชฺชตฺติ:
 อามนฺตา ฯ

[๖๓๗] ยตฺถ ฆานินุทฺตริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ โถมณฺตฺตฺตินุทฺตริยํ
 น อุปปชฺชตฺติ: อฆานกานํ โถมณฺตฺตฺถานํ อุปปชฺชนฺตานํ เตตฺถ ฆานินุ-
 ทฺตริยํ น อุปปชฺชติ โน ฯ เตตฺถ โถมณฺตฺตฺตินุทฺตริยํ น อุปปชฺชติ ตพฺเพตฺถ

จวนตานํ อฆานกานํ วิณา โสมนตฺเตน อุปฺปชฺชนฺตานํ เคตํ ฆานินฺ-
ทฺริยญฺฯ น อุปฺปชฺชติ โสมนตฺติณฺทฺริยญฺฯ น อุปฺปชฺชติ ฯ ยตฺถ วา ปน
โสมนตฺติณฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ ฆานินฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ตติ: วิณา
โสมนตฺเตน อฆานกานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เคตํ โสมนตฺติณฺทฺริยํ น-
อุปฺปชฺชติ โน ฯ เคตํ ฆานินฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ สฬฺหเณํ จวนตานํ
วิณา โสมนตฺเตน อฆานกานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เคตํ โสมนตฺติณฺทฺริยญฺฯ
น อุปฺปชฺชติ ฆานินฺทฺริยญฺฯ น อุปฺปชฺชติ ฯ

[๖๓๘] ยตฺถ ฆานินฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ อฺเปกฺขินฺทฺริยํ น-
อุปฺปชฺชติ ตติ: อฆานกานํ อฺเปกฺขาย อุปฺปชฺชนฺตานํ เคตํ ฆานินฺ-
ทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ฯ เคตํ อฺเปกฺขินฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ สฬฺหเณํ
จวนตานํ อฆานกานํ วิณา อฺเปกฺขาย อุปฺปชฺชนฺตานํ เคตํ ฆานินฺ-
ทฺริยญฺฯ น อุปฺปชฺชติ อฺเปกฺขินฺทฺริยญฺฯ น อุปฺปชฺชติ ฯ ยตฺถ วา ปน
อฺเปกฺขินฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ ฆานินฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ตติ: วิณา
อฺเปกฺขาย อฆานกานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เคตํ อฺเปกฺขินฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ
โน ฯ เคตํ ฆานินฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ สฬฺหเณํ จวนตานํ วิณา
อฺเปกฺขาย อฆานกานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เคตํ อฺเปกฺขินฺทฺริยญฺฯ น-
อุปฺปชฺชติ ฆานินฺทฺริยญฺฯ น อุปฺปชฺชติ ฯ

[๖๓๙] ยตฺถ ฆานินฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ ตฺทฺธิณฺทฺริยํ น-
อุปฺปชฺชติ ตติ: อฆานกานํ ตฺทฺทฺกานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เคตํ ฆานินฺทฺริยํ
น อุปฺปชฺชติ โน ฯ เคตํ ตฺทฺธิณฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ สฬฺหเณํ จวนตานํ

อฆานกานํ อเหตุกานํ อุปปชฺชนฺดานํ เตถํ ฆานินฺทริยญฺจ น อุปปชฺชติ
 สทฺธิทฺธิทฺธิญฺจ น อุปปชฺชติ ๑ ยถํ วา ปน สทฺธิทฺธิทฺธิญฺจ น อุปปชฺชติ
 คถํ ฆานินฺทริยํ น อุปปชฺชติติ: อเหตุกานํ อฆานกานํ อุปปช-
 ชฺชนฺดานํ เตถํ สทฺธิทฺธิทฺธิญฺจ น อุปปชฺชติ โน จ เตถํ ฆานินฺทริยํ
 น อุปปชฺชติ สพุเพถํ จวนฺตานํ อเหตุกานํ อฆานกานํ อุปปชฺชนฺดานํ
 เตถํ สทฺธิทฺธิทฺธิญฺจ น อุปปชฺชติ ฆานินฺทริยญฺจ น อุปปชฺชติ ๑

[๒๐๐] ยดฺธํ ฆานินฺหุทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ คตฺถํ ปญฺณินฺหุทฺธิยํ น-
 อุปฺปชฺชติ: อฆานกานํ ฅาณตฺมปฺยุตฺตํ อุปฺปชฺชนฺตํ เคตํ
 ฆานินฺหุทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ โน ๑ เคตํ ปญฺณินฺหุทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ
 สฬฺหเฬํ จจนฺตํ อฆานกานํ ฅาณวิปฺยุตฺตํ อุปฺปชฺชนฺตํ เคตํ
 ฆานินฺหุทฺธิยญฺจ น อุปฺปชฺชติ ปญฺณินฺหุทฺธิยญฺจ น อุปฺปชฺชติ ๑ ยดฺธํ วาปน
 ปญฺณินฺหุทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ คตฺถํ ฆานินฺหุทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ: ฅาณ-
 วิปฺยุตฺตํ สฆานกานํ อุปฺปชฺชนฺตํ เคตํ ปญฺณินฺหุทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ
 โน ๑ เคตํ ฆานินฺหุทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ สฬฺหเฬํ จจนฺตํ ฅาณ-
 วิปฺยุตฺตํ อฆานกานํ อุปฺปชฺชนฺตํ เคตํ ปญฺณินฺหุทฺธิยญฺจ น-
 อุปฺปชฺชติ ฆานินฺหุทฺธิยญฺจ น อุปฺปชฺชติ ๑

[๒๒๓] ยดฺธํ ฆานินฺนทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ ตถฺธํ มนินฺนทฺธิยํ น อุป-
 ปชฺชติตีติ: อฆานกานํ ตจฺจิตฺตกานํ อุปฺปชฺชนฺตानํ เตธฺ ฆานินฺนทฺธิยํ
 น อุปฺปชฺชติ โน จ เตธฺ มนินฺนทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ ตพฺเพธฺ จวนฺตानํ
 ตจฺจิตฺตกานํ อุปฺปชฺชนฺตानํ เตธฺ ฆานินฺนทฺธิยญฺจ น อุปฺปชฺชติ มนิน-

ทริยญฯ นอุปปชฺชติ ฯ ยตฺถ วาปน มนินฺทริยํ นอุปปชฺชติ
ตตฺถ ฆานินฺทริยํ นอุปปชฺชตฺติ: อามนุคฺคา ฯ

[๖๒๒] ยตฺถ อิตฺถินฺทริยํ นอุปปชฺชติ ตตฺถ ปุริสฺสินฺทริยํ น-
อุปปชฺชตฺติ: ปุริสฺสํ อุปปชฺชนฺตานํ เคถ์ อิตฺถินฺทริยํ นอุปปชฺชติ
โน ฯ เคถ์ ปุริสฺสินฺทริยํ นอุปปชฺชติ สฬฺหเพถ์ จอนฺตานํ นอิตฺถินํ
นปุริสฺสํ อุปปชฺชนฺตานํ เคถ์ อิตฺถินฺทริยญฯ นอุปปชฺชติ ปุริสฺสิน-
ทริยญฯ นอุปปชฺชติ ฯ ยตฺถ วาปน ปุริสฺสินฺทริยํ นอุปปชฺชติ
ตตฺถ อิตฺถินฺทริยํ นอุปปชฺชตฺติ: อิตฺถินํ อุปปชฺชนฺตํ คาส์ ปุริสฺสิน-
ทริยํ นอุปปชฺชติ โน ฯ คาส์ อิตฺถินฺทริยํ นอุปปชฺชติ สฬฺหเพถ์
จอนฺตานํ นปุริสฺสํ นอิตฺถินํ อุปปชฺชนฺตานํ เคถ์ ปุริสฺสินฺทริยญฯ
นอุปปชฺชติ อิตฺถินฺทริยญฯ นอุปปชฺชติ ฯ

[๖๒๓] ยตฺถ อิตฺถินฺทริยํ นอุปปชฺชติ ตตฺถ ฐวิตฺตินฺทริยํ น-
อุปปชฺชตฺติ: นอิตฺถินํ อุปปชฺชนฺตานํ เคถ์ อิตฺถินฺทริยํ นอุปปชฺชติ
โน ฯ เคถ์ ฐวิตฺตินฺทริยํ นอุปปชฺชติ สฬฺหเพถ์ จอนฺตานํ เคถ์ อิตฺถิน-
ทริยญฯ นอุปปชฺชติ ฐวิตฺตินฺทริยญฯ นอุปปชฺชติ ฯ ยตฺถ วาปน
ฐวิตฺตินฺทริยํ นอุปปชฺชติ ตตฺถ อิตฺถินฺทริยํ นอุปปชฺชตฺติ: อามนุคฺคา ฯ

[๖๒๔] ยตฺถ อิตฺถินฺทริยํ นอุปปชฺชติ ตตฺถ โสมนสฺสฺสินฺทริยํ
นอุปปชฺชตฺติ: นอิตฺถินํ โสมนสฺสฺสํ อุปปชฺชนฺตานํ เคถ์ อิตฺถินฺทริยํ
นอุปปชฺชติ โน ฯ เคถ์ โสมนสฺสฺสินฺทริยํ นอุปปชฺชติ สฬฺหเพถ์
จอนฺตานํ นอิตฺถินํ จินา โสมนสฺสฺสํ อุปปชฺชนฺตานํ เคถ์ อิตฺถิน-

ทริยญฯ น อุปปชฺชติ โสมนนฺตฺตฺนทริยญฯ น อุปปชฺชติ ฯ ๑ ยตฺถ วา ปน
 โสมนนฺตฺตฺนทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ อิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชติ ตฺติ: วจิเณ
 โสมนนฺตฺเตน อิตฺถํ อุปปชฺชนฺตํ คาสํ โสมนนฺตฺตฺนทริยํ น อุปปชฺชติ
 โน ฯ ๑ คาสํ อิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชติ สทฺทเพถ จอนฺตํ วจิเณ
 โสมนนฺตฺเตน น อิตฺถํ อุปปชฺชนฺตํ เตถ โสมนนฺตฺตฺนทริยญฯ น-
 อุปปชฺชติ อิตฺถินทริยญฯ น อุปปชฺชติ ฯ ๑

[๖๒๕] ยตฺถ อิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ อุปฺเปกฺขินทริยํ
 น อุปปชฺชติ ตฺติ: น อิตฺถํ อุปฺเปกฺขาย อุปปชฺชนฺตํ เตถ อิตฺถินทริยํ
 น อุปปชฺชติ โน ฯ ๑ เตถ อุปฺเปกฺขินทริยํ น อุปปชฺชติ สทฺทเพถ
 จอนฺตํ น อิตฺถํ วจิเณ อุปฺเปกฺขาย อุปปชฺชนฺตํ เตถ อิตฺถิน-
 ทริยญฯ น อุปปชฺชติ อุปฺเปกฺขินทริยญฯ น อุปปชฺชติ ฯ ๑ ยตฺถ วา ปน
 อุปฺเปกฺขินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ อิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชติ ตฺติ: วจิเณ
 อุปฺเปกฺขาย อิตฺถํ อุปปชฺชนฺตํ คาสํ อุปฺเปกฺขินทริยํ น อุปปชฺชติ
 โน ฯ ๑ คาสํ อิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชติ สทฺทเพถ จอนฺตํ วจิเณ
 อุปฺเปกฺขาย น อิตฺถํ อุปปชฺชนฺตํ เตถ อุปฺเปกฺขินทริยญฯ น อุป-
 ปชฺชติ อิตฺถินทริยญฯ น อุปปชฺชติ ฯ ๑

[๖๒๖] ยตฺถ อิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ สทฺธิทริยํ น-
 อุปปชฺชติ ตฺติ: น อิตฺถํ สทฺธิทริยํ อุปปชฺชนฺตํ เตถ อิตฺถินทริยํ
 น อุปปชฺชติ โน ฯ ๑ เตถ สทฺธิทริยํ น อุปปชฺชติ สทฺทเพถ จอนฺตํ
 น อิตฺถํ สทฺธิทริยํ อุปปชฺชนฺตํ เตถ อิตฺถินทริยญฯ น อุปปชฺชติ

สทฺธินทฺธิยญฺ ๑ นอุปฺปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน สทฺธินทฺธิยํ นอุป-
 ปชฺชติ คตฺถ อิตฺถินทฺธิยํ นอุปฺปชฺชติคฺติ: อเหตุกานํ อิตฺถินํ อุปฺปช-
 ษนฺตํ คาทํ สทฺธินทฺธิยํ นอุปฺปชฺชติ โน ๑ คาทํ อิตฺถินทฺธิยํ
 นอุปฺปชฺชติ สພເພັດ ຈວນຸທານີ ອເຫຸດການີ ແອຕີຸດີນີ ອຸປະສຸຸທານີ
 ເຄັດ ສຸທັຍນຸທັຍນຸ ๑ ນອຸປະສຸຸທັຍ ອຕີຸດີນຸທັຍນຸ ๑ ນອຸປະສຸຸທັຍ ๑

[๖๒๘] ยตฺถ อิตฺถินทฺธิยํ นอุปฺปชฺชติ คตฺถ ปณฺณินทฺธิยํ นอุป-
 ปชฺชติคฺติ: นอิตฺถินํ ฌานตฺถນຸປຍຸຕຸທານີ ອຸປະສຸຸທານີ ເຄັດ ອຕີຸດີນ-
 ຸທັຍນຸ ๑ ນອຸປະສຸຸທັຍ ໂນ ๑ ເຄັດ ປຸນນິນຸທັຍນຸ ๑ ນອຸປະສຸຸທັຍ ສພເພັດ
 ຈວນຸທານີ ແອຕີຸດີນີ ປຸນນິນຸທັຍນຸ ອຸປະສຸຸທານີ ເຄັດ ອຕີຸດີນ-
 ຸທັຍນຸ ๑ ນອຸປະສຸຸທັຍ ປຸນນິນຸທັຍນຸ ๑ ນອຸປະສຸຸທັຍ ๑ ຍຕຸ ວາປນ
 ປຸນນິນຸທັຍນຸ ๑ ນອຸປະສຸຸທັຍ ຄຕຸ ອຕີຸດີນຸທັຍນຸ ๑ ນອຸປະສຸຸທັຍ: ປຸນ-
 ຸນຸທັຍນຸ ອຕີຸດີນີ ອຸປະສຸຸທັຍນຸ ຄຕຸ ປຸນນິນຸທັຍນຸ ๑ ນອຸປະສຸຸທັຍ
 ໂນ ๑ ຄຕຸ ອຕີຸດີນຸທັຍນຸ ๑ ນອຸປະສຸຸທັຍ ສພເພັດ ຈວນຸທານີ ປຸນ-
 ຸນຸທັຍນຸ ແອຕີຸດີນີ ອຸປະສຸຸທານີ ເຄັດ ປຸນນິນຸທັຍນຸ ๑ ນອຸປະ-
 ສຸຸທັຍ ອຕີຸດີນຸທັຍນຸ ๑ ນອຸປະສຸຸທັຍ ๑

[๖๒๙] ยตฺถ อิตฺถินทฺธิยํ นอุปฺปชฺชติ คตฺถ มนินทฺธิยํ นอุป-
 ปชฺชติคฺติ: นอิตฺถินํ ສຈິຕຸດການີ ອຸປະສຸຸທານີ ເຄັດ ອຕີຸດີນຸທັຍ
 ນອຸປະສຸຸທັຍ ໂນ ๑ ເຄັດ ມນິນຸທັຍນຸ ๑ ນອຸປະສຸຸທັຍ ສພເພັດ ຈວນຸທານີ
 ອຈິຕຸດການີ ອຸປະສຸຸທານີ ເຄັດ ອຕີຸດີນຸທັຍນຸ ๑ ນອຸປະສຸຸທັຍ ມນິ-
 ຸທັຍນຸ ๑ ນອຸປະສຸຸທັຍ ๑ ຍຕຸ ວາປນ ມນິນຸທັຍນຸ ๑ ນອຸປະສຸຸທັຍ

คตฺถํ อธิกฺขิตฺตํ น อุปฺปชฺชตีติ: อามนฺตา ฯ

[๒๒๘] ยตฺถํ ปริตฺตํ น อุปฺปชฺชตีติ: คตฺถํ อธิกฺขิตฺตํ น-
อุปฺปชฺชตีติ: น ปริตฺตํ อุปฺปชฺชิตฺตํ เตํ ปริตฺตํ น อุปฺปชฺชตี-
โน ฯ เตํ อธิกฺขิตฺตํ น อุปฺปชฺชตีติ: สัพเพ จอนฺตํ เติ
ปริตฺตํ น อุปฺปชฺชตีติ: อธิกฺขิตฺตํ น อุปฺปชฺชตีติ: ฯ ยตฺถํ วา
อธิกฺขิตฺตํ น อุปฺปชฺชตีติ: คตฺถํ ปริตฺตํ น อุปฺปชฺชตีติ: อามนฺตา ฯ

[๒๒๙] ยตฺถํ ปริตฺตํ น อุปฺปชฺชตีติ: คตฺถํ โสมนสฺสํ น-
อุปฺปชฺชตีติ: น ปริตฺตํ โสมนสฺสํ อุปฺปชฺชิตฺตํ เตํ ปริตฺตํ
น อุปฺปชฺชตีติ: โน ฯ เตํ โสมนสฺสํ น อุปฺปชฺชตีติ: สัพเพ
จอนฺตํ น ปริตฺตํ วิภา โสมนสฺสํ อุปฺปชฺชิตฺตํ เตํ ปริตฺตํ
น อุปฺปชฺชตีติ: โสมนสฺสํ น อุปฺปชฺชตีติ: ฯ ยตฺถํ วา
โสมนสฺสํ น อุปฺปชฺชตีติ: คตฺถํ ปริตฺตํ น อุปฺปชฺชตีติ: วิภา
โสมนสฺสํ ปริตฺตํ อุปฺปชฺชิตฺตํ เตํ โสมนสฺสํ น อุป-
ปชฺชตีติ: โน ฯ เตํ ปริตฺตํ น อุปฺปชฺชตีติ: สัพเพ จอนฺตํ
วิภา โสมนสฺสํ น ปริตฺตํ อุปฺปชฺชิตฺตํ เตํ โสมนสฺสํ
น อุปฺปชฺชตีติ: ปริตฺตํ น อุปฺปชฺชตีติ: ฯ

[๒๓๐] ยตฺถํ ปริตฺตํ น อุปฺปชฺชตีติ: คตฺถํ อภิเวทิตฺตํ
น อุปฺปชฺชตีติ: น ปริตฺตํ อภิเวทิตฺตํ อุปฺปชฺชิตฺตํ เตํ ปริตฺตํ
น อุปฺปชฺชตีติ: โน ฯ เตํ อภิเวทิตฺตํ น อุปฺปชฺชตีติ: สัพเพ
จอนฺตํ น ปริตฺตํ วิภา อภิเวทิตฺตํ อุปฺปชฺชิตฺตํ เตํ ปริตฺตํ

ปริตตินุทริยญฯ นอุปปชฺชติ ปญฺณินุทริยญฯ นอุปปชฺชติ ฯ ยถาสฺว วาปน
 ปญฺณินุทริยํ นอุปปชฺชติ คตฺถสฺส ปริตตินุทริยํ นอุปปชฺชติคฺติ: ฌาณ-
 วิปฺปยุคฺตาทํ ปริตฺถํ อุปปชฺชณฺตาทํ เถถสฺส ปญฺณินุทริยํ นอุ-
 ปชฺชติ โน จ เถถสฺส ปริตตินุทริยํ นอุปปชฺชติ สัพเพหํ จวนฺตาทํ
 ฌาณวิปฺปยุคฺตาทํ นปริตฺถํ อุปปชฺชณฺตาทํ เถถสฺส ปญฺณินุทริยญฯ
 นอุปปชฺชติ ปริตตินุทริยญฯ นอุปปชฺชติ ฯ

[๖๓๔] ยถาสฺว ปริตตินุทริยํ นอุปปชฺชติ คตฺถสฺส มนินุทริยํ น-
 อุปปชฺชติคฺติ: นปริตฺถํ สจฺจิตฺตาทํ อุปปชฺชณฺตาทํ เถถสฺส ปริตตินุทริยํ
 นอุปปชฺชติ โน จ เถถสฺส มนินุทริยํ นอุปปชฺชติ สัพเพหํ จวนฺตาทํ
 สจฺจิตฺตาทํ อุปปชฺชณฺตาทํ เถถสฺส ปริตตินุทริยญฯ นอุปปชฺชติ มนินุ-
 ทริยญฯ นอุปปชฺชติ ฯ ยถาสฺว วาปน มนินุทริยํ นอุปปชฺชติ คตฺถสฺส
 ปริตตินุทริยํ นอุปปชฺชติคฺติ: อามนฺตา ฯ

[๖๓๕] ยถาสฺว ชีวิตินุทริยํ นอุปปชฺชติ คตฺถสฺส โสมนนฺตฺตินุทริยํ
 นอุปปชฺชติคฺติ: อามนฺตา ฯ ยถาสฺว วาปน โสมนนฺตฺตินุทริยํ น-
 อุปปชฺชติ คตฺถสฺส ชีวิตินุทริยํ นอุปปชฺชติคฺติ: วินา โสมนนฺตฺเตน
 อุปปชฺชณฺตาทํ ปวตฺเต โสมนนฺตฺตวิปฺปยุคฺตจฺจิตฺตสฺส อุปฺปาทกฺขณ-
 เถถสฺส โสมนนฺตฺตินุทริยํ นอุปปชฺชติ โน จ เถถสฺส ชีวิตินุทริยํ นอุ-
 ปชฺชติ สัพเพหํ จวนฺตาทํ ปวตฺเต จิตฺตคตฺถสฺส ภวฺกฺกขณ- เถถสฺส
 โสมนนฺตฺตินุทริยญฯ นอุปปชฺชติ ชีวิตินุทริยญฯ นอุปปชฺชติ ฯ

[๖๓๖] ยถาสฺว ชีวิตินุทริยํ นอุปปชฺชติ คตฺถสฺส อุเปกฺชินุทริยํ น-

อรูปปฐชาติ: อามนุตา ๑ ยตฺถ วาปน อูปะกัณฺธินทฺริยํ น อรูปปฐชาติ
 คตฺถ ชฺวีตินทฺริยํ น อรูปปฐชาติ: วิชา อูปะกัณฺธาย อูปปฐชนฺตานํ
 ปวตฺเต อูปะกัณฺธวิปฺยคฺคจิตฺตคตฺถ อูปปาทกฺขणे เตถ อูปะกัณฺธินทฺริยํ
 น อรูปปฐชาติ โน ๑ เตถ ชฺวีตินทฺริยํ น อรูปปฐชาติ สฬฺหะ ๑อนฺตานํ
 ปวตฺเต จิตฺตคตฺถ ภคฺคกฺขणे เตถ อูปะกัณฺธินทฺริยญฺ ๑ น อรูปปฐชาติ
 ชฺวีตินทฺริยญฺ ๑ น อรูปปฐชาติ ๑

[๖๓๘] ยตฺถ ชฺวีตินทฺริยํ น อรูปปฐชาติ คตฺถ สทฺธินทฺริยํ น-
 อรูปปฐชาติ: อามนุตา ๑ ยตฺถ วาปน สทฺธินทฺริยํ น อรูปปฐชาติ
 คตฺถ ชฺวีตินทฺริยํ น อรูปปฐชาติ: อเหตุกานํ อูปปฐชนฺตานํ ปวตฺเต
 สทฺธวิปฺยคฺคจิตฺตคตฺถ อูปปาทกฺขणे เตถ สทฺธินทฺริยํ น อรูปปฐชาติ
 โน ๑ เตถ ชฺวีตินทฺริยํ น อรูปปฐชาติ สฬฺหะ ๑อนฺตานํ ปวตฺเต
 จิตฺตคตฺถ ภคฺคกฺขणे เตถ สทฺธินทฺริยญฺ ๑ น อรูปปฐชาติ ชฺวีตินทฺริยญฺ ๑
 น อรูปปฐชาติ ๑

[๖๓๙] ยตฺถ ชฺวีตินทฺริยํ น อรูปปฐชาติ คตฺถ ปณฺณินทฺริยํ น-
 อรูปปฐชาติ: อามนุตา ๑ ยตฺถ วาปน ปณฺณินทฺริยํ น อรูปปฐชาติ
 คตฺถ ชฺวีตินทฺริยํ น อรูปปฐชาติ: ฌานวิปฺยคฺคานํ อูปปฐชนฺตานํ
 ปวตฺเต ฌานวิปฺยคฺคจิตฺตคตฺถ อูปปาทกฺขणे เตถ ปณฺณินทฺริยํ
 น อรูปปฐชาติ โน ๑ เตถ ชฺวีตินทฺริยํ น อรูปปฐชาติ สฬฺหะ ๑อนฺตานํ
 ปวตฺเต จิตฺตคตฺถ ภคฺคกฺขणे เตถ ปณฺณินทฺริยญฺ ๑ น อรูปปฐชาติ
 ชฺวีตินทฺริยญฺ ๑ น อรูปปฐชาติ ๑

[២៣៩] យត្ថំ ឌីវិតិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិ គត្ថំ មនិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិគីតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វាបន មនិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិ គត្ថំ ឌីវិតិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិគីតិៈ ឧទិតុកកានំ ឧប្បឫទ្ធិគតានំ គេតំ មនិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិ ណ ។ គេតំ ឌីវិតិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិ ឥវុត្តំ វុត្តានំ វុត្តុតេ វុត្តុត្ថំ វុត្តុកកុត្តេ គេតំ មនិវុត្តិយុទ្ធ ន ឧប្បឫទ្ធិ ឌីវិតិវុត្តិយុទ្ធ ន ឧប្បឫទ្ធិ ។

[២៤០] យត្ថំ តៃមនុត្តិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិ គត្ថំ ឧបេក្ខិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិគីតិៈ ឧបេក្ខាយ ឧប្បឫទ្ធិគតានំ វុត្តុតេ ឧបេក្ខាឥស្សយុត្តុ- វុត្តុត្ថំ ឧប្បាវកកុត្តេ គេតំ តៃមនុត្តិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិ ណ ។ គេតំ ឧបេក្ខិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិ ឥវុត្តំ វុត្តុត្ថំ វុត្តុកកុត្តេ តៃមនុត្តិវុត្តិយុត្តុឧបេក្ខាវុត្តិយុត្តុវុត្តុត្ថំ ឧប្បាវកកុត្តេ វិវុត្ត- ឥស្សយុត្តុត្ថំ ឧបេក្ខាយ គេតំ តៃមនុត្តិវុត្តិយុទ្ធ ន ឧប្បឫទ្ធិ ឧបេក្ខិវុត្តិយុទ្ធ ន ឧប្បឫទ្ធិ ។ យត្ថំ វាបន ឧបេក្ខិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិ គត្ថំ តៃមនុត្តិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិគីតិៈ តៃមនុត្តេន ឧប្ប- ឫទ្ធិគតានំ វុត្តុតេ តៃមនុត្តិវុត្តិយុត្តុវុត្តុត្ថំ ឧប្បាវកកុត្តេ គេតំ ឧបេក្ខិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិ ណ ។ គេតំ តៃមនុត្តិវុត្តិយំ ន ឧប្ប- ឫទ្ធិ ឥវុត្តំ វុត្តុត្ថំ វុត្តុកកុត្តេ ឧបេក្ខាវុត្តិយុត្តុត្ថំ តៃមនុត្តិ- វុត្តិយុត្តុវុត្តុត្ថំ ឧប្បាវកកុត្តេ វិវុត្តឥស្សយុត្តុត្ថំ ឧបេក្ខាយ គេតំ តៃមនុត្តិវុត្តិយុទ្ធ ន ឧប្បឫទ្ធិ តៃមនុត្តិវុត្តិយុទ្ធ ន ឧប្បឫទ្ធិ ។

[២៤១] យត្ថំ តៃមនុត្តិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិ គត្ថំ ឥវុត្តិវុត្តិយំ

น อุปฺปชฺชตีติ: วิณา โสมนตฺเตน ตฺเหตฺตานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ ปวตฺเต
 โสมนตฺตวิปฺปยุตฺตทฺฐาตฺมปฺยุตฺตจิตฺตตฺตํ อุปฺปาทกฺขणे เตถฺ โสมนตฺ-
 ตฺติทฺธินํ น อุปฺปชฺชติ โน ๑ เตถฺ ตฺทฺธินทฺธินํ น อุปฺปชฺชติ ตฺพเพถฺ
 จิตฺตตฺตํ ภกฺกขणे โสมนตฺตวิปฺปยุตฺตทฺฐาตฺมปฺยุตฺตจิตฺตตฺตํ อุป-
 ปาทกฺขणे นีโรธมาปฺนฺนํ อตฺตณฺตคฺคฺตํ เตถฺ โสมนตฺตติทฺธินญจ
 น อุปฺปชฺชติ ตฺทฺธินทฺธินญจ น อุปฺปชฺชติ ๑ ยตฺตํ วา ปน ตฺทฺธิน-
 ทฺธินํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺตํ โสมนตฺตติทฺธินํ น อุปฺปชฺชตีติ: ปวตฺเต
 ตฺทฺฐาตฺมปฺยุตฺตโสมนตฺตตฺมปฺยุตฺตจิตฺตตฺตํ อุปฺปาทกฺขणे เตถฺ ตฺทฺธิน-
 ทฺธินํ น อุปฺปชฺชติ โน ๑ เตถฺ โสมนตฺตติทฺธินํ น อุปฺปชฺชติ ตฺพเพถฺ
 จิตฺตตฺตํ ภกฺกขणे ตฺทฺฐาตฺมปฺยุตฺตโสมนตฺตตฺมปฺยุตฺตจิตฺตตฺตํ อุป-
 ปาทกฺขणे นีโรธมาปฺนฺนํ อตฺตณฺตคฺคฺตํ เตถฺ ตฺทฺธินทฺธินญจ
 น อุปฺปชฺชติ โสมนตฺตติทฺธินญจ น อุปฺปชฺชติ ๑

[๖๔๒] ยตฺตํ โสมนตฺตติทฺธินํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺตํ ปณฺณิทฺธินํ
 น อุปฺปชฺชตีติ: วิณา โสมนตฺเตน ฌาณตฺมปฺยุตฺตานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ
 ปวตฺเต โสมนตฺตวิปฺปยุตฺตฌาณตฺมปฺยุตฺตจิตฺตตฺตํ อุปฺปาทกฺขणे เตถฺ
 โสมนตฺตติทฺธินํ น อุปฺปชฺชติ โน ๑ เตถฺ ปณฺณิทฺธินํ น อุปฺปชฺชติ
 ตฺพเพถฺ จิตฺตตฺตํ ภกฺกขणे โสมนตฺตวิปฺปยุตฺตฌาณตฺมปฺยุตฺตจิตฺตตฺตํ
 อุปฺปาทกฺขणे นีโรธมาปฺนฺนํ อตฺตณฺตคฺคฺตํ เตถฺ โสมนตฺ-
 ตฺติทฺธินญจ น อุปฺปชฺชติ ปณฺณิทฺธินญจ น อุปฺปชฺชติ ๑ ยตฺตํ วา ปน
 ปณฺณิทฺธินํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺตํ โสมนตฺตติทฺธินํ น อุปฺปชฺชตีติ:

ធានាវិប្បយុត្តកានំ តៃមនត្ថេន ឧប្បឧត្តនុតានំ ឋានុកេ ធានាវិប្ប-
 យុត្តតៃមនត្ថេនឧប្បយុត្តត្ថិតុត្ថតំ ឧប្បាភក្កុទេ គេតំ ឋានុកេវិប្ប-
 ឧប្បឧត្តនុត ឆៃ ។ គេតំ តៃមនត្ថេនឧប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ឧប្ប-
 ឧត្តនុត រាជកុទេ ធានាវិប្បយុត្តតៃមនត្ថេនឧប្បយុត្តត្ថិតុត្ថតំ ឧប្ប-
 ឧត្តនុត ឆៃវិប្បឧត្តនុត ឧត្តនុតត្ថិតុត្ថតំ គេតំ ឧប្បឧត្តនុតឧប្ប-
 ឧប្បឧត្តនុត តៃមនត្ថេនឧប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ។

[២៤៣] ឧត្តនុត តៃមនត្ថេនឧប្បឧត្តនុត ឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត
 ឧប្បឧត្តនុត្ថិតុត្ថតំ ឆៃវិប្ប តៃមនត្ថេន ឧត្តនុតត្ថិតុត្ថតំ ឧប្បឧត្តនុត ឧប្ប-
 ឧត្តនុតត្ថិតុត្ថតំ ឧប្បឧត្តនុត គេតំ តៃមនត្ថេនឧប្បឧត្តនុត ឧប្ប-
 ឧត្តនុត ឆៃ ។ គេតំ ឧប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ឧប្ប-
 ឧត្តនុត ឆៃវិប្បឧត្តនុត ឧត្តនុតត្ថិតុត្ថតំ គេតំ តៃមនត្ថេនឧប្បឧត្តនុត
 ឧប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ។ ឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ឧប្ប-
 ឧត្តនុត ឧត្តនុត តៃមនត្ថេនឧប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត្ថិតុត្ថតំ ។

[២៤៤] ឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ឧប្ប-
 ឧត្តនុត្ថិតុត្ថតំ ឆៃវិប្ប ឧប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត
 ឧប្បឧត្តនុតត្ថិតុត្ថតំ ឧប្បឧត្តនុត គេតំ ឧប្បឧត្តនុត ឧប្ប-
 ឧត្តនុត ឆៃ ។ គេតំ ឧប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ឧប្ប-
 ឧត្តនុត ឆៃវិប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុតត្ថិតុត្ថតំ ឧប្បឧត្តនុត ឧប្ប-
 ឧត្តនុត ឆៃវិប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុតត្ថិតុត្ថតំ គេតំ ឧប្បឧត្តនុតឧប្ប-
 ឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ។ ឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ឧប្ប-
 ឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ឧប្បឧត្តនុត ។

คตฺถ์ อฺเปกฺขินฺทริยํ น อฺปฺปชฺชตฺติ: อเหตุกานํ อฺเปกฺขาย อฺป-
 ปชฺชนฺตานํ ปวตฺเต สทฺธาวินฺปยุตฺตอฺเปกฺขาตฺมมฺปยุตฺตจิตฺตคตฺถ์ อฺป-
 ปาทกฺขणे เตถ์ สทฺธินฺทริยํ น อฺปฺปชฺชติ โน ๑ เตถ์ อฺเปกฺขินฺทริยํ
 น อฺปฺปชฺชติ สພເຣັ ຈິຕຸດຊັດ ກຸງກຸງເນ ສຸກວິນັປຍຸດອຸປະກາ-
 ວິນັປຍຸດຈິຕຸດຊັດ ອຸປະກາກຸງເນ ນິໂຣສມາປະນານີ ອດໝວສັດຕານີ
 ເທດ້ ສຸກວິນັປຍຸດ ນ ອຸປະກາກຸງເນ ອຸປະກາກຸງເນ ນ ອຸປະກາກຸງເນ ॥

[๖๔๕] ยตฺถ์ อฺเปกฺขินฺทริยํ น อฺปฺปชฺชติ คตฺถ์ ปณฺณินฺทริยํ
 น อฺปฺปชฺชตฺติ: วิນາ อฺเปกฺขาย ດານຕັມມປຸດຕານີ ອຸປະກາກຸງເນ
 ປວຕເ ອຸປະກາວິນັປຍຸດດານຕັມມປຸດຕຈິຕຸດຊັດ ອຸປະກາກຸງເນ ເທດ້
 ອຸປະກາກຸງເນ ນ ອຸປະກາກຸງເນ ໂນ ๑ ເທດ້ ປະນະນິນັປຍຸດ ນ ອຸປະກາກຸງເນ
 ສພເຣັ ຈິຕຸດຊັດ ກຸງກຸງເນ ອຸປະກາວິນັປຍຸດດານຕັມມປຸດຕຈິຕຸດຊັດ
 ອຸປະກາກຸງເນ ນິໂຣສມາປະນານີ ອດໝວສັດຕານີ ເທດ້ ອຸປະກາກຸງເນ
 ນ ອຸປະກາກຸງເນ ປະນະນິນັປຍຸດ ນ ອຸປະກາກຸງເນ ॥ ຍຕັດ ວາປະ
 ປະນະນິນັປຍຸດ ນ ອຸປະກາກຸງເນ ຕຕັດ ອຸປະກາກຸງເນ ນ ອຸປະກາກຸງເນ: ດານ-
 ວິນັປຍຸດຕານີ ອຸປະກາກຸງເນ ອຸປະກາກຸງເນ ປວຕເ ດານວິນັປຍຸດ-
 ອຸປະກາຕັມມປຸດຕຈິຕຸດຊັດ ອຸປະກາກຸງເນ ເທດ້ ປະນະນິນັປຍຸດ ນ ອຸປະກາກຸງເນ
 ໂນ ๑ ເທດ້ ອຸປະກາກຸງເນ ນ ອຸປະກາກຸງເນ ສພເຣັ ຈິຕຸດຊັດ
 ກຸງກຸງເນ ດານວິນັປຍຸດອຸປະກາວິນັປຍຸດຈິຕຸດຊັດ ອຸປະກາກຸງເນ
 ນິໂຣສມາປະນານີ ອດໝວສັດຕານີ ເທດ້ ປະນະນິນັປຍຸດ ນ ອຸປະກາກຸງເນ
 ອຸປະກາກຸງເນ ນ ອຸປະກາກຸງເນ ॥

[๒๔๖] ยตฺถํ อุกฺเขตฺตมฺหริยํ น อปฺปชฺชติ ตตฺถํ มนฺนิหฺมฺหริยํ น-
 อปฺปชฺชตฺติ: วิชา อุกฺเขตฺตมฺหริยํ ตจฺจิตฺตกานํ อปฺปชฺชตฺตมฺหริยํ ปวตฺเต
 อุกฺเขตฺตมฺหริยํ อปฺปชฺชตฺติ: วิชา อุกฺเขตฺตมฺหริยํ ตจฺจิตฺตกานํ อปฺปชฺชตฺตมฺหริยํ
 ปวตฺเต อุกฺเขตฺตมฺหริยํ น อปฺปชฺชติ โน ๑ ตตฺถํ มนฺนิหฺมฺหริยํ น อปฺปชฺชติ
 ตพฺเพตฺถ จิตฺตตฺถํ ภาวคฺคกฺเขตฺตมฺหริยํ น อปฺปชฺชติ ตตฺถํ อุกฺเขตฺตมฺหริยํ
 น อปฺปชฺชติ มนฺนิหฺมฺหริยํ ๑ ยตฺถํ ภาวคฺคกฺเขตฺตมฺหริยํ น อปฺปชฺชติ
 ตตฺถํ อุกฺเขตฺตมฺหริยํ น อปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตภา ๑

[๒๔๗] ยตฺถํ ตฺถมฺหริยํ น อปฺปชฺชติ ตตฺถํ ปณฺณมฺหริยํ น-
 อปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตภา ๑ ยตฺถํ ภาวคฺคกฺเขตฺตมฺหริยํ น อปฺปชฺชติ
 ตตฺถํ ตฺถมฺหริยํ น อปฺปชฺชตฺติ: ภาวคฺคกฺเขตฺตมฺหริยํ ตจฺจิตฺตกานํ
 อปฺปชฺชตฺตมฺหริยํ ปวตฺเต ภาวคฺคกฺเขตฺตมฺหริยํ ตจฺจิตฺตกานํ อปฺปชฺชตฺตมฺหริยํ
 ปวตฺเต ภาวคฺคกฺเขตฺตมฺหริยํ น อปฺปชฺชติ โน ๑ ตตฺถํ ตฺถมฺหริยํ
 น อปฺปชฺชติ ตพฺเพตฺถ จิตฺตตฺถํ ภาวคฺคกฺเขตฺตมฺหริยํ น อปฺปชฺชติ
 ตตฺถํ ตฺถมฺหริยํ ๑ ยตฺถํ ภาวคฺคกฺเขตฺตมฺหริยํ น อปฺปชฺชติ
 ตตฺถํ ตฺถมฺหริยํ น อปฺปชฺชตฺติ: ภาวคฺคกฺเขตฺตมฺหริยํ ๑

[๒๔๘] ยตฺถํ ตฺถมฺหริยํ น อปฺปชฺชติ ตตฺถํ มนฺนิหฺมฺหริยํ น อปฺป-
 ชฺชตฺติ: ภาวคฺคกฺเขตฺตมฺหริยํ ตจฺจิตฺตกานํ อปฺปชฺชตฺตมฺหริยํ ปวตฺเต ตจฺจิต-
 ตกานํ อปฺปชฺชตฺติ: ภาวคฺคกฺเขตฺตมฺหริยํ ตจฺจิตฺตกานํ อปฺปชฺชตฺตมฺหริยํ
 ปวตฺเต ตจฺจิตฺตกานํ อปฺปชฺชตฺติ: ภาวคฺคกฺเขตฺตมฺหริยํ ๑ ยตฺถํ ตจฺจิต-
 ตกานํ อปฺปชฺชตฺติ: ภาวคฺคกฺเขตฺตมฺหริยํ ๑

มณินทริยญฺช นอุปฺปชฺชติ ฯ ยตฺถ วาปน มณินทริยํ นอุปฺปชฺชติ
ตตฺถ ตฺทฺหิณทริยํ นอุปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๖๔๘] ยตฺถ ปณฺณินทริยํ นอุปฺปชฺชติ ตตฺถ มณินทริยํ น-
อุปฺปชฺชตฺติ: ฌานวิปฺยัคคฺคานํ ตฺถิจฺจุตฺตกานํ อุปฺปชฺชนฺตानํ ปวตฺเต
ฌานวิปฺยัคคฺคิจฺจุตฺตํ อุปฺปาทกฺขณํ เสด: ปณฺณินทริยํ นอุป-
ปชฺชติ โน จ เสด: มณินทริยํ นอุปฺปชฺชติ สทฺเพตํ จิจฺจุตฺตํ
ภกฺกกฺขณํ นิโรธสฺมาปฺนฺนํ อตฺตณฺณตฺตฺตฺตํ เสด: ปณฺณินทริยญฺช
นอุปฺปชฺชติ มณินทริยญฺช นอุปฺปชฺชติ ฯ ยตฺถ วาปน มณินทริยํ
นอุปฺปชฺชติ ตตฺถ ปณฺณินทริยํ นอุปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๖๕๐] ยตฺถ จกฺขณทริยํ นอุปฺปชฺชติ ตตฺถ โสตฺถินทริยํ น-
อุปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปน โสตฺถินทริยํ นอุปฺปชฺชติ
ตตฺถ จกฺขณทริยํ นอุปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๖๕๑] ยตฺถ จกฺขณทริยํ นอุปฺปชฺชติ ตตฺถ ฆานินทริยํ น-
อุปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปน ฆานินทริยํ นอุปฺปชฺชติ
ตตฺถ จกฺขณทริยํ นอุปฺปชฺชตฺติ: ฐปฺปาวจเร . ตตฺถ ฆานินทริยํ
นอุปฺปชฺชติ โน จ ตตฺถ จกฺขณทริยํ นอุปฺปชฺชติ อตฺตณฺณตฺตฺตฺตํ
อรรุเป ตตฺถ ฆานินทริยญฺช นอุปฺปชฺชติ จกฺขณทริยญฺช นอุปฺปชฺชติ ฯ

[๖๕๒] ยตฺถ จกฺขณทริยํ นอุปฺปชฺชติ ตตฺถ อิตฺถินทริยํ ฯ เป-
ปฺปฺริตฺถินทริยํ นอุปฺปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปน ปฺปฺริตฺถินทริยํ
นอุปฺปชฺชติ ตตฺถ จกฺขณทริยํ นอุปฺปชฺชตฺติ: ฐปฺปาวจเร ตตฺถ

ปริตติหุทริยํ น อุปปชชติ โน ๑ ตตฺถ จกฺขุหุทริยํ น อุปปชชติ
 อตฺตณฺณตฺเต อรฺเห ตตฺถ ปฺริตฺติหุทฺริยญฺจ น อุปปชชติ จกฺขุหุ-
 ทฺริยญฺจ น อุปปชชติ ๑

[๖๕๓] ยตฺถ จกฺขุหุทฺริยํ น อุปปชชติ ตตฺถ ชีวิตฺติหุทฺริยํ น-
 อุปปชชตฺติ: อุปปชชติ ๑ ยตฺถ วาปน ชีวิตฺติหุทฺริยํ น อุปปชชติ
 ตตฺถ จกฺขุหุทฺริยํ น อุปปชชตฺติ: นตฺถิ ๑

[๖๕๔] ยตฺถ จกฺขุหุทฺริยํ น อุปปชชติ ตตฺถ โสมนตฺตฺติหุทฺริยํ
 น อุปปชชตฺติ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน โสมนตฺตฺติหุทฺริยํ น อุ-
 ปชชติ ตตฺถ จกฺขุหุทฺริยํ น อุปปชชตฺติ: อามนฺตา ๑

[๖๕๕] ยตฺถ จกฺขุหุทฺริยํ น อุปปชชติ ตตฺถ อูเปกฺขิหุทฺริยํ
 น อุปปชชตฺติ: อรฺเห ตตฺถ จกฺขุหุทฺริยํ น อุปปชชติ โน ๑
 ตตฺถ อูเปกฺขิหุทฺริยํ น อุปปชชติ อตฺตณฺณตฺเต ตตฺถ จกฺขุหุทฺริยญฺจ
 น อุปปชชติ อูเปกฺขิหุทฺริยญฺจ น อุปปชชติ ๑ ยตฺถ วาปน อูเปกฺขิ-
 หุทฺริยํ น อุปปชชติ ตตฺถ จกฺขุหุทฺริยํ น อุปปชชตฺติ: อามนฺตา ๑

[๖๕๖] ยตฺถ จกฺขุหุทฺริยํ น อุปปชชติ ตตฺถ ตฺถิหุทฺริยํ ๑ เป ๑
 ปณฺณิหุทฺริยํ มนินฺทฺริยํ น อุปปชชตฺติ: อรฺเห ตตฺถ จกฺขุหุทฺริยํ
 น อุปปชชติ โน ๑ ตตฺถ มนินฺทฺริยํ น อุปปชชติ อตฺตณฺณตฺเต
 ตตฺถ จกฺขุหุทฺริยญฺจ น อุปปชชติ มนินฺทฺริยญฺจ น อุปปชชติ ๑
 ยตฺถ วาปน มนินฺทฺริยํ น อุปปชชติ ตตฺถ จกฺขุหุทฺริยํ น อุ-
 ปชชตฺติ: อามนฺตา ๑

[๖๕๗] ยตุก ฆานินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตุก อิตฺถินทริยํ ๑ เป ๑
ปฺริสฺสินทริยํ น อุปปชฺชตฺติ: อามนฺตา ๑ ยตุก วาปน ปฺริสฺสินทริยํ
น อุปปชฺชติ ตตุก ฆานินทริยํ น อุปปชฺชตฺติ: อามนฺตา ๑

[๖๕๘] ยตุก ฆานินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตุก ชีวิตินทริยํ น-
อุปปชฺชตฺติ: อุปปชฺชติ ๑ ยตุก วาปน ชีวิตินทริยํ น อุปปชฺชติ
ตตุก ฆานินทริยํ น อุปปชฺชตฺติ: นคฺติ ๑

[๖๕๙] ยตุก ฆานินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตุก โสฺมนสฺสฺสินทริยํ
น อุปปชฺชตฺติ: รุปาวจเร ตตุก ฆานินทริยํ น อุปปชฺชติ โน ๑
ตตุก โสฺมนสฺสฺสินทริยํ น อุปปชฺชติ อสฺสณฺณตฺตฺเต อรฺุเป ตตุก
ฆานินทริยญฺจ น อุปปชฺชติ โสฺมนสฺสฺสินทริยญฺจ น อุปปชฺชติ ๑
ยตุก วาปน โสฺมนสฺสฺสินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตุก ฆานินทริยํ น-
อุปปชฺชตฺติ: อามนฺตา ๑

[๖๖๐] ยตุก ฆานินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตุก อุเปกฺขินทริยํ
น อุปปชฺชตฺติ: รุปาวจเร อรฺุปาวจเร ตตุก ฆานินทริยํ น อุ-
ปปชฺชติ โน ๑ ตตุก อุเปกฺขินทริยํ น อุปปชฺชติ อสฺสณฺณตฺตฺเต
ตตุก ฆานินทริยญฺจ น อุปปชฺชติ อุเปกฺขินทริยญฺจ น อุปปชฺชติ ๑
ยตุก วาปน อุเปกฺขินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตุก ฆานินทริยํ น อุ-
ปปชฺชตฺติ: อามนฺตา ๑

[๖๖๑] ยตุก ฆานินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตุก สทฺธิทริยํ ๑ เป ๑
ปนฺณินทริยํ มนินทริยํ น อุปปชฺชตฺติ: รุปาวจเร อรฺุปาวจเร ตตุก

ขานินทริยํ น อุปปชฺชติ โน ๑ ตตฺถ มนินทริยํ น อุปปชฺชติ
 อตฺตณฺณตฺตเต ตตฺถ ขานินทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชติ มนินทริยญฺ ๑ น อุ-
 ปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน มนินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ขานินทริยํ
 น อุปปชฺชตฺติ: อามนฺตา ๑

[๖๖๒] ยตฺถ อิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ปฺริตฺตินทริยํ น อุ-
 ปชฺชตฺติ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน ปฺริตฺตินทริยํ น อุปปชฺชติ
 ตตฺถ อิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชตฺติ: อามนฺตา ๑ เป ๑

[๖๖๓] ยตฺถ ปฺริตฺตินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ชฺวีตฺตินทริยํ น-
 อุปปชฺชตฺติ: อุปปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน ชฺวีตฺตินทริยํ น อุปปชฺชติ
 ตตฺถ ปฺริตฺตินทริยํ น อุปปชฺชตฺติ: นคฺคิ ๑

[๖๖๔] ยตฺถ ปฺริตฺตินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ โสมนตฺตฺตินทริยํ
 น อุปปชฺชตฺติ: รุปาวจเร ตตฺถ ปฺริตฺตินทริยํ น อุปปชฺชติ โน ๑
 ตตฺถ โสมนตฺตฺตินทริยํ น อุปปชฺชติ อตฺตณฺณตฺตเต อรฺุเป ตตฺถ
 ปฺริตฺตินทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชติ โสมนตฺตฺตินทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชติ ๑
 ยตฺถ วาปน โสมนตฺตฺตินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ปฺริตฺตินทริยํ น อุ-
 ปชฺชตฺติ: อามนฺตา ๑

[๖๖๕] ยตฺถ ปฺริตฺตินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ อุเปกฺขินทริยํ น-
 อุปปชฺชตฺติ: รุปาวจเร อรฺุปาวจเร ตตฺถ ปฺริตฺตินทริยํ น อุ-
 ปชฺชติ โน ๑ ตตฺถ อุเปกฺขินทริยํ น อุปปชฺชติ อตฺตณฺณตฺตเต
 ตตฺถ ปฺริตฺตินทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชติ อุเปกฺขินทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชติ ๑

ยตุ วาปน อุกุณฺทิตฺตํ น อปฺปชฺชติ ตตุตฺตํ ปุริสฺสทฺตํ น อปฺปชฺชติ ตติ: อามนฺตา ฯ

[๖๖๖] ยตุ ปุริสฺสทฺตํ น อปฺปชฺชติ ตตุตฺตํ สทฺตํ ๑ เป ๑
ปณฺณทฺตํ มนฺทํ น อปฺปชฺชติ: รุทฺตํ ๑ รุทฺตํ ๑
ตตุตฺตํ ปุริสฺสทฺตํ น อปฺปชฺชติ โน ๑ ตตุตฺตํ มนฺทํ น อปฺปชฺชติ
อณฺทํ ๑ ตตุตฺตํ ปุริสฺสทฺตํ น อปฺปชฺชติ มนฺทํ ๑ น
อปฺปชฺชติ ๑ ยตุ วาปน มนฺทํ น อปฺปชฺชติ ตตุตฺตํ ปุริสฺส
ทฺตํ น อปฺปชฺชติ: อามนฺตา ฯ

[๖๖๗] ยตุ สทฺตํ น อปฺปชฺชติ ตตุตฺตํ โสณฺทํ
น อปฺปชฺชติ: นตฺติ ๑ ยตุ วาปน โสณฺทํ น อปฺปชฺชติ
ตตุตฺตํ สทฺตํ น อปฺปชฺชติ: อปฺปชฺชติ ๑

[๖๖๘] ยตุ สทฺตํ น อปฺปชฺชติ ตตุตฺตํ อุกุณฺทิตฺตํ ๑ เป ๑
สทฺตํ ปณฺณทฺตํ มนฺทํ น อปฺปชฺชติ: นตฺติ ๑ ยตุ
วาปน มนฺทํ น อปฺปชฺชติ ตตุตฺตํ สทฺตํ น อปฺปชฺชติ:
อปฺปชฺชติ ๑

[๖๖๙] ยตุ โสณฺทํ น อปฺปชฺชติ ตตุตฺตํ อุกุณฺทิตฺตํ
น อปฺปชฺชติ: อามนฺตา ๑ ยตุ วาปน อุกุณฺทิตฺตํ น อปฺป
ชฺชติ ตตุตฺตํ โสณฺทํ น อปฺปชฺชติ: อามนฺตา ๑

[๖๗๐] ยตุ โสณฺทํ น อปฺปชฺชติ ตตุตฺตํ สทฺตํ ๑ เป ๑
ปณฺณทฺตํ มนฺทํ น อปฺปชฺชติ: อามนฺตา ๑ ยตุ วาปน

มณินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ โสมนสฺสอินทริยํ น อุปปชฺชตฺติ:
 อามนฺตา ฯ

[๖๗๑] ยตฺถ อุเปกฺขินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ สทฺธินทริยํ ๑ เป ๑
 ปญฺณินทริยํ มณินทริยํ น อุปปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วา ปน
 มณินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ อุเปกฺขินทริยํ น อุปปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๖๗๒] ยตฺถ สทฺธินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ปญฺณินทริยํ ๑ เป ๑
 มณินทริยํ น อุปปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วา ปน มณินทริยํ
 น อุปปชฺชติ ตตฺถ สทฺธินทริยํ น อุปปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๖๗๓] ยตฺถ ปญฺณินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ มณินทริยํ น-
 อุปปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วา ปน มณินทริยํ น อุปปชฺชติ
 ตตฺถ ปญฺณินทริยํ น อุปปชฺชตฺติ: อามนฺตา ฯ

[๖๗๔] ยตฺถ ยตฺถ จกฺขณทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ
 ใสฺดินทริยํ น อุปปชฺชตฺติ: อจฺจกฺขณํ สใสฺตกณํ อุปปชฺชณฺตณํ
 เคตํ ตตฺถ จกฺขณทริยํ น อุปปชฺชติ โน จ เคตํ ตตฺถ ใสฺดินทริยํ
 น อุปปชฺชติ สฬฺหเพสํ จอนฺตณํ อจฺจกฺขณํ อใสฺตกณํ อุปปช-
 ชณฺตณํ เคตํ ตตฺถ จกฺขณทริยญฺจ น อุปปชฺชติ ใสฺดินทริยญฺจ
 น อุปปชฺชติ ๑ ยตฺถ วา ปน ยตฺถ ใสฺดินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ
 ตตฺถ จกฺขณทริยํ น อุปปชฺชตฺติ: อใสฺตกณํ สจฺจกฺขณํ อุปปช-
 ชณฺตณํ เคตํ ตตฺถ ใสฺดินทริยํ น อุปปชฺชติ โน จ เคตํ ตตฺถ
 จกฺขณทริยํ น อุปปชฺชติ สฬฺหเพสํ จอนฺตณํ อใสฺตกณํ อจฺจกฺขณํ

อุปปชฺชนฺตานํ เคตํ คคฺคํ โสติณฺทริยญฺจ น อุปฺปชฺชติ จกฺขณฺทริยญฺจ
น อุปฺปชฺชติ ฯ

[๖๗๕] ยตฺถ ยคฺคํ จกฺขณฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ คคฺคํ
ฆานินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติติ: อจกฺขณํ สฆานกานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ
เคตํ คคฺคํ จกฺขณฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ โน จ เคตํ คคฺคํ ฆานินฺทริยํ
น อุปฺปชฺชติ สฬฺหเฬํ จวนฺตานํ อจกฺขณํ อฆานกานํ อุปฺปชฺ-
ชนฺตานํ เคตํ คคฺคํ จกฺขณฺทริยญฺจ น อุปฺปชฺชติ ฆานินฺทริยญฺจ
น อุปฺปชฺชติ ฯ ยตฺถ วา ปน ยคฺคํ ฆานินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ
คคฺคํ จกฺขณฺทริยํ น อุปฺปชฺชติติ: อฆานกานํ สจกฺขณํ อุปฺปชฺ-
ชนฺตานํ เคตํ คคฺคํ ฆานินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ โน จ เคตํ คคฺคํ
จกฺขณฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ สฬฺหเฬํ จวนฺตานํ อฆานกานํ อจกฺขณํ
อุปฺปชฺชนฺตานํ เคตํ คคฺคํ ฆานินฺทริยญฺจ น อุปฺปชฺชติ จกฺขณฺทริยญฺจ
น อุปฺปชฺชติ ฯ

[๖๗๖] ยตฺถ ยคฺคํ จกฺขณฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ คคฺคํ
อิติณฺทริยํ น อุปฺปชฺชติติ: อจกฺขณํ อิติณฺ ทุปฺปชฺชนฺตานํ คาคํ
คคฺคํ จกฺขณฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ โน จ คาคํ คคฺคํ อิติณฺทริยํ น-
อุปฺปชฺชติ สฬฺหเฬํ จวนฺตานํ อจกฺขณํ นอิติณฺ ทุปฺปชฺชนฺตานํ
เคตํ คคฺคํ จกฺขณฺทริยญฺจ น อุปฺปชฺชติ อิติณฺทริยญฺจ น อุปฺปชฺชติ ฯ
ยตฺถ วา ปน ยคฺคํ อิติณฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ คคฺคํ จกฺขณฺทริยํ
น อุปฺปชฺชติติ: นอิติณฺ สจกฺขณํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เคตํ คคฺคํ

[๖๗๘] ยุตฺตํ ยุตฺตํ จกฺขฺนหฺนฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ
 โสมนนฺตฺตริยํ น อุปฺปชฺชติ ตติ: อามนฺตา ๑ ยุตฺตํ วา ปน ยุตฺตํ
 โสมนนฺตฺตริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ จกฺขฺนหฺนฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตติ:
 วิภา โสมนนฺตฺเตน ตจฺจกฺขฺนํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เถถ์ ตตฺถ โสมนนฺตฺ-
 ตฺตริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ๑ เถถ์ ตตฺถ จกฺขฺนหฺนฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ
 สหฺเพถ์ จวนฺตานํ วิภา โสมนนฺตฺเตน ตจฺจกฺขฺนํ อุปฺปชฺชนฺตานํ
 เถถ์ ตตฺถ โสมนนฺตฺตริยญฺจ น อุปฺปชฺชติ จกฺขฺนหฺนฺทริยญฺจ น-
 อุปฺปชฺชติ ๑

[illegible]

[๖๘๓] ยดฺธํ ยตฺถ จกฺขฺนหฺริยํ น อปฺปปฺชฺชติ คตฺถํ คตฺถ

ឥត្ថិនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មតីតិៈ ចទ្កុត្ថុកាណំ ឥត្ថេក្កុកាណំ ចុប្បធម្មនុតាណំ
 គេតំ គគ្គុត ទុក្ខនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មតិ ណៃ ។ គេតំ គគ្គុត ឥត្ថិនុ-
 ត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មតិ ឥត្ថុត្ថេតំ ទុក្ខនុតាណំ ចទ្កុត្ថុកាណំ ឥត្ថេក្កុកាណំ
 ចុប្បធម្មនុតាណំ គេតំ គគ្គុត ទុក្ខនុត្ថរិយឈុទ្ធ ន ចុប្បធម្មតិ ឥត្ថិនុ-
 ត្ថរិយឈុទ្ធ ន ចុប្បធម្មតិ ។ យត្ថុតំ វាប្បន យត្ថុត ឥត្ថិនុត្ថរិយំ ន ចុប្ប-
 ធម្មតិ គត្ថុតំ គគ្គុត ទុក្ខនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មតីតិៈ ឥត្ថេក្កុកាណំ ឥត្ថុត្ថុកាណំ
 ចុប្បធម្មនុតាណំ គេតំ គគ្គុត ឥត្ថិនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មតិ ណៃ ។ គេតំ
 គគ្គុត ទុក្ខនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មតិ ឥត្ថុត្ថេតំ ទុក្ខនុតាណំ ឥត្ថេក្កុកាណំ
 ចទ្កុត្ថុកាណំ ចុប្បធម្មនុតាណំ គេតំ គគ្គុត ឥត្ថិនុត្ថរិយឈុទ្ធ ន ចុប្បធម្មតិ
 ទុក្ខនុត្ថរិយឈុទ្ធ ន ចុប្បធម្មតិ ។

[២៨២] យត្ថុតំ យត្ថុត ទុក្ខនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មតិ គត្ថុតំ គគ្គុត
 ប្រល្លបិនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មតីតិៈ ចទ្កុត្ថុកាណំ ឆានន្តរុប្បយុត្ថុតាណំ ចុប្បធម្ម-
 នុតាណំ គេតំ គគ្គុត ទុក្ខនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មតិ ណៃ ។ គេតំ គគ្គុត
 ប្រល្លបិនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មតិ ឥត្ថុត្ថេតំ ទុក្ខនុតាណំ ចទ្កុត្ថុកាណំ ឆាន-
 វិប្បយុត្ថុតាណំ ចុប្បធម្មនុតាណំ គេតំ គគ្គុត ទុក្ខនុត្ថរិយឈុទ្ធ ន ចុប្បធម្មតិ
 ប្រល្លបិនុត្ថរិយឈុទ្ធ ន ចុប្បធម្មតិ ។ យត្ថុតំ វាប្បន យត្ថុត ប្រល្លបិនុត្ថរិយំ
 ន ចុប្បធម្មតិ គត្ថុតំ គគ្គុត ទុក្ខនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មតីតិៈ ឆានវិប្ប-
 យុត្ថុតាណំ ឥត្ថុត្ថុកាណំ ចុប្បធម្មនុតាណំ គេតំ គគ្គុត ប្រល្លបិនុត្ថរិយំ ន-
 ចុប្បធម្មតិ ណៃ ។ គេតំ គគ្គុត ទុក្ខនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មតិ ឥត្ថុត្ថេតំ
 ទុក្ខនុតាណំ ឆានវិប្បយុត្ថុតាណំ ចទ្កុត្ថុកាណំ ចុប្បធម្មនុតាណំ គេតំ គគ្គុត

ปณณินทรีนิยมฯ น อุปุปชติ จกขุทรีนิยมฯ น อุปุปชติ ฯ ๑

[๖๘๓] ยตฺถ ยตฺถ จกขุทรีนิยม น อุปุปชติ ตตฺถ ตตฺถ มนินทรีนิยม น อุปุปชติ ตติ: อจกขุทรีนิยม ตจกขุทรีนิยม อุปุปชตฺถนํ เตตฺถ ตตฺถ จกขุทรีนิยม น อุปุปชติ โน ๑ เตตฺถ ตตฺถ มนินทรีนิยม น อุปุปชติ ตพฺเพตฺถ จกขุทรีนิยม อจกขุทรีนิยม อุปุปชตฺถนํ เตตฺถ ตตฺถ จกขุทรีนิยมฯ น อุปุปชติ มนินทรีนิยมฯ น อุปุปชติ ฯ ๑
ยตฺถ วาปน ยตฺถ มนินทรีนิยม น อุปุปชติ ตตฺถ ตตฺถ จกขุทรีนิยม น อุปุปชติ ตติ: อามนฺตา ฯ ๑

[๖๘๔] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินทรีนิยม น อุปุปชติ ตตฺถ ตตฺถ อิตฺถินทรีนิยม น อุปุปชติ ตติ: อฆานกานํ อิตฺถินํ อุปุปชตฺถนํ ตตฺถ ตตฺถ ฆานินทรีนิยม น อุปุปชติ โน ๑ ตตฺถ ตตฺถ อิตฺถินทรีนิยม น อุปุปชติ ตพฺเพตฺถ จกขุทรีนิยม อฆานกานํ อิตฺถินํ อุปุปชตฺถนํ เตตฺถ ตตฺถ ฆานินทรีนิยมฯ น อุปุปชติ อิตฺถินทรีนิยมฯ น อุปุปชติ ฯ ๑
ยตฺถ วาปน ยตฺถ อิตฺถินทรีนิยม น อุปุปชติ ตตฺถ ตตฺถ ฆานินทรีนิยม น อุปุปชติ ตติ: นอิตฺถินํ อฆานกานํ อุปุปชตฺถนํ เตตฺถ ตตฺถ อิตฺถินทรีนิยม น อุปุปชติ โน ๑ เตตฺถ ตตฺถ ฆานินทรีนิยม น อุปุปชติ ตพฺเพตฺถ จกขุทรีนิยม นอิตฺถินํ อฆานกานํ อุปุปชตฺถนํ เตตฺถ ตตฺถ อิตฺถินทรีนิยมฯ น อุปุปชติ ฆานินทรีนิยมฯ น อุปุปชติ ฯ ๑

[๖๘๕] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินทรีนิยม น อุปุปชติ ตตฺถ ตตฺถ ปุริสทรีนิยม น อุปุปชติ ตติ: อฆานกานํ อุปุปชตฺถนํ เตตฺถ ตตฺถ

ឆានិភូតិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ ណ ។ គេតំ គតុក បុរិសិភូតិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ
 ឥវុវេតំ ទលុតានំ ឧឆានកានំ ន បុរិសានំ ឧប្បឫទ្ធិតិ គេតំ គតុក
 ឆានិភូតិយល្យ ។ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ បុរិសិភូតិយល្យ ។ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ ។ យត្ថំ វា បន
 យតុក បុរិសិភូតិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ គត្ថំ គតុក ឆានិភូតិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ
 ន បុរិសានំ ឧឆានកានំ ឧប្បឫទ្ធិតិ គេតំ គតុក បុរិសិភូតិយំ ន
 ឧប្បឫទ្ធិតិ ណ ។ គេតំ គតុក ឆានិភូតិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ ឥវុវេតំ
 ទលុតានំ ន បុរិសានំ ឧឆានកានំ ឧប្បឫទ្ធិតិ គេតំ គតុក បុរិសិ-
 ភូតិយល្យ ។ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ ឆានិភូតិយល្យ ។ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ ។

[២៧២] យត្ថំ យតុក ឆានិភូតិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ គត្ថំ គតុក
 ឆិវិភិភូតិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ ឧឆានកានំ ឧប្បឫទ្ធិតិ គេតំ គតុក
 ឆានិភូតិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ ណ ។ គេតំ គតុក ឆិវិភិភូតិយំ ន ឧប្ប-
 ឫទ្ធិតិ ឥវុវេតំ ទលុតានំ គេតំ គតុក ឆានិភូតិយល្យ ។ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ
 ឆិវិភិភូតិយល្យ ។ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ ។ យត្ថំ វា បន យតុក ឆិវិភិភូតិយំ ន
 ឧប្បឫទ្ធិតិ គត្ថំ គតុក ឆានិភូតិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ ឧឆានកា ។

[២៧៣] យត្ថំ យតុក ឆានិភូតិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ គត្ថំ គតុក
 តៃមនត្ថិភូតិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ ឧឆានកានំ តៃមនត្ថិភូតិយំ ឧប្បឫ-
 ទ្ធិតិ គេតំ គតុក ឆានិភូតិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ ណ ។ គេតំ គតុក
 តៃមនត្ថិភូតិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ ឥវុវេតំ ទលុតានំ ឧឆានកានំ វិណា
 តៃមនត្ថិភូតិយំ ឧប្បឫទ្ធិតិ គេតំ គតុក ឆានិភូតិយល្យ ។ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ
 តៃមនត្ថិភូតិយល្យ ។ ន ឧប្បឫទ្ធិតិ ។ យត្ថំ វា បន យតុក តៃមនត្ថ-

สินทรีขมเก นอุปปชชติ ตถุส ตถุส ฆานินทรีขมเก นอุปปชชติ: วินา
 โสมนนุสเสน ตฆานกานํ อุปปชชนุตถานํ เคตํ ตถุส โสมนนุสสินทรีขมเก
 นอุปปชชติ โน ๑ เคตํ ตถุส ฆานินทรีขมเก นอุปปชชติ สพุเพตํ
 จวนุตถานํ วินา โสมนนุสเสน ตฆานกานํ อุปปชชนุตถานํ เคตํ ตถุส
 โสมนนุสสินทรีขมเก นอุปปชชติ ฆานินทรีขมเก นอุปปชชติ ๑

[๖๘๘] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินทรีขมเก นอุปปชชติ ตถุส ตถุส
 อุปเพกขินทรีขมเก นอุปปชชติ: ตฆานกานํ อุปเพกขาย อุปปชชนุตถานํ
 เคตํ ตถุส ฆานินทรีขมเก นอุปปชชติ โน ๑ เคตํ ตถุส อุปเพกขิน-
 ทรีขมเก นอุปปชชติ สพุเพตํ จวนุตถานํ ตฆานกานํ วินา อุปเพกขาย
 อุปปชชนุตถานํ เคตํ ตถุส ฆานินทรีขมเก นอุปปชชติ อุปเพกขิน-
 ทรีขมเก นอุปปชชติ ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ อุปเพกขินทรีขมเก
 นอุปปชชติ ตถุส ตถุส ฆานินทรีขมเก นอุปปชชติ: วินา อุปเพกขาย
 ตฆานกานํ อุปปชชนุตถานํ เคตํ ตถุส อุปเพกขินทรีขมเก นอุปปชชติ
 โน ๑ เคตํ ตถุส ฆานินทรีขมเก นอุปปชชติ สพุเพตํ จวนุตถานํ
 วินา อุปเพกขาย ตฆานกานํ อุปปชชนุตถานํ เคตํ ตถุส อุปเพกขิน-
 ทรีขมเก นอุปปชชติ ฆานินทรีขมเก นอุปปชชติ ๑

[๖๘๘] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินทรีขมเก นอุปปชชติ ตถุส ตถุส
 สทฺธิทรีขมเก นอุปปชชติ: ตฆานกานํ สเหตุกานํ อุปปชชนุตถานํ
 เคตํ ตถุส ฆานินทรีขมเก นอุปปชชติ โน ๑ เคตํ ตถุส สทฺธิทรีขมเก
 นอุปปชชติ สพุเพตํ จวนุตถานํ ตฆานกานํ สเหตุกานํ อุปปช-

ឧបស្សន្ទានំ គេតំ គគុត ឆានិវុត្តិយណ្ឌុ ន ឧប្បឫទ្ធិ ឥត្តិវុត្តិយណ្ឌុ
 ន ឧប្បឫទ្ធិ ។ យត្ថំ វា ឧបន យតុត ឥត្តិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិ គត្ថំ
 គគុត ឆានិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិគីតិៈ ចកេតុកានំ ឥឆានកានំ ឧប្បឫ-
 ទ្ធវុត្តានំ គេតំ គគុត ឥត្តិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិ ណ ។ គេតំ គគុត
 ឆានិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិ ឥត្តិវុត្តិយំ ឧបស្សន្ទានំ ចកេតុកានំ ឥឆានកានំ
 ឧប្បឫទ្ធវុត្តានំ គេតំ គគុត ឥត្តិវុត្តិយណ្ឌុ ន ឧប្បឫទ្ធិ ឆានិវុត្តិយណ្ឌុ
 ន ឧប្បឫទ្ធិ ។

[២៩០] យត្ថំ យតុត ឆានិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិ គត្ថំ គគុត
 ឧបស្សន្ទានំ ន ឧប្បឫទ្ធិគីតិៈ ឥឆានកានំ ឆានន្តរុប្បយុត្តានំ ឧប្បឫ-
 ទ្ធវុត្តានំ គេតំ គគុត ឆានិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិ ណ ។ គេតំ គគុត
 ឧបស្សន្ទានំ ន ឧប្បឫទ្ធិ ឥត្តិវុត្តិយំ ឧបស្សន្ទានំ ឥឆានកានំ ឆាន-
 វិប្បយុត្តានំ ឧប្បឫទ្ធវុត្តានំ គេតំ គគុត ឆានិវុត្តិយណ្ឌុ ន ឧប្បឫទ្ធិ
 ឧបស្សន្ទានំ ន ឧប្បឫទ្ធិ ។ យត្ថំ វា ឧបន យតុត ឧបស្សន្ទានំ
 ន ឧប្បឫទ្ធិ គត្ថំ គគុត ឆានិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិគីតិៈ ឆានវិប្ប-
 យុត្តានំ ឥឆានកានំ ឧប្បឫទ្ធវុត្តានំ គេតំ គគុត ឧបស្សន្ទានំ ន ឧប្ប-
 ឫទ្ធិ ណ ។ គេតំ គគុត ឆានិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិ ឥត្តិវុត្តិយំ
 ឧបស្សន្ទានំ ឆានវិប្បយុត្តានំ ឥឆានកានំ ឧប្បឫទ្ធវុត្តានំ គេតំ គគុត
 ឧបស្សន្ទានំ ន ឧប្បឫទ្ធិ ឆានិវុត្តិយណ្ឌុ ន ឧប្បឫទ្ធិ ។

[២៩១] យត្ថំ យតុត ឆានិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិ គត្ថំ គគុត
 ឆានិវុត្តិយំ ន ឧប្បឫទ្ធិគីតិៈ ឥឆានកានំ ឥត្តិវុត្តិយំ ឧប្បឫទ្ធវុត្តានំ

เตสํ คตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ๑ เตสํ คตฺถ มนินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ สํพุเพสํ จวนฺตํ อจิตฺตกานํ อุปฺปชฺชนฺตํ
 เตสํ คตฺถ ฆานินฺทริยญฺ ๑ น อุปฺปชฺชติ มนินฺทริยญฺ ๑ น อุปฺปชฺชติ ๑
 ยตฺถ วาปน ยตฺถ มนินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ คตฺถ ฆานินฺทริยํ
 น อุปฺปชฺชติ: อามนฺตา ๑

[๖๘๒] ยตฺถ ยตฺถ อิตฺถินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ คตฺถ
 ปุริสฺสินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ: ปุริสํ อุปฺปชฺชนฺตํ เตสํ คตฺถ
 อิตฺถินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ๑ เตสํ คตฺถ ปุริสฺสินฺทริยํ น อุป-
 ปชฺชติ สํพุเพสํ จวนฺตํ น อิตฺถินํ น ปุริสํ อุปฺปชฺชนฺตํ
 เตสํ คตฺถ อิตฺถินฺทริยญฺ ๑ น อุปฺปชฺชติ ปุริสฺสินฺทริยญฺ ๑ น อุปฺปชฺชติ ๑
 ยตฺถ วาปน ยตฺถ ปุริสฺสินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ คตฺถ อิตฺถิน-
 ทริยํ น อุปฺปชฺชติ: อิตฺถินํ อุปฺปชฺชนฺตํ ตาถ คตฺถ ปุริสฺสินฺทริยํ
 น อุปฺปชฺชติ โน ๑ ตาถ คตฺถ อิตฺถินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ สํพุเพสํ
 จวนฺตํ น ปุริสํ น อิตฺถินํ อุปฺปชฺชนฺตํ เตสํ คตฺถ ปุริสฺสิน-
 ทริยญฺ ๑ น อุปฺปชฺชติ อิตฺถินฺทริยญฺ ๑ น อุปฺปชฺชติ ๑

[๖๘๓] ยตฺถ ยตฺถ อิตฺถินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ คตฺถ ธีวตฺถินฺทริยํ
 น อุปฺปชฺชติ: น อิตฺถินํ อุปฺปชฺชนฺตํ เตสํ คตฺถ อิตฺถินฺทริยํ น-
 อุปฺปชฺชติ โน ๑ เตสํ คตฺถ ธีวตฺถินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ สํพุเพสํ
 จวนฺตํ เตสํ คตฺถ อิตฺถินฺทริยญฺ ๑ น อุปฺปชฺชติ ธีวตฺถินฺทริยญฺ ๑
 น อุปฺปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ ธีวตฺถินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ

คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชตฺติ: ขามนฺตา ฯ

[๖๘๔] ยตฺถ ยคฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ คตฺถ คตฺถ
 โสมนตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชตฺติ: น อิตฺถินํ โสมนตฺถิน อปฺปชฺชนฺตานํ
 เคตํ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ โน ฯ เคตํ คตฺถ โสมนตฺถิน-
 ทฺริยํ น อปฺปชฺชติ สพฺเพตํ จวนฺตานํ น อิตฺถินํ วินา โสมนตฺถิน
 อปฺปชฺชนฺตานํ เคตํ คตฺถ อิตฺถินทฺริยญฺจ น อปฺปชฺชติ โสมนตฺถิน-
 ทฺริยญฺจ น อปฺปชฺชติ ฯ ยตฺถ วาปน ยคฺถ โสมนตฺถินทฺริยํ น-
 อปฺปชฺชติ คตฺถ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชตฺติ: วินา โสมนตฺถิน
 อิตฺถินํ อปฺปชฺชนฺตํ คตฺถ คตฺถ โสมนตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ โน ฯ
 คตฺถ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ สพฺเพตํ จวนฺตานํ วินา
 โสมนตฺถิน น อิตฺถินํ อปฺปชฺชนฺตานํ เคตํ คตฺถ โสมนตฺถินทฺริยญฺจ
 น อปฺปชฺชติ อิตฺถินทฺริยญฺจ น อปฺปชฺชติ ฯ

[๖๘๕] ยตฺถ ยคฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ คตฺถ คตฺถ
 อูปฺเปกฺขินทฺริยํ น อปฺปชฺชตฺติ: น อิตฺถินํ อูปฺเปกฺขาย อปฺปชฺชนฺตานํ
 เคตํ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ โน ฯ เคตํ คตฺถ อูปฺเปกฺขิน-
 ทฺริยํ น อปฺปชฺชติ สพฺเพตํ จวนฺตานํ น อิตฺถินํ วินา อูปฺเปกฺขาย
 อปฺปชฺชนฺตานํ เคตํ คตฺถ อิตฺถินทฺริยญฺจ น อปฺปชฺชติ อูปฺเปกฺขิน-
 ทฺริยญฺจ น อปฺปชฺชติ ฯ ยตฺถ วาปน ยคฺถ อูปฺเปกฺขินทฺริยํ น อป-
 ปชฺชติ คตฺถ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชตฺติ: วินา อูปฺเปกฺขาย
 อิตฺถินํ อูปฺปชฺชนฺตํ คตฺถ คตฺถ อูปฺเปกฺขินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ โน ฯ

คาส์ คตฺถ ชิตฺถินทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ สํพเพถ์ จอนฺตานํ วินา
 อุปฺเปกฺขาย น ชิตฺถํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เถถ์ คตฺถ อุปฺเปกฺชินทฺธิยญฺจ
 น อุปฺปชฺชติ ชิตฺถินทฺธิยญฺจ น อุปฺปชฺชติ ฯ

[๖๘๖] ยถฺถํ ยตฺถ ชิตฺถินทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ คถฺถํ คตฺถ
 สํทฺธิทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติคฺติ: น ชิตฺถํ สเหตุกานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ
 เถถ์ คตฺถ ชิตฺถินทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ โน จ เถถ์ คตฺถ สํทฺธิทฺธิยํ
 น อุปฺปชฺชติ สํพเพถ์ จอนฺตานํ น ชิตฺถํ สเหตุกานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ
 เถถ์ คตฺถ ชิตฺถินทฺธิยญฺจ น อุปฺปชฺชติ สํทฺธิทฺธิยญฺจ น อุปฺปชฺชติ ฯ
 ยถฺถํ วาปน ยตฺถ สํทฺธิทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ คถฺถํ คตฺถ ชิตฺถินทฺธิยํ
 น อุปฺปชฺชติคฺติ: สเหตุกานํ ชิตฺถํ อุปฺปชฺชนฺตํ คาส์ คตฺถ สํทฺธิ-
 ทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ โน จ คาส์ คตฺถ ชิตฺถินทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ
 สํพเพถ์ จอนฺตานํ สเหตุกานํ น ชิตฺถํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เถถ์ คตฺถ
 สํทฺธิทฺธิยญฺจ น อุปฺปชฺชติ ชิตฺถินทฺธิยญฺจ น อุปฺปชฺชติ ฯ

[๖๘๗] ยถฺถํ ยตฺถ ชิตฺถินทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ คถฺถํ คตฺถ
 ปณฺณินทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติคฺติ: น ชิตฺถํ ฌานณฺตมฺปยุตฺตานํ อุป-
 ปชฺชนฺตานํ เถถ์ คตฺถ ชิตฺถินทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ โน จ เถถ์ คตฺถ
 ปณฺณินทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติ สํพเพถ์ จอนฺตานํ น ชิตฺถํ ฌาน-
 ฌนฺตมฺปยุตฺตานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เถถ์ คตฺถ ชิตฺถินทฺธิยญฺจ น อุปฺปชฺชติ
 ปณฺณินทฺธิยญฺจ น อุปฺปชฺชติ ฯ ยถฺถํ วาปน ยตฺถ ปณฺณินทฺธิยํ
 น อุปฺปชฺชติ คถฺถํ คตฺถ ชิตฺถินทฺธิยํ น อุปฺปชฺชติคฺติ: ฌานฌนฺตม-

ยตุตานํ อิตถินํ อุปปชฺชนฺตํ คาสํ ตตฺถ ปณฺณิหฺนฺทฺริยํ น อุปปชฺชติ
 โน ฯ ๑ คาสํ ตตฺถ อิตถินฺทฺริยํ น อุปปชฺชติ สํพเพถฺ จอนฺตานํ
 ฌานวิปฺยตุตานํ น อิตถินํ อุปปชฺชนฺตานํ เถถํ ตตฺถ ปณฺณิหฺ-
 ทฺริยญฺจ น อุปปชฺชติ อิตถินฺทฺริยญฺจ น อุปปชฺชติ ฯ ๑

[๒๘๘] ยตฺถ ยตุ อิตถินฺทฺริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ
 มินฺทฺริยํ น อุปปชฺชติ: น อิตถินํ สจฺจตุกานํ อุปปชฺชนฺตานํ เถถํ
 ตตฺถ อิตถินฺทฺริยํ น อุปปชฺชติ โน ฯ ๑ เถถํ ตตฺถ มินฺทฺริยํ น-
 อุปปชฺชติ สํพเพถฺ จอนฺตานํ อจฺจุตฺกานํ อุปปชฺชนฺตานํ เถถํ
 ตตฺถ อิตถินฺทฺริยญฺจ น อุปปชฺชติ มินฺทฺริยญฺจ น อุปปชฺชติ ฯ ๑
 ยตฺถ จาปน ยตุ มินฺทฺริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ อิตถินฺทฺริยํ
 น อุปปชฺชติ: อามนฺตา ฯ ๑

[๒๘๘] ยตฺถ ยตุ ปฺริตฺธิทฺริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ
 ชฺวีตฺธิทฺริยํ น อุปปชฺชติ: น ปฺริตฺธานํ อุปปชฺชนฺตานํ เถถํ ตตฺถ
 ปฺริตฺธิทฺริยํ น อุปปชฺชติ โน ฯ ๑ เถถํ ตตฺถ ชฺวีตฺธิทฺริยํ น อุปปชฺชติ
 สํพเพถฺ จอนฺตานํ เถถํ ตตฺถ ปฺริตฺธิทฺริยญฺจ น อุปปชฺชติ ชฺวีตฺธิ-
 ทฺริยญฺจ น อุปปชฺชติ ฯ ๑ ยตฺถ จาปน ยตุ ชฺวีตฺธิทฺริยํ น อุป-
 ปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ ปฺริตฺธิทฺริยํ น อุปปชฺชติ: อามนฺตา ฯ ๑

[๒๘๘] ยตฺถ ยตุ ปฺริตฺธิทฺริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ โสมนสฺส-
 ติทฺริยํ น อุปปชฺชติ: น ปฺริตฺธานํ โสมนสฺสเสน อุปปชฺชนฺตานํ เถถํ
 ตตฺถ ปฺริตฺธิทฺริยํ น อุปปชฺชติ โน ฯ ๑ เถถํ ตตฺถ โสมนสฺสติทฺริยํ

น อุปฺปชฺชติ สฬฺหเพถ จอนฺตานํ นปฺริธานํ วินา โสมนสฺสเถน อุปฺปชฺชนฺตานํ เถถํ ตตฺถ ปฺริตฺธินทฺริยญฺจ น อุปฺปชฺชติ โสมนสฺสเถนทฺริยญฺจ น อุปฺปชฺชติ ฯ ยถฺสํ วา ปน ยตฺถ โสมนสฺสเถนทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ตถฺสํ ตตฺถ ปฺริตฺธินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ตติ: วินา โสมนสฺสเถนปฺริธานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เถถํ ตตฺถ โสมนสฺสเถนทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ฯ เถถํ ตตฺถ ปฺริตฺธินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ สฬฺหเพถ จอนฺตานํ วินา โสมนสฺสเถน นปฺริธานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เถถํ ตตฺถ โสมนสฺสเถนทฺริยญฺจ น อุปฺปชฺชติ ปฺริตฺธินทฺริยญฺจ น อุปฺปชฺชติ ฯ

[๗๐๓] ยถฺสํ ยตฺถ ปฺริตฺธินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ตถฺสํ ตตฺถ อุปฺเปกฺขินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ตติ: นปฺริธานํ อุปฺเปกฺขาย อุปฺปชฺชนฺตานํ เถถํ ตตฺถ ปฺริตฺธินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ฯ เถถํ ตตฺถ อุปฺเปกฺขินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ สฬฺหเพถ จอนฺตานํ นปฺริธานํ วินา อุปฺเปกฺขายอุปฺปชฺชนฺตานํ เถถํ ตตฺถ ปฺริตฺธินทฺริยญฺจ น อุปฺปชฺชติ อุปฺเปกฺขินทฺริยญฺจ น อุปฺปชฺชติ ฯ ยถฺสํ วา ปน ยตฺถ อุปฺเปกฺขินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ตถฺสํ ตตฺถ ปฺริตฺธินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ตติ: วินา อุปฺเปกฺขายปฺริธานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เถถํ ตตฺถ อุปฺเปกฺขินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ฯ เถถํ ตตฺถ ปฺริตฺธินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ สฬฺหเพถ จอนฺตานํ วินา อุปฺเปกฺขาย นปฺริธานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เถถํ ตตฺถ อุปฺเปกฺขินทฺริยญฺจ น อุปฺปชฺชติ ปฺริตฺธินทฺริยญฺจ น อุปฺปชฺชติ ฯ

[๗๐๔] ยถฺสํ ยตฺถ ปฺริตฺธินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ตถฺสํ ตตฺถ

ឥត្ថិនុត្តរិយំ ន ឧប្បឌ្ឍតីតិៈ ន បុរិសានំ ឥត្ថេកុកានំ ឧប្បឌ្ឍនុតានំ
 គេតំ គគុត បុរិសិនុត្តរិយំ ន ឧប្បឌ្ឍតិ ណ ។ គេតំ គគុត ឥត្ថិនុត្តរិយំ
 ន ឧប្បឌ្ឍតិ ឥត្ថេកុកានំ បុរិសានំ ឧត្ថេកុកានំ ឧប្បឌ្ឍនុតានំ
 គេតំ គគុត បុរិសិនុត្តរិយណ្ឌ ន ឧប្បឌ្ឍតិ ឥត្ថិនុត្តរិយណ្ឌ ន ឧប្បឌ្ឍតិ ។
 យត្ថុត វា បន យតុត ឥត្ថិនុត្តរិយំ ន ឧប្បឌ្ឍតិ គត្ថុត គគុត បុរិសិនុត្តរិយំ
 ន ឧប្បឌ្ឍតីតិៈ ឧត្ថេកុកានំ បុរិសានំ ឧប្បឌ្ឍនុតានំ គេតំ គគុត
 ឥត្ថិនុត្តរិយំ ន ឧប្បឌ្ឍតិ ណ ។ គេតំ គគុត បុរិសិនុត្តរិយំ ន ឧប្បឌ្ឍតិ
 ឥត្ថេកុកានំ បុរិសានំ ឧត្ថេកុកានំ ឧប្បឌ្ឍនុតានំ គេតំ គគុត
 ឥត្ថិនុត្តរិយណ្ឌ ន ឧប្បឌ្ឍតិ បុរិសិនុត្តរិយណ្ឌ ន ឧប្បឌ្ឍតិ ។

[៧០៣] យត្ថុត យតុត បុរិសិនុត្តរិយំ ន ឧប្បឌ្ឍតិ គត្ថុត គគុត
 បណ្ឌិនុត្តរិយំ ន ឧប្បឌ្ឍតីតិៈ ន បុរិសានំ បណ្ឌន្តម្បយុត្តានំ ឧប-
 ឌ្ឍនុតានំ គេតំ គគុត បុរិសិនុត្តរិយំ ន ឧប្បឌ្ឍតិ ណ ។ គេតំ គគុត
 បណ្ឌិនុត្តរិយំ ន ឧប្បឌ្ឍតិ ឥត្ថេកុកានំ បុរិសានំ បណ្ឌ-
 វិប្បយុត្តានំ ឧប្បឌ្ឍនុតានំ គេតំ គគុត បុរិសិនុត្តរិយណ្ឌ ន ឧប្បឌ្ឍតិ
 បណ្ឌិនុត្តរិយណ្ឌ ន ឧប្បឌ្ឍតិ ។ យត្ថុត វា បន យតុត បណ្ឌិនុត្តរិយំ
 ន ឧប្បឌ្ឍតិ គត្ថុត គគុត បុរិសិនុត្តរិយំ ន ឧប្បឌ្ឍតីតិៈ បណ្ឌ-
 វិប្បយុត្តានំ បុរិសានំ ឧប្បឌ្ឍនុតានំ គេតំ គគុត បណ្ឌិនុត្តរិយំ ន-
 ឧប្បឌ្ឍតិ ណ ។ គេតំ គគុត បុរិសិនុត្តរិយំ ន ឧប្បឌ្ឍតិ ឥត្ថេកុកានំ
 បុរិសានំ បណ្ឌវិប្បយុត្តានំ ន បុរិសានំ ឧប្បឌ្ឍនុតានំ គេតំ គគុត
 បណ្ឌិនុត្តរិយណ្ឌ ន ឧប្បឌ្ឍតិ បុរិសិនុត្តរិយណ្ឌ ន ឧប្បឌ្ឍតិ ។

[๗๐๔] ยตฺถ ยตฺถ ปุริสฺสอินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ มนินทริยํ น อุปปชฺชติ ตติ: น ปุริสํ ๑ จิตฺตกาณํ อุปปชฺชนฺตานํ เคตํ ตตฺถ ปุริสฺสอินทริยํ น อุปปชฺชติ โน ๑ เคตํ ตตฺถ มนินทริยํ น อุปปชฺชติ ๑ พุเพตฺ ๑ จวนฺตานํ จิตฺตกาณํ อุปปชฺชนฺตานํ เคตํ ตตฺถ ปุริสฺสอินทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชติ มนินทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ มนินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ ปุริสฺสอินทริยํ น อุปปชฺชติ ตติ: อามนฺตา ๑

[๗๐๕]. ยตฺถ ยตฺถ ชีวิตินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ โสมนตฺถินทริยํ น อุปปชฺชติ ตติ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ โสมนตฺถินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ ชีวิตินทริยํ น อุปปชฺชติ ตติ: วิมา โสมนตฺถเณ อุปปชฺชนฺตานํ ปวตฺเต โสมนตฺถวิปฺปยุตฺตจิตฺตตฺถ อุปฺปาทกฺขเณ เคตํ ตตฺถ โสมนตฺถินทริยํ น อุปปชฺชติ โน ๑ เคตํ ตตฺถ ชีวิตินทริยํ น อุปปชฺชติ ๑ พุเพตฺ ๑ จวนฺตานํ ปวตฺเต จิตฺตตฺถ ภาวฺกฺขเณ เคตํ ตตฺถ โสมนตฺถินทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชติ ชีวิตินทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชติ ๑

[๗๐๖] ยตฺถ ยตฺถ ชีวิตินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ อุเปกฺชินทริยํ น อุปปชฺชติ ตติ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ อุเปกฺชินทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ ชีวิตินทริยํ น อุปปชฺชติ ตติ: วิมา อุเปกฺชชา ย อุปปชฺชนฺตานํ ปวตฺเต อุเปกฺชชาวิปฺปยุตฺตจิตฺตตฺถ อุปฺปาทกฺขเณ เคตํ ตตฺถ อุเปกฺชินทริยํ น อุปปชฺชติ โน ๑ เคตํ

ตฺตฺตานํ เคตํ ตฺตฺถ โสมนสฺสอินทริยญฺจ น อฺปฺปชฺชติ ปณฺณินทริยญฺจ
 น อฺปฺปชฺชติ ฯ ยสฺส วา ปณฺณินทริยํ น อฺปฺปชฺชติ ตสฺส
 ตฺตฺถ โสมนสฺสอินทริยํ น อฺปฺปชฺชติ ตฺติ: ฌานวิปฺปยุตฺตฺตานํ โสมนสฺสํ
 อฺปฺปชฺชนฺตานํ ปวตฺเต ฌานวิปฺปยุตฺตฺโสมนสฺสํมฺปยุตฺตจិតฺตสฺส อฺปฺ-
 ปาทกฺขณํ เคตํ ตฺตฺถ ปณฺณินทริยํ น อฺปฺปชฺชติ โน จ เคตํ ตฺตฺถ
 โสมนสฺสอินทริยํ น อฺปฺปชฺชติ สหฺเพตํ จิตฺตสฺส ภวฺกฺกฺขณํ ฌาน-
 วิปฺปยุตฺตฺโสมนสฺสํวิปฺปยุตฺตจិតฺตสฺส อฺปฺปาทกฺขณํ อตฺตมฺภวตฺตฺตานํ
 เคตํ ตฺตฺถ ปณฺณินทริยญฺจ น อฺปฺปชฺชติ โสมนสฺสอินทริยญฺจ น-
 อฺปฺปชฺชติ ฯ

[๗๓๓] ยสฺส ยตฺถ โสมนสฺสอินทริยํ น อฺปฺปชฺชติ ตสฺส ตฺตฺถ
 มนินทริยํ น อฺปฺปชฺชติ ตฺติ: ฌานา โสมนสฺสํ สจฺจิตฺตฺกานํ อฺปฺปชฺ-
 ชนฺตานํ ปวตฺเต โสมนสฺสํวิปฺปยุตฺตจិតฺตสฺส อฺปฺปาทกฺขณํ เคตํ ตฺตฺถ
 โสมนสฺสอินทริยํ น อฺปฺปชฺชติ โน จ เคตํ ตฺตฺถ มนินทริยํ น อฺปฺปชฺชติ
 สหฺเพตํ จิตฺตสฺส ภวฺกฺกฺขณํ อตฺตมฺภวตฺตฺตานํ เคตํ ตฺตฺถ โสมนสฺ-
 สอินทริยญฺจ น อฺปฺปชฺชติ มนินทริยญฺจ น อฺปฺปชฺชติ ฯ ยสฺส วา ปณ-
 ฌินทริยํ น อฺปฺปชฺชติ ตสฺส ตฺตฺถ โสมนสฺสอินทริยํ น อฺปฺป-
 ชฺชติ ตฺติ: อามนฺดา ฯ

[๗๓๔] ยสฺส ยตฺถ อฺเปกฺขินทริยํ น อฺปฺปชฺชติ ตสฺส ตฺตฺถ
 สทฺธิทริยํ น อฺปฺปชฺชติ ตฺติ: ฌานา อฺเปกฺขาย สเหตุกานํ อฺปฺปชฺ-
 ชนฺตานํ ปวตฺเต อฺเปกฺขาวิปฺปยุตฺตทฺทาสํมฺปยุตฺตจិតฺตสฺส อฺปฺปาทก-

ឧទេ គេតំ គគុត ចុបេក្ខិណ្ឌុរិយំ អចុប្បឌុតិ ណ ។ គេតំ គគុត ឥត្ថិណ្ឌុរិយំ អចុប្បឌុតិ ឥត្ថុវេតំ ទិត្ថុគត្ថំ រាវុក្កឧទេ ចុបេក្ខាវិប្បយុត្តុគត្ថាវិប្បយុត្តុទិត្ថុគត្ថំ ចុប្បាភក្កឧទេ ចត្ថល្អេត្ថគុតានំ គេតំ គគុត ចុបេក្ខិណ្ឌុរិយណ្ឌ អចុប្បឌុតិ ឥត្ថិណ្ឌុរិយណ្ឌ អចុប្បឌុតិ ។ យត្ថំ វា ឋន យត្ថ ឥត្ថិណ្ឌុរិយំ អចុប្បឌុតិ គត្ថំ គគុត ចុបេក្ខិណ្ឌុរិយំ អចុប្បឌុតិៈ ចេក្កុកានំ ចុបេក្ខាយ ចុប្បឌុតុត្ថានំ ឋវគុតេ ឥត្ថាវិប្បយុត្តុចុបេក្ខាវិប្បយុត្តុទិត្ថុគត្ថំ ចុប្បាភក្កឧទេ គេតំ គគុត ឥត្ថិណ្ឌុរិយំ អចុប្បឌុតិ ណ ។ គេតំ គគុត ចុបេក្ខិណ្ឌុរិយំ អចុប្បឌុតិ ឥត្ថុវេតំ ទិត្ថុគត្ថំ រាវុក្កឧទេ ឥត្ថាវិប្បយុត្តុចុបេក្ខាវិប្បយុត្តុទិត្ថុគត្ថំ ចុប្បាភក្កឧទេ ចត្ថល្អេត្ថគុតានំ គេតំ គគុត ឥត្ថិណ្ឌុរិយណ្ឌ អចុប្បឌុតិ ចុបេក្ខិណ្ឌុរិយណ្ឌ អចុប្បឌុតិ ។

[៧១៥] យត្ថំ យត្ថ ចុបេក្ខិណ្ឌុរិយំ អចុប្បឌុតិ គត្ថំ គគុត ឋល្អេត្ថិណ្ឌុរិយំ អចុប្បឌុតិៈ វិណា ចុបេក្ខាយ ឋានត្ថឋយុត្តានំ ចុប្បឌុតុត្ថានំ ឋវគុតេ ចុបេក្ខាវិប្បយុត្តុឋានត្ថឋយុត្តុទិត្ថុគត្ថំ ចុប្បាភក្កឧទេ គេតំ គគុត ចុបេក្ខិណ្ឌុរិយំ អចុប្បឌុតិ ណ ។ គេតំ គគុត ឋល្អេត្ថិណ្ឌុរិយំ អចុប្បឌុតិ ឥត្ថុវេតំ ទិត្ថុគត្ថំ រាវុក្កឧទេ ចុបេក្ខាវិប្បយុត្តុឋានត្ថឋយុត្តុទិត្ថុគត្ថំ ចុប្បាភក្កឧទេ ចត្ថល្អេត្ថគុតានំ គេតំ គគុត ចុបេក្ខិណ្ឌុរិយណ្ឌ អចុប្បឌុតិ ឋល្អេត្ថិណ្ឌុរិយណ្ឌ អចុប្បឌុតិ ។ យត្ថំ វា ឋន យត្ថ ឋល្អេត្ថិណ្ឌុរិយំ អចុប្បឌុតិ គត្ថំ គគុត ចុបេក្ខិណ្ឌុរិយំ អចុប្បឌុតិៈ ឋានត្ថឋយុត្តានំ ចុបេក្ខាយ ចុប្បឌុតុត្ថានំ

ปฐษิตุภาติ: อามนุตา ๑ ยตฺถ วาปน ฆานินทฺริยํ อปฺปฐษิตฺตํ คตฺถ
จกฺขนทฺริยํ อปฺปฐษิตุภาติ: อามนุตา ๑

[๗๒๒] ยตฺถ จกฺขนทฺริยํ อปฺปฐษิตฺตํ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺป-
ปฐษิตุภาติ: อามนุตา ๑ ยตฺถ วาปน อิตฺถินทฺริยํ อปฺปฐษิตฺตํ
คตฺถ จกฺขนทฺริยํ อปฺปฐษิตุภาติ: อามนุตา ๑

[๗๒๓] ยตฺถ จกฺขนทฺริยํ อปฺปฐษิตฺตํ คตฺถ ปุริสฺสินทฺริยํ อปฺป-
ปฐษิตุภาติ: อามนุตา ๑ ยตฺถ วาปน ปุริสฺสินทฺริยํ อปฺปฐษิตฺตํ
คตฺถ จกฺขนทฺริยํ อปฺปฐษิตุภาติ: อามนุตา ๑

[๗๒๔] ยตฺถ จกฺขนทฺริยํ อปฺปฐษิตฺตํ คตฺถ ฐวิตฺตินทฺริยํ อปฺป-
ปฐษิตุภาติ: อามนุตา ๑ ยตฺถ วาปน ฐวิตฺตินทฺริยํ อปฺปฐษิตฺตํ
คตฺถ จกฺขนทฺริยํ อปฺปฐษิตุภาติ: อามนุตา ๑

[๗๒๕] ยตฺถ จกฺขนทฺริยํ อปฺปฐษิตฺตํ คตฺถ โถมนตฺถินทฺริยํ
อปฺปฐษิตุภาติ: อามนุตา ๑ ยตฺถ วาปน โถมนตฺถินทฺริยํ อปฺป-
ปฐษิตฺตํ คตฺถ จกฺขนทฺริยํ อปฺปฐษิตุภาติ: อามนุตา ๑

[๗๒๖] ยตฺถ จกฺขนทฺริยํ อปฺปฐษิตฺตํ คตฺถ อูเปกฺขินทฺริยํ
อปฺปฐษิตุภาติ: อามนุตา ๑ ยตฺถ วาปน อูเปกฺขินทฺริยํ อปฺป-
ปฐษิตฺตํ คตฺถ จกฺขนทฺริยํ อปฺปฐษิตุภาติ: อามนุตา ๑

[๗๒๗] ยตฺถ จกฺขนทฺริยํ อปฺปฐษิตฺตํ คตฺถ สทฺถินทฺริยํ ๑ เป ๑
ปญฺณินทฺริยํ มนินทฺริยํ อปฺปฐษิตุภาติ: อามนุตา ๑ ยตฺถ วาปน
มนินทฺริยํ อปฺปฐษิตฺตํ คตฺถ จกฺขนทฺริยํ อปฺปฐษิตุภาติ: อามนุตา ๑

[๗๒๘] ยตฺถ ฆานินฺทริยํ ๑เป ๑ อิตฺถินฺทริยํ ปุริสฺสินฺทริยํ ฐวฺติทฺธิ-
ทฺธิยํ โสมนสฺสฺสินฺทริยํ อฺเปกฺขินฺทริยํ ตฺทฺธิทฺธิทฺธิยํ ปณฺณินฺทริยํ อฺป-
ปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ มนินฺทริยํ อฺปฺปชฺชิตฺถคฺคิ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วา ปน
มนินฺทริยํ อฺปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ ปณฺณินฺทริยํ อฺปฺปชฺชิตฺถคฺคิ: อามนฺตา ๑

[๗๒๙] ยตฺถ จกฺขุทฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ โสฺสฺสินฺทริยํ อฺป-
ปฺปชฺชิตฺถคฺคิ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วา ปน โสฺสฺสินฺทริยํ อฺปฺปชฺชิตฺถ
คตฺถ จกฺขุทฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชิตฺถคฺคิ: อามนฺตา ๑

[๗๓๐] ยตฺถ จกฺขุทฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ ฆานินฺทริยํ อฺป-
ปฺปชฺชิตฺถคฺคิ: รุปาวจเร คตฺถ จกฺขุทฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชิตฺถ โน ๑ คตฺถ
ฆานินฺทริยํ อฺปฺปชฺชิตฺถ กามาวจเร คตฺถ จกฺขุทฺธิทฺธิยณฺ ๑ อฺป-
ปฺปชฺชิตฺถ ฆานินฺทริยณฺ ๑ อฺปฺปชฺชิตฺถ ๑ ยตฺถ วา ปน ฆานินฺทริยํ
อฺปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ จกฺขุทฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชิตฺถคฺคิ: อามนฺตา ๑

[๗๓๑] ยตฺถ จกฺขุทฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ อิตฺถินฺทริยํ ๑เป ๑
ปุริสฺสินฺทริยํ อฺปฺปชฺชิตฺถคฺคิ: รุปาวจเร คตฺถ จกฺขุทฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชิตฺถ
โน ๑ คตฺถ ปุริสฺสินฺทริยํ อฺปฺปชฺชิตฺถ กามาวจเร คตฺถ จกฺขุ-
ทฺธิยณฺ ๑ อฺปฺปชฺชิตฺถ ปุริสฺสินฺทริยณฺ ๑ อฺปฺปชฺชิตฺถ ๑ ยตฺถ วา ปน
ปุริสฺสินฺทริยํ อฺปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ จกฺขุทฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชิตฺถคฺคิ: อามนฺตา ๑

[๗๓๒] ยตฺถ จกฺขุทฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ ฐวฺติทฺธิทฺธิยํ อฺป-
ปฺปชฺชิตฺถคฺคิ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วา ปน ฐวฺติทฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชิตฺถ
คตฺถ จกฺขุทฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชิตฺถคฺคิ: อตฺถนฺตฺถคฺคิ อวฺเป คตฺถ ฐวฺติทฺธิ-

ត្រឹម បុណ្យប្រឆាំង ណែនាំ គត់ ក្នុង ក្រុមប្រឹក្សា បុណ្យប្រឆាំង បណ្តា
 ណា គត់ ក្នុង ក្រុមប្រឹក្សា បុណ្យប្រឆាំង ក្នុង ក្រុមប្រឹក្សា ។

[๗๓๓] ยตุถ จกขุทฺทริยํ อปฺปชฺชิตถ คตถ โสมนถฺตฺธิทฺธิยํ
 อปฺปชฺชิตถาติ: อามนฺทา ๑ ยตุถ วาปน โสมนถฺตฺธิทฺธิยํ อปฺป-
 ชฺชิตถ คตถ จกขุทฺทริยํ อปฺปชฺชิตถาติ: อามนฺทา ๑

[๗.๔] ยศด จกขุทฺทริยํ อຸປປຣຣັຕຸດ ດຸດ ອຸປເກຣຣັຕຸດ
 ອຸປປຣຣັຕຸດາຕີ: ອາມເຕາ າ ຍຸດ ວາປນ ອຸປເກຣຣັຕຸດຸດ ອຸປ-
 ປຣຣັຕຸດ ດຸດ ຈກຊຸດຸດຸດ ອຸປປຣຣັຕຸດາຕີ: ອຸຣຸເປ ດຸດ ອຸປເກຣຣັຕຸ-
 ຸດຸດ ອຸປປຣຣັຕຸດ ໂນ ຈ ດຸດ ຈກຊຸດຸດຸດ ອຸປປຣຣັຕຸດ ປຸຸວາໂວດາເ
 ດຸດ ອຸປເກຣຣັຕຸດຸດຸດ ອຸປປຣຣັຕຸດ ຈກຊຸດຸດຸດຸດ ອຸປປຣຣັຕຸດ າ

[๗๓๕] ยตุถ จกขุหุทริยิ อุปปชชิตถ คคถ ๕ทุจิหุทริยิ ๑เป ๑
 ปณณิหุทริยิ มนิหุทริยิ อุปปชชิตถาคิ: อามนทา ๑ ยตุถ วาปน
 มนิหุทริยิ อุปปชชิตถ คคถ จกขุหุทริยิ อุปปชชิตถาคิ: อรุเป
 คคถ มนิหุทริยิ อุปปชชิตถ ไน ๑ คคถ จกขุหุทริยิ อุปปชชิตถ
 ปณจโวกาเร คคถ มนิหุทริยณจ อุปปชชิตถ จกขุหุทริยณจ
 อุปปชชิตถ ๑

[๗๓๖] ยตถ ฆานินทฺริยํ อูปปชฺชิตฺถ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ ๑ เป ๑
ปฺริสฺสินทฺริยํ อูปปชฺชิตฺถาติ: ขามนฺตา ๑ ยตถ วา ปน ปฺริสฺสินทฺริยํ
อูปปชฺชิตฺถ คตฺถ ฆานินทฺริยํ อูปปชฺชิตฺถาติ: ขามนฺตา ๑

[๗๓๗] ยศุด ฆานินทุริยํ อุปฺปชฺชิตฺตํ คตฺตํ ชีวิตินทุริยํ อุป-

ปฐษิตฺตาทิ: อามนุคฺตา ฯ ยตฺถ วา ปน ชวฺติณฺหุทฺธิยํ อูปฺปสฺสชิตฺต
 คตฺถ ฆานินฺหุทฺธิยํ อูปฺปสฺสชิตฺตาทิ: รูปาวจเร อรูปาวจเร คตฺถ
 ชวฺติณฺหุทฺธิยํ อูปฺปสฺสชิตฺต โน ฯ คตฺถ ฆานินฺหุทฺธิยํ อูปฺปสฺสชิตฺต กามา-
 วจเร คตฺถ ชวฺติณฺหุทฺธิยญฺจ อูปฺปสฺสชิตฺต ฆานินฺหุทฺธิยญฺจ อูปฺปสฺสชิตฺต ฯ

[๗๓๘] ยตุก ฆานินฺหฺทริยํ อุปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ โสมนสฺสฺติณฺหฺทริยํ
 อุปฺปชฺชิตฺถาคิ: อามนฺทา ฯ ยตุก วาปน โสมนสฺสฺติณฺหฺทริยํ อุปฺปชฺชิตฺถ
 คตฺถ ฆานินฺหฺทริยํ อุปฺปชฺชิตฺถาคิ: รุปาวจเวร คตฺถ โสมนสฺสฺติณฺหฺทริยํ
 อุปฺปชฺชิตฺถ โน ฯ คตฺถ ฆานินฺหฺทริยํ อุปฺปชฺชิตฺถ กามาจเวร คตฺถ
 โสมนสฺสฺติณฺหฺทริยญฺจ อุปฺปชฺชิตฺถ ฆานินฺหฺทริยญฺจ อุปฺปชฺชิตฺถ ฯ

[๗๓๘] ยตุถ ฆานินฺทริยํ อุปฺปชฺชิตฺตํ คตฺตํ อุเปกฺขินฺทริยํ อุป-
 ปชฺชิตฺตภาติ: อามนุสฺสา ฯ ยตุถ วาปนํ อุเปกฺขินฺทริยํ อุปฺปชฺชิตฺตํ
 คตฺตํ ฆานินฺทริยํ อุปฺปชฺชิตฺตภาติ: รูปาวจรํ อรูปาวจรํ คตฺตํ
 อุเปกฺขินฺทริยํ อุปฺปชฺชิตฺตํ โห ๑ คตฺตํ ฆานินฺทริยํ อุปฺปชฺชิตฺตํ
 กามาวจรํ คตฺตํ อุเปกฺขินฺทริยญฺจ อุปฺปชฺชิตฺตํ ฆานินฺทริยญฺจ
 อุปฺปชฺชิตฺตํ ฯ

[๗๔๐] ยตุก. ฆานินทฺริยํ อปฺปปฺรชฺชิตฺถํ คตฺถํ สํทฺธิทฺธิยํ อปฺป-
ปฺรชฺชิตฺถาติ: อามนฺตา ฯ ยตุก. วาปนํ สํทฺธิทฺธิยํ อปฺปปฺรชฺชิตฺถํ
คตฺถํ ฆานินทฺริยํ อปฺปปฺรชฺชิตฺถาติ: รูปาวจเร อรูปาวจเร คตฺถํ
สํทฺธิทฺธิยํ อปฺปปฺรชฺชิตฺถํ โน ฯ คตฺถํ ฆานินทฺริยํ อปฺปปฺรชฺชิตฺถํ กามา-
วจเร คตฺถํ สํทฺธิทฺธิยญฺจ อปฺปปฺรชฺชิตฺถํ ฆานินทฺริยญฺจ อปฺปปฺรชฺชิตฺถํ ฯ

[๗๔๑] ยตุ ฆานินทริยํ อูปปชฺชิตุํ ตตุ ปรณินทริยํ ๑เป ๑
 มนินทริยํ อูปปชฺชิตุํ ภาติ: อามนฺตา ๑ ยตุ วาปน มนินทริยํ อูป-
 ปชฺชิตุํ ตตุ ฆานินทริยํ อูปปชฺชิตุํ ภาติ: รุปาวจเร อรุปาวจเร
 ตตุ มนินทริยํ อูปปชฺชิตุํ โน ๑ ตตุ ฆานินทริยํ อูปปชฺชิตุํ
 กามาจเร ตตุ มนินทริยญฺจ อูปปชฺชิตุํ ฆานินทริยญฺจ อูป-
 ปชฺชิตุํ ๑

[๗๔๒] ยตุ อิตฺถินทริยํ อูปปชฺชิตุํ ตตุ ปุริสฺสินทริยํ อูป-
 ปชฺชิตุํ ภาติ: อามนฺตา ๑ ยตุ วาปน ปุริสฺสินทริยํ อูปปชฺชิตุํ
 ตตุ อิตฺถินทริยํ อูปปชฺชิตุํ ภาติ: อามนฺตา ๑เป ๑

[๗๔๓] ยตุ ปุริสฺสินทริยํ อูปปชฺชิตุํ ตตุ ชฺวีตฺตินทริยํ อูป-
 ปชฺชิตุํ ภาติ: อามนฺตา ๑ ยตุ วาปน ชฺวีตฺตินทริยํ อูปปชฺชิตุํ
 ตตุ ปุริสฺสินทริยํ อูปปชฺชิตุํ ภาติ: รุปาวจเร อรุปาวจเร ตตุ
 ชฺวีตฺตินทริยํ อูปปชฺชิตุํ โน ๑ ตตุ ปุริสฺสินทริยํ อูปปชฺชิตุํ กามา-
 จเร ตตุ ชฺวีตฺตินทริยญฺจ อูปปชฺชิตุํ ปุริสฺสินทริยญฺจ อูปปชฺชิตุํ ๑

[๗๔๔] ยตุ ปุริสฺสินทริยํ อูปปชฺชิตุํ ตตุ โสมนสฺสฺสินทริยํ
 อูปปชฺชิตุํ ภาติ: อามนฺตา ๑ ยตุ วาปน โสมนสฺสฺสินทริยํ อูป-
 ปชฺชิตุํ ตตุ ปุริสฺสินทริยํ อูปปชฺชิตุํ ภาติ: รุปาวจเร ตตุ โส-
 มนสฺสฺสินทริยํ อูปปชฺชิตุํ โน ๑ ตตุ ปุริสฺสินทริยํ อูปปชฺชิตุํ กามา-
 จเร' ตตุ โสมนสฺสฺสินทริยญฺจ อูปปชฺชิตุํ ปุริสฺสินทริยญฺจ อูป-
 ปชฺชิตุํ ๑

[២៤៥] យគុត បុរិសិកុតិយំ ចុប្បធម្មិកុត គគុត ចុប្បេក្ខិកុតិយំ ។ បេ ។
 ឥត្ថិកុតិយំ បល្លិកុតិយំ មនិកុតិយំ ចុប្បធម្មិកុតាទិៈ ចាមនុតា ។
 យគុត ឧបេន មនិកុតិយំ ចុប្បធម្មិកុត គគុត បុរិសិកុតិយំ ចុប្បធម្មិកុតាទិៈ
 រូបាទេវ ចរូបាទេវ គគុត មនិកុតិយំ ចុប្បធម្មិកុត ណ ។ គគុត
 បុរិសិកុតិយំ ចុប្បធម្មិកុត កាមាទេវ គគុត មនិកុតិយេវ ចុប្ប-
 ធម្មិកុត បុរិសិកុតិយេវ ចុប្បធម្មិកុត ។

[២៤៦] យគុត ឆីវិកុតិយំ ចុប្បធម្មិកុត គគុត តៃមន្តិកុតិយំ
 ចុប្បធម្មិកុតាទិៈ ចន្ទល្លត្ថគុត គគុត ឆីវិកុតិយំ ចុប្បធម្មិកុត ណ ។
 គគុត តៃមន្តិកុតិយំ ចុប្បធម្មិកុត ឧត្ថុវិកាវេ បល្លេវិកាវេ
 គគុត ឆីវិកុតិយេវ ចុប្បធម្មិកុត តៃមន្តិកុតិយេវ ចុប្បធម្មិកុត ។
 យគុត ឧបេន តៃមន្តិកុតិយំ ចុប្បធម្មិកុត គគុត ឆីវិកុតិយំ ចុប្ប-
 ធម្មិកុតាទិៈ ចាមនុតា ។

[២៤៧] យគុត ឆីវិកុតិយំ ចុប្បធម្មិកុត គគុត ចុប្បេក្ខិកុតិយំ ។ បេ ។
 ឥត្ថិកុតិយំ បល្លិកុតិយំ មនិកុតិយំ ចុប្បធម្មិកុតាទិៈ ចន្ទល្លត្ថគុត
 គគុត ឆីវិកុតិយំ ចុប្បធម្មិកុត ណ ។ គគុត មនិកុតិយំ ចុប្បធម្មិកុត
 ឧត្ថុវិកាវេ បល្លេវិកាវេ គគុត ឆីវិកុតិយេវ ចុប្បធម្មិកុត មនិ-
 កុតិយេវ ចុប្បធម្មិកុត ។ យគុត ឧបេន មនិកុតិយំ ចុប្បធម្មិកុត គគុត
 ឆីវិកុតិយំ ចុប្បធម្មិកុតាទិៈ ចាមនុតា ។

[២៤៨] យគុត តៃមន្តិកុតិយំ ចុប្បធម្មិកុត គគុត ចុប្បេក្ខិកុតិយំ
 ចុប្បធម្មិកុតាទិៈ ចាមនុតា ។ យគុត ឧបេន ចុប្បេក្ខិកុតិយំ ចុប្ប-

ปฐฺชิตฺตํ คตฺตํ โสมนสฺสอินฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ

[๗๕๘] ยตฺถ โสมนสฺสอินฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตํ คตฺตํ สทฺธิอินฺทริยํ
 ฯเปฯ ปณฺณอินฺทริยํ มนินฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ
 ยตฺถ วาปน มนินฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตํ คตฺตํ โสมนสฺสอินฺทริยํ อปฺป-
 ฐฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ

[๗๕๙] ยตฺถ อุกฺกมฺอินฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตํ คตฺตํ สทฺธิอินฺทริยํ ฯเปฯ
 ปณฺณอินฺทริยํ มนินฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปน
 มนินฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตํ คตฺตํ อุกฺกมฺอินฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ

[๗๖๐] ยตฺถ สทฺธิอินฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตํ คตฺตํ ปณฺณอินฺทริยํ ฯเปฯ
 มนินฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปน มนินฺทริยํ
 อปฺปฐฺชิตฺตํ คตฺตํ สทฺธิอินฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ

[๗๖๑] ยตฺถ ปณฺณอินฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตํ คตฺตํ มนินฺทริยํ อปฺป-
 ฐฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปน มนินฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตํ
 คตฺตํ ปณฺณอินฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ

[๗๖๒] ยตฺถ ยตฺถ จกฺขณฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตํ คตฺถ คตฺถ โสคินฺ-
 ทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปน ยตฺถ โสคินฺทริยํ
 อปฺปฐฺชิตฺตํ คตฺถ คตฺถ จกฺขณฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ

[๗๖๓] ยตฺถ ยตฺถ จกฺขณฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตํ คตฺถ คตฺถ ฆานินฺ-
 ทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตภาติ: รุปายจฺจานํ เถสํ คตฺถ จกฺขณฺทริยํ อปฺป-
 ฐฺชิตฺตํ โน จ เถสํ คตฺถ ฆานินฺทริยํ อปฺปฐฺชิตฺตํ กามายจฺจานํ

ทริยํ อรูปปฐษิตุค คตฺถํ คตฺถ จกฺขุททริยํ อรูปปฐษิตุคคตฺถิ: อรูปานํ
 เคตํ คตฺถ อูปกฺขิตทริยํ อรูปปฐษิตุค โน จ เคตํ คตฺถ จกฺขุททริยํ
 อรูปปฐษิตุค ปณฺจวอการานํ เคตํ คตฺถ อูปกฺขิตทริยณฺจ อรูป-
 ปฐษิตุค จกฺขุททริยณฺจ อรูปปฐษิตุค ฯ

[๗๕๔] ยตฺถ ยตฺถ จกฺขุททริยํ อรูปปฐษิตุค คตฺถํ คตฺถ ตฺทริห-
 ทริยํ ฯ ๑ ๑ ๑ ปณฺณทริยํ มนินทริยํ อรูปปฐษิตุคคตฺถิ: อามนฺตา ฯ
 ยตฺถ วาปน ยตฺถ มนินทริยํ อรูปปฐษิตุค คตฺถํ คตฺถ จกฺขุททริยํ
 อรูปปฐษิตุคคตฺถิ: อรูปานํ เคตํ คตฺถ มนินทริยํ อรูปปฐษิตุค โน จ
 เคตํ คตฺถ จกฺขุททริยํ อรูปปฐษิตุค ปณฺจวอการานํ เคตํ คตฺถ
 มนินทริยณฺจ อรูปปฐษิตุค จกฺขุททริยณฺจ อรูปปฐษิตุค ฯ

[๗๖๐] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินทริยํ อรูปปฐษิตุค คตฺถํ คตฺถ อิตฺถิน-
 ทริยํ อรูปปฐษิตุคคตฺถิ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปน ยตฺถ อิตฺถินทริยํ
 อรูปปฐษิตุค คตฺถํ คตฺถ ฆานินทริยํ อรูปปฐษิตุคคตฺถิ: อามนฺตา ฯ

[๗๖๑] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินทริยํ อรูปปฐษิตุค คตฺถํ คตฺถ ปุริสทริ-
 ทริยํ อรูปปฐษิตุคคตฺถิ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปน ยตฺถ ปุริสทริยํ
 อรูปปฐษิตุค คตฺถํ คตฺถ ฆานินทริยํ อรูปปฐษิตุคคตฺถิ: อามนฺตา ฯ

[๗๖๒] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินทริยํ อรูปปฐษิตุค คตฺถํ คตฺถ ชีวิติน-
 ทริยํ อรูปปฐษิตุคคตฺถิ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปน ยตฺถ ชีวิติน-
 ทริยํ อรูปปฐษิตุค คตฺถํ คตฺถ ฆานินทริยํ อรูปปฐษิตุคคตฺถิ: อรูปา-
 วจรานํ อรูปาวจรานํ เคตํ คตฺถ ชีวิตินทริยํ อรูปปฐษิตุค โน จ

គេតំ គគុត ឆានិភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុត កាមាទ្យាណំ គេតំ គគុត
ឆិទិភិភូតិយល្យ ឧប្បឃ្លាតុត ឆានិភូតិយល្យ ឧប្បឃ្លាតុត ។

[២២៣] បដិសេធ គគុត ឆានិភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុត គដ្ឋតំ គគុត
តៃមនត្ថិភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុតាតិៈ ចាមនុគា ។ បដិសេធ ចាបន គគុត
តៃមនត្ថិភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុត គដ្ឋតំ គគុត ឆានិភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុតាតិៈ
រូបាទ្យាណំ គេតំ គគុត តៃមនត្ថិភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុត នៃ ។ គេតំ
គគុត ឆានិភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុត កាមាទ្យាណំ គេតំ គគុត តៃមនត្ថិ-
ភូតិយល្យ ឧប្បឃ្លាតុត ឆានិភូតិយល្យ ឧប្បឃ្លាតុត ។

[២២៤] បដិសេធ គគុត ឆានិភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុត គដ្ឋតំ គគុត ឧប្បឃ្លាតុត-
ភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុតាតិៈ ចាមនុគា ។ បដិសេធ ចាបន គគុត ឧប្បឃ្លាតុតភូតិយំ
ឧប្បឃ្លាតុត គដ្ឋតំ គគុត ឆានិភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុតាតិៈ រូបាទ្យាណំ
ចរូបាទ្យាណំ គេតំ គគុត ឧប្បឃ្លាតុតភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុត នៃ ។ គេតំ
គគុត ឆានិភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុត កាមាទ្យាណំ គេតំ គគុត ឧប្បឃ្លាតុត-
ភូតិយល្យ ឧប្បឃ្លាតុត ឆានិភូតិយល្យ ឧប្បឃ្លាតុត ។

[២២៥] បដិសេធ គគុត ឆានិភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុត គដ្ឋតំ គគុត ឥត្ថិភូតិ-
ភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុតាតិៈ ចាមនុគា ។ បដិសេធ ចាបន គគុត ឥត្ថិភូតិ-
ភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុត គដ្ឋតំ គគុត ឆានិភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុតាតិៈ រូបា-
ទ្យាណំ ចរូបាទ្យាណំ គេតំ គគុត ឥត្ថិភូតិភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុត នៃ ។
គេតំ គគុត ឆានិភូតិយំ ឧប្បឃ្លាតុត កាមាទ្យាណំ គេតំ គគុត
ឥត្ថិភូតិភូតិយល្យ ឧប្បឃ្លាតុត ឆានិភូតិយល្យ ឧប្បឃ្លាតុត ។

[๗๖๖] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินฺทริยํ อปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ ปณฺณิ-
ทริยํ ๑ เป ๑ มนินฺทริยํ อปฺปชฺชิตฺถาคิ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วา ปน
ยตฺถ มนินฺทริยํ อปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ ฆานินฺทริยํ อปฺปชฺชิตฺถาคิ:
รฺฐปาวจรํ อรฺฐปาวจรํ เตํ คตฺถ มนินฺทริยํ อปฺปชฺชิตฺถ โน ๑
เตํ คตฺถ ฆานินฺทริยํ อปฺปชฺชิตฺถ กามาวจรํ เตํ คตฺถ
มนินฺทริยญฺจ อปฺปชฺชิตฺถ ฆานินฺทริยญฺจ อปฺปชฺชิตฺถ ๑

[๗๖๗] ยตฺถ ยตฺถ อิตฺถินฺทริยํ อปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ ปุริสฺสิน-
ทริยํ อปฺปชฺชิตฺถาคิ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วา ปน ยตฺถ ปุริสฺสินทริยํ
อปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ อิตฺถินฺทริยํ อปฺปชฺชิตฺถาคิ: อามนฺตา ๑ เป ๑

[๗๖๘] ยตฺถ ยตฺถ ปุริสฺสินทริยํ อปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ
ชีวิตินฺทริยํ อปฺปชฺชิตฺถาคิ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วา ปน ยตฺถ ชีวิติน-
ทริยํ อปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ ปุริสฺสินทริยํ อปฺปชฺชิตฺถาคิ: รฺฐปาว-
จรํ อรฺฐปาวจรํ เตํ คตฺถ ชีวิตินฺทริยํ อปฺปชฺชิตฺถ โน ๑
เตํ คตฺถ ปุริสฺสินทริยํ อปฺปชฺชิตฺถ กามาวจรํ เตํ คตฺถ
ชีวิตินฺทริยญฺจ อปฺปชฺชิตฺถ ปุริสฺสินทริยญฺจ อปฺปชฺชิตฺถ ๑

[๗๖๙] ยตฺถ ยตฺถ ปุริสฺสินทริยํ อปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ
โสมนตฺถินฺทริยํ อปฺปชฺชิตฺถาคิ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วา ปน ยตฺถ
โสมนตฺถินฺทริยํ อปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ ปุริสฺสินทริยํ อปฺปชฺชิตฺถาคิ:
รฺฐปาวจรํ เตํ คตฺถ โสมนตฺถินฺทริยํ อปฺปชฺชิตฺถ โน ๑ เตํ
คตฺถ ปุริสฺสินทริยํ อปฺปชฺชิตฺถ กามาวจรํ เตํ คตฺถ โสมนตฺถิน-

ត្រិយណ្ឌ ឧប្បធម្មតុ ប្រតិទិនត្រិយណ្ឌ ឧប្បធម្មតុ ។

[៧៧០] យត្ថំ យត្ថុ ប្រតិទិនត្រិយំ ឧប្បធម្មតុ គត្ថំ គត្ថុ
 ឧបេក្ខិតត្រិយំ ។ ឧបេ ។ ឧបេក្ខិតត្រិយំ ប្រល័ណ្ឌត្រិយំ មនិតត្រិយំ ឧប្បធម្មតុភាគិៈ
 ចាមណុកា ។ យត្ថំ ចាប្រ យត្ថុ មនិតត្រិយំ ឧប្បធម្មតុ គត្ថំ
 គត្ថុ ប្រតិទិនត្រិយំ ឧប្បធម្មតុភាគិៈ រូបាទរាណំ ចរូបាទរាណំ គេតំ
 គត្ថុ មនិតត្រិយំ ឧប្បធម្មតុ ណ ។ គេតំ គត្ថុ ប្រតិទិនត្រិយំ ឧប្ប-
 ធម្មតុ កាមាទរាណំ គេតំ គត្ថុ មនិតត្រិយណ្ឌ ឧប្បធម្មតុ
 ប្រតិទិនត្រិយណ្ឌ ឧប្បធម្មតុ ។

[៧៧១] យត្ថំ យត្ថុ ឌីវិតិតត្រិយំ ឧប្បធម្មតុ គត្ថំ គត្ថុ
 តៃមនត្ថិតត្រិយំ ឧប្បធម្មតុភាគិៈ តុត្ថាវាទានំ តុត្ថិយេ តុត្ថិយេ វត្ថុត្ថាវាទានំ
 ចត្ថុត្ថិតត្ថានំ គេតំ គត្ថុ ឌីវិតិតត្រិយំ ឧប្បធម្មតុ ណ ។ គេតំ
 គត្ថុ តៃមនត្ថិតត្រិយំ ឧប្បធម្មតុ វិចិត្រេតំ តុត្ថិយាវាទានំ ប្រល័-
 ណ្ឌាវាទានំ គេតំ គត្ថុ ឌីវិតិតត្រិយណ្ឌ ឧប្បធម្មតុ តៃមនត្ថិតត្រិយណ្ឌ
 ឧប្បធម្មតុ ។ យត្ថំ ចាប្រ យត្ថុ តៃមនត្ថិតត្រិយំ ឧប្បធម្មតុ
 គត្ថំ គត្ថុ ឌីវិតិតត្រិយំ ឧប្បធម្មតុភាគិៈ ចាមណុកា ។

[៧៧២] យត្ថំ យត្ថុ ឌីវិតិតត្រិយំ ឧប្បធម្មតុ គត្ថំ គត្ថុ
 ឧបេក្ខិតត្រិយំ ឧប្បធម្មតុភាគិៈ ចត្ថុត្ថិតត្ថានំ គេតំ គត្ថុ ឌីវិតិត-
 ត្រិយំ ឧប្បធម្មតុ ណ ។ គេតំ គត្ថុ ឧបេក្ខិតត្រិយំ ឧប្បធម្មតុ
 តុត្ថិយាវាទានំ ប្រល័ណ្ឌាវាទានំ គេតំ គត្ថុ ឌីវិតិតត្រិយណ្ឌ ឧប្បធម្មតុ
 ឧបេក្ខិតត្រិយណ្ឌ ឧប្បធម្មតុ ។ យត្ថំ ចាប្រ យត្ថុ ឧបេក្ខិតត្រិយំ

อรูปพรหมคต คตสฺส คตฺถ ชีวคินุทริยំ อรูปพรหมคตาติ: อามนุตา ๑

[illegible]

[๗๗๕] ยดฺธํ ยตฺถ ชีวิตินทริยํ อูปปชฺชิตฺถ คตฺถํ คตฺถ
 มนินทริยํ อูปปชฺชิตฺถาคิ: อตฺถณฺณตฺถานํ เถลํ คตฺถ ชีวิตินทริยํ
 อูปปชฺชิตฺถ โน จ เถลํ คตฺถ มนินทริยํ อูปปชฺชิตฺถ จตุโถการานํ
 ปนฺจโถการานํ เถลํ คตฺถ ชีวิตินทริยปฺปจฺ อูปปชฺชิตฺถ มนินทริยปฺปจ
 อูปปชฺชิตฺถ ๑ ยดฺธํ วาปน ยตฺถ มนินทริยํ อูปปชฺชิตฺถ คตฺถํ
 คตฺถ ชีวิตินทริยํ อูปปชฺชิตฺถาคิ: อามนฺดา ๑

[๗๗๕] ยดฺธํ ยตฺถ โสมนตฺตํหิํหริํ อนุปฺปชฺชิตฺถ ทตฺถํ ทตฺถ
 อฺเปกฺขิํหริํ อนุปฺปชฺชิตฺถาติ: อามนฺตา ๑ ยดฺธํ วาปน ยตฺถ
 อฺเปกฺขิํหริํ อนุปฺปชฺชิตฺถ ทตฺถํ ทตฺถ โสมนตฺตํหิํหริํ อนุปฺปชฺชิตฺถาติ:
 สฺสฺสฺสวาทํ ทฺติเย จิตฺเต วตฺตมาเน เถํ ทตฺถ อฺเปกฺขิํหริํ
 อนุปฺปชฺชิตฺถ โน ๑ เถํ ทตฺถ โสมนตฺตํหิํหริํ อนุปฺปชฺชิตฺถ อิตฺเร
 จโคจฺจวาทํ ปณฺญาโคจฺจวาทํ เถํ ทตฺถ อฺเปกฺขิํหริํ ๑ อนุปฺปช-

ឱត្ថុត តៃមន្តតិវិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុត ។

[៧៧៦] យត្ថ យត្ថ តៃមន្តតិវិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុត គត្ថ គត្ថ ឥតិវិ-
 ត្ថិយ ។ បេ ។ ប្រណិវិយណ្ឌ មនិវិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុតាតិៈ ចាមនុតា ។
 យត្ថ ចាប្រ យត្ថ មនិវិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុត គត្ថ គត្ថ តៃមន្តតិវិ-
 ត្ថិយ ឧប្បឌ្ឍតុតាតិៈ ឥត្ថុតាវាទានំ តុតិយេ ទិតុតេ វត្ថុតាមាណេ តេត្ថ
 គត្ថ មនិវិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុត ណ ។ តេត្ថ គត្ថ តៃមន្តតិវិយណ្ឌ
 ឧប្បឌ្ឍតុត ឱត្ថេវ ឧត្ថុវិការាណំ ប្រណុវិការាណំ តេត្ថ គត្ថ
 មនិវិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុត តៃមន្តតិវិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុត ។

[៧៧៧] យត្ថ យត្ថ ឧប្បឌ្ឍតិវិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុត គត្ថ គត្ថ ឥតិវិ-
 ត្ថិយ ។ បេ ។ ប្រណិវិយណ្ឌ មនិវិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុតាតិៈ ចាមនុតា ។
 យត្ថ ចាប្រ យត្ថ មនិវិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុត គត្ថ គត្ថ ឧប្បឌ្ឍតិវិ-
 ត្ថិយ ឧប្បឌ្ឍតុតាតិៈ ចាមនុតា ។

[៧៧៨] យត្ថ យត្ថ ឥតិវិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុត គត្ថ គត្ថ
 ប្រណិវិយណ្ឌ មនិវិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុតាតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថ ចាប្រ
 យត្ថ មនិវិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុត គត្ថ គត្ថ ឥតិវិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុតាតិៈ
 ចាមនុតា ។

[៧៧៩] យត្ថ យត្ថ ប្រណិវិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុត គត្ថ គត្ថ មនិវិ-
 ត្ថិយ ឧប្បឌ្ឍតុតាតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថ ចាប្រ យត្ថ មនិវិយណ្ឌ
 ឧប្បឌ្ឍតុត គត្ថ គត្ថ ប្រណិវិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុតាតិៈ ចាមនុតា ។

[៧៨០] យត្ថ ឧត្ថុវិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុត គត្ថ តៃវិយណ្ឌ

น อรูปปฐฺชิตฺถาติ: นตฺถิ ๑ ยตฺถ วาปน โสติณฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถ
 ตตฺถ จกฺขฺนทฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถาติ: นตฺถิ ๑

[๘๘๓] ยตฺถ จกฺขฺนทฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถ ตตฺถ ฆานินฺทริยํ
 น อรูปปฐฺชิตฺถาติ: นตฺถิ ๑ ยตฺถ วาปน ฆานินฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถ
 ตตฺถ จกฺขฺนทฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถาติ: นตฺถิ ๑

[๘๘๔] ยตฺถ จกฺขฺนทฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถ ตตฺถ อิตฺติณฺทริยํ ๑ เป ๑
 ปฺริตฺติณฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถาติ: นตฺถิ ๑ ยตฺถ วาปน ปฺริตฺติณฺทริยํ
 น อรูปปฐฺชิตฺถ ตตฺถ จกฺขฺนทฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถาติ: นตฺถิ ๑

[๘๘๕] ยตฺถ จกฺขฺนทฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถ ตตฺถ ฐีวิตฺติณฺทริยํ
 น อรูปปฐฺชิตฺถาติ: นตฺถิ ๑ ยตฺถ วาปน ฐีวิตฺติณฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถ
 ตตฺถ จกฺขฺนทฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถาติ: นตฺถิ ๑

[๘๘๖] ยตฺถ จกฺขฺนทฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถ ตตฺถ โสมนตฺถิตฺติณฺทริยํ
 น อรูปปฐฺชิตฺถาติ: นตฺถิ ๑ ยตฺถ วาปน โสมนตฺถิตฺติณฺทริยํ น อรูป-
 ปฐฺชิตฺถ ตตฺถ จกฺขฺนทฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถาติ: นตฺถิ ๑

[๘๘๗] ยตฺถ จกฺขฺนทฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถ ตตฺถ อฺเปกฺขินฺทริยํ
 น อรูปปฐฺชิตฺถาติ: นตฺถิ ๑ ยตฺถ วาปน อฺเปกฺขินฺทริยํ น อรูป-
 ปฐฺชิตฺถ ตตฺถ จกฺขฺนทฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถาติ: นตฺถิ ๑

[๘๘๘] ยตฺถ จกฺขฺนทฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถ ตตฺถ สทฺธิณฺทริยํ ๑ เป ๑
 ปณฺณินฺทริยํ มนินฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถาติ: นตฺถิ ๑ ยตฺถ วาปน
 มนินฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถ ตตฺถ จกฺขฺนทฺทริยํ น อรูปปฐฺชิตฺถาติ: นตฺถิ ๑

[៧៨៧] បត្ត ឆានិភូមិ អ ឧប្បធម្មតុ គត្ត ចិត្តិភូមិ ។ បេ ។
 ប្រតិភូមិ វិភិភូមិ ត្រៃភូមិ ឧបេក្ខភូមិ ឥត្តភូមិ
 បណ្ណភូមិ មនិភូមិ អ ឧប្បធម្មតុភាគិ អត្ថិ ។ បត្ត វា បេ មនិ-
 ភូមិ អ ឧប្បធម្មតុ គត្ត ឆានិភូមិ អ ឧប្បធម្មតុភាគិ អត្ថិ ។ បេ ។

[៧៨៨] បត្ត បណ្ណភូមិ អ ឧប្បធម្មតុ គត្ត មនិភូមិ
 អ ឧប្បធម្មតុភាគិ អត្ថិ ។ បត្ត វា បេ មនិភូមិ អ ឧប្បធម្មតុ
 គត្ត បណ្ណភូមិ អ ឧប្បធម្មតុភាគិ អត្ថិ ។

[៧៨៩] បត្ត ឧប្បធម្មតុ អ ឧប្បធម្មតុ គត្ត ត្រៃភូមិ អ ឧប្ប-
 ធម្មតុភាគិ ចាមនុតា ។ បត្ត វា បេ ត្រៃភូមិ អ ឧប្បធម្មតុ
 គត្ត ឧប្បធម្មតុ អ ឧប្បធម្មតុភាគិ ចាមនុតា ។

[៧៩០] បត្ត ឧប្បធម្មតុ អ ឧប្បធម្មតុ គត្ត ឆានិភូមិ
 អ ឧប្បធម្មតុភាគិ ចាមនុតា ។ បត្ត វា បេ ឆានិភូមិ អ ឧប្ប-
 ធម្មតុ គត្ត ឧប្បធម្មតុ អ ឧប្បធម្មតុភាគិ រូបាវាសេ គត្ត ឆានិ-
 ភូមិ អ ឧប្បធម្មតុ ណ ។ គត្ត ឧប្បធម្មតុ អ ឧប្បធម្មតុ ចត្តរ-
 ត្ថេ ចត្តរ គត្ត ឆានិភូមិ អ ឧប្បធម្មតុ ឧប្បធម្មតុ ឧប្បធម្មតុ
 អ ឧប្បធម្មតុ ។

[៧៩១] បត្ត ឧប្បធម្មតុ អ ឧប្បធម្មតុ គត្ត ចិត្តិភូមិ ។ បេ ។
 ប្រតិភូមិ អ ឧប្បធម្មតុភាគិ ចាមនុតា ។ បត្ត វា បេ ប្រតិភូមិ
 អ ឧប្បធម្មតុ គត្ត ឧប្បធម្មតុ អ ឧប្បធម្មតុភាគិ រូបាវាសេ គត្ត
 ប្រតិភូមិ អ ឧប្បធម្មតុ ណ ។ គត្ត ឧប្បធម្មតុ អ ឧប្បធម្មតុ

[๗๘๖] ยตถ ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิตฺตํ ตตฺถ อิตฺถินทฺริยํ ๑ เป ๑
ปฺริตฺตินทฺริยํ น อุปปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ๑ ยตถ วา ปน ปฺริตฺตินทฺริยํ
น อุปปชฺชิตฺตํ ตตฺถ ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ๑

[๗๘๗] ยตถ ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิตฺตํ ตตฺถ ชฺวีตฺตินทฺริยํ
น อุปปชฺชิตฺตภาติ: อุปปชฺชิตฺตํ ๑ ยตถ วา ปน ชฺวีตฺตินทฺริยํ น อุปปชฺชิตฺตํ
ตตฺถ ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิตฺตภาติ: นตฺถิ ๑

[๗๘๘] ยตถ ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิตฺตํ ตตฺถ โสมนสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
น อุปปชฺชิตฺตภาติ: รุปาวจเว ตตฺถ ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิตฺตํ โน ๑
ตตฺถ โสมนสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส น อุปปชฺชิตฺตํ อตฺตณฺณตฺตเต อรฺุเป ตตฺถ
ฆานินทฺริยณฺ ๑ น อุปปชฺชิตฺตํ โสมนสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส น อุปปชฺชิตฺตํ ๑
ยตถ วา ปน โสมนสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส น อุปปชฺชิตฺตํ ตตฺถ ฆานินทฺริยํ
น อุปปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ๑

[๗๘๙] ยตถ ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิตฺตํ ตตฺถ อุเปกฺขินทฺริยํ
น อุปปชฺชิตฺตภาติ: รุปาวจเว อรฺุปาวจเว ตตฺถ ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิตฺตํ
โน ๑ ตตฺถ อุเปกฺขินทฺริยํ น อุปปชฺชิตฺตํ อตฺตณฺณตฺตเต
ตตฺถ ฆานินทฺริยณฺ ๑ น อุปปชฺชิตฺตํ อุเปกฺขินทฺริยณฺ ๑ น อุปปชฺชิตฺตํ ๑
ยตถ วา ปน อุเปกฺขินทฺริยํ น อุปปชฺชิตฺตํ ตตฺถ ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิตฺตภาติ:
อามนฺตา ๑

[๘๐๐] ยตถ ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิตฺตํ ตตฺถ สทฺธิทฺริยํ ๑ เป ๑
ปณฺณินทฺริยํ มนินทฺริยํ น อุปปชฺชิตฺตภาติ: รุปาวจเว อรฺุปาวจเว

คตฺถุ ขานินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถุ โน ๑ คตฺถุ มนินฺทริยํ น อุป-
 ปชฺชิตฺถุ อสฺสณฺณสํสฺสํ คตฺถุ ขานินฺทริยญฺจ น อุปฺปชฺชิตฺถุ มนิน-
 ทริยญฺจ น อุปฺปชฺชิตฺถุ ๑ ยตฺถ วาปน มนินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถุ
 คตฺถุ ขานินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถุตาติ: อามนฺตา ๑

[๘๐๓] ยตฺถ อิตฺถินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถุ คตฺถุ ปุริสฺสินฺทริยํ
 น อุปฺปชฺชิตฺถุตาติ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน ปุริสฺสินฺทริยํ น อุป-
 ปชฺชิตฺถุ คตฺถุ อิตฺถินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถุตาติ: อามนฺตา ๑ เป ๑

[๘๐๒] ยตฺถ ปุริสฺสินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถุ คตฺถุ ชีวิตินฺทริยํ
 น อุปฺปชฺชิตฺถุตาติ: อุปฺปชฺชิตฺถุ ๑ ยตฺถ วาปน ชีวิตินฺทริยํ น อุป-
 ปชฺชิตฺถุ คตฺถุ ปุริสฺสินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถุตาติ: นตฺถิ ๑

[๘๐๓] ยตฺถ ปุริสฺสินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถุ คตฺถุ โสมนสฺสฺสินฺทริยํ
 น อุปฺปชฺชิตฺถุตาติ: รูปาวจเร คตฺถุ ปุริสฺสินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถุ โน ๑
 คตฺถุ โสมนสฺสฺสินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถุ อสฺสณฺณสํสฺสํ อรูปเ คตฺถุ
 ปุริสฺสินฺทริยญฺจ น อุปฺปชฺชิตฺถุ โสมนสฺสฺสินฺทริยญฺจ น อุปฺปชฺชิตฺถุ ๑
 ยตฺถ วาปน โสมนสฺสฺสินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถุ คตฺถุ ปุริสฺสินฺทริยํ น อุป-
 ปชฺชิตฺถุตาติ: อามนฺตา ๑

[๘๐๔] ยตฺถ ปุริสฺสินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถุ คตฺถุ อุเปกฺขินฺทริยํ
 น อุปฺปชฺชิตฺถุตาติ: รูปาวจเร อรูปาวจเร คตฺถุ ปุริสฺสินฺทริยํ น อุป-
 ปชฺชิตฺถุ โน ๑ คตฺถุ อุเปกฺขินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถุ อสฺสณฺณสํสฺสํ
 คตฺถุ ปุริสฺสินฺทริยญฺจ น อุปฺปชฺชิตฺถุ อุเปกฺขินฺทริยญฺจ น อุปฺปชฺชิตฺถุ ๑

ยตุ วา ปน อภิเนญชิตฺตํ น อภิเนญชิตฺตํ ตตุ ปุริสชิตฺตํ น อภิ-
เนญชิตฺตํ ตตุ อามนฺตา ฯ

[๘๐๕] ยตุ ปุริสชิตฺตํ น อภิเนญชิตฺตํ ตตุ สทฺธิชิตฺตํ ๑ เป ๑
ปณฺณชิตฺตํ มนฺธิชิตฺตํ น อภิเนญชิตฺตํ ตตุ รุปรากฺเข อรุปรากฺเข
ตตุ ปุริสชิตฺตํ น อภิเนญชิตฺตํ โน ๑ ตตุ มนฺธิชิตฺตํ น อภิ-
เนญชิตฺตํ อสฺสณฺณชิตฺตํ ตตุ ปุริสชิตฺตํ น อภิเนญชิตฺตํ มนฺธิ-
ชิตฺตํ น อภิเนญชิตฺตํ ๑ ยตุ วา ปน มนฺธิชิตฺตํ น อภิเนญชิตฺตํ
ตตุ ปุริสชิตฺตํ น อภิเนญชิตฺตํ ตตุ อามนฺตา ฯ

[๘๐๖] ยตุ ชีวตฺตชิตฺตํ น อภิเนญชิตฺตํ ตตุ โสมนสฺสชิตฺตํ
น อภิเนญชิตฺตํ ตตุ นตฺติ ๑ ยตุ วา ปน โสมนสฺสชิตฺตํ น อภิ-
เนญชิตฺตํ ตตุ ชีวตฺตชิตฺตํ น อภิเนญชิตฺตํ ตตุ อภิเนญชิตฺตํ ๑

[๘๐๗] ยตุ ชีวตฺตชิตฺตํ น อภิเนญชิตฺตํ ตตุ อภิเนญชิตฺตํ
๑ เป ๑ สทฺธิชิตฺตํ ปณฺณชิตฺตํ มนฺธิชิตฺตํ น อภิเนญชิตฺตํ ตตุ นตฺติ ๑
ยตุ วา ปน มนฺธิชิตฺตํ น อภิเนญชิตฺตํ ตตุ ชีวตฺตชิตฺตํ น อภิ-
เนญชิตฺตํ ตตุ อภิเนญชิตฺตํ ๑

[๘๐๘] ยตุ โสมนสฺสชิตฺตํ น อภิเนญชิตฺตํ ตตุ อภิเนญชิตฺตํ
น อภิเนญชิตฺตํ ตตุ อามนฺตา ๑ ยตุ วา ปน อภิเนญชิตฺตํ น อภิ-
เนญชิตฺตํ ตตุ โสมนสฺสชิตฺตํ น อภิเนญชิตฺตํ ตตุ อามนฺตา ๑

[๘๐๙] ยตุ โสมนสฺสชิตฺตํ น อภิเนญชิตฺตํ ตตุ สทฺธิชิตฺตํ
๑ เป ๑ ปณฺณชิตฺตํ มนฺธิชิตฺตํ น อภิเนญชิตฺตํ ตตุ อามนฺตา ๑

ยตุ วาปน มินิหุริยํ น อุปปชฺชิตฺตํ ตตุถ โสมนสฺสํอินทวิชัยํ น อุปปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ

[๘๓๐] ยตุ อุเปกฺขินทวิชัยํ น อุปปชฺชิตฺตํ ตตุถ สทฺธินทวิชัยํ ฯ เป ฯ ปณฺณินทวิชัยํ มินิหุริยํ น อุปปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ ยตุ วาปน มินิหุริยํ น อุปปชฺชิตฺตํ ตตุถ อุเปกฺขินทวิชัยํ น อุปปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ

[๘๓๑] ยตุ สทฺธินทวิชัยํ น อุปปชฺชิตฺตํ ตตุถ ปณฺณินทวิชัยํ ฯ เป ฯ มินิหุริยํ น อุปปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ ยตุ วาปน มินิหุริยํ น อุปปชฺชิตฺตํ ตตุถ สทฺธินทวิชัยํ น อุปปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ

[๘๓๒] ยตุ ปณฺณินทวิชัยํ น อุปปชฺชิตฺตํ ตตุถ มินิหุริยํ น อุปปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ ยตุ วาปน มินิหุริยํ น อุปปชฺชิตฺตํ ตตุถ ปณฺณินทวิชัยํ น อุปปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ

[๘๓๓] ยสฺสํ ยตุ จกฺขุณทวิชัยํ น อุปปชฺชิตฺตํ ตสฺสํ ตตุถ โสติณทวิชัยํ น อุปปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ ยสฺสํ วาปน ยตุ โสติณทวิชัยํ น อุปปชฺชิตฺตํ ตสฺสํ ตตุถ จกฺขุณทวิชัยํ น อุปปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ

[๘๓๔] ยสฺสํ ยตุ จกฺขุณทวิชัยํ น อุปปชฺชิตฺตํ ตสฺสํ ตตุถ ฆานินทวิชัยํ น อุปปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ ยสฺสํ วาปน ยตุ ฆานินทวิชัยํ น อุปปชฺชิตฺตํ ตสฺสํ ตตุถ จกฺขุณทวิชัยํ น อุปปชฺชิตฺตภาติ: รูปาวจฺจวณํ เคสํ ตตุถ ฆานินทวิชัยํ น อุปปชฺชิตฺตํ โน ฯ เคสํ

គតុ កុត្តរុត្តរិយំ ន ចុប្បធម្មតុ ឥត្ថាវាទានំ ចន្ទលេដ្ឋតានំ
ចរុបាណំ គេតំ គតុ ឆានិវត្តិយណ្ឌ ម ចុប្បធម្មតុ កុត្តរុត្តរិយណ្ឌ
ម ចុប្បធម្មតុ ។

[៨១៥] មត្តំ មតុ កុត្តរុត្តរិយំ ន ចុប្បធម្មតុ គត្តំ គតុ ចិត្តិ-
ត្តិយំ ។ បេ ។ ប្រតិវត្តិយំ ន ចុប្បធម្មតុភាគិៈ ចាមនុតា ។ មត្តំ ចា បេ
មតុ ប្រតិវត្តិយំ ន ចុប្បធម្មតុ គត្តំ គតុ កុត្តរុត្តរិយំ ន ចុ-
ប្បធម្មតុភាគិៈ រូបាវាទានំ គេតំ គតុ ប្រតិវត្តិយំ ន ចុប្បធម្មតុ
ណ ។ គេតំ គតុ កុត្តរុត្តរិយំ ន ចុប្បធម្មតុភាគិៈ ឥត្ថាវាទានំ
ចន្ទលេដ្ឋតានំ ចរុបាណំ គេតំ គតុ ប្រតិវត្តិយណ្ឌ ម ចុប្បធម្មតុ
កុត្តរុត្តរិយណ្ឌ ម ចុប្បធម្មតុ ។

[៨១៦] មត្តំ មតុ កុត្តរុត្តរិយំ ន ចុប្បធម្មតុ គត្តំ គតុ
ឥត្ថិវត្តិយំ ន ចុប្បធម្មតុភាគិៈ ចន្ទលេដ្ឋតានំ ចរុបាណំ គេតំ គតុ
កុត្តរុត្តរិយំ ន ចុប្បធម្មតុ ណ ។ គេតំ គតុ ឥត្ថិវត្តិយំ ន ចុ-
ប្បធម្មតុ ឥត្ថាវាទានំ គេតំ គតុ កុត្តរុត្តរិយណ្ឌ ម ចុប្បធម្មតុ
ឥត្ថិវត្តិយណ្ឌ ម ចុប្បធម្មតុ ។ មត្តំ ចា បេ មតុ ឥត្ថិវត្តិយំ
ម ចុប្បធម្មតុ គត្តំ គតុ កុត្តរុត្តរិយំ ន ចុប្បធម្មតុភាគិៈ ចាមនុតា ។

[៨១៧] មត្តំ មតុ កុត្តរុត្តរិយំ ន ចុប្បធម្មតុ គត្តំ គតុ
តៃមនុត្តិវត្តិយំ ន ចុប្បធម្មតុភាគិៈ ចាមនុតា ។ មត្តំ ចា បេ មតុ
តៃមនុត្តិវត្តិយំ ន ចុប្បធម្មតុ គត្តំ គតុ កុត្តរុត្តរិយំ ន ចុប្បធម្មតុភាគិៈ
ចាមនុតា ។

[๘๓๔] ยตฺถ ยตฺถ จกฺขฺนทฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ
 อุเปกฺขิตฺททฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถาคิ: อรูปานํ เคตํ คตฺถ จกฺขฺนทฺริยํ
 น อุปฺปชฺชิตฺถ โน จ เคตํ คตฺถ อุเปกฺขิตฺททฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถ สุตฺตา-
 วาธานํ อตฺถนฺตคฺคานํ เคตํ คตฺถ จกฺขฺนทฺริยญฺจ น อุปฺปชฺชิตฺถ
 อุเปกฺขิตฺททฺริยญฺจ น อุปฺปชฺชิตฺถ ๑ ยตฺถ วา ปน ยตฺถ อุเปกฺขิตฺททฺริยํ
 น อุปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ จกฺขฺนทฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถาคิ: อามนฺตา ๑

[๘๓๕] ยตฺถ ยตฺถ จกฺขฺนทฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ สทฺธิ-
 ทฺริยํ ๑ เป ๑ ปณฺณิทฺริยํ มนินฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถาคิ: อรูปานํ เคตํ
 คตฺถ จกฺขฺนทฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถ โน จ เคตํ คตฺถ มนินฺทฺริยํ น-
 อุปฺปชฺชิตฺถ สุตฺตาวาธานํ อตฺถนฺตคฺคานํ เคตํ คตฺถ จกฺขฺนทฺริยญฺจ
 น อุปฺปชฺชิตฺถ มนินฺทฺริยญฺจ น อุปฺปชฺชิตฺถ ๑ ยตฺถ วา ปน ยตฺถ
 มนินฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ จกฺขฺนทฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถาคิ:
 อามนฺตา ๑

[๘๓๖] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ อิตฺถิน-
 ทฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถาคิ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วา ปน ยตฺถ อิตฺถินฺทฺริยํ
 น อุปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ ฆานินฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถาคิ: อามนฺตา ๑

[๘๓๗] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ
 ปฺริตฺถินฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถาคิ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วา ปน ยตฺถ
 ปฺริตฺถินฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ ฆานินฺทฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถาคิ:
 อามนฺตา ๑

[๘๒๒] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ
 ฐิตินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถาคิ: รูปาวจฺรณํ อรูปาวจฺรณํ เตถ คตฺถ
 ฆานินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ โน ๑ เตถ คตฺถ ฐิตินฺทริยํ น อุ-
 ปชฺชิตฺถ สุตฺตาวาธํ เตถ คตฺถ ฆานินฺทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชิตฺถ
 ฐิตินฺทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชิตฺถ ๑ ยตฺถ วา ปน ยตฺถ ฐิตินฺทริยํ
 น อุปปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถาคิ: อามนฺตา ๑

[๘๒๓] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ
 โสมนตฺถินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถาคิ: รูปาวจฺรณํ เตถ คตฺถ ฆานิน-
 ทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ โน ๑ เตถ คตฺถ โสมนตฺถินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ
 สุตฺตาวาธํ อตฺตณฺตคฺคตํ อรูปํ เตถ คตฺถ ฆานินฺทริยญฺ ๑
 น อุปปชฺชิตฺถ โสมนตฺถินฺทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชิตฺถ ๑ ยตฺถ วา ปน
 ยตฺถ โสมนตฺถินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ ฆานินฺทริยํ น-
 อุปปชฺชิตฺถาคิ: อามนฺตา ๑

[๘๒๔] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ
 อุเปกฺขินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถาคิ: รูปาวจฺรณํ อรูปาวจฺรณํ เตถ
 คตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ โน ๑ เตถ คตฺถ อุเปกฺขินฺทริยํ น อุ-
 ปชฺชิตฺถ สุตฺตาวาธํ อตฺตณฺตคฺคตํ เตถ คตฺถ ฆานินฺทริยญฺ ๑
 น อุปปชฺชิตฺถ อุเปกฺขินฺทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชิตฺถ ๑ ยตฺถ วา ปน
 ยตฺถ อุเปกฺขินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุ-
 ปชฺชิตฺถาคิ: อามนฺตา ๑

[๘๒๕] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ ตฺทริณฺทริยํ ๑ เป ๑ ปณฺณินฺทริยํ มนินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถภาติ: รุปาวจฺจราณํ อรุปาวจฺจราณํ เคถํ คตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ โน ๑ เคถํ คตฺถ มนินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ ตฺทฺทฺทวาทานํ อตฺถนฺนตฺถตฺถาณํ เคถํ คตฺถ ฆานินฺทริยญฺจ น อุปปชฺชิตฺถ มนินฺทริยญฺจ น อุปปชฺชิตฺถ ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ มนินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถภาติ: อามนฺตา ๑

[๘๒๖] ยตฺถ ยตฺถ อิตฺถินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ ปุริสินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถภาติ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ ปุริสินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ อิตฺถินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถภาติ: อามนฺตา ๑ เป ๑

[๘๒๗] ยตฺถ ยตฺถ ปุริสินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ ชีวิตินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถภาติ: รุปาวจฺจราณํ อรุปาวจฺจราณํ เคถํ คตฺถ ปุริสินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ โน ๑ เคถํ คตฺถ ชีวิตินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ ตฺทฺทวาทานํ เคถํ คตฺถ ปุริสินฺทริยญฺจ น อุปปชฺชิตฺถ ชีวิตินฺทริยญฺจ น อุปปชฺชิตฺถ ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ ชีวิตินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ ปุริสินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถภาติ: อามนฺตา ๑

[๘๒๘] ยตฺถ ยตฺถ ปุริสินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ โสมนตฺถินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถภาติ: รุปาวจฺจราณํ เคถํ คตฺถ ปุริสินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ โน ๑ เคถํ คตฺถ โสมนตฺถินฺทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ

ตฺถทวารวาทานํ อสงฺกณฺณคฺคฺคานํ อวฺปํ เคถํ คคฺค ปฺริตฺติหฺมฺมฺม
น อฺปฺปชฺชิตฺตํ โสมนนฺตฺติหฺมฺมฺม น อฺปฺปชฺชิตฺตํ ๑ ยถํ วา ปน
ยคฺค โสมนนฺตฺติหฺมฺมฺม น อฺปฺปชฺชิตฺตํ คคฺค คคฺค ปฺริตฺติหฺมฺมฺม น อฺป-
ปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ๑

[๘๒๘] ยถํ ยคฺค ปฺริตฺติหฺมฺมฺม น อฺปฺปชฺชิตฺตํ คคฺค คคฺค
อฺปฺปชฺชิตฺตํ น อฺปฺปชฺชิตฺตภาติ: รุปาวจฺจํ อวฺปํ เคถํ คคฺค ปฺริตฺติหฺมฺม
น อฺปฺปชฺชิตฺตํ โน ๑ เคถํ คคฺค อฺปฺปชฺชิตฺตํ
น อฺปฺปชฺชิตฺตํ ตฺถทวารวาทานํ อสงฺกณฺณคฺคฺคานํ เคถํ คคฺค ปฺริตฺติ-
หฺมฺมฺม น อฺปฺปชฺชิตฺตํ อฺปฺปชฺชิตฺตภาติ: รุปาวจฺจํ น อฺปฺปชฺชิตฺตํ ๑ ยถํ
วา ปน ยคฺค อฺปฺปชฺชิตฺตํ น อฺปฺปชฺชิตฺตํ คคฺค คคฺค ปฺริตฺติหฺมฺม
น อฺปฺปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ๑

[๘๓๐] ยถํ ยคฺค ปฺริตฺติหฺมฺมฺม น อฺปฺปชฺชิตฺตํ คคฺค คคฺค ตฺถทวาร-
วาทานํ ๑ เป ๑ ปนฺณคฺค น นินฺนคฺค น อฺปฺปชฺชิตฺตภาติ: รุปาวจฺจํ
อวฺปํ เคถํ คคฺค ปฺริตฺติหฺมฺมฺม น อฺปฺปชฺชิตฺตํ โน ๑ เคถํ
คคฺค นินฺนคฺค น อฺปฺปชฺชิตฺตํ ตฺถทวารวาทานํ อสงฺกณฺณคฺคฺคานํ เคถํ
คคฺค ปฺริตฺติหฺมฺมฺม น อฺปฺปชฺชิตฺตํ นินฺนคฺค น อฺปฺปชฺชิตฺตํ ๑
ยถํ วา ปน ยคฺค นินฺนคฺค น อฺปฺปชฺชิตฺตํ คคฺค คคฺค ปฺริตฺติ-
หฺมฺมฺม น อฺปฺปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ๑

[๘๓๑] ยถํ ยคฺค ชฺวิตฺติหฺมฺมฺม น อฺปฺปชฺชิตฺตํ คคฺค คคฺค
โสมนนฺตฺติหฺมฺมฺม น อฺปฺปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ๑ ยถํ วา ปน

គេតំ ឆានិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ វិចិត្រេតំ វិចិត្រភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ ឆានិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ ។

[៨៤៥] យត្ថំ ឆានិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ គត្ថំ តៃមនត្ថិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ គត្ថិៈ យេ ឥឆានកា ឧបេក្ខាយ ឧប្បត្តិភូមិ បរិវិជ្ជា ឧប្បត្តិភូមិ គេតំ ឆានិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ ណ ។ គេតំ តៃមនត្ថិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ វិចិត្រេតំ ឆានិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ តៃមនត្ថិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ ។ យត្ថំ ឆានិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ គត្ថិៈ យេ រូបាទរំ ឧប្បត្តិភូមិ បរិវិជ្ជា ឧប្បត្តិភូមិ គេតំ តៃមនត្ថិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ ណ ។ គេតំ ឆានិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ វិចិត្រេតំ តៃមនត្ថិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ ឆានិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ ។

[៨៤៦] យត្ថំ ឆានិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ គត្ថំ ឧបេក្ខិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ គត្ថិៈ យេ ឥឆានកា តៃមនត្ថិ ឧប្បត្តិភូមិ បរិវិជ្ជា ឧប្បត្តិភូមិ គេតំ ឆានិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ ណ ។ គេតំ ឧបេក្ខិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ វិចិត្រេតំ ឆានិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ ឧបេក្ខិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ ។ យត្ថំ ឆានិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ គត្ថិៈ យេ រូបាទរំ ឧប្បត្តិភូមិ បរិវិជ្ជា ឧប្បត្តិភូមិ គេតំ ឧបេក្ខិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ ណ ។ គេតំ ឆានិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ វិចិត្រេតំ ឧបេក្ខិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ ឆានិភូមិ ឧប្បត្តិភូមិ ។

ឯ ក គេតំ ចិត្តិកុញ្ញត្ថិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ចិត្តវេទំ ឆីវិតិកុញ្ញត្ថិយណ្ឌ
ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ចិត្តិកុញ្ញត្ថិយណ្ឌ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ។

[៨៥៣] បដិសេធ ចិត្តិកុញ្ញត្ថិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ គដ្ឋតំ តៃមនេត្ថិកុញ្ញត្ថិយំ
ចុប្បធម្មិទ្ធីតិៈ យា ចិត្តិកុញ្ញ ខេត្តេនោ វាណេន ភតិកិ វាណេ តត្ថេត្ថោ
ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ បរិនិព្វាយិទ្ធីតិ គាតំ ចិត្តិកុញ្ញត្ថិយំ ចុប្ប-
ធម្មិទ្ធីតិ ឯ ក គាតំ តៃមនេត្ថិកុញ្ញត្ថិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ចិត្តវេទំ
ចិត្តិកុញ្ញត្ថិយណ្ឌ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ តៃមនេត្ថិកុញ្ញត្ថិយណ្ឌ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ។
បដិសេធ វាណេ តៃមនេត្ថិកុញ្ញត្ថិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ គដ្ឋតំ ចិត្តិកុញ្ញត្ថិយំ ចុប្ប-
ធម្មិទ្ធីតិៈ យេ រូបាវាសំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ បរិនិព្វាយិទ្ធីតិ យេ ក បុរិសា
ខេត្តេនោ វាណេន ភតិកិ វាណេ តត្ថេត្ថោ តៃមនេត្ថេន ចុប្ប-
ធម្មិទ្ធីតិ បរិនិព្វាយិទ្ធីតិ គេតំ តៃមនេត្ថិកុញ្ញត្ថិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ
ឯ ក គេតំ ចិត្តិកុញ្ញត្ថិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ចិត្តវេទំ តៃមនេត្ថិកុញ្ញត្ថិយណ្ឌ
ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ចិត្តិកុញ្ញត្ថិយណ្ឌ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ។

[៨៥៤] បដិសេធ ចិត្តិកុញ្ញត្ថិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ គដ្ឋតំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ
ចុប្បធម្មិទ្ធីតិៈ យា ចិត្តិកុញ្ញ ខេត្តេនោ វាណេន ភតិកិ វាណេ តត្ថេត្ថោ
តៃមនេត្ថេន ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ បរិនិព្វាយិទ្ធីតិ គាតំ ចិត្តិកុញ្ញត្ថិយំ ចុប្ប-
ធម្មិទ្ធីតិ ឯ ក គាតំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ចិត្តវេទំ ចិត្តិកុញ្ញ-
ត្ថិយណ្ឌ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ។ បដិសេធ វាណេ
ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ គដ្ឋតំ ចិត្តិកុញ្ញត្ថិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិៈ យេ
រូបាវាសំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ បរិនិព្វាយិទ្ធីតិ យេ ក បុរិសា

เอเตเนว ภาเวน กตฺติ ภาเว ทสฺเสตฺวา อูปะชฺชิตฺวา
 ปรีณิพฺพายิตฺถนฺติ เตถ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺริยํ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ โน ๑ เตถ
 อิตฺถนฺตฺริยํ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ อิตฺเรถ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺริยญฺจ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ
 อิตฺถนฺตฺริยญฺจ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ ๑

[๔๕๕] ยถาสฺส อิตฺถนฺตฺริยํ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ คตฺถสฺส ตฺถนฺตฺริยํ ๑ เป ๑
 ปณฺณินฺตฺริยํ มนินฺตฺริยํ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ: อามนฺตา ๑ ยถาสฺส วา ปณ
 มนินฺตฺริยํ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ คตฺถสฺส อิตฺถนฺตฺริยํ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ: เย
 รุปาวจรํ อรูปาวจรํ อูปะชฺชิตฺวา ปรีณิพฺพายิตฺถนฺติ เย ๑ ปรีธํ
 เอเตเนว ภาเวน กตฺติ ภาเว ทสฺเสตฺวา ปรีณิพฺพายิตฺถนฺติ เตถ
 มนินฺตฺริยํ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ โน ๑ เตถ อิตฺถนฺตฺริยํ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ
 อิตฺเรถ มนินฺตฺริยญฺจ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ อิตฺถนฺตฺริยญฺจ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ ๑

[๔๕๖] ยถาสฺส ปรีธินฺตฺริยํ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ คตฺถสฺส ชีวิตฺถนฺตฺริยํ อูปะ
 ชฺชิตฺถนฺตฺติ: อามนฺตา ๑ ยถาสฺส วา ปณ ชีวิตฺถนฺตฺริยํ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ
 คตฺถสฺส ปรีธินฺตฺริยํ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ: เย รุปาวจรํ อรูปาวจรํ อูปะ
 ชฺชิตฺวา ปรีณิพฺพายิตฺถนฺติ ยา ๑ อิตฺถนฺตฺริยํ เอเตเนว ภาเวน กตฺติ
 ภาเว ทสฺเสตฺวา ปรีณิพฺพายิตฺถนฺติ เตถ ชีวิตฺถนฺตฺริยํ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ
 โน ๑ เตถ ปรีธินฺตฺริยํ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ อิตฺเรถ ชีวิตฺถนฺตฺริยญฺจ
 อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ ปรีธินฺตฺริยญฺจ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ ๑

[๔๕๗] ยถาสฺส ปรีธินฺตฺริยํ อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ คตฺถสฺส โสมนสฺสอินฺตฺริยํ
 อูปะชฺชิตฺถนฺตฺติ: เย ปรีธํ เอเตเนว ภาเวน กตฺติ ภาเว ทสฺเสตฺวา

[៨០៥] យត្ថំ ចុបេក្ខិក្ខុវិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ គត្ថំ ឥត្តិក្ខិក្ខុវិញ្ញំ
 ។ បេ។ បល្លិក្ខិក្ខុវិញ្ញំ មនិក្ខុវិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិៈ ចាមនុតា ។
 យត្ថំ វាបន មនិក្ខុវិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ គត្ថំ ចុបេក្ខិក្ខុវិញ្ញំ ចុប្ប-
 ធម្មិវុទ្ធិតិៈ យត្ថំ ភិក្ខុគត្ថំ ចន្ទន្ទរា តៃមនុទ្ធីត្ថម្បុត្ថបុគ្គិម-
 ភិក្ខុ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ គេតំ មនិក្ខុវិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ ណ ។ គេតំ
 ចុបេក្ខិក្ខុវិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ វិគវេតំ មនិក្ខុវិញ្ញុឡ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ
 ចុបេក្ខិក្ខុវិញ្ញុឡ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ ។

[៨០៦] យត្ថំ ឥត្តិក្ខិក្ខុវិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ គត្ថំ បល្លិក្ខិក្ខុវិញ្ញំ
 ។ បេ។ មនិក្ខុវិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វាបន មនិក្ខុ-
 វិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ គត្ថំ ឥត្តិក្ខិក្ខុវិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិៈ ចាមនុតា ។

[៨០៧] យត្ថំ បល្លិក្ខិក្ខុវិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ គត្ថំ មនិក្ខុវិញ្ញំ ចុប្ប-
 ធម្មិវុទ្ធិតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វាបន មនិក្ខុវិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ
 គត្ថំ បល្លិក្ខិក្ខុវិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិៈ ចាមនុតា ។

[៨០៨] យត្ថំ ភក្ខុក្ខុវិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ គត្ថំ តៃតិក្ខុវិញ្ញំ ចុប្ប-
 ធម្មិវុទ្ធិតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វាបន តៃតិក្ខុវិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ
 គត្ថំ ភក្ខុក្ខុវិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិៈ ចាមនុតា ។

[៨០៩] យត្ថំ ភក្ខុក្ខុវិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ គត្ថំ ឆានិក្ខុវិញ្ញំ ចុប្ប-
 ធម្មិវុទ្ធិតិៈ រូបាវុទេវ គត្ថំ ភក្ខុក្ខុវិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ ណ ។
 គត្ថំ ឆានិក្ខុវិញ្ញំ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ កាមាវុទេវ គត្ថំ ភក្ខុក្ខុវិញ្ញុឡ
 ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ ឆានិក្ខុវិញ្ញុឡ ចុប្បធម្មិវុទ្ធិតិ ។ យត្ថំ វាបន ឆានិក្ខុ-

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

[๘๘๐] ยศฺส จกฺขณฺทริยํ อฺปฺปชฺชิตฺตํ คคฺค อิตฺถินฺทริยํ ๑ เป ๑
 ปฺริตฺธิทริยํ อฺปฺปชฺชิตฺตํคฺคิ: ฐปาวจเร คคฺค จกฺขณฺทริยํ อฺป-
 ปชฺชิตฺตํ โน ๑ คคฺค ปฺริตฺธิทริยํ อฺปฺปชฺชิตฺตํ กามาจเร
 คคฺค จกฺขณฺทริยณฺจ อฺปฺปชฺชิตฺตํ ปฺริตฺธิทริยณฺจ อฺปฺปชฺชิตฺตํ ๑
 ยศฺส วาปน ปฺริตฺธิทริยํ อฺปฺปชฺชิตฺตํ คคฺค จกฺขณฺทริยํ อฺป-
 ปชฺชิตฺตํคฺคิ: อามนฺตา ๑

[๘๗๓] ยตถ จกฺขุหุทฺธิํ อฺปฺปชฺชิสฺสํคฺคิ คตฺถ ชฺวีตฺติหุทฺธิํ อฺป-
 ปชฺชิสฺสํคฺคิ: อามนฺตา ฯ ยตถ วาปน ชฺวีตฺติหุทฺธิํ อฺปฺปชฺชิสฺสํคฺคิ
 คตฺถ จกฺขุหุทฺธิํ อฺปฺปชฺชิสฺสํคฺคิ: อสฺสทฺถสฺสทฺถ อรฺุเป คตฺถ
 ชฺวีตฺติหุทฺธิํ อฺปฺปชฺชิสฺสํคฺคิ โห จ คตฺถ จกฺขุหุทฺธิํ อฺปฺปชฺชิสฺสํคฺคิ
 ปนฺจวอกาเร คตฺถ ชฺวีตฺติหุทฺธิยฺยจ อฺปฺปชฺชิสฺสํคฺคิ จกฺขุหุทฺธิยฺยจ
 อฺปฺปชฺชิสฺสํคฺคิ ฯ

[๘๗๒] ยตุถ จกขุทฺทริยํ อุมฺปฺปชฺชิสฺสํติ คตฺถ โสมนสฺสํติทฺทริยํ
 อุมฺปฺปชฺชิสฺสํติคฺติ: อามนฺตา ๑ ยตุถ วา ปน โสมนสฺสํติทฺทริยํ อุม-
 ปชฺชิสฺสํติ คตฺถ จกขุทฺทริยํ อุมฺปฺปชฺชิสฺสํติคฺติ: อามนฺตา ๑

[๘๘๓] ยตถ จกฺขุทฺทริยំ อຸປປຣັຣັດຕິ ທຕຸ ອຸປເກຣັຣັຣັຣັ
 ອຸປປຣັຣັດຕິຕິ: ອາມນຸຕາ າ ຍຕຸ ວາປນ ອຸປເກຣັຣັຣັຣັ ອຸປ-
 ປຣັຣັດຕິ ທຕຸ ຈກຊຸນຸຣັຣັ ອຸປປຣັຣັດຕິຕິ: ອຽເປ ທຕຸ ອຸປເກຣັຣັ-
 ຣັຣັ ອຸປປຣັຣັດຕິ ໂນ າ ທຕຸ ຈກຊຸນຸຣັຣັ ອຸປປຣັຣັດຕິ ປຣຸຈ-

តែមនុស្សត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ ឯ ។ គតុ ឆានិកត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ
កាមាវចរ គតុ តែមនុស្សត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ ឆានិកត្រូវ
បុណ្យធម៌ត្រូវ ។

[៨៧៩] គតុ ឆានិកត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ គតុ បុណ្យធម៌ត្រូវ
បុណ្យធម៌ត្រូវ គតុ ឆានិកត្រូវ ។ គតុ បុណ្យ បុណ្យធម៌ត្រូវ បុណ្យ
ធម៌ត្រូវ គតុ ឆានិកត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ គតុ បុណ្យ បុណ្យធម៌ត្រូវ
គតុ បុណ្យធម៌ត្រូវ ឯ ។ គតុ ឆានិកត្រូវ បុណ្យ
ធម៌ត្រូវ កាមាវចរ គតុ បុណ្យធម៌ត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ ឆានិក
ត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ ។

[៨៨០] គតុ ឆានិកត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ គតុ ឆានិកត្រូវ ។ បុណ្យ
ធម៌ត្រូវ ឆានិកត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ គតុ ឆានិកត្រូវ ។ គតុ បុណ្យ
ឆានិកត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ គតុ ឆានិកត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ គតុ បុណ្យ
ឆានិកត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ ឯ ។ គតុ ឆានិកត្រូវ
បុណ្យធម៌ត្រូវ កាមាវចរ គតុ ឆានិកត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ ឆានិក
ត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ ។

[៨៨១] គតុ ឆានិកត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ គតុ ឆានិកត្រូវ បុណ្យ
ធម៌ត្រូវ គតុ ឆានិកត្រូវ ។ គតុ បុណ្យ ឆានិកត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ
គតុ ឆានិកត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ គតុ ឆានិកត្រូវ ។

[៨៨២] គតុ ឆានិកត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ គតុ ឆានិកត្រូវ បុណ្យ
ធម៌ត្រូវ គតុ ឆានិកត្រូវ ។ គតុ បុណ្យ ឆានិកត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ
គតុ ឆានិកត្រូវ បុណ្យធម៌ត្រូវ ។

คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ: รุปาวจเร อรฺุปาวจเร คตฺถ
 ฐวิตินทฺริยํ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ โน ๑ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ
 กามาวจเร คตฺถ ฐวิตินทฺริยญฺจ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ อิตฺถินทฺริยญฺจ อปฺป-
 ชฺชิสฺสํคตฺติ ๑

[๘๘๒] ยตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ คตฺถ โสมนสฺสอินทฺริยํ
 อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน โสมนสฺสอินทฺริยํ อปฺป-
 ชฺชิสฺสํคตฺติ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ: รุปาวจเร คตฺถ
 โสมนสฺสอินทฺริยํ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ โน ๑ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ
 กามาวจเร คตฺถ โสมนสฺสอินทฺริยญฺจ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ อิตฺถินทฺริยญฺจ
 อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ ๑

[๘๘๓] ยตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ คตฺถ อฺเปกฺขินทฺริยํ
 อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน อฺเปกฺขินทฺริยํ อปฺป-
 ชฺชิสฺสํคตฺติ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ: รุปาวจเร อรฺุปาวจเร
 คตฺถ อฺเปกฺขินทฺริยํ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ โน ๑ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺป-
 ชฺชิสฺสํคตฺติ กามาวจเร คตฺถ อฺเปกฺขินทฺริยญฺจ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ อิตฺถิน-
 ทฺริยญฺจ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ ๑

[๘๘๔] ยตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ คตฺถ สทฺธิทฺริยํ ๑ เป ๑
 ปญฺณินทฺริยํ มนินทฺริยํ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน
 มนินทฺริยํ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ: รุปาวจเร
 อรฺุปาวจเร คตฺถ มนินทฺริยํ อปฺปชฺชิสฺสํคตฺติ โน ๑ คตฺถ อิตฺถิน-

ត្រិយ៍ ចុប្បធម្មតិ កាមាវាទេ គតុ មនិវត្តិយណ្ឌ ចុប្បធម្មតិ
ចិត្តិវត្តិយណ្ឌ ចុប្បធម្មតិ ។

[៨៨៥] យតុ ប្រតិវត្តិយ ចុប្បធម្មតិ គតុ ធម្មតិវត្តិយ ចុប្ប-
ធម្មតិវត្តិយ ចាមណ្ឌ ។ យតុ ចាប្ប ធម្មតិវត្តិយ ចុប្បធម្មតិ
គតុ ប្រតិវត្តិយ ចុប្បធម្មតិវត្តិយ រូបាវាទេ ចរូបាវាទេ គតុ
ធម្មតិវត្តិយ ចុប្បធម្មតិ ណ ។ គតុ ប្រតិវត្តិយ ចុប្បធម្មតិ
កាមាវាទេ គតុ ធម្មតិវត្តិយណ្ឌ ចុប្បធម្មតិ ប្រតិវត្តិយណ្ឌ ចុប្ប-
ធម្មតិ ។

[៨៨៦] យតុ ប្រតិវត្តិយ ចុប្បធម្មតិ គតុ ត្រៃវិស័យតិវត្តិយ
ចុប្បធម្មតិវត្តិយ ចាមណ្ឌ ។ យតុ ចាប្ប ត្រៃវិស័យតិវត្តិយ ចុប្ប-
ធម្មតិ គតុ ប្រតិវត្តិយ ចុប្បធម្មតិវត្តិយ រូបាវាទេ គតុ
ត្រៃវិស័យតិវត្តិយ ចុប្បធម្មតិ ណ ។ គតុ ប្រតិវត្តិយ ចុប្បធម្មតិ
កាមាវាទេ គតុ ត្រៃវិស័យតិវត្តិយណ្ឌ ចុប្បធម្មតិ ប្រតិវត្តិយណ្ឌ
ចុប្បធម្មតិ ។

[៨៨៧] យតុ ប្រតិវត្តិយ ចុប្បធម្មតិ គតុ ចុប្បធម្មតិវត្តិយ
ចុប្បធម្មតិវត្តិយ ចាមណ្ឌ ។ យតុ ចាប្ប ចុប្បធម្មតិវត្តិយ ចុប្ប-
ធម្មតិ គតុ ប្រតិវត្តិយ ចុប្បធម្មតិវត្តិយ រូបាវាទេ ចរូបាវាទេ
គតុ ចុប្បធម្មតិវត្តិយ ចុប្បធម្មតិ ណ ។ គតុ ប្រតិវត្តិយ ចុប្ប-
ធម្មតិ កាមាវាទេ គតុ ចុប្បធម្មតិវត្តិយណ្ឌ ចុប្បធម្មតិ ប្រតិវត្តិ-
យណ្ឌ ចុប្បធម្មតិ ។

[๔๘๑] ยตถ ปริตฺธินทฺริยํ อปฺปชฺชิตฺตํ ตถ ๑ ตทฺธินทฺริยํ ๑ เป ๑
 ปณฺณินทฺริยํ มนินทฺริยํ อปฺปชฺชิตฺตํ: อามนฺตา ๑ ยตถ วาปน
 มนินทฺริยํ อปฺปชฺชิตฺตํ ตถ ปริตฺธินทฺริยํ อปฺปชฺชิตฺตํ: ฐปาจเร
 อฐปาจเร ตถ มนินทฺริยํ อปฺปชฺชิตฺตํ โน ๑ ตถ ปริตฺธิ-
 ทฺริยํ อปฺปชฺชิตฺตํ กามาจเร ตถ มนินทฺริยญฺ ๑ อปฺปชฺชิตฺตํ
 ปริตฺธิทฺริยญฺ ๑ อปฺปชฺชิตฺตํ ๑

[๔๘๒] ยตถ ฐวิตินทฺริยํ อปฺปชฺชิตฺตํ ตถ ๑ โถมนตฺธินทฺริยํ
 อปฺปชฺชิตฺตํ: อตฺถนตฺเต ตถ ฐวิตินทฺริยํ อปฺปชฺชิตฺตํ โน ๑
 ตถ ๑ โถมนตฺธินทฺริยํ อปฺปชฺชิตฺตํ จตุโวการ ๑ ปณฺจโวการ ๑ ตถ
 ฐวิตินทฺริยญฺ ๑ อปฺปชฺชิตฺตํ โถมนตฺธินทฺริยญฺ ๑ อปฺปชฺชิตฺตํ ๑
 ยตถ วาปน ๑ โถมนตฺธินทฺริยํ อปฺปชฺชิตฺตํ ตถ ๑ ฐวิตินทฺริยํ อป-
 ปชฺชิตฺตํ: อามนฺตา ๑

[๔๘๓] ยตถ ฐวิตินทฺริยํ อปฺปชฺชิตฺตํ ตถ ๑ อปฺเปกฺขินทฺริยํ
 ๑ เป ๑ ตทฺธินทฺริยํ ปณฺณินทฺริยํ มนินทฺริยํ อปฺปชฺชิตฺตํ: อตฺถน-
 ตฺเต ตถ ๑ ฐวิตินทฺริยํ อปฺปชฺชิตฺตํ โน ๑ ตถ ๑ มนินทฺริยํ
 อปฺปชฺชิตฺตํ จตุโวการ ๑ ปณฺจโวการ ๑ ตถ ๑ ฐวิตินทฺริยญฺ ๑
 อปฺปชฺชิตฺตํ มนินทฺริยญฺ ๑ อปฺปชฺชิตฺตํ ๑ ยตถ วาปน ๑ มนิน-
 ทฺริยํ อปฺปชฺชิตฺตํ ตถ ๑ ฐวิตินทฺริยํ อปฺปชฺชิตฺตํ: อามนฺตา ๑

[๔๘๔] ยตถ ๑ โถมนตฺธินทฺริยํ อปฺปชฺชิตฺตํ ตถ ๑ อปฺเปกฺขิน-
 ทฺริยํ ๑ เป ๑ ตทฺธินทฺริยํ ปณฺณินทฺริยํ มนินทฺริยํ อปฺปชฺชิตฺตํ:

ចាមនុគា ។ យតុ ទាបន មនុស្ស ចុប្បធម្មតិ គតុ តែមនុស្ស ចុប្បធម្មតិ ចាមនុគា ។

[៨៨២] យតុ ចុប្បធម្មតិ ចុប្បធម្មតិ គតុ តែមនុស្ស ។ បេ ។ បេ ។ មនុស្ស មនុស្ស ចុប្បធម្មតិ ចាមនុគា ។ យតុ ទាបន មនុស្ស ចុប្បធម្មតិ គតុ ចុប្បធម្មតិ ចុប្បធម្មតិ ចាមនុគា ។

[៨៨៣] យតុ តែមនុស្ស ចុប្បធម្មតិ គតុ បេ ។ បេ ។ មនុស្ស ចុប្បធម្មតិ ចាមនុគា ។ យតុ ទាបន មនុស្ស ចុប្បធម្មតិ គតុ តែមនុស្ស ចុប្បធម្មតិ ចាមនុគា ។

[៨៨៤] យតុ បេ ។ មនុស្ស ចុប្បធម្មតិ គតុ មនុស្ស ចុប្បធម្មតិ ចាមនុគា ។ យតុ ទាបន មនុស្ស ចុប្បធម្មតិ គតុ បេ ។ មនុស្ស ចុប្បធម្មតិ ចាមនុគា ។

[៨៨៥] យតុ យតុ ចុប្បធម្មតិ ចុប្បធម្មតិ គតុ តែមនុស្ស ចុប្បធម្មតិ ចាមនុគា ។ យតុ ទាបន យតុ តែមនុស្ស ចុប្បធម្មតិ គតុ យតុ ចុប្បធម្មតិ ចាមនុគា ។

[៨៨៦] យតុ យតុ ចុប្បធម្មតិ គតុ គតុ មនុស្ស ចុប្បធម្មតិ ចាមនុគា ។ យតុ ទាបន យតុ តែមនុស្ស ចុប្បធម្មតិ គតុ យតុ ចុប្បធម្មតិ ចាមនុគា ។ យតុ ទាបន យតុ មនុស្ស ចុប្បធម្មតិ គតុ យតុ ចុប្បធម្មតិ ចាមនុគា ។

[illegible][illegible]

[๘๐๔] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินฺทริยํ อปฺปปฺปชฺชิสฺสํคฺคิ คตฺถ คตฺถ
ปฺริตฺติทฺทริยํ อปฺปปฺปชฺชิสฺสํคฺคิ: ยถา อิตฺถิโย เอเตเนว ภาเวเน กตฺติจ
ภาเว ทตฺถเสตฺวา ปรีนํพฺพายิสฺสํคฺคิ คตฺถ คตฺถ ฆานินฺทริยํ อปฺป-
ปฺปชฺชิสฺสํคฺคิ โน จ คตฺถ คตฺถ ปฺริตฺติทฺทริยํ อปฺปปฺปชฺชิสฺสํคฺคิ อิตฺเรถ
กามาจฺจราเน เตถ คตฺถ ฆานินฺทริยญฺจ อปฺปปฺปชฺชิสฺสํคฺคิ ปฺริตฺติทฺทริยญฺจ
อปฺปปฺปชฺชิสฺสํคฺคิ ฯ ยตฺถ วาปน ยตฺถ ปฺริตฺติทฺทริยํ อปฺปปฺปชฺชิสฺสํคฺคิ คตฺถ
คตฺถ ฆานินฺทริยํ อปฺปปฺปชฺชิสฺสํคฺคิ: อามนฺตา ฯ

[๘๐๕] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินทฺริยํ อပ္ปชฺชิตฺตํ คตฺถ คตฺถ
 ฆิตฺตทฺริยํ อပ္ปชฺชิตฺตํคิตฺติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วา ปน ยตฺถ

ชีวิตินทริย์ อุปฺปชฺชิสฺสตีติ ตถฺหิ ตถฺหิ ฆานินทริย์ อุปฺปชฺชิสฺสตีติ
 ฐปาถจฺจํ ฐปาถจฺจํ เถถฺหิ ตถฺหิ ชีวิตินทริย์ อุปฺปชฺชิสฺสตีติ
 โน อ เถถฺหิ ตถฺหิ ฆานินทริย์ อุปฺปชฺชิสฺสตีติ กามาจฺจํ เถถฺหิ
 ตถฺหิ ชีวิตินทริย์ญจ อุปฺปชฺชิสฺสตีติ ฆานินทริย์ญจ อุปฺปชฺชิสฺสตีติ ฯ

[๘๐๖] ยถุสฺส ยถุสฺส อานนฺททริยํ อูปปชฺชิสฺสํคตํ คตฺถ
 โสมนสฺสทริยํ อูปปชฺชิสฺสํคตํ: เย สฆานกา อูปกฺขาย อูป-
 ปชฺชิตฺวา ปรินิพฺพายิสฺสํคตํ: เตสํ คตฺถ อานนฺททริยํ อูปปชฺชิสฺสํคตํ
 โน ๑ เตสํ คตฺถ โสมนสฺสทริยํ อูปปชฺชิสฺสํคตํ อิตเรสํ กามา-
 วจฺจานํ เตสํ คตฺถ อานนฺททริยญฺจ อูปปชฺชิสฺสํคตํ โสมนสฺสทริยญฺจ
 อูปปชฺชิสฺสํคตํ ๑ ยถุสฺส วาปน ยถุสฺส โสมนสฺสทริยํ อูปปชฺชิสฺสํคตํ
 คตฺถ คตฺถ อานนฺททริยํ อูปปชฺชิสฺสํคตํ: รุปาวจฺจานํ เตสํ คตฺถ
 โสมนสฺสทริยํ อูปปชฺชิสฺสํคตํ โน ๑ เตสํ คตฺถ อานนฺททริยํ อูป-
 ปชฺชิสฺสํคตํ กามาจฺจานํ เตสํ คตฺถ โสมนสฺสทริยญฺจ อูป-
 ปชฺชิสฺสํคตํ อานนฺททริยญฺจ อูปปชฺชิสฺสํคตํ ๑

[๘๐๘] ยุตฺตํ ยตฺถ ฆานินฺหุทฺธิยํ อปฺปปชฺชิสฺสํคฺคิ คตฺถํ คตฺถ
 อฺเปกฺขินฺหุทฺธิยํ อปฺปปชฺชิสฺสํคฺคิ: เย สฆานกา โสมนสฺสํเตน อป-
 ปชฺชิตฺวา ปรีณิพฺพายิสฺสํหุทฺธิ คตฺถํ คตฺถ ฆานินฺหุทฺธิยํ อปฺปปชฺชิสฺสํคฺคิ
 โน ฯ คตฺถํ คตฺถ อฺเปกฺขินฺหุทฺธิยํ อปฺปปชฺชิสฺสํคฺคิ อิตฺเรหํ กามาจฺจราณํ
 คตฺถํ คตฺถ ฆานินฺหุทฺธิยญฺจ อปฺปปชฺชิสฺสํคฺคิ อฺเปกฺขินฺหุทฺธิยญฺจ อป-
 ปชฺชิสฺสํคฺคิ ฯ ยุตฺตํ วาปนํ ยตฺถ อฺเปกฺขินฺหุทฺธิยํ อปฺปปชฺชิสฺสํคฺคิ คตฺถํ

ศคช. ฆานินทริยํ อပ္ປະຊີດັດຕິ: ກູປາວຈຣາມ໌ ອຣຸປາວຈຣາມ໌ ເທດ໌
 ສຄຸດ ອຸປະກຸຣິນທຣິຍ໌ ອັປປະຊີດັດຕິ ໂນ ຈ ເທດ໌ ສຄຸດ ສານິທຣິຍ໌
 ອັປປະຊີດັດຕິ ກາມາວຈຣາມ໌ ເທດ໌ ສຄຸດ ອຸປະກຸຣິນທຣິຍ໌ ອັປປະຊີດັດຕິ
 ສານິທຣິຍ໌ ອັປປະຊີດັດຕິ 1

[illegible][illegible]

ត្រិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍន៍តិ ។

[៩១៤] យត្ថំ យត្ថុ ប្រតិទិន្ធិត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន៍តិ គត្ថំ គត្ថុ
 ឌីវិតិន្ត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន៍តិគីតិៈ ចាមន្តា ។ យត្ថំ ចាប្រ យត្ថុ
 ឌីវិតិន្ត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន៍តិ គត្ថំ គត្ថុ ប្រតិទិន្ធិត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន៍តិគីតិៈ
 រូបាវរាណំ ចរូបាវរាណំ មា ។ ចិត្តិយោ ខេតេនោ វាណេ ភតិទិ
 វាវេ តត្ថេត្ថុវា ប្រតិទិន្ធិត្រិយំ គត្ថំ គត្ថុ ឌីវិតិន្ត្រិយំ ឧប្ប
 ឌ្ឍន៍តិ ណ ។ គត្ថំ គត្ថុ ប្រតិទិន្ធិត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន៍តិ ចិត្តេវេ
 កាមាវរាណំ គត្ថំ គត្ថុ ឌីវិតិន្ត្រិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍន៍តិ ប្រតិទិន្ធិត្រិយណ្ឌ
 ឧប្បឌ្ឍន៍តិ ។

[៩១៥] យត្ថំ យត្ថុ ប្រតិទិន្ធិត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន៍តិ គត្ថំ គត្ថុ
 តៃមន្តត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន៍តិគីតិៈ មេ ប្រតិទិន្ធិ ខេតេនោ វាណេ ភតិទិ
 វាវេ តត្ថេត្ថុវា ឧបេក្ខាយ ឧប្បឌ្ឍន៍តិ ប្រតិទិន្ធិត្រិយំ គត្ថំ គត្ថុ
 ប្រតិទិន្ធិត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន៍តិ ណ ។ គត្ថំ គត្ថុ តៃមន្តត្រិយំ ឧប្ប
 ឌ្ឍន៍តិ ចិត្តេវេ កាមាវរាណំ គត្ថំ គត្ថុ ប្រតិទិន្ធិត្រិយណ្ឌ ឧប្ប
 ឌ្ឍន៍តិ តៃមន្តត្រិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍន៍តិ ។ យត្ថំ ចាប្រ យត្ថុ
 តៃមន្តត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន៍តិ គត្ថំ គត្ថុ ប្រតិទិន្ធិត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន៍តិគីតិៈ
 រូបាវរាណំ មា ។ ចិត្តិយោ ខេតេនោ វាណេ ភតិទិ វាវេ តត្ថេត្ថុវា
 តៃមន្តត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន៍តិ ប្រតិទិន្ធិត្រិយំ គត្ថំ គត្ថុ តៃមន្តត្រិយំ
 ឧប្បឌ្ឍន៍តិ ណ ។ គត្ថំ គត្ថុ ប្រតិទិន្ធិត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន៍តិ ចិត្តេវេ
 កាមាវរាណំ គត្ថំ គត្ថុ តៃមន្តត្រិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍន៍តិ ប្រតិទិន្ធិ-

ឥរិយាបថបុគ្គលិកជិត ឧបបទ្ទិស្តតិ គេតំ គតុត មនិក្ខរិយំ ឧបបទ្ទិស្តតិ
 ណ ។ គេតំ គតុត តៃមន្តតិក្ខរិយំ ឧបបទ្ទិស្តតិ ចិត្រេតំ ។ គុ-
 លោការាណំ បណ្ណុលោការាណំ គេតំ គតុត មនិក្ខរិយណ្ណ។ ឧបបទ្ទិស្តតិ
 តៃមន្តតិក្ខរិយណ្ណ។ ឧបបទ្ទិស្តតិ ។

[illegible]

[๘๓๔] ยตฺถ ยตฺถ ตฺถนิหฺมทฺธิํ อฺปฺปชฺชิตฺตํ ตตฺถ ตตฺถ
 ปณฺณินฺทฺธิํ ๑เป ๑ มนินฺทฺธิํ อฺปฺปชฺชิตฺตํคฺคิ: อามนฺตา ๑
 ยตฺถ วา ปณ ยตฺถ มนินฺทฺธิํ อฺปฺปชฺชิตฺตํ ตตฺถ ตตฺถ ตฺถนิหฺ-
 ทฺธิํ อฺปฺปชฺชิตฺตํคฺคิ: อามนฺตา ๑

[๘๕] ยถัส ยตุถ ปณณิหุทริยํ อุปฺปชฺชิตฺตํ คตฺถ คตุถ
 มนิหุทริยํ อุปฺปชฺชิตฺตํคํ: อามนฺตา ๑ ยถัส วา ปณ ยตุถ
 มนิหุทริยํ อุปฺปชฺชิตฺตํ คตฺถ คตุถ ปณณิหุทริยํ อุปฺปชฺชิตฺตํคํ:
 อามนฺตา ๑

นอุปปชชิตตฺติ: เย อรูปํ อุปปชชิตฺวา ปรินิพฺพายิตฺถนฺติ เตถ
 จกฺขฺนทฺริยํ นอุปปชชิตฺติ โน ๑ เตถ อูปฺเภทฺริยํ นอุป-
 ปชชิตฺติ ปจฺฉิมภวีกานํ เตถ จกฺขฺนทฺริยญฺจ นอุปปชชิตฺติ
 อูปฺเภทฺริยญฺจ นอุปปชชิตฺติ ๑ ยถฺธ วาปน อูปฺเภทฺริยํ
 นอุปปชชิตฺติ ตถฺธ จกฺขฺนทฺริยํ นอุปปชชิตฺตฺติ: เย ธจกฺขฺกา
 ไถมมถฺธเนน อุปปชชิตฺวา ปรินิพฺพายิตฺถนฺติ เตถ อูปฺเภทฺริยํ นอุป-
 ปชชิตฺติ โน ๑ เตถ จกฺขฺนทฺริยํ นอุปปชชิตฺติ ปจฺฉิมภวีกานํ
 เตถ อูปฺเภทฺริยญฺจ นอุปปชชิตฺติ จกฺขฺนทฺริยญฺจ นอุปปชชิตฺติ ๑

[๘๓๓] ยถฺธ จกฺขฺนทฺริยํ นอุปปชชิตฺติ ตถฺธ ตฺทฺริยํ
 ๑เป ๑ ปณฺณทฺริยํ มนินทฺริยํ นอุปปชชิตฺตฺติ: เย อรูปํ อุป-
 ปชชิตฺวา ปรินิพฺพายิตฺถนฺติ เตถ จกฺขฺนทฺริยํ นอุปปชชิตฺติ โน ๑
 เตถ มนินทฺริยํ นอุปปชชิตฺติ ปจฺฉิมภวีกานํ เตถ จกฺขฺนทฺริยญฺจ
 นอุปปชชิตฺติ มนินทฺริยญฺจ นอุปปชชิตฺติ ๑ ยถฺธ วาปน มนิน-
 ทฺริยํ นอุปปชชิตฺติ ตถฺธ จกฺขฺนทฺริยํ นอุปปชชิตฺตฺติ: อามนฺตา ๑

[๘๓๔] ยถฺธ ฆานินทฺริยํ นอุปปชชิตฺติ ตถฺธ อิตฺถินทฺริยํ
 นอุปปชชิตฺตฺติ: อามนฺตา ๑ ยถฺธ วาปน อิตฺถินทฺริยํ นอุป-
 ปชชิตฺติ ตถฺธ ฆานินทฺริยํ นอุปปชชิตฺตฺติ: เย ปรฺริธํ เชเตเนว
 ภาเวน กตฺติ ภเว ทถฺธเตว ปรินิพฺพายิตฺถนฺติ เตถ อิตฺถินทฺริยํ นอุป-
 ปชชิตฺติ โน ๑ เตถ ฆานินทฺริยํ นอุปปชชิตฺติ ปจฺฉิมภวีกานํ
 เย ๑ รุปาวจํ อรูปาวจํ อุปปชชิตฺวา ปรินิพฺพายิตฺถนฺติ เตถ

จิตฺตินทฺริยญฺฯ น อุปปชฺชิสฺสตีติ ฆานินทฺริยญฺฯ น อุปปชฺชิสฺสตีติ ฯ

[๘๓๕] ยถฺส ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีติ ตถฺส ปุริตฺตินทฺริยํ
 น อุปปชฺชิสฺสตีติ: อามนฺตา ฯ ยถฺส วาปน ปุริตฺตินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีติ
 ตถฺส ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีติ: ยา จิตฺตโย เอตฺเตเนว
 ภาเวณ กตฺติ ภาเว ทสฺเสตฺตฺวา ปรีนพฺพายิสฺสณฺติ ตาถฺ ปุริตฺตินทฺริยํ
 น อุปปชฺชิสฺสตีติ โน ฯ ตาถฺ ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีติ ปจฺฉิม-
 ภวีกานํ เย ฯ ฐปาวจวํ อฐปาวจวํ อุปปชฺชิตฺตฺวา ปรีนพฺพายิสฺสณฺติ
 เตถฺ ปุริตฺตินทฺริยญฺฯ น อุปปชฺชิสฺสตีติ ฆานินทฺริยญฺฯ น อุปปชฺชิสฺสตีติ ฯ

[๘๓๖] ยถฺส ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีติ ตถฺส ชีวิตฺตินทฺริยํ
 น อุปปชฺชิสฺสตีติ: เย ฐปาวจวํ อฐปาวจวํ อุปปชฺชิตฺตฺวา ปรีนพ-
 พายิสฺสณฺติ เตถฺ ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีติ โน ฯ เตถฺ ชีวิตฺตินทฺริยํ
 น อุปปชฺชิสฺสตีติ ปจฺฉิมภวีกานํ เตถฺ ฆานินทฺริยญฺฯ น อุปปชฺชิสฺสตีติ
 ชีวิตฺตินทฺริยญฺฯ น อุปปชฺชิสฺสตีติ ฯ ยถฺส วาปน ชีวิตฺตินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีติ
 ตถฺส ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีติ: อามนฺตา ฯ

[๘๓๗] ยถฺส ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีติ ตถฺส โสมนสฺสตีทฺริยํ
 น อุปปชฺชิสฺสตีติ: เย ฐปาวจวํ อุปปชฺชิตฺตฺวา ปรีนพฺพายิสฺสณฺติ
 เตถฺ ฆานินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีติ โน ฯ เตถฺ โสมนสฺสตีทฺริยํ น-
 อุปปชฺชิสฺสตีติ ปจฺฉิมภวีกานํ เย ฯ อฐปํ อุปปชฺชิตฺตฺวา ปรีนพ-
 พายิสฺสณฺติ เตถฺ ฆานินทฺริยญฺฯ น อุปปชฺชิสฺสตีติ โสมนสฺสตีทฺริยญฺฯ
 น อุปปชฺชิสฺสตีติ ฯ ยถฺส วาปน โสมนสฺสตีทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีติ

คตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถิ: เย สฆานกา อุเปกฺขาย อุป-
 ปชฺชิตฺวา ปรินิพฺพายิตฺถนฺติ เตถฺ โสมนสฺสอินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ
 โน ๑ เตถฺ ฆานินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ปจฺฉิมภวิกานํ เย ๑
 อรฺหํ อุปฺปชฺชิตฺวา ปรินิพฺพายิตฺถนฺติ เตถฺ โสมนสฺสอินฺทริยญฺ ๗ น-
 อุปฺปชฺชติ ฆานินฺทริยญฺ ๗ น อุปฺปชฺชติ ๑

[๘๓๘] ยตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ อุเปกฺขินฺทริยํ
 น อุปฺปชฺชติ ตตฺถิ: เย รุปาวจรํ อรฺหํ อุปฺปชฺชิตฺวา ปรินิพ-
 พายิตฺถนฺติ เตถฺ ฆานินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ๑ เตถฺ อุเปกฺขิน-
 ทริยํ น อุปฺปชฺชติ ปจฺฉิมภวิกานํ เย ๑ โสมนสฺสเถน รุปาวจรํ
 อุปฺปชฺชิตฺวา ปรินิพฺพายิตฺถนฺติ เตถฺ ฆานินฺทริยญฺ ๗ น อุปฺปชฺชติ
 อุเปกฺขินฺทริยญฺ ๗ น อุปฺปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน อุเปกฺขินฺทริยํ
 น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถิ: เย สฆานกา
 โสมนสฺสเถน อุปฺปชฺชิตฺวา ปรินิพฺพายิตฺถนฺติ เตถฺ อุเปกฺขินฺทริยํ น-
 อุปฺปชฺชติ โน ๑ เตถฺ ฆานินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ปจฺฉิมภวิกานํ
 เย ๑ โสมนสฺสเถน รุปาวจรํ อุปฺปชฺชิตฺวา ปรินิพฺพายิตฺถนฺติ เตถฺ
 อุเปกฺขินฺทริยญฺ ๗ น อุปฺปชฺชติ ฆานินฺทริยญฺ ๗ น อุปฺปชฺชติ ๑

[๘๓๘] ยตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ สทฺธิทริยํ
 ๑ เป ๑ ปณฺณินฺทริยํ มนินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถิ: เย รุปาวจรํ
 อรฺหํ อุปฺปชฺชิตฺวา ปรินิพฺพายิตฺถนฺติ เตถฺ ฆานินฺทริยํ น อุป-
 ปชฺชติ โน ๑ เตถฺ มนินฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ปจฺฉิมภวิกานํ

ເຕັ ພານິທຸກິຍ໌ ນ ອຸປະໜັດສັຕຕິ ມນີທຸກິຍ໌ ນ ອຸປະໜັດສັຕຕິ າ
ຍຕັ ວາປນ ມນີທຸກິຍ໌ ນ ອຸປະໜັດສັຕຕິ ສຕັ ພານິທຸກິຍ໌ ນ ອຸປະ
ໜັດສັຕຕິ: ອາມນຕາ າ

[๔๕๐] ຍຕັ ອິດທິນທຸກິຍ໌ ນ ອຸປະໜັດສັຕຕິ ສຕັ ປຸຣິທິນທຸກິຍ໌
ນ ອຸປະໜັດສັຕຕິ: ເຍ ປຸຣິດາ ເອເຕເນວ ກາເວນ ກຕິຈິ ກາເ ທຕັເຕຕຸວາ
ປຣິນິພຸພາຍັຕັສນຕິ ເຕັ ອິດທິນທຸກິຍ໌ ນ ອຸປະໜັດສັຕຕິ ໂນ ຈ ເຕັ
ປຸຣິທິນທຸກິຍ໌ ນ ອຸປະໜັດສັຕຕິ ປຈຸຕິມກາວິການ໌ ເຍ ຈ ຮູປາວຈຸ
ອຣູປາວຈຸ ອຸປະໜັດສັຕຕິ ປຣິນິພຸພາຍັຕັສນຕິ ເຕັ ອິດທິນທຸກິຍ໌ ນ
ອຸປະໜັດສັຕຕິ ປຸຣິທິນທຸກິຍ໌ ນ ອຸປະໜັດສັຕຕິ າ ຍຕັ ວາປນ ປຸຣິທິນ-
ທຸກິຍ໌ ນ ອຸປະໜັດສັຕຕິ ສຕັ ອິດທິນທຸກິຍ໌ ນ ອຸປະໜັດສັຕຕິ: ຍາ
ອິດທິໂຍ ເອເຕເນວ ກາເວນ ກຕິຈິ ກາເ ທຕັເຕຕຸວາ ປຣິນິພຸພາຍັຕັສນຕິ
ຕາຕັ ປຸຣິທິນທຸກິຍ໌ ນ ອຸປະໜັດສັຕຕິ ໂນ ຈ ຕາຕັ ອິດທິນທຸກິຍ໌ ນ ອຸປະ
ໜັດສັຕຕິ ປຈຸຕິມກາວິການ໌ ເຍ ຈ ຮູປາວຈຸ ອຣູປາວຈຸ ອຸປະໜັດສັຕຕິ
ປຣິນິພຸພາຍັຕັສນຕິ ເຕັ ປຸຣິທິນທຸກິຍ໌ ນ ອຸປະໜັດສັຕຕິ ອິດທິນທຸກິຍ໌ ນ
ອຸປະໜັດສັຕຕິ າ

[๔๕๑] ຍຕັ ອິດທິນທຸກິຍ໌ ນ ອຸປະໜັດສັຕຕິ ສຕັ ສັວຕິນທຸກິຍ໌
ນ ອຸປະໜັດສັຕຕິ: ເຍ ຮູປາວຈຸ ອຣູປາວຈຸ ອຸປະໜັດສັຕຕິ ປຣິນິພຸ-
ພາຍັຕັສນຕິ ເຍ ຈ ປຸຣິດາ ເອເຕເນວ ກາເວນ ກຕິຈິ ກາເ ທຕັເຕຕຸວາ
ປຣິນິພຸພາຍັຕັສນຕິ ເຕັ ອິດທິນທຸກິຍ໌ ນ ອຸປະໜັດສັຕຕິ ໂນ ຈ ເຕັ ສັວຕິນ-
ທຸກິຍ໌ ນ ອຸປະໜັດສັຕຕິ ປຈຸຕິມກາວິການ໌ ເຕັ ອິດທິນທຸກິຍ໌ ນ ອຸປະ

ปฐฺยตฺถติ ฐวตฺถินทฺริยญฺฯ น อปฺปฐฺยตฺถตฺติ ๑ ยตฺถ วา ปน ฐวตฺถินทฺริยํ
น อปฺปฐฺยตฺถตฺติ ตตฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปฐฺยตฺถตฺตฺติ: อามนฺตา ๑

[๘๔๒] ยตฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปฐฺยตฺถตฺติ ตตฺถ โสมนตฺถินทฺริยํ
น อปฺปฐฺยตฺถตฺตฺติ: เย รุปาวจรํ อปฺปฐฺยติวาทา ปรีณิพฺพายิตฺถนฺนํ
เย ๑ ปรีธํ เอตฺถเนว ภาเวน กตฺติ ภาเว ทตฺถตฺถวาทา โสมนตฺถิน
อปฺปฐฺยติวาทา ปรีณิพฺพายิตฺถนฺนํ เอตฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปฐฺยตฺถตฺติ
โน ๑ เอตฺถ โสมนตฺถินทฺริยํ น อปฺปฐฺยตฺถตฺติ ปจฺฉิมภิกฺกานํ เย ๑
อวฺฐํ อปฺปฐฺยติวาทา ปรีณิพฺพายิตฺถนฺนํ เย ๑ ปรีธํ เอตฺถเนว ภาเวน
กตฺติ ภาเว ทตฺถตฺถวาทา อปฺเปกฺขาย อปฺปฐฺยติวาทา ปรีณิพฺพายิตฺถนฺนํ
เอตฺถ อิตฺถินทฺริยญฺฯ น อปฺปฐฺยตฺถตฺติ โสมนตฺถินทฺริยญฺฯ น อปฺปฐฺ-
ยตฺถตฺติ ๑ ยตฺถ วา ปน โสมนตฺถินทฺริยํ น อปฺปฐฺยตฺถตฺติ ตตฺถ
อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปฐฺยตฺถตฺตฺติ: ยถา อิตฺถิโย เอตฺถเนว ภาเวน กตฺติ
ภาเว ทตฺถตฺถวาทา อปฺเปกฺขาย อปฺปฐฺยติวาทา ปรีณิพฺพายิตฺถนฺนํ คตฺถ
โสมนตฺถินทฺริยํ น อปฺปฐฺยตฺถตฺติ โน ๑ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺ-
ปฐฺยตฺถตฺติ ปจฺฉิมภิกฺกานํ เย ๑ อวฺฐํ อปฺปฐฺยติวาทา ปรีณิพฺ-
พายิตฺถนฺนํ เย ๑ ปรีธํ เอตฺถเนว ภาเวน กตฺติ ภาเว ทตฺถตฺถวาทา
อปฺเปกฺขาย อปฺปฐฺยติวาทา ปรีณิพฺพายิตฺถนฺนํ เอตฺถ โสมนตฺถินทฺริยญฺฯ
น อปฺปฐฺยตฺถตฺติ อิตฺถินทฺริยญฺฯ น อปฺปฐฺยตฺถตฺติ ๑

[๘๔๓] ยตฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปฐฺยตฺถตฺติ ตตฺถ อปฺเปกฺขินทฺริยํ
น อปฺปฐฺยตฺถตฺตฺติ: เย รุปาวจรํ อวฺฐํ รุปาวจรํ อปฺปฐฺยติวาทา ปรีณิพฺ-

ปฐฺชิตฺตํคฺติ: อามนฺตา ฯ

[๘๔๕] ยถฺสํ ปฺริตฺตินทฺริยํ น อฺปฺปฐฺชิตฺตํคฺติ คถฺสํ ชฺวีตฺตินทฺริยํ
 น อฺปฺปฐฺชิตฺตํคฺติ: เย รุปาวจโร อรฺุปาวจโร อฺปฺปฐฺชิตฺตวา ปฺรินิพฺ-
 พายิตฺตํคฺติ ยา ฯ อธิกฺติโย เขเตเนว ภาเวน กตฺติจิ ภาเว ทถฺสํคฺติวา
 ปฺรินิพฺพายิตฺตํคฺติ คธฺสํ ปฺริตฺตินทฺริยํ น อฺปฺปฐฺชิตฺตํคฺติ โน ฯ คธฺสํ
 ชฺวีตฺตินทฺริยํ น อฺปฺปฐฺชิตฺตํคฺติ ปจฺฉิมภวิกานํ คธฺสํ ปฺริตฺตินทฺริยญฺจ
 น อฺปฺปฐฺชิตฺตํคฺติ ชฺวีตฺตินทฺริยญฺจ น อฺปฺปฐฺชิตฺตํคฺติ ฯ ยถฺสํ วาปน
 ชฺวีตฺตินทฺริยํ น อฺปฺปฐฺชิตฺตํคฺติ คถฺสํ ปฺริตฺตินทฺริยํ น อฺปฺปฐฺชิตฺตํคฺติ:
 อามนฺตา ฯ

[๘๔๖] ยถฺสํ ปฺริตฺตินทฺริยํ น อฺปฺปฐฺชิตฺตํคฺติ คถฺสํ โสมนสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
 น อฺปฺปฐฺชิตฺตํคฺติ: เย รุปาวจโร อฺปฺปฐฺชิตฺตวา ปฺรินิพฺพายิตฺตํคฺติ ยา ฯ
 อธิกฺติโย เขเตเนว ภาเวน กตฺติจิ ภาเว ทถฺสํคฺติวา โสมนสฺสฺสฺสฺส อฺปฺ-
 ปฐฺชิตฺตวา ปฺรินิพฺพายิตฺตํคฺติ คธฺสํ ปฺริตฺตินทฺริยํ น อฺปฺปฐฺชิตฺตํคฺติ โน ฯ
 คธฺสํ โสมนสฺสฺสฺสฺส น อฺปฺปฐฺชิตฺตํคฺติ ปจฺฉิมภวิกานํ เย ฯ อรฺุปํ
 อฺปฺปฐฺชิตฺตวา ปฺรินิพฺพายิตฺตํคฺติ ยา ฯ อธิกฺติโย เขเตเนว ภาเวน
 กตฺติจิ ภาเว ทถฺสํคฺติวา อฺปฺเปกฺขาย อฺปฺปฐฺชิตฺตวา ปฺรินิพฺพายิตฺตํคฺติ
 คธฺสํ ปฺริตฺตินทฺริยญฺจ น อฺปฺปฐฺชิตฺตํคฺติ โสมนสฺสฺสฺสฺส น อฺปฺ-
 ปฐฺชิตฺตํคฺติ ฯ ยถฺสํ วาปน โสมนสฺสฺสฺสฺส น อฺปฺปฐฺชิตฺตํคฺติ คถฺสํ
 ปฺริตฺตินทฺริยํ น อฺปฺปฐฺชิตฺตํคฺติ: เย ปฺริตฺตา เขเตเนว ภาเวน กตฺติจิ
 ภาเว ทถฺสํคฺติวา อฺปฺเปกฺขาย อฺปฺปฐฺชิตฺตวา ปฺรินิพฺพายิตฺตํคฺติ คธฺสํ

[๘๔๘] ยตฺถ ปริตฺติทฺธิมํ น อปฺปชฺชิตฺตํ คตฺถ ตทฺธิทฺธิมํ
 ๑ เป ๑ ปณฺณิทฺธิมํ มนฺนิทฺธิมํ น อปฺปชฺชิตฺตํ คติ: เย รุปาวจรํ
 อรุปาวจรํ อปฺปชฺชิตฺวา ปรินิพฺพายิตฺตํ ย ๑ อธิกฺโข เอเตเนว
 ภาเวน กตฺติ ภาเว ทตฺเตตฺวา ปรินิพฺพายิตฺตํ เตสํ ปริตฺติทฺธิมํ
 น อปฺปชฺชิตฺตํ โน ๑ เตสํ มนฺนิทฺธิมํ น อปฺปชฺชิตฺตํ ปจฺฉิม-
 ภาวีกานํ เตสํ ปริตฺติทฺธิมญฺ ๑ น อปฺปชฺชิตฺตํ มนฺนิทฺธิมญฺ ๑ น อปฺป-
 ชฺชิตฺตํ ๑ ยตฺถ วาปน มนฺนิทฺธิมํ น อปฺปชฺชิตฺตํ คตฺถ
 ปริตฺติทฺธิมํ น อปฺปชฺชิตฺตํ คติ: อามนฺตา ๑

[๘๔๙] ยตฺถ ชีวิตฺติทฺธิมํ น อปฺปชฺชิตฺตํ คตฺถ โสมนตฺติทฺธิมํ
 น อปฺปชฺชิตฺตํ คติ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน โสมนตฺติทฺธิมํ
 น อปฺปชฺชิตฺตํ คตฺถ ชีวิตฺติทฺธิมํ น อปฺปชฺชิตฺตํ คติ: ยตฺถ จิตฺตตฺถ
 อนนฺตรา อูปฺเปกฺขาตมฺปยุตฺตปจฺฉิมจิตฺตํ อปฺปชฺชิตฺตํ เตสํ โสมนตฺติ-
 ทฺธิมํ น อปฺปชฺชิตฺตํ โน ๑ เตสํ ชีวิตฺติทฺธิมํ น อปฺปชฺชิตฺตํ
 ปจฺฉิมจิตฺตตมฺวจฺจํ เตสํ โสมนตฺติทฺธิมญฺ ๑ น อปฺปชฺชิตฺตํ ชีวิตฺติ-
 ทฺธิมญฺ ๑ น อปฺปชฺชิตฺตํ ๑

[๘๕๐] ยตฺถ ชีวิตฺติทฺธิมํ น อปฺปชฺชิตฺตํ คตฺถ อูปฺเปกฺกิตฺติทฺธิมํ
 น อปฺปชฺชิตฺตํ คติ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน อูปฺเปกฺกิตฺติทฺธิมํ น-
 อปฺปชฺชิตฺตํ คตฺถ ชีวิตฺติทฺธิมํ น อปฺปชฺชิตฺตํ คติ: ยตฺถ จิตฺตตฺถ
 อนนฺตรา โสมนตฺติตมฺปยุตฺตปจฺฉิมจิตฺตํ อปฺปชฺชิตฺตํ เตสํ อูปฺเปกฺกิตฺติ-
 ทฺธิมํ น อปฺปชฺชิตฺตํ โน ๑ เตสํ ชีวิตฺติทฺธิมํ น อปฺปชฺชิตฺตํ

ทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสํติ โน ๑ เตสํ มนินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสํติ
ปจฺฉิมจิตฺตํมกฺกํ เตสํ โสมนสฺสํติทฺริยญฺจ น อุปปชฺชิสฺสํติ มนิน-
ทฺริยญฺจ น อุปปชฺชิสฺสํติ ๑ ยถฺส วา ปน มนินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสํติ
คตฺสํ โสมนสฺสํติทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสํติคฺติ: อามนฺตา ๑

[๘๕๔] ยถฺส อุเปกฺขินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสํติ คตฺสํ สทฺธิทฺริยํ
๑ เป ๑ ปณฺณินทฺริยํ มนินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสํติคฺติ: ยถฺส จิตฺตคตฺสํ
อนนฺตฺรา โสมนสฺสํตมฺปยุคฺตปจฺฉิมจิตฺตํ อุปปชฺชิสฺสํติ เตสํ อุเปกฺขิน-
ทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสํติ โน ๑ เตสํ มนินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสํติ
ปจฺฉิมจิตฺตํมกฺกํ เตสํ อุเปกฺขินทฺริยญฺจ น อุปปชฺชิสฺสํติ มนิน-
ทฺริยญฺจ น อุปปชฺชิสฺสํติ ๑ ยถฺส วา ปน มนินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสํติ
คตฺสํ อุเปกฺขินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสํติคฺติ: อามนฺตา ๑

[๘๕๕] ยถฺส สทฺธิทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสํติ คตฺสํ ปณฺณินทฺริยํ
๑ เป ๑ มนินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสํติคฺติ: อามนฺตา ๑ ยถฺส วา ปน
มนินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสํติ คตฺสํ สทฺธิทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสํติคฺติ:
อามนฺตา ๑

[๘๕๖] ยถฺส ปณฺณินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสํติ คตฺสํ มนินทฺริยํ
น อุปปชฺชิสฺสํติคฺติ: อามนฺตา ๑ ยถฺส วา ปน มนินทฺริยํ น อุปปช-
ชิสฺสํติ คตฺสํ ปณฺณินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสํติคฺติ: อามนฺตา ๑

[๘๕๗] ยถฺส จกฺขุทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสํติ คตฺสํ โสตฺธิทฺริยํ
น อุปปชฺชิสฺสํติคฺติ: อามนฺตา ๑ ยถฺส วา ปน โสตฺธิทฺริยํ น อุ-

น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ: อรูปํ คตฺถ จกฺขฺนทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ โน จ
 คตฺถ อูปฺเปกฺขินทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ อสํญญตฺตํ คตฺถ จกฺขฺน-
 ทฺริยญจ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ อูปฺเปกฺขินทฺริยญจ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ ฯ
 ยตฺถ วา ปน อูปฺเปกฺขินทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ คตฺถ จกฺขฺนทฺริยํ น-
 อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ: อามนฺตา ฯ

[๔๖๓] ยตฺถ จกฺขฺนทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ คตฺถ ตฺถินทฺริยํ
 ฯเปฯ ปญฺณินทฺริยํ มนินทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ: อรูปํ คตฺถ
 จกฺขฺนทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ โน จ คตฺถ มนินทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ
 อสํญญตฺตํ คตฺถ จกฺขฺนทฺริยญจ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ มนินทฺริยญจ
 น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ ฯ ยตฺถ วา ปน มนินทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ คตฺถ
 จกฺขฺนทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ: อามนฺตา ฯ

[๔๖๔] ยตฺถ ฆานินทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ
 ฯเปฯ ปุริสฺสินทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วา ปน
 ปุริสฺสินทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ คตฺถ ฆานินทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ:
 อามนฺตา ฯ

[๔๖๕] ยตฺถ ฆานินทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ คตฺถ ชีวิตินทฺริยํ
 น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ: อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ ฯ ยตฺถ วา ปน ชีวิตินทฺริยํ น อุป-
 ปชฺชิสฺสํคํติ คตฺถ ฆานินทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ: นตฺถิ ฯ

[๔๖๖] ยตฺถ ฆานินทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ คตฺถ โสภณตฺถินทฺริยํ
 น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ: รูปาวจเร คตฺถ ฆานินทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํคํติ

โน ๑ คตก ไส้มนต์สินทฺธิย์ น อูปปชฺชิสฺสํติ ชตฺถมฺมตฺเต อรฺุเป
คตก ขานินทฺธิยญ ๑ น อูปปชฺชิสฺสํติ ไส้มนต์สินทฺธิยญ ๑ น อูปปช-
ชิสฺสํติ ๑ ยตก วาปน ไส้มนต์สินทฺธิย์ น อูปปชฺชิสฺสํติ คตก
ขานินทฺธิย์ น อูปปชฺชิสฺสํติคฺติ: อามนคา ๑

[๔๐๘] ยตุถ ฆานินทฺริยํ น อปฺปชฺชิสฺสํตฺติ คตฺถ อปฺเปกฺขินทฺริยํ
 น อปฺปชฺชิสฺสํตฺตํติ: รุปาวจเว อรูปาวจเว คตฺถ ฆานินทฺริยํ น อปฺ-
 ปชฺชิสฺสํตฺติ โน ๑ คตฺถ อปฺเปกฺขินทฺริยํ น อปฺปชฺชิสฺสํตฺติ อตฺถนฺน-
 ตฺตเต คตฺถ ฆานินทฺริยญจ น อปฺปชฺชิสฺสํตฺติ อปฺเปกฺขินทฺริยญจ น อปฺ-
 ปชฺชิสฺสํตฺติ ๑ ยตุถ วาปน อปฺเปกฺขินทฺริยํ น อปฺปชฺชิสฺสํตฺติ คตฺถ
 ฆานินทฺริยํ น อปฺปชฺชิสฺสํตฺตํติ: อามนฺตา ๑

[๔๖๘] ยตุถุ ฆานินุทริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํตฺติ ตตุถุ ตํทฺธิณุทริยํ
 ๑.เป.๑. ปณฺณินุทริยํ มนินุทริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํตฺติ: รุปราวจเว
 อรุปราวจเว ตตุถุ ฆานินุทริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํตฺติ โน ๑. ตตุถุ มนินุ-
 ทริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํตฺติ อตฺถฅณฺตตุเต ตตุถุ ฆานินุทริยญฺ ๑. น อุป-
 ปชฺชิสฺสํตฺติ มนินุทริยญฺ ๑. น อุปฺปชฺชิสฺสํตฺติ ๑. ยตุถุ วาปน มนินุทริยํ
 น อุปฺปชฺชิสฺสํตฺติ ตตุถุ ฆานินุทริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํตฺติ: อามนตา ๑.

[๘๖๘] ยตุถุ อิตฺถินทฺธิรํ น อญฺฺปฺปชฺชิตฺตํ คตฺถุ ปฺริตฺธิทฺธิรํ
 น อญฺฺปฺปชฺชิตฺตํ: ขามฺมฺตา ฯ ยตุถุ จา ปน ปฺริตฺธิทฺธิรํ น อญฺฺ-
 ปชฺชิตฺตํ คตฺถุ อิตฺถินทฺธิรํ น อญฺฺปฺปชฺชิตฺตํ: ขามฺมฺตา ฯ เป ฯ

[๔๗๐] ยศถก ปุริตฺตมฺหุทฺธิยํ น อปฺปชฺชติ ตถก ชวตฺตมฺหุทฺธิยํ

น อรูปปฐษิตตํคตติ: อรูปปฐษิตตํคตติ ๑ ยตถ วา ปน ชีวิตินทริยํ น อรูป-
ปฐษิตตํคตติ คตถ ปฐิตินทริยํ น อรูปปฐษิตตํคตติ: นตถิ ๑

[๘๗๑] ยตถ ปฐิตินทริยํ น อรูปปฐษิตตํคตติ คตถ โสมนตฺตินทริยํ
น อรูปปฐษิตตํคตติ: รูปาวจเร คตถ ปฐิตินทริยํ น อรูปปฐษิตตํคตติ
โน ๑ คตถ โสมนตฺตินทริยํ น อรูปปฐษิตตํคตติ อตฺตณฺณตฺตเต อรูป
คตถ ปฐิตินทริยญจ น อรูปปฐษิตตํคตติ โสมนตฺตินทริยญจ น อรูปปฐ-
ษิตตํคตติ ๑ ยตถ วา ปน โสมนตฺตินทริยํ น อรูปปฐษิตตํคตติ คตถ
ปฐิตินทริยํ น อรูปปฐษิตตํคตติ: อามนฺตา ๑

[๘๗๒] ยตถ ปฐิตินทริยํ น อรูปปฐษิตตํคตติ คตถ อูปเกชินทริยํ
น อรูปปฐษิตตํคตติ: รูปาวจเร อรูปาวจเร คตถ ปฐิตินทริยํ น อรูป-
ปฐษิตตํคตติ โน ๑ คตถ อูปเกชินทริยํ น อรูปปฐษิตตํคตติ อตฺตณฺณ-
ตฺตเต คตถ ปฐิตินทริยญจ น อรูปปฐษิตตํคตติ อูปเกชินทริยญจ น-
อรูปปฐษิตตํคตติ ๑ ยตถ วา ปน อูปเกชินทริยํ น อรูปปฐษิตตํคตติ คตถ
ปฐิตินทริยํ น อรูปปฐษิตตํคตติ: อามนฺตา ๑

[๘๗๓] ยตถ ปฐิตินทริยํ น อรูปปฐษิตตํคตติ คตถ ตฺทชินทริยํ
๑ เป ๑ ปณฺณินทริยํ มนินทริยํ น อรูปปฐษิตตํคตติ: รูปาวจเร
อรูปาวจเร คตถ ปฐิตินทริยํ น อรูปปฐษิตตํคตติ โน ๑ คตถ มนิน-
ทริยํ น อรูปปฐษิตตํคตติ อตฺตณฺณตฺตเต คตถ ปฐิตินทริยญจ น อรูป-
ปฐษิตตํคตติ มนินทริยญจ น อรูปปฐษิตตํคตติ ๑ ยตถ วา ปน มนินทริยํ
น อรูปปฐษิตตํคตติ คตถ ปฐิตินทริยํ น อรูปปฐษิตตํคตติ: อามนฺตา ๑

[๘๗๔] ยตุถ ชีวิตินุทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตี ตตุถ โสมนสฺสอินุทริยํ
 นอุปปชฺชิสฺสตีตฺติ: นตฺถิ ๑ ยตุถ วาปนํ โสมนสฺสอินุทริยํ นอุ-
 ปชฺชิสฺสตี ตตุถ ชีวิตินุทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตีตฺติ: อุปปชฺชิสฺสตี ๑

[๘๗๕] ยตุถ ชีวิตินุทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตี ตตุถ อุเปกฺขินุทริยํ
 ๑เป ๑ สทฺธิณุทริยํ ปญฺณินุทริยํ มนินุทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตีตฺติ:
 นตฺถิ ๑ ยตุถ วาปนํ มนินุทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตี ตตุถ ชีวิตินุทริยํ
 นอุปปชฺชิสฺสตีตฺติ: อุปปชฺชิสฺสตี ๑

[๘๗๖] ยตุถ โสมนสฺสอินุทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตี ตตุถ อุเปกฺขินุ-
 ทริยํ ๑เป ๑ สทฺธิณุทริยํ ปญฺณินุทริยํ มนินุทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตีตฺติ:
 อามนฺตา ๑ ยตุถ วาปนํ มนินุทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตี ตตุถ โสมนสฺสอินุ-
 ทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตีตฺติ: อามนฺตา ๑

[๘๗๗] ยตุถ อุเปกฺขินุทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตี ตตุถ สทฺธิณุทริยํ
 ๑เป ๑ ปญฺณินุทริยํ มนินุทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตีตฺติ: อามนฺตา ๑
 ยตุถ วาปนํ มนินุทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตี ตตุถ อุเปกฺขินุทริยํ น-
 อุปปชฺชิสฺสตีตฺติ: อามนฺตา ๑

[๘๗๘] ยตุถ สทฺธิณุทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตี ตตุถ ปญฺณินุทริยํ
 ๑เป ๑ มนินุทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตีตฺติ: อามนฺตา ๑ ยตุถ วาปนํ
 มนินุทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตี ตตุถ สทฺธิณุทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตีตฺติ:
 อามนฺตา ๑

[๘๗๙] ยตุถ ปญฺณินุทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตี ตตุถ มนินุทริยํ

น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน มนินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ คตฺถ ปณฺณินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ: อามนฺตา ๑

[๘๘๐] ยตฺถ ยตฺถ จกฺขณฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ คตฺถ คตฺถ โสติณฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ โสติณฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ คตฺถ คตฺถ จกฺขณฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ: อามนฺตา ๑

[๘๘๑] ยตฺถ ยตฺถ จกฺขณฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ คตฺถ คตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ คตฺถ คตฺถ จกฺขณฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ: รุปาวจรานํ เสดํ คตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ โน จ เสดํ คตฺถ จกฺขณฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ ปณฺจโวกาเร ปจฺฉิมภวีกานํ อตฺตณฺณตฺตฺตานํ อรฺพณํ เสดํ คตฺถ ฆานินฺทริยณฺจ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ จกฺขณฺทริยณฺจ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ ๑

[๘๘๒] ยตฺถ ยตฺถ จกฺขณฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ คตฺถ คตฺถ อิตฺถินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ อิตฺถินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ คตฺถ คตฺถ จกฺขณฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ: รุปาวจรานํ เย จ ปุริสา เขตฺตเนว ภาวเนน กตฺติภวํ ทตฺตํเสตฺตฺวา ปรินิพฺพายิตฺตํนฺติ เสดํ คตฺถ อิตฺถินฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ โน จ เสดํ คตฺถ จกฺขณฺทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ ปณฺจโวกาเร ปจฺฉิมภวีกานํ อตฺตณฺณตฺตฺตานํ อรฺพณํ เสดํ คตฺถ อิตฺถินฺทริยณฺจ น อุปฺปชฺชิตฺตํคิ

ขานินทริยํ น อุปปชฺชติโน โน ๑ เสดํ คตฺถ ขีวติโนทริยํ น อุปปชฺชติโน โน ๑ เสดํ คตฺถ ขานินทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชติโน ขีวติโนทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชติโน ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ ขีวติโนทริยํ น อุปปชฺชติโน คตฺถ ขานินทริยํ น อุปปชฺชติโนคฺติ: อามนฺตา ๑

[๘๘๑] ยตฺถ ยตฺถ ขานินทริยํ น อุปปชฺชติโน คตฺถ คตฺถ โสมนตฺถินทริยํ น อุปปชฺชติโนคฺติ: รุปาวจฺรณํ เสดํ คตฺถ ขานินทริยํ น อุปปชฺชติโน โน ๑ เสดํ คตฺถ โสมนตฺถินทริยํ น อุปปชฺชติโน ปญฺจวอกาเร ปจฺฉิมภิกฺขานํ อตฺถนฺตคฺคานํ อรฺหณํ เสดํ คตฺถ ขานินทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชติโน โสมนตฺถินทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชติโน ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ โสมนตฺถินทริยํ น อุปปชฺชติโน คตฺถ ขานินทริยํ น อุปปชฺชติโนคฺติ: เย สขานกา อุกฺกชฺชาย อุปปชฺชติโนว ปรีนิตฺถายตฺถินฺติ เสดํ คตฺถ โสมนตฺถินทริยํ น อุปปชฺชติโน โน ๑ เสดํ คตฺถ ขานินทริยํ น อุปปชฺชติโน ปญฺจวอกาเร ปจฺฉิมภิกฺขานํ อตฺถนฺตคฺคานํ อรฺหณํ เสดํ คตฺถ โสมนตฺถินทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชติโน ขานินทริยญฺ ๑ น อุปปชฺชติโน ๑

[๘๘๒] ยตฺถ ยตฺถ ขานินทริยํ น อุปปชฺชติโน คตฺถ คตฺถ อุกฺกชฺชิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชติโนคฺติ: รุปาวจฺรณํ อรฺหณํ เสดํ คตฺถ ขานินทริยํ น อุปปชฺชติโน โน ๑ เสดํ คตฺถ อุกฺกชฺชิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชติโน ปจฺฉิมภิกฺขานํ อตฺถนฺตคฺคานํ เสดํ คตฺถ ขานิน-

ត្រិយណ្ឌ អប្បបឌ្ចធិត្តតិ ចុបេក្ខិណត្រិយណ្ឌ អប្បបឌ្ចធិត្តតិ ។
 យត្ថំ ឧបេក្ខ យត្ថំ ចុបេក្ខិណត្រិយំ អប្បបឌ្ចធិត្តតិ គត្ថំ គត្ថុ
 ឆានិណត្រិយំ អប្បបឌ្ចធិត្តតិៈ យេ ឥឆានកា ត្ថំអនុត្ថេន ចុបបឌ្ចធិត្តតិ
 បរិនិព្វាយធិត្តតិ គេតំ គត្ថុ ចុបេក្ខិណត្រិយំ អប្បបឌ្ចធិត្តតិ ណ ។
 គេតំ គត្ថុ ឆានិណត្រិយំ អប្បបឌ្ចធិត្តតិ ឧបិសម្ព័ន្ធព្រះ ចត្តបឌ្ច-
 ធិត្តតានំ គេតំ គត្ថុ ចុបេក្ខិណត្រិយណ្ឌ អប្បបឌ្ចធិត្តតិ ឆានិណត្រិយណ្ឌ
 អប្បបឌ្ចធិត្តតិ ។

[៨៩៣] យត្ថំ យត្ថុ ឆានិណត្រិយំ អប្បបឌ្ចធិត្តតិ គត្ថំ គត្ថុ
 ធិត្តតិណត្រិយំ ។ បេ ។ បេក្ខិណត្រិយំ ឆានិណត្រិយំ អប្បបឌ្ចធិត្តតិៈ រូបា-
 វរាណំ ចរូបាវរាណំ គេតំ គត្ថុ ឆានិណត្រិយំ អប្បបឌ្ចធិត្តតិ ណ ។
 គេតំ គត្ថុ ឆានិណត្រិយំ អប្បបឌ្ចធិត្តតិ ឧបិសម្ព័ន្ធព្រះ ចត្តបឌ្ចធិត្តតានំ
 គេតំ គត្ថុ ឆានិណត្រិយណ្ឌ អប្បបឌ្ចធិត្តតិ ឆានិណត្រិយណ្ឌ អប្បបឌ្ច-
 ធិត្តតិ ។ យត្ថំ ឧបេក្ខ យត្ថំ ឆានិណត្រិយំ អប្បបឌ្ចធិត្តតិ គត្ថំ
 គត្ថុ ឆានិណត្រិយំ អប្បបឌ្ចធិត្តតិៈ ចាមនុកា ។

[៨៩៤] យត្ថំ យត្ថុ ចិត្តិណត្រិយំ អប្បបឌ្ចធិត្តតិ គត្ថំ គត្ថុ
 ប្រតិណត្រិយំ អប្បបឌ្ចធិត្តតិៈ យេ ប្រតិណ ចេតេនេវ ភាវេន ភតិទិ
 ភាវេ តត្ថំត្ថេត្ថា បរិនិព្វាយធិត្តតិ គេតំ គត្ថុ ចិត្តិណត្រិយំ អប្ប-
 បឌ្ចធិត្តតិ ណ ។ គេតំ គត្ថុ ប្រតិណត្រិយំ អប្បបឌ្ចធិត្តតិ កាមាវរាណ
 ឧបិសម្ព័ន្ធព្រះ រូបាវរាណំ ចរូបាវរាណំ គេតំ គត្ថុ ចិត្តិណត្រិយណ្ឌ
 អប្បបឌ្ចធិត្តតិ ប្រតិណត្រិយណ្ឌ អប្បបឌ្ចធិត្តតិ ។ យត្ថំ ឧបេក្ខ

ยตุถ ปุริสินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี คตฺถ คตุถ อิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีติ: ยถา อิตฺถิโย เอเตเนว ภาเวน กตฺติจิ ภเว ทสฺสเสตุวา ปรีนัพฺพายิสฺสณฺติ คตฺถ คตุถ ปุริสินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี โน ๑ คตฺถ คตุถ อิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี กามาจฺจเว ปจฺฉิมภิกฺขานํ รุปาจฺจวานํ อรฺุปาจฺจวานํ เตถ คตุถ ปุริสินทริยญฺจ น อุปปชฺชิสฺสตี อิตฺถินทริยญฺจ น อุปปชฺชิสฺสตี ๑

[๘๘๕] ยตฺถ ยตุถ อิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี คตฺถ คตุถ ชฺวีตฺตินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีติ: รุปาจฺจวานํ อรฺุปาจฺจวานํ เย ๑ ปุริสํ เอเตเนว ภาเวน กตฺติจิ ภเว ทสฺสเสตุวา ปรีนัพฺพายิสฺสณฺติ เตถ คตุถ อิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี โน ๑ เตถ คตุถ ชฺวีตฺตินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี ปจฺฉิมภิกฺขานํ เตถ คตุถ อิตฺถินทริยญฺจ น อุปปชฺชิสฺสตี ชฺวีตฺตินทริยญฺจ น อุปปชฺชิสฺสตี ๑ ยตฺถ จาปน ยตุถ ชฺวีตฺตินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี คตฺถ คตุถ อิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีติ: อามนฺตา ๑

[๘๘๖] ยตฺถ ยตุถ อิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี คตฺถ คตุถ โสมนสฺสฺสอินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีติ: รุปาจฺจวานํ เย ๑ ปุริสํ เอเตเนว ภาเวน กตฺติจิ ภเว ทสฺสเสตุวา โสมนสฺสฺสอินฺ อุปปชฺชิตฺวา ปรีนัพฺพายิสฺสณฺติ เตถ คตุถ อิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี โน ๑ เตถ คตุถ โสมนสฺสฺสอินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี ปญฺจโวการเว ปจฺฉิมภิกฺขานํ อสฺสณฺณสฺสคฺขานํ อรฺุปํ เย ๑ ปุริสํ เอเตเนว ภาเวน กตฺติจิ ภเว ทสฺสเสตุวา อุเปกฺขาย อุปปชฺชิตฺวา ปรีนัพฺพายิสฺสณฺติ

เตตํ คตฺถ อิตฺถินทฺริยญฺจ น อปฺปชฺชติ ตสฺส ตตฺถ
 อปฺปชฺชติ ๑ ยตฺถ วา ปน ยตฺถ ตสฺส น อปฺปชฺช-
 ติ ตสฺส คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ ตํ ติ: ยถา อิตฺถิโย
 เอเตเนว ภาเวเน กตฺติจ ภาเว ทสฺสํเตตฺวา อฺเปกฺขาย อปฺปชฺชติ
 ปรีนุทฺตํ ตสฺส คตฺถ ตสฺส น อปฺปชฺชติ โน
 ๑ ตสฺส คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ ปญฺจวาทาเร ปจฺฉิม-
 ภาวีกานํ อตฺตมมตฺตํ อตฺตมมตฺตํ ย ๑ ปรีตํ เอเตเนว ภาเว
 กตฺติจ ภาเว ทสฺสํเตตฺวา อฺเปกฺขาย อปฺปชฺชติ ปรีนุทฺตํ
 เตตํ คตฺถ ตสฺส น อปฺปชฺชติ อิตฺถินทฺริยญฺจ น
 อปฺปชฺชติ ๑

[๘๘๘] ยตฺถ ยตฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ ตสฺส คตฺถ
 อฺเปกฺขินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ ตํ ติ: รุทฺตํ รุทฺตํ ย ๑
 ปรีตํ เอเตเนว ภาเวเน กตฺติจ ภาเว ทสฺสํเตตฺวา อฺเปกฺขาย อปฺปชฺชติ
 ปรีนุทฺตํ เตตํ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ โน ๑
 เตตํ คตฺถ อฺเปกฺขินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ ปจฺฉิมภาวีกานํ อตฺตมม-
 ตฺตํ ย ๑ ปรีตํ เอเตเนว ภาเวเน กตฺติจ ภาเว ทสฺสํเตตฺวา
 ตสฺสํเตตฺวา อปฺปชฺชติ ปรีนุทฺตํ เตตํ คตฺถ อิตฺถิน-
 ทฺริยญฺจ น อปฺปชฺชติ อฺเปกฺขินทฺริยญฺจ น อปฺปชฺชติ ๑
 ยตฺถ วา ปน ยตฺถ อฺเปกฺขินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ ตสฺส คตฺถ อิตฺถิน-
 ทฺริยํ น อปฺปชฺชติ ตํ ติ: ยถา อิตฺถิโย เอเตเนว ภาเวเน กตฺติจ

ภเว ทตฺเตตฺตวา โสมนตฺเตน อุปฺปชฺชิตฺตวา ปรีนิตฺตพฺพายิตฺตํ คาสฺม
 คตฺตงฺก อุปฺเปกฺกอินทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํ โน ๑ คาสฺม คตฺตงฺก อิตฺตอินทริยํ
 น อุปฺปชฺชิตฺตํ ปจฺจิมภวีกานํ อตฺตมฺมตฺตคฺคานํ เย ๑ ปุริสํ
 เขเตเนว ภาวเนน กตฺติจํ ภเว ทตฺเตตฺตวา โสมนตฺเตน อุปฺปชฺชิตฺตวา
 ปรีนิตฺตพฺพายิตฺตํ เตสํ คตฺตงฺก อุปฺเปกฺกอินทริยญฺจ น อุปฺปชฺชิตฺตํ
 อิตฺตอินทริยญฺจ น อุปฺปชฺชิตฺตํ ๑

[๘๘๘] ยตฺถ ยตฺถ อิตฺตอินทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํ ตตฺถ คตฺตงฺก
 ตฺตอินทริยํ ๑ เป ๑ ปณฺณินทริยํ มนินทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํ คตฺติ: รุปํ
 วจฺจานํ อรูปํ วจฺจานํ เย ๑ ปุริสํ เขเตเนว ภาวเนน กตฺติจํ ภเว
 ทตฺเตตฺตวา ปรีนิตฺตพฺพายิตฺตํ เตสํ คตฺตงฺก อิตฺตอินทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํ
 โน ๑ เตสํ คตฺตงฺก มนินทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํ ปจฺจิมภวีกานํ
 อตฺตมฺมตฺตคฺคานํ เตสํ คตฺตงฺก อิตฺตอินทริยญฺจ น อุปฺปชฺชิตฺตํ มนิน-
 ทริยญฺจ น อุปฺปชฺชิตฺตํ ๑ ยตฺถ วา ปน ยตฺถ มนินทริยํ น อุป-
 ปชฺชิตฺตํ ตตฺถ คตฺตงฺก อิตฺตอินทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํ คตฺติ: อามนฺตา ๑

[๘๘๘] ยตฺถ ยตฺถ ปุริสอินทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํ ตตฺถ คตฺตงฺก
 ชฺวตฺตอินทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํ คตฺติ: รุปํ วจฺจานํ อรูปํ วจฺจานํ ยา ๑
 อิตฺตโย เขเตเนว ภาวเนน กตฺติจํ ภเว ทตฺเตตฺตวา ปรีนิตฺตพฺพายิตฺตํ
 เตสํ คตฺตงฺก ปุริสอินทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํ โน ๑ เตสํ คตฺตงฺก ชฺวตฺตอิน-
 ทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํ ปจฺจิมภวีกานํ เตสํ คตฺตงฺก ปุริสอินทริยญฺจ
 น อุปฺปชฺชิตฺตํ ชฺวตฺตอินทริยญฺจ น อุปฺปชฺชิตฺตํ ๑ ยตฺถ วา ปน

យតុត ឌីវិតិវត្ថុវិប្បិ អ ឧប្បធម្មវិស្វតិ គត្ថត គតុត ប្រតិវិប្បិ អ ឧប្បធម្មវិស្វតិគ្គិ: ចាមណតា ។

[៣០០០] យត្ថត យតុត ប្រតិវិប្បិ អ ឧប្បធម្មវិស្វតិ គត្ថត គតុត តៃមនវត្ថុវិប្បិ អ ឧប្បធម្មវិស្វតិគ្គិ: រូបាវាទរាវ យា ។ ចិត្តិយ ខេតេវេ វាវេន វត្ថុវិ វាវេ វត្ថុវេតុវា តៃមនវត្ថុវេ ឧប្បធម្មវិស្វតា ប្រវិវិវាវិវត្ថុវិ គេត្ថ គតុត ប្រតិវិប្បិ អ ឧប្បធម្មវិស្វតិ វិ ។ គេត្ថ គតុត តៃមនវត្ថុវិប្បិ អ ឧប្បធម្មវិស្វតិ ប្រវាវិវាវេ ប្រវិវិវាវិវាវ វត្ថុវេវត្ថុវាវ វត្ថុវាវ យា ។ ចិត្តិយ ខេតេវេ វាវេន វត្ថុវិ វាវេ វត្ថុវេតុវា ឧប្បធម្មវិស្វតា ប្រវិវិវាវិវត្ថុវិ គេត្ថ គតុត ប្រតិវិប្បិវិវាវ អ ឧប្បធម្មវិស្វតិ តៃមនវត្ថុវិវិវាវ អ ឧប្បធម្មវិស្វតិ ។ យត្ថត វាវេន យតុត តៃមនវត្ថុវិប្បិ អ ឧប្បធម្មវិស្វតិ គត្ថត គតុត ប្រតិវិប្បិ អ ឧប្បធម្មវិស្វតិគ្គិ: យេ ប្រតិវា ខេតេវេ វាវេន វត្ថុវិ វាវេ វត្ថុវេតុវា ឧប្បធម្មវិស្វតា ប្រវិវិវាវិវត្ថុវិ គេត្ថ គតុត តៃមនវត្ថុវិប្បិ អ ឧប្បធម្មវិស្វតិ វិ ។ គេត្ថ គតុត ប្រតិវិប្បិ អ ឧប្បធម្មវិស្វតិ ប្រវាវិវាវេ ប្រវិវិវាវិវាវ វត្ថុវេវត្ថុវាវ វត្ថុវាវ យា ។ ចិត្តិយ ខេតេវេ វាវេន វត្ថុវិ វាវេ វត្ថុវេតុវា ឧប្បធម្មវិស្វតា ប្រវិវិវាវិវត្ថុវិ គេត្ថ គតុត តៃមនវត្ថុវិវិវាវ អ ឧប្បធម្មវិស្វតិ ប្រតិវិប្បិវិវាវ អ ឧប្បធម្មវិស្វតិ ។

[៣០០១] យត្ថត យតុត ប្រតិវិប្បិ អ ឧប្បធម្មវិស្វតិ គត្ថត គតុត

อุเปกขินทรียม น อุปปชชิตตติ: รุปาวจรานํ อรุปาวจรานํ ยา ๑
 อิตฺติโย เขเตเนว ภาเวน กตฺติ ภาเว ทตฺเตตฺตา อุเปกขาย
 อุปปชชิตฺตา ปรีนพฺพายิตฺตํ เถตฺ คตฺต ปรีตฺติทรียม น อุปปช-
 ชิตตติ โน ๑ เถตฺ คตฺต อุเปกขินทรียม น อุปปชชิตตติ ปจฺฉิม-
 ภวีกานํ อตฺตณฺณตฺตทานํ ยา ๑ อิตฺติโย เขเตเนว ภาเวน กตฺติ
 ภาเว ทตฺเตตฺตา โสมนตฺเตน อุปปชชิตฺตา ปรีนพฺพายิตฺตํ เถตฺ
 คตฺต ปรีตฺติทรียม น อุปปชชิตตติ อุเปกขินทรียม น อุปปช-
 ชิตตติ ๑ ยตฺต วา ปน ยตฺต อุเปกขินทรียม น อุปปชชิตตติ คตฺต
 คตฺต ปรีตฺติทรียม น อุปปชชิตตติ: เย ปรีตฺตา เขเตเนว ภาเวน
 กตฺติ ภาเว ทตฺเตตฺตา โสมนตฺเตน อุปปชชิตฺตา ปรีนพฺพายิตฺตํ
 เถตฺ คตฺต อุเปกขินทรียม น อุปปชชิตตติ โน ๑ เถตฺ คตฺต
 ปรีตฺติทรียม น อุปปชชิตตติ ปจฺฉิมภวีกานํ อตฺตณฺณตฺตทานํ ยา ๑
 อิตฺติโย เขเตเนว ภาเวน กตฺติ ภาเว ทตฺเตตฺตา โสมนตฺเตน
 อุปปชชิตฺตา ปรีนพฺพายิตฺตํ เถตฺ คตฺต อุเปกขินทรียม น-
 อุปปชชิตตติ ปรีตฺติทรียม น อุปปชชิตตติ ๑

[๓๐๐๒] ยตฺต ยตฺต ปรีตฺติทรียม น อุปปชชิตตติ คตฺต คตฺต
 ตฺตทรียม ๑ เป ๑ ปณฺณินทรียม มนินทรียม น อุปปชชิตตติ: รุปา-
 วจรานํ อรุปาวจรานํ ยา ๑ อิตฺติโย เขเตเนว ภาเวน กตฺติ
 ภาเว ทตฺเตตฺตา ปรีนพฺพายิตฺตํ เถตฺ คตฺต ปรีตฺติทรียม น อุ-
 ปชชิตตติ โน ๑ เถตฺ คตฺต มนินทรียม น อุปปชชิตตติ ปจฺฉิม-

ភិកានំ ចត្តយេសតុកានំ គេតំ គតុក ប្រតិទិនុត្រិយឈុ អប្បប្បធិ-
ធិត្ថតិ មនិទុត្រិយឈុ អប្បប្បធិត្ថតិ ។ យត្ថំ វា ឃ យតុក
មនិទុត្រិយំ អប្បប្បធិត្ថតិ គត្ថំ គតុក ប្រតិទិនុត្រិយំ អប្បប្បធិត្ថតិ
ចាមនុតា ។

[២០០៣] យត្ថំ យតុក ធិវិទិនុត្រិយំ អប្បប្បធិត្ថតិ គត្ថំ គតុក
តៃមនុត្រិយំ អប្បប្បធិត្ថតិ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វា ឃ យតុក
តៃមនុត្រិយំ អប្បប្បធិត្ថតិ គត្ថំ គតុក ធិវិទិនុត្រិយំ
អប្បប្បធិត្ថតិ យត្ថំ ទិតុត្ថតំ ចន្ទនុត្រា ឧបេក្ខាសមុប្បតុ-
ឃុទិមទិតុតំ ឧប្បប្បធិត្ថតិ ចត្តយេសតុកានំ គេតំ គតុក តៃមនុត្រិ-
យំ អប្បប្បធិត្ថតិ ឃ ។ គេតំ គតុក ធិវិទិនុត្រិយំ អប្បប្បធិត្ថតិ
ឃុទិមទិតុត្ថតំ គេតំ គតុក តៃមនុត្រិយឈុ អប្បប្បធិត្ថតិ
ធិវិទិនុត្រិយឈុ អប្បប្បធិត្ថតិ ។

[២០០៤] យត្ថំ យតុក ធិវិទិនុត្រិយំ អប្បប្បធិត្ថតិ គត្ថំ គតុក
ឧបេក្ខិនុត្រិយំ អប្បប្បធិត្ថតិ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វា ឃ យតុក
ឧបេក្ខិនុត្រិយំ អប្បប្បធិត្ថតិ គត្ថំ គតុក ធិវិទិនុត្រិយំ អប្ប-
ប្បធិត្ថតិ យត្ថំ ទិតុត្ថតំ ចន្ទនុត្រា តៃមនុត្ថតំ ឧប្បតុឃុទិម-
ទិតុតំ ឧប្បប្បធិត្ថតិ ចត្តយេសតុកានំ គេតំ គតុក ឧបេក្ខិនុត្រិយំ អប្ប-
ប្បធិត្ថតិ ឃ ។ គេតំ គតុក ធិវិទិនុត្រិយំ អប្បប្បធិត្ថតិ ឃុទិ-
មទិតុត្ថតំ គេតំ គតុក ឧបេក្ខិនុត្រិយឈុ អប្បប្បធិត្ថតិ ធិវិទិនុ-
ត្រិយឈុ អប្បប្បធិត្ថតិ ។

[๓๐๐๕] ยตฺถ ยตฺถ ชีวิตินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี ตสฺส ตตฺถ
 ตฺทฺทินทฺริยํ ๑เป ๑ ปณฺณินทฺริยํ มนินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีตฺติ:
 อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ มนินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี ตสฺส
 ตตฺถ ชีวิตินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีตฺติ: อตฺถนฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
 เถตฺ ตตฺถ มนินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี โน ๑ เถตฺ ตตฺถ ชีวิตินทฺริยํ น อุ-
 ปชฺชิสฺสตี ปจฺฉิมจิตฺตมํกํ เถตฺ ตตฺถ มนินทฺริยญฺ ๑ น อุ-
 ปชฺชิสฺสตี ชีวิตินทฺริยญฺ ๑ น อุปปชฺชิสฺสตี ๑

[๓๐๐๖] ยตฺถ ยตฺถ โสมนสฺสอินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี ตสฺส ตตฺถ
 อุเปกฺชินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีตฺติ: ยตฺถ จิตฺตสฺส อนนฺตรา อุเปกฺชา-
 ตมฺปยุตฺตปจฺฉิมจิตฺตํ อุปปชฺชิสฺสตี เถตฺ ตตฺถ โสมนสฺสอินทฺริยํ
 น อุปปชฺชิสฺสตี โน ๑ เถตฺ ตตฺถ อุเปกฺชินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี
 ปจฺฉิมจิตฺตมํกํ อตฺถนฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต เถตฺ ตตฺถ โสมนสฺสอินทฺริยญฺ ๑
 น อุปปชฺชิสฺสตี อุเปกฺชินทฺริยญฺ ๑ น อุปปชฺชิสฺสตี ๑ ยตฺถ วาปน
 ยตฺถ อุเปกฺชินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี ตสฺส ตตฺถ โสมนสฺสอินทฺริยํ
 น อุปปชฺชิสฺสตีตฺติ: ยตฺถ จิตฺตสฺส อนนฺตรา โสมนสฺสตมฺปยุตฺต-
 ปจฺฉิมจิตฺตํ อุปปชฺชิสฺสตี เถตฺ ตตฺถ อุเปกฺชินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี
 โน ๑ เถตฺ ตตฺถ โสมนสฺสอินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี ปจฺฉิม-
 จิตฺตมํกํ อตฺถนฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต เถตฺ ตตฺถ อุเปกฺชินทฺริยญฺ ๑ น อุ-
 ปชฺชิสฺสตี โสมนสฺสอินทฺริยญฺ ๑ น อุปปชฺชิสฺสตี ๑

[๓๐๐๗] ยตฺถ ยตฺถ โสมนสฺสอินทฺริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี ตสฺส ตตฺถ

โน ๑ เสด์ จกฺขุทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ ตจฺจกฺขุทฺธานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เสด์
อุเปกฺขินทฺธิยญฺจ อุปฺปชฺชติจฺจ จกฺขุทฺธิยญฺจ อุปฺปชฺชติ ๑

[๓๐๓๘] ยถุสฺส จกฺขุทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ ตถุสฺส สทฺธิทฺธิยํ ๑ เป ๑
ปณฺณินทฺธิยํ มนินทฺธิยํ อุปฺปชฺชติจฺจาทิ: อามนฺตา ๑ ยถุสฺส วาปน
มนินทฺธิยํ อุปฺปชฺชติจฺจ ตถุสฺส จกฺขุทฺธิยํ อุปฺปชฺชติจฺจ: สทฺพเพสฺส
จกฺขุทฺธานํ อจฺจกฺขุทฺธานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เสด์ มนินทฺธิยํ อุปฺปชฺชติจฺจ
โน ๑ เสด์ จกฺขุทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ ตจฺจกฺขุทฺธานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ
เสดส์ มนินทฺธิยญฺจ อุปฺปชฺชติจฺจ จกฺขุทฺธิยญฺจ อุปฺปชฺชติ ๑

[๓๐๓๘] ยถุสฺส ฆานินทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ ตถุสฺส อิตฺถินทฺธิยํ ๑ เป ๑
ปฺริตฺธิทฺธิยํ อุปฺปชฺชติจฺจาทิ: อามนฺตา ๑ ยถุสฺส วาปน ปฺริตฺธิทฺธิยํ
อุปฺปชฺชติจฺจ ตถุสฺส ฆานินทฺธิยํ อุปฺปชฺชติจฺจ: สทฺพเพสฺส จกฺขุทฺธานํ
อฆานกฺกานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เสด์ ปฺริตฺธิทฺธิยํ อุปฺปชฺชติจฺจ โน ๑
เสดส์ ฆานินทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ ตจฺจฆานกฺกานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เสด์ ปฺริตฺธิ-
ทฺธิยญฺจ อุปฺปชฺชติจฺจ ฆานินทฺธิยญฺจ อุปฺปชฺชติ ๑

[๓๐๓๘] ยถุสฺส ฆานินทฺธิยํ อุปฺปชฺชติ ตถุสฺส ชีวิตฺตินทฺธิยํ อุป-
ปชฺชติจฺจาทิ: อามนฺตา ๑ ยถุสฺส วาปน ชีวิตฺตินทฺธิยํ อุปฺปชฺชติจฺจ
ตถุสฺส ฆานินทฺธิยํ อุปฺปชฺชติจฺจ: สทฺพเพสฺส จกฺขุทฺธานํ อฆานกฺกานํ
อุปฺปชฺชนฺตานํ เสด์ ชีวิตฺตินทฺธิยํ อุปฺปชฺชติจฺจ โน ๑ เสด์ ฆานินทฺธิยํ
อุปฺปชฺชติ ตจฺจฆานกฺกานํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เสด์ ชีวิตฺตินทฺธิยญฺจ อุป-
ปชฺชติจฺจ ฆานินทฺธิยญฺจ อุปฺปชฺชติ ๑

คตฺถํ อิตฺถินทฺริยํ อูปฺปชฺชตฺติ: สฬฺหเพถํ จวนฺตานิ น อิตฺถํ อูป-
 ปชฺชนฺตานิ เถถํ ชฺวิตฺถินทฺริยํ อูปฺปชฺชิตฺถํ โน จ เถถํ อิตฺถินทฺริยํ
 อูปฺปชฺชติ อิตฺถํ อูปฺปชฺชนฺตํ คตฺถํ ชฺวิตฺถินทฺริยญฺจ อูปฺปชฺชิตฺถํ
 อิตฺถินทฺริยญฺจ อูปฺปชฺชติ ฯ

[๓๐๒๔] ยตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อูปฺปชฺชติ คตฺถํ โสมนตฺถินทฺริยํ
 ฯเปฯ อูปฺเปกฺขินทฺริยํ สทฺธิทฺริยํ ปณฺณินทฺริยํ มนินทฺริยํ อูป-
 ปชฺชิตฺถาติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปน มนินทฺริยํ อูปฺปชฺชิตฺถํ
 คตฺถํ อิตฺถินทฺริยํ อูปฺปชฺชตฺติ: สฬฺหเพถํ จวนฺตานิ น อิตฺถํ อูป-
 ปชฺชนฺตานิ เถถํ มนินทฺริยํ อูปฺปชฺชิตฺถํ โน จ เถถํ อิตฺถินทฺริยํ
 อูปฺปชฺชติ อิตฺถํ อูปฺปชฺชนฺตํ คตฺถํ มนินทฺริยญฺจ อูปฺปชฺชิตฺถํ
 อิตฺถินทฺริยญฺจ อูปฺปชฺชติ ฯ

[๓๐๒๕] ยตฺถ ปฺริตฺถินทฺริยํ อูปฺปชฺชติ คตฺถํ ชฺวิตฺถินทฺริยํ อูป-
 ปชฺชิตฺถาติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปน ชฺวิตฺถินทฺริยํ อูปฺปชฺชิตฺถํ
 คตฺถํ ปฺริตฺถินทฺริยํ อูปฺปชฺชตฺติ: สฬฺหเพถํ จวนฺตานิ น ปฺริตฺถํ อูป-
 ปชฺชนฺตานิ เถถํ ชฺวิตฺถินทฺริยํ อูปฺปชฺชิตฺถํ โน จ เถถํ ปฺริตฺถินทฺริยํ
 อูปฺปชฺชติ ปฺริตฺถํ อูปฺปชฺชนฺตานิ เถถํ ชฺวิตฺถินทฺริยญฺจ อูปฺปชฺชิตฺถํ
 ปฺริตฺถินทฺริยญฺจ อูปฺปชฺชติ ฯ

[๓๐๒๖] ยตฺถ ปฺริตฺถินทฺริยํ อูปฺปชฺชติ คตฺถํ โสมนตฺถินทฺริยํ
 ฯเปฯ อูปฺเปกฺขินทฺริยํ สทฺธิทฺริยํ ปณฺณินทฺริยํ มนินทฺริยํ อูป-
 ปชฺชิตฺถาติ: อามนฺตา ฯ ยตฺถ วาปน มนินทฺริยํ อูปฺปชฺชิตฺถํ

គត្តំ បុរិសិភ្នំ ឧប្បធម្មត្ថិៈ ឥវុវេតំ ទល្ហតានំ បុរិសានំ ឧប-
 ធម្មតានំ គេតំ មនិភ្នំ ឧប្បធម្មតុ ឆៃ ។ គេតំ បុរិសិភ្នំ
 ឧប្បធម្មតិ បុរិសានំ ឧប្បធម្មតានំ គេតំ មនិភ្នំធម្មតុ ឧប្បធម្មតុ
 បុរិសិភ្នំធម្មតុ ឧប្បធម្មតិ ។

[៣០២៧] យត្ថំ ឆ័វិភិភ្នំ ឧប្បធម្មតិ គត្តំ តៃមន្តតិភ្នំ
 ឧប្បធម្មតុភាគិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វាបន តៃមន្តតិភ្នំ ឧប្ប-
 ធម្មតុ គត្តំ ឆ័វិភិភ្នំ ឧប្បធម្មត្ថិៈ ឥវុវេតំ ទល្ហតានំ ឧប្បធម្មតុ
 គត្តំ ឆ័វិភិភ្នំ ឧប្បធម្មតិ ឥវុវេតំ ឧប្បធម្មតានំ ឧប្បធម្មតុ គត្តំ
 ឆ័វិភិភ្នំ ឧប្បធម្មតិ ឥវុវេតំ ឧប្បធម្មតានំ ឧប្បធម្មតុ ឆ័វិភិភ្នំ
 ឧប្បធម្មតុ គត្តំ តៃមន្តតិភ្នំធម្មតុ ឧប្បធម្មតុ ឆ័វិភិភ្នំធម្មតុ
 ឧប្បធម្មតិ ។

[៣០២៨] យត្ថំ ឆ័វិភិភ្នំ ឧប្បធម្មតិ គត្តំ ឧប្បធម្មតិ ។ បេ ។
 ឥវុវេតំ ឆ័វិភិភ្នំ ឆ័វិភិភ្នំ មនិភ្នំ ឧប្បធម្មតុភាគិៈ ចាមនុតា ។
 យត្ថំ វាបន មនិភ្នំ ឧប្បធម្មតុ គត្តំ ឆ័វិភិភ្នំ ឧប្បធម្មត្ថិៈ
 ឥវុវេតំ ទល្ហតានំ ឧប្បធម្មតុ គត្តំ ឆ័វិភិភ្នំ ឧប្បធម្មតិ ឥវុវេតំ
 ឧប្បធម្មតុ ឆ័វិភិភ្នំ ឧប្បធម្មតិ ឥវុវេតំ ឧប្បធម្មតានំ ឧប្បធម្មតុ
 គត្តំ ឆ័វិភិភ្នំ ឧប្បធម្មតុ ឥវុវេតំ ឧប្បធម្មតានំ ឧប្បធម្មតុ គត្តំ
 មនិភ្នំធម្មតុ ឧប្បធម្មតុ ឆ័វិភិភ្នំធម្មតុ ឧប្បធម្មតិ

[៣០២៩] យត្ថំ តៃមន្តតិភ្នំ ឧប្បធម្មតិ គត្តំ ឧប្បធម្មតិ
 ឧប្បធម្មតុភាគិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វាបន ឧប្បធម្មតិ ឧប្ប-

ទិតុត្ថង្គ ចុប្បាភក្ខណេ គេតំ សត្វិនុត្តរិយណុ ចុប្បធម្មតុ ចុប្បេក្ខិនុ-
ត្តរិយណុ ចុប្បធម្មតិ ។

[៣០៣២] មនុស្ស ចុប្បេក្ខិនុត្តរិយ ចុប្បធម្មតិ គត្ថង្គ ឈរឈរត្តរិយ
។ បេ។ មនុស្ស ចុប្បធម្មតុភាគិៈ ចាមនុតា ។ មនុស្ស ចាប្ប
មនុស្ស ចុប្បធម្មតុ គត្ថង្គ ចុប្បេក្ខិនុត្តរិយ ចុប្បធម្មតៈ ឥត្តុភេតំ
ទិតុត្ថង្គ រាគក្ខណេ ចុប្បេក្ខាវិប្បយុត្តទិតុត្ថង្គ ចុប្បាភក្ខណេ និរោ-
ត្ថមាប្បនាមំ ចត្តឈរត្តតាមំ គេតំ មនុស្ស ចុប្បធម្មតុ នៃ ។
គេតំ ចុប្បេក្ខិនុត្តរិយ ចុប្បធម្មតិ ចុប្បេក្ខាយ ចុប្បធម្មតាមំ ឈរត្ត
ចុប្បេក្ខាវិប្បយុត្តទិតុត្ថង្គ ចុប្បាភក្ខណេ គេតំ មនុស្ស ចុប្ប-
ធម្មតុ ចុប្បេក្ខិនុត្តរិយណុ ចុប្បធម្មតិ ។

[៣០៣៣] មនុស្ស សត្វិនុត្តរិយ ចុប្បធម្មតិ គត្ថង្គ ឈរឈរត្តរិយ
ចុប្បធម្មតុភាគិៈ ចាមនុតា ។ មនុស្ស ចាប្ប ឈរឈរត្តរិយ ចុប្បធម្មតុ
គត្ថង្គ សត្វិនុត្តរិយ ចុប្បធម្មតៈ ឥត្តុភេតំ ទិតុត្ថង្គ រាគក្ខណេ
សត្វាវិប្បយុត្តទិតុត្ថង្គ ចុប្បាភក្ខណេ និរោត្ថមាប្បនាមំ ចត្តឈរ-
ត្តតាមំ គេតំ ឈរឈរត្តរិយ ចុប្បធម្មតុ នៃ ។ គេតំ សត្វិនុត្តរិយ
ចុប្បធម្មតិ សត្វេកាមំ ចុប្បធម្មតាមំ ឈរត្ត សត្វាវិប្បយុត្ត-
ទិតុត្ថង្គ ចុប្បាភក្ខណេ គេតំ ឈរឈរត្តរិយណុ ចុប្បធម្មតុ សត្វិនុ-
ត្តរិយណុ ចុប្បធម្មតិ ។

[៣០៣៤] មនុស្ស សត្វិនុត្តរិយ ចុប្បធម្មតិ គត្ថង្គ មនុស្ស ចុប្ប-
ធម្មតុភាគិៈ ចាមនុតា ។ មនុស្ស ចាប្ប មនុស្ស ចុប្បធម្មតុ

ឥធានកាណំ ឧប្បធម្មតាណំ គេតំ គគុត ចិត្តិនុត្តរិយណុ។ ឧប្បធម្មតុត
ធានិនុត្តរិយណុ។ ឧប្បធម្មតិ ។

[៣០៤៦] យត្ថំ យគុត ធានិនុត្តរិយំ ឧប្បធម្មតិ គត្ថំ គគុត ប្រតិដ្ឋិ-
ត្តរិយំ ឧប្បធម្មតុត្ថាតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វា ឧប្ប យគុត ប្រតិដ្ឋិ-
ត្តរិយំ ឧប្បធម្មតុត គត្ថំ គគុត ធានិនុត្តរិយំ ឧប្បធម្មតីតិៈ កាមាវចរា
ឧប្បធម្មតាណំ ឧធានកាណំ កាមាវចរំ ឧប្បធម្មតាណំ គេតំ គគុត ប្រតិដ្ឋិ-
ត្តរិយំ ឧប្បធម្មតុត ណ ។ គេតំ គគុត ធានិនុត្តរិយំ ឧប្បធម្មតិ
ឥធានកាណំ ឧប្បធម្មតាណំ គេតំ គគុត ប្រតិដ្ឋិនុត្តរិយណុ។ ឧប្បធម្មតុត
ធានិនុត្តរិយណុ។ ឧប្បធម្មតិ ។

[៣០៤៧] យត្ថំ យគុត ធានិនុត្តរិយំ ឧប្បធម្មតិ គត្ថំ គគុត
ឆីវិតិនុត្តរិយំ ឧប្បធម្មតុត្ថាតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វា ឧប្ប យគុត
ឆីវិតិនុត្តរិយំ ឧប្បធម្មតុត គត្ថំ គគុត ធានិនុត្តរិយំ ឧប្បធម្មតីតិៈ
ត្ថុប្បេតំ ឧប្បធម្មតាណំ ឧធានកាណំ ឧប្បធម្មតាណំ គេតំ គគុត ឆីវិតិនុត្តរិយំ
ឧប្បធម្មតុត ណ ។ គេតំ គគុត ធានិនុត្តរិយំ ឧប្បធម្មតិ ឥធានកាណំ
ឧប្បធម្មតាណំ គេតំ គគុត ឆីវិតិនុត្តរិយណុ។ ឧប្បធម្មតុត ធានិនុត្តរិយណុ។
ឧប្បធម្មតិ ។

[៣០៤៨] យត្ថំ យគុត ធានិនុត្តរិយំ ឧប្បធម្មតិ គត្ថំ គគុត
តៃមនត្ថិតិនុត្តរិយំ ឧប្បធម្មតុត្ថាតិៈ ចាមនុតា ។ យត្ថំ វា ឧប្ប យគុត
តៃមនត្ថិតិនុត្តរិយំ ឧប្បធម្មតុត គត្ថំ គគុត ធានិនុត្តរិយំ ឧប្បធម្មតីតិៈ
កាមាវចរា ឧប្បធម្មតាណំ ឧធានកាណំ កាមាវចរំ ឧប្បធម្មតាណំ រូបា-

วจฺรณํ เคตํ คตฺถ โสมนสฺสอินทริยํ อปฺปชฺชิตฺถ โน ๑ เคตํ
คตฺถ ฆานินทริยํ อปฺปชฺชติ สฺสฆานกานํ อปฺปชฺชนฺตณํ เคตํ คตฺถ
โสมนสฺสอินทริยญฺจ อปฺปชฺชิตฺถ ฆานินทริยญฺจ อปฺปชฺชติ ๑

[๓๐๔๘] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินทริยํ อปฺปชฺชติ คตฺถ คตฺถ อฺเปกฺขินฺทริยํ
อปฺปชฺชิตฺถาคิ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ อฺเปกฺขินฺทริยํ
อปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ ฆานินทริยํ อปฺปชฺชตฺติ: กามา
วจฺรา จวนฺตณํ อฆานกานํ กามาวจฺรํ อปฺปชฺชนฺตณํ รุปาวจฺรณํ
อฺรปาวจฺรณํ เคตํ คตฺถ อฺเปกฺขินทริยํ อปฺปชฺชิตฺถ โน ๑ เคตํ
คตฺถ ฆานินทริยํ อปฺปชฺชติ สฺสฆานกานํ อปฺปชฺชนฺตณํ เคตํ คตฺถ
อฺเปกฺขินทริยญฺจ อปฺปชฺชิตฺถ ฆานินทริยญฺจ อปฺปชฺชติ ๑

[๓๐๕๐] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินทริยํ อปฺปชฺชติ คตฺถ คตฺถ
สทฺธิทริยํ ๑ เป ๑ ปณฺณินทริยํ มนินทริยํ อปฺปชฺชิตฺถาคิ: อามนฺตา ๑
ยตฺถ วาปน ยตฺถ มนินทริยํ อปฺปชฺชิตฺถ คตฺถ คตฺถ ฆานินทริยํ
อปฺปชฺชตฺติ: กามาวจฺรา จวนฺตณํ อฆานกานํ กามาวจฺรํ อปฺปชฺช-
นฺตณํ รุปาวจฺรณํ อฺรปาวจฺรณํ เคตํ คตฺถ มนินทริยํ อปฺปชฺชิตฺถ
โน ๑ เคตํ คตฺถ ฆานินทริยํ อปฺปชฺชติ สฺสฆานกานํ
อปฺปชฺชนฺตณํ เคตํ คตฺถ มนินทริยญฺจ อปฺปชฺชิตฺถ ฆานินทริยญฺจ
อปฺปชฺชติ ๑

[๓๐๕๓] ยตฺถ ยตฺถ อิตฺถินทริยํ อปฺปชฺชติ คตฺถ คตฺถ
ปริถินทริยํ อปฺปชฺชิตฺถาคิ: อามนฺตา ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ

[illegible]

[๓๐๕๒] ยถัสถ์ ยถุถ อธิติณฺหุริยํ อุปฺปชฺชติ คตฺถ คตฺถ
 ฐิตินฺหุริยํ อุปฺปชฺชติภาติ: อามนฺตา ฯ ยถัสถ์ วาปน ยถุถ
 ฐิตินฺหุริยํ อุปฺปชฺชติถ คตฺถ คตฺถ อธิติณฺหุริยํ อุปฺปชฺชติคฺติ:
 กามาจจรา จวนฺตานํ น อธิถึนํ กามาจจริ อุปฺปชฺชนฺตานํ รูปาจจรานํ
 อรูปาจจรานํ เถถ์ คตฺถ ฐิตินฺหุริยํ อุปฺปชฺชติถ โน จ เถถ์ คตฺถ
 อธิติณฺหุริยํ อุปฺปชฺชติ อธิถึนํ อุปฺปชฺชนฺคีนํ คาค์ คตฺถ ฐิตินฺ-
 หุริยณฺจ อุปฺปชฺชติถ อธิติณฺหุริยณฺจ อุปฺปชฺชติ ฯ

[illegible]

[๓๐๕๔] ยดฺธ ยตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อูปฺปชฺชติ คธฺธ คตฺถ

[๑๐๕๗] ยดฺธ ยดฺด ปฺริตฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชติ ตถฺธ ตตฺถ
 โธมณฺธตฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชติคฺคาคิ: อามนฺทา ฯ ยดฺธ วาปน ยดฺด
 โธมณฺธตฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชติคฺค ตถฺธ ตตฺถ ปฺริตฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชติคฺคิ:
 กามาจฺจวรา จฉนฺตานํ น ปฺริตฺถํ กามาจฺจวโร อฺปฺปชฺชนฺตานํ ฐปฺวา
 จจฺจวราณํ เถถํ ตตฺถ โธมณฺธตฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชติคฺค โน ฯ เถถํ
 ตตฺถ ปฺริตฺธิทฺธิยํ อฺปฺปชฺชติ ปฺริตฺถํ อฺปฺปชฺชนฺตานํ เถถํ ตตฺถ
 โธมณฺธตฺธิทฺธิยณฺจ อฺปฺปชฺชติคฺค ปฺริตฺธิทฺธิยณฺจ อฺปฺปชฺชติ ฯ

[๓๐๕๘] ยดฺธํ ยตฺถ ปุริสฺสทฺทริยํ อปฺปชฺชติ คตฺถํ คตฺถ
 อูปะกัชฺชนทฺทริยํ อปฺปชฺชติคฺคาติ: อามนฺทา ฯ ยดฺธํ วา ปน ยตฺถ
 อูปะกัชฺชนทฺทริยํ อปฺปชฺชติคฺคํ คตฺถํ คตฺถํ ปุริสฺสทฺทริยํ อปฺปชฺชติคฺคิ:
 กามาจฺจวรา จจนฺตานํ น ปุริสฺสํ กามาจฺจํ อปฺปชฺชนฺตานํ รูปาจฺจวรา
 จรูปาจฺจวรา เตหํ คตฺถํ อูปะกัชฺชนทฺทริยํ อปฺปชฺชติคฺคํ โน จ เตหํ
 คตฺถํ ปุริสฺสทฺทริยํ อปฺปชฺชติ ปุริสฺสํ อปฺปชฺชนฺตานํ เตหํ คตฺถํ
 อูปะกัชฺชนทฺทริยญฺจ อปฺปชฺชติคฺคํ ปุริสฺสทฺทริยญฺจ อปฺปชฺชติ ฯ

[๑๐๕๘] ยถฺยํ ยถฺยํ ปุริสํทริยํ อปฺปชฺชติ ตถฺยํ ตถฺยํ สทฺธิ-
ทริยํ ๑เป ๑ ปณฺณินทริยํ มนินทริยํ อปฺปชฺชติคฺคาติ อามนฺตา ๑
ยถฺยํ วาปน ยถฺยํ มนินทริยํ อปฺปชฺชติคฺคํ ตถฺยํ ตถฺยํ ปุริสํทริยํ
อปฺปชฺชติคฺคิ: กามาจฺจรา จวนฺตํ นปุริสํ กามาจฺจรํ อปฺปช-
ชฺชุนฺตํ รุปฺวาจฺจรา นํ รุปฺวาจฺจรา นํ เสดํ ตถฺยํ มนินทริยํ อปฺปชฺชติคฺคํ
โน ๑ เสดํ ตถฺยํ ปุริสํทริยํ อปฺปชฺชติ ปุริสํทริยํ อปฺปชฺชชฺชุนฺตํ

ឧបេក្ខាវិប្បយុត្តតិក្កត្តត្ថំ ឧប្បាហក្កនេ គេតំ គគុត ឥត្ថិនុត្ថិយំ
 ឧប្បឌ្ឍតុត ឆៃ ។ គេតំ គគុត ឧបេក្ខិនុត្ថិយំ ឧប្បឌ្ឍតិ ឧបេក្ក-
 ឆាយ ឧប្បឌ្ឍតានំ ឦវគុតេ ឧបេក្ខាសំប្បយុត្តតិក្កត្តត្ថំ ឧប្បាហក្កនេ
 គេតំ គគុត ឥត្ថិនុត្ថិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុត ឧបេក្ខិនុត្ថិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតិ ។

[៣០៦៦] មត្តំ មគុត ឧបេក្ខិនុត្ថិយំ ឧប្បឌ្ឍតិ គត្តំ គគុត
 ឦវធិនុត្ថិយំ ឧប្បឌ្ឍតិកាតិៈ ឥត្ថុឆាវាតំ ឧប្បឌ្ឍតានំ គេតំ គគុត
 ឧបេក្ខិនុត្ថិយំ ឧប្បឌ្ឍតិ ឆៃ ។ គេតំ គគុត ឦវធិនុត្ថិយំ ឧប្បឌ្ឍតុត
 ចិត្តវេតំ ឧបេក្ខាយ ឧប្បឌ្ឍតានំ ឦវគុតេ ឧបេក្ខាសំប្បយុត្តតិក្កត្តត្ថំ
 ឧប្បាហក្កនេ គេតំ គគុត ឧបេក្ខិនុត្ថិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតិ ឦវធិនុ-
 ត្ថិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុត ។ មត្តំ ឧប្បធិនុត្ថិយំ ឧប្បឌ្ឍតិ
 គត្តំ គគុត ឧបេក្ខិនុត្ថិយំ ឧប្បឌ្ឍតិក្កិៈ ឥត្ថុវេតំ គិក្កត្តត្ថំ
 រាគក្កនេ ឧបេក្ខាវិប្បយុត្តតិក្កត្តត្ថំ ឧប្បាហក្កនេ គេតំ គគុត
 ឦវធិនុត្ថិយំ ឧប្បឌ្ឍតុត ឆៃ ។ គេតំ គគុត ឧបេក្ខិនុត្ថិយំ ឧប្ប-
 ឌ្ឍតិ ឧបេក្ខាយ ឧប្បឌ្ឍតានំ ឦវគុតេ ឧបេក្ខាសំប្បយុត្តតិក្កត្តត្ថំ
 ឧប្បាហក្កនេ គេតំ គគុត ឦវធិនុត្ថិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតុត ឧបេក្ខិនុ-
 ត្ថិយណ្ឌ ឧប្បឌ្ឍតិ ។

[៣០៦៧] មត្តំ មគុត ឧបេក្ខិនុត្ថិយំ ឧប្បឌ្ឍតិ គត្តំ គគុត
 មិនុត្ថិយំ ឧប្បឌ្ឍតិកាតិៈ ឥត្ថុឆាវាតំ ឧប្បឌ្ឍតានំ គេតំ គគុត
 ឧបេក្ខិនុត្ថិយំ ឧប្បឌ្ឍតិ ឆៃ ។ គេតំ គគុត មិនុត្ថិយំ ឧប្បឌ្ឍតុត
 ចិត្តវេតំ ឧបេក្ខាយ ឧប្បឌ្ឍតានំ ឦវគុតេ ឧបេក្ខាសំប្បយុត្តតិក្កត្តត្ថំ

មនិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតាភិៈ ឥត្ថុចារាទំ ចុប្បធម្មនុគានំ គេតំ គគុត
 ឥត្ថុចារិយំ ចុប្បធម្មតិ ណ ។ គេតំ គគុត មនិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុ
 ចិត្តវេតំ ឥត្ថេកុកានំ ចុប្បធម្មនុគានំ ឋានុគេ ឥត្ថុចារាទំ ឥត្ថុចារិយំ
 ចុប្បាភក្កុទេ គេតំ គគុត ឥត្ថុចារិយឈុ ចុប្បធម្មតិ មនិវត្តិយឈុ
 ចុប្បធម្មតុ ។ យត្ថំ វា ឋាន យតុ មនិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុ គត្ថំ
 គគុត ឥត្ថុចារិយំ ចុប្បធម្មតិៈ ឥត្ថុចារិយំ ឥត្ថុចារិយំ ឥត្ថុចារិយំ
 ឥត្ថុចារិយំ ចុប្បធម្មតុ ចុប្បាភក្កុទេ គេតំ គគុត មនិវត្តិយំ ចុប្បធម្ម
 តុ ណ ។ គេតំ គគុត ឥត្ថុចារិយំ ចុប្បធម្មតិ ឥត្ថេកុកានំ ចុប្បធម្ម
 នុគានំ ឋានុគេ ឥត្ថុចារាទំ ឥត្ថុចារិយំ ចុប្បធម្មតុ ចុប្បាភក្កុទេ គេតំ គគុត
 មនិវត្តិយឈុ ចុប្បធម្មតុ ឥត្ថុចារិយឈុ ចុប្បធម្មតិ ។

[៣០៧០] យត្ថំ យតុ ឋានុមនិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ គគុត
 មនិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតាភិៈ ឥត្ថុចារាទំ ចុប្បធម្មនុគានំ គេតំ គគុត
 ឋានុមនិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតិ ណ ។ គេតំ គគុត មនិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុ
 ចិត្តវេតំ ឋានុមនិវត្តិយំ ចុប្បធម្មនុគានំ ឋានុគេ ឋានុមនិវត្តិយំ
 ឥត្ថុចារិយំ ចុប្បាភក្កុទេ គេតំ គគុត ឋានុមនិវត្តិយឈុ ចុប្បធម្មតិ
 មនិវត្តិយឈុ ចុប្បធម្មតុ ។ យត្ថំ វា ឋាន យតុ មនិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុ
 គត្ថំ គគុត ឋានុមនិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតិៈ ឥត្ថុចារិយំ ឥត្ថុចារិយំ ឥត្ថុចារិយំ
 ឋានុមនិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុ ចុប្បាភក្កុទេ គេតំ គគុត មនិវត្តិយំ ចុប្ប
 ធម្មតុ ណ ។ គេតំ គគុត ឋានុមនិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតិ ឋានុមនិវត្តិយំ
 ឋានុមនិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុ ឋានុគេ ឋានុមនិវត្តិយំ ឥត្ថុចារាទំ ឥត្ថុចារិយំ ចុប្បធម្មតុ ចុប្បា

ទណ្ឌតាម ឧទក្កុកានំ ឧប្បធម្មតាម គេតំ មនិក្ខត្រិយំ ឧប្បធម្មត្ថិតិ
 ណៃ ។ គេតំ ឧទក្កុកានំ ឧប្បធម្មតិ ឧទក្កុកានំ ឧប្បធម្មតាម
 គេតំ មនិក្ខត្រិយណ្ឌ ឧប្បធម្មត្ថិតិ ឧទក្កុកានំ ឧប្បធម្មតិ ។

[៣០៨៥] មត្ថំ ឆានិក្ខត្រិយំ ឧប្បធម្មតិ គត្ថំ ចិត្តិក្ខត្រិយំ ឧប្ប-
 ធម្មត្ថិតិៈ ឧទក្កុកានំ កាមាវាទំ ឧប្បធម្មតាម មេ ។
 រូបាវាទំ ចរូបាវាទំ ឧប្បធម្មតុក្កា បរិវិជ្ជាបាយិត្ថិតិ មេ ។ ឧទក្កុកានំ
 គេតំ ឆានិក្ខត្រិយំ ឧប្បធម្មតិ ណៃ ។ គេតំ ចិត្តិក្ខត្រិយំ
 ឧប្បធម្មត្ថិតិ ចិត្តិក្ខត្រិយណ្ឌ ឧប្បធម្មតាម គេតំ ឆានិក្ខត្រិយណ្ឌ
 ឧប្បធម្មតិ ចិត្តិក្ខត្រិយណ្ឌ ឧប្បធម្មត្ថិតិ ។ មត្ថំ ឆានិក្ខត្រិយំ
 ឧប្បធម្មត្ថិតិ គត្ថំ ឆានិក្ខត្រិយំ ឧប្បធម្មត្ថិតិៈ ឧទក្កុកានំ
 ឧទក្កុកានំ ឧប្បធម្មតាម គេតំ ចិត្តិក្ខត្រិយំ ឧប្បធម្មត្ថិតិ ណៃ ។
 គេតំ ឆានិក្ខត្រិយំ ឧប្បធម្មតិ ឧទក្កុកានំ ឧប្បធម្មតាម គេតំ ចិត្តិក្ខ-
 ត្រិយណ្ឌ ឧប្បធម្មត្ថិតិ ឆានិក្ខត្រិយណ្ឌ ឧប្បធម្មតិ ។

[៣០៨៦] មត្ថំ ឆានិក្ខត្រិយំ ឧប្បធម្មតិ គត្ថំ ឧទក្កុកានំ ឧប្ប-
 ធម្មត្ថិតិៈ ឧទក្កុកានំ កាមាវាទំ ឧប្បធម្មតាម មេ ។
 រូបាវាទំ ចរូបាវាទំ ឧប្បធម្មតុក្កា បរិវិជ្ជាបាយិត្ថិតិ មេ ។ ចិត្តិក្ខត្រិយំ
 គេតំ ឆានិក្ខត្រិយំ ឧប្បធម្មតិ ណៃ ។ គេតំ ឧទក្កុកានំ
 ឧប្បធម្មត្ថិតិ ចិត្តិក្ខត្រិយណ្ឌ ឧប្បធម្មតាម គេតំ ឆានិក្ខត្រិយណ្ឌ
 ឧប្បធម្មតិ ចិត្តិក្ខត្រិយណ្ឌ ឧប្បធម្មត្ថិតិ ។

ทริยญฯ อูปฺปชฺชติ ปฺริตฺติทริยญฯ อูปฺปชฺชติ ๑ ยตฺถ วา ปน
 ปฺริตฺติทริยํ อูปฺปชฺชติ คตฺถ ฆานินทริยํ อูปฺปชฺชติ ตีติ: สํพเพถ์
 จวนฺตํ อฆานกํ อูปฺปชฺชตํ เตถ์ ปฺริตฺติทริยํ อูปฺปชฺชติ
 โน ๑ เตถ์ ฆานินทริยํ อูปฺปชฺชติ สฆานกํ อูปฺปชฺชตํ
 เตถ์ ปฺริตฺติทริยญฯ อูปฺปชฺชติ ฆานินทริยญฯ อูปฺปชฺชติ ๑

[๓๐๘๗] ยตฺถ ฆานินทริยํ อูปฺปชฺชติ คตฺถ ชีวิตินทริยํ อูป-
 ปชฺชติ ตีติ: ปจฺจิมภิกฺขกํ กามาวจรํ อูปฺปชฺชตํ เตถ์ ฆานิน-
 ทริยํ อูปฺปชฺชติ โน ๑ เตถ์ ชีวิตินทริยํ อูปฺปชฺชติ อิตเรถ์
 สฆานกํ อูปฺปชฺชตํ เตถ์ ฆานินทริยญฯ อูปฺปชฺชติ ชีวิติน-
 ทริยญฯ อูปฺปชฺชติ ๑ ยตฺถ วา ปน ชีวิตินทริยํ อูปฺปชฺชติ
 คตฺถ ฆานินทริยํ อูปฺปชฺชติ ตีติ: สํพเพถ์ จวนฺตํ อฆานกํ อูป-
 ปชฺชตํ เตถ์ ชีวิตินทริยํ อูปฺปชฺชติ โน ๑ เตถ์ ฆานินทริยํ
 อูปฺปชฺชติ สฆานกํ อูปฺปชฺชตํ เตถ์ ชีวิตินทริยญฯ อูป-
 ปชฺชติ ฆานินทริยญฯ อูปฺปชฺชติ ๑

[๓๐๘๘] ยตฺถ ฆานินทริยํ อูปฺปชฺชติ คตฺถ โสมนตฺติทริยํ
 อูปฺปชฺชติ ตีติ: ปจฺจิมภิกฺขกํ กามาวจรํ อูปฺปชฺชตํ เย ๑
 สฆานกา อูปฺเปกฺขาย อูปฺปชฺชติวา ปรีนพฺพายตฺติ ๑ เตถ์ อูป-
 ปชฺชตํ เตถ์ ฆานินทริยํ อูปฺปชฺชติ โน ๑ เตถ์ โสมนตฺติทริยํ
 อูปฺปชฺชติ อิตเรถ์ สฆานกํ อูปฺปชฺชตํ เตถ์ ฆานิน-
 ทริยญฯ อูปฺปชฺชติ โสมนตฺติทริยญฯ อูปฺปชฺชติ ๑ ยตฺถ วา ปน

คตฺถ์ ฆานินฺทริยํ อุปปชฺชตฺติ: สหุเพถ์ จวนฺตานิ อฆานกานํ
 อุปปชฺชนฺตานิ เตถ์ สทฺธิทริยํ อุปปชฺชตฺติ โน ๑ เตถ์ ฆานิน-
 ทริยํ อุปปชฺชตฺติ สฆานกานํ อุปปชฺชนฺตานิ เตถ์ สทฺธิทริยญฺ ๑
 อุปปชฺชตฺติ ฆานินฺทริยญฺ ๑ อุปปชฺชตฺติ ๑

[๓๐๘๓] ยตฺถ ฆานินฺทริยํ อุปปชฺชตฺติ คตฺถ์ ปญฺณินฺทริยํ ๑ เป ๑
 มนินฺทริยํ อุปปชฺชตฺติ: ปจฺฉิมภิกฺกานํ กามาวจํ อุปปชฺชนฺตานิ
 เตถ์ ฆานินฺทริยํ อุปปชฺชตฺติ โน ๑ เตถ์ มนินฺทริยํ อุปปชฺชตฺติ
 อิตฺเตถ์ สฆานกานํ อุปปชฺชนฺตานิ เตถ์ ฆานินฺทริยญฺ ๑ อุปปชฺชตฺติ
 มนินฺทริยญฺ ๑ อุปปชฺชตฺติ ๑ ยตฺถ วาปน มนินฺทริยํ อุปปชฺชตฺติ
 คตฺถ์ ฆานินฺทริยํ อุปปชฺชตฺติ: สหุเพถ์ จวนฺตานิ อฆานกานํ
 อุปปชฺชนฺตานิ เตถ์ มนินฺทริยํ อุปปชฺชตฺติ โน ๑ เตถ์ ฆานิน-
 ทริยํ อุปปชฺชตฺติ สฆานกานํ อุปปชฺชนฺตานิ เตถ์ มนินฺทริยญฺ ๑
 อุปปชฺชตฺติ ฆานินฺทริยญฺ ๑ อุปปชฺชตฺติ ๑

[๓๐๘๔] ยตฺถ อิตฺถินฺทริยํ อุปปชฺชตฺติ คตฺถ์ ปุริสฺสินฺทริยํ อุ-
 ปชฺชตฺติ: ปจฺฉิมภิกฺกานํ อิตฺถินํ อุปปชฺชนฺตานิ ยา ๑ อิตฺถิโย
 รุปาวจํ อรุปาวจํ อุปปชฺชตฺติวา ปรีนิพฺพายิตฺถนฺติ ยา ๑ อิตฺถิโย
 เขเคเนว ภาเวน กตฺติ ภาเว ทตฺเตตฺถวา ปรีนิพฺพายิตฺถนฺติ คตฺถ์
 อุปปชฺชนฺตานิ คตฺถ์ อิตฺถินฺทริยํ อุปปชฺชตฺติ โน ๑ คตฺถ์ ปุริสฺสินฺทริยํ
 อุปปชฺชตฺติ อิตฺถาถ์ อิตฺถินํ อุปปชฺชนฺตานิ คตฺถ์ อิตฺถินฺทริยญฺ ๑
 อุปปชฺชตฺติ ปุริสฺสินฺทริยญฺ ๑ อุปปชฺชตฺติ ๑ ยตฺถ วาปน ปุริสฺสินฺทริยํ

ច្បាប់ធម្មតា គឺថា ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា ឥតប្រយោជន៍ ទទួលបាន
ន ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា គេ ប្រតិបត្តិ ច្បាប់ធម្មតា ណា ។
គេ ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា គេ ប្រតិបត្តិ-
ត្រូវបាន ច្បាប់ធម្មតា ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា ។

[៣០៩៣] យក ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា គឺថា ឥតប្រយោជន៍ ច្បាប់-
ធម្មតា ឥតប្រយោជន៍ ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា គេ ចិត្តពិភពលោក
ច្បាប់ធម្មតា ណា ។ គេ ឥតប្រយោជន៍ ច្បាប់ធម្មតា ចិត្តពិភពលោក
ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា គេ ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា ឥតប្រយោជន៍
ច្បាប់ធម្មតា ។ យក ច្បាប់ ឥតប្រយោជន៍ ច្បាប់ធម្មតា គឺថា
ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា ឥតប្រយោជន៍ ទទួលបាន ន ចិត្តពិភពលោក
គេ ឥតប្រយោជន៍ ច្បាប់ធម្មតា ណា ។ គេ ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា
ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា គេ ឥតប្រយោជន៍ ច្បាប់ធម្មតា ចិត្តពិភពលោក
ច្បាប់ធម្មតា ។

[៣០៩៤] យក ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា គឺថា ឥតប្រយោជន៍ ច្បាប់ធម្មតា
ច្បាប់ធម្មតា ឥតប្រយោជន៍ ឥតប្រយោជន៍ ច្បាប់ធម្មតា យក ។
ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា ប្រតិបត្តិ គេ ច្បាប់-
ធម្មតា គេ ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា ណា ។ គេ ឥតប្រយោជន៍ ច្បាប់ធម្មតា
ច្បាប់ធម្មតា ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា គេ ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា
ច្បាប់ធម្មតា ឥតប្រយោជន៍ ច្បាប់ធម្មតា ។ យក ច្បាប់ ឥតប្រយោជន៍
ច្បាប់ធម្មតា គឺថា ចិត្តពិភពលោក ច្បាប់ធម្មតា ឥតប្រយោជន៍ ទទួលបាន

[๓๐๘๘] ยตฺถ ปุริสฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชติ ทตฺถ โสมนตฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชตฺตฺติ: ปจฺฉิมภวีกานํ ปุริสฺสํ ฐปฺปชฺชนฺตฺถานํ เย ฯ ปุริสฺสา ฐเปกฺขาย ฐปฺปชฺชิตฺวา ปรีณิพฺพายิตฺตฺถนฺติ เตสํ ฐปฺปชฺชนฺตฺถานํ เตสํ ปุริสฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชติ โน ฯ เตสํ โสมนตฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชตฺตฺติ อิตเรสํ ปุริสฺสํ ฐปฺปชฺชนฺตฺถานํ เตสํ ปุริสฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชติ โสมนตฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชตฺตฺติ ฯ ยตฺถ วาปน โสมนตฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชตฺตฺติ ทตฺถ ปุริสฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชตฺติ: สทฺทฺเพสํ จอนฺตฺถานํ น ปุริสฺสํ ฐปฺปชฺชนฺตฺถานํ เตสํ โสมนตฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชตฺตฺติ โน ฯ เตสํ ปุริสฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชติ ปุริสฺสํ ฐปฺปชฺชนฺตฺถานํ เตสํ โสมนตฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชตฺตฺติ ปุริสฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชติ ฯ

[๓๓๐๐] ยตฺถ ปุริสฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชติ ทตฺถ ฐเปกฺขินฺทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชตฺตฺติ: ปจฺฉิมภวีกานํ ปุริสฺสํ ฐปฺปชฺชนฺตฺถานํ เย ฯ ปุริสฺสา โสมนตฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชิตฺวา ปรีณิพฺพายิตฺตฺถนฺติ เตสํ ฐปฺปชฺชนฺตฺถานํ เตสํ ปุริสฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชติ โน ฯ เตสํ ฐเปกฺขินฺทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชตฺตฺติ อิตเรสํ ปุริสฺสํ ฐปฺปชฺชนฺตฺถานํ เตสํ ปุริสฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชติ ฐเปกฺขินฺทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชตฺตฺติ ฯ ยตฺถ วาปน ฐเปกฺขินฺทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชตฺตฺติ ทตฺถ ปุริสฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชตฺติ: สทฺทฺเพสํ จอนฺตฺถานํ น ปุริสฺสํ ฐปฺปชฺชนฺตฺถานํ เตสํ ฐเปกฺขินฺทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชตฺตฺติ โน ฯ เตสํ ปุริสฺสฺสทฺธิมฺ ฐปฺปชฺชติ ปุริสฺสํ ฐปฺปชฺชนฺตฺถานํ เตสํ ฐเปกฺขิน-

ត្រូវឈ្មោះ ចុះប្រឌិតស្តីពី ប្រតិទិនត្រូវឈ្មោះ ចុះប្រឌិត ។

[៣៣៣] យស្ត ប្រតិទិនត្រូវ ចុះប្រឌិត គន្លង ឥតត្រូវត្រូវ ចុះប្រឌិតស្តីពីគតិៈ ប្រតិទិនភិក្ខុ ប្រតិទិន ចុះប្រឌិតត្រូវ គេត ប្រតិទិនត្រូវ ចុះប្រឌិត ណ ។ គេត ឥតត្រូវត្រូវ ចុះប្រឌិតស្តីពី ចិត្តវេទ ប្រតិទិន ចុះប្រឌិតត្រូវ គេត ប្រតិទិនត្រូវឈ្មោះ ចុះប្រឌិត ឥតត្រូវត្រូវឈ្មោះ ចុះប្រឌិតស្តីពី ។ យស្ត ចាប្រ ឥតត្រូវត្រូវ ចុះប្រឌិតស្តីពី គន្លង ប្រតិទិនត្រូវ ចុះប្រឌិតគតិៈ ឥតត្រូវ ចាប្រត្រូវ ប្រតិទិន ចុះប្រឌិតត្រូវ គេត ឥតត្រូវត្រូវ ចុះប្រឌិតស្តីពី ណ ។ គេត ប្រតិទិនត្រូវ ចុះប្រឌិត ប្រតិទិន ចុះប្រឌិតត្រូវ គេត ឥតត្រូវត្រូវឈ្មោះ ចុះប្រឌិតស្តីពី ប្រតិទិនត្រូវឈ្មោះ ចុះប្រឌិត ។

[៣៣៤] យស្ត ប្រតិទិនត្រូវ ចុះប្រឌិត គន្លង ប្រតិទិនត្រូវ ។ បេ ។ មនិត្រូវ ចុះប្រឌិតស្តីពីគតិៈ ប្រតិទិនភិក្ខុ ប្រតិទិន ចុះប្រឌិតត្រូវ គេត ប្រតិទិនត្រូវ ចុះប្រឌិត ណ ។ គេត មនិត្រូវ ចុះប្រឌិតស្តីពី ចិត្តវេទ ប្រតិទិន ចុះប្រឌិតត្រូវ គេត ប្រតិទិនត្រូវឈ្មោះ ចុះប្រឌិត មនិត្រូវឈ្មោះ ចុះប្រឌិតស្តីពី ។ យស្ត ចាប្រ មនិត្រូវ ចុះប្រឌិតស្តីពី គន្លង ប្រតិទិនត្រូវ ចុះប្រឌិតគតិៈ ឥតត្រូវ ចាប្រត្រូវ ប្រតិទិន ចុះប្រឌិតត្រូវ គេត មនិត្រូវ ចុះប្រឌិតស្តីពី ណ ។ គេត ប្រតិទិនត្រូវ ចុះប្រឌិត ប្រតិទិន ចុះប្រឌិតត្រូវ គេត មនិត្រូវឈ្មោះ ចុះប្រឌិតស្តីពី ប្រតិទិនត្រូវឈ្មោះ ចុះប្រឌិត ។

[៣៣៥] យស្ត ឥតត្រូវត្រូវ ចុះប្រឌិត គន្លង តែមនិត្រូវត្រូវ

ឧប្បាទកុណេ និរោធិត្ថមាណា ចតុស្សត្ថកុណា គេតំ ឧបេក្ខន្ធម-
 ត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន្តតិ ឯ ។ គេតំ ត្ថមន្តត្ថន្តត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន្ត
 ត្ថមន្តត្ថេន ឧប្បឌ្ឍន្តកុណា ឯកតិកា ត្ថមន្តត្ថមប្បកុត្តត្ថកុណា ឧប្ប-
 ឯកតិកា គេតំ ឧបេក្ខន្ធមត្រិយណ។ ឧប្បឌ្ឍន្តតិ ត្ថមន្តត្ថន្តត្រិយណ។
 ឧប្បឌ្ឍន្ត ។

[៣១០៩] មត្ថំ ត្ថមន្តត្ថន្តត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន្ត តត្ថំ ឧបេក្ខន្ធមត្រិយំ ។ ឯ ។
 ឯកតិកា មត្ថំ ឧប្បឌ្ឍន្តត្ថិកា ត្ថមន្តត្ថមប្បកុត្តត្ថកុណា គេតំ ត្ថមន្តត្ថន្តត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន្ត ឯ ។
 គេតំ មត្ថំ ឧប្បឌ្ឍន្តតិ ឯកតិកា ត្ថមន្តត្ថេន ឧប្បឌ្ឍន្តកុណា
 ឯកតិកា ត្ថមន្តត្ថមប្បកុត្តត្ថកុណា ឧប្បឌ្ឍន្ត គេតំ ត្ថមន្តត្ថន្តត្រិយ-
 ណ។ ឧប្បឌ្ឍន្ត មត្ថំ ឧប្បឌ្ឍន្តតិ ។ មត្ថំ ឯកតិកា
 មត្ថំ ឧប្បឌ្ឍន្តតិ តត្ថំ ត្ថមន្តត្ថន្តត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន្តត្ថិកា តត្ថំ ឯកតិកា
 តត្ថំ ឯកតិកា ត្ថមន្តត្ថមប្បកុត្តត្ថកុណា ឧប្បឌ្ឍន្ត គេតំ ត្ថមន្តត្ថន្តត្រិយ-
 ណ។ ឧប្បឌ្ឍន្តតិ ត្ថមន្តត្ថន្តត្រិយណ។ ឧប្បឌ្ឍន្ត ។

[៣១១០] មត្ថំ ឧបេក្ខន្ធមត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន្ត តត្ថំ ឧបេក្ខន្ធមត្រិយំ
 ឧប្បឌ្ឍន្តត្ថិកា ឧបេក្ខន្ធមត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន្តត្ថិកា ឧប្បឌ្ឍន្ត គេតំ ឧបេក្ខន្ធមត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន្ត ឯ ។ គេតំ ឧបេក្ខន្ធមត្រិយំ ឧប្បឌ្ឍន្ត

ยนฺติ: อามนฺตา ฯ สติ สตินฺทริยนฺติ: อามนฺตา ฯ สตินฺทริย
 สํคฺติ: อามนฺตา ฯ สมาธิ สมาธิทริยนฺติ: อามนฺตา ฯ
 สมาธิทริยํ สมาธิ: อามนฺตา ฯ ปญฺญา ปญฺณินทริยนฺติ:
 อามนฺตา ฯ ปญฺณินทริยํ ปญฺญาติ: อามนฺตา ฯ

[๓๘๒] อนนฺตวาทคณฺธสํคํติ อนนฺตวาทคณฺธสํคตินฺทริยนฺติ:
 อามนฺตา ฯ อนนฺตวาทคณฺธสํคตินฺทริยํ อนนฺตวาทคณฺธสํคฺติ:
 อามนฺตา ฯ อณฺเฏ อณฺเฏินทริยนฺติ: อามนฺตา ฯ อณฺเฏินทริยํ
 อณฺเฏนฺติ: อามนฺตา ฯ อณฺเฏวาทวํ อณฺเฏวาทวินทริยนฺติ: อาม
 นนฺตา ฯ อณฺเฏวาทวินทริยํ อณฺเฏวาทวํติ: อามนฺตา ฯ

[๓๘๓] นจกฺข นจกฺขทริยนฺติ: อามนฺตา ฯ นจกฺขทริยํ
 นจกฺขติ: ทิพฺพจกฺข ปญฺญาจกฺข นจกฺขทริยํ จกฺข จกฺขญฺจ
 จกฺขทริยญฺจ ชฺเปตฺวา อวเสธํ น เจว จกฺข น จ จกฺขทริยํ ฯ
 นโสคํ นโสคินทริยนฺติ: อามนฺตา ฯ นโสคินทริยํ นโสคินฺติ:
 ทิพฺพโสคํ คณฺหาโสคํ นโสคินทริยํ โสคํ โสคญฺจ โสคินทริยญฺจ
 ชฺเปตฺวา อวเสธํ น เจว โสคํ น จ โสคินทริยํ ฯ นฆานํ น
 ฆานินทริยนฺติ: อามนฺตา ฯ นฆานินทริยํ นฆานนฺติ: อามนฺตา ฯ
 นชฺวหา นชฺวหินทริยนฺติ: อามนฺตา ฯ นชฺวหินทริยํ นชฺวหาติ:
 อามนฺตา ฯ นกาโย นกายินทริยนฺติ: อามนฺตา ฯ นกายินทริยํ
 นกาโยติ: กายินทริยํ ชฺเปตฺวา อวเสธํ นกายินทริยํ กาโย
 กายญฺจ กายินทริยญฺจ ชฺเปตฺวา อวเสธํ น เจว กาโย น จ

คตฺถ คตฺถ จกฺขุทฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ: กามาจฺจวรา จวนฺตํ
 อจกฺขุทฺทํ กามาจฺจํ อุปฺปชฺชนฺตํ เคตํ คตฺถ ฆานินทฺริยํ อุป-
 ปชฺชตฺติ โน จ เคตํ คตฺถ จกฺขุทฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ ตจฺจกฺขุทฺทํ
 กามาจฺจํ อุปฺปชฺชนฺตํ เคตํ คตฺถ ฆานินทฺริยญฺจ อุปฺปชฺชตฺติ
 จกฺขุทฺทริยญฺจ อุปฺปชฺชตฺติ ฯ

[๓๓๖] ยตฺถ ยตฺถ จกฺขุทฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ คตฺถ คตฺถ อิตฺถิน-
 ทฺริยํ อุปฺปชฺชตฺติ: ปจฺฉิมภวีกาณํ กามาจฺจํ อุปฺปชฺชนฺตํ
 ฐปฺปาวจํ อุปฺปชฺชนฺตํ เย จ ปฺริตฺตา เขเตเนว ภาวเน กตฺติ
 ฆเว ทตฺเตตฺวา ปรีนํพพายิตฺตํ เคตํ อุปฺปชฺชนฺตํ เคตํ คตฺถ
 จกฺขุทฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ โน จ เคตํ คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อุปฺปชฺชตฺติ
 อิตฺเรตฺตํ ตจฺจกฺขุทฺทํ กามาจฺจํ อุปฺปชฺชนฺตํ เคตํ คตฺถ จกฺขุ-
 ทฺริยญฺจ อุปฺปชฺชตฺติ อิตฺถินทฺริยญฺจ อุปฺปชฺชตฺติ ฯ ยตฺถ วา ปน
 ยตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อุปฺปชฺชตฺติ คตฺถ คตฺถ จกฺขุทฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ:
 กามาจฺจวรา จวนฺตํ อจกฺขุทฺทํ กามาจฺจํ อุปฺปชฺชนฺตํ เคตํ
 คตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อุปฺปชฺชตฺติ โน จ เคตํ คตฺถ จกฺขุทฺทริยํ
 อุปฺปชฺชตฺติ ตจฺจกฺขุทฺทํ กามาจฺจํ อุปฺปชฺชนฺตํ เคตํ คตฺถ อิตฺถิน-
 ทฺริยญฺจ อุปฺปชฺชตฺติ จกฺขุทฺทริยญฺจ อุปฺปชฺชตฺติ ฯ

[๓๓๗] ยตฺถ ยตฺถ จกฺขุทฺทริยํ อุปฺปชฺชตฺติ คตฺถ คตฺถ ปฺริตฺติ-
 ทฺริยํ อุปฺปชฺชตฺติ: ปจฺฉิมภวีกาณํ กามาจฺจํ อุปฺปชฺชนฺตํ
 ฐปฺปาวจํ อุปฺปชฺชนฺตํ ยา จ อิตฺถิโย เขเตเนว ภาวเน กตฺติ

រាជេ តត្ថេតុទា បរិនិព្វាយិន្ទ័ន្ទតិ គាត់ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ គេតំ គគុត
 ឧបសម្ព័ន្ធគំ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ ណ ។ គេតំ គគុត បរិនិព្វាយិន្ទ័ន្ទតិ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ
 ចិត្តេតំ ឥឡានុកាមំ កាមាទាវ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ គេតំ គគុត ឧបសម្ព័ន្ធគំ
 តុរិយេន្ទ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ បរិនិព្វាយិន្ទ័ន្ទតិ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ ។ យត្ថេ វា បរ
 យត្ថេ បរិនិព្វាយិន្ទ័ន្ទតិ គត្ថេ គគុត ឧបសម្ព័ន្ធគំ ចុប្ប
 ឧបសម្ព័ន្ធគំ កាមាទាវ ឧបសម្ព័ន្ធគំ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ គេតំ គគុត បរិនិព្វាយិន្ទ័ន្ទតិ ណ ។ គេតំ គគុត
 ឧបសម្ព័ន្ធគំ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ ឥឡានុកាមំ កាមាទាវ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ គេតំ
 គគុត បរិនិព្វាយិន្ទ័ន្ទតិ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ ឧបសម្ព័ន្ធគំ ។

[៣៣៧] យត្ថេ យត្ថេ ឧបសម្ព័ន្ធគំ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ គត្ថេ គគុត ឧបសម្ព័ន្ធគំ
 តុរិយេន្ទ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ ឧបសម្ព័ន្ធគំ ឧបសម្ព័ន្ធគំ ឧបសម្ព័ន្ធគំ ឧបសម្ព័ន្ធគំ ឧបសម្ព័ន្ធគំ
 គេតំ គគុត ឧបសម្ព័ន្ធគំ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ ណ ។ គេតំ គគុត ឧបសម្ព័ន្ធគំ
 ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ ចិត្តេតំ ឥឡានុកាមំ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ គេតំ គគុត ឧបសម្ព័ន្ធគំ
 តុរិយេន្ទ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ ឧបសម្ព័ន្ធគំ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ ។ យត្ថេ វា បរ
 យត្ថេ ឧបសម្ព័ន្ធគំ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ គត្ថេ គគុត ឧបសម្ព័ន្ធគំ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ
 ឥឡានុកាមំ ឧបសម្ព័ន្ធគំ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ គេតំ គគុត ឧបសម្ព័ន្ធគំ
 ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ ណ ។ គេតំ គគុត ឧបសម្ព័ន្ធគំ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ ឥឡានុកាមំ
 ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ គេតំ គគុត ឧបសម្ព័ន្ធគំ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ ឧបសម្ព័ន្ធគំ ។

[៣៣៨] យត្ថេ យត្ថេ ឧបសម្ព័ន្ធគំ ចុប្បឧបសម្ព័ន្ធគំ គត្ថេ គគុត ឧបសម្ព័ន្ធគំ

สินทรียม์ อุปปชชิต์คิติ: ปจฉิมภิกกานํ ปณจโวการํ อุปปชชนทานํ
 เย ๑ ๔จกชุกา อุปปชชิตวา ปรีนัพพายิต์คิติ เคต
 อุปปชชนทานํ เคต คคต จกชุนทรียม์ อุปปชชติ โน ๑ เคต
 คคต โสมนต์สินทรียม์ อุปปชชิต์คิติ อิตเรต ๔จกชุกานํ อุป-
 ปชชนทานํ เคต คคต จกชุนทรียม์ อุปปชชติ โสมนต์สินทรียม์
 อุปปชชิต์คิติ ๑ ยตต์ วาปน ยคต โสมนต์สินทรียม์ อุปปชชิต์คิติ
 คตต์ คคต จกชุนทรียม์ อุปปชชิต์คิติ: ปณจโวการวา จวนทานํ
 ๔จกชุกานํ กามาจจวํ อุปปชชนทานํ เคต คคต โสมนต์สินทรียม์
 อุปปชชิต์คิติ โน ๑ เคต คคต จกชุนทรียม์ อุปปชชติ ๔จกชุกานํ
 อุปปชชนทานํ เคต คคต โสมนต์สินทรียม์ อุปปชชิต์คิติ จกชุน-
 ทรียม์ อุปปชชติ ๑

[๓๓๓] ยตต์ ยคต จกชุนทรียม์ อุปปชชติ คตต์ คคต อุปปชชิต์-
 ทรียม์ อุปปชชิต์คิติ: ปจฉิมภิกกานํ ปณจโวการํ อุปปชชนทานํ
 เย ๑ ๔จกชุกา โสมนต์สินทรียม์ อุปปชชิตวา ปรีนัพพายิต์คิติ เคต
 อุปปชชนทานํ เคต คคต จกชุนทรียม์ อุปปชชติ โน ๑ เคต คคต
 อุปปชชิต์คิติ อิตเรต ๔จกชุกานํ อุปปชชนทานํ เคต
 คคต จกชุนทรียม์ อุปปชชติ อุปปชชิต์คิติ ๑
 ยตต์ วาปน ยคต อุปปชชิต์คิติ คตต์ คคต จกชุน-
 ทรียม์ อุปปชชิต์คิติ: ปณจโวการวา จวนทานํ ๔จกชุกานํ กามาจจวํ
 อุปปชชนทานํ ๔จกชุกานํ เคต คคต อุปปชชิต์คิติ อุปปชชิต์คิติ

โน ๑ เสด์ คตฺถ จกฺขุหฺนุทฺริยํ อฺปฺปชฺชติ ๕ จกฺขุทฺถานํ อฺปฺปชฺชนฺตฺวานํ
 เสด์ คตฺถ มนินฺทฺริยญฺ ๑ อฺปฺปชฺชติ ๕ จกฺขุหฺนุทฺริยญฺ ๑ อฺปฺปชฺชติ ๑

[๑๑๒๒] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินฺทฺริยํ อฺปฺปชฺชติ ๕ คตฺถ อิตฺถิน-
 ทฺริยํ อฺปฺปชฺชติ ๕ คตฺถ ปรจฺฉิมภวีกานํ กามาวจรํ อฺปฺปชฺชนฺตฺวานํ
 เย ๑ ปฺริตฺตา เอเตเนว ภาวเณ กตฺติ จ ภเว ทสฺเสตฺถวา ปรีณิพฺ-
 พายิตฺถนฺติ เสด์ อฺปฺปชฺชนฺตฺวานํ เสด์ คตฺถ ฆานินฺทฺริยํ อฺปฺปชฺชติ
 โน ๑ เสด์ คตฺถ อิตฺถินฺทฺริยํ อฺปฺปชฺชติ ๕ อิตฺเรถ ๕ ฆานกานํ
 อฺปฺปชฺชนฺตฺวานํ เสด์ คตฺถ ฆานินฺทฺริยญฺ ๑ อฺปฺปชฺชติ อิตฺถินฺทฺริยญฺ ๑
 อฺปฺปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ อิตฺถินฺทฺริยํ อฺปฺปชฺชติ ๕ คตฺถ
 คตฺถ ฆานินฺทฺริยํ อฺปฺปชฺชติ ๕ กามาวจรา จวนฺตฺวานํ ๕ ฆานกานํ
 กามาวจรํ อฺปฺปชฺชนฺตฺวานํ เสด์ คตฺถ อิตฺถินฺทฺริยํ อฺปฺปชฺชติ ๕
 โน ๑ เสด์ คตฺถ ฆานินฺทฺริยํ อฺปฺปชฺชติ ๕ ฆานกานํ อฺปฺปชฺชนฺตฺวานํ
 เสด์ คตฺถ อิตฺถินฺทฺริยญฺ ๑ อฺปฺปชฺชติ ๕ ฆานินฺทฺริยญฺ ๑ อฺปฺปชฺชติ ๑

[๑๑๒๓] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินฺทฺริยํ อฺปฺปชฺชติ ๕ คตฺถ ปรีตฺติ-
 ทฺริยํ อฺปฺปชฺชติ ๕ คตฺถ ปรจฺฉิมภวีกานํ กามาวจรํ อฺปฺปชฺชนฺตฺวานํ
 ยา ๑ อิตฺถิโย เอเตเนว ภาวเณ กตฺติ จ ภเว ทสฺเสตฺถวา ปรีณิพฺ-
 พายิตฺถนฺติ คตฺถ อฺปฺปชฺชนฺตฺวานํ เสด์ คตฺถ ฆานินฺทฺริยํ อฺปฺปชฺชติ
 โน ๑ เสด์ คตฺถ ปรีตฺติทฺริยํ อฺปฺปชฺชติ ๕ อิตฺเรถ ๕ ฆานกานํ
 อฺปฺปชฺชนฺตฺวานํ เสด์ คตฺถ ฆานินฺทฺริยญฺ ๑ อฺปฺปชฺชติ ปรีตฺติทฺริยญฺ ๑
 อฺปฺปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ ปรีตฺติทฺริยํ อฺปฺปชฺชติ ๕

ตถฺยํ ตคฺคํ ฆานินฺนทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ: กามาวจฺจํ จวนฺตํ
อฆานกานํ กามาวจํ อปฺปชฺชนฺตํ เถตํ ตคฺคํ ปฺริตฺตินทฺริยํ อปฺป-
ชฺชตฺติ โน จ เถตํ ตคฺคํ ฆานินฺนทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ สฆานกานํ
อปฺปชฺชนฺตํ เถตํ ตคฺคํ ปฺริตฺตินทฺริยญฺจ อปฺปชฺชตฺติ ฆานิน-
ทฺริยญฺจ อปฺปชฺชตฺติ ฯ

[๓๓๒๔] ยถฺยํ ยคฺคํ ฆานินฺนทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ ตถฺยํ ตคฺคํ ชฺวีตฺติ-
ทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ: ปจฺฉิมภวีกานํ กามาวจํ อปฺปชฺชนฺตํ
เถตํ ตคฺคํ ฆานินฺนทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ โน จ เถตํ ตคฺคํ ชฺวีตฺติทฺริยํ
อปฺปชฺชตฺติ อิตเรถํ สฆานกานํ อปฺปชฺชนฺตํ เถตํ ตคฺคํ ฆานิน-
ทฺริยญฺจ อปฺปชฺชตฺติ ชฺวีตฺติทฺริยญฺจ อปฺปชฺชตฺติ ฯ ยถฺยํ วา ปน
ยคฺคํ ชฺวีตฺติทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ ตถฺยํ ตคฺคํ ฆานินฺนทฺริยํ อปฺป-
ชฺชตฺติ: สพฺเพถํ จวนฺตํ อฆานกานํ อปฺปชฺชนฺตํ เถตํ
ตคฺคํ ชฺวีตฺติทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ โน จ เถตํ ตคฺคํ ฆานินฺนทฺริยํ
อปฺปชฺชตฺติ สฆานกานํ อปฺปชฺชนฺตํ เถตํ ตคฺคํ ชฺวีตฺติทฺริยญฺจ
อปฺปชฺชตฺติ ฆานินฺนทฺริยญฺจ อปฺปชฺชตฺติ ฯ

[๓๓๒๕] ยถฺยํ ยคฺคํ ฆานินฺนทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ ตถฺยํ ตคฺคํ
โสมนตฺติทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ: ปจฺฉิมภวีกานํ กามาวจํ อปฺป-
ชฺชนฺตํ เย จ สฆานกา อปฺเปกฺขาย อปฺปชฺชิตฺวา ปรีนิพฺพายิตฺตํ
เถตํ อปฺปชฺชนฺตํ เถตํ ตคฺคํ ฆานินฺนทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ โน จ เถตํ
ตคฺคํ โสมนตฺติทฺริยํ อปฺปชฺชตฺติ อิตเรถํ สฆานกานํ อป-

[๓๓๕๘] ยตฺถ ยตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ
 ปฺริตฺตินทฺริยํ อปฺปชฺชติตฺตํ: ปจฺฉิมภวีกานํ อิตฺถํ อปฺปชฺชนตฺถํ
 ยา จ อิตฺถิโย เอเคเนว ภาเวเน กตฺติ ภาเว ทตฺเตตฺถวา ปรีนพิ-
 พายิตฺตํ: ตาถํ อปฺปชฺชนตฺถํ ตาถํ ตตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ
 โน จ ตาถํ ตตฺถ ปฺริตฺตินทฺริยํ อปฺปชฺชติ อิตฺราถํ อิตฺถํ
 อปฺปชฺชนตฺถํ ตาถํ ตตฺถ อิตฺถินทฺริยญฺจ อปฺปชฺชติ ปฺริตฺตินทฺริยญฺจ
 อปฺปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ ปฺริตฺตินทฺริยํ อปฺปชฺชติ ตตฺถ
 ตตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ: กามาจฺจรา จอนฺตานํ น อิตฺถํ
 กามาจฺจํ อปฺปชฺชนตฺถํ เถถํ ตตฺถ ปฺริตฺตินทฺริยํ อปฺปชฺชติ
 โน จ เถถํ ตตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ อิตฺถํ อปฺปชฺชนตฺถํ
 ตาถํ ตตฺถ ปฺริตฺตินทฺริยญฺจ อปฺปชฺชติ อิตฺถินทฺริยญฺจ อปฺปชฺชติ ๑

[๓๓๓๐] ยตฺถ ยตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ ชฺวิตฺติ-
 ทฺริยํ อปฺปชฺชติตฺตํ: ปจฺฉิมภวีกานํ อิตฺถํ อปฺปชฺชนตฺถํ ตาถํ
 ตตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ โน จ ตาถํ ตตฺถ ชฺวิตฺติทฺริยํ อปฺ-
 ปชฺชติ อิตฺราถํ อิตฺถํ อปฺปชฺชนตฺถํ ตาถํ ตตฺถ อิตฺถินทฺริยญฺจ
 อปฺปชฺชติ ชฺวิตฺติทฺริยญฺจ อปฺปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ ชฺวิตฺติ-
 ทฺริยํ อปฺปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ: กามาจฺจรา
 จอนฺตานํ น อิตฺถํ กามาจฺจํ อปฺปชฺชนตฺถํ รูปาจฺจรานํ อรูปา-
 จฺจรานํ เถถํ ตตฺถ ชฺวิตฺติทฺริยํ อปฺปชฺชติ โน จ เถถํ ตตฺถ
 อิตฺถินทฺริยํ อปฺปชฺชติ อิตฺถํ อปฺปชฺชนตฺถํ ตาถํ ตตฺถ ชฺวิตฺติ-

อิตฺถินทฺริยํ อຸປປຣຣຕ໌ຕ໌: ກາມາວຈຣາ ຈວນູຕານ໌ ນອຸຕຸດ໌ນ໌ ກາມາວຈຣ໌
 ອຸປປຣຣຸນູຕານ໌ ຮູປາວຈຣານ໌ ອຣູປາວຈຣານ໌ ເຄສ໌ ຕຣຸດ ອຸປເກຣຸນູທຣິຍ໌
 ອຸປປຣຣຸສຸດ໌ຕ໌ ໂນ ຈ ເຄສ໌ ຕຣຸດ ອິຕຸດ໌ນ໌ທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຕ໌ ອິຕຸດ໌ນ໌
 ອຸປປຣຣຸນູຕ໌ນ໌ ຕາສ໌ ຕຣຸດ ອຸປເກຣຸນູທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຸສຸດ໌ຕ໌ ອິຕຸດ໌ນ໌-
 ທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຕ໌ ॥

[๓๓๓] ຍສຸດ ຍຣຸດ ອິຕຸດ໌ນ໌ທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຕ໌ ຕສຸດ ຕຣຸດ ສ໌ທຣິນ໌-
 ທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຸສຸດ໌ຕ໌ຕ໌: ປຈຸຣຸດ໌ນ໌ກວິດານ໌ ອິຕຸດ໌ນ໌ ອຸປປຣຣຸນູຕ໌ນ໌ ຕາສ໌
 ຕຣຸດ ອິຕຸດ໌ນ໌ທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຕ໌ ໂນ ຈ ຕາສ໌ ຕຣຸດ ສ໌ທຣິນ໌ທຣິຍ໌ ອຸປ-
 ປຣຣຸສຸດ໌ຕ໌ ອິຕຣາສ໌ ອິຕຸດ໌ນ໌ ອຸປປຣຣຸນູຕ໌ນ໌ ຕາສ໌ ຕຣຸດ ອິຕຸດ໌ນ໌ທຣິຍ໌ ອຸປ-
 ປຣຣຕ໌ ສ໌ທຣິນ໌ທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຸສຸດ໌ຕ໌ ॥ ຍສຸດ ວາປນ ຍຣຸດ
 ສ໌ທຣິນ໌ທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຸສຸດ໌ຕ໌ ຕສຸດ ຕຣຸດ ອິຕຸດ໌ນ໌ທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຕ໌ຕ໌:
 ກາມາວຈຣາ ຈວນູຕານ໌ ນອຸຕຸດ໌ນ໌ ກາມາວຈຣ໌ ອຸປປຣຣຸນູຕານ໌ ຮູປາວຈຣານ໌
 ອຣູປາວຈຣານ໌ ເຄສ໌ ຕຣຸດ ສ໌ທຣິນ໌ທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຸສຸດ໌ຕ໌ ໂນ ຈ ເຄສ໌
 ຕຣຸດ ອິຕຸດ໌ນ໌ທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຕ໌ ອິຕຸດ໌ນ໌ ອຸປປຣຣຸນູຕ໌ນ໌ ຕາສ໌ ຕຣຸດ
 ສ໌ທຣິນ໌ທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຸສຸດ໌ຕ໌ ອິຕຸດ໌ນ໌ທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຕ໌ ॥

[๓๓๔] ຍສຸດ ຍຣຸດ ອິຕຸດ໌ນ໌ທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຕ໌ ຕສຸດ ຕຣຸດ ປຣຸດ໌ນ໌-
 ທຣິຍ໌ ॥ ປເປ ॥ ມນິທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຸສຸດ໌ຕ໌ຕ໌: ປຈຸຣຸດ໌ນ໌ກວິດານ໌ ອິຕຸດ໌ນ໌
 ອຸປປຣຣຸນູຕ໌ນ໌ ຕາສ໌ ຕຣຸດ ອິຕຸດ໌ນ໌ທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຕ໌ ໂນ ຈ ຕາສ໌ ຕຣຸດ
 ມນິທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຸສຸດ໌ຕ໌ ອິຕຣາສ໌ ອິຕຸດ໌ນ໌ ອຸປປຣຣຸນູຕ໌ນ໌ ຕາສ໌ ຕຣຸດ
 ອິຕຸດ໌ນ໌ທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຕ໌ ມນິທຣິຍ໌ ອຸປປຣຣຸສຸດ໌ຕ໌ ॥ ຍສຸດ ວາປນ

ยตุ มนินทริยํ อุปปชฺชิสฺสตี ๓๕๕ ตตุ อิตฺถินทริยํ อุปปชฺชิสฺสตี:
 กามาจฺจรา จอนฺตานํ น อิตฺถํ กามาจฺจํ อุปปชฺชนฺตานํ รุปาวจฺจรา
 อรุปาวจฺจรา เถ ๓๕๖ ตตุ มนินทริยํ อุปปชฺชิสฺสตี โน ๑ เถ ๓๕๗
 ตตุ อิตฺถินทริยํ อุปปชฺชตี อิตฺถํ อุปปชฺชนฺตํ ตา ๓๕๘ ตตุ
 มนินทริยญฺ ๑ อุปปชฺชิสฺสตี อิตฺถินทริยญฺ ๑ อุปปชฺชตี ๑

[๓๓๕] ยสฺส ยตุ ปุริสฺสินทริยํ อุปปชฺชตี ๓๕๕ ตตุ ชฺวิตฺติน-
 ทริยํ อุปปชฺชิสฺสตี: ปจฺจิมภิกฺขานํ ปุริสฺสานํ อุปปชฺชนฺตานํ เถ
 ตตุ ปุริสฺสินทริยํ อุปปชฺชตี โน ๑ เถ ๓๕๖ ตตุ ชฺวิตฺตินทริยํ อุป-
 ปชฺชิสฺสตี อิตฺเรถ ปุริสฺสานํ อุปปชฺชนฺตานํ เถ ๓๕๗ ตตุ ปุริสฺสิน-
 ทริยญฺ ๑ อุปปชฺชตี ชฺวิตฺตินทริยญฺ ๑ อุปปชฺชิสฺสตี ๑ ยสฺส วา ปน
 ยตุ ชฺวิตฺตินทริยํ อุปปชฺชิสฺสตี ๓๕๕ ตตุ ปุริสฺสินทริยํ อุปปชฺชิสฺสตี:
 กามาจฺจรา จอนฺตานํ น ปุริสฺสานํ กามาจฺจํ อุปปชฺชนฺตานํ รุปา-
 วจฺจรา อรุปาวจฺจรา เถ ๓๕๖ ตตุ ชฺวิตฺตินทริยํ อุปปชฺชิสฺสตี โน ๑
 เถ ๓๕๗ ตตุ ปุริสฺสินทริยํ อุปปชฺชตี ปุริสฺसानํ อุปปชฺชนฺตานํ เถ
 ตตุ ชฺวิตฺตินทริยญฺ ๑ อุปปชฺชิสฺสตี ปุริสฺสินทริยญฺ ๑ อุปปชฺชตี ๑

[๓๓๖] ยสฺส ยตุ ปุริสฺสินทริยํ อุปปชฺชตี ๓๕๕ ตตุ โสมนสฺส-
 สินทริยํ อุปปชฺชิสฺสตี: ปจฺจิมภิกฺขานํ ปุริสฺसानํ อุปปชฺชนฺตานํ
 เย ๑ ปุริสฺสา อูปกฺขาย อุปปชฺชิตฺวา ปรีณิพฺพายิสฺสณฺตี เถ ๑ อุป-
 ปชฺชนฺตานํ เถ ๓๕๖ ตตุ ปุริสฺสินทริยํ อุปปชฺชตี โน ๑ เถ ๓๕๗
 ตตุ โสมนสฺสสินทริยํ อุปปชฺชิสฺสตี อิตฺเรถ ปุริสฺसानํ อุปปชฺชนฺตานํ เถ

ចុបេក្ខាវាសមុប្បត្តតិកុត្តន្តំ ចុប្បាហកុឡនេ គេតំ គគុត ចុបេក្ខិនុ-
 ត្រិយណុ។ ចុប្បឧត្តិ ឥត្តិនុត្រិយណុ។ ចុប្បឧត្តិឥត្តិ ។ យត្ថំ វាបន
 យគុត ឥត្តិនុត្រិយំ ចុប្បឧត្តិឥត្តិ គត្ថំ គគុត ចុបេក្ខិនុត្រិយំ ចុប្បឧ-
 ត្តិឥត្តិៈ ឥត្តិធម៌ ឥត្តិគត្ថំ រាជកុឡនេ ចុបេក្ខាវិប្បត្តតិកុត្តន្តំ
 ចុប្បាហកុឡនេ គេតំ គគុត ឥត្តិនុត្រិយំ ចុប្បឧត្តិឥត្តិ នៃ ។ គេតំ
 គគុត ចុបេក្ខិនុត្រិយំ ចុប្បឧត្តិ ចុបេក្ខាយ ចុប្បឧត្តនុត្ថានំ ឋានុគេ
 ចុបេក្ខាវាសមុប្បត្តតិកុត្តន្តំ ចុប្បាហកុឡនេ គេតំ គគុត ឥត្តិនុត្រិយណុ។
 ចុប្បឧត្តិឥត្តិ ចុបេក្ខិនុត្រិយណុ។ ចុប្បឧត្តិ ។

[៣១៤៥] យត្ថំ យគុត ចុបេក្ខិនុត្រិយំ ចុប្បឧត្តិ គត្ថំ គគុត
 ឋានុគេត្រិយំ ។ បេ ។ មនិនុត្រិយំ ចុប្បឧត្តិឥត្តិឥត្តិៈ ចុបេក្ខាវាសមុប្បត្ត-
 តិកុត្តន្តំ ចុប្បាហកុឡនេ គេតំ គគុត ចុបេក្ខិនុត្រិយំ ចុប្បឧត្តិ
 នៃ ។ គេតំ គគុត មនិនុត្រិយំ ចុប្បឧត្តិឥត្តិ ចិត្តវេតំ ចុបេក្ខាយ
 ចុប្បឧត្តនុត្ថានំ ឋានុគេ ចុបេក្ខាវាសមុប្បត្តតិកុត្តន្តំ ចុប្បាហកុឡនេ
 គេតំ គគុត ចុបេក្ខិនុត្រិយណុ។ ចុប្បឧត្តិ មនិនុត្រិយណុ។ ចុប្បឧត្តិឥត្តិ ។
 យត្ថំ វាបន យគុត មនិនុត្រិយំ ចុប្បឧត្តិឥត្តិ គត្ថំ គគុត ចុបេក្ខិនុ-
 ត្រិយំ ចុប្បឧត្តិឥត្តិៈ ឥត្តិធម៌ ឥត្តិគត្ថំ រាជកុឡនេ ចុបេក្ខាវិប្ប-
 ត្តតិកុត្តន្តំ ចុប្បាហកុឡនេ គេតំ គគុត មនិនុត្រិយំ ចុប្បឧត្តិឥត្តិ
 នៃ ។ គេតំ គគុត ចុបេក្ខិនុត្រិយំ ចុប្បឧត្តិ ចុបេក្ខាយ ចុប្បឧ-
 ត្តនុត្ថានំ ឋានុគេ ចុបេក្ខាវាសមុប្បត្តតិកុត្តន្តំ ចុប្បាហកុឡនេ គេតំ
 គគុត មនិនុត្រិយណុ។ ចុប្បឧត្តិឥត្តិ ចុបេក្ខិនុត្រិយណុ។ ចុប្បឧត្តិ ។

[illegible]

[๑๙๕๐] ยถัส จกฺขณฺหุทฺธิ น อุปฺปชฺชติ ตถัส ฆานินฺหุทฺธิ น-
 อุปฺปชฺชติตฺตํ: สหฺเพถ จวนฺตํ อจกฺขณํ อุปฺปชฺชนฺตํ เตถ
 จกฺขณฺหุทฺธิ น อุปฺปชฺชติ โน ๑ เตถ ฆานินฺหุทฺธิ น อุปฺปชฺชติตฺตํ
 ปณฺจโวกาเร ปรีณิพฺพนฺตํ อรฺุเป ปจฺฉิมภวีกาณํ เย ๑ รฺุปาวจํ
 อรฺุปาวจํ อุปฺปชฺชติตฺวา ปรีณิพฺพายิตฺถนฺติ เตถ จวนฺตํ เตถ
 จกฺขณฺหุทฺธิยณฺจ น อุปฺปชฺชติ ฆานินฺหุทฺธิยณฺจ น อุปฺปชฺชติตฺตํ ๑
 ยถัส วาปน ฆานินฺหุทฺธิ น อุปฺปชฺชติตฺตํ ตถัส จกฺขณฺหุทฺธิ น อุ-
 ปฺปชฺชติตฺตํ: ปจฺฉิมภวีกาณํ ปณฺจโวกาเร อุปฺปชฺชนฺตํ เย ๑
 รฺุปาวจํ อรฺุปาวจํ อุปฺปชฺชติตฺวา ปรีณิพฺพายิตฺถนฺติ เตถ อุปฺป-
 ชฺชนฺตํ เตถ ฆานินฺหุทฺธิ น อุปฺปชฺชติตฺตํ โน ๑ เตถ จกฺขณฺหุทฺธิ
 น อุปฺปชฺชติ ปณฺจโวกาเร ปรีณิพฺพนฺตํ อรฺุเป ปจฺฉิมภวีกาณํ

យេ ។ រូបាវចរ ចរុបាវចរ ចុប្បធម្មតុច្ចា បរិនិព្វាយន្តត្ថនុតិ គេតំ
 ទានុតានំ គេតំ ឆានិក្ខត្រិយឈុទ អចុប្បធម្មតុច្ចតិ ទក្ខុត្រិយឈុទ អ-
 ចុប្បធម្មតិ ។

[៣៥៣] យត្ថំ ទក្ខុត្រិយំ អចុប្បធម្មតិ គត្ថំ ចិត្តិក្ខត្រិយំ អ-
 ចុប្បធម្មតុច្ចតិៈ ឥត្ថុវេតំ ទានុតានំ ចក្ខុត្រិយានំ ចុប្បធម្មតានំ គេតំ
 ទក្ខុត្រិយំ អចុប្បធម្មតិ ណ ។ គេតំ ចិត្តិក្ខត្រិយំ អចុប្បធម្មតុច្ចតិ
 ឯត្ថុវេតំ បរិនិព្វេតានំ ចរុបេ ឯត្ថុវេតានំ យេ ។ រូបាវចរ
 ចរុបាវចរ ចុប្បធម្មតុច្ចា បរិនិព្វាយន្តត្ថនុតិ យេ ។ ឫទ្ធិតា ចេតេវេ
 ភាវេន កតិទិ ភាវេ តត្ថុវេតុច្ចា បរិនិព្វាយន្តត្ថនុតិ គេតំ ទានុតានំ
 គេតំ ទក្ខុត្រិយឈុទ អចុប្បធម្មតិ ចិត្តិក្ខត្រិយឈុទ អចុប្បធម្មតុច្ចតិ ។
 យត្ថំ ចាបេ ចិត្តិក្ខត្រិយំ អចុប្បធម្មតុច្ចតិ គត្ថំ ទក្ខុត្រិយំ អចុប្ប-
 ធម្មតិៈ ឯត្ថុវេតានំ ឯត្ថុវេតានំ ចុប្បធម្មតានំ យេ ។
 រូបាវចរ ចរុបាវចរ ចុប្បធម្មតុច្ចា បរិនិព្វាយន្តត្ថនុតិ យេ ។ ឫទ្ធិតា
 ចេតេវេ ភាវេន កតិទិ ភាវេ តត្ថុវេតុច្ចា បរិនិព្វាយន្តត្ថនុតិ គេតំ
 ចុប្បធម្មតានំ គេតំ ចិត្តិក្ខត្រិយំ អចុប្បធម្មតុច្ចតិ ណ ។ គេតំ ទក្ខុត្រិ-
 យំ អចុប្បធម្មតិ ឯត្ថុវេតានំ បរិនិព្វេតានំ ចរុបេ ឯត្ថុវេតានំ
 យេ ។ រូបាវចរ ចរុបាវចរ ចុប្បធម្មតុច្ចា បរិនិព្វាយន្តត្ថនុតិ
 យេ ។ ឫទ្ធិតា ចេតេវេ ភាវេន កតិទិ ភាវេ តត្ថុវេតុច្ចា បរិនិ-
 ព្វាយន្តត្ថនុតិ គេតំ ទានុតានំ គេតំ ចិត្តិក្ខត្រិយឈុទ អចុប្បធម្មតុច្ចតិ
 ទក្ខុត្រិយឈុទ អចុប្បធម្មតិ ។

[๓๓๕๒] ยดฺธํ จกฺขุณฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตถฺธํ ปุริตฺติณฺทริยํ น-
 อุปฺปชฺชติตฺตํ: สํพุพฺเพ จอนฺตานํ อจกฺขุณฺทํ. อุปฺปชฺชณฺตานํ
 เคตํ จกฺขุณฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ๑ เคตํ ปุริตฺติณฺทริยํ น อุปฺปชฺ-
 ชฺชติตฺตํ ปณฺจโวกาเร ปรีณิพฺพณฺตานํ อรฺุเป ปจฺฉิมภวีกานํ เย ๑
 รฺุปาวจรํ อรฺุปาวจรํ อุปฺปชฺชติจฺวา ปรีณิพฺพายิสฺสํนฺติ ยถา ๑ อิตฺถิโย
 เอเตเนว ภาวเณ กตฺติจ ภาเว ทสฺสํเตจฺวา ปรีณิพฺพายิสฺสํนฺติ เคตํ
 จอนฺตานํ เคตํ จกฺขุณฺทริยณฺจ น อุปฺปชฺชติ ปุริตฺติณฺทริยณฺจ น อุป-
 ปชฺชติตฺตํ ๑ ยดฺธํ วาปนํ ปุริตฺติณฺทริยํ น อุปฺปชฺชติตฺตํ ตถฺธํ
 จกฺขุณฺทริยํ น อุปฺปชฺชติตฺตํ: ปจฺฉิมภวีกานํ ปณฺจโวการํ อุปฺปช-
 ชณฺตานํ เย ๑ รฺุปาวจรํ อรฺุปาวจรํ อุปฺปชฺชติจฺวา ปรีณิพฺพายิสฺสํนฺติ
 ยถา ๑ อิตฺถิโย เอเตเนว ภาวเณ กตฺติจ ภาเว ทสฺสํเตจฺวา ปรีณิพ-
 พายิสฺสํนฺติ เคตํ อุปฺปชฺชณฺตานํ เคตํ ปุริตฺติณฺทริยํ น อุปฺปชฺชติตฺตํ
 โน ๑ เคตํ จกฺขุณฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ปณฺจโวกาเร ปรีณิพฺพณฺตานํ
 อรฺุเป ปจฺฉิมภวีกานํ เย ๑ รฺุปาวจรํ อรฺุปาวจรํ อุปฺปชฺชติจฺวา
 ปรีณิพฺพายิสฺสํนฺติ ยถา ๑ อิตฺถิโย เอเตเนว ภาวเณ กตฺติจ ภาเว
 ทสฺสํเตจฺวา ปรีณิพฺพายิสฺสํนฺติ เคตํ จอนฺตานํ เคตํ ปุริตฺติณฺทริยณฺจ
 น อุปฺปชฺชติตฺตํ จกฺขุณฺทริยณฺจ น อุปฺปชฺชติ ๑

[๓๓๕๓] ยดฺธํ จกฺขุณฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ ตถฺธํ ชฺวีตฺติณฺทริยํ
 น อุปฺปชฺชติตฺตํ: สํพุพฺเพ จอนฺตานํ อจกฺขุณฺทํ. อุปฺปชฺชณฺตานํ
 เคตํ จกฺขุณฺทริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ๑ เคตํ ชฺวีตฺติณฺทริยํ น อุปฺปช-

ปฺริธา เอเตเนว ภาเวน กตฺติ ภเว ทสฺเสตฺวา ปฺริทฺทพายิสฺสณฺติ
 เถถ จอนฺตานํ เถถ ฆานินฺทฺริยญฺจ น อฺปฺปชฺชติ อิตฺถินฺทฺริยญฺจ
 น อฺปฺปชฺชิสฺสณฺติ ฯ ยสฺส วา ปน อิตฺถินฺทฺริยํ น อฺปฺปชฺชิสฺสณฺติ ตสฺส
 ฆานินฺทฺริยํ น อฺปฺปชฺชตฺติ: ปจฺฉิมภิกฺขานํ กามาจฺจวํ อฺปฺปชฺชนฺตานํ
 เย จ รุปฺปาจฺจวํ อรฺุปฺปาจฺจวํ อฺปฺปชฺชิตฺวา ปฺริทฺทพายิสฺสณฺติ เย จ
 ปฺริธา เอเตเนว ภาเวน กตฺติ ภเว ทสฺเสตฺวา ปฺริทฺทพายิสฺสณฺติ เถถ
 อฺปฺปชฺชนฺตานํ เถถ อิตฺถินฺทฺริยํ น อฺปฺปชฺชิสฺสณฺติ โน จ เถถ ฆานินฺทฺริยํ
 น อฺปฺปชฺชติ กามาจฺจเว ปฺริทฺทพฺพนฺตานํ รุปฺปาจฺจเว อรฺุปฺปาจฺจเว
 ปจฺฉิมภิกฺขานํ เย จ รุปฺปาจฺจวํ อรฺุปฺปาจฺจวํ อฺปฺปชฺชิตฺวา ปฺริทฺท-
 พายิสฺสณฺติ เย จ ปฺริธา เอเตเนว ภาเวน กตฺติ ภเว ทสฺเสตฺวา
 ปฺริทฺทพายิสฺสณฺติ เถถ จอนฺตานํ เถถ อิตฺถินฺทฺริยญฺจ น อฺปฺปชฺ-
 ชฺชิสฺสณฺติ ฆานินฺทฺริยญฺจ น อฺปฺปชฺชติ ฯ

[๓๑๕๘] ยสฺส ฆานินฺทฺริยํ น อฺปฺปชฺชติ ตสฺส ปฺริตฺถินฺทฺริยํ
 น อฺปฺปชฺชิสฺสณฺตฺติ: สทฺทเพถ จอนฺตานํ อฆานกานํ อฺปฺปชฺชนฺตานํ เถถ
 ฆานินฺทฺริยํ น อฺปฺปชฺชติ โน จ เถถ ปฺริตฺถินฺทฺริยํ น อฺปฺปชฺชิสฺสณฺติ
 กามาจฺจเว ปฺริทฺทพฺพนฺตานํ รุปฺปาจฺจเว อรฺุปฺปาจฺจเว ปจฺฉิมภิกฺขานํ
 เย จ รุปฺปาจฺจวํ อรฺุปฺปาจฺจวํ อฺปฺปชฺชิตฺวา ปฺริทฺทพายิสฺสณฺติ ยา จ
 อิตฺถิโย เอเตเนว ภาเวน กตฺติ ภเว ทสฺเสตฺวา ปฺริทฺทพายิสฺสณฺติ
 เถถ จอนฺตานํ เถถ ฆานินฺทฺริยญฺจ น อฺปฺปชฺชติ ปฺริตฺถินฺทฺริยญฺจ
 น อฺปฺปชฺชิสฺสณฺติ ฯ ยสฺส วา ปน ปฺริตฺถินฺทฺริยํ น อฺปฺปชฺชิสฺสณฺติ ตสฺส

ฆานินทริยํ น อุปปชฺชตีติ: ปจฺจิมภวีกานํ กามาวจรํ อุปปชฺชนฺตํ
 เย อ รุปาวจรํ อรฺุปาวจรํ อุปปชฺชติฯ ปรีนิพฺพายิสฺสํ นติ ยํ อ
 อิตฺถิโย เอเตเนว ภาวเนน กตฺติจํ ภเว ทสฺสํเตฯ ปรีนิพฺพายิสฺสํ นติ
 เตสํ อุปปชฺชนฺตํ เตสํ ปรีตฺธิทริยํ น อุปปชฺชติ นติ โน อ เตสํ
 ฆานินทริยํ น อุปปชฺชติ กามาวจรํ ปรีนิพฺพนฺตํ รุปาวจรํ
 อรฺุปาวจรํ ปจฺจิมภวีกานํ เย อ รุปาวจรํ อรฺุปาวจรํ อุปปชฺชติฯ
 ปรีนิพฺพายิสฺสํ นติ ยํ อ อิตฺถิโย เอเตเนว ภาวเนน กตฺติจํ ภเว
 ทสฺสํเตฯ ปรีนิพฺพายิสฺสํ นติ คาสํ จอนฺตํ เตสํ ปรีตฺธิทริยญฺจ น
 อุปปชฺชติ ฆานินทริยญฺจ น อุปปชฺชติ ฯ

[๓๑๖๐] ยสฺส ฆานินทริยํ น อุปปชฺชติ ตสฺส ชฺวีตฺธิทริยํ น
 อุปปชฺชติ: สทฺเพสํ จอนฺตํ อฆานกานํ อุปปชฺชนฺตํ เตสํ
 ฆานินทริยํ น อุปปชฺชติ โน อ เตสํ ชฺวีตฺธิทริยํ น อุปปชฺชติ
 กามาวจรํ ปรีนิพฺพนฺตํ รุปาวจรํ อรฺุปาวจรํ ปจฺจิมภวีกานํ
 เตสํ ฆานินทริยญฺจ น อุปปชฺชติ ชฺวีตฺธิทริยญฺจ น อุปปชฺชติ ฯ
 ยสฺส วาปนํ ชฺวีตฺธิทริยํ น อุปปชฺชติ ตสฺส ฆานินทริยํ น อุ
 ปชฺชติ: ปจฺจิมภวีกานํ กามาวจรํ อุปปชฺชนฺตํ เตสํ ชฺวีตฺธิทริยํ
 น อุปปชฺชติ โน อ เตสํ ฆานินทริยํ น อุปปชฺชติ กามาวจรํ
 ปรีนิพฺพนฺตํ รุปาวจรํ อรฺุปาวจรํ ปจฺจิมภวีกานํ เตสํ ชฺวีตฺธิ
 ทริยญฺจ น อุปปชฺชติ ฆานินทริยญฺจ น อุปปชฺชติ ฯ

[๓๑๖๑] ยสฺส ฆานินทริยํ น อุปปชฺชติ ตสฺส โถมนสฺสํทฺธิทริยํ

น อุปฺปชฺชิตฺตํคฺติ: สฬฺหฬํ จวนฺตํ อฆานกํ อุปฺปชฺชนฺตํ
 เคตํ ฆานินุทริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ๑ เคตํ โสมนสฺสฺสินุทริยํ น-
 อุปฺปชฺชิตฺตํ คามาวจเร ปรีณิพฺพนฺตํ รุปาวจเร อรุปาวจเร
 ปจฺฉิมภิกกํ เย ๑ อฺเปกฺขาย อุปฺปชฺชติจฺวา ปรีณิพฺพายิตฺตํนฺติ
 เคตํ จวนฺตํ เคตํ ฆานินุทริยญจ น อุปฺปชฺชติ โสมนสฺสฺสินุทริยญจ
 น อุปฺปชฺชิตฺตํ ๑ ยตฺถ วาปน โสมนสฺสฺสินุทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํ
 คตฺถ ฆานินุทริยํ น อุปฺปชฺชติคฺติ: ปจฺฉิมภิกกํ คามาวจโร อุป-
 ปชฺชนฺตํ เย ๑ สฆานกา อฺเปกฺขาย อุปฺปชฺชติจฺวา ปรีณิ-
 พายิตฺตํนฺติ เคตํ อุปฺปชฺชนฺตํ เคตํ โสมนสฺสฺสินุทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํ
 โน ๑ เคตํ ฆานินุทริยํ น อุปฺปชฺชติ คามาวจเร ปรีณิพฺพนฺตํ
 รุปาวจเร อรุปาวจเร ปจฺฉิมภิกกํ เย ๑ อฺเปกฺขาย อุปฺปชฺชติจฺวา
 ปรีณิพฺพายิตฺตํนฺติ เคตํ จวนฺตํ เคตํ โสมนสฺสฺสินุทริยญจ น อุป-
 ปชฺชิตฺตํ ฆานินุทริยญจ น อุปฺปชฺชติ ๑

[๓๑๖๒] ยตฺถ ฆานินุทริยํ น อุปฺปชฺชติ คตฺถ อฺเปกฺขินุทริยํ น-
 อุปฺปชฺชิตฺตํคฺติ: สฬฺหฬํ จวนฺตํ อฆานกํ อุปฺปชฺชนฺตํ เคตํ
 ฆานินุทริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ๑ เคตํ อฺเปกฺขินุทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํ
 คามาวจเร ปรีณิพฺพนฺตํ รุปาวจเร อรุปาวจเร ปจฺฉิมภิกกํ
 เย ๑ โสมนสฺสฺเสน อุปฺปชฺชติจฺวา ปรีณิพฺพายิตฺตํนฺติ เคตํ จวนฺตํ
 เคตํ ฆานินุทริยญจ น อุปฺปชฺชติ อฺเปกฺขินุทริยญจ น อุปฺปชฺชิตฺตํ ๑
 ยตฺถ วาปน อฺเปกฺขินุทริยํ น อุปฺปชฺชิตฺตํ คตฺถ ฆานินุทริยํ น อุป-

อิตฺถินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ๑ เสดํ ปฺริตฺถินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ
 กามาวจรํ ปฺรินิพฺพนฺตํ รุปาวจรํ อรฺุปาวจรํ ปจฺฉิมภิกฺขานํ
 เย ๑ รุปาวจรํ อรฺุปาวจรํ อุปฺปชฺชติฯ ปฺรินิพฺพายิตฺถนฺติ ยํ ๑
 อิตฺถิโย เอเตเนว ภาวเน กตฺติ ภเว ทสฺสํเตว ปฺรินิพฺพายิตฺถนฺติ
 เสดํ จวนฺตํ เสดํ อิตฺถินทฺริยญฺ ๑ น อุปฺปชฺชติ ปฺริตฺถินทฺริยญฺ ๑
 น อุปฺปชฺชติ ๑ ยสฺส วาปน ปฺริตฺถินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ทสฺส
 อิตฺถินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ: ปจฺฉิมภิกฺขานํ อิตฺถินํ อุปฺปชฺชนฺตํ
 ยํ ๑ อิตฺถิโย รุปาวจรํ อรฺุปาวจรํ อุปฺปชฺชติฯ ปฺรินิพฺพายิตฺถนฺติ
 ยํ ๑ อิตฺถิโย เอเตเนว ภาวเน กตฺติ ภเว ทสฺสํเตว ปฺรินิพฺพ-
 พายิตฺถนฺติ ตาถ อุปฺปชฺชนฺตํ ตาถ ปฺริตฺถินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ๑
 ตาถ อิตฺถินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ กามาวจรํ ปฺรินิพฺพนฺตํ รุปาวจรํ
 อรฺุปาวจรํ ปจฺฉิมภิกฺขานํ เย ๑ รุปาวจรํ อรฺุปาวจรํ อุปฺปชฺชติฯ
 ปฺรินิพฺพายิตฺถนฺติ ยํ ๑ อิตฺถิโย เอเตเนว ภาวเน กตฺติ ภเว
 ทสฺสํเตว ปฺรินิพฺพายิตฺถนฺติ เสดํ จวนฺตํ เสดํ ปฺริตฺถินทฺริยญฺ ๑
 น อุปฺปชฺชติ อิตฺถินทฺริยญฺ ๑ น อุปฺปชฺชติ ๑

[๓๓๖] ยสฺส อิตฺถินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ทสฺสํ ชฺวีตฺถินทฺริยํ
 น อุปฺปชฺชติ: สหฺเพถ จวนฺตํ น อิตฺถินํ อุปฺปชฺชนฺตํ เสดํ
 อิตฺถินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ๑ เสดํ ชฺวีตฺถินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ
 กามาวจรํ ปฺรินิพฺพนฺตํ รุปาวจรํ อรฺุปาวจรํ ปจฺฉิมภิกฺขานํ
 เสดํ อิตฺถินทฺริยญฺ ๑ น อุปฺปชฺชติ ชฺวีตฺถินทฺริยญฺ ๑ น อุปฺปชฺชติ ๑

อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ โน ๑ เสดํ อปฺเปกฺขินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ สุตฺตํ
 กามาวจรํ ปรินิพฺพนฺตํ รุปาวจรํ อรฺหฺตาวจรํ ปจฺจิมภิกฺขุํ
 เย ๑ โสมนสฺสํ อปฺปชฺชติวาทํ ปรินิพฺพายิตฺตํ เสดํ จวนฺตํ
 เสดํ อิตฺถินทฺริยมฺ ๑ น อปฺปชฺชติ อปฺเปกฺขินทฺริยมฺ ๑ น อปฺปชฺชติ สุตฺตํ ๑
 ยสฺส วา ปน อปฺเปกฺขินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ สุตฺตํ อิตฺถินทฺริยํ น-
 อปฺปชฺชติ: ปจฺจิมภิกฺขุํ อิตฺถินํ อปฺปชฺชนฺตํ ยา ๑ อิตฺถิโย
 โสมนสฺสํ อปฺปชฺชติวาทํ ปรินิพฺพายิตฺตํ ตาถํ อปฺปชฺชนฺตํ ตาถํ
 อปฺเปกฺขินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ โน ๑ ตาถํ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ
 กามาวจรํ ปรินิพฺพนฺตํ รุปาวจรํ อรฺหฺตาวจรํ ปจฺจิมภิกฺขุํ
 เย ๑ โสมนสฺสํ อปฺปชฺชติวาทํ ปรินิพฺพายิตฺตํ เสดํ จวนฺตํ
 เสดํ อปฺเปกฺขินทฺริยมฺ ๑ น อปฺปชฺชติ อิตฺถินทฺริยมฺ ๑ น อปฺปชฺชติ ๑

[๓๓๖๘] ยสฺส อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ สุตฺตํ สทฺธิทฺริยํ
 ๑ เป ๑ ปณฺณทฺริยํ มนินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ: สทฺธํ จวนฺตํ
 น อิตฺถินํ อปฺปชฺชนฺตํ เสดํ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ โน ๑ เสดํ
 มนินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ กามาวจรํ ปรินิพฺพนฺตํ รุปาวจรํ
 อรฺหฺตาวจรํ ปจฺจิมภิกฺขุํ เสดํ อิตฺถินทฺริยมฺ ๑ น อปฺปชฺชติ มนิน-
 ทฺริยมฺ ๑ น อปฺปชฺชติ ๑ ยสฺส วา ปน มนินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ
 สุตฺตํ อิตฺถินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ: ปจฺจิมภิกฺขุํ อิตฺถินํ อป-
 ปชฺชนฺตํ ตาถํ มนินทฺริยํ น อปฺปชฺชติ โน ๑ ตาถํ อิตฺถินทฺริยํ
 น อปฺปชฺชติ กามาวจรํ ปรินิพฺพนฺตํ รุปาวจรํ อรฺหฺตาวจรํ

ปฐิธา อุกุฏชาเย อุกุฏชิตฺวา ปฐิพุพายิตฺถนฺติ เคถ์ อุกุฏชนฺตานํ
 เคถ์ โสมนนฺตฺถนฺทริยํ น อุกุฏชิตฺถนฺติ โน ๑ เคถ์ ปฐิถนฺทริยํ
 น อุกุฏชติ กามาจฺจเว ปฐิพุพนฺตานํ รุปฺปาจฺจเว อรฺุปฺปาจฺจเว
 ปจฺจุณฺณภาวิกานํ เย ๑ อุกุฏชาเย อุกุฏชิตฺวา ปฐิพุพายิตฺถนฺติ
 เคถ์ จฉนฺตานํ เคถ์ โสมนนฺตฺถนฺทริยญฺจ น อุกุฏชิตฺถนฺติ ปฐิถน-
 ทริยญฺจ น อุกุฏชติ ๑

[๓๓๗๓] ยถฺถ ปฐิถนฺทริยํ น อุกุฏชติ คถฺถ อุกุฏชนฺทริยํ
 น อุกุฏชิตฺถนฺตฺติ: สพุเพถ์ จฉนฺตานํ น ปฐิธานํ อุกุฏชนฺตานํ
 เคถ์ ปฐิถนฺทริยํ น อุกุฏชติ โน ๑ เคถ์ อุกุฏชนฺทริยํ น อุกุ-
 ฏชิตฺถนฺติ กามาจฺจเว ปฐิพุพนฺตานํ รุปฺปาจฺจเว อรฺุปฺปาจฺจเว
 ปจฺจุณฺณภาวิกานํ เย ๑ โสมนนฺตฺถนฺ อุกุฏชิตฺวา ปฐิพุพายิตฺถนฺติ
 เคถ์ จฉนฺตานํ เคถ์ ปฐิถนฺทริยญฺจ น อุกุฏชติ อุกุฏชนฺทริยญฺจ
 น อุกุฏชิตฺถนฺติ ๑ ยถฺถ วาปน อุกุฏชนฺทริยํ น อุกุฏชิตฺถนฺติ คถฺถ
 ปฐิถนฺทริยํ น อุกุฏชตฺติ: ปจฺจุณฺณภาวิกานํ ปฐิธานํ อุกุฏชนฺตานํ
 เย ๑ ปฐิธา โสมนนฺตฺถนฺ อุกุฏชิตฺวา ปฐิพุพายิตฺถนฺติ เคถ์
 อุกุฏชนฺตานํ เคถ์ อุกุฏชนฺทริยํ น อุกุฏชิตฺถนฺติ โน ๑ เคถ์
 ปฐิถนฺทริยํ น อุกุฏชติ กามาจฺจเว ปฐิพุพนฺตานํ รุปฺปาจฺจเว
 อรฺุปฺปาจฺจเว ปจฺจุณฺณภาวิกานํ เย ๑ โสมนนฺตฺถนฺ อุกุฏชิตฺวา ปฐิพุ-
 พายิตฺถนฺติ เคถ์ จฉนฺตานํ เคถ์ อุกุฏชนฺทริยญฺจ น อุกุฏชิตฺถนฺติ
 ปฐิถนฺทริยญฺจ น อุกุฏชติ ๑

[៣៧២] យត្ថំ បុរិសិភព្វិយំ ន ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ ឥភិភព្វិយំ
 ។ បេ ។ ឈរិភព្វិយំ មនិភព្វិយំ ន ចុប្បធម្មត្ថំគត្ថិៈ ឥវុវេតំ ទវុណុតានំ
 មប្រិទានំ ចុប្បធម្មតានំ គេតំ បុរិសិភព្វិយំ ន ចុប្បធម្មតិ នៃ ។
 គេតំ មនិភព្វិយំ ន ចុប្បធម្មត្ថំ កាមាវុទេ បរិភិវុទ្ធកុតានំ រូបាវុទេ
 ចរូបាវុទេ ឧទុទិមភិកានំ គេតំ បុរិសិភព្វិយុទ្ធ ន ចុប្បធម្មតិ មនិ-
 ភព្វិយុទ្ធ ន ចុប្បធម្មត្ថំ ។ យត្ថំ វា ឃ មនិភព្វិយំ ន ចុប្បធម្មត្ថំ
 គត្ថំ បុរិសិភព្វិយំ ន ចុប្បធម្មត្ថិៈ ឧទុទិមភិកានំ ប្រិទានំ ចុប្ប-
 ធម្មតានំ គេតំ មនិភព្វិយំ ន ចុប្បធម្មត្ថំ នៃ ។ គេតំ បុរិសិភព្វិយំ
 ន ចុប្បធម្មតិ កាមាវុទេ បរិភិវុទ្ធកុតានំ រូបាវុទេ ចរូបាវុទេ
 ឧទុទិមភិកានំ គេតំ មនិភព្វិយុទ្ធ ន ចុប្បធម្មត្ថំ បុរិសិភព្វិយុទ្ធ
 ន ចុប្បធម្មតិ ។

[៣៧៣] យត្ថំ ឆិវិភព្វិយំ ន ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ តៃមនត្ថិភព្វិយំ
 ន ចុប្បធម្មត្ថំគត្ថិៈ ឥវុវេតំ ទវុណុតានំ ឃុតុគេ ទិគ្គត្ថំ រាគុកុធម្ម
 គេតំ ឆិវិភព្វិយំ ន ចុប្បធម្មតិ នៃ ។ គេតំ តៃមនត្ថិភព្វិយំ ន ចុប្ប-
 ធម្មត្ថំ ឧទុទិមទិគ្គត្ថំ រាគុកុធម្ម យត្ថំ ទិគ្គត្ថំ ចនុត្រា
 ចុប្បធម្មត្ថំឧទុទិមទិគ្គត្ថំ ចុប្បធម្មត្ថំ គត្ថំ ទិគ្គត្ថំ រាគុកុធម្ម
 គេតំ ឆិវិភព្វិយុទ្ធ ន ចុប្បធម្មតិ តៃមនត្ថិភព្វិយុទ្ធ ន ចុប្ប-
 ធម្មត្ថំ ។ យត្ថំ វា ឃ តៃមនត្ថិភព្វិយំ ន ចុប្បធម្មត្ថំ គត្ថំ
 ឆិវិភព្វិយំ ន ចុប្បធម្មត្ថិៈ ឧទុទិមទិគ្គត្ថំ ចុប្បធម្មត្ថំ យត្ថំ
 ទិគ្គត្ថំ ចនុត្រា ចុប្បធម្មត្ថំឧទុទិមទិគ្គត្ថំ ចុប្បធម្មត្ថំ គត្ថំ

ภาเวน กติจิ ภเว ทตฺเตตฺตฺวา ปรีนัพฺพายิตฺตํนฺติ เตถฺ อูปฺปชฺชนฺตํ
 เตถฺ ตตฺถ อิตฺถินทฺริยํ น อูปฺปชฺชิตฺตํ โน ๑ เตถฺ ตตฺถ จกฺขุ-
 ทฺริยํ น อูปฺปชฺชติ กามาวจเร ปรีนัพฺพนฺตํ รุปาวจรา จวนฺตํ
 อตฺตณฺณตฺตํ ชรฺปํ ย ๑ ปฺริตฺตา เอเตเนว ภาเวน กติจิ ภเว
 ทตฺเตตฺตฺวา ปรีนัพฺพายิตฺตํนฺติ เตถฺ จวนฺตํ เตถฺ ตตฺถ อิตฺถิน-
 ทฺริยญฺจ น อูปฺปชฺชิตฺตํ จกฺขุทฺริยญฺจ น อูปฺปชฺชติ ๑

[๑๓๘๘] ยตฺตํ ยตฺถ จกฺขุทฺริยํ น อูปฺปชฺชติ ตตฺตํ ตตฺถ ปฺริตฺติ-
 ทฺริยํ น อูปฺปชฺชิตฺตํ: กามาวจรา จวนฺตํ อจกฺขุทฺทํ กาม-
 วจโร อูปฺปชฺชนฺตํ เตถฺ ตตฺถ จกฺขุทฺริยํ น อูปฺปชฺชติ โน ๑
 เตถฺ ตตฺถ ปฺริตฺติทฺริยํ น อูปฺปชฺชิตฺตํ กามาวจเร ปรีนัพฺพนฺตํ
 รุปาวจรา จวนฺตํ อตฺตณฺณตฺตํ ชรฺปํ ยา ๑ อิตฺถิโย
 เอเตเนว ภาเวน กติจิ ภเว ทตฺเตตฺตฺวา ปรีนัพฺพายิตฺตํนฺติ ตาถฺ
 จวนฺตํ เตถฺ ตตฺถ จกฺขุทฺริยญฺจ น อูปฺปชฺชติ ปฺริตฺติทฺริยญฺจ
 น อูปฺปชฺชิตฺตํ ๑ ยตฺตํ วาปน ยตฺถ ปฺริตฺติทฺริยํ น อูปฺปชฺชิตฺตํ
 ตตฺตํ ตตฺถ จกฺขุทฺริยํ น อูปฺปชฺชิตฺตํ: ปจฺฉิมภิกฺกานํ กามาวจโร
 อูปฺปชฺชนฺตํ รุปาวจโร อูปฺปชฺชนฺตํ ยา ๑ อิตฺถิโย เอเตเนว
 ภาเวน กติจิ ภเว ทตฺเตตฺตฺวา ปรีนัพฺพายิตฺตํนฺติ ตาถฺ อูปฺปชฺชนฺตํ
 เตถฺ ตตฺถ ปฺริตฺติทฺริยํ น อูปฺปชฺชิตฺตํ โน ๑ เตถฺ ตตฺถ จกฺขุ-
 ทฺริยํ น อูปฺปชฺชติ กามาวจเร ปรีนัพฺพนฺตํ รุปาวจรา จวนฺตํ
 อตฺตณฺณตฺตํ ชรฺปํ ยา ๑ อิตฺถิโย เอเตเนว ภาเวน กติจิ

ចរូបេ ឧភិក្ខុមភិក្ខុកាមំ ចត្តលុប្បតត្ថុតានំ មេ ។ ឥទ្ធកុត្តា តៃមន្តុតេន
 ឧប្បឌ្ឍតិក្កា បរិនិព្វាយិស្តុត្ថន្តិ គេតំ ទល្លតានំ គេតំ គត្ត ឧបេក្ខិ-
 ត្រិយឈុ អឧប្បឌ្ឍតិស្តុតិ ទក្ខុត្ថត្រិយឈុ អឧប្បឌ្ឍតិ ។

[១៣៩២] មត្តំ មគ្គ ទក្ខុត្ថត្រិយំ អឧប្បឌ្ឍតិ គត្តំ គត្ត
 ឥត្ថិក្ខត្រិយំ អឧប្បឌ្ឍតិស្តុតិៈ ឧប្បឌ្ឍតិក្កា ទល្លតានំ ឧទ្ធកុត្តា
 កាមាទុក្ខំ ឧប្បឌ្ឍត្ថន្តានំ ចរូបាមំ គេតំ គត្ត ទក្ខុត្ថត្រិយំ អឧ-
 ប្បឌ្ឍតិ ឯ ។ គេតំ គត្ត ឥត្ថិក្ខត្រិយំ អឧប្បឌ្ឍតិស្តុតិ ឧប្ប-
 ឌ្ឍតិ បរិនិព្វេតានំ ចរូបេ ឧភិក្ខុមភិក្ខុកាមំ ចត្តលុប្បតត្ថុតានំ គេតំ
 គត្ត ទក្ខុត្ថត្រិយឈុ អឧប្បឌ្ឍតិ ឥត្ថិក្ខត្រិយឈុ អឧប្បឌ្ឍតិស្តុតិ ។
 មត្តំ វា ឧប មគ្គ ឥត្ថិក្ខត្រិយំ អឧប្បឌ្ឍតិស្តុតិ គត្តំ គត្ត ទក្ខុត្ថត្រិយំ
 អឧប្បឌ្ឍតិៈ ឧភិក្ខុមភិក្ខុកាមំ ឧប្បឌ្ឍតិក្កា ឧប្បឌ្ឍត្ថន្តានំ គេតំ
 គត្ត ឥត្ថិក្ខត្រិយំ អឧប្បឌ្ឍតិស្តុតិ ឯ ។ គេតំ គត្ត ទក្ខុត្ថត្រិយំ
 អឧប្បឌ្ឍតិ ឧប្បឌ្ឍតិ បរិនិព្វេតានំ ចរូបេ ឧភិក្ខុមភិក្ខុកាមំ
 ចត្តលុប្បតត្ថុតានំ គេតំ គត្ត ឥត្ថិក្ខត្រិយឈុ អឧប្បឌ្ឍតិស្តុតិ ទក្ខុ-
 ត្រិយឈុ អឧប្បឌ្ឍតិ ។

[១៣៩៣] មត្តំ មគ្គ ទក្ខុត្ថត្រិយំ អឧប្បឌ្ឍតិ គត្តំ គត្ត
 ឧប្បឌ្ឍតិក្កា ។ ឧប មនិក្ខត្រិយំ អឧប្បឌ្ឍតិស្តុតិៈ ឧប្បឌ្ឍតិក្កា
 ទល្លតានំ ឧទ្ធកុត្តា កាមាទុក្ខំ ឧប្បឌ្ឍត្ថន្តានំ ចរូបាមំ គេតំ
 គត្ត ទក្ខុត្ថត្រិយំ អឧប្បឌ្ឍតិ ឯ ។ គេតំ គត្ត មនិក្ខត្រិយំ អ-
 ឧប្បឌ្ឍតិស្តុតិ ឧប្បឌ្ឍតិ បរិនិព្វេតានំ ចរូបេ ឧភិក្ខុមភិក្ខុកាមំ

อตฺถฌณตฺตฺตานํ เคตํ ตคฺค จกฺขฺนทฺริยฌณํ น อุปฺปชฺชติ มนินทฺริยฌณํ
 น อุปฺปชฺชติตฺตํ ๑ ยตฺถ วาปน ยคฺค มนินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติตฺตํ
 ตตฺถ ตคฺค จกฺขฺนทฺริยํ น อุปฺปชฺชติตฺติ: ปจฺฉิมภวีกานํ ปณฺญาโวการํ
 อุปฺปชฺชนฺตานํ เคตํ ตคฺค มนินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติตฺตํ โน ๑ เคตํ
 ตคฺค จกฺขฺนทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ปณฺญาโวการเ ปรีนิตฺพพฺพตฺตานํ อรฺุเป
 ปจฺฉิมภวีกานํ อตฺถฌณตฺตฺตานํ เคตํ ตคฺค มนินทฺริยฌณํ น อุปฺปชฺ-
 ชฺชติตฺตํ จกฺขฺนทฺริยฌณํ น อุปฺปชฺชติ ๑

[๓๓๔] ยตฺถ ยคฺค ฆานินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ตตฺถ ตคฺค
 อิตฺถินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติตฺติ: กามาจฺจรา จวนฺตฺตานํ อฆานกานํ
 กามาจฺจรํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เคตํ ตคฺค ฆานินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ๑
 เคตํ ตคฺค อิตฺถินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติตฺตํ กามาจฺจเร ปรีนิตฺพพฺพตฺตานํ
 รฺุปาวจฺจรานํ อรฺุปาวจฺจรานํ เย ๑ ปฺริตฺตา เอเตเนว ภาวเน กตฺติจิ
 ภเว ทตฺถเตตฺวา ปรีนิตฺพพายิตฺตํนฺติ เคตํ จวนฺตฺตานํ เคตํ ตคฺค
 ฆานินทฺริยฌณํ น อุปฺปชฺชติ อิตฺถินทฺริยฌณํ น อุปฺปชฺชติตฺตํ ๑
 ยตฺถ วาปน ยคฺค อิตฺถินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติตฺตํ ตตฺถ ตคฺค ฆานินทฺริยํ
 น อุปฺปชฺชติตฺติ: ปจฺฉิมภวีกานํ กามาจฺจรํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เย ๑
 ปฺริตฺตา เอเตเนว ภาวเน กตฺติจิ ภเว ทตฺถเตตฺวา ปรีนิตฺพพายิตฺตํนฺติ
 เคตํ อุปฺปชฺชนฺตานํ เคตํ ตคฺค อิตฺถินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติตฺตํ โน ๑
 เคตํ ตคฺค ฆานินทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ กามาจฺจเร ปรีนิตฺพพฺพตฺตานํ
 รฺุปาวจฺจรานํ อรฺุปาวจฺจรานํ เย ๑ ปฺริตฺตา เอเตเนว ภาวเน กตฺติจิ

ภเว ทสฺสํเตตฺวา ปรินิพฺพายิสฺสํมุตฺติ เตถํ จวนฺตํ เตถํ ตตฺถ อิตฺถินุ-
ทฺริยญฺฯ น อุปฺปชฺชิสฺสํมุตฺติ ฆานินุทฺริยญฺฯ น อุปฺปชฺชติ ฯ

[๓๓๘] ยถํ ยตฺถ ฆานินุทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ตสฺสํ ตตฺถ
ปฺริตฺตินุทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํมุตฺติ: กามาวจฺรา จวนฺตํ อฆานกานํ
กามาวจํ อุปฺปชฺชณฺตํ เตถํ ตตฺถ ฆานินุทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ฯ
เตถํ ตตฺถ ปฺริตฺตินุทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํมุตฺติ กามาวจเร ปรินิพฺพณฺตํ
รูปาวจฺรานํ อรูปาวจฺรานํ ยา ฯ อิตฺถินุ อเตเตเนว ภเวเน กตฺติ
ภเว ทสฺสํเตตฺวา ปรินิพฺพายิสฺสํมุตฺติ ตาถํ จวนฺตํ เตถํ ตตฺถ
ฆานินุทฺริยญฺฯ น อุปฺปชฺชติ ปฺริตฺตินุทฺริยญฺฯ น อุปฺปชฺชิสฺสํมุตฺติ ฯ
ยถํ วาปน ยตฺถ ปฺริตฺตินุทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํมุตฺติ ตสฺสํ ตตฺถ ฆานินุทฺริยํ
น อุปฺปชฺชติ: ปจฺจุฉิมภวีกานํ กามาวจํ อุปฺปชฺชณฺตํ ยา ฯ
อิตฺถินุ อเตเตเนว ภเวเน กตฺติ ภเว ทสฺสํเตตฺวา ปรินิพฺพายิสฺสํมุตฺติ
ตาถํ อุปฺปชฺชณฺตํ เตถํ ตตฺถ ปฺริตฺตินุทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํมุตฺติ โน ฯ
เตถํ ตตฺถ ฆานินุทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ กามาวจเร ปรินิพฺพณฺตํ
รูปาวจฺรานํ อรูปาวจฺรานํ ยา ฯ อิตฺถินุ อเตเตเนว ภเวเน กตฺติ
ภเว ทสฺสํเตตฺวา ปรินิพฺพายิสฺสํมุตฺติ ตาถํ จวนฺตํ เตถํ ตตฺถ ปฺริตฺติ-
นุทฺริยญฺฯ น อุปฺปชฺชิสฺสํมุตฺติ ฆานินุทฺริยญฺฯ น อุปฺปชฺชติ ฯ

[๓๓๙] ยถํ ยตฺถ ฆานินุทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ ตสฺสํ ตตฺถ
อิตฺถินุทฺริยํ น อุปฺปชฺชิสฺสํมุตฺติ: สัพฺเพถ จวนฺตํ อฆานกานํ อุปฺปช-
ชณฺตํ เตถํ ตตฺถ ฆานินุทฺริยํ น อุปฺปชฺชติ โน ฯ เตถํ ตตฺถ

ชีวิตินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี กามาจฺเจว ปรินิพฺพนฺตํ รุปฺปาวจฺเจว
 อรุปฺปาวจฺเจว ปจฺจิมภิกขํ เถถํ คตฺถุ ฆานินทริยํ น อุปปชฺชติ
 ชีวิตินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี ฯ ยถฺส วา ปน ยตฺถ ชีวิตินทริยํ
 น อุปปชฺชิสฺสตี คตฺถุ ฆานินทริยํ น อุปปชฺชตีติ ปจฺจิม-
 ภิกขํ กามาจฺจํ อุปปชฺชนฺตํ เถถํ คตฺถุ ชีวิตินทริยํ น อุ-
 ปชฺชิสฺสตี โน ฯ เถถํ คตฺถุ ฆานินทริยํ น อุปปชฺชติ กามาจฺเจว
 ปรินิพฺพนฺตํ รุปฺปาวจฺเจว อรุปฺปาวจฺเจว ปจฺจิมภิกขํ เถถํ คตฺถุ
 ชีวิตินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี ฆานินทริยํ น อุปปชฺชติ ฯ

[๓๓๘] ยถฺส ยตฺถ ฆานินทริยํ น อุปปชฺชติ คตฺถุ
 โสมนสฺสอินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตีติ กามาจฺจํ จวนฺตํ อฆานกํ
 กามาจฺจํ อุปปชฺชนฺตํ รุปฺปาวจฺจํ เถถํ คตฺถุ ฆานินทริยํ
 น อุปปชฺชติ โน ฯ เถถํ คตฺถุ โสมนสฺสอินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี
 กามาจฺเจว ปรินิพฺพนฺตํ รุปฺปาวจฺเจว ปจฺจิมภิกขํ อตฺตณฺตคฺคํ
 อรุปํ เย ฯ อูเปกฺขาย อุปปชฺชติวา ปรินิพฺพายิสฺสํตีติ เถถํ
 จวนฺตํ เถถํ คตฺถุ ฆานินทริยํ น อุปปชฺชติ โสมนสฺสอินทริยํ
 น อุปปชฺชิสฺสตี ฯ ยถฺส วา ปน ยตฺถ โสมนสฺสอินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสตี
 คตฺถุ ฆานินทริยํ น อุปปชฺชตีติ ปจฺจิมภิกขํ กามาจฺจํ
 อุปปชฺชนฺตํ เย ฯ อฆานกา อูเปกฺขาย อุปปชฺชติวา ปรินิ-
 พายิสฺสํตีติ เถถํ อุปปชฺชนฺตํ เถถํ คตฺถุ โสมนสฺสอินทริยํ น อุ-
 ปชฺชิสฺสตี โน ฯ เถถํ คตฺถุ ฆานินทริยํ น อุปปชฺชติ กามาจฺเจว

[๓๑๘๘] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ
 ตฺทฺธินฺทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ: กามาวจรํ จวนฺตํ อฆานกานํ
 กามาวจรํ อุปปชฺชนฺตํ รูปาวจรํ อรูปาวจรํ เตตฺถ ตตฺถ
 ฆานินฺทริยํ น อุปปชฺชติ โน ๑ เตตฺถ ตตฺถ ตฺทฺธินฺทริยํ น อุปปชฺ-
 ชฺชติ ตตฺถ: กามาวเร ปรินิพฺพนฺตํ รูปาวเร อรูปาวเร ปจฺฉิม-
 ภิกฺขุํ อตฺถนฺตตฺถ ตตฺถ ฆานินฺทริยญฺจ น อุปปชฺชติ
 ตฺทฺธินฺทริยญฺจ น อุปปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ ตฺทฺธินฺทริยํ
 น อุปปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ: ปจฺฉิม-
 ภิกฺขุํ กามาวจรํ อุปปชฺชนฺตํ เตตฺถ ตตฺถ ตฺทฺธินฺทริยํ น อุ-
 ปชฺชติ โน ๑ เตตฺถ ตตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปปชฺชติ กาม-
 วเร ปรินิพฺพนฺตํ รูปาวเร อรูปาวเร ปจฺฉิมภิกฺขุํ อตฺถน-
 ตตฺถ ตตฺถ ตตฺถ ตฺทฺธินฺทริยญฺจ น อุปปชฺชติ ฆานินฺทริยญฺจ
 น อุปปชฺชติ ๑

[๓๒๐๐] ยตฺถ ยตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ ตตฺถ
 ปณฺณินฺทริยํ ๑ เป ๑ มนินฺทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ: กามาวจรํ
 จวนฺตํ อฆานกานํ กามาวจรํ อุปปชฺชนฺตํ รูปาวจรํ อรูป-
 วจรํ เตตฺถ ตตฺถ ฆานินฺทริยํ น อุปปชฺชติ โน ๑ เตตฺถ ตตฺถ
 มนินฺทริยํ น อุปปชฺชติ ตตฺถ: กามาวเร ปรินิพฺพนฺตํ รูปาวเร
 อรูปาวเร ปจฺฉิมภิกฺขุํ อตฺถนฺตตฺถ ตตฺถ ฆานินฺทริยญฺจ
 น อุปปชฺชติ มนินฺทริยญฺจ น อุปปชฺชติ ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ

ชีวิตินทรียมเก นอุปปชชติ ๑

[๓๒๐๒] ยตฺถ ยตฺถ ชีวิตินทรียมเก นอุปปชชติ ตตฺถ ตตฺถ
ชีวิตินทรียมเก นอุปปชชติตฺติ: กามาจฺจรา จวนฺตานิ นชีวิติน
กามาจฺจโร อุปปชชตฺตานํ รูปาจฺจรานํ อรูปาจฺจรานํ เถถ์ ตตฺถ
ชีวิตินทรียมเก นอุปปชชติ โน ๑ เถถ์ ตตฺถ ชีวิตินทรียมเก นอุปปช
ชีวิตินทรียมเก กามาจฺจเร ปรีนิพฺพนฺตานิ รูปาจฺจเร อรูปาจฺจเร ปจฺจิม
ภิกฺขุณํ เถถ์ ตตฺถ ชีวิตินทรียมเก นอุปปชชติ ชีวิตินทรียมเก
นอุปปชชติ ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ ชีวิตินทรียมเก นอุปปชชติ
ตตฺถ ตตฺถ ชีวิตินทรียมเก นอุปปชชติ: ปจฺจิมภิกฺขุณํ ชีวิติน
อุปปชชตฺตานํ ตาถ์ ตตฺถ ชีวิตินทรียมเก นอุปปชชติ โน ๑ ตาถ์
ตตฺถ ชีวิตินทรียมเก นอุปปชชติ กามาจฺจเร ปรีนิพฺพนฺตานิ รูปา
จฺจเร อรูปาจฺจเร ปจฺจิมภิกฺขุณํ เถถ์ ตตฺถ ชีวิตินทรียมเก น
อุปปชชติ ชีวิตินทรียมเก นอุปปชชติ ๑

[๓๒๐๓] ยตฺถ ยตฺถ ชีวิตินทรียมเก นอุปปชชติ ตตฺถ ตตฺถ
โสมนตฺถินทรียมเก นอุปปชชติตฺติ: กามาจฺจรา จวนฺตานิ นชีวิติน
กามาจฺจโร อุปปชชตฺตานํ รูปาจฺจรานํ เถถ์ ตตฺถ ชีวิตินทรียมเก น
อุปปชชติ โน ๑ เถถ์ ตตฺถ โสมนตฺถินทรียมเก นอุปปชชติ
กามาจฺจเร ปรีนิพฺพนฺตานิ รูปาจฺจเร ปจฺจิมภิกฺขุณํ สทฺธมฺมตฺตานํ
อรูปานํ เย ๑ อุปฺเปกฺขาย อุปปชชติวา ปรีนิพฺพายตฺถินทรียมเก เถถ์
จวนฺตานิ เถถ์ ตตฺถ ชีวิตินทรียมเก นอุปปชชติ โสมนตฺถินทรียมเก

อุเปกขิณทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตี โน จ คาส์ คตฺถ อิตฺถิณทริยํ
 นอุปปชฺชติ กามาจฺจเร ปรินิพฺพนฺตํ รุปฺปาวจเร อรฺุปฺปาวจเร
 ปจฺจิมภวีกาณํ อตฺถนฺตคฺคฺคาณํ เย จ โสมนตฺถํ อุปปชฺชติว
 ปรินิพฺพายิสฺสตี เตสํ จวนฺตํ เตสํ คตฺถ อุเปกขิณทริยญฺจ
 นอุปปชฺชิสฺสตี อิตฺถิณทริยญฺจ นอุปปชฺชติ ฯ

[๑๒๐๕] ยตฺถ ยตฺถ อิตฺถิณทริยํ นอุปปชฺชติ ตตฺถ คตฺถ
 สทฺธิทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตี: กามาจฺจรา จวนฺตํ นอิตฺถิณ
 กามาจฺจโร อุปปชฺชนฺตํ รุปฺปาวจรํ อรฺุปฺปาวจรํ เตสํ คตฺถ
 อิตฺถิณทริยํ นอุปปชฺชติ โน จ เตสํ คตฺถ สทฺธิทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตี
 กามาจฺจเร ปรินิพฺพนฺตํ รุปฺปาวจเร อรฺุปฺปาวจเร ปจฺจิมภวีกาณํ
 อตฺถนฺตคฺคฺคาณํ เตสํ คตฺถ อิตฺถิณทริยญฺจ นอุปปชฺชติ สทฺธิ-
 ทริยญฺจ นอุปปชฺชิสฺสตี ฯ ยตฺถ วาปน ยตฺถ สทฺธิทริยํ นอุ-
 ปฺชชิสฺสตี ตตฺถ คตฺถ อิตฺถิณทริยํ นอุปปชฺชตี: ปจฺจิมภวีกาณํ
 อิตฺถิณํ อุปปชฺชนฺตํ คาส์ คตฺถ สทฺธิทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตี โน จ
 คาส์ คตฺถ อิตฺถิณทริยํ นอุปปชฺชติ กามาจฺจเร ปรินิพฺพนฺตํ
 รุปฺปาวจเร อรฺุปฺปาวจเร ปจฺจิมภวีกาณํ อตฺถนฺตคฺคฺคาณํ เตสํ คตฺถ
 สทฺธิทริยญฺจ นอุปปชฺชิสฺสตี อิตฺถิณทริยญฺจ นอุปปชฺชติ ฯ

[๑๒๐๖] ยตฺถ ยตฺถ อิตฺถิณทริยํ นอุปปชฺชติ ตตฺถ คตฺถ ปณฺณิ-
 ทริยํ ๑เป ๑ มนินทริยํ นอุปปชฺชิสฺสตี: กามาจฺจรา จวนฺตํ
 นอิตฺถิณํ กามาจฺจโร อุปปชฺชนฺตํ รุปฺปาวจรํ อรฺุปฺปาวจรํ เตสํ

[illegible][illegible]

ปฐิตินทริยญฯ น อุปปชฺชติ ฯ ๑

[๓๒๐๘] ยถฺธํ ยตฺถ ปฐิตินทริยํ น อุปปชฺชติ ตถฺธํ ตตฺถ
 โสมนสฺส
 กามาวจรํ อุปปชฺชณฺตานํ รุปาวจรานํ เถถํ ตตฺถ ปฐิตินทริยํ น อุป-
 ปชฺชติ โน ฯ เถถํ ตตฺถ โสมนสฺส
 ปรีณิพฺพนฺตานํ รุปาวจรํ ปจฺฉิมภิกฺกานํ อตฺตณฺณตฺตฺตฺตฺตฺตฺตํ อรฺุปานํ
 เย ฯ ปฐิตํ อฺุเปกฺขาย อฺุปปชฺชติฯ ปรีณิพฺพายตฺตฺตฺตฺตํ เถถํ
 จณฺทนํ เถถํ ตตฺถ ปฐิตินทริยญฯ น อุปปชฺชติ โสมนสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
 น อุปปชฺชติ ๑ ยถฺธํ วาปน ยตฺถ โสมนสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส น อุป-
 ปชฺชติ ตถฺธํ ตตฺถ ปฐิตินทริยํ น อุปปชฺชติฯ ปจฺฉิมภิกฺกานํ
 ปฐิตํ อฺุปปชฺชณฺตานํ เย ฯ ปฐิตํ อฺุเปกฺขาย อฺุปปชฺชติฯ
 ปรีณิพฺพายตฺตฺตฺตฺตํ เถถํ อฺุปปชฺชณฺตานํ เถถํ ตตฺถ โสมนสฺสฺสฺสฺส
 อฺุปปชฺชติ โน ฯ เถถํ ตตฺถ ปฐิตินทริยํ น อุปปชฺชติ กามาวจร
 ปรีณิพฺพนฺตานํ รุปาวจรํ ปจฺฉิมภิกฺกานํ อตฺตณฺณตฺตฺตฺตฺตํ อรฺุปานํ
 เย ฯ ปฐิตํ อฺุเปกฺขาย อฺุปปชฺชติฯ ปรีณิพฺพายตฺตฺตฺตํ เถถํ
 จณฺทนํ เถถํ ตตฺถ โสมนสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส น อุปปชฺชติ ปฐิติน-
 ทริยญฯ น อุปปชฺชติ ๑

[๓๒๐๙] ยถฺธํ ยตฺถ ปฐิตินทริยํ น อุปปชฺชติ ตถฺธํ ตตฺถ
 อฺุเปกฺขินทริยํ น อุปปชฺชติฯ กามาวจรํ จณฺทนํ น ปฐิตํ
 กามาวจรํ อฺุปปชฺชณฺตานํ รุปาวจรานํ อรฺุปาจรานํ เถถํ ตตฺถ

คตฺถ คตฺถ ปุริตฺตินทฺริยํ น อุปปชฺชตีติ: ปจฺจิมภิกฺขานํ ปุริตฺตํ
 อุปปชฺชนฺตานํ เตถํ คตฺถ ตฺถินทฺริยํ น อุปปชฺชตีติ โน ๑ เตถํ
 คตฺถ ปุริตฺตินทฺริยํ น อุปปชฺชติ กามาวจร ปรีณิพฺพนฺตานํ รุปาวจร
 อรูปาวจร ปจฺจิมภิกฺขานํ อตฺตณฺณตฺตฺตานํ เตถํ คตฺถ ตฺถินทฺริยญฺจ
 น อุปปชฺชตีติ ปุริตฺตินทฺริยญฺจ น อุปปชฺชติ ๑

[๓๒๓๓] ยตฺถ ยตฺถ ปุริตฺตินทฺริยํ น อุปปชฺชติ คตฺถ คตฺถ
 ปณฺณินทฺริยํ ๑ เป ๑ มนินทฺริยํ น อุปปชฺชตีติ: กามาวจรา
 จวนฺตานํ น ปุริตฺตํ กามาวจโร อุปปชฺชนฺตานํ รุปาวจรานํ อรูปา-
 วจรานํ เตถํ คตฺถ ปุริตฺตินทฺริยํ น อุปปชฺชติ โน ๑ เตถํ คตฺถ
 มนินทฺริยํ น อุปปชฺชตีติ กามาวจร ปรีณิพฺพนฺตานํ รุปาวจร
 อรูปาวจร ปจฺจิมภิกฺขานํ อตฺตณฺณตฺตฺตานํ เตถํ คตฺถ ปุริตฺตินทฺริยญฺจ
 น อุปปชฺชติ มนินทฺริยญฺจ น อุปปชฺชตีติ ๑ ยตฺถ วา ปน ยตฺถ
 มนินทฺริยํ น อุปปชฺชตีติ คตฺถ คตฺถ ปุริตฺตินทฺริยํ น อุปปชฺชตีติ:
 ปจฺจิมภิกฺขานํ ปุริตฺตํ อุปปชฺชนฺตานํ เตถํ คตฺถ มนินทฺริยํ น อุ-
 ปชฺชตีติ โน ๑ เตถํ คตฺถ ปุริตฺตินทฺริยํ น อุปปชฺชติ กามาวจร
 ปรีณิพฺพนฺตานํ รุปาวจร อรูปาวจร ปจฺจิมภิกฺขานํ อตฺตณฺณตฺตฺตานํ
 เตถํ คตฺถ มนินทฺริยญฺจ น อุปปชฺชตีติ ปุริตฺตินทฺริยญฺจ น อุปปชฺชติ ๑

[๓๒๓๔] ยตฺถ ยตฺถ ชีวิตินทฺริยํ น อุปปชฺชติ คตฺถ คตฺถ โสมนตฺ-
 ตินทฺริยํ น อุปปชฺชตีติ: จตุโวการา ปณฺจโวการา จวนฺตานํ
 ปวตฺเต จิตฺตตฺถํ ภวฺกขณเณ เตถํ คตฺถ ชีวิตินทฺริยํ น อุปปชฺชติ

[illegible]

[๓๒๑๔] ยดฺธํ ยคฺคํ ชีวิตินทริยํ น อุปปชฺชติ ตถฺธํ คคฺคํ
 สทฺธิทินทริยํ น อุปปชฺชติ สทฺธํ คคฺคํ จคฺคํ วจจํ วจจํ วจจํ
 ปวตฺเต จิตฺตํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ
 โน จ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ สทฺธิทินทริยํ น อุปปชฺชติ ปจฺจิมจิตฺตํ
 ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ
 น อุปปชฺชติ สทฺธิทินทริยํ น อุปปชฺชติ ๑ ยดฺธํ วา ปน ยดฺธํ
 สทฺธิทินทริยํ น อุปปชฺชติ ตถฺธํ คคฺคํ ชีวิตินทริยํ น อุปปชฺชติ
 ปจฺจิมจิตฺตํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ
 คคฺคํ สทฺธิทินทริยํ น อุปปชฺชติ โน จ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ
 น อุปปชฺชติ ปจฺจิมจิตฺตํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ ภาวคฺคํ
 คคฺคํ สทฺธิทินทริยํ น อุปปชฺชติ ชีวิตินทริยํ น อุปปชฺชติ ๑

[๑๒๕] ยดฺธํ ยคฺคํ ชีวิตินทฺริยํ น อุပ္ປชฺชติ ตද္ဓံ တကฺက
 ပဏ္ဍိတတฺริယံ ၁ ပေ ၁ မဏိတရိယံ န ဝုပ္ပဗ္ဗဒ္ဓိတံတိ ခဒ္ဒုဝိကာရာ
 ပဏ္ဍုဝိကာရာ ခဝ္ဏတနံ ပဝတုတေ ခိတုတဒ္ဓံ ဂဒ္ဓကုဒ္ဓဏေ တေံ တကု
 ဗီဝိတိတရိယံ န ဝုပ္ပဗ္ဗဒ္ဓိ ဂါ ၁ တေံ တကု မဏိတရိယံ န ဝုပ္ပဗ္ဗ-
 ဒ္ဓိတံတိ ပရုဏိမဗိတုတဒ္ဓံ ဂဒ္ဓကုဒ္ဓဏေ ဝဏ္ဏဏ္ဍတတု ခဝ္ဏတနံ တေံ
 တကု ဗီဝိတိတရိယဏ္ဍ န ဝုပ္ပဗ္ဗဒ္ဓိ မဏိတရိယဏ္ဍ န ဝုပ္ပဗ္ဗဒ္ဓိတံတိ ၁
 ယဒ္ဓံ ဝာပနံ ယကု မဏိတရိယံ န ဝုပ္ပဗ္ဗဒ္ဓိတံတိ တဒ္ဓံ တကု ဗီဝိတိ-
 တရိယံ န ဝုပ္ပဗ္ဗဒ္ဓိတံတိ ပရုဏိမဗိတုတဒ္ဓံ ဝုပ္ပဗ္ဗဒ္ဓိတံတိ ဝဏ္ဏဏ္ဍတံ
 ဝုပ္ပဗ္ဗဒ္ဓိတံတိ တေံ တကု မဏိတရိယံ န ဝုပ္ပဗ္ဗဒ္ဓိတံတိ ဂါ ၁ တေံ
 တကု ဗီဝိတိတရိယံ န ဝုပ္ပဗ္ဗဒ္ဓိ ပရုဏိမဗိတုတဒ္ဓံ ဂဒ္ဓကုဒ္ဓဏေ ဝဏ္ဏဏ္ဍ-
 တတု ခဝ္ဏတနံ တေံ တကု မဏိတရိယဏ္ဍ န ဝုပ္ပဗ္ဗဒ္ဓိတံတိ ဗီဝိတိ-
 တရိယဏ္ဍ န ဝုပ္ပဗ္ဗဒ္ဓိ ၁

[illegible]

ยตฺถ วา ปน ยตฺถ อูปะกัณฺโณทฺธิ น อูปะปชฺชิตฺตํ คตฺถ คตฺถ
 โสมนนฺตฺตํทฺธิ น อูปะปชฺชิตฺตํ: โสมนนฺตฺตํมปฺยตฺตปจฺฉิมจิตฺตํ
 อูปะปาทกฺขณํ ยตฺถ จิตฺตํ อนนฺตรา โสมนนฺตฺตํมปฺยตฺตปจฺฉิม-
 จิตฺตํ อูปะปชฺชิตฺตํ คตฺถ จิตฺตํ อูปะปาทกฺขณํ เถถ คตฺถ
 อูปะกัณฺโณทฺธิ น อูปะปชฺชิตฺตํ โน ๑ เถถ คตฺถ โสมนนฺตฺตํทฺธิ
 น อูปะปชฺชิตฺตํ โสมนนฺตฺตํมปฺยตฺตปจฺฉิมจิตฺตํ ภาวกฺขณํ อูปะกัณ-
 ฑมปฺยตฺตปจฺฉิมจิตฺตํมกฺกํ ยตฺถ จิตฺตํ อนนฺตรา โสมนนฺตฺ-
 ฑมปฺยตฺตปจฺฉิมจิตฺตํ อูปะปชฺชิตฺตํ คตฺถ จิตฺตํ ภาวกฺขณํ
 อตฺตณฺณตฺตํ เถถ คตฺถ อูปะกัณฺโณทฺธิ น อูปะปชฺชิตฺตํ โสมนนฺตฺ-
 ทฺธิ น อูปะปชฺชิตฺตํ ๑

[๓๒๓๗] ยตฺถ ยตฺถ โสมนนฺตฺตํทฺธิ น อูปะปชฺชิตฺตํ คตฺถ คตฺถ
 ทฺธิ ๑ เป ๑ ปณฺณิทฺธิ มนินฺทฺธิ น อูปะปชฺชิตฺตํ: สทฺเพถ
 จิตฺตํ ภาวกฺขณํ โสมนนฺตฺตํมปฺยตฺตจิตฺตํ อูปะปาทกฺขณํ เถถ
 คตฺถ โสมนนฺตฺตํทฺธิ น อูปะปชฺชิตฺตํ โน ๑ เถถ คตฺถ มนินฺทฺธิ น อูปะ-
 ปชฺชิตฺตํ โสมนนฺตฺตํมปฺยตฺตปจฺฉิมจิตฺตํ ภาวกฺขณํ อูปะกัณ-
 ฑมปฺยตฺตปจฺฉิมจิตฺตํมกฺกํ อตฺตณฺณตฺตํ เถถ คตฺถ โสมนนฺตฺ-
 ทฺธิ น อูปะปชฺชิตฺตํ มนินฺทฺธิ น อูปะปชฺชิตฺตํ ๑ ยตฺถ วา ปน
 ยตฺถ มนินฺทฺธิ น อูปะปชฺชิตฺตํ คตฺถ คตฺถ โสมนนฺตฺตํทฺธิ น อูปะ-
 ปชฺชิตฺตํ: โสมนนฺตฺตํมปฺยตฺตปจฺฉิมจิตฺตํ อูปะปาทกฺขณํ เถถ
 คตฺถ มนินฺทฺธิ น อูปะปชฺชิตฺตํ โน ๑ เถถ คตฺถ โสมนนฺตฺ-

ត្រិយំ ន ចុប្បធម្មតិ តៃមន្តុត្ថម្ភបុគ្គលាទិមិទិត្តុត្ថ រាគុក្ខនេ
 ចុប្បេក្ខាត្ថម្ភបុគ្គលាទិមិទិត្តុត្ថមន្តុកំ ចត្ថល្មេសត្ថតានំ គេតំ គត្ត
 មនិវត្តិយធា ន ចុប្បធម្មត្តតិ តៃមន្តុត្ថម្ភត្រិយធា ន ចុប្បធម្មតិ ។

[១២១៧] យត្ថុត្ថ យត្ត ចុប្បេក្ខិវត្តិយំ ន ចុប្បធម្មតិ គត្ថុត្ថ គត្ត
 ត្តត្តិវត្តិយំ ន ចុប្បធម្មត្តត្ថិគ្ថិៈ ឥវុវេតំ ទិត្តុត្ថ រាគុក្ខនេ ចុប្បេក្ខា-
 វិប្បបុគ្គលាទិមិទិត្តុត្ថ ចុប្បាភក្ខនេ គេតំ គត្ត ចុប្បេក្ខិវត្តិយំ ន ចុប្ប-
 ធម្មតិ នៃ ។ គេតំ គត្ត ត្តត្តិវត្តិយំ ន ចុប្បធម្មត្តតិ ចុប្បេក្ខា-
 ត្ថម្ភបុគ្គលាទិមិទិត្តុត្ថ រាគុក្ខនេ តៃមន្តុត្ថម្ភបុគ្គលាទិមិទិត្តុ-
 ត្ថមន្តុកំ ចត្ថល្មេសត្ថតានំ គេតំ គត្ត ចុប្បេក្ខិវត្តិយធា ន ចុប្បធម្មតិ
 ត្តត្តិវត្តិយធា ន ចុប្បធម្មត្តតិ ។ យត្ថុត្ថ វាបន យត្ត ត្តត្តិវត្តិយំ
 ន ចុប្បធម្មត្តតិ គត្ថុត្ថ គត្ត ចុប្បេក្ខិវត្តិយំ ន ចុប្បធម្មត្ថិគ្ថិៈ ចុប្បេក្ខា-
 ត្ថម្ភបុគ្គលាទិមិទិត្តុត្ថ ចុប្បាភក្ខនេ គេតំ គត្ត ត្តត្តិវត្តិយំ ន ចុប្ប-
 ធម្មត្តតិ នៃ ។ គេតំ គត្ត ចុប្បេក្ខិវត្តិយំ ន ចុប្បធម្មតិ ចុប្បេក្ខា-
 ត្ថម្ភបុគ្គលាទិមិទិត្តុត្ថ រាគុក្ខនេ តៃមន្តុត្ថម្ភបុគ្គលាទិមិទិត្តុ-
 ត្ថមន្តុកំ ចត្ថល្មេសត្ថតានំ គេតំ គត្ត ត្តត្តិវត្តិយធា ន ចុប្បធម្មត្តតិ
 ចុប្បេក្ខិវត្តិយធា ន ចុប្បធម្មតិ ។

[១២១៨] យត្ថុត្ថ យត្ត ចុប្បេក្ខិវត្តិយំ ន ចុប្បធម្មតិ គត្ថុត្ថ គត្ត
 ប្បល្មេសត្តិយំ ។ បេ ។ មនិវត្តិយំ ន ចុប្បធម្មត្តត្ថិគ្ថិៈ ឥវុវេតំ ទិត្តុត្ថ
 រាគុក្ខនេ ចុប្បេក្ខាវិប្បបុគ្គលាទិមិទិត្តុត្ថ ចុប្បាភក្ខនេ គេតំ គត្ត
 ចុប្បេក្ខិវត្តិយំ ន ចុប្បធម្មតិ នៃ ។ គេតំ គត្ត មនិវត្តិយំ ន ចុប្ប-

[១២២១] យត្ថំ យគុត ឥត្ថិនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ គគុត
 មនិនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មត្ថំគត្ថិៈ ឥវុវេតំ ទិគ្ខតត្ថំ វាសុកុក្ខនេ ឥត្ថា-
 វិប្បមុគ្គទិគ្ខតត្ថំ ចុប្បាភក្ខនេ គេតំ គគុត ឥត្ថិនុត្ថរិយំ ន ចុប្ប-
 ធម្មតិ ណ ។ គេតំ គគុត មនិនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មត្ថំ ឥត្ថិ ឥត្ថិនុត្ថរិយំ
 វាសុកុក្ខនេ ចត្ថល្បត្ថត្ថានំ គេតំ គគុត ឥត្ថិនុត្ថរិយន្តរំ ន ចុប្បធម្មតិ
 មនិនុត្ថរិយន្តរំ ន ចុប្បធម្មត្ថំ ។ យត្ថំ វាប្ប យគុត មនិនុត្ថរិយំ
 ន ចុប្បធម្មត្ថំ គត្ថំ គគុត ឥត្ថិនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មត្ថិៈ ឥត្ថិនុ-
 ត្ថត្ថំ ចុប្បាភក្ខនេ គេតំ គគុត មនិនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មត្ថំ ណ ។
 គេតំ គគុត ឥត្ថិនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មតិ ឥត្ថិនុត្ថរិយំ វាសុកុក្ខនេ
 ចត្ថល្បត្ថត្ថានំ គេតំ គគុត មនិនុត្ថរិយន្តរំ ន ចុប្បធម្មត្ថំ ឥត្ថិនុ-
 ត្ថរិយន្តរំ ន ចុប្បធម្មតិ ។

[១២២២] យត្ថំ យគុត ឥត្ថិនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មតិ គត្ថំ គគុត
 មនិនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មត្ថំគត្ថិៈ ឥវុវេតំ ទិគ្ខតត្ថំ វាសុកុក្ខនេ ឈាន-
 វិប្បមុគ្គទិគ្ខតត្ថំ ចុប្បាភក្ខនេ គេតំ គគុត ឥត្ថិនុត្ថរិយំ ន ចុប្ប-
 ធម្មតិ ណ ។ គេតំ គគុត មនិនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មត្ថំ ឥត្ថិ ឥត្ថិនុត្ថរិយំ
 វាសុកុក្ខនេ ចត្ថល្បត្ថត្ថានំ គេតំ គគុត ឥត្ថិនុត្ថរិយន្តរំ ន ចុប្បធម្មតិ
 មនិនុត្ថរិយន្តរំ ន ចុប្បធម្មត្ថំ ។ យត្ថំ វាប្ប យគុត
 មនិនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មត្ថំ គត្ថំ គគុត ឥត្ថិនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មត្ថិៈ
 ឥត្ថិនុត្ថរិយំ ចុប្បាភក្ខនេ គេតំ គគុត មនិនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មត្ថំ
 ណ ។ គេតំ គគុត ឥត្ថិនុត្ថរិយំ ន ចុប្បធម្មតិ ឥត្ថិនុត្ថរិយំ

[๓๒๒๘] ยตฺถ จกฺขุหุทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถ ฅตฺถ ฅุเปกฺขิหุทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถตฺตํติ: ปจฺฉิมภวิกานํ ฅเ ฅ โดมนตฺถน ฅุปฺปชฺชิตฺถวา ปรีนพิพายิตฺถนฺติ ฅตฺถ จกฺขุหุทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถ ฅน ฅ ฅตฺถ ฅุเปกฺขิหุทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถตฺติ ฅิตเรถํ จกฺขุหุทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถ ฅุเปกฺขิหุทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถตฺติ ฅ ยตฺถ วาปน ฅุเปกฺขิหุทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถตฺติ ฅตฺถ จกฺขุหุทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถตฺติ: ฅามนฺตา ฅ

[๓๒๓๐] ยตฺถ จกฺขุหุทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถ ฅตฺถ สทฺธิหุทฺธิมฺ ฅเป ฅ ปณฺณิหุทฺธิมฺ มนินฺทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถตฺตํติ: ปจฺฉิมภวิกานํ ฅตฺถ จกฺขุหุทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถ ฅน ฅ ฅตฺถ มนินฺทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถตฺติ ฅิตเรถํ จกฺขุหุทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถ มนินฺทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถตฺติ ฅ ยตฺถ วาปน มนินฺทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถตฺติ ฅตฺถ จกฺขุหุทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถตฺติ: ฅามนฺตา ฅ

[๓๒๓๑] ยตฺถ ฅานินฺทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถ ฅตฺถ ฅิตฺถินฺทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถตฺตํติ: ปจฺฉิมภวิกานํ ฅเ ฅ รุปาวจํ ฅรฺุปาวจํ ฅุป- ฅชฺชิตฺถวา ปรีนพิพายิตฺถนฺติ ฅเ ฅ ปรีตํ ฅเเตเนว ฅาเวณ ฅตฺติ ฅาเว ทตฺถตฺถวา ปรีนพิพายิตฺถนฺติ ฅตฺถ ฅานินฺทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถ ฅน ฅ ฅตฺถ ฅิตฺถินฺทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถตฺติ ฅิตเรถํ ฅานินฺทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถ ฅิตฺถินฺทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถตฺติ ฅ ยตฺถ วาปน ฅิตฺถิน- ฅทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถตฺติ ฅตฺถ ฅานินฺทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถตฺติ: ฅามนฺตา ฅ

[๓๒๓๒] ยตฺถ ฅานินฺทฺธิมฺ ฅุปฺปชฺชิตฺถ ฅตฺถ ปรีตฺธิมฺ

อุปฺปชฺชิตฺตํ: ปจฺฉิมภิกฺขานํ ยេ จ รุປาวຈຣ໌ ອຣຸປາວຈຣ໌ ອຸປປຣ-
 ສິຕຸວາ ປຣິນິພຸພາຍິຕຸຕັນຸຕິ ຍາ ຈ ອິຕຸຕິໂຍ ເຂເຕເນວ ກາເວນ ກຕິຈິ
 ກາເວ ທຸຕຸເຕຸວາ ປຣິນິພຸພາຍິຕຸຕັນຸຕິ ເຕຕ໌ ພານິນທຸຣິຍ໌ ອຸປປຣຸສິຕຸ
 ໂນ ຈ ເຕຕ໌ ປຣິຕິນທຸຣິຍ໌ ອຸປປຣຸສິຕຸຕິ ອິຕເວຕ໌ ພານິນທຸຣິຍ໌
 ອຸປປຣຸສິຕຸ ປຣິຕິນທຸຣິຍ໌ ອຸປປຣຸສິຕຸຕິ ຈ ຍຸຕຸຕ໌ ວາປນ ປຣິຕິນ-
 ທຸຣິຍ໌ ອຸປປຣຸສິຕຸຕິ ຕຸຕຸຕ໌ ພານິນທຸຣິຍ໌ ອຸປປຣຸສິຕຸຕາຕິ: ຕາມນຸຕາ ຈ

[๑๒๓๓] ยดฺธํ ฆานินฺทริยํ อุပ္ปชฺชิตฺตํ คตฺถํ ชีวิตินฺทริยํ อุ-
 ปชฺชิตฺตํคิตฺติ: ปจฺฉิมภวิกานํ เถถํ ฆานินฺทริยํ อุပ္ปชฺชิตฺตํ โน ฯ
 เถถํ ชีวิตินฺทริยํ อุပ္ปชฺชิตฺตํคิตฺติ อิตเรถํ ฆานินฺทริยญฺฯ อุပ္ปชฺชิตฺตํ
 ชีวิตินฺทริยญฺฯ อุပ္ปชฺชิตฺตํคิตฺติ ฯ ยดฺธํ วาปนํ ชีวิตินฺทริยํ อุပ္ปช-
 ฐิตฺตํคิตฺติ คตฺถํ ฆานินฺทริยํ อุပ္ปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ

[๑๒๔๔] ยดฺธํ ฆานินฺนทฺริยํ อรูปฺปชฺชิตฺตํ คตฺถํ โสมนสฺสํตฺถินทฺริยํ
 อรูปฺปชฺชิตฺถํคตฺติ: ปจฺจณฺมิภวีกาณํ เย จ อูปฺเปกฺขาย อรูปฺปชฺชิตฺถวา
 ปรีณิพฺพายิตฺถํนตฺติ เคตฺถํ ฆานินฺนทฺริยํ อรูปฺปชฺชิตฺตํ โน จ เคตฺถํ โสมนสฺสํตฺถิน-
 ทฺริยํ อรูปฺปชฺชิตฺถํคตฺติ อิตฺเรถํ ฆานินฺนทฺริยญฺจ อรูปฺปชฺชิตฺตํ โสมนสฺสํตฺถิน-
 ทฺริยญฺจ อรูปฺปชฺชิตฺถํคตฺติ ๑ ยดฺธํ วาปนํ โสมนสฺสํตฺถินทฺริยํ อรูปฺปช-
 ฐิตฺถํคตฺติ คตฺถํ ฆานินฺนทฺริยํ อรูปฺปชฺชิตฺตภาติ: อามนฺธทา ๑

[๑๒๓๕] ยถฺยํ ฆานินทฺริยํ อပ္ປမ္ပชฺစิตฺตํ တတ္ထံ အပ္ပေက္ခັນတฺริยํ
 อပ္ປမ္ပชฺစิตฺတံតັထိ: ပဉ္စဒ္ဓိမဂ္ဂါကာနံ ယေ ဇာ ၏မ္မလ္လင်္ကေသေ အပ္ປမ္ပစန္ဒိသာ
 ပရိနိပ္ပာယိယုတ္တံနုတိ တေဝံ ฆານินတฺริယံ အပ္ປမ္ပစန္ဒိတာ ဂေါ ဇာ တေဝံ အပ္ပေက္ခိ-

ត្រិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ធិតវេតំ ឆានិវត្តិយធម្មំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតុ ចុប្បេក្ខិវត្តិ-
 ត្រិយធម្មំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ។ យទ្ធីតំ ទាប្បេក្ខិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ
 គទ្ធីតំ ឆានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតាភិៈ ចាមនុគា ។

[៣២៣៦] យទ្ធីតំ ឆានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតុ គទ្ធីតំ ឥត្តិវត្តិយំ ។ បេ ។
 ប្បណិវត្តិយំ មនិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតីតិៈ ឋានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ
 ឆានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតុ ឆានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ឆានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ
 ធិតវេតំ ឆានិវត្តិយធម្មំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតុ មនិវត្តិយធម្មំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ។
 យទ្ធីតំ ទាប្បេក្ខិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ គទ្ធីតំ ឆានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិ-
 ទ្ធីតាភិៈ ចាមនុគា ។

[៣២៣៧] យទ្ធីតំ ធិត្តិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតុ គទ្ធីតំ ឋិតិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិ-
 ទ្ធីតីតិៈ ឋានិវត្តិយំ បេ ។ រូបាទារិ ចរូបាទារិ ចុប្បធម្មិ-
 ទ្ធីតា បរិវត្តិយធម្មំ យា ។ ធិត្តិវត្តិយំ ចេតេនេវ វាចេនេវ វាចេនេវ វាចេនេវ
 វាចេ វាចេនេវ បរិវត្តិយធម្មំ គទ្ធីតំ ធិត្តិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតុ
 ឆានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ធិតវេតំ ធិត្តិវត្តិយធម្មំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតុ ឋិតិវត្តិយធម្មំ
 ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ។ យទ្ធីតំ ទាប្បេក្ខិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ គទ្ធីតំ ធិត្តិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតាភិៈ
 ចាមនុគា ។

[៣២៣៨] យទ្ធីតំ ធិត្តិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតុ គទ្ធីតំ ឋិតិវត្តិយំ ចុប្ប-
 ធម្មិទ្ធីតីតិៈ ឋានិវត្តិយំ បេ ។ ធិត្តិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតុ ឆានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ
 ធិតវេតំ ធិត្តិវត្តិយធម្មំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតុ ឋិតិវត្តិយធម្មំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ ។ យទ្ធីតំ ទាប្បេក្ខិវត្តិយំ
 ចុប្បធម្មិទ្ធីតិ គទ្ធីតំ ធិត្តិវត្តិយំ ចុប្បធម្មិទ្ធីតាភិៈ ចាមនុគា ។

คตฺถ จกฺขุณฺทริยํ อุมฺปฺปชฺชิตฺถํ โน ๑ เสด์ คตฺถ ไสฺตฺติณฺทริยํ อุมฺป-
 ปรชฺชิตฺถํ อิตฺเรถ์ ปณฺจวโถการานํ เสด์ คตฺถ จกฺขุณฺทริยณฺจ
 อุมฺปฺปชฺชิตฺถํ ไสฺตฺติณฺทริยณฺจ อุมฺปฺปชฺชิตฺถํ ๑ ยถุสฺส วาปน ยคฺถ
 ไสฺตฺติณฺทริยํ อุมฺปฺปชฺชิตฺถํ คตฺถ คตฺถ จกฺขุณฺทริยํ อุมฺปฺปชฺชิตฺถาติ:
 อามนฺตา ๑

[๑๒๕๘] ยถุสฺส ยคฺถ จกฺขุณฺทริยํ อุมฺปฺปชฺชิตฺถํ คตฺถ คตฺถ
 ฆานินฺทริยํ อุมฺปฺปชฺชิตฺถํคตฺติ: กามาจฺเร ปจฺฉิมภวิกานํ รุปราจฺรานํ
 เสด์ คตฺถ จกฺขุณฺทริยํ อุมฺปฺปชฺชิตฺถํ โน ๑ เสด์ คตฺถ ฆานินฺทริยํ
 อุมฺปฺปชฺชิตฺถํ อิตฺเรถ์ กามาจฺรานํ เสด์ คตฺถ จกฺขุณฺทริยณฺจ
 อุมฺปฺปชฺชิตฺถํ ฆานินฺทริยณฺจ อุมฺปฺปชฺชิตฺถํ ๑ ยถุสฺส วาปน ยคฺถ
 ฆานินฺทริยํ อุมฺปฺปชฺชิตฺถํ คตฺถ คตฺถ จกฺขุณฺทริยํ อุมฺปฺปชฺชิตฺถาติ:
 อามนฺตา ๑

[๑๒๕๘] ยถุสฺส ยคฺถ จกฺขุณฺทริยํ อุมฺปฺปชฺชิตฺถํ คตฺถ คตฺถ
 อิตฺติณฺทริยํ อุมฺปฺปชฺชิตฺถํคตฺติ: กามาจฺเร ปจฺฉิมภวิกานํ รุปราจฺรานํ
 เย ๑ ปฺริธํ เอยฺเตเนว ภาวเน กตฺติจ ภาเว ทถุสฺสคฺวา ปรีนฺพิ-
 พายิตฺถํนฺติ เสด์ คตฺถ จกฺขุณฺทริยํ อุมฺปฺปชฺชิตฺถํ โน ๑ เสด์ คตฺถ
 อิตฺติณฺทริยํ อุมฺปฺปชฺชิตฺถํ อิตฺเรถ์ กามาจฺรานํ เสด์ คตฺถ จกฺขุณ-
 ทริยณฺจ อุมฺปฺปชฺชิตฺถํ อิตฺติณฺทริยณฺจ อุมฺปฺปชฺชิตฺถํ ๑ ยถุสฺส วาปน
 ยคฺถ อิตฺติณฺทริยํ อุมฺปฺปชฺชิตฺถํ คตฺถ คตฺถ จกฺขุณฺทริยํ อุม-
 ปรชฺชิตฺถาติ: อามนฺตา ๑

[១២៦០] មនុស្ស មគ្គ កុសលភូមិ បុណ្យបុគ្គល គត្ត គត្ត
 បុគ្គលភូមិ បុណ្យបុគ្គលភូមិភិក្ខុៈ កាមាទារេ បុណ្យបុគ្គលភូមិ រូបាទារាណំ
 យា ។ ចិត្តិយោ ចេតោនោ វាសោ ភិក្ខុ វាសោ តត្ថេត្ថោ បរិនិព្វ-
 ធម្មត្ថេត្ថោ គេតំ គត្ត កុសលភូមិ បុណ្យបុគ្គល ណ ។ គេតំ គត្ត
 បុគ្គលភូមិ បុណ្យបុគ្គលភិក្ខុ ចិត្តេត្ថោ កាមាទារាណំ គេតំ គត្ត កុសល-
 ភូមិ បុណ្យបុគ្គល បុគ្គលភូមិ បុណ្យបុគ្គលភិក្ខុ ។ មនុស្ស វាសន
 មគ្គ បុគ្គលភូមិ បុណ្យបុគ្គលភិក្ខុ គត្ត គត្ត កុសលភូមិ បុ-
 ណ្យបុគ្គលភិក្ខុៈ ចាមនុស្ស ។

[១២៦១] មនុស្ស មគ្គ កុសលភូមិ បុណ្យបុគ្គល គត្ត គត្ត
 ភិក្ខុភូមិ បុណ្យបុគ្គលភិក្ខុៈ បុណ្យបុគ្គលភូមិ បុណ្យបុគ្គលភិក្ខុ គេតំ
 គត្ត កុសលភូមិ បុណ្យបុគ្គល ណ ។ គេតំ គត្ត ភិក្ខុភូមិ
 បុណ្យបុគ្គលភិក្ខុ ចិត្តេត្ថោ បុណ្យបុគ្គលភូមិ គេតំ គត្ត កុសលភូមិ
 បុណ្យបុគ្គល ភិក្ខុភូមិ បុណ្យបុគ្គលភិក្ខុ ។ មនុស្ស វាសន មគ្គ
 ភិក្ខុភូមិ បុណ្យបុគ្គលភិក្ខុ គត្ត គត្ត កុសលភូមិ បុណ្យបុគ្គលភិក្ខុៈ
 ចត្តេត្ថោត្ថោ ចត្តេត្ថោ គេតំ គត្ត ភិក្ខុភូមិ បុណ្យបុគ្គលភិក្ខុ ណ ។
 គេតំ គត្ត កុសលភូមិ បុណ្យបុគ្គល បុណ្យបុគ្គលភូមិ គេតំ គត្ត
 ភិក្ខុភូមិ បុណ្យបុគ្គលភិក្ខុ កុសលភូមិ បុណ្យបុគ្គល ។

[១២៦២] មនុស្ស មគ្គ កុសលភូមិ បុណ្យបុគ្គល គត្ត គត្ត
 ត្ថេត្ថោភូមិ បុណ្យបុគ្គលភិក្ខុៈ បុណ្យបុគ្គលភូមិ បុណ្យបុគ្គលភិក្ខុ
 យេ ។ តត្ថេត្ថោ បុណ្យបុគ្គល បុណ្យបុគ្គលភិក្ខុ បរិនិព្វធម្មត្ថេត្ថោ គេតំ

[៣២២៨] យត្ថំ យត្ថុ ឆានិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុ តត្ថំ តត្ថុ
 ប្រតិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុត្ថិ: កាមាទ្យាវេ ឧប្បន្ទត្ថុត្ថិ: ឃា ។
 ចិត្តិយោ ចេតោ វាចា ភិក្ខុ វាចា តត្ថំតត្ថុ ប្រតិកុវិជ្ជា
 តត្ថំ តត្ថុ ឆានិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុ ឃា ។ តត្ថំ តត្ថុ ប្រតិកុវិជ្ជា
 ឧប្បន្ទត្ថុ ចិត្តិយោ កាមាទ្យាវេ តត្ថំ តត្ថុ ឆានិកុវិជ្ជា
 ឧប្បន្ទត្ថុ ប្រតិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុ ។ យត្ថំ យត្ថុ យត្ថុ
 ប្រតិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុ តត្ថំ តត្ថុ ឆានិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុត្ថិ:
 ចាមន្ទា ។

[៣២២៩] យត្ថំ យត្ថុ ឆានិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុ តត្ថំ តត្ថុ
 ឆានិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុត្ថិ: កាមាទ្យាវេ ឧប្បន្ទត្ថុត្ថិ: តត្ថំ តត្ថុ
 ឆានិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុ ឃា ។ តត្ថំ តត្ថុ ឆានិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុ
 ចិត្តិយោ កាមាទ្យាវេ តត្ថំ តត្ថុ ឆានិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុ ឆានិកុវិជ្ជា
 ឧប្បន្ទត្ថុ ។ យត្ថំ យត្ថុ យត្ថុ ឆានិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុ
 តត្ថំ តត្ថុ ឆានិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុត្ថិ: រូបាទ្យាវេ រូបាទ្យាវេ
 តត្ថំ តត្ថុ ឆានិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុ ឃា ។ តត្ថំ តត្ថុ ឆានិកុវិជ្ជា
 ឧប្បន្ទត្ថុ កាមាទ្យាវេ តត្ថំ តត្ថុ ឆានិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុ
 ឆានិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុ ឆានិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុ ។

[៣២៣០] យត្ថំ យត្ថុ ឆានិកុវិជ្ជា ឧប្បន្ទត្ថុ តត្ថំ តត្ថុ
 តត្ថំតត្ថុ ឧប្បន្ទត្ថុត្ថិ: កាមាទ្យាវេ ឧប្បន្ទត្ថុត្ថិ: ឃា ។
 តត្ថំ តត្ថុ ឧប្បន្ទត្ថុ ឧប្បន្ទត្ថុ ប្រតិកុវិជ្ជា តត្ថំ តត្ថុ

ឆានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុក ណ ។ តេសំ គតុក តៃមន្តតិវត្តិយំ ចុប្ប-
 ធម្មតុក ចិត្តវេទំ កាមាទ្យាណំ តេសំ គតុក ឆានិវត្តិយណ្ឌ ចុប្ប-
 ធម្មតុក តៃមន្តតិវត្តិយណ្ឌ ចុប្បធម្មតុក ។ យត្ថំ វាប្ប យតុក
 តៃមន្តតិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុក គត្ថំ គតុក ឆានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុកាតិ-
 រូបាទ្យាណំ តេសំ គតុក តៃមន្តតិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុក ណ ។
 តេសំ គតុក ឆានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុក កាមាទ្យាណំ តេសំ គតុក
 តៃមន្តតិវត្តិយណ្ឌ ចុប្បធម្មតុក ឆានិវត្តិយណ្ឌ ចុប្បធម្មតុក ។

[១២៧០] យត្ថំ យតុក ឆានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុក គត្ថំ គតុក
 ចុប្បធម្មតុក ចុប្បធម្មតុកាតិ- កាមាទ្យាណំ ឧបាទ្យាណំ យេ ។
 តៃមន្តតិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុក ឧបាទ្យាណំ ឧបាទ្យាណំ តេសំ គតុក
 ឆានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុក ណ ។ តេសំ គតុក ចុប្បធម្មតុក ចុប្ប-
 ធម្មតុក ចិត្តវេទំ កាមាទ្យាណំ តេសំ គតុក ឆានិវត្តិយណ្ឌ ចុប្ប-
 ធម្មតុក ចុប្បធម្មតុក ចុប្បធម្មតុក ។ យត្ថំ វាប្ប យតុក
 ចុប្បធម្មតុក ចុប្បធម្មតុក គត្ថំ គតុក ឆានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុកាតិ-
 រូបាទ្យាណំ ចុប្បធម្មតុក តេសំ គតុក ចុប្បធម្មតុក ចុប្បធម្មតុក
 ណ ។ តេសំ គតុក ឆានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុក កាមាទ្យាណំ តេសំ
 គតុក ចុប្បធម្មតុក ចុប្បធម្មតុក ឆានិវត្តិយណ្ឌ ចុប្បធម្មតុក ។

[១២៧១] យត្ថំ យតុក ឆានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុក គត្ថំ គតុក
 ចុប្បធម្មតុក ចុប្បធម្មតុកាតិ- កាមាទ្យាណំ ឧបាទ្យាណំ តេសំ គតុក
 ឆានិវត្តិយំ ចុប្បធម្មតុក ណ ។ តេសំ គតុក ចុប្បធម្មតុក ចុប្បធម្មតុក

បុរិសិកុមារិយណ្ណ ឧប្បន្ទធម្មតិ ។ យត្ថំ វា ឧបន យត្ថ បុរិសិកុមារិយ
ឧប្បន្ទធម្មតិ គត្ថំ គត្ថ ចិត្តិកុមារិយ ឧប្បន្ទធម្មតាតិ ចាមនុគា ។

[២២៧៤] យត្ថំ យត្ថ ចិត្តិកុមារិយ ឧប្បន្ទធម្មត គត្ថំ គត្ថ
ធម្មតិកុមារិយ ឧប្បន្ទធម្មតិកិ កាមាវាទេ ឧប្បន្ទធម្មតាតិ គេតំ គត្ថ
ចិត្តិកុមារិយ ឧប្បន្ទធម្មត ណ ។ គេតំ គត្ថ ធម្មតិកុមារិយ ឧប្បន្ទ-
ធម្មតិ ចិត្តេតំ កាមាវាទរាតំ គេតំ គត្ថ ចិត្តិកុមារិយណ្ណ ឧប្បន្ទ-
ធម្មត ធម្មតិកុមារិយណ្ណ ឧប្បន្ទធម្មតិ ។ យត្ថំ វា ឧបន យត្ថ ធម្មតិ-
កុមារិយ ឧប្បន្ទធម្មតិ គត្ថំ គត្ថ ចិត្តិកុមារិយ ឧប្បន្ទធម្មតាតិ រូ-
បាវាទរាតំ ចរូបាវាទរាតំ គេតំ គត្ថ ធម្មតិកុមារិយ ឧប្បន្ទធម្មតិ ណ ។
គេតំ គត្ថ ចិត្តិកុមារិយ ឧប្បន្ទធម្មត កាមាវាទរាតំ គេតំ គត្ថ
ធម្មតិកុមារិយណ្ណ ឧប្បន្ទធម្មតិ ចិត្តិកុមារិយណ្ណ ឧប្បន្ទធម្មត ។

[២២៧៥] យត្ថំ យត្ថ ចិត្តិកុមារិយ ឧប្បន្ទធម្មត គត្ថំ គត្ថ
ត្ថិកុមារិយ ឧប្បន្ទធម្មតិកិ កាមាវាទេ ឧប្បន្ទធម្មតាតិ យេ ។
ឧបេក្ខាយ ឧប្បន្ទធម្មតា ឧប្បន្ទធម្មតិកិ គេតំ គត្ថ ចិត្តិកុមារិយ
ឧប្បន្ទធម្មត ណ ។ គេតំ គត្ថ ត្ថិកុមារិយ ឧប្បន្ទធម្មតិ
ចិត្តេតំ កាមាវាទរាតំ គេតំ គត្ថ ចិត្តិកុមារិយណ្ណ ឧប្បន្ទធម្មត
ត្ថិកុមារិយណ្ណ ឧប្បន្ទធម្មតិ ។ យត្ថំ វា ឧបន យត្ថ ត្ថិកុមារិ-
យ ឧប្បន្ទធម្មតិ គត្ថំ គត្ថ ចិត្តិកុមារិយ ឧប្បន្ទធម្មតាតិ រូ-
បាវាទរាតំ គេតំ គត្ថ ត្ថិកុមារិយ ឧប្បន្ទធម្មតិ ណ ។ គេតំ
គត្ថ ចិត្តិកុមារិយ ឧប្បន្ទធម្មត កាមាវាទរាតំ គេតំ គត្ថ ត្ថិកុមារិ-

[១២៧៧] បដុត បគុត ចិត្តតិរិយ័ ចុប្បធម្មតុត គដុត គគុត ធម្មតិរិយ័ ។ ឃេ ។ មនិរិយ័ ចុប្បធម្មតុត្ថតិៈ កាមាទ្យេ ឧទ្ទិមភាវិកា គេត គគុត ចិត្តតិរិយ័ ចុប្បធម្មតុត ណ ។ គេត គគុត មនិរិយ័ ចុប្បធម្មតុតិ ចិត្តេត កាមាទ្យេ គេត គគុត ចិត្តតិរិយ័ ចុប្បធម្មតុត មនិរិយ័ ចុប្បធម្មតុតិ ។ បដុត ឧបេ បគុត មនិរិយ័ ចុប្បធម្មតុតិ គដុត គគុត ចិត្តតិរិយ័ ចុប្បធម្មតុតាតិៈ រូបាទ្យេ ចរូបាទ្យេ គេត គគុត មនិរិយ័ ចុប្បធម្មតុតិ ណ ។ គេត គគុត ចិត្តតិរិយ័ ចុប្បធម្មតុត កាមាទ្យេ គេត គគុត មនិរិយ័ ចុប្បធម្មតុតិ ចិត្តតិរិយ័ ចុប្បធម្មតុត ។

[១២៧៨] បដុត បគុត ឧទ្ទិមភាវិកា ចុប្បធម្មតុត គដុត គគុត ឧទ្ទិមភាវិកា ចុប្បធម្មតុត្ថតិៈ កាមាទ្យេ ឧទ្ទិមភាវិកា គេត គគុត ឧទ្ទិមភាវិកា ចុប្បធម្មតុត ណ ។ គេត គគុត ឧទ្ទិមភាវិកា ចុប្បធម្មតុតិ ចិត្តេត កាមាទ្យេ គេត គគុត ឧទ្ទិមភាវិកា ចុប្បធម្មតុត ឧទ្ទិមភាវិកា ចុប្បធម្មតុតិ ។ បដុត ឧបេ បគុត ឧទ្ទិមភាវិកា ចុប្បធម្មតុតិ គដុត គគុត ឧទ្ទិមភាវិកា ចុប្បធម្មតុតាតិៈ រូបាទ្យេ ចរូបាទ្យេ គេត គគុត ឧទ្ទិមភាវិកា ចុប្បធម្មតុតិ ណ ។ គេត គគុត ឧទ្ទិមភាវិកា ចុប្បធម្មតុត កាមាទ្យេ គេត គគុត ឧទ្ទិមភាវិកា ចុប្បធម្មតុតិ ឧទ្ទិមភាវិកា ចុប្បធម្មតុត ។

[១២៧៩] បដុត បគុត ឧទ្ទិមភាវិកា ចុប្បធម្មតុត គដុត គគុត ឧទ្ទិមភាវិកា ចុប្បធម្មតុត្ថតិៈ កាមាទ្យេ ឧទ្ទិមភាវិកា ឃេ ។

ปฐิธา อุกฤษฏาย อุกฤษฏิตวา ปฐิพพายิสฺสณฺธิ เคถ์ คคฺค ปฐิธิน-
ทฐิยํ อุกฤษฏิตฺถ โน ๑ เคถ์ คคฺค โสมนสฺสณฺธิทฐิยํ อุกฤษฏิสฺสณฺธิ
อิคเรถ์ กามาจฺจรานํ เคถ์ คคฺค ปฐิธินทฐิยญฺ ๑ อุกฤษฏิตฺถ
โสมนสฺสณฺธิทฐิยญฺ ๑ อุกฤษฏิสฺสณฺธิ ๑ ยสฺส วาปน ยคฺค โสมนสฺสณฺธิ-
ทฐิยํ อุกฤษฏิสฺสณฺธิ คคฺค ปฐิธินทฐิยํ อุกฤษฏิตฺถาคิ: รุปา-
จฺจรานํ เคถ์ คคฺค โสมนสฺสณฺธิทฐิยํ อุกฤษฏิสฺสณฺธิ โน ๑ เคถ์
คคฺค ปฐิธินทฐิยํ อุกฤษฏิตฺถ กามาจฺจรานํ เคถ์ คคฺค โสมนสฺสณฺธิ-
ทฐิยญฺ ๑ อุกฤษฏิสฺสณฺธิ ปฐิธินทฐิยญฺ ๑ อุกฤษฏิตฺถ ๑

[๓๒๘๓] ยสฺส ยคฺค ปฐิธินทฐิยํ อุกฤษฏิตฺถ คคฺค คคฺค
อุกฤษฏินทฐิยํ อุกฤษฏิสฺสณฺธิคิ: กามาจฺจเร ปจฺฉิมภิกฺกานํ เย ๑
ปฐิธา โสมนสฺสณฺธิ อุกฤษฏิตวา ปฐิพพายิสฺสณฺธิ เคถ์ คคฺค
ปฐิธินทฐิยํ อุกฤษฏิตฺถ โน ๑ เคถ์ คคฺค อุกฤษฏินทฐิยํ อุกฤษฏิ-
สฺสณฺธิ อิคเรถ์ กามาจฺจรานํ เคถ์ คคฺค ปฐิธินทฐิยญฺ ๑ อุกฤษฏิ-
ตฺถ อุกฤษฏินทฐิยญฺ ๑ อุกฤษฏิสฺสณฺธิ ๑ ยสฺส วาปน ยคฺค
อุกฤษฏินทฐิยํ อุกฤษฏิสฺสณฺธิ คคฺค คคฺค ปฐิธินทฐิยํ อุกฤษฏิตฺถาคิ:
รุปาจฺจรานํ อรุปาจฺจรานํ เคถ์ คคฺค อุกฤษฏินทฐิยํ อุกฤษฏิสฺสณฺธิ
โน ๑ เคถ์ คคฺค ปฐิธินทฐิยํ อุกฤษฏิตฺถ กามาจฺจรานํ เคถ์
คคฺค อุกฤษฏินทฐิยญฺ ๑ อุกฤษฏิสฺสณฺธิ ปฐิธินทฐิยญฺ ๑ อุกฤษฏิตฺถ ๑

[๓๒๘๔] ยสฺส ยคฺค ปฐิธินทฐิยํ อุกฤษฏิตฺถ คคฺค คคฺค
อุกฤษฏินทฐิยํ อุกฤษฏิสฺสณฺธิคิ: กามาจฺจเร ปจฺฉิมภิกฺกานํ เคถ์ คคฺค

ប្រតិទិនត្រីមាស ចូលប្រឌិតក្នុង ឆ្នាំ ១ គេត់ គត្យ ឥត្រីមាសត្រីមាស ចូលប្រឌិត
 ឆ្នាំឥត ធិត្រេត កាមាវាទរាង គេត់ គត្យ ប្រតិទិនត្រីមាស ចូលប្រឌិត
 ឥត្រីមាស ឥត្រីមាស ចូលប្រឌិតឆ្នាំ ១ ឆ្នាំ ១ ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឥត្រីមាស
 ត្រីមាស ចូលប្រឌិតឆ្នាំ គត់ គត្យ ប្រតិទិនត្រីមាស ចូលប្រឌិតកាតិ: រូបា
 វាទរាង ឆ្នាំវាទរាង គេត់ គត្យ ឥត្រីមាសត្រីមាស ចូលប្រឌិតឆ្នាំ ឆ្នាំ ១
 គេត់ គត្យ ប្រតិទិនត្រីមាស ចូលប្រឌិតកាតិ កាមាវាទរាង គេត់ គត្យ
 ឥត្រីមាសត្រីមាស ចូលប្រឌិតឆ្នាំ ប្រតិទិនត្រីមាស ចូលប្រឌិតកាតិ ១

[๓๒๘๓] ยดฺธํ ยตฺถ ปຸຣີຕິນຸທຣີຢໍ ອຸປປຣຊັຕຸ ຄຕຸຸ ຄຕຸ
ປຸຸນິນຸທຣີຢໍ ॥ ເປ ॥ ມິນຸທຣີຢໍ ອຸປປຣຊັຕຸຕັຕິ: ກາມາວຈເຣ ປຸຈຸມິ-
ກວິກາມໍ ເຕຣໍ ຄຕຸ ປຸຣີຕິນຸທຣີຢໍ ອຸປປຣຊັຕຸ ໂມ ຈ ເຕຣໍ ຄຕຸ ມິນຸ-
ທຣີຢໍ ອຸປປຣຊັຕຸຕັຕິ ອິຕເຣຣໍ ກາມາວຈຣາມໍ ເຕຣໍ ຄຕຸ ປຸຣີຕິນຸທຣີຢຸ
ອຸປປຣຊັຕຸ ມິນຸທຣີຢຸ ອຸປປຣຊັຕຸຕັຕິ ॥ ຍດຸຸ ວາປນ ຍຕຸ
ມິນຸທຣີຢໍ ອຸປປຣຊັຕຸຕັຕິ ຄຕຸ ຄຕຸ ປຸຣີຕິນຸທຣີຢໍ ອຸປປຣຊັຕຸຕາຕິ:
ຣຸປາວຈຣາມໍ ອຣຸປາວຈຣາມໍ ເຕຣໍ ຄຕຸ ມິນຸທຣີຢໍ ອຸປປຣຊັຕຸຕັຕິ ໂມ ຈ
ເຕຣໍ ຄຕຸ ປຸຣີຕິນຸທຣີຢໍ ອຸປປຣຊັຕຸ ກາມາວຈຣາມໍ ເຕຣໍ ຄຕຸ
ມິນຸທຣີຢຸ ອຸປປຣຊັຕຸຕັຕິ ປຸຣີຕິນຸທຣີຢຸ ອຸປປຣຊັຕຸ ॥

[๓๒๘๔] ยถาส อตฺถ ชีวตฺติหุทฺธิยํ อปฺปชฺชชิตฺถํ ตถสฺส ตตฺถ
 โสมนสฺสตีหุทฺธิยํ อปฺปชฺชชิตฺถตฺตํติ: ปฺรจฺฉิมนํจิตฺถํมจฺฉิมนํ ยถาส จิตฺถสฺส
 อหฺนตฺวา อปฺเปกฺขาสํมปฺยคฺคปฺรจฺฉิมนํจิตฺถํ อปฺปชฺชชิตฺถํติ อสํมณสฺสคฺคตฺวานํ
 เถสํ ตตฺถ ชีวตฺติหุทฺธิยํ อปฺปชฺชชิตฺถํ โน อ เถสํ ตตฺถ โสมนสฺสตี-

[illegible]

[๑๒๘๑] ยถุถ ยตุถ อุเปกฺขินฺทริยํ อุປฺປชฺชิตฺถ ตถุถ ตตุถ
 តុត្តិកត្រិយំ ។ បេ ។ បល្លេធិកត្រិយំ មនិកត្រិយំ ចូប្បធម្មិវត្តត្ថិតិៈ ឧទ្ទិម-
 ភិគ្គុត្ថមង្គុតំ តេតំ តត្ថ ចូប្បេក្ខិកត្រិយំ ចូប្បធម្មិកត្ថ ណ ។ តេតំ
 តត្ថ មនិកត្រិយំ ចូប្បធម្មិវត្តតិ វិចិរេតំ ។ គុវិការាណំ បល្លេវិការាណំ
 តេតំ តត្ថ ចូប្បេក្ខិកត្រិយល្ល។ ចូប្បធម្មិកត្ថ មនិកត្រិយល្ល។ ចូប្បធម្ម-
 ិវត្តតិ ។ យត្ថ វាប្ប យត្ថ មនិកត្រិយំ ចូប្បធម្មិវត្តតិ តត្ថ តត្ថ
 ចូប្បេក្ខិកត្រិយំ ចូប្បធម្មិកត្ថាតិៈ តុត្ថាវាតំ ចូប្បធម្មតាណំ តេតំ
 តត្ថ មនិកត្រិយំ ចូប្បធម្មិវត្តតិ ណ ។ តេតំ តត្ថ ចូប្បេក្ខិកត្រិយំ
 ចូប្បធម្មិកត្ថ វិចិរេតំ ។ គុវិការាណំ បល្លេវិការាណំ តេតំ តត្ថ
 មនិកត្រិយល្ល។ ចូប្បធម្មិវត្តតិ ចូប្បេក្ខិកត្រិយល្ល។ ចូប្បធម្មិកត្ថ ។

น อูปปชฺชิตังคตติ: นตฺถิ ๑ ยถัง วา ปน ไตฺตินุทฺธิยํ น อูปปชฺ-
 ชิตังคตติ คตังค จกฺขณทฺธิยํ น อูปปชฺชิตฺถกาคิ: อูปปชฺชิตฺถก ๑

[๓๘๕] ยถัส จกฺขณหฺมริยํ น อปฺปชฺชติคฺค คตฺถสฺส ทฺวณฺนิหฺมริยํ ๑ เป ๑
 อิตฺติหฺมริยํ ปฺริตฺติหฺมริยํ น อปฺปชฺชติคฺคตฺติ: นคฺคิ ๑ ยถัส วา ปน
 ปฺริตฺติหฺมริยํ น อปฺปชฺชติคฺคตฺติ คตฺถสฺส จกฺขณหฺมริยํ น อปฺปชฺชติคฺคาติ:
 อปฺปชฺชติคฺค ๑

[๓๒๘๖] ยดฺธ จกฺขนทฺธิยํ น อปฺปปฺชชิตฺวา คตฺธํ ชีวิตินทฺธิยํ
 น อปฺปปฺชชิตฺถํคตฺติ: นตฺถิ ฯ ยดฺธํ วา ปน ชีวิตินทฺธิยํ น อปฺปปฺช-
 ชิตฺถํคตฺธํ จกฺขนทฺธิยํ น อปฺปปฺชชิตฺวาติ: อปฺปปฺชชิตฺวา ฯ

[២៩៩] បន្ត ទក្ខុវិស័យ អប្បបរមិត្ត គន្លង តែមនុស្សិវិស័យ
 ។ បេ ។ ចុក្ខុវិស័យ អប្បបរមិត្តគិត្តិ អត្ថិ ។ បន្ត ទា បេ
 ចុក្ខុវិស័យ អប្បបរមិត្តគិត្តិ គន្លង ទក្ខុវិស័យ អប្បបរមិត្តាតិ
 ចុក្ខុវិស័យ ។

[๑๒๘๘] ยดฺธํ จกฺขฺนหฺมทฺริยํ น อပ္ປပ္ပဒ္ဒစ္ဆ ក្នុង ឥតិហ្មត្ថិយំ ។ បេ ។
 បណ្ឌិបិហ្មត្ថិយំ មនិហ្មត្ថិយំ ន អပ္ປပ္ပតិស្តតិកៈ អត្ថិ ។ យត្ថ ។ ឧ ។ ប
 មនិហ្មត្ថិយំ ន អပ္ປပ္បតិស្តតិ ក្នុង ជក្ខន្ធហ្មត្ថិយំ ន អပ္ປပ္បតិស្តតិ
 អပ္ປပ္បតិស្តតិ ។

[๓๒๘๘] ยตฺถ ฆานินฺทริยํ ๑เป ๑ อิตฺถินฺทริยํ ปุริสินฺทริยํ
 ๑วิตฺถินฺทริยํ โสมนตฺถินฺทริยํ อูปะกัฏฺฐินฺทริยํ ตฺทชฺชินฺทริยํ ปณฺณณินฺทริยํ
 ๑น อูปปชฺชิตฺถ คตฺถ มนินฺทริยํ ๑น อูปปชฺชิตฺถตฺติ: ๑นตฺถิ ๑ ยตฺถ วา ปน

มณินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสํ ตสฺส ปณฺณินทริยํ น อุปปชฺชิตฺถาติ:
อุปปชฺชิตฺถ ๑

[๑๓๐๐] ยตฺถ จกฺขณทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ ๑ เป ๑

[๑๓๐๑] ยสฺส ยตฺถ จกฺขณทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ ตสฺส ตตฺถ
โสติทริยํ น อุปปชฺชิสฺสํ ตติ: อามนฺตา ๑ ยสฺส วา ปน ยตฺถ
โสติทริยํ น อุปปชฺชิสฺสํ ตสฺส ตตฺถ จกฺขณทริยํ น อุปปชฺชิตฺถาติ:
ปณฺณโวกาเร ปจฺฉิมภวิกานํ เถสํ ตตฺถ สติทริยํ น อุปปชฺชิสฺสํ
โน ๑ เถสํ ตตฺถ จกฺขณทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ สํหุชฺชาวาทานํ
อธมฺมธมฺมตฺถานํ อวฺฐปณํ เถสํ ตตฺถ สติทริยมฺภ ๑ น อุปปชฺชิสฺสํ
จกฺขณทริยมฺภ ๑ น อุปปชฺชิตฺถ ๑

[๑๓๐๒] ยสฺส ยตฺถ จกฺขณทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ ตสฺส ตตฺถ
ฆานินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสํ ตติ: อามนฺตา ๑ ยสฺส วา ปน ยตฺถ
ฆานินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสํ ตสฺส ตตฺถ จกฺขณทริยํ น อุปปชฺชิตฺถาติ:
กามาวสเร ปจฺฉิมภวิกานํ รุปาวจฺจณํ เถสํ ตตฺถ ฆานินทริยํ
น อุปปชฺชิสฺสํ โน ๑ เถสํ ตตฺถ จกฺขณทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ
สํหุชฺชาวาทานํ อธมฺมธมฺมตฺถานํ อวฺฐปณํ เถสํ ตตฺถ ฆานินทริยมฺภ
น อุปปชฺชิสฺสํ จกฺขณทริยมฺภ ๑ น อุปปชฺชิตฺถ ๑

[๑๓๐๓] ยสฺส ยตฺถ จกฺขณทริยํ น อุปปชฺชิตฺถ ตสฺส ตตฺถ
อิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสํ ตติ: อามนฺตา ๑ ยสฺส วา ปน ยตฺถ
อิตฺถินทริยํ น อุปปชฺชิสฺสํ ตสฺส ตตฺถ จกฺขณทริยํ น อุปปชฺชิตฺถาติ:

กามาจเร ปจฺฉิมภิกฺขุํ ฐปฺปาวจฺรํ เย จ ปุริสา เตเตเนว
 ภาเวเน กตฺติ ภาเว ทสฺสํเตจฺวา ปรีนํพฺพายิสฺสํนํติ เคถํ ตคฺคํ อิตฺถินํทฺริยํ
 น อปฺปชฺชิสฺสํนํติ โน จ เคถํ ตคฺคํ จกฺขณํทฺริยํ น อปฺปชฺชิตฺถํ
 สํทฺธํชาวาธํ ฆตฺตํนํนํคฺคํ ฆรฺูปํ เคถํ ตคฺคํ อิตฺถินํทฺริยํนํ
 น อปฺปชฺชิสฺสํนํติ จกฺขณํทฺริยํนํ น อปฺปชฺชิตฺถํ ๑

[๓๓๐๔] ยถํ ยคฺคํ จกฺขณํทฺริยํ น อปฺปชฺชิตฺถํ ทสฺสํ ตคฺคํ
 ปรีตฺธินํทฺริยํ น อปฺปชฺชิสฺสํนํติ: ฆาณนํคฺคํ ๑ ยถํ ฆาณนํ ยคฺคํ
 ปรีตฺธินํทฺริยํ น อปฺปชฺชิสฺสํนํติ ทสฺสํ ตคฺคํ จกฺขณํทฺริยํ น อปฺปชฺชิตฺถํ
 กามาจเร ปจฺฉิมภิกฺขุํ ฐปฺปาวจฺรํ ยา จ อิตฺถิโย เตเตเนว
 ภาเวเน กตฺติ ภาเว ทสฺสํเตจฺวา ปรีนํพฺพายิสฺสํนํติ เคถํ ตคฺคํ ปรีตฺธินํ-
 ทฺริยํ น อปฺปชฺชิสฺสํนํติ โน จ เคถํ ตคฺคํ จกฺขณํทฺริยํ น อปฺปชฺชิตฺถํ
 สํทฺธํชาวาธํ ฆตฺตํนํนํคฺคํ ฆรฺูปํ เคถํ ตคฺคํ ปรีตฺธินํทฺริยํนํ
 น อปฺปชฺชิสฺสํนํติ จกฺขณํทฺริยํนํ น อปฺปชฺชิตฺถํ ๑

[๓๓๐๕] ยถํ ยคฺคํ จกฺขณํทฺริยํ น อปฺปชฺชิตฺถํ ทสฺสํ ตคฺคํ
 ชีวิตฺธินํทฺริยํ น อปฺปชฺชิสฺสํนํติ: ฆตฺตํนํนํคฺคํ ฆรฺูปํ เคถํ ตคฺคํ
 จกฺขณํทฺริยํ น อปฺปชฺชิตฺถํ โน จ เคถํ ตคฺคํ ชีวิตฺธินํทฺริยํ น อปฺปช-
 ชิสฺสํนํติ สํทฺธํชาวาธํ ฆรฺูปํ ปจฺฉิมภิกฺขุํ เคถํ ตคฺคํ จกฺขณ-
 ทฺริยํนํ น อปฺปชฺชิตฺถํ ชีวิตฺธินํทฺริยํนํ น อปฺปชฺชิสฺสํนํติ ๑ ยถํ ฆาณนํ
 ยคฺคํ ชีวิตฺธินํทฺริยํ น อปฺปชฺชิสฺสํนํติ ทสฺสํ ตคฺคํ จกฺขณํทฺริยํ น อป-
 ปชฺชิตฺถํ: ฆาณนํคฺคํ ปจฺฉิมภิกฺขุํ เคถํ ตคฺคํ ชีวิตฺธินํทฺริยํ

[illegible]

[๓๓๐๖] ยดฺธํ ยตฺถ จกฺขฺณหฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถ ตถฺถ ตตฺถ
 โธมฺมยฺดฺธํหฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถํตฺติ: อามนฺตา ๑ ยดฺธํ วา ปน ยตฺถ
 โธมฺมยฺดฺธํหฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถํตฺติ ตถฺถ ตตฺถ จกฺขฺณหฺริยํ น อุปฺปชฺ-
 ชฺชิตฺถาติ: ปญฺจวโกวเร ปจฺฉิมภวโกถาณํ เย ๑ ตจฺจกฺขฺกา อุเปกฺขาย
 อุปฺปชฺชิตฺถวา ปรีณิพฺพายยฺดฺธํนฺติ เถธํ ตตฺถ โธมฺมยฺดฺธํหฺริยํ น อุป-
 ปชฺชิตฺถํตฺติ โน ๑ เถธํ ตตฺถ จกฺขฺณหฺริยํ น อุปฺปชฺชิตฺถ ตฺถทฺธา-
 วาธํ ๑ ตถฺถตฺถวณฺตฺถวณฺตํ ๑ อวฺฐปํ เถธํ ตตฺถ โธมฺมยฺดฺธํหฺริยวณฺจ
 น อุปฺปชฺชิตฺถํตฺติ จกฺขฺณหฺริยวณฺจ น อุปฺปชฺชิตฺถ ๑

[illegible]

ปฐฺชิตฺถํ สํทฺธวาทานํ อรฺุเป ปจฺฉิมภวิกานํ สทฺธญฺจตฺตํ เสดํ
ตฺถํ มนินฺทริยญฺจ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํ จกฺขณฺทริยญฺจ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํ ฯ

[๓๓๓๐] ยถฺธํ ยตฺถ ฆานินฺทริยํ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํ สทฺธํ ตฺถํ
อิตฺถินฺทริยํ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํคฺคิ: อามนฺตา ฯ ยถฺธํ วาปนํ ยตฺถ
อิตฺถินฺทริยํ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํคฺคิ สทฺธํ ตฺถํ ฆานินฺทริยํ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํคฺคิ:
กามาจฺจเร ปจฺฉิมภวิกานํ เย ฯ ปฺริตฺตา เอเตเนว ภาวเณ กตฺติฯ ภเว
ทถฺเสตฺถวา ปฺริณิพฺพายิตฺถํคฺคิ เสดํ ตฺถํ อิตฺถินฺทริยํ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํคฺคิ
โน ฯ เสดํ ตฺถํ ฆานินฺทริยํ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํ รฺุปฺปาวจฺจรานํ อรฺุปฺป-
าวจฺจรานํ เสดํ ตฺถํ อิตฺถินฺทริยญฺจ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํคฺคิ ฆานินฺทริยญฺจ
น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํ ฯ

[๓๓๓๑] ยถฺธํ ยตฺถ ฆานินฺทริยํ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํ สทฺธํ ตฺถํ
ปฺริตฺตินฺทริยํ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํคฺคิ: อามนฺตา ฯ ยถฺธํ วาปนํ ยตฺถ
ปฺริตฺตินฺทริยํ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํคฺคิ สทฺธํ ตฺถํ ฆานินฺทริยํ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํคฺคิ:
กามาจฺจเร ปจฺฉิมภวิกานํ ยา ฯ อิตฺถิโย เอเตเนว ภาวเณ กตฺติฯ
ภเว ทถฺเสตฺถวา ปฺริณิพฺพายิตฺถํคฺคิ เสดํ ตฺถํ ปฺริตฺตินฺทริยํ น อฺุป-
ปฐฺชิตฺถํคฺคิ โน ฯ เสดํ ตฺถํ ฆานินฺทริยํ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํ รฺุปฺปาวจฺจรานํ
อรฺุปฺปาวจฺจรานํ เสดํ ตฺถํ ปฺริตฺตินฺทริยญฺจ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํคฺคิ ฆานิน-
ทริยญฺจ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํ ฯ

[๓๓๓๒] ยถฺธํ ยตฺถ ฆานินฺทริยํ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํ สทฺธํ ตฺถํ
อิตฺถินฺทริยํ น อฺุปฺปฐฺชิตฺถํคฺคิ: รฺุปฺปาวจฺจรานํ อรฺุปฺปาวจฺจรานํ เสดํ ตฺถํ

ឆានិកុត្តរិយំ នុប្បត្តិកុត្តរំ ណ ។ តេតំ គតុក ឆីវិតិកុត្តរិយំ នុប្ប-
 ត្តិកុត្តរំ រូបាទេវេ ចរូបាទេវេ ឧបាទិកុត្តរំ តេតំ គតុក ឆានិកុ-
 ត្តរិយេវេ នុប្បត្តិកុត្តរំ ឆីវិតិកុត្តរិយេវេ នុប្បត្តិកុត្តរំ ។ យត្ថំ វា ឧប-
 យកុក ឆីវិតិកុត្តរិយំ នុប្បត្តិកុត្តរំ តត្ថំ គតុក ឆានិកុត្តរិយំ នុប្ប-
 ត្តិកុត្តរាទិៈ កាមាទេវេ ឧបាទិកុត្តរំ តេតំ គតុក ឆីវិតិកុត្តរិយំ
 នុប្បត្តិកុត្តរំ ណ ។ តេតំ គតុក ឆានិកុត្តរិយំ នុប្បត្តិកុត្តរំ រូបា-
 ទេវេ ចរូបាទេវេ ឧបាទិកុត្តរំ តេតំ គតុក ឆីវិតិកុត្តរិយេវេ នុប្ប-
 ត្តិកុត្តរំ ឆានិកុត្តរិយេវេ នុប្បត្តិកុត្តរំ ។

[៣៣៣] យត្ថំ យកុក ឆានិកុត្តរិយំ នុប្បត្តិកុត្តរំ តត្ថំ គតុក
 តៃមនត្ថិតិកុត្តរិយំ នុប្បត្តិកុត្តរំ តត្ថំ គតុក ឆានិកុ-
 ត្តរិយំ នុប្បត្តិកុត្តរំ ណ ។ តេតំ គតុក តៃមនត្ថិតិកុត្តរិយំ នុប្ប-
 ត្តិកុត្តរំ រូបាទេវេ ឧបាទិកុត្តរំ ចត្តយេវេតុត្តរំ ចរូបាទេវេ តេតំ
 គតុក ឆានិកុត្តរិយេវេ នុប្បត្តិកុត្តរំ តៃមនត្ថិតិកុត្តរិយេវេ នុប្ប-
 ត្តិកុត្តរំ ។ យត្ថំ វា ឧប- យកុក តៃមនត្ថិតិកុត្តរិយំ នុប្បត្តិកុត្តរំ
 តត្ថំ គតុក ឆានិកុត្តរិយំ នុប្បត្តិកុត្តរាទិៈ កាមាទេវេ ឧបាទិកុត្តរំ
 យេ ។ តឆានកា ឧបេក្ខាយ ឧប្បត្តិកុត្តរំ ឧបេក្ខាយត្ថិតិ តេតំ
 គតុក តៃមនត្ថិតិកុត្តរិយំ នុប្បត្តិកុត្តរំ ណ ។ តេតំ គតុក ឆានិកុ-
 ត្តរិយំ នុប្បត្តិកុត្តរំ រូបាទេវេ ឧបាទិកុត្តរំ ចត្តយេវេតុត្តរំ
 ចរូបាទេវេ តេតំ គតុក តៃមនត្ថិតិកុត្តរិយេវេ នុប្បត្តិកុត្តរំ ឆានិកុ-
 ត្តរិយេវេ នុប្បត្តិកុត្តរំ ។

อรูปาวจรวาน์ เสด์ คตฺถ ปรตฺติขมเก น อรูปปฐษิตฺติ อิตฺติ-
ทรีขมเก น อรูปปฐษิตฺถ ๑

[๓๓๓๘] ยตฺถ ยตฺถ อิตฺติทรีขมเก น อรูปปฐษิตฺถ คตฺถ คตฺถ
อิตฺติทรีขมเก น อรูปปฐษิตฺถคตฺติ: รูปาวจรวาน์ อรูปาวจรวาน์ เสด์
คตฺถ อิตฺติทรีขมเก น อรูปปฐษิตฺถ โน ๑ เสด์ คตฺถ อิตฺติทรีขมเก
น อรูปปฐษิตฺติ รูปาวจเร อรูปาวจเร ปจฺฉิมภิกฺขาน์ เสด์ คตฺถ
อิตฺติทรีขมเก น อรูปปฐษิตฺถ อิตฺติทรีขมเก น อรูปปฐษิตฺติ ๑
ยตฺถ วาปน ยตฺถ อิตฺติทรีขมเก น อรูปปฐษิตฺติ คตฺถ คตฺถ อิตฺติ-
ทรีขมเก น อรูปปฐษิตฺถาคิ: กามาวจเร ปจฺฉิมภิกฺขาน์ เสด์ คตฺถ
อิตฺติทรีขมเก น อรูปปฐษิตฺติ โน ๑ เสด์ คตฺถ อิตฺติทรีขมเก น อรูป-
ปฐษิตฺถ รูปาวจเร อรูปาวจเร ปจฺฉิมภิกฺขาน์ เสด์ คตฺถ อิตฺติ-
ทรีขมเก น อรูปปฐษิตฺติ อิตฺติทรีขมเก น อรูปปฐษิตฺถ ๑

[๓๓๓๘] ยตฺถ ยตฺถ อิตฺติทรีขมเก น อรูปปฐษิตฺถ คตฺถ คตฺถ
โสมนตฺติทรีขมเก น อรูปปฐษิตฺถคตฺติ: รูปาวจรวาน์ เสด์ คตฺถ อิตฺติ-
ทรีขมเก น อรูปปฐษิตฺถ โน ๑ เสด์ คตฺถ สอมนตฺติทรีขมเก น อรูป-
ปฐษิตฺติ รูปาวจเร ปจฺฉิมภิกฺขาน์ อตฺถตฺถตฺถตฺถตฺถ อรูปาวจเร เสด์
คตฺถ อิตฺติทรีขมเก น อรูปปฐษิตฺถ สอมนตฺติทรีขมเก น อรูปปฐ-
ษิตฺติ ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ สอมนตฺติทรีขมเก น อรูปปฐษิตฺติ
คตฺถ คตฺถ อิตฺติทรีขมเก น อรูปปฐษิตฺถาคิ: กามาวจเร ปจฺฉิม-
ภิกฺขาน์ เย ๑ อูปกฺขาย อูปปฐษิตฺถา ปรีนพฺพายตฺถตฺถ เสด์

គគុត តៃមន្តតិកុរិយំ អប្បបឌ្ចិវត្តតិ ណ ។ តេតំ គគុត ចិត្តិកុរិយំ
អប្បបឌ្ចិកុត រូបាទរេ ឦណិមភិកានំ ចន្ទឈ្មេត្តតានំ ចរូបាណំ
តេតំ គគុត តៃមន្តតិកុរិយណ្ឌ អប្បបឌ្ចិវត្តតិ ចិត្តិកុរិយណ្ឌ អ-
ប្បបឌ្ចិកុត ។

[៣២២០] បឌ្ចតំ យគុត ចិត្តិកុរិយំ អប្បបឌ្ចិកុត គឌ្ចតំ គគុត
ចុប្រេក្ខិកុរិយំ អប្បបឌ្ចិវត្តតិៈ រូបាទរាណំ ចរូបាទរាណំ តេតំ
គគុត ចិត្តិកុរិយំ អប្បបឌ្ចិកុត ណ ។ តេតំ គគុត ចុប្រេក្ខិកុរិយំ
អប្បបឌ្ចិវត្តតិ រូបាទរេ ចរូបាទរេ ឦណិមភិកានំ ចន្ទឈ្មេ-
ត្តតានំ តេតំ គគុត ចិត្តិកុរិយណ្ឌ អប្បបឌ្ចិកុត ចុប្រេក្ខិកុរិយណ្ឌ
អប្បបឌ្ចិវត្តតិ ។ បឌ្ចតំ វាបេ យគុត ចុប្រេក្ខិកុរិយំ អប្បបឌ្ចិវត្តតិ
គឌ្ចតំ គគុត ចិត្តិកុរិយំ អប្បបឌ្ចិកុតាតិៈ កាមាទរេ ឦណិ-
មភិកានំ យេ ។ តៃមន្តតេន ចុប្បបឌ្ចិកុតា បរិវិក្កាយិវត្តន្តន្តិ តេតំ
គគុត ចុប្រេក្ខិកុរិយំ អប្បបឌ្ចិវត្តតិ ណ ។ តេតំ គគុត ចិត្តិកុរិយំ
អប្បបឌ្ចិកុត រូបាទរេ ចរូបាទរេ ឦណិមភិកានំ ចន្ទឈ្មេ-
ត្តតានំ តេតំ គគុត ចុប្រេក្ខិកុរិយណ្ឌ អប្បបឌ្ចិវត្តតិ ចិត្តិកុរិយណ្ឌ
អប្បបឌ្ចិកុត ។

[៣២២១] បឌ្ចតំ យគុត ចិត្តិកុរិយំ អប្បបឌ្ចិកុត គឌ្ចតំ គគុត
ត្តិកុរិយំ ។ បេ ។ ឦណិមភិកានំ អប្បបឌ្ចិវត្តតិៈ រូបា-
ទរាណំ ចរូបាទរាណំ តេតំ គគុត ចិត្តិកុរិយំ អប្បបឌ្ចិកុត ណ ។
តេតំ គគុត អប្បបឌ្ចិវត្តតិ រូបាទរេ ចរូបាទរេ

[๓๓๒๕] ยตฺถ ยตฺถ ปุริสฺสอินทริยํ นอุปปชฺชิตฺถ ตตฺถ ตตฺถ
 ตฺถอินทริยํ ๑เป ๑ ปณฺณินทริยํ มนินทริยํ นอุปปชฺชิตฺถตฺติ: รุปา-
 วจฺจํ อรูปาวจฺจํ เถถฺ ตตฺถ ปุริสฺสอินทริยํ นอุปปชฺชิตฺถ โน ๑
 เถถฺ ตตฺถ มนินทริยํ นอุปปชฺชิตฺถตฺติ รุปาวจเร อรูปาวจเร
 ปจฺจิมภวีกาณํ อตฺถนฺตคฺคตาณํ เถถฺ ตตฺถ ปุริสฺสอินทริยญฺ ๑ นอุ-
 ปชฺชิตฺถ มนินทริยญฺ ๑ นอุปปชฺชิตฺถตฺติ ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ
 มนินทริยํ นอุปปชฺชิตฺถตฺติ ตตฺถ ตตฺถ ปุริสฺสอินทริยํ นอุปปชฺชิตฺถตฺติ:
 กามาจฺจเร ปจฺจิมภวีกาณํ เถถฺ ตตฺถ มนินทริยํ นอุปปชฺชิตฺถตฺติ
 โน ๑ เถถฺ ตตฺถ ปุริสฺสอินทริยํ นอุปปชฺชิตฺถ รุปาวจเร อรูปาวจเร
 ปจฺจิมภวีกาณํ อตฺถนฺตคฺคตาณํ เถถฺ ตตฺถ มนินทริยญฺ ๑ นอุ-
 ปชฺชิตฺถตฺติ ปุริสฺสอินทริยญฺ ๑ นอุปปชฺชิตฺถ ๑

[๓๓๒๖] ยตฺถ ยตฺถ ชีวิตินทริยํ นอุปปชฺชิตฺถ ตตฺถ ตตฺถ
 โสมนตฺถินทริยํ นอุปปชฺชิตฺถตฺติ: อุปปชฺชิตฺถตฺติ ๑ ยตฺถ วาปน
 ยตฺถ โสมนตฺถินทริยํ นอุปปชฺชิตฺถตฺติ ตตฺถ ตตฺถ ชีวิตินทริยํ
 นอุปปชฺชิตฺถตฺติ: อุปปชฺชิตฺถ ๑

[๓๓๒๗] ยตฺถ ยตฺถ ชีวิตินทริยํ นอุปปชฺชิตฺถ ตตฺถ ตตฺถ
 อุเปกฺกอินทริยํ ๑เป ๑ ตฺถอินทริยํ ปณฺณินทริยํ มนินทริยํ นอุ-
 ปชฺชิตฺถตฺติ: อุปปชฺชิตฺถตฺติ ๑ ยตฺถ วาปน ยตฺถ มนินทริยํ นอุ-
 ปชฺชิตฺถตฺติ ตตฺถ ตตฺถ ชีวิตินทริยํ นอุปปชฺชิตฺถตฺติ: อุปปชฺชิตฺถ ๑

[๓๓๒๘] ยตฺถ ยตฺถ โสมนตฺถินทริยํ นอุปปชฺชิตฺถ ตตฺถ ตตฺถ

ปริณวาวาโร

[๑๓๓๔] โย จกฺขุณฺทริยํ ปริชานาติ โส โสติณฺทริยํ ปริชานาตฺติ:
 อามนฺตา ๑ โย วาปน โสติณฺทริยํ ปริชานาติ โส จกฺขุณฺทริยํ
 ปริชานาตฺติ: อามนฺตา ๑

[๑๓๓๕] โย จกฺขุณฺทริยํ ปริชานาติ โส โทมนสฺสฺติณฺทริยํ
 ปชหตฺติ: โน ๑ โย วาปน โทมนสฺสฺติณฺทริยํ ปชหติ โส
 จกฺขุณฺทริยํ ปริชานาตฺติ: โน ๑

[๑๓๓๖] โย จกฺขุณฺทริยํ ปริชานาติ โส อนนฺยวาทนฺตฺสํสํติณฺ-
 ทริยํ ภาเวตฺติ: โน ๑ โย วาปน อนนฺยวาทนฺตฺสํสํติณฺทริยํ
 ภาเวติ โส จกฺขุณฺทริยํ ปริชานาตฺติ: โน ๑

[๑๓๓๗] โย จกฺขุณฺทริยํ ปริชานาติ โส อณฺเณินฺทริยํ ภาเวตฺติ:
 อามนฺตา ๑ โย วาปน อณฺเณินฺทริยํ ภาเวติ โส จกฺขุณฺทริยํ
 ปริชานาตฺติ: อามนฺตา ๑

[๑๓๓๘] โย จกฺขุณฺทริยํ ปริชานาติ โส อณฺเณวาทาณฺทริยํ
 สจฺจุณฺทริยํ: โน ๑ โย วาปน อณฺเณวาทาณฺทริยํ สจฺจุณฺทริย-
 โส จกฺขุณฺทริยํ ปริชานาตฺติ: โน ๑

[๑๓๓๙] โย โทมนสฺสฺติณฺทริยํ ปชหติ โส อนนฺยวาทนฺตฺสํสํติณฺ-
 ทริยํ ภาเวตฺติ: โน ๑ โย วาปน อนนฺยวาทนฺตฺสํสํติณฺทริยํ
 ภาเวติ โส โทมนสฺสฺติณฺทริยํ ปชหตฺติ: โน ๑

[๑๓๔๐] โย โทมนสฺสฺติณฺทริยํ ปชหติ โส อณฺเณินฺทริยํ ภาเวตฺติ:

ชามนุตา ฯ โย วาปน ธนุณินทริยํ ภาวติ โส โทมนธฺตฺถินทริยํ
 ปชหตฺติ: เทว ปุคฺคตา ธนุณินทริยํ ภาวเนติ โน ฯ โทมนธฺ-
 ตฺถินทริยํ ปชหนติ อนาคามิมคฺคธมฺมํ ธนุณินทริยญฺฯ ภาวติ
 โทมนธฺตฺถินทริยญฺฯ ปชหติ ฯ

[๓๓๔๓] โย โทมนธฺตฺถินทริยํ ปชหติ โส ธนุณาทาวิณทริยํ
 ตฺถุณิกโรตฺติ: โน ฯ โย วาปน ธนุณาทาวิณทริยํ ตฺถุณิกโรติ โส
 โทมนธฺตฺถินทริยํ ปชหตฺติ: โน ฯ

[๓๓๔๔] โย ธนุณาทคณฺณธฺตฺถามตฺถินทริยํ ภาวติ โส ธนุณิน-
 ทริยํ ภาวตฺติ: โน ฯ โย วาปน ธนุณินทริยํ ภาวติ โส
 ธนุณาทคณฺณธฺตฺถามตฺถินทริยํ ภาวตฺติ: โน ฯ

[๓๓๔๕] โย ธนุณาทคณฺณธฺตฺถามตฺถินทริยํ ภาวติ โส ธนุ-
 ณาทาวิณทริยํ ตฺถุณิกโรตฺติ: โน ฯ โย วาปน ธนุณาทาวิณทริยํ
 ตฺถุณิกโรติ โส ธนุณาทคณฺณธฺตฺถามตฺถินทริยํ ภาวตฺติ: โน ฯ

[๓๓๔๖] โย ธนุณินทริยํ ภาวติ โส ธนุณาทาวิณทริยํ ตฺถุณิ-
 กโรตฺติ: โน ฯ โย วาปน ธนุณาทาวิณทริยํ ตฺถุณิกโรติ โส
 ธนุณินทริยํ ภาวตฺติ: โน ฯ

[๓๓๔๗] โย จกฺขุทริยํ นปริชานาติ โส โทมนธฺตฺถินทริยํ
 นปฺปชหตฺติ: อนาคามิมคฺคธมฺมํ จกฺขุทริยํ นปริชานาติ โน ฯ
 โทมนธฺตฺถินทริยํ นปฺปชหติ เทว มคฺคธมฺมํโน ชเปตฺวา อวเสสา
 ปุคฺคตา จกฺขุทริยญฺฯ นปริชานนฺติ โทมนธฺตฺถินทริยญฺฯ นปฺปชหนติ ฯ

โย วาปน โทมนตฺตฺอินุทริยํ นปฺปชฺหติ โส จกฺขฺนุทริยํ นปฺริชานาตฺติ:
 อคฺคฺมกฺกตฺตฺมํกํ โทมนตฺตฺอินุทริยํ นปฺปชฺหติ โน ๑ จกฺขฺนุทริยํ น-
 ปฺริชานาติ เทว มกฺกตฺตฺมํกํโน ๕เปตฺวา อวเสถา ปุคฺคตา
 โทมนตฺตฺอินุทริยญฺ ๑ นปฺปชฺหนฺติ จกฺขฺนุทริยญฺ ๑ นปฺริชานนฺติ ๑

[๓๓๔๖] โย จกฺขฺนุทริยํ นปฺริชานาติ โส อนนฺยวาทนฺตฺตฺมํกํอินุ-
 ทริยํ นภาเวตฺติ: อฏฺฐสมฺโก จกฺขฺนุทริยํ นปฺริชานาติ โน ๑
 อนนฺยวาทนฺตฺตฺมํกํอินุทริยํ นภาเวติ เทว มกฺกตฺตฺมํกํโน ๕เปตฺวา
 อวเสถา ปุคฺคตา จกฺขฺนุทริยญฺ ๑ นปฺริชานนฺติ อนนฺยวาทนฺตฺตฺมํกํอินุ-
 ทริยญฺ ๑ นภาเวนฺติ ๑ โย วาปน อนนฺยวาทนฺตฺตฺมํกํอินุทริยํ
 นภาเวติ โส จกฺขฺนุทริยํ นปฺริชานาตฺติ: อคฺคฺมกฺกตฺตฺมํกํ อนนฺย-
 วาทนฺตฺตฺมํกํอินุทริยํ นภาเวติ โน ๑ จกฺขฺนุทริยํ นปฺริชานาติ
 เทว มกฺกตฺตฺมํกํโน ๕เปตฺวา อวเสถา ปุคฺคตา อนนฺยวาทนฺตฺตฺมํกํอินุ-
 ตฺตฺมํกํอินุทริยญฺ ๑ นภาเวนฺติ จกฺขฺนุทริยญฺ ๑ นปฺริชานนฺติ ๑

[๓๓๔๗] โย จกฺขฺนุทริยํ นปฺริชานาติ โส อณฺเณอินุทริยํ น-
 ภาเวตฺติ: อามนฺตา ๑ โย วาปน อณฺเณอินุทริยํ นภาเวติ โส
 จกฺขฺนุทริยํ นปฺริชานาตฺติ: อามนฺตา ๑

[๓๓๔๘] โย จกฺขฺนุทริยํ นปฺริชานาติ โส อณฺเณวาทนฺตฺตฺมํกํอินุทริยํ
 นตฺตฺจฺฉิกโรตฺติ: โย อคฺคฺมกฺกตฺตฺมํกํ ๕จฺฉิกโรติ โส จกฺขฺนุทริยํ นปฺริ-
 ชานาติ โน ๑ อณฺเณวาทนฺตฺตฺมํกํอินุทริยํ นตฺตฺจฺฉิกโรติ อคฺคฺมกฺกตฺตฺมํกํ
 อวทฺตฺตฺมํกํโน ๕เปตฺวา อวเสถา ปุคฺคตา จกฺขฺนุทริยญฺ ๑ นปฺริชานนฺติ

ฌาตาวินุทริยํ น ตํจุณิกโรตฺถิ: โย อคฺคฆตํ ตํจุณิกโรตฺถิ ใต้ ธนญ-
 ฌาตคณฺณตํตํมิตฺตินุทริยํ น ภาเวตฺติ โน ๑ ธนญฌาตาวินุทริยํ น ตํจุณิกโรตฺถิ
 อฏฺฐสมกคณฺ ๑ อรหคณฺ ๑ ๙เปตฺวา อวเสตํ ปุคฺคตํ ธนญฌาตคณ-
 ณตํตํมิตฺตินุทริยคณฺ ๑ น ภาเวตฺติ ธนญฌาตาวินุทริยคณฺ ๑ น ตํจุณิกโรตฺถิ ๑
 โย วา ปน ธนญฌาตาวินุทริยํ น ตํจุณิกโรตฺถิ ใต้ ธนญฌาตคณฺณตํ-
 ตํมิตฺตินุทริยํ น ภาเวตฺติ: อฏฺฐสมโก ธนญฌาตาวินุทริยํ น ตํจุณิกโรตฺถิ
 โน ๑ ธนญฌาตคณฺณตํตํมิตฺตินุทริยํ น ภาเวตฺติ อฏฺฐสมกคณฺ ๑ อรหคณฺ ๑
 ๙เปตฺวา อวเสตํ ปุคฺคตํ ธนญฌาตาวินุทริยคณฺ ๑ น ตํจุณิกโรตฺถิ
 ธนญฌาตคณฺณตํตํมิตฺตินุทริยคณฺ ๑ น ภาเวตฺติ ๑

[๓๓๕๔] โย ธนญฺณินุทริยํ น ภาเวตฺติ ใต้ ธนญฌาตาวินุทริยํ
 น ตํจุณิกโรตฺถิ: โย อคฺคฆตํ ตํจุณิกโรตฺถิ ใต้ ธนญฺณินุทริยํ น ภาเวตฺติ
 โน ๑ ธนญฌาตาวินุทริยํ น ตํจุณิกโรตฺถิ ตโย มคฺคตมฺจฺจิกโน ๑
 อรหคณฺ ๑ ๙เปตฺวา อวเสตํ ปุคฺคตํ ธนญฺณินุทริยคณฺ ๑ น ภาเวตฺติ
 ธนญฌาตาวินุทริยคณฺ ๑ น ตํจุณิกโรตฺถิ ๑ โย วา ปน ธนญฌาตาวินุทริยํ
 น ตํจุณิกโรตฺถิ ใต้ ธนญฺณินุทริยํ น ภาเวตฺติ: ตโย มคฺคตมฺจฺจิกโน
 ธนญฌาตาวินุทริยํ น ตํจุณิกโรตฺถิ โน ๑ ธนญฺณินุทริยํ น ภาเวตฺติ
 ตโย มคฺคตมฺจฺจิกโน ๑ อรหคณฺ ๑ ๙เปตฺวา อวเสตํ ปุคฺคตํ
 ธนญฌาตาวินุทริยคณฺ ๑ น ตํจุณิกโรตฺถิ ธนญฺณินุทริยคณฺ ๑ น ภาเวตฺติ ๑

[๓๓๕๕] โย จกฺขุณุทริยํ ปริชานิตฺตํ ใต้ โทมนตฺตินุทริยํ

ปฐกิตฺถาติ: อามนฺตา ๑ โย วา ปน โทมนสฺสอินทรีขมเก ปฐกิตฺถ
 ไส จกฺขุอินทรีขมเก ปริณวิตฺถาติ: เทว ปุคฺคตา โทมนสฺสอินทรีขมเก
 ปฐกิตฺถ โน ๑ จกฺขุอินทรีขมเก ปริณวิตฺถ อรหา โทมนสฺสอินทรีขมเก
 ปฐกิตฺถ จกฺขุอินทรีขมเก ปริณวิตฺถ ๑

[๓๓๕๖] โย จกฺขุอินทรีขมเก ปริณวิตฺถ ไส อนนฺดาตฺตอินทรี
 สามีอินทรีขมเก ภาวิตฺถาติ: อามนฺตา ๑ โย วา ปน อนนฺดาตฺตอินทรี
 สามีอินทรีขมเก ภาวิตฺถ ไส จกฺขุอินทรีขมเก ปริณวิตฺถาติ: น ปุคฺคตา
 อนนฺดาตฺตอินทรีขมเก ภาวิตฺถ โน ๑ จกฺขุอินทรีขมเก ปริณวิตฺถ
 อรหา อนนฺดาตฺตอินทรีขมเก ภาวิตฺถ จกฺขุอินทรีขมเก
 ปริณวิตฺถ ๑

[๓๓๕๗] โย จกฺขุอินทรีขมเก ปริณวิตฺถ ไส อนนฺดาตฺตอินทรี
 อามนฺตา ๑ โย วา ปน อนนฺดาตฺตอินทรี ภาวิตฺถ ไส จกฺขุอินทรี
 ปริณวิตฺถาติ: อามนฺตา ๑

[๓๓๕๘] โย จกฺขุอินทรีขมเก ปริณวิตฺถ ไส อนนฺดาตฺตอินทรี
 สกฺกิตฺถาติ: โย อคฺคสํ สกฺกิตฺถ ไส จกฺขุอินทรีขมเก ปริณวิตฺถ
 โน ๑ อนนฺดาตฺตอินทรี สกฺกิตฺถ โย อคฺคสํ สกฺกิตฺถ
 ไส จกฺขุอินทรีขมเก ปริณวิตฺถ อนนฺดาตฺตอินทรี สกฺกิตฺถ ๑
 โย วา ปน อนนฺดาตฺตอินทรี สกฺกิตฺถ ไส จกฺขุอินทรี
 ปริณวิตฺถาติ: อามนฺตา ๑

[๓๓๕๙] โย โทมนสฺสอินทรีขมเก ปฐกิตฺถ ไส อนนฺดาตฺตอินทรี

ส่ามัตถิทธิยา ภาวิตถุตาติ: อามนุตา ๑ โย วาปน อนนฺวาทนฺวตฺต-
 ส่ามัตถิทธิยา ภาวิตถุ ใต้ โทมนตฺตติทธิยา ปชหิตถุตาติ: จตุตาโร
 ปุคฺคตา อนนฺวาทนฺวตฺตส่ามัตถิทธิยา ภาวิตถุ โน ๑ โทมนตฺตติทธิยา
 ปชหิตถุ ตโย ปุคฺคตา อนนฺวาทนฺวตฺตส่ามัตถิทธิยาญญ ภาวิตถุ
 โทมนตฺตติทธิยาญญ ปชหิตถุ ๑

[๑๓๖๐] โย โทมนตฺตติทธิยา ปชหิตถุ ใต้ อนนฺวาทิทธิยา
 ภาวิตถุตาติ: เทว ปุคฺคตา โทมนตฺตติทธิยา ปชหิตถุ โน ๑ อนนฺวาทิ-
 ทธิยา ภาวิตถุ อรหา โทมนตฺตติทธิยาญญ ปชหิตถุ อนนฺวาทิ-
 ทธิยาญญ ภาวิตถุ ๑ โย วาปน อนนฺวาทิทธิยา ภาวิตถุ ใต้
 โทมนตฺตติทธิยา ปชหิตถุตาติ: อามนุตา ๑

[๑๓๖๑] โย โทมนตฺตติทธิยา ปชหิตถุ ใต้ อนนฺวาทาวิสุทธิยา
 สจฺจฉิทฺตริยาตาติ: ตโย ปุคฺคตา โทมนตฺตติทธิยา ปชหิตถุ โน ๑
 อนนฺวาทาวิสุทธิยา สจฺจฉิทฺตริยาตา อรหา โทมนตฺตติทธิยาญญ ปชหิตถุ
 อนนฺวาทาวิสุทธิยาญญ สจฺจฉิทฺตริยาตา ๑ โย วาปน อนนฺวาทาวิสุทธิยา
 สจฺจฉิทฺตริยาตา ใต้ โทมนตฺตติทธิยา ปชหิตถุตาติ: อามนุตา ๑

[๑๓๖๒] โย อนนฺวาทนฺวตฺตส่ามัตถิทธิยา ภาวิตถุ ใต้ อนนฺวาทิ-
 ทธิยา ภาวิตถุตาติ: ฉ ปุคฺคตา อนนฺวาทนฺวตฺตส่ามัตถิทธิยา ภาวิตถุ
 โน ๑ อนนฺวาทิทธิยา ภาวิตถุ อรหา อนนฺวาทนฺวตฺตส่ามัตถิทธิยาญญ
 ภาวิตถุ อนนฺวาทิทธิยาญญ ภาวิตถุ ๑ โย วาปน อนนฺวาทิทธิยา
 ภาวิตถุ ใต้ อนนฺวาทนฺวตฺตส่ามัตถิทธิยา ภาวิตถุตาติ: อามนุตา ๑

[๓๓๖๓] โย อนนฺตนาตณฺณสฺสํมัตถินทฺธิยํ ภาวิตฺตํ โส อนนฺตนาตณฺทฺธิยํ สจฺฉนิกฺขิตฺตภาติ: สจฺฉตฺตํ ปุคฺคตฺตา อนนฺตนาตณฺณสฺสํมัตถินทฺธิยํ ภาวิตฺตํ โน ฯ อนนฺตนาตณฺทฺธิยํ สจฺฉนิกฺขิตฺตํ อรหํ อนนฺตนาตณฺณสฺสํมัตถินทฺธิยณฺจ ภาวิตฺตํ อนนฺตนาตณฺทฺธิยณฺจ สจฺฉนิกฺขิตฺตํ ฯ โย วาปนํ อนนฺตนาตณฺทฺธิยํ สจฺฉนิกฺขิตฺตํ โส อนนฺตนาตณฺณสฺสํมัตถินทฺธิยํ ภาวิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ

[๓๓๖๔] โย อนนฺตณฺทฺธิยํ ภาวิตฺตํ โส อนนฺตนาตณฺทฺธิยํ สจฺฉนิกฺขิตฺตภาติ: โย อคฺคผลํ สจฺฉนิกฺขิตฺตํ โส อนนฺตณฺทฺธิยํ ภาวิตฺตํ โน ฯ อนนฺตนาตณฺทฺธิยํ สจฺฉนิกฺขิตฺตํ โย อคฺคผลํ สจฺฉนิกฺขิตฺตํ โส อนนฺตณฺทฺธิยณฺจ ภาวิตฺตํ อนนฺตนาตณฺทฺธิยณฺจ สจฺฉนิกฺขิตฺตํ ฯ โย วาปนํ อนนฺตนาตณฺทฺธิยํ สจฺฉนิกฺขิตฺตํ โส อนนฺตณฺทฺธิยํ ภาวิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ

[๓๓๖๕] โย จกฺขณฺทฺธิยํ นปฺริชานิตฺตํ โส โทมนสฺสณฺทฺธิยํ นปฺปฺริชิตฺตภาติ: เทวํ ปุคฺคตฺตา จกฺขณฺทฺธิยํ นปฺริชานิตฺตํ โน ฯ โทมนสฺสณฺทฺธิยํ นปฺปฺริชิตฺตํ ฉ ปุคฺคตฺตา จกฺขณฺทฺธิยณฺจ นปฺริชานิตฺตํ โทมนสฺสณฺทฺธิยณฺจ นปฺปฺริชิตฺตํ ฯ โย วาปนํ โทมนสฺสณฺทฺธิยํ นปฺปฺริชิตฺตํ โส จกฺขณฺทฺธิยํ นปฺริชานิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ

[๓๓๖๖] โย จกฺขณฺทฺธิยํ นปฺริชานิตฺตํ โส อนนฺตนาตณฺณสฺสํมัตถินทฺธิยํ นภาวิตฺตภาติ: ฉ ปุคฺคตฺตา จกฺขณฺทฺธิยํ นปฺริชานิตฺตํ โน ฯ อนนฺตนาตณฺณสฺสํมัตถินทฺธิยํ นภาวิตฺตํ เทวํ ปุคฺคตฺตา จกฺขณ-

ใต้ โทมัสสันทรีบี นปพรหิตดาติ: เทว ปุคุดดา ตณณินทรีบี
นภาวิตุถ โน ๙ โทมัสสันทรีบี นปพรหิตดา ๓ ปุคุดดา
ตณณินทรีบีเบญ นภาวิตุถ โทมัสสันทรีบีเบญ นปพรหิตดา ๑

[๑๓๗๑] โย โทมนต์สินทฺธิรียํ นปฺปชฺหิตฺตํ โส อญฺเญวาทาจิ-
ทฺธิรียํ น ตํจฺฉนฺนํ ๑ โย วาปน อญฺเญวาทาจิ-
ทฺธิรียํ น ตํจฺฉนฺนํ ๑ โย โทมนต์สินทฺธิรียํ นปฺปชฺหิตฺตํ ๑ ตโย
ปฺปชฺชํ อญฺเญวาทาจิทฺธิรียํ น ตํจฺฉนฺนํ ๑ โย โทมนต์สินทฺธิรียํ
นปฺปชฺหิตฺตํ ๑ ปฺปชฺชํ อญฺเญวาทาจิทฺธิรียํ ๑ น ตํจฺฉนฺนํ ๑
๑ โทมนต์สินทฺธิรียํ ๑ นปฺปชฺหิตฺตํ ๑

[๑๓๗๒] โย อนนฺตฺวาตตฺตฺวํ สํมัตฺตํ น ภวิตฺถ โส
 ตตฺตํ น ภวิตฺถ ติ อมฺหา ๑ โย วา ปน ตตฺตํ น
 น ภวิตฺถ โส อนนฺตฺวาตตฺตฺวํ สํมัตฺตํ น ภวิตฺถ ติ อ
 ตตฺตํ น ภวิตฺถ โน ๑ อนนฺตฺวาตตฺตฺวํ สํมัตฺตํ
 น ภวิตฺถ เทว ปุคฺคตา ตตฺตํ น ภวิตฺถ อนนฺต
 ตตฺตํ สํมัตฺตํ น ภวิตฺถ ๑

[illegible]

ត្រិយឈុ អនុទិករិតុត ចណ្ឌបាគណ្ឌស្ថាមីតិអុត្រិយឈុ អភាវិតុត ។

[៣៣៧៤] ឃៃ ចណ្ឌិអុត្រិយំ អភាវិតុត តៃ ចណ្ឌបាគាវិអុត្រិយំ
អនុទិករិតុតាតិៈ ចាមនុតា ។ ឃៃ វាបន ចណ្ឌបាគាវិអុត្រិយំ
អនុទិករិតុត តៃ ចណ្ឌិអុត្រិយំ អភាវិតុតាតិៈ ឃៃ ចកុកដតំ តុទិ-
ករិតិ តៃ ចណ្ឌបាគាវិអុត្រិយំ អនុទិករិតុត ឃៃ ។ ចណ្ឌិអុត្រិយំ
អភាវិតុត ចខ្ចុ ឃុកុតា ចណ្ឌបាគាវិអុត្រិយឈុ អនុទិករិតុត
ចណ្ឌិអុត្រិយឈុ អភាវិតុត ។

[៣៣៧៥] ឃៃ ឡុត្តអុត្រិយំ បរិធានិស្តុតិ តៃ តៃអនុស្តិអុត្រិយំ
បរិស្តុតិៈ តេវ ឃុកុតា ឡុត្តអុត្រិយំ បរិធានិស្តុតិ ឃៃ ។
តៃអនុស្តិអុត្រិយំ បរិស្តុតិ ឃៃ ឃុកុតា ឡុត្តអុត្រិយឈុ បរិ-
ធានិស្តុតិ តៃអនុស្តិអុត្រិយឈុ បរិស្តុតិ ។ ឃៃ វាបន តៃអនុស្តិ-
អុត្រិយំ បរិស្តុតិ តៃ ឡុត្តអុត្រិយំ បរិធានិស្តុតិៈ ចាមនុតា ។

[៣៣៧៦] ឃៃ ឡុត្តអុត្រិយំ បរិធានិស្តុតិ តៃ ចណ្ឌបាគណ្ឌស្ថ-
សាមីតិអុត្រិយំ ភាវេស្តុតិៈ ធុ ឃុកុតា ឡុត្តអុត្រិយំ បរិធានិស្តុតិ
ឃៃ ។ ចណ្ឌបាគណ្ឌស្ថសាមីតិអុត្រិយំ ភាវេស្តុតិ ឃៃ ឃុកុតា
ឃុកុតំ បរិស្តុតិ តៃ ឡុត្តអុត្រិយឈុ បរិធានិស្តុតិ ចណ្ឌបា-
គណ្ឌស្ថសាមីតិអុត្រិយឈុ ភាវេស្តុតិ ។ ឃៃ វាបន ចណ្ឌបាគណ្ឌស្ថ-
សាមីតិអុត្រិយំ ភាវេស្តុតិ តៃ ឡុត្តអុត្រិយំ បរិធានិស្តុតិៈ ចាមនុតា ។

[៣៣៧៧] ឃៃ ឡុត្តអុត្រិយំ បរិធានិស្តុតិ តៃ ចណ្ឌិអុត្រិយំ

ภาเวตฺตํคํติ: อามนฺตา ๑ โย วาปน ธนฺณินทฺริยํ ภาเวตฺตํคํติ โส
จกฺขณทฺริยํ ปริชานิตฺตํคํติ: อามนฺตา ๑

[๑๓๗๘] โย จกฺขณทฺริยํ ปริชานิตฺตํคํติ โส ธนฺณวาทาณินทฺริยํ
ตฺถกฺกิตฺตํคํติ: อามนฺตา ๑ โย วาปน ธนฺณวาทาณินทฺริยํ ตฺถกฺกิตฺตํคํติ
โส จกฺขณทฺริยํ ปริชานิตฺตํคํติ: อคฺคกมกฺคกตฺตมํจํคํติ ธนฺ-
ณวาทาณินทฺริยํ ตฺถกฺกิตฺตํคํติ โน ๑ จกฺขณทฺริยํ ปริชานิตฺตํคํติ ตตฺถ
ปฺกฺกตา ธนฺณวาทาณินทฺริยณฺจ ตฺถกฺกิตฺตํคํติ จกฺขณทฺริยณฺจ ปริ-
ชานิตฺตํคํติ ๑

[๑๓๗๙] โย โทมนตฺตฺถินทฺริยํ ปชหิตฺตํคํติ โส ธนฺณวาทคณฺณตฺ-
ตฺถกฺกิตฺตํคํติ: จตฺตาโร ปฺกฺกตา โทมนตฺตฺถินทฺริยํ
ปชหิตฺตํคํติ โน ๑ ธนฺณวาทคณฺณตฺตํคํติ: ภาเวตฺตํคํติ เย
ปฺกฺกตฺตนา มกฺกํ ปชหิตฺตํคํติ เต โทมนตฺตฺถินทฺริยณฺจ ปชหิตฺตํคํติ
ธนฺณวาทคณฺณตฺตํคํติ: ภาเวตฺตํคํติ ๑ โย วาปน ธนฺณ-
วาทคณฺณตฺตํคํติ: ภาเวตฺตํคํติ โส โทมนตฺตฺถินทฺริยํ ปชหิตฺตํคํติ:
อามนฺตา ๑

[๑๓๘๐] โย โทมนตฺตฺถินทฺริยํ ปชหิตฺตํคํติ โส ธนฺณินทฺริยํ
ภาเวตฺตํคํติ: อามนฺตา ๑ โย วาปน ธนฺณินทฺริยํ ภาเวตฺตํคํติ
โส โทมนตฺตฺถินทฺริยํ ปชหิตฺตํคํติ: เทว ปฺกฺกตา ธนฺณินทฺริยํ
ภาเวตฺตํคํติ โน ๑ โทมนตฺตฺถินทฺริยํ ปชหิตฺตํคํติ ปณฺจ ปฺกฺกตา
ธนฺณินทฺริยณฺจ ภาเวตฺตํคํติ โทมนตฺตฺถินทฺริยณฺจ ปชหิตฺตํคํติ ๑

กิริยัตถ์ติ: อามนุตา ๑ โย วาปน ธนุภาตาวินทรีย์ ธงุณิกิริยัตถ์ติ
 ใต้ ธนุณินทรีย์ ภาเวธัตถ์ติ: ธกัคมกคธมกั ธนุภาตาวินทรีย์
 ธงุณิกิริยัตถ์ติ โน ๑ ธนุณินทรีย์ ภาเวธัตถ์ติ ธกัคค ปุคคดา
 ธนุภาตาวินทรียณ ๑ ธงุณิกิริยัตถ์ติ ธนุณินทรียณ ๑ ภาเวธัตถ์ติ ๑

[๓๓๘๕] โย จกขุทรีย์ นปริชานัตถ์ติ ใต้ โทมนธัตถ์ติ
 นปฺปชิตัตถ์ติ: อามนุตา ๑ โย วาปน โทมนธัตถ์ติ นป-
 ปชิตัตถ์ติ ใต้ จกขุทรีย์ นปริชานัตถ์ติ: เทว ปุคคดา โทมนธ-
 ตินทรีย์ นปฺปชิตัตถ์ติ โน ๑ จกขุทรีย์ นปริชานัตถ์ติ ดโย
 ปุคคดา โทมนธัตถ์ติณ ๑ นปฺปชิตัตถ์ติ จกขุทรียณ ๑ น-
 ปริชานัตถ์ติ ๑

[๓๓๘๖] โย จกขุทรีย์ นปริชานัตถ์ติ ใต้ ธนุภาตธนุ-
 ธามัตถ์ติณทรีย์ นภาเวธัตถ์ติ: อามนุตา ๑ โย วาปน ธนุ-
 ภาตธนุธามัตถ์ติณทรีย์ นภาเวธัตถ์ติ ใต้ จกขุทรีย์ นปริชานัตถ์ติ:
 ณ ปุคคดา ธนุภาตธนุธามัตถ์ติณทรีย์ นภาเวธัตถ์ติ โน ๑
 จกขุทรีย์ นปริชานัตถ์ติ ดโย ปุคคดา ธนุภาตธนุธามัตถ์ติ-
 ทรียณ ๑ นภาเวธัตถ์ติ จกขุทรียณ ๑ นปริชานัตถ์ติ ๑

[๓๓๘๗] โย จกขุทรีย์ นปริชานัตถ์ติ ใต้ ธนุณินทรีย์
 นภาเวธัตถ์ติ: อามนุตา ๑ โย วาปน ธนุณินทรีย์ นภาเวธัตถ์ติ
 ใต้ จกขุทรีย์ นปริชานัตถ์ติ: อามนุตา ๑

[๓๓๘๘] โย จกขุทรีย์ นปริชานัตถ์ติ ใต้ ธนุภาตาวินทรีย์

น สจฺจฉริตฺตํคตฺติ: อคฺคมคฺคตฺตมฺกํ จกฺขุหฺนฺทริยํ น ปริชานิตฺตํคตฺติ โน ๑
 อณฺเวยาทาวิหฺนฺทริยํ น สจฺจฉริตฺตํคตฺติ เทว ปุคฺคตา จกฺขุหฺนฺทริยญฺจ
 น ปริชานิตฺตํคตฺติ อณฺเวยาทาวิหฺนฺทริยญฺจ น สจฺจฉริตฺตํคตฺติ ๑ โย วา ปน
 อณฺเวยาทาวิหฺนฺทริยํ น สจฺจฉริตฺตํคตฺติ โส จกฺขุหฺนฺทริยํ น ปริชานิตฺตํคตฺติ:
 อามนฺตา ๑

[๓๓๘๘] โย โทมนสฺสอินฺทริยํ นปฺปฺรหิตฺตํคตฺติ โส อณฺเวยาท-
 ตณฺเวยสฺสํคตฺติอินฺทริยํ น ภาเวตฺตํคตฺติ: อามนฺตา ๑ โย วา ปน
 อณฺเวยาทตณฺเวยสฺสํคตฺติอินฺทริยํ น ภาเวตฺตํคตฺติ โส โทมนสฺสอินฺทริยํ นปฺ-
 ปฺรหิตฺตํคตฺติ: จกฺขุตาโร ปุคฺคตา อณฺเวยาทตณฺเวยสฺสํคตฺติอินฺทริยํ น-
 ภาเวตฺตํคตฺติ โน ๑ โทมนสฺสอินฺทริยํ นปฺปฺรหิตฺตํคตฺติ ปญฺจ ปุคฺคตา
 อณฺเวยาทตณฺเวยสฺสํคตฺติอินฺทริยญฺจ น ภาเวตฺตํคตฺติ โทมนสฺสอินฺทริยญฺจ
 นปฺปฺรหิตฺตํคตฺติ ๑

[๓๓๘๙] โย โทมนสฺสอินฺทริยํ นปฺปฺรหิตฺตํคตฺติ โส อณฺเวยินฺทริยํ
 น ภาเวตฺตํคตฺติ: เทว ปุคฺคตา โทมนสฺสอินฺทริยํ นปฺปฺรหิตฺตํคตฺติ โน ๑
 อณฺเวยินฺทริยํ น ภาเวตฺตํคตฺติ ตโย ปุคฺคตา โทมนสฺสอินฺทริยญฺจ
 นปฺปฺรหิตฺตํคตฺติ อณฺเวยินฺทริยญฺจ น ภาเวตฺตํคตฺติ ๑ โย วา ปน อณฺเวยิน-
 ทริยํ น ภาเวตฺตํคตฺติ โส โทมนสฺสอินฺทริยํ นปฺปฺรหิตฺตํคตฺติ: อามนฺตา ๑

[๓๓๙๐] โย โทมนสฺสอินฺทริยํ นปฺปฺรหิตฺตํคตฺติ โส อณฺเวยาทาวิห-
 ทริยํ น สจฺจฉริตฺตํคตฺติ: ตโย ปุคฺคตา โทมนสฺสอินฺทริยํ นปฺ-
 ปฺรหิตฺตํคตฺติ โน ๑ อณฺเวยาทาวิหฺนฺทริยํ น สจฺจฉริตฺตํคตฺติ เทว

ปุคฺคตา โทมนสฺสฺสินทฺริยญฺจ นปฺปฺพหิสฺสฺสฺสฺนฺติ อญฺเฏตาจฺฉินทฺริยญฺจ
 นสฺสฺจฺฉิกริสฺสฺสฺนฺติ ฯ โย วาปฺน อญฺเฏตาจฺฉินทฺริยํ นสฺสฺจฺฉิกริสฺสฺสฺนฺติ
 โส โทมนสฺสฺสินทฺริยํ นปฺปฺพหิสฺสฺสฺสฺนฺติ ตฺวํ อามนฺตา ฯ

[๓๓๘] โย อณฺเวยวาทคณฺณสฺสํมัตฺตํทฺธิวํ นภาเวสฺสํสํสํ สํ
 อณฺเวยวาทคณฺณสฺสํมัตฺตํทฺธิวํ นภาเวสฺสํสํสํ น ปุคฺคกถา อณฺเวยวาทคณฺณสฺสํมัตฺตํทฺธิวํ
 ทฺธิวํ นภาเวสฺสํสํสํ โน ฯ อณฺเวยวาทคณฺณสฺสํมัตฺตํทฺธิวํ นภาเวสฺสํสํสํ คโย
 ปุคฺคกถา อณฺเวยวาทคณฺณสฺสํมัตฺตํทฺธิวํทฺธิวํ นภาเวสฺสํสํสํ อณฺเวยวาทคณฺณสฺสํมัตฺตํทฺธิวํ
 ทฺธิวํ นภาเวสฺสํสํสํ ฯ โย วาปน อณฺเวยวาทคณฺณสฺสํมัตฺตํทฺธิวํ นภาเวสฺสํสํสํ
 สํ อณฺเวยวาทคณฺณสฺสํมัตฺตํทฺธิวํ นภาเวสฺสํสํสํ อามนฺตา ฯ

[illegible]

[๓๘๘] โย ฌณฺณินทฺริยํ นภาเวตฺถตฺติ โส ฌณฺณาทาจิณฺทฺริยํ
 นตฺถจฺฉิกริถฺตํคฺคิ: อคฺคณคฺคตฺถมํกํ ฌณฺณินทฺริยํ นภาเวตฺถตฺติ โน จ
 ฌณฺณาทาจิณฺทฺริยํ นตฺถจฺฉิกริถฺตํ เทว ปุคฺคตา ฌณฺณินทฺริยณฺจ
 นภาเวตฺถตฺถนฺติ ฌณฺณาทาจิณฺทฺริยณฺจ นตฺถจฺฉิกริถฺตํนฺติ ฯ โย วา ปน

ขณฺณวาทาจิหุทฺธิยํ นตฺถนิกริธตฺตํ ไธ ขณฺณิหุทฺธิยํ นภาเวตฺตตฺติ:
ชามนตา ฯ

[๑๓๘] โย จกฺขุณฺทริย์ ปริหานาติ ได้ ไทมนต์สินธุรีย
 ปรัชิตถาติ: อามนฺตา ฯ โย วาปน ไทมนต์สินธุรีย ปรัชิตถ
 ได้ จกฺขุณฺทริย์ ปริหานาคีติ: เทว ปุคฺคถา ไทมนต์สินธุรีย
 ปรัชิตถ โน ฯ จกฺขุณฺทริย์ ปริหานนฺติ อคฺคคมกฺคตมํจฺฉิ ไทมนต์สิน-
 หุรียญฺจ ปรัชิตถ จกฺขุณฺทริยญฺจ ปริหานาติ ฯ

[๑๓๘๖] โย จกฺขุณฺทริยํ ปริชานาติ โส อนนฺตญานตฺตมํ ตินฺนุ-
ทริยํ ภาวิตฺตภาติ: อามนฺตา ฯ โย วา ปน อนนฺตญานตฺตมํ ตินฺนุ-
ทริยํ ภาวิตฺตํ โส จกฺขุณฺทริยํ ปริชานาตฺติ: น ปุคฺคตา อนนฺต-
ญานตฺตมํ ตินฺนุทริยํ ภาวิตฺตํ โน ฯ จกฺขุณฺทริยํ ปริชานนฺติ
ตคฺคตคฺคตมํ ตินฺนุทริยํ อนนฺตญานตฺตมํ ตินฺนุทริยญจ ภาวิตฺตํ จกฺขุณฺ-
ทริยญจ ปริชานาติ ฯ

[๓๓๘] โย จกฺขุณฺทริยํ ปริชานาติ ใต้ ธมฺมณฺฑริยํ ภาวิตฺตฺวาติ:
โน ๑ โย วาปน ธมฺมณฺฑริยํ ภาวิตฺตฺวา ใต้ จกฺขุณฺทริยํ ปริ-
ชานาตีติ: โน ๑

[๓๓๘] โย จกฺขุหฺนฺทฺริยํ ปริชานาติ โส อญฺเฌตาวินฺทฺริยํ
 ๕ จกฺขิกริตฺถาติ: โน ๑ โย วา ปน อญฺเฌตาวินฺทฺริยํ ๕ จกฺขิกริตฺถ
 โส จกฺขุหฺนฺทฺริยํ ปริชานาตีติ: โน ๑

[๓๓๘๘] โย โทมนต์สินทรีย์ พรหติ ไส อนนุภาตณฺณตฺถามัตติ-
ทรีย์ ภาวิตฺถาติ: อามนฺตา ๑ โย วาปน อนนุภาตณฺณตฺถามัตติ-
ทรีย์ ภาวิตฺถ ไส โทมนต์สินทรีย์ พรหตฺติ: น ปุคฺคตา
อนนุภาตณฺณตฺถามัตติทรีย์ ภาวิตฺถ โน ๑ โทมนต์สินทรีย์ พรหนฺติ
อนาคามิมคฺคตฺถมฺกํ อนนุภาตณฺณตฺถามัตติทรีย์นฺจ ภาวิตฺถ โทมนต์-
สินทรีย์นฺจ พรหติ ๑

[๓๔๐๐] โย โทมนต์สินทรีย์ พรหติ ไส อณฺณินทรีย์ ภาวิตฺถาติ:
โน ๑ โย วาปน อณฺณินทรีย์ ภาวิตฺถ ไส โทมนต์สินทรีย์
พรหตฺติ: โน ๑

[๓๔๐๓] โย โทมนต์สินทรีย์ พรหติ ไส อณฺณาวาณินทรีย์
ตฺถนฺทิตฺถาติ: โน ๑ โย วาปน อณฺณาวาณินทรีย์ ตฺถนฺทิตฺถ
ไส โทมนต์สินทรีย์ พรหตฺติ: โน ๑

[๓๔๐๒] โย อนนุภาตณฺณตฺถามัตติทรีย์ ภาเวติ ไส อณฺณิน-
ทรีย์ ภาวิตฺถาติ: โน ๑ โย วาปน อณฺณินทรีย์ ภาวิตฺถ ไส
อนนุภาตณฺณตฺถามัตติทรีย์ ภาเวตฺติ: โน ๑

[๓๔๐๓] โย อนนุภาตณฺณตฺถามัตติทรีย์ ภาเวติ ไส อณ-
ณาวาณินทรีย์ ตฺถนฺทิตฺถาติ: โน ๑ โย วาปน อณฺณาวาณินทรีย์
ตฺถนฺทิตฺถ ไส อนนุภาตณฺณตฺถามัตติทรีย์ ภาเวตฺติ: โน ๑

[๓๔๐๔] โย อณฺณินทรีย์ ภาเวติ ไส อณฺณาวาณินทรีย์
ตฺถนฺทิตฺถาติ: โน ๑ โย วาปน อณฺณาวาณินทรีย์ ตฺถนฺทิตฺถ

นตฺถุณฺณิกริตฺตภาติ: อรหา จกฺขุณฺทริยํ นปฺริชานาติ โน ๑ อณฺเฏ-
 ณาตาวินฺทริยํ นตฺถุณฺณิกริตฺต อฏฺฐํ ปุคฺคตา จกฺขุณฺทริยณฺ ๑ นปฺริ-
 ชานนฺติ อณฺเฏณาตาวินฺทริยณฺ ๑ นตฺถุณฺณิกริตฺต ๑ โย วาปน อณฺเฏ-
 ณาตาวินฺทริยํ นตฺถุณฺณิกริตฺต โส จกฺขุณฺทริยํ นปฺริชานาตฺติ: อคฺค-
 มคฺคตมฺงคฺ อณฺเฏณาตาวินฺทริยํ นตฺถุณฺณิกริตฺต โน ๑ จกฺขุณฺทริยํ นปฺริ-
 ชานาติ อฏฺฐํ ปุคฺคตา อณฺเฏณาตาวินฺทริยณฺ ๑ นตฺถุณฺณิกริตฺต จกฺขุณฺ-
 ทริยณฺ ๑ นปฺริชานนฺติ ๑

[๓๔๓๑] โย โทมนตฺถุณฺทริยํ นปฺปชหฺติ โส อณฺเฏณาตณฺณตฺ-
 ตามตฺถุณฺทริยํ นภาวิตฺตภาติ: อ ปุคฺคตา โทมนตฺถุณฺทริยํ นปฺปชหฺนฺติ
 โน ๑ อณฺเฏณาตณฺณตฺตามตฺถุณฺทริยํ นภาวิตฺต เทว ปุคฺคตา
 โทมนตฺถุณฺทริยณฺ ๑ นปฺปชหฺนฺติ อณฺเฏณาตณฺณตฺตามตฺถุณฺทริยณฺ ๑ น-
 ภาวิตฺต ๑ โย วาปน อณฺเฏณาตณฺณตฺตามตฺถุณฺทริยํ นภาวิตฺต
 โส โทมนตฺถุณฺทริยํ นปฺปชหฺตฺติ: อามนฺตา ๑

[๓๔๓๐] โย โทมนตฺถุณฺทริยํ นปฺปชหฺติ โส อณฺเฏณฺทริยํ
 นภาวิตฺตภาติ: อรหา โทมนตฺถุณฺทริยํ นปฺปชหฺติ โน ๑ อณฺเฏณ-
 ทริยํ นภาวิตฺต ตฺถุณฺ ปุคฺคตา โทมนตฺถุณฺทริยณฺ ๑ นปฺปชหฺนฺติ
 อณฺเฏณฺทริยณฺ ๑ นภาวิตฺต ๑ โย วาปน อณฺเฏณฺทริยํ นภาวิตฺต
 โส โทมนตฺถุณฺทริยํ นปฺปชหฺตฺติ: อณาคามิมคฺคตมฺงคฺ อณฺเฏณฺทริยํ
 นภาวิตฺต โน ๑ โทมนตฺถุณฺทริยํ นปฺปชหฺติ ตฺถุณฺ ปุคฺคตา
 อณฺเฏณฺทริยณฺ ๑ นภาวิตฺต โทมนตฺถุณฺทริยณฺ ๑ นปฺปชหฺนฺติ ๑

[๓๔๓๑] โย โทมนสฺสตีหุทฺธิํ นปฺปชฺหติ โส อญฺเฌตาวินฺทฺธิํ นสฺสจฺฉิกริตฺถาติ: อรหา โทมนสฺสตีหุทฺธิํ นปฺปชฺหติ โน ๑ อญฺเฌตาวินฺทฺธิํ นสฺสจฺฉิกริตฺถ อจฺจุสฺส ปุคฺคตา โทมนสฺสตีหุทฺธิยญฺจ นปฺปชฺหติ อญฺเฌตาวินฺทฺธิยญฺจ นสฺสจฺฉิกริตฺถ ๑ โย วา ปน อญฺเฌตาวินฺทฺธิํ นสฺสจฺฉิกริตฺถ โส โทมนสฺสตีหุทฺธิํ นปฺปชฺหติติ: อนาคามิ มคฺคธมฺมํ อญฺเฌตาวินฺทฺธิํ นสฺสจฺฉิกริตฺถ โน ๑ โทมนสฺสตีหุทฺธิํ นปฺปชฺหติ อจฺจุสฺส ปุคฺคตา อญฺเฌตาวินฺทฺธิยญฺจ นสฺสจฺฉิกริตฺถ โทมนสฺสตีหุทฺธิยญฺจ นปฺปชฺหติ ๑

[๓๔๓๒] โย อนญฺเฌตคณฺณสฺสํตีหุทฺธิํ นภาเวติ โส อญฺเฌนินฺทฺธิํ นภาวิตฺถาติ: อรหา อนญฺเฌตคณฺณสฺสํตีหุทฺธิํ นภาเวติ โน ๑ อญฺเฌนินฺทฺธิํ นภาวิตฺถ สํคฺคต ปุคฺคตา อนญฺเฌตคณฺณสฺสํตีหุทฺธิยญฺจ นภาเวติ อญฺเฌนินฺทฺธิยญฺจ นภาวิตฺถ ๑ โย วา ปน อญฺเฌนินฺทฺธิํ นภาวิตฺถ โส อนญฺเฌตคณฺณสฺสํตีหุทฺธิํ นภาเวติติ: อจฺจุสมโก อญฺเฌนินฺทฺธิํ นภาวิตฺถ โน ๑ อนญฺเฌตคณฺณสฺสํตีหุทฺธิํ นภาเวติ สํคฺคต ปุคฺคตา อญฺเฌนินฺทฺธิยญฺจ นภาวิตฺถ อนญฺเฌตคณฺณสฺสํตีหุทฺธิยญฺจ นภาเวติ ๑

[๓๔๓๓] โย อนญฺเฌตคณฺณสฺสํตีหุทฺธิํ นภาเวติ โส อญฺเฌตาวินฺทฺธิํ นสฺสจฺฉิกริตฺถาติ: อรหา อนญฺเฌตคณฺณสฺสํตีหุทฺธิํ นภาเวติ โน ๑ อญฺเฌตาวินฺทฺธิํ นสฺสจฺฉิกริตฺถ สํคฺคต ปุคฺคตา อนญฺเฌตคณฺณสฺสํตีหุทฺธิยญฺจ นภาเวติ อญฺเฌตาวินฺทฺธิยญฺจ

[๓๔๓๗] โย จกฺขุหุทฺธิยํ ปริชานาติ โส อณฺเณหุทฺธิยํ ภาเวตฺถตฺตํ
โน ๑ โย วาปน อณฺเณหุทฺธิยํ ภาเวตฺถตฺติ โส จกฺขุหุทฺธิยํ
ปริชานาตฺติ: โน ๑

[๓๔๓๘] โย จกฺขุหุทฺธิยํ ปริชานาติ โส อณฺเณทาวินฺหุทฺธิยํ
ตฺถกฺกิริตฺถตฺตํ: อามนฺตา ๑ โย วาปน อณฺเณทาวินฺหุทฺธิยํ ตฺถกฺกิริ
ตฺถตฺติ โส จกฺขุหุทฺธิยํ ปริชานาตฺติ: ตตฺถ ปุคฺคตา อณฺเณทาวิน
หุทฺธิยํ ตฺถกฺกิริตฺถตฺติ โน ๑ จกฺขุหุทฺธิยํ ปริชานนฺติ อคฺคกมคฺค
ตฺถมํกํ อณฺเณทาวินฺหุทฺธิยณฺจ ตฺถกฺกิริตฺถตฺติ จกฺขุหุทฺธิยณฺจ ปริชานาติ ๑

[๓๔๓๙] โย โทมนตฺถตฺติหุทฺธิยํ ปชฺหติ โส อณฺเณทาวินฺหุทฺธิยํ
ภาเวตฺถตฺตํ: โน ๑ โย วาปน อณฺเณทาวินฺหุทฺธิยํ ตฺถกฺกิริ
ตฺถตฺติ โส โทมนตฺถตฺติหุทฺธิยํ ปชฺหตฺติ: โน ๑

[๓๔๔๐] โย โทมนตฺถตฺติหุทฺธิยํ ปชฺหติ โส อณฺเณหุทฺธิยํ ภาเวตฺถตฺตํ:
อามนฺตา ๑ โย วาปน อณฺเณหุทฺธิยํ ภาเวตฺถตฺติ โส โทมนตฺถตฺติ
หุทฺธิยํ ปชฺหตฺติ: น ปุคฺคตา อณฺเณหุทฺธิยํ ภาเวตฺถตฺติ โน ๑
โทมนตฺถตฺติหุทฺธิยํ ปชฺหนฺติ อณฺเณทาวินฺหุทฺธิยณฺจ ตฺถกฺกิริ
ตฺถตฺติ โทมนตฺถตฺติหุทฺธิยณฺจ ปชฺหติ ๑

[๓๔๔๑] โย โทมนตฺถตฺติหุทฺธิยํ ปชฺหติ โส อณฺเณทาวินฺหุทฺธิยํ
ตฺถกฺกิริตฺถตฺตํ: อามนฺตา ๑ โย วาปน อณฺเณทาวินฺหุทฺธิยํ
ตฺถกฺกิริตฺถตฺติ โส โทมนตฺถตฺติหุทฺธิยํ ปชฺหตฺติ: ตตฺถ ปุคฺคตา อณ
เณทาวินฺหุทฺธิยํ ตฺถกฺกิริตฺถตฺติ โน ๑ โทมนตฺถตฺติหุทฺธิยํ ปชฺหนฺติ

[๑๔๒๕] โย จกฺขุณฺทริยํ น ปริชานาติ โส โทมนสฺสฺสฺทริยํ
 นปฺปชฺหิสุตฺตํติ: ปญฺฯ ปุคฺคตา จกฺขุณฺทริยํ น ปริชานนฺติ โน ๑
 โทมนสฺสฺสฺทริยํ นปฺปชฺหิสุตฺตํติ จตฺตาริ ปุคฺคตา จกฺขุณฺทริยญฺฯ
 น ปริชานนฺติ โทมนสฺสฺสฺทริยญฺฯ นปฺปชฺหิสุตฺตํติ ๑ โย วา ปน
 โทมนสฺสฺสฺทริยํ นปฺปชฺหิสุตฺตํติ โส จกฺขุณฺทริยํ น ปริชานาตฺติ:
 อคฺคฺมกฺคฺคตํมฺกํ โทมนสฺสฺสฺทริยํ นปฺปชฺหิสุตฺตํติ โน ๑ จกฺขุณฺทริยํ
 น ปริชานาติ จตฺตาริ ปุคฺคตา โทมนสฺสฺสฺทริยญฺฯ นปฺปชฺหิสุตฺตํติ
 จกฺขุณฺทริยญฺฯ น ปริชานนฺติ ๑

[๑๔๒๖] โย จกฺขุณฺทริยํ น ปริชานาติ โส อนนฺยวาทคณฺวตฺต-
 ตํมิตฺตฺทริยํ นภาเวตฺตํติ: เย ปุคฺคชฺชนา มคฺคํ ปฏฺธิภิสฺสฺสฺทริยํ เต
 จกฺขุณฺทริยํ น ปริชานนฺติ โน ๑ อนนฺยวาทคณฺวตฺตํมิตฺตฺทริยํ น-
 ภาเวตฺตํติ อฏฺฐํ ปุคฺคตา จกฺขุณฺทริยญฺฯ น ปริชานนฺติ อนนฺยวาท-
 คณฺวตฺตํมิตฺตฺทริยญฺฯ นภาเวตฺตํติ ๑ โย วา ปน อนนฺยวาท-
 คณฺวตฺตํมิตฺตฺทริยํ นภาเวตฺตํติ โส จกฺขุณฺทริยํ น ปริชานาตฺติ:
 อคฺคฺมกฺคฺคตํมฺกํ อนนฺยวาทคณฺวตฺตํมิตฺตฺทริยํ นภาเวตฺตํติ โน ๑
 จกฺขุณฺทริยํ น ปริชานาติ อฏฺฐํ ปุคฺคตา อนนฺยวาทคณฺวตฺตํมิตฺตฺ-
 ทริยญฺฯ นภาเวตฺตํติ จกฺขุณฺทริยญฺฯ น ปริชานนฺติ ๑

[๑๔๒๗] โย จกฺขุณฺทริยํ น ปริชานาติ โส อณฺณนิทฺทริยํ น-
 ภาเวตฺตํติ: ตฺตฺตํ ปุคฺคตา จกฺขุณฺทริยํ น ปริชานนฺติ โน ๑
 อณฺณนิทฺทริยํ นภาเวตฺตํติ เทว ปุคฺคตา จกฺขุณฺทริยญฺฯ น ปริ-

นภาเวตฺถตฺตํติ: น ปุคฺคตา โทมนตฺตํทริยํ นปฺปชฺหนฺติ โน ๑
 อณฺณทริยํ นภาเวตฺถตฺตํติ: ตโย ปุคฺคตา โทมนตฺตํทริยญฺ
 นปฺปชฺหนฺติ อณฺณทริยญฺ นภาเวตฺถตฺตํติ ๑ โย วาปน อณฺณ-
 ทริยํ นภาเวตฺถตฺติ โส โทมนตฺตํทริยํ นปฺปชฺหตฺติ: อามนฺตา ๑

[๑๔๓๑] โย โทมนตฺตํทริยํ นปฺปชฺหติ โส อณฺณทริยํ
 นตฺตํทริยตฺตํติ: ตคฺค ปุคฺคตา โทมนตฺตํทริยํ นปฺปชฺหนฺติ โน ๑
 อณฺณทริยํ นตฺตํทริยตฺตํติ เทว ปุคฺคตา โทมนตฺตํทริยญฺ
 นปฺปชฺหนฺติ อณฺณทริยญฺ นตฺตํทริยตฺตํติ ๑ โย วาปน
 อณฺณทริยํ นตฺตํทริยตฺติ โส โทมนตฺตํทริยํ นปฺปชฺหตฺติ:
 อามนฺตา ๑

[๑๔๓๒] โย อณฺณทริยตฺตํทริยํ นภาเวตฺติ โส อณฺณ-
 ทริยํ นภาเวตฺตํติ: น ปุคฺคตา อณฺณทริยตฺตํทริยํ น-
 ภาเวตฺติ โน ๑ อณฺณทริยํ นภาเวตฺตํติ ตโย ปุคฺคตา อณฺณ-
 ทริยตฺตํทริยญฺ นภาเวตฺติ อณฺณทริยญฺ นภาเวตฺตํติ ๑
 โย วาปน อณฺณทริยํ นภาเวตฺติ โส อณฺณทริยตฺตํทริย-
 ทริยํ นภาเวตฺติ: อามนฺตา ๑

[๑๔๓๓] โย อณฺณทริยตฺตํทริยํ นภาเวตฺติ โส อณฺณ-
 ทริยตฺตํทริยํ นตฺตํทริยตฺตํติ: ตคฺค ปุคฺคตา อณฺณทริยตฺตํ-
 ทริยตฺตํทริยํ นภาเวตฺติ โน ๑ อณฺณทริยตฺตํทริยํ นตฺตํทริยตฺตํติ
 เทว ปุคฺคตา อณฺณทริยตฺตํทริยญฺ นภาเวตฺติ อณฺณทริย-

ทริยญฯ น สจฺฉิกริสุตฺตํ ๑ โย วาปน ธนฺวาทาวิหฺทริยํ น สจฺฉิกริสุตฺตํ โส ธนฺวาทคณฺณสุตฺตํ สํคินฺทริยํ น ภาเวตฺติ: อามนฺตา ๑

[๑๔๓๕] โย ธนฺวินฺทริยํ น ภาเวติ โส ธนฺวาทาวิหฺทริยํ น สจฺฉิกริสุตฺตํ: ปญฺฯ ปุคฺคตา ธนฺวินฺทริยํ น ภาเวติ โน ๑ ธนฺวาทาวิหฺทริยํ น สจฺฉิกริสุตฺตํ เทว ปุคฺคตา ธนฺวินฺทริยญฺฯ น ภาเวติ ธนฺวาทาวิหฺทริยญฺฯ น สจฺฉิกริสุตฺตํ ๑ โย วาปน ธนฺวาทาวิหฺทริยํ น สจฺฉิกริสุตฺตํ โส ธนฺวินฺทริยํ น ภาเวตฺติ: อามนฺตา ๑

[๑๔๓๕] โย จกฺขุหฺทริยํ ปริชานิตฺถ โส โทมนสุตฺตินฺทริยํ ปหิสฺสํตฺติ: โน ๑ โย วาปน โทมนสุตฺตินฺทริยํ ปหิสฺสํตฺติ โส จกฺขุหฺทริยํ ปริชานิตฺถาติ: โน ๑

[๑๔๓๖] โย จกฺขุหฺทริยํ ปริชานิตฺถ โส ธนฺวาทคณฺณสุตฺตํ สํคินฺทริยํ ภาเวตฺตํตฺติ: โน ๑ โย วาปน ธนฺวาทคณฺณสุตฺตํ สํคินฺทริยํ ภาเวตฺตํตฺติ โส จกฺขุหฺทริยํ ปริชานิตฺถาติ: โน ๑

[๑๔๓๗] โย จกฺขุหฺทริยํ ปริชานิตฺถ โส ธนฺวินฺทริยํ ภาเวตฺตํตฺติ: โน ๑ โย วาปน ธนฺวินฺทริยํ ภาเวตฺตํตฺติ โส จกฺขุหฺทริยํ ปริชานิตฺถาติ: โน ๑

[๑๔๓๘] โย จกฺขุหฺทริยํ ปริชานิตฺถ โส ธนฺวาทาวิหฺทริยํ สจฺฉิกริสุตฺตํตฺติ: โน ๑ โย วาปน ธนฺวาทาวิหฺทริยํ สจฺฉิกริสุตฺตํ

ใต้ จกขุนทุริย์ ปริชานิตุภาติ: โน ๑

[๑๔๓๘] โย โทมนต์สินทฺธิย์ ปรัชิตฺถ โส อนนฺตนาตณฺณสฺส
 ตํมิตฺตทฺธิย์ ภาเวตฺตํคิตฺติ โน ฯ โย จาปน อนนฺตนาตณฺณสฺส
 ตํมิตฺตทฺธิย์ ภาเวตฺตํคิตฺติ โส โทมนต์สินทฺธิย์ ปรัชิตฺถาติ โน ฯ

[๑๔๔๐] โย โทมนต์ดินทุริย์ ปรัชิตถุ ได้ อณฺณินทุริย์
ภาเวตฺตํตติ: เทว ปุคฺคตา โทมนต์ดินทุริย์ ปรัชิตถุ โน จ
อณฺณินทุริย์ ภาเวตฺตํตติ อณาคามิ โทมนต์ดินทุริย์นญฯ ปรัชิตถุ
อณฺณินทุริย์นญฯ ภาเวตฺตํตติ ๑ โย จาปน อณฺณินทุริย์ ภาเวตฺตํตติ
ได้ โทมนต์ดินทุริย์ ปรัชิตถุตติ: น ปุคฺคตา อณฺณินทุริย์
ภาเวตฺตํตติ โน จ โทมนต์ดินทุริย์ ปรัชิตถุ อณาคามิ อณฺณิน-
ทุริย์นญฯ ภาเวตฺตํตติ โทมนต์ดินทุริย์นญฯ ปรัชิตถุ ๑

[๑๔๔๑] โย โทมนต์สันทบริยํ ปหิตถุ ใต้ ธนุณาตาวินทบริยํ
 ศฤณกริธต์ตติ: ขวหา โทมนต์สันทบริยํ ปหิตถุ โน ๑ ธนุ-
 ณาตาวินทบริยํ ศฤณกริธต์ตติ เทว ปุคฤดา โทมนต์สันทบริยณฯ
 ปหิตถุ ธนุณาตาวินทบริยณฯ ศฤณกริธต์ตติ ๑ โย วาปน ธนุ-
 ณาตาวินทบริยํ ศฤณกริธต์ตติ ใต้ โทมนต์สันทบริยํ ปหิตถาติ: ณ
 ปุคฤดา ธนุณาตาวินทบริยํ ศฤณกริธต์ตติ โน ๑ โทมนต์สันทบริยํ
 ปหิตถุ เทว ปุคฤดา ธนุณาตาวินทบริยณฯ ศฤณกริธต์ตติ
 โทมนต์สันทบริยณฯ ปหิตถุ ๑

[๓๔๕๒] โย ชนณพาทกบถดํ่ามคินุทริย์ ภากิตฺต ไส ชนฺณนิ-

ทริยัม ภาเวตฺตํคฺติ: เทว ปุคฺคตา อนนฺดาตฺตมํคฺติทริยัม
 ภาวิตฺตํ โน ๑ อณฺณินุทริยัม ภาเวตฺตํคฺติ ปณฺ ๑ ปุคฺคตา อนน-
 ดาตฺตมํคฺติทริยณฺ ๑ ภาวิตฺตํ อณฺณินุทริยณฺ ๑ ภาเวตฺตํคฺติ ๑
 โย วา ปน อณฺณินุทริยัม ภาเวตฺตํคฺติ โส อนนฺดาตฺตมํคฺติทริยัม
 ภาวิตฺตํคฺติ: เทว ปุคฺคตา อณฺณินุทริยัม ภาเวตฺตํคฺติ โน ๑
 อนนฺดาตฺตมํคฺติทริยัม ภาวิตฺตํ ปณฺ ๑ ปุคฺคตา อณฺณินุ-
 ทริยณฺ ๑ ภาเวตฺตํคฺติ อนนฺดาตฺตมํคฺติทริยณฺ ๑ ภาวิตฺตํ ๑

[๑๔๔๓] โย อนนฺดาตฺตมํคฺติทริยัม ภาวิตฺตํ โส อณ-
 ณาตฺตมํคฺติทริยัม ตฺตมํคฺติทริยํ: อรฺหา อนนฺดาตฺตมํคฺติทริยัม
 ภาวิตฺตํ โน ๑ อณฺณาตฺตมํคฺติทริยัม ตฺตมํคฺติทริยํ ๑ ปุคฺคตา
 อนนฺดาตฺตมํคฺติทริยณฺ ๑ ภาวิตฺตํ อณฺณาตฺตมํคฺติทริยณฺ ๑ ตฺตม-
 คฺติทริยํ ๑ โย วา ปน อณฺณาตฺตมํคฺติทริยัม ตฺตมํคฺติทริยํ โส
 อนนฺดาตฺตมํคฺติทริยัม ภาวิตฺตํคฺติ: เทว ปุคฺคตา อณ-
 ณาตฺตมํคฺติทริยัม ตฺตมํคฺติทริยํ โน ๑ อนนฺดาตฺตมํคฺติทริยัม
 ภาวิตฺตํ ๑ ปุคฺคตา อณฺณาตฺตมํคฺติทริยณฺ ๑ ตฺตมํคฺติทริยํ อนน-
 ดาตฺตมํคฺติทริยณฺ ๑ ภาวิตฺตํ ๑

[๑๔๔๔] โย อณฺณินุทริยัม ภาวิตฺตํ โส อณฺณาตฺตมํคฺติทริยัม ตฺตม-
 คฺติทริยํ: โน ๑ โย วา ปน อณฺณาตฺตมํคฺติทริยัม ตฺตมํคฺติทริยํ โส
 อณฺณินุทริยัม ภาวิตฺตํคฺติ: โน ๑

[๑๔๔๕] โย จกฺขุณฺทริยัม น ปริชานิตฺตํ โส โทมนสฺสอินุทริยัม

นปฺปหิตฺตํคฺติ: ปญฺฯ ปุคฺคตา จกฺขุหฺนฺทฺริยํ นปฺริชานิตฺตํ โน ๑
 โทมนสฺสฺสฺนฺทฺริยํ นปฺปหิตฺตํคฺติ: ตโย ปุคฺคตา จกฺขุหฺนฺทฺริยญฺฯ น-
 ปฺริชานิตฺตํ โทมนสฺสฺสฺนฺทฺริยญฺฯ นปฺปหิตฺตํคฺติ ๑ โย วา ปน
 โทมนสฺสฺสฺนฺทฺริยํ นปฺปหิตฺตํคฺติ โส จกฺขุหฺนฺทฺริยํ นปฺริชานิตฺตํคฺติ:
 อรหํ โทมนสฺสฺสฺนฺทฺริยํ นปฺปหิตฺตํคฺติ โน ๑ จกฺขุหฺนฺทฺริยํ นปฺริ-
 ชานิตฺตํ ตโย ปุคฺคตา โทมนสฺสฺสฺนฺทฺริยญฺฯ นปฺปหิตฺตํคฺติ จกฺขุ-
 หฺนฺทฺริยญฺฯ นปฺริชานิตฺตํ ๑

[๓๔๔๖] โย จกฺขุหฺนฺทฺริยํ นปฺริชานิตฺตํ โส อณฺเวยวาทคณฺณ-
 สํมัตฺตฺนฺทฺริยํ นภาเวตฺตํคฺติ: เย ปุคฺคตา มคฺคํ ปฏฺฐิตํคฺติ เต
 จกฺขุหฺนฺทฺริยํ นปฺริชานิตฺตํ โน ๑ อณฺเวยวาทคณฺณ-
 สํมัตฺตฺนฺทฺริยํ นภาเวตฺตํคฺติ อจฺจุฯ ปุคฺคตา จกฺขุหฺนฺทฺริยญฺฯ นปฺริชานิตฺตํ อณฺ-
 เวยวาทคณฺณ-
 สํมัตฺตฺนฺทฺริยญฺฯ นภาเวตฺตํคฺติ ๑ โย วา ปน อณฺ-
 เวยวาทคณฺณ-
 สํมัตฺตฺนฺทฺริยํ นภาเวตฺตํคฺติ โส จกฺขุหฺนฺทฺริยํ นปฺริชานิตฺตํคฺติ:
 อรหํ อณฺเวยวาทคณฺณ-
 สํมัตฺตฺนฺทฺริยํ นภาเวตฺตํคฺติ โน ๑ จกฺขุหฺนฺทฺริยํ
 นปฺริชานิตฺตํ อจฺจุฯ ปุคฺคตา อณฺเวยวาทคณฺณ-
 สํมัตฺตฺนฺทฺริยญฺฯ น-
 ภาเวตฺตํคฺติ จกฺขุหฺนฺทฺริยญฺฯ นปฺริชานิตฺตํ ๑

[๓๔๔๗] โย จกฺขุหฺนฺทฺริยํ นปฺริชานิตฺตํ โส อณฺเวยวาทคณฺณ-
 สํมัตฺตฺนฺทฺริยํ นภาเวตฺตํคฺติ: ตโย ปุคฺคตา จกฺขุหฺนฺทฺริยํ นปฺริชานิตฺตํ โน ๑
 อณฺเวยวาทคณฺณ-
 สํมัตฺตฺนฺทฺริยํ นภาเวตฺตํคฺติ เทว ปุคฺคตา จกฺขุหฺนฺทฺริยญฺฯ น-
 ปฺริชานิตฺตํ อณฺเวยวาทคณฺณ-
 สํมัตฺตฺนฺทฺริยญฺฯ นภาเวตฺตํคฺติ ๑ โย วา ปน อณฺเวยวาทคณฺณ-
 สํมัตฺตฺนฺทฺริยํ นภาเวตฺตํคฺติ โส จกฺขุหฺนฺทฺริยํ นปฺริชานิตฺตํคฺติ:
 อรหํ อณฺเวยวาทคณฺณ-
 สํมัตฺตฺนฺทฺริยํ นภาเวตฺตํคฺติ โน ๑ จกฺขุหฺนฺทฺริยํ
 นปฺริชานิตฺตํ อจฺจุฯ ปุคฺคตา อณฺเวยวาทคณฺณ-
 สํมัตฺตฺนฺทฺริยญฺฯ น-
 ภาเวตฺตํคฺติ จกฺขุหฺนฺทฺริยญฺฯ นปฺริชานิตฺตํ ๑

ทฺริยํ นภาเวตฺถตฺติ โส จกฺขุทฺทฺริยํ นปริชานิตฺถาติ: อรหา อณฺณินฺทฺริยํ นภาเวตฺถตฺติ โน ๑ จกฺขุทฺทฺริยํ นปริชานิตฺถ เทว ปุคฺคตา อณฺณินทฺริยญฺ ๑ นภาเวตฺถตฺติ จกฺขุทฺทฺริยญฺ ๑ นปริชานิตฺถ ๑

[๑๔๔๘] โย จกฺขุทฺทฺริยํ นปริชานิตฺถ โส อณฺณาวาอินทฺริยํ นตฺถจฺฉิกริตฺถตฺติ: อหฺมํ ปุคฺคตา จกฺขุทฺทฺริยํ นปริชานิตฺถ โน ๑ อณฺณาวาอินทฺริยํ นตฺถจฺฉิกริตฺถตฺติ เย ปุคฺคชฺชา มคฺคํ นปฺปฏฺธิภิตฺถตฺติ เต จกฺขุทฺทฺริยญฺ ๑ นปริชานิตฺถ อณฺณาวาอินทฺริยญฺ ๑ นตฺถจฺฉิกริตฺถตฺติ ๑ โย วาปน อณฺณาวาอินทฺริยํ นตฺถจฺฉิกริตฺถตฺติ โส จกฺขุทฺทฺริยํ นปริชานิตฺถาติ: อรหา อณฺณาวาอินทฺริยํ นตฺถจฺฉิกริตฺถตฺติ โน ๑ จกฺขุทฺทฺริยํ นปริชานิตฺถ เย ปุคฺคชฺชา มคฺคํ นปฺปฏฺธิภิตฺถตฺติ เต อณฺณาวาอินทฺริยญฺ ๑ นตฺถจฺฉิกริตฺถตฺติ จกฺขุทฺทฺริยญฺ ๑ นปริชานิตฺถ ๑

[๑๔๔๘] โย โทมนตฺถตฺติทฺริยํ นปฺปชฺหิตฺถ โส อณฺณาวาตณฺณตฺถตฺถมิตฺติทฺริยํ นภาเวตฺถตฺติ: เย ปุคฺคชฺชา มคฺคํ ปฏฺธิภิตฺถตฺติ เต โทมนตฺถตฺติทฺริยํ นปฺปชฺหิตฺถ โน ๑ อณฺณาวาตณฺณตฺถตฺถมิตฺติทฺริยํ นภาเวตฺถตฺติ ๑ ปุคฺคตา โทมนตฺถตฺติทฺริยญฺ ๑ นปฺปชฺหิตฺถ อณฺณาวาตณฺณตฺถตฺถมิตฺติทฺริยญฺ ๑ นภาเวตฺถตฺติ ๑ โย วาปน อณฺณาวาตณฺณตฺถตฺถมิตฺติทฺริยํ นภาเวตฺถตฺติ โส โทมนตฺถตฺติทฺริยํ นปฺปชฺหิตฺถาติ: ตโย ปุคฺคตา อณฺณาวาตณฺณตฺถตฺถมิตฺติทฺริยํ นภาเวตฺถตฺติ โน ๑ โทมนตฺถตฺติทฺริยํ นปฺปชฺหิตฺถ ๑ ปุคฺคตา อณฺณาวาตณฺณตฺถ-

ด้ามัตถิหุทฺธิยญฺญ น ภเวตฺถตฺถนฺติ โทมนตฺถตฺถนฺติหุทฺธิยญฺญ นปฺปชฺหิตฺถ ๑

[๑๔๕๐] โย โทมนตฺถตฺถนฺติหุทฺธิยํ นปฺปชฺหิตฺถ ใต้ ธนฺตฺถนฺติหุทฺธิยํ
น ภเวตฺถตฺถนฺติ: น ปุคฺคตา โทมนตฺถตฺถนฺติหุทฺธิยํ นปฺปชฺหิตฺถ โน ๑
ธนฺตฺถนฺติหุทฺธิยํ น ภเวตฺถตฺถนฺติ เย ปุคฺคชฺชนา มคฺคํ น ปฏฺธิกตฺถตฺถนฺติ
เต โทมนตฺถตฺถนฺติหุทฺธิยญฺญ นปฺปชฺหิตฺถ ธนฺตฺถนฺติหุทฺธิยญฺญ น ภเวตฺถตฺถนฺติ ๑
โย วา ปน ธนฺตฺถนฺติหุทฺธิยํ น ภเวตฺถตฺถนฺติ ใต้ โทมนตฺถตฺถนฺติหุทฺธิยํ นปฺ-
ปชฺหิตฺถตฺถนฺติ: เทว ปุคฺคตา ธนฺตฺถนฺติหุทฺธิยํ น ภเวตฺถตฺถนฺติ โน ๑
โทมนตฺถตฺถนฺติหุทฺธิยํ นปฺปชฺหิตฺถ เย ปุคฺคชฺชนา มคฺคํ น ปฏฺธิกตฺถตฺถนฺติ
เต ธนฺตฺถนฺติหุทฺธิยญฺญ น ภเวตฺถตฺถนฺติ โทมนตฺถตฺถนฺติหุทฺธิยญฺญ นปฺปชฺหิตฺถ ๑

[๑๔๕๑] โย โทมนตฺถตฺถนฺติหุทฺธิยํ นปฺปชฺหิตฺถ ใต้ ธนฺตฺถนฺติหุทฺธิยํ
น ตฺถนฺติหุทฺธิยํตฺถนฺติ: น ปุคฺคตา โทมนตฺถตฺถนฺติหุทฺธิยํ นปฺปชฺหิตฺถ โน ๑
ธนฺตฺถนฺติหุทฺธิยํ น ตฺถนฺติหุทฺธิยํตฺถนฺติ เย ปุคฺคชฺชนา มคฺคํ น ปฏฺ-
ธิกตฺถตฺถนฺติ เต โทมนตฺถตฺถนฺติหุทฺธิยญฺญ นปฺปชฺหิตฺถ ธนฺตฺถนฺติหุทฺธิยญฺญ
น ตฺถนฺติหุทฺธิยํตฺถนฺติ ๑ โย วา ปน ธนฺตฺถนฺติหุทฺธิยํ น ตฺถนฺติหุทฺธิยํตฺถนฺติ
ใต้ โทมนตฺถตฺถนฺติหุทฺธิยํ นปฺปชฺหิตฺถตฺถนฺติ: อรฺหา ธนฺตฺถนฺติหุทฺธิยํ น-
ตฺถนฺติหุทฺธิยํตฺถนฺติ โน ๑ โทมนตฺถตฺถนฺติหุทฺธิยํ นปฺปชฺหิตฺถ เย ปุคฺคชฺชนา
มคฺคํ น ปฏฺธิกตฺถตฺถนฺติ เต ธนฺตฺถนฺติหุทฺธิยญฺญ น ตฺถนฺติหุทฺธิยํตฺถนฺติ
โทมนตฺถตฺถนฺติหุทฺธิยญฺญ นปฺปชฺหิตฺถ ๑

[๑๔๕๒] โย ธนฺตฺถนฺติหุทฺธิยํตฺถนฺติหุทฺธิยํ น ภเวตฺถตฺถนฺติ ใต้ ธนฺตฺถนฺติ-
หุทฺธิยํ น ภเวตฺถตฺถนฺติ: เทว ปุคฺคตา ธนฺตฺถนฺติหุทฺธิยํตฺถนฺติหุทฺธิยํ

นภาวิตุถ โน ๑ อณฺณินทรีนํ นภาเวตฺถนฺติ เย ปุณฺณชฺชา มคฺคํ น-
 ปฏิทภิสฺส
 ทรีนํ นภาเวตฺถนฺติ ๑ โย วา ปน อณฺณินทรีนํ นภาเวตฺถนฺติ
 โส อณฺณินทรีนํ นภาเวตฺถนฺติ นภาวิตุถาติ: เทว ปุณฺณชฺชา
 อณฺณินทรีนํ นภาเวตฺถนฺติ โน ๑ อณฺณินทรีนํ นภาเวตฺถนฺติ น-
 นภาวิตุถ เย ปุณฺณชฺชา มคฺคํ น ปฏิทภิสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
 นภาเวตฺถนฺติ อณฺณินทรีนํ นภาเวตฺถนฺติ นภาวิตุถ ๑

[๓๔๕๓] โย อณฺณินทรีนํ นภาเวตฺถนฺติ นภาวิตุถ โส อณ-
 ณาตวาทินทรีนํ นสจฺฉนฺตฺตฺตฺต: เทว ปุณฺณชฺชา อณฺณินทรีนํ
 นภาเวตฺถนฺติ โน ๑ อณฺณินทรีนํ นสจฺฉนฺตฺตฺตฺต เย
 ปุณฺณชฺชา มคฺคํ น ปฏิทภิสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส นภาเวตฺถนฺติ
 นภาวิตุถ อณฺณินทรีนํ นสจฺฉนฺตฺตฺต ๑ โย วา ปน
 อณฺณินทรีนํ นสจฺฉนฺตฺตฺต โส อณฺณินทรีนํ นภาเวตฺถนฺติ
 นภาวิตุถาติ: ขรหา อณฺณินทรีนํ นสจฺฉนฺตฺตฺต โน ๑
 อณฺณินทรีนํ นภาเวตฺถนฺติ นภาวิตุถ เย ปุณฺณชฺชา มคฺคํ น-
 ปฏิทภิสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส อณฺณินทรีนํ นสจฺฉนฺตฺตฺต อณ-
 ณาตวาทินทรีนํ นภาเวตฺถนฺติ ๑

[๓๔๕๔] โย อณฺณินทรีนํ นภาเวตฺถนฺติ โส อณฺณาตวาทินทรีนํ
 นสจฺฉนฺตฺตฺต: อจฺฉ ปุณฺณชฺชา อณฺณินทรีนํ นภาเวตฺถนฺติ โน ๑
 อณฺณาตวาทินทรีนํ นสจฺฉนฺตฺตฺต เย ปุณฺณชฺชา มคฺคํ น ปฏิ-

តភិស្តន្តិ តេ ចល្លិវិញ្ញាណំ អភិវិញ្ញាណំ ចល្លិវិញ្ញាណំ អ-
 តុទិវិញ្ញាណំ ។ ឈ វា ឈ ចល្លិវិញ្ញាណំ អតុទិវិញ្ញាណំ តៃ
 ចល្លិវិញ្ញាណំ អភិវិញ្ញាណំ ចល្លិវិញ្ញាណំ អតុទិ-
 វិញ្ញាណំ ឈ ។ ចល្លិវិញ្ញាណំ អភិវិញ្ញាណំ ឈ ឧបិសម្ព័ន្ធតេ អ-
 តុទិវិញ្ញាណំ តេ ចល្លិវិញ្ញាណំ អតុទិវិញ្ញាណំ ចល្លិវិញ្ញាណំ
 អភិវិញ្ញាណំ ។

ឧបិសម្ព័ន្ធតេ តតំ

អតុទិវិញ្ញាណំ

យមកំ ឧបិសម្ព័ន្ធតេ

អតុទិវិញ្ញាណំ

ปทภานี่ยานุกุโม

ចក្ខុវិស័យបុគ្គលិក	៤៣	ចក្ខុវិស័យបុគ្គលិក	៤៣
បុគ្គលិក	៣០៣ អង្គ	ចក្ខុវិស័យបុគ្គលិក	៤៣, ៧៧
ចក្ខុវិស័យបុគ្គលិក	៨៦ អង្គ	ចក្ខុវិស័យបុគ្គលិក	៤៣
ចក្ខុវិស័យ	៣៣៤៨ អង្គ	ចក្ខុវិស័យ	៤៣
ចក្ខុវិស័យ	៣៨០ អង្គ	ចក្ខុវិស័យ	៣៧៨ អង្គ
ចក្ខុវិស័យ	៣៧៨ អង្គ	ចក្ខុវិស័យ	៣៨០ អង្គ
ចក្ខុវិស័យ	៣៨០ អង្គ	ចក្ខុវិស័យ	៣៨២ អង្គ
ចក្ខុវិស័យ	៣៧៨ អង្គ	ចក្ខុវិស័យ	៨៣៣, ៨៣២, ៣០៦០
ចក្ខុវិស័យ	៣៤ អង្គ	ចក្ខុវិស័យ	៣៨០ អង្គ
ចក្ខុវិស័យ	៥៥ អង្គ	ចក្ខុវិស័យ	៥២០ អង្គ
ចក្ខុវិស័យ	៧៧	ចក្ខុវិស័យ	៥២០ អង្គ
ចក្ខុវិស័យ	៣៨០ អង្គ	ចក្ខុវិស័យ	៥២០ អង្គ
ចក្ខុវិស័យ	៣៧៨ អង្គ	ចក្ខុវិស័យ	៥២០ អង្គ
ចក្ខុវិស័យ	៧៧	ចក្ខុវិស័យ	៥២០ អង្គ
ចក្ខុវិស័យ	៧៧	ចក្ខុវិស័យ	៥២០ អង្គ
ចក្ខុវិស័យ	៤៣	ចក្ខុវិស័យ	៥២០ អង្គ

อุเปกฺขาวินิปปยุตฺตตฺทฺชาตมฺป-	กตฺติ	๘๓๘ นกោถิ
ยุตฺตจฺจิตฺต ๖๔๔. ๗๓๕	กายินฺนุทฺริย	๓๗๘ นกោถิ
อุเปกฺขาสตมฺปยุตฺตฌานวินิปป-	กุตฺตวินิปปยุตฺตอฏฺถวินิปป-	
ยุตฺตจฺจิตฺต ๕๒๘. ๕๘๘	ยุตฺตจฺจิตฺต	๓๐๓ นกោถิ
อุเปกฺขาสตมฺปยุตฺตฌานตมฺป-	กุตฺตวินิปปยุตฺตจฺจิตฺต	๘๕ นกោถิ
ยุตฺตจฺจิตฺต ๕๒๘. ๕๘๘	กุตฺตาทกุตฺต	๒๘๒ นกោถิ
อุเปกฺขาวินิปปยุตฺตโตสมนตฺตวินิปป-	ชณ	๓๔ นกោถิ
ยุตฺตจฺจิตฺต ๖๔๐. ๗๓๐	ฆานินฺนุทฺริย	๓๗๘ นกោถิ
อุเปกฺขาสตมฺปยุตฺตจฺจิตฺต	จกฺขนฺนุทฺริย	๓๗๘ นกោถิ
๕๒๐ นกោถิ	จิตฺตตมฺงฺกิ	๕๓
อุเปกฺขาสตมฺปยุตฺตปจฺฉิมจฺจิตฺต	ชฺวิทฺทินฺนุทฺริย	๓๗๘ นกោถิ
๘๖๐ นกោถิ	ชฺวิตฺ	๓๘๐ นกោถิ
อุเปกฺขาสตมฺปยุตฺตปจฺฉิม-	ชฺวิตฺทินฺนุทฺริย	๓๗๘ นกោถิ
จิตฺตตมฺงฺกิ ๓๓๗๖ นกោถิ	ฌานวินิปปยุตฺต	๔๘๖ นกោถิ
อุเปกฺขาสตมฺปยุตฺตตฺทฺชาวินิปป-	ฌานวินิปปยุตฺตอุเปกฺข	
ยุตฺตจฺจิตฺต ๕๒๘. ๕๘๘	วินิปปยุตฺตจฺจิตฺต	๖๔๕. ๗๓๕
อุเปกฺขาสตมฺปยุตฺตตฺทฺชาตมฺป-	ฌานวินิปปยุตฺตอุเปกฺขาสตมฺป-	
ยุตฺตจฺจิตฺต ๕๒๘. ๕๘๘	ยุตฺตจฺจิตฺต	๖๔๕. ๗๓๕
อุเปกฺขินฺนุทฺริย ๓๗๘ นกោถิ	ฌานวินิปปยุตฺตจฺจิตฺต	๕๒๒ นกោถิ
อุปฺปนฺน ๒ นกោถิ		

ปทภาษณยานุกโม

๕๕๘

ฅาณวืปฺปยฺยตฺตทฺชาวืปฺป-	๖๔๗. ๗๓๗	โทยมนตฺตินทฺรีย	๓๗๘	นเกวลํ
ยฺยตฺตจฺจฺจฺจ		นินฺทฺรณมาน	๘	นเกวลํ
ฅาณวืปฺปยฺยตฺตทฺชาตฺมป-	๖๔๗. ๗๓๗	นินฺทฺรทฺช	๓๓	นเกวลํ
ยฺยตฺตจฺจฺจฺจ		ปณฺณ	๓๘๐	นเกวลํ
ฅาณวืปฺปยฺยตฺตโทยมนตฺตวืปฺป-	๖๔๗. ๗๓๗	ปณฺณจกฺข	๓๘๘	นเกวลํ
ยฺยตฺตจฺจฺจฺจ		ปณฺณนินฺทฺรีย	๓๗๘	นเกวลํ
ฅาณวืปฺปยฺยตฺตโทยมนตฺตตฺมป-	๖๔๗. ๗๓๗	ปฺรืต	๓๘๐	นเกวลํ
ยฺยตฺตจฺจฺจฺจ		ปฺรืตินฺทฺรีย	๓๗๘	นเกวลํ
ฅาณตฺมปยฺยตฺต	๕๘๖	ภว	๘๓๘	นเกวลํ
ฅาณตฺมปยฺยตฺตยฺยตฺตวืปฺป-	๕๘๘. ๕๘๘	ภาว	๘๓๘	นเกวลํ
ยฺยตฺตจฺจฺจฺจ		ภาวจฺจ	๓๖๕๖	นเกวลํ
ฅาณตฺมปยฺยตฺตยฺยตฺตตฺมป-	๕๘๘. ๕๘๘	ภาวจฺจ	๓๗๘	นเกวลํ
ยฺยตฺตจฺจฺจฺจ		ภาวจฺจ	๓๓๗๖	นเกวลํ
ฅาณตฺมปยฺยตฺตจฺจฺจฺจ	๕๘๖	มณินฺทฺรีย	๓๗๘	นเกวลํ
ฅาณตฺมปยฺยตฺตโทยมนตฺตวืปฺป-	๕๘๖. ๕๘๖	มทกฺค	๔๓	
ยฺยตฺตจฺจฺจฺจ		วืกฺขจฺจ	๔๓	
ฅาณตฺมปยฺยตฺตโทยมนตฺตตฺมป-	๕๘๖. ๕๘๖	วืมฺม	๔๓	
ยฺยตฺตจฺจฺจฺจ		วืรีย	๓๘๐	นเกวลํ
ทฺทฺชินฺทฺรีย	๓๗๘	วืรียนินฺทฺรีย	๓๗๘	นเกวลํ
โทยมนตฺต	๓๘๐	วืตโทย	๔๓	

วัดโมหุ	๔๓	ตทชววิปยุตตอุเปกชววิป-	
วัดราก	๔๓	ยุตตจิตต	๖๔๔, ๗๓๔
วัดกุกนุต	๓๔ นกวล	ตทชววิปยุตตอุเปกชววิป-	
ตอุตตร	๔๓	ยุตตจิตต	๖๔๔, ๗๓๔
ตติ	๓๘๐ นกวล	ตทชววิปยุตตจิตต	๕๒๓ นกวล
ตทินุทริย	๓๗๘ นกวล	ตทชววิปยุตตโตมณตวิป-	
ตโทส	๔๓	ยุตตจิตต	๖๔๓, ๗๓๓
ตนิทตตมตปฏิต	๗๗	ตทชววิปยุตตโตมณตตม-	
ตมาชิ	๓๘๐ นกวล	ยุตตจิตต	๖๔๓, ๗๓๓
ตมาชิทริย	๓๗๘ นกวล	ตทชววิปยุตตอุเปกชววิป-	
ตมาหิต	๔๓	ยุตตจิตต	๕๒๘, ๕๘๘
ตโมห	๔๓	ตทชววิปยุตตอุเปกชววิป-	
ตวณ	๗๗	ยุตตจิตต	๕๒๘, ๕๘๘
ตวาก	๔๓, ๗๗	ตทชววิปยุตตจิตต	๕๒๓ นกวล
ตชิตต	๔๓	ตทชววิปยุตตนิทานวิป-	
ตชฎากาติ	๓๓๕๘, ๓๓๖๔	ยุตตจิตต	๕๓๑, ๖๐๓
ตชฎากิรุต	๓๓๕๘ นกวล	ตทชววิปยุตตนิทานตม-	
ตชฎากิรุตติ	๓๓๗๘ นกวล	ยุตตจิตต	๕๓๑, ๖๐๓
ตชฎากิโรติ	๓๓๓๘ นกวล	ตทชววิปยุตตโตมณตวิป-	
ตทชว	๓๘๐ นกวล	ยุตตจิตต	๕๒๕, ๕๘๕

ตฺทฐาตมฺปยุคฺตโตมฺนตฺตตมฺป-		โตมฺนตฺตตวิปฺปยุคฺตตฺทฐาวิปฺป-	
ยุคฺตจิจฺจ	๕๒๕. ๕๘๕	ยุคฺตจิจฺจ	๖๔๓. ๗๓๓
ตฺทฐินฺทฺริย	๓๗๘ นแกล	โตมฺนตฺตตวิปฺปยุคฺตตฺทฐาตมฺป-	
ตมฺปยุคฺต	๔๓. ๗๗	ยุคฺตจิจฺจ	๖๔๓. ๗๓๓
ตฺท	๓๘๐ นแกล	โตมฺนตฺตตมฺปยุคฺตจิจฺจ	
ตฺทฐา เวทนา	๔๓. ๗๗		๕๓๘ นแกล
ตฺทฐินฺทฺริย	๓๗๘ นแกล	โตมฺนตฺตตมฺปยุคฺตฅาณวิปฺป-	
โตตฺทินฺทฺริย	๓๗๘ นแกล	ยุคฺตจิจฺจ	๕๒๖. ๕๘๖
โตมฺนตฺต	๓๘๐ นแกล	โตมฺนตฺตตมฺปยุคฺตฅาณตมฺป-	
โตมฺนตฺตตฺทินฺทฺริย	๓๗๘ นแกล	ยุคฺตจิจฺจ	๕๒๖. ๕๘๖
โตมฺนตฺตตวิปฺปยุคฺตอุเปกฺขาวิปฺป-		โตมฺนตฺตตมฺปยุคฺตปจฺฉิมจิจฺจ	
ยุคฺตจิจฺจ	๖๔๐. ๗๓๐		๘๖๓ นแกล
โตมฺนตฺตตวิปฺปยุคฺตจิจฺจ		โตมฺนตฺตตมฺปยุคฺตปจฺฉิมจิจฺจ-	
	๕๓๘ นแกล	ตมฺจํ	๓๓๗๘ นแกล
โตมฺนตฺตตวิปฺปยุคฺตฅาณวิปฺป-		โตมฺนตฺตตมฺปยุคฺตตฺทฐาวิปฺป-	
ยุคฺตจิจฺจ	๖๔๒. ๗๓๒	ยุคฺตจิจฺจ	๕๒๕. ๕๘๕
โตมฺนตฺตตวิปฺปยุคฺตฅาณตมฺป-		โตมฺนตฺตตมฺปยุคฺตตฺทฐาตมฺป-	
ยุคฺตจิจฺจ	๖๔๒. ๗๓๒	ยุคฺตจิจฺจ	๕๒๕. ๕๘๕

